XX. (1971) ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1971. JANUÁR 22.

TARTALOM

Személyi rész 2

Az Akadémia Elnökségének határozatai

62/1970. sz. határozat — A Könyv- és Folyóiratkiadási ad hoc Bizottság 1971-ben előterjesztendő jelentésének tárgyköréről, programjáról és időpontjáról szóló tájékoztatóról 2

64/1970. sz. határozat — Az Elnökség 1971. január 1-től június 30-ig terjedő munkatervéről 2

66/1970. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémia és a National Academy of Sciences of the USA közötti tudományos együttműködési megállapodás jóváhagyásáról 3

67/1970. sz. határozat — A Szociológiai Szemle c. folyóirat megindításáról 3

68/1970. sz. határozat — „A Kárpát-medence 8—10. századi benépesedésének alapkérdései" c. konferencia és a Nemzetközi Szláv Régészeti Unió Végrehajtó Bizottsága ülésének együttes megrendezéséről 3

69/1970. sz. határozat — A Nemzetközi Természettudományi Egyesületek Szövetsége Végrehajtó Bizottsága egyik ülésének Magyarországra történő meghívásáról 4

Az Akadémia főtitkárának utasítása — 1/1971. MTA—F. (A. K. 1.) — A Szegedi Biológiai Központ létesítéséről 4

Miniszteri rendelet — 38/1970. (XII. 2.) PM. — A gépjárművek kötelező felelősségbiztosításáról szóló 42/1970. (X. 27.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról 5

Közlemények

A Tudományos Minősítő Bizottság pályázati felhívása az 1971. évi belföldi és külföldi aspirantúrára 10

A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázati hirdetményei 12

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati hirdetményei 12

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 13

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 13

AZ ÚJÉV ALKALMÁBÓL KIFEJEZETT JÓKÍVÁNSÁGOKÉRT KÖSZÖNETET MOND A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára *Tóth Józsefet*, a kémiai tudományok kandidátusát — 1971. január 1-i hatállyal — kinevezte az MTA Olajbányászati Kutató Laboratóriumának igazgatójává.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 62/1970. számú

határozata

a Könyv- és Folyóiratkiadási ad hoc Bizottság 1971-ben előterjesztendő jelentésének tárgyköréről, proramjáról és időpontjáról szóló tájékoztatóról

(Elnökség, 1970. december 22.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Tájékoztatót megvitatta, és a vitában elhangzottak alapján az alábbiak szerint határozott:

1 Az Elnökség köszönetet mond az ad hoc Bizottságnak az eddigi, széles körben kifejtett alapos munkájáért.

2 Felkéri az Elnökség az ad hoc Bizottságot, hogy 1971. március 31-ig tegyen javaslatot: indokolt-e egy olyan tartós jelleggel működő bizottság létrehozása, amely áttekintené az országos tudományos könyvkiadási tevékenységet, és ennek keretében vizsgálná az osztályok ilyen jellegű munkáját is, továbbá széles körben meg vizsgálná a magyar nyelvről idegen nyelvre és idegen nyelvről magyar nyelvre fordított művek kiadásának kérdéseit. Az ad hoc Bizottság javaslata kialakításánál legyen figyelemmel arra, hogy az Akadémiai Kiadói Tanács az illetékessége alá tartozó kérdésekben az Elnökség felkérésére közvetlenül is adhat felvilágosítást, tájékoztatást, értékelést.

Budapest, 1970. december 24.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 64/1970. számú

határozata

az Elnökség 1971. január 1-től június 30-ig terjedő munkatervéről

(Elnökség, 1970. december 22.)

Nem teljes szöveg

Az Elnökség 1971. január 1-től június 30-ig terjedő időre szóló munkatervét az alábbiak szerint állapítja meg:

JANUÁR

1. Az 1971. évi Közgyűlés elnökségi beszámolójának vázlata.
2. Az 1971. első félévi együttes ülések programja.
3. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
4. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
5. Egyebek.

FEBRUÁR

1. Az 1971. évi Közgyűlés elnökségi beszámolójának tervezete
2. Az irodalomtudomány nemzetközi kapcsolatai alakulásának 10 éve
3. Az akadémiai kutatóintézetek nemzetközi kapcsolatainak problémái.
4. Az akadémiai aranyérem odaítélését előkészítő bizottság kijelölése.
5. Az akadémiai díjak odaítélését előkészítő bizottság kijelölése.
6. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
8. Egyebek.

MÁRCIUS

1. Az 1971. évi közgyűlés elnökségi beszámolójának jóváhagyása.
2. Az Akadémia érdekelt (III., VI., VII., X.) osztályai és az OMFB közötti kapcsolat egyes kérdései.
3. Tájékoztatás a szilárdtestfizikai prognosztika modellkísérletről.
4. Az 1971. évi akadémiai díjak odaítélése.
5. Az akadémiai aranyérem odaítélése.
6. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
8. Egyebek.

ÁPRILIS

1. Tájékoztató az MTA főtitkárának a távlati tudományos kutatási tervvel kapcsolatban végzett tudományági országos koordináló tevékenységéről.
2. A magyar művészettörténeti kutatás jelenlegi helyzete és feladatai, különös tekintettel a kézikönyv elkészítésére.
3. Az Akadémiai Nagyszótá[illegible]
4. Az 1971. évi közgyűlés [illegible]

5. Az 1972. évi könyvkiadási terv elkészítésének elvi szempontjai és az ívkeretek szétosztása.
6. Ad hoc bizottság kiküldése a távlati tudományos kutatási tervbe felvételre javasolt kutatási főirányok elbírálására.
7. A testületi szervek információs igényeinek áttekintése, rendszerezése és javaslat ezek jobb kielégítésére.
8. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
9. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
10. Egyebek.

MÁJUS

1. A kutatási eredmények gyakorlati hasznosításának jelenlegi helyzete és a további teendők.
2. Az akadémiai tudományos rendezvények 3 éves terve.
3. A közgyűlési határozatok végleges szövegének megállapítása.
4. Tájékoztatás az Akadémia testületi szerveinek működéséről és munkamódszeréről.
5. Javaslat a távlati kutatási tervbe felveendő kutatási főirányokra.
6. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
8. Egyebek.

JÚNIUS

1. Az akadémiai tervezési és beszámolási rendszer.
2. Az MTA intézetei és fejlesztésük problémái.
3. Tájékoztatás a hazai kutatási bázis 1960—1970 évek közötti fejlődés tendenciáiról.
4. Irányelvek és módszertan a TPB által elfogadott kutatási főirányok kidolgozásához.
5. Az Elnökség 1971. II. félévi munkaterve.
6. Az 1971 második felében tartandó együttes ülések programja.
7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.
8. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.
9. Egyebek.

Budapest, 1970. december 10.

Thész János s. k.,
Tudományos Testületi Titkárság vezetője

Az MTA Elnökségének 66/1970. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia és a National Academy of Sciences of the USA közötti tudományos együttműködési megállapodás jóváhagyásáról

(Elnökség, 1970. december 22.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Magyar Tudományos Akadémia és a National Academy of Sciences of the USA közötti tudományos együttműködési megállapodást jóváhagyja.

Budapest, 1970. december 22.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 67/1970. számú

határozata

a Szociológiai Szemle c. folyóirat megindításáról

(Elnökség, 1970. december 22.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának előterjesztése alapján egyetért a Szociológiai Szemle c. folyóirat 1971. évi megindításával

Budapest, 1970. december 24.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 68/1970. számú

határozata

„A Kárpát-medence 8—10. századi benépesedésének alapkérdései" c. konferencia és a Nemzetközi Szláv Régészeti Unió Végrehajtó Bizottsága ülésének együttes megrendezéséről

(Elnökség, 1970. december 22.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyja „A Kárpát-medence 8—10. századi benépesedésének alapkérdései" című konferencia és a Nemzetközi Szláv Régészeti Unió Végrehajtó- és Állandó Bizottsága ülésének együttes megrendezését. Ezért az Elnökség a 47/1970. sz. határozatában már jóváhagyott akadémiai támogatás összegét további 15 000,— Ft-tal növeli, és az MTA Régészeti Intézetét bízza meg, hogy az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztályával kötendő szerződés alapján a szimpóziumot megrendezze.

Budapest, 1970. december 24.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 69/1970. számú

határozata

a Nemzetközi Természettudományi Egyesületek Szövetsége Végrehajtó Bizottsága egyik ülésének Magyarországra történő meghívásáról

(Elnökség, 1970. december 22.)

Teljes szöveg

Az Elnökség felhatalmazza *Straub F. Brunó* alelnököt, hogy a Nemzetközi Természettudományi Egyesületek Szövetsége Végrehajtó Bizottságának következő ülésén a szervezet egyik ülésének Magyarországon történő tartását felajánlhassa.

Budapest, 1970. december 24.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1971. MTA—F. (A. K. 1.) számú

utasítása

a Szegedi Biológiai Központ létesítéséről

1. A biológiai tudományos kutatások szervezett összefogása, korszerű művelése, több, különböző biológiai alapkutatással foglalkozó tudományos kutatóintézet munkájának koordinálása, továbbá egy székhelyen való együttműködésük biztosítása érdekében — 1971. január 1-i hatállyal — Szegedi Biológiai Központot kell létesíteni.

2. A Szegedi Biológiai Központ elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központja (a továbbiakban: Biológiai Központ). Székhelye: Szeged.

3. A Biológiai Központ kutatási irányai és feladatai különösen:

   a) az életfolyamatok szabályozásával (bioreguláció) kapcsolatos jelenségek vizsgálata elsősorban molekuláris és sejtszinten;

   b) az élő anyagban folyó bioszintézisek regulációja, a magasabb szerkezetek (a sejtorganellumok, a sejthártyák) kialakulásának módjával kapcsolatban a sejtelemek működése, működésük szabályozásának tanulmányozása a biofizika, a biokémia és mindinkább a genetika módszereivel;

   c) az enzimek, nukleinsavak és az összetett makromolekulák (enzimkomplexek, mitochondriumok, kloroplasztiszok és a sejthártyák) vizsgálata, különös tekintettel az életjelenségek alapjául szolgáló funkciók megértésére;

   d) az ipar és a mezőgazdaság szempontjából fontos mikrobiológiai és növényi életjelenségek, valamint az orvosi kutatás szempontjából az immunológia, a humángenetika és az ingerületi jelenségek alapjainak megismerése;

   e) a kutatási fő irányok és feladatok alapján interdiszciplináris kutatási programok kidolgozása és megfelelő kooperációval közös kutatások végzése;

   f) a felügyeleti szerv által meghatározott egyéb tudományos feladatok ellátása;

   g) azonos célú hazai és külföldi tudományos intézményekkel való együttműködés, továbbá az illetékes nemzetközi szervezetekben a hazai biológiai tudomány képviseletének ellátása;

   h) a szakterületnek megfelelő tudományos továbbképzési feladatok teljesítése.

4. A Biológiai Központ szervezetéhez tartozó tudományos kutató intézetek:

   Biofizikai Intézet
   Biokémiai Intézet
   Növényélettani Intézet
   Genetikai Intézet

5. A tudományos kutatóintézetek együttműködésének hatékony biztosítása, a nagyobb szellemi és anyagi erőt igénylő, közös érdekű kutatási és fejlesztési feladatok megvalósítása, továbbá a gazdálkodási, az igazgatási és a szolgáltatási feladatok együttes intézése, valamint a működéshez szükséges feltételek biztosítása érdekében a Biológiai Központ szervezetében Központi Igazgatást kell létesíteni.

6. A Biológiai Központ élén a főigazgató áll, akinek általános és állandó helyettese az ügyvezető igazgató. A tudományos kutatóintézetek élén az igazgatók állnak. A főigazgató, az ügyvezető igazgató, az intézeti igazgatók, továbbá a Biológiai Központ és a tudományos kutatóintézetek egyéb munkatársainak kinevezésére, illetőleg megbízására az erre vonatkozó akadémiai szabályok az irányadók.

7. A Biológiai Központ és a szervezetéhez tartozó tudományos kutatóintézetek személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia fejezet költségvetésében kell gondoskodni.

8. A Biológiai Központ és a szervezetéhez tartozó tudományos kutatóintézetek önálló jogi személyek, jogképességüket pénzügyi önállóságuk és egymás között szabályozott viszonyuk határozza meg.

9. A Biológiai Központ és a szervezetéhez tartozó tudományos kutatóintézetek felügyeletét a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára — a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala illetékes szervezeti egységeinek útján — gyakorolja.

10. A Biológiai Központ szervezetét, feladatkörét és működésének főbb szabályait a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, a szervezetéhez tartozó tudományos kutatóintézetek szervezetét, feladatkörét és működését a Magyar Tudományos Akadémia illetékes főtitkárhelyettese állapítja meg.

Ez az utasítás 1971. január 1-én lép hatályba.

Budapest, 1970. december 15.

Erdei Ferenc s. k.,
főtitkár

Miniszteri rendelet

A pénzügyminiszter 38/1970. (XII. 2.) PM számú

rendelete

a gépjárművek kötelező felelősségbiztosításáról szóló 42/1970. (X. 27.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról

A gépjárművek kötelező felelősségbiztosításáról szóló 42/1970. (X. 27.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 16. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem, és e rendeletet az R.-rel egységes szerkezetben közzéteszem.

[A **vastagbetűs** *szedés a kormányrendelet, a* vékonybetűs *szedés a végrehajtási rendelet (a továbbiakban: Vhr.) szövege.]*

Belföldön közlekedő gépjárművek biztosítása

R. 1. §

(1) A Magyar Népköztársaság területén minden belföldi és külföldi rendszámú gépjármű üzembentartója a gépjármű által belföldön okozott károk megtérítése céljából e rendelet erejénél fogva — az Állami Biztosítónál — felelősségbiztosításban részesül.

(2) Nem tartoznak e biztosítás hatálya alá az ország területén ideiglenesen tartózkodó szovjet csapatok külföldi rendszámú gépjárművei; e gépjárművek által okozott károk megtérítése külön jogszabály szerint történik.

Vhr. 1. §. (1) A belföldön közlekedő gépjárművek biztosításának hatálya a belföldi rendszámtáblával (ideértve a PRÓBA, VÁM, DT és CK rendszámtáblát is) történt ellátásukkal, illetve a rendszám nélkül megengedett (pl. útvonalengedéllyel, vámkezeléshez szükséges) közlekedés megkezdésével, külföldi rendszámú gépjárműnél az államhatár átlépésével kezdődik.

(2) A közúti közlekedés rendjét szabályozó jogszabályok szerint kell érteni azokat a fogalmakat, amelyeket az R. és e rendelet a közúti közlekedéssel kapcsolatban használ.

R. 2. §

(1) Az Állami Biztosító e felelősségbiztosítás alapján azokat a károkat téríti meg, amelyekért a gépjármű üzembentartója e minőségben a magyar jog szerint felelősséggel tartozik.

(2) Az Állami Biztosító megtéríti a károkozó felelősségéhez mérten a gépjárművel okozott kárt abban az esetben is, ha azért nem az üzembentartó, hanem a gépjárművet eltulajdonító vagy jogtalanul használó (Btk. 304. §) személy felel. Ilyen esetben nem téríti meg az Állami Biztosító a biztosított üzembentartó dologi kárát és a társadalombiztosítási szerv megtérítési követelését.

(3) Az Állami Biztosító megtéríti azt a kárt is, amelyért a biztosított mint munkáltató tartozik felelősséggel, ha az üzemi balesetet gépjármű okozta.

(4) Az Állami Biztosító e felelősségbiztosítás alapján nem téríti meg azt a kárt, amely

a) a károkozó gépjárművön elhelyezett és nem az azzal közlekedők személyi használatára szolgáló tárgyakban keletkezett,

b) sugárzó-anyagok és készítmények hatása vagy a közegészségügyi hatóság részéről a sugárzás ártalmas következményeinek elhárítása érdekében tett intézkedések folytán keletkezett,

c) a közút burkolatában a gépjármű balesete nélkül következett be,

d) gépjármű munkagépként való használata során keletkezett,

e) az álló gépjárműre, illetve arról való rakodás során annak következtében állott elő,

továbbá azt a kárt, amelyet

f) verseny vagy arra való edzés során idézett elő a gépjármű, végül

g) külföldi rendszámú gépjármű nem magyar állampolgárnak (jogi személynek) okozott.

Az ismeretlen gépjármű által okozott károk megtérítése

R. 3. §

(1) Az Állami Biztosító megtéríti a belföldi közúton vagy zárt telepen keletkezett károkat — a 2. §-ban foglalt szabályok alkalmazásával — akkor is, ha a károsult a nyomozó hatóság határozatával bizonyítja, hogy a kárt gépjármű okozta, de az üzembentartó személye nem volt megállapítható.

(2) Külföldi károsult ezen a címen kárának megtérítésében csak akkor részesül, ha hazájában a magyar állampolgárnak azonos esetben kártérítés jár.

(3) Az előző bekezdések szerint fennálló biztosítás nem terjed ki

a) a gépjárművekben keletkezett károkra és

b) a társadalombiztosítási szerv megtérítési követeléseire.

A külföldre távozó gépjárművek biztosítása

R. 4. §

(1) A belföldi rendszámú gépjármű üzembentartója a jogszabályban meghatározott külföldi ál-

lamok területén a gépjárművel okozott károk megtérítése céljából — a károkozás helyén érvényes jogszabályok szerint — e rendelet alapján biztosításban részesül.

(2) Az Állami Biztosító nem téríti meg e biztosítás alapján a károkozó gépjárművön elhelyezett és magyar személyek vagyontárgyaiban keletkezett károkat, kivéve, ha e vagyontárgyak a gépjárművel közlekedők személyi használatára szolgálnak. Külföldi károsult szállított vagyontárgyában keletkezett kárt akkor téríti meg az Állami Biztosító, ha a károkozás helyén érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási jogszabály így rendelkezik.

(3) A külföldre távozó gépjárművek e biztosításának hatálya nem terjed ki a DT és CK rendszámú gépjárművek üzembentartójára.

Vhr. 2. §. (1) A külföldre távozó belföldi rendszámú gépjármű biztosítása Albánia kivételével minden európai állam, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Török Köztársaság egész területén okozott káresetekre terjed ki.

(2) A gépjármű üzembentartója (vezetője) köteles a gépjárművel külföldi utazása során magával vinni nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási bizonylatot (zöld-vagy kék-kártyát) annak igazolására, hogy e biztosítás az utazás során érinteni kívánt, e jogszabályban, illetve az Állami Biztosító Főigazgatósága által később meghatározott valamennyi állam területére érvényes. E kötelezettség alól mentes a belföldi rendszámú gépjármű üzembentartója, ha kizárólag olyan országot látogat meg és csak olyan országon halad át, ahol a gépjármű megkülönböztető országjelét és rendszámtábláját a bizonylat helyettesítésének elismerik.

(3) A biztosítási bizonylatnak a gépjármű megkülönböztető országjelével és rendszámtáblájával történő helyettesítése elismerésére vonatkozó megállapodás a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége területére távozó belföldi rendszámú gépjárművekre van hatályban.

(4) Az Állami Biztosító Főigazgatósága a nemzetközi megállapodásoknak megfelelően állapítja meg az (1), illetőleg (3) bekezdésben említett államok körében bekövetkezett változásokat és a Pénzügyi Közlönyben, a Közlekedésügyi Értesítőben, valamint más alkalmas módon teszi közzé.

(5) A nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási bizonylatot [(2) bek.] belföldön az Állami Biztosító kijelölt igazgatóságai és fiókjai, valamint megbízottai (ezek között a Magyar Autóklub is) szolgáltatják ki.

Belföldi gépjárműversenyek esetére szóló felelősségbiztosítás

R. 5. §

(1) E rendelet erejénél fogva biztosításban részesül a Magyar Népköztársaság területén közúton vagy zárt versenypályán hatósági engedéllyel tartott versenyen (ideértve a túraversenyt és az ügyességi versenyt is) vagy arra engedélyezett hazai előkészítő edzésen részt vevő bel- és külföldi rendszámú, továbbá rendszám nélküli gépjármű üzembentartója, vezetője és a verseny belföldi rendezőszerve (rendezője) a verseny (edzés, a verseny kapcsán rajtszámmal közúton közlekedés) során a gépjármű által belföldön okozott kár megtérítése céljából.

(2) E biztosítás a magyar jog szerint fennálló kártérítési felelősségre terjed ki. Nem téríti azonban az Állami Biztosító e biztosítás alapján azokat a károkat, amelyek

a) versenygépjárműben,

b) az abban elhelyezett vagyontárgyakban,

c) zárt versenypályán vagy a forgalom elől elzárt közúton (útszakaszon) tartott versenyen (edzésen) ugyanabban az időben (futamban) részt vevő versenyzőtárs, társvezető vagy utas személyében, valamint vagyontárgyában,

d) a közút burkolatában a gépjármű balesete nélkül

következtek be.

Vhr. 3. §. A gépjárműverseny belföldi rendezőszerve (rendezője) köteles a verseny (edzés) megkezdése előtt annak helyét (útvonalát), valamennyi részt vevő versenyző nevét, lakhelyét és a versenygépjármű fajta, rendszám és rajtszám szerinti megjelölését feltüntető jegyzéket két példányban az Állami Biztosítónak megküldeni.

A biztosítási díjak

R. 6. §

(1) A belföldi rendszámmal közlekedő gépjárművek felelősségbiztosításának (1., 2. és 4. §) évi díját az üzembentartó január 1. napján, személygépkocsinál magánszemély üzembentartó esetén két egyenlő részletben, január és július 1. napján köteles az Állami Biztosítónak megfizetni. Az első díj a rendszámmal való ellátást követő hónap 1. napján esedékes.

(2) Késedelmes díjfizetés esetén a hátralékost az esedékességtől számított egy hónap elteltétől kezdve, de az esedékesség napjával kezdődő minden megkezdett hónap után progresszív késedelmi pótlék terheli, amelynek mértékét a pénzügyminiszter állapítja meg. A hátralékos díjakat adók módjára kell behajtani, kivéve, ha jogszabály eltérően rendelkezik.

Vhr. 4. §. (1) A belföldi rendszámmal közlekedő gépjárművek évi felelősségbiztosítási díjai gépjárművenként a következők:

a)	személygépkocsi	460 Ft
b)	rokkantak által használt adókedvezményes gépjármű	10 Ft
c)	motorkerékpár (oldalkocsival is), valamint motorkerékpár-rendszámmal ellátott egyéb gépjármű	100 Ft
d)	autóbusz (csuklós is) és személyszállításra is berendezett tehergépkocsi	1400 Ft
e)	tehergépkocsi és nyerges tehergépkocsi (pótkocsival is)	1250 Ft

f) különleges gépjármű [2/1969. (II. 27.) KPM számú rendelet melléklete szerint] és munkagépes gépjármű (dömper is) 1250 Ft

g) vontató (pótkocsival is) 180 Ft

(2) Ha a gépjármű év közben (félév közben) kap belföldi rendszámot, az évi biztosítási díjnak a következő hó 1. napjától a naptári év (naptári félév) végéig terjedő időre arányos részét kell megfizetni.

(3) A belföldi magánszemély üzembentartók a díjfizetés céljára rendszeresített átutalási postautalványon (befizetési lapon) posta útján, a gazdálkodó szervek pedig a reájuk vonatkozó pénzforgalmi szabályok szerint kötelesek a biztosítási díjat megfizetni. A késedelmi pótlék az esedékesség első hónapjára havi 1%, amely minden következő hónapra 0,1%-kal havonként emelkedik.

Vhr. 5. §. (1) Az üzembentartó e minősége létrejöttét és megszűnését köteles az Állami Biztosítónak írásban bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell:

a) a gépjármű hatósági jelzéseinek hatósági bevonása esetén az ezt igazoló határozat megjelölését,

b) az üzembentartó változása esetén ennek időpontját, az új üzembentartó nevét és címét.

(2) Az első bekezdés *a)* pontja esetében az Állami Biztosító köteles a hatósági határozat bemutatását követő 15 napon belül az üzemben tartónak visszatéríteni a gépjármű hatósági jelzései bevonásának hónapját követő időre előre befizetett díjat.

(3) Az üzembentartó változása esetén díj visszatérítésre az Állami Biztosító nem köteles. Az üzembentartó változásáig esedékessé vált hátralékos díjakért és pótlékukért az új üzembentartó a korábbiakkal egyetemlegesen felel.

(4) Az Állami Biztosító egyes jogi személy üzembentartókkal — szükség szerint — a díjfizetés, valamint az adatközlés módjában e rendeletben foglaltaktól eltérően is megállapodhat.

Vhr. 6. §. Nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási bizonylat kiállításáért az Állami Biztosító részére motorkerékpár és rokkantak gépjárműve [4. § (1) bek. *b)* pont] esetén 15 Ft, egyéb gépjármű esetén 30 Ft kezelési költséget kell megfizetni.

R. 7. §

(1) Az ország területére érkező külföldi rendszámú gépjármű üzembentartója (vezetője) köteles a felelősségbiztosítás díját az Állami Biztosítónak megfizetni, kivéve, ha

a) az ország területére szóló és elismert külföldi nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási bizonylattal rendelkezik, vagy

b) a gépjármű olyan állam megkülönböztető ország jelével és forgalmi rendszámával érkezik, amelyeket jogszabály, illetve annak alapján az Állami Biztosító az a) pontban megjelölt bizonylat helyettesítésének elismert.

(2) A felelősségbiztosításnak az előző bekezdés a) és b) pontja értelmében díjfizetéstől mentes fennállása, valamint a kárnak az Állami Biztosító által történt közvetlen megfizetése vagy az Állami Biztosítónak bírósági marasztalása nem szünteti meg a külföldi biztosítónak az általa kiállított biztosítási bizonylaton vagy nemzetközi megállapodáson alapuló kárviselési kötelezettségét.

Vhr. 7. §. (1) Az ország területére érkező külföldi rendszámú gépjármű üzembentartója (vezetője) a következő díjakat köteles fizetni:

A gépjármű fajtája	8 napra	15 napra	1 hónapra	6 hónapra	1 évre
	forint				
Személygépkocsi	90	150	270	1440	2700
Tehergépkocsi pótkocsi nélkül és személygépkocsi pótkocsival	140	240	440	2320	4320
Tehergépkocsi pótkocsival	160	280	520	2760	5200
Autóbusz	220	400	720	3840	7200
Vontató	80	120	220	1160	2160
Motorkerékpár	20	30	60	330	600

(2) Ha a biztosítás egy hónapnál hosszabb, de hat hónapnál rövidebb időre szól, minden megkezdett hónapra az (1) bekezdésben egy hónapra, hat hónapot meghaladó biztosítás esetén egy évre megállapított biztosítási díjat kell megfizetni.

(3) Az üzembentartó (vezető) a biztosítási díjat a határvámhivatalnál vagy az Állami Biztosító bármelyik — átvételre feljogosított — fiókjánál fizetheti.

(4) Ha a külföldi rendszámú gépjármű az ország területét később hagyja el, mint amely időpontig a díjat megfizették, vagy amíg az R. 7. § (1) bek. *a)* pontja szerinti bizonylat érvényességi tartama terjedt, a díjkülönbözetet legkésőbb a kilépéskor kell megfizetni.

(5) A külföldi rendszámú gépjárműnek az országból való kilépésekor a határvámhivatal ellenőrzi a biztosítási díj megfizetését, illetve az üzembentartónak (vezetőnek) a díjfizetés alóli mentességét [R. 7. § (1) bek. *a)* és *b)* pont.].

Vhr. 8. §. (1) Ha a gépjárművet belföldi forgalom számára vámkezelik, a vámkezelés időpontjáig esedékes biztosítási díjat legkésőbb a vám kiszabásakor — az erre kijelölt belterületi vámhivatalnál — kell megfizetni. A vámkezelést követő időre már kifizetett díjat az Állami Biztosító visszatéríti, illetve a belföldi felelősségbiztosítási díj-követelésébe beszámíthatja.

(2) Az előző szakaszban meghatározott biztosítási díj kiegyenlítésének igazolására az erre a célra rendszeresített nyilvántartási lap szolgál.

(3) A határvámhivatalokat az Állami Biztosító Főigazgatósága látja el az előző bekezdésben említett nyilvántartási lapokkal. A vámhivatalok a beszedett biztosítási díjakkal havonta számolnak el.

(4) Az állam megkülönböztető országjelét és rendszámtábláját a külföldi nemzetközi gépjármű-biztosítási bizonylat helyettesítésének elismerésére vonatkozó [R. 7. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti] megállapodás a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság és az Osztrák Köztársaság forgalmi rendszámával az ország területére érkező gépjárművekre van hatályban. Az említett államok körében bekövetkezett változásokat az Állami Biztosító Főigazgatósága a Pénzügyi Közlönyben és a Közlekedésügyi Értesítőben teszi közzé.

R. 8. §

A versennyel kapcsolatos biztosítás (5. §) díját a versenyt rendező belföldi szerv köteles az Állami Biztosítónak megfizetni.

Vhr. 9. §. A gépjárműversenyek felelősségbiztosítási díja gépjárművenként egy versenyre és az azt megelőző edzésre együttesen a következő:

a) motorkerékpár	10 Ft
b) GO-KART	20 Ft
c) túra- vagy versenygépkocsi	30 Ft
d) kizárólag ügyességi versenyen részt vevő gépjármű	5 Ft

A kárigény érvényesítése, a káreset bejelentése és a képviselet

R. 9. §

(1) Az Állami Biztosító a kártérítési összeget a károsultnak fizeti. A károsult igényét az Állami Biztosítóval szemben magyar bíróság (gazdasági döntőbizottság) előtt közvetlenül is érvényesítheti.

(2) A biztosított üzembentartó csak annyiban követelheti, hogy az Állami Biztosító az ő kezéhez fizessen, amennyiben a károsult követelését ő egyenlítette ki.

(3) A biztosított és a károsult egyezsége a biztosítóval szemben csak akkor hatályos, ha a biztosító azt tudomásul vette, a biztosított bírósági (gazdasági döntőbizottsági) marasztalása pedig csak akkor, ha a biztosító a perben részt vett, a biztosított képviseletéről gondoskodott, vagy ezekről lemondott.

Vhr. 10. §. Az Állami Biztosító az R. alapján a kártérítést — eltérő rendelkezés hiányában — forintban fizeti.

R. 10. §

(1) A káresetben részes gépjármű üzembentartója (vezetője) köteles a káreseményt legkésőbb a következő munkanapon az Állami Biztosítónak írásban bejelenteni és a kárrendezéshez szükséges közléseket megadni.

(2) Külföldön okozott káreseményt az illetékes külföldi biztosítóintézethez haladéktalanul, az Állami Biztosítónak a károkozástól számított három hónapon, korábbi hazaérkezés esetén legkésőbb ezt követő két napon belül kell írásban bejelenteni.

(3) Ismeretlen gépjármű által okozott kárt (3. §) a károsult tartozik késedelem nélkül az Állami Biztosítónak bejelenteni. A biztosító fizetési kötelezettsége nem áll be, amennyiben a károsult e kötelezettségét nem teljesíti, és emiatt lényeges körülmények kideríthetetlenekké válnak.

Vhr. 11. §. (1) A kárbejelentésnek tartalmaznia kell az üzembentartó nevét és lakcímét, a gépjármű nemét és forgalmi rendszámát (rajtszámát), vezetőjének nevét és lakcímét, a káresemény helyét és időpontját, az eljáró hatóság megnevezését, a sérült vagy egyébként károsult személyek nevét és címét, a kárt szenvedett tárgyak, továbbá a kár mibenlétének megjelölését, a káresemény leírását, annak okaira vonatkozó felvilágosítással, az esetleges tanúk nevét és lakcímét. A kárbejelentést az előírt határidőn belül akkor is meg kell tenni, ha a felsorolt valamennyi adat még nem áll rendelkezésre, tekintet nélkül arra, hogy várható-e kártérítési igény támasztása, vagy hatósági eljárásra sor került-e.

(2) A biztosított köteles a káreseménnyel kapcsolatban a kárbejelentés után felmerülő, illetőleg tudomására jutott minden adatot vagy körülményt az Állami Biztosítóval haladéktalanul közölni és a káreseménnyel kapcsolatos, neki kézbesített hatósági iratokat késedelem nélkül az Állami Biztosítóhoz továbbítani; köteles továbbá a kár megállapításánál szükség esetén közreműködni.

(3) Az Állami Biztosító köteles a kárbejelentés után a kármegállapítás iránt haladéktalanul intézkedni, a kártérítést a fizetési kötelezettség és a kártérítési összeg megállapításától számított 15 napon belül a károsultnak folyósítani.

R. 11. §

Az Állami Biztosító jogosult ellátni a káresettel kapcsolatban a gépjármű üzembentartójának (vezetőjének) nem peres és polgári perbeli (gazdasági döntőbizottsági) képviseletét; jogosult továbbá ellátni a büntetőperbeli képviseletet (védelmet) is.

Vhr. 12. §. (1) A káresettel kapcsolatos nem peres eljárásban és — meghatalmazás alapján — a biztosított ellen indított polgári kártérítési perben (gazdasági döntőbizottsági eljárásban) a biztosítottat az Állami Biztosító jogtanácsosa (önálló jogi előadója) képviseli; ugyanígy a gépjármű vezetőjét is, ha a pert ellene vagy ellene is indították.

(2) A káresettel kapcsolatban a gépjármű üzembentartója, illetőleg vezetője ellen indult büntetőeljárásban az Állami Biztosító jogosult a terhelt védelmét felkérésére és meghatalmazása alapján — a külön jogszabályok keretei között — jogtanácsosa (önálló jogi előadója) útján ellátni.

(3) Érdekellentétben álló felek, illetve terheltek közül az Állami Biztosító az általa képviselhető bármelyik fél (terhelt) képviseletének (védelmének) ellátását választhatja.

(4) Külföldön indított perben az előző bekezdések szerinti képviseletet az Állami Biztosító külföldi biztosító jogtanácsosa vagy más ügyvéd útján is elláthatja.

(5) Az Állami Biztosítót terhelik azok a költségek, amelyek abból erednek, hogy a polgári perben és a büntetőeljárásban a képviseletet az Állami Biztosító jogtanácsosa (önálló jogi előadója, általa megbízott külföldi ügyvéd) látja el; az Állami Biztosítót terheli továbbá a polgári perben felmerülő valamennyi egyéb költség is (az ellenfél javára megítélt perköltség, a szakértői díj, a tanú költsége stb.). Nem viseli azonban az Állami Biztosító a biztosítottnak vagy gépjárművezetőjének (alkalmazottjának) saját eljárásával felmerülő költségeket, továbbá az általuk megbízott más képviselő költségeit, valamint azok terhére megállapított bűnügyi költséget, pénzbírságot és bénzbüntetést.

A biztosító megtérítési követelései

R. 12. §

(1) Amennyiben az Állami Biztosító a kárt megtérítette, őt illetik meg azok a jogok, amelyek a biztosítottat illették meg a kárért felelős személlyel szemben.

(2) Az Állami Biztosító az előző bekezdés alapján megtérítést nem követelhet a biztosított alkalmazottjától (tagjától), a biztosítottnak közös háztartásban élő hozzátartozójától, valamint attól, aki a káresetkor a gépjárművet a biztosított engedélyével használta vagy vezette. Az Állami Biztosító megtérítést csak a 13. § (1) bekezdésében felsorolt esetekben követelhet.

R. 13. §

(1) Az Állami Biztosító a biztosított személytől a kifizetett kártérítési összeg megtérítését követelheti, amennyiben a biztosított vagy alkalmazottja (tagja)

a) jogellenesen és szándékosan,

b) foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetéssel [Btk. 258. § (3) bek.] vagy

c) segítségnyújtás elmulasztásával [Btk. 259. § (3) bek.] okozta a kárt,

d) a gépjárművet szeszesital hatása alatt vagy vezetői engedély nélkül vezette, illetve a gépjármű vezetését szeszesital hatása alatt álló vagy vezetői engedéllyel nem rendelkező személynek engedte át (Btk. 149. §),

e) tehergépkocsival (pótkocsival) a KRESZ-ben előírt feltételek megtartása nélkül személyt szállított, amennyiben a biztosító a szállított személy részére kártérítést fizetett, végül

f) a kárt a gépjármű súlyosan elhanyagolt műszaki állapota folytán idézte elő, ha a gépjárműnek ezt az állapotát bíróság vagy szabálysértési hatóság megállapította.

(2) Az üzembentartó terhére előírt bejelentési és közlési kötelezettségeknek [10. § (1) és (2) bek.] elmulasztásából vagy késedelmes teljesítéséből származó kamatokért és perköltségekért az Állami Biztosító a biztosított ellen megtérítési igényt támaszthat.

Vhr. 13. §. Az Állami Biztosító az R. 13. §-ában meghatározott megtérítési követelését vagy annak egy részét rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények esetén nem köteles érvényesíteni.

R. 14. §

A gépjárművet eltulajdonító, illetve jogtalanul használó személy köteles megtéríteni az Állami Biztosítónak azt az összeget, amelyet utóbbi a 2. § (2) bekezdése alapján kifizetett.

Vegyes és hatálybalépő rendelkezések

R. 15. §

(1) A belügyminiszter, az igazságügyminiszter, a közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint a legfőbb ügyész a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályozza a felügyelete alá tartozó hatóságok, valamint a bíróságok együttműködését e rendelet végrehajtásával kapcsolatban.

(2) A pénzügyminiszter a honvédelmi miniszterrel és a belügyminiszterrel egyetértésben külön állapítja meg — a sajátosságokhoz képest a rendeletben foglaltaktól eltérően, de az állam, valamint a lakosság érdekeinek figyelembevételével — a Honvédelmi Minisztérium, illetve a Belügyminisztérium vagy ezek alárendelt szerve által üzembentartott gépjárművekre vonatkozó szabályokat.

(3) E rendelet által kötelezően létesített biztosítások kockázataira az Állami Biztosítónál fennálló önkéntes felelősségbiztosítások vagy azok megfelelő részei 1971. január 1. napjával megszűnnek.

Vhr. 14. §. Az Állami Biztosító Főigazgatósága a Pénzügyi Közlönyben és a Közlekedésügyi Értesítőben, továbbá más alkalmas módon teszi közzé, hogy az e rendeletben előírt kötelezettségeket az Állami Biztosító mely szervénél és miként kell teljesíteni.

R. 16. §

(1) Ez a rendelet az 1971. évi január 1. napján lép hatályba, és rendelkezéseit az ettől kezdve bekövetkezett káresetekre kell alkalmazni.

(2) E rendelet végrehajtásáról, a biztosítás feltételeinek és díjainak megállapításáról, továbbá a biztosítás és a bizonylat helyettesítése tárgyában létrejött megállapodások területi hatálya megváltoztatásának közzétételéről, végül az Állami Biztosító bejelentések átvételére illetékes szerveinek kijelöléséről a pénzügyminiszter gondoskodik.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat vesztik a 40/1960. (VIII. 30.) Korm. számú rendelettel módosított 30/1959. (V. 10.) Korm. számú, a 19/1961. (V. 7.) Korm. számú és a 22/1968. (VI. 21.) Korm. számú rendeletekkel módosított 1/1959. (I. 3.) Korm. számú rendeletek.

Vrh. 15. §. (1) E rendelet az 1971. évi január hó 1. napján lép hatályba, és rendelkezéseit az ettől kezdve bekövetkezett káresetekre kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 11/1960. (IX. 4.) PM számú rendelettel módosított 17/1959. (VI. 30.) PM, továbbá a 18/1968. (VI. 21.) PM—KPM—KkM számú együttes rendelettel módosított 1/1964. (IV. 3.) PM— KPM— KkM számú együttes rendeletek teljes egészükben, a 155/1962. (P K 30.) PM számú utasításnak a

gépjárműszavatossági költségvetési kárrendezéssel kapcsolatos, még hatályos részei hatályukat vesztik, és mindezek rendelkezéseit ezt követően csak az 1971. évi január hó 1. napját megelőzően bekövetkezett káresetekre kell alkalmazni.

Dr. Garamvölgyi Károly s. k.,
a pénzügyminiszter
első helyettese

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

az 1971. évi belföldi és külföldi aspirantúrára

I.

A Tudományos Minősítő Bizottság pályázatot hirdet az 1971. évi szeptember 1-én kezdődő belföldi és külföldi ösztöndíjas és levelező aspirantúrára.

1. A pályázás általános feltételei:
   a) egyetemi vagy főiskolai végzettség;
   b) legalább két éves gyakorlat az egyetemi végzettség megszerzése óta;
   c) ösztöndíjas aspirantúra esetén 35, levelező aspirantúra esetén 40 évesnél nem idősebb kor;
   d) a pályázati felhívás II. fejezetében felsorolt tudományszakokon, illetve kutatási feladatokon belül időszerű téma kutatása.
2. A pályázás különleges feltételei:
   a) belföldi aspirantúrára olyan gyakorlati munkahelyen dolgozók pályázhatnak, akik publikációkkal vagy más módon igazolni tudják, hogy kutatásaikban előrehaladtak;
   b) külföldi aspirantúrához a megfelelő idegen nyelvből legalább középfokú nyelvvizsga igazolása szükséges.
3. Külföldi aspirantúrára pályázni lehet a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba és a Szovjetunióba.
4. A pályázók szakmai és ideológiai ismeretekből, szükség esetén idegen nyelvből, felvételi vizsgát tesznek.
5. A pályázati kérelmet a munkahely vezetőjének, személyzeti vezetőjének és pártszervezeti titkárának véleményével ellátva a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályához *1971. január 31-ig kell beküldeni*, a főhatóság személyzeti osztálya pedig *1971. február 15-ig* küldje meg a Tudományos Minősítő Bizottságnak.
6. A pályázati kérelemnek a következő adatokat kell tartalmaznia:
   a) tudományszakot;
   b) a kidolgozandó téma címét (kutatási feladatot);
   c) az aspirantúra formáját, külföldi aspirantúra esetén az országot és az intézetet, ahová a jelölt pályázik;
   d) az esetleges felmentés (vizsga, gyakorlati munka, korhatári korlátozás stb.) iránti kérelmet.
7. A pályázathoz mellékelni kell:
   a) a kidolgozandó téma részletes tematikai tervét (külföldi aspirantúra esetén idegen nyelven is) 3 példányban;
   b) részletes önéletrajzot (külföldi aspirantúra esetén 2 példányt magyar, 2 példányt idegen nyelven);
   c) az egyetemi, főiskolai végzettséget igazoló oklevelet, illetőleg annak másolatát;
   d) ha a pályázó szabályszerű nyelvvizsgát vagy filozófia vizsgát tett, az ezt igazoló okiratot;
   e) a megjelent tudományos közlemények jegyzékét és azok különlenyomatait;
   f) esetleg más tudományos tevékenységet feltüntető kimutatást;
   g) olyan más okiratot, amelynek alapján a jogszabályok szerint valamilyen felmentés adható;
   h) az utolsó személyi minősítés másolatát.
8. A belföldi levelező aspirantúrára pályázók az előző bekezdés *a)* pontjában foglalt tematikai tervükhöz kiegészítésként tájékoztatást adnak arról is, hogy a téma kidolgozásában milyen előrehaladást értek el, és a befejezéshez mennyi időtartamú rendkívüli szabadság engedélyezését kérik.
9. A pályázók 400,— Ft pályázati díjat fizetnek a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága által rendelkezésre bocsátott befizetési lapon.
10. A határidő után beadott vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a Tudományos Minősítő Bizottság nem veszi figyelembe.
11. A Tudományos Minősítő Bizottság a pályázat eredményéről 1971. május 1-ig értesíti az érdekelteket.

II.

A pályázatok elbírálása során az alábbi tudományszakokra pályázók részesülnek előnyben (zárójelben jelezve, ahol külföldi pályázat is lehetséges).

1. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Matematika

A termelési folyamatok számítógépes irányítása (NDK)*
Operációkutatás és irányításelmélet (SZU)
Numerikus módszerek (SZU)
Matematikai gépek és programozások (SZU, NDK)
Információs rendszerek (SZU)

* Tudományágak és termelési ágak vonatkozásában.

Fizika

Az információtárolás fizikai alapjai és anyagai (SZU, NDK)
Rendezetlen és amorf kondenzált anyagok fizikája
Magfizikai módszerek alkalmazásai (szilárdtestek kutatásában, földtudományokban stb.)

Biológia

Hidrobiológiai vízhasznosítás szempontjából fontos vízi szervezetek ökológiai és rendszertani vizsgálata
Fehérjék (enzimek, hormonok transzport és immunfehérjék) szerkezete, működése és működésük szabályozása, gyakorlati alkalmazásuk a termelésben
Transzport és membrán kutatások
Természetes anyagok (nem fehérje hormonok, antibiotikumok stb.) kémiája és biológiai hatása, gyakorlati alkalmazásuk
Mikrobiológiai és szomatikus sejtgenetikai kutatások

Kémia

Szerves peszticidek szintézise és hatásmechanizmusuk vizsgálata
Iparilag hasznosítható természetes szerves anyagok biogenezise
Ipari jelentőségű szénhidrogének kémiájának kutatása, különös tekintettel átalakulásaik termikus, katalitikus, sugárzásos és egyéb irányítási módszereire
Anyagátadási vegyipari műveletek és automatizálásuk

Geofizika

Geofizikai eljárás a szabálytalan testek (pl. lencsék, tömzsök stb.) térbeli elhelyezkedésének megállapítására

Meteorológia

A levegő szennyeződésének kérdései

2. ORVOSTUDOMÁNYOK

Klinikai és experimentális toxikológia
Betegélelmezés (SZU)
Antenatalis élet fiziológiája és pathológiája
Human-genetikai kérdések (SZU)
Szervtranszplantáció elméleti és immunológiai kérdései
Intenzív therapia kérdései (SZU)

3. AGRÁRTUDOMÁNYOK

Erdősítés technológiájának korszerűsítése és a fafeldolgozás fejlesztése
Komplex géprendszerek alkalmazásának hatékonysága a mezőgazdasági termelésben
Környezetélettani vizsgálatok különös tekintettel az iparszerű állattartásra
Komplex állattenyésztési telepek gépesítése

4. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Bányászat-földtan

Mürevaló ásványi előfordulások minőségi jellemzőinek térbeli eloszlása és kihatása a kitermelhető ásványvagyonra, illetve az optimális termelési kapacitásra
Ritkafémek és nyomelemek kutatása, dúsítása, ezek kinyerésének technológiája

Kohászat

Önjáró vasércdarabosítmányok kutatása a redukálhatóság és a szilárdság javítása érdekében
Öntött ötvözetek dermedés alatti térfogatváltozásának kutatása a tömör és nagypontosságú öntvények gyártásának biztosítására

Gépészet

Különleges mechanikus, hidraulikus és pneumatikus hajtóművek méretezése, egyedi, ill. komplex alkalmazásának és üzemtani jellemzőinek vizsgálata
Negyterhelésű, ill. sebességű gépszerkezetek

Híradástechnika, elektronika

Mikroelektronika (SZU)
Félvezető- és vákuumtechnikai anyagok technológiája (SZU)
Adatátviteli rendszerek és csatornák (NDK)

Építészet

Mélyalapok teherbírásának és alakváltozásának vizsgálata
A könnyűszerkezetes építésmód méretezési kérdései

Vízgazdálkodás

Vízkészlet és vízigény mennyiségi és minőségi kapcsolatainak vizsgálata
Vízgazdálkodási rendszervizsgálatok

Közlekedéstudomány

Nagysebességű és nagyterhelésű vasúti járművek építése, üzemeltetése, fenntartása
Anyagmozgatás és raktározás automatizálása (Bolgár Népköztársaság, SZU)

5. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Nyelvtudomány

Szociolingvisztika
Pszicholingvisztika (SZU)

Irodalomtudomány

Mai magyar irodalom
A szomszédos országok magyar irodalma
Finnugor népek irodalma
Műfajelmélet

Közgazdaságtudomány

Gazdaságirányítási rendszerünk működésének tapasztalatai és továbbfejlesztésének kérdései (adózás, nyereségérdekeltség, jövedelmezőség, hatékonyság stb.)
A szocialista valuta konvertibilitásának lehetősége
A munkaerő hazai és nemzetközi mobilitása

Állam és jogtudomány

Az államközi kapcsolatok jogi problémái
A szocialista gazdálkodó szervek (vállalatok) jogi problémái
A szocialista állam fejlődése, különös tekintettel a képviseleti szervek és a közigazgatás rendszerének fejlesztésére

Történelemtudomány

A magyar társadalom szerkezetének változása a 19. és a 20. században
A 19—20. századi főbb eszmeáramlatok összehasonlító vizsgálata
Az antik társadalom történetének problémái (SZU)

Művészettörténet

A gótika és a reneszánsz közép- és kelet-európai sajátosságai
Az építőművészet és a képzőművészet esztétikája

Régészet

A római birodalom európai tartományainak művészete és kultúrája
Magyarország szláv régészete (SZU)

Zenetudomány

Elméleti vizsgálatok a 20. századi magyar zene körében

Neveléstudomány

Az iskola társadalmi funkciói
Az oktatás és nevelés hatékonyságának vizsgálata
A nevelés módszertanának aktuális kérdései

Filozófia

A természet- és társadalomtudományok filozófiai, metodológiai problémái
A szocialista tudat kialakulásának és fejlődésének törvényszerűségei
A tudományos-technikai forradalom problémái

Szociológia

A társadalmi struktúrák átalakítása, a szocialista társadalmat alkotó osztályok, rétegek, csoportok, szociológiája

Pszichológia

A csoporttevékenység pszichológiai kutatása (SZU)
Az emberi munkatevékenység pszichológiai vizsgálata

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázatot hirdet a Bányamérnöki Karhoz tartozó

Bányaműveléstani Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Bányaművelési szakon a Bányaszellőztetés c. tantárgy oktatása, továbbá más kari szakokon a Bányaműveléstan c. enciklopédia oktatása. Feladata továbbá a Bányaszellőztetés tárgykörben a tudományos kutatás irányítása és a tanszék oktató-nevelő, valamint tudományos kutatómunkájában való magasszintű részvétel.

Kohómérnöki Karhoz tartozó

Tüzeléstani Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a bánya-, kohó- és gépészmérnök hallgatók részére a Tüzeléstan és a Kemencék c. tantárgyak előadása a különböző szakok sajátos követelményeinek megfelelően, továbbá a Vegyipari gépészeti szakon a Szilikátkémia és technológia c. tantárgy oktatása, a gyakorlatok megszervezése, valamint a tanszék kutatómunkájának irányítása.

Gépészmérnöki Karhoz tartozó

Matematikai Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a műszak egyetemeken szokásos alapozó matematikai előadások, továbbá a felsőbb évfolyamokon folyó speciális kollégiumok (számítástechnikai ismeretek, felsőbb analízis stb.) megtartása, illetve irányítása.

Elektrotechnikai Tanszéken egy 5001. ksz. egyetemi tanári vagy 5002. ksz. egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi tanár vagy egyetemi docens feladata az előadások tartása, gyakorlatok megszervezése és irányítása az Elektrotechnikai Tanszéknek a Nehézipari Műszaki Egyetem mindhárom karára kiterjedő oktatómunkája keretében, elsősorban a bányászati és kohászati villamos berendezések témakörében, részvétel a tanszéki tudományos kutatómunka szervezésében és irányításában.

Mechanikai Tanszéken egy 5002. ksz. egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi docens feladata az előadások tartása és gyakorlatok vezetése a Mechanikai Tanszéknek a Nehézipari Műszaki Egyetem mindhárom karára kiterjedő oktatómunkája keretében, továbbá részvétel a tanszék tudományos kutatómunkájában.

A pályázatot a Művelődésügyi Közlönyben való közzétételtől számított 4 héten belül kell az illetékes kar dékáni hivatalához benyújtani.

A pályázati kérelemben feltüntetendő adatokra és csatolandó mellékletekre vonatkozóan a Művelődésügyi Közlöny 1970. évi 6. számában megjelent közlemény nyújt tájékoztatást.

Miskolc, 1970. december 17.

Dr. Zambó János s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán egyetemi adjunktusi, tanársegédi állásra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaság tudományi Kar Takarmányozástani Tanszékén egy egyetemi adjunktusi és egy egyetemi tanársegédi állásra.

A kinevezendő adjunktus, illetve tanársegéd feladata lesz a takarmányozástan — ezen belül a

sertések takarmányozása — oktatásában és tudományos munkában való részvétel.

Pályázhatnak azok az agrármérnökök, akik a megjelölt tárgykörben gyakorlati, ill. oktatói tapasztalattal és tudományos munkássággal rendelkeznek.

A betöltésre kerülő állások után a 201/1970. (M.K 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerinti illetmény jár.

A pályázatot a megjelenéstől számított 4 héten belül az Agrártudományi Egyetem Rektorához címezve (Gödöllő) kell benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;
- eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését;
- tudományos és kutató munkájának részletes ismertetését;
- a pályázó által írt könyvek, tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének, hazai és külföldi tanulmányútjainak megjelölését;
- a pályázó oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot;
- szakképzettséget, illetve a tudományos fokozatot tanúsító oklevél hiteles másolatát;
- az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot;
- a lakóhely szerint illetékes Rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1970. nov. 25.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán egyetemi adjunktusi és egyetemi tanársegédi állás betöltésére

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Földműveléstani- és Növénytermesztéstani Tanszékén egy egyetemi adjunktusi, illetve tanársegédi állásra. A kinevezendő egyetemi adjunktus feladata az oktató- nevelő és kutató munkában való részvétel, a földműveléstani és növénytermesztéstani gyakorlatok vezetése és a tanszékvezető által meghatározott egyéb feladatok ellátása.

Pályázhatnak azok az agrármérnökök, akik hosszabb mezőgazdasági üzemi gyakorlattal rendelkeznek, vagy oktatási tapasztalattal, szaktanári képesítéssel is bírnak.

A betöltésre kerülő állás után a 201/1907. MM—MüM sz. utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatokat az előírt mellékletekkel együtt a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Agrártudományi Egyetem (Gödöllő) rektorához címezve.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Gödöllő, Nyisztor György tér 1.) ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;
- eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését;
- tudományos és kutató munkájának részletes ismertetését;
- a pályázó által írt könyvek, tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének, hazai és külföldi tanulmányútjainak megjelölését;
- a pályázó oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot;
- szakképzettséget, illetve a tudományos fokozatot tanúsító oklevél hiteles másolatát;
- az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot;
- a lakóhely szerint illetékes Rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1970. november 25.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15,30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.70971 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALA

BUDAPEST, 1971. FEBRUÁR 5.

TARTALOM

Az Akadémia főtitkárának utasítása	2/1971. MTA—F (A. K. 2.)	A Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Csoportja elnevezésének megváltoztatásáról	17
Miniszteri rendeletek	3/1970. (XII. 31.) HM	A találmányok és egyéb hasznosítható műszaki megoldások külföldre juttatásának engedélyezéséről és nyilvánosságra hozataláról szóló 23/1970. (VII. 4.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról	18
	56/1970. (XII. 30.) PM	A könyvvitel rendjéről	18
	60/1970. (XII. 31.) PM	A gazdálkodó szervek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértékéről	20
	63/1970. (XII. 31.) PM—Kk M	Az állami visszatérítés rendszeréről és az exporttal kapcsolatos adókedvezményről	20
	65/1970. (XII. 31.) PM	A társadalmi tulajdonban levő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről, valamint a hiányzó és megsemmisült vagyontárgyak elszámolásáról szóló 3/1968. (I. 16.) Korm. számú rendelet végrehajtására vonatkozó 7/1968. (II. 4.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről	22
	2/1970. (XII. 31.) KSH	A statisztikai képesítések megszerzésének feltételeiről és a statisztikai szakvizsgák rendjéről	23
Közlemények		Az Akadémia Központi Hivatala Személyzeti Főosztályának, továbbá a Terv- és Pénzügyi Főosztályának felügyeletéről	25
		A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása az Automatizálási Kutató Intézet igazgatói állására	25
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	26
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	26

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 2/1971. MTA—F (A. K. 2.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Csoportja elnevezésének megváltoztatásáról

1. A Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Csoportjának elnevezése — 1971. január 1-től —

Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Kutató Intézete

elnevezésre változik.

2. Ez az utasítás 1971. január 1-én lép hatályba; a Szociológiai Kutató Csoport létesítéséről szóló 4/1963. MTA (A. K. 6.) számú utasítás — az elnevezést illetően — ezen utasításnak megfelelően módosul.

Budapest, 1970. december 15.

Erdei Ferenc s. k.,
főtitkár

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Miniszteri rendeletek

A honvédelmi miniszter 3/1970. (XII. 31.) HM számú

rendelete

a találmányok és egyéb hasznosítható műszaki megoldások külföldre juttatásának engedélyezéséről és nyilvánosságra hozataláról szóló 23/1970. (VII. 4.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról

A 23/1970. (VII. 4.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a külkereskedelmi miniszterrel, az illetékes miniszterekkel és az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben a következőket rendelem:

1. §

(1) A nyilvánosságra nem hozott találmány, illetőleg minden egyéb hasznosítható műszaki megoldás (a továbbiakban: találmány) külföldre juttatásának engedélyezése céljából kérelmet kell benyújtani a Honvédelmi Minisztériumhoz (Budapest 114. Pf. 26.).

(2) Az R. 1. §-ának (3) bekezdésében szabályozott esetekben külön engedélyt kérni nem kell.

(3) Az R. 1. § (3) bekezdése *a)* pontjának alkalmazása szempontjából nemzetközi szerződésen a Magyar Népköztársaság erre feljogosított államhatalmi, illetőleg államigazgatási szerve által a külföldi állam megfelelő szervével kötött szerződést, kooperációs megállapodáson pedig a külkereskedelmi miniszter által engedélyezett kooperációt kell érteni.

2. §

(1) A kérelemnek tartalmaznia kell:

a) az engedélyt kérő nevét (cégét), állampolgárságát, foglalkozását és lakásának címét (a cég székhelyét);

b) a találmány címét (rövid és szabatos megjelölését);

c) annak megjelölését, hogy az engedélyt kérő milyen jogcímen jogosult a találmány felett rendelkezni.

(2) A kérelemhez csatolni kell két példányban a találmány leírását, továbbá a megértéséhez szükséges rajzokat.

(3) A leírásnak és a rajznak lehetővé kell tennie, hogy szakember a találmány tárgyát a leírás és a rajz alapján megvalósíthassa.

3. §

(1) Az engedély tárgyában a kérelem benyújtásától számított harminc napon belül kell határozni. Az engedély megadásáról vagy megtagadásáról a kérelmezőt írásban kell értesíteni.

(2) Engedélyezés esetén az értesítéshez csatolni kell a leírás (rajzok) egy példányát.

(3) Az engedély megadásáról szóló értesítésben a kérelmezőt figyelmeztetni kell, hogy:

a) a honvédelmi miniszter engedélye a külön jogszabályban előírt engedélyeket nem pótolja;

b) a megadott engedély hatálya csak arra terjed ki, amit a leírás és a rajzok a szakértő számára a megvalósításhoz szükséges mértékben ismertetnek.

(4) Az engedély megtagadását közlő értesítésben figyelmeztetést kell felvenni a büntetőjogi következményekre.

4. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Czinege Lajos s. k.,
vezérezredes,
honvédelmi miniszter

A pénzügyminiszter 56/1970. (XII. 30.) PM számú

rendelete

a könyvvitel rendjéről

A számvitel rendjéről szóló 1968. évi 33. számú törvényerejű rendelet 19. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem.

1. §

A rendelet hatálya

(1) A rendelet hatálya kiterjed:

a) az állami vállalatokra, a szövetkezetekre és az egyéb szocialista gazdasági szervezetekre (a továbbiakban: vállalatok);

b) a költségvetési szervekre (az *a)*—*b)* alattiak a továbbiakban gazdálkodó szervek);

c) a gazdasági tevékenységet folytató egyéb jogi személyekre.

(2) A rendelet hatálya szempontjából

a) állami vállalatok: az önállóan gazdálkodó állami vállalatok, a trösztök, a vállalati gazdálkodási rend szerint működő kutató-fejlesztő intézetek;

szövetkezetek: a kisipari és háziipari szövetkezetek, a mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezetek, a mezőgazdasági szakszövetkezetek, az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, a takarékszövetkezetek és a lakásszövetkezetek;

egyéb szocialista gazdasági szervezetek: az állami vállalatok vagy a szövetkezetek, valamint az állami vállalatok és a szövetkezetek által létrehozott közös vállalatok (ideértve a szövetkezeti közös vállalatokat és vállalkozásokat, valamint a részvénytársaságként vagy korlátolt felelősségű társaságként működő közös vállalatokat is), a vízgazdálkodási társulatok, a társadalmi szervezetek vállalatai, valamint az egyesülések és irodák;

Tárgy- és Számmutató

az

Akadémiai Közlöny

1970. évi XIX. évfolyamához

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ*

Törvények, törvényerejű rendeletek, kormányrendeletek és határozatok, miniszteri rendeletek és utasítások, az MTA Elnökségének határozatai, az MTA elnökének és főtitkárának utasításai, egyéb hivatalos közlemények.

A, Á

Akadémia Központi Hivatalának Főtitkári kollégiumáról 58 (5)
Akadémiai átszervezés végrehajtásáról 44 (4)
Akadémiai intézmények polgári védelem önvédelmi alegységeinek létrehozásáról 180 (15)
Akadémiai könyv- és folyóiratkiadásról 184 (16)
Akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerével kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról 201 (18)
Akadémiai reform végrehajtásának eddigi tapasztalatairól szóló tájékoztatás elfogadásáról 215 (19)
Akadémiai tagok által írt könyveknek az Elnökség előtt való bemutatásáról 70 (6)
Alelnökök tevékenységi körének megállapításáról 43 (4)
A IV. ötéves népgazdasági terv akadémiai beruházásairól szóló tájékoztató tudomásulvételéről 201 (18)
A 65/1968. sz. elnökségi határozat alapján lefolytatott akadémiai közvéleménykutatásról 82 (7)
Az 1970. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapításáról és a közgyűlés zárt ülésén felvetett egyes kérdésekkel kapcsolatos álláspontok összegezéséről 43 (4)
Az 1971—1985. közötti időszakra szóló országos távlati tudományos kutatási terv készítéséről kiadott 1040/1969. (XI. 25.) sz. Korm. határozat végrehajtásáról 104 (10)
Az 1971. évi tudományos rendezvények tervéről 186 (16)
Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság felmentéséről, illetve kinevezéséről szóló 1036/1969. (IX. 28.) Korm. számú határozat kiegészítéséről 1 (1)
Állami statisztikai adatgyűjtési rendszer fejlesztéséről 104 (10)

B

Budapesti Műszaki Egyetemen Vízgazdálkodási Főiskolai Kar létesítéséről 132 (12)

C, Cs

D

Debreceni Agrártudományi Egyetem létesítéséről 125 (12)
Debreceni Agrártudományi Egyetem létesítéséről szóló 1970. évi 20. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról 130 (12)
Dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet módosításáról 95 (9)
Dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet módosításáról 96 (9)
Dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjával kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 5/1959. (V. 8.) MüM sz. rendelet módosításáról és kiegészítéséről 100 (9)

E, É

Econometric Society európai konferenciájának 1972. évben Budapesten történő megrendezéséről 215 (19)
„Egészségügyi Minisztérium és az Akadémia közötti kapcsolatokról, különös tekintettel az Országos Távlati Kutatási Tervre" c. tájékoztatás elfogadásáról 214 (19)
Egyesületekről 211 (19)
„Elnöki dicséret" és a „Főtitkári dicséret" akadémiai jutalmazási rendszer bevezetéséről 179 (15)
Elnökség f. év június 30-ig terjedő időre szóló munkatervéről 68 (6)
Elnökség 1970. szeptember 1-től december 31-ig terjedő munkatervéről 112 (11)
Elnökségi bizottságokról 68 (6)
Elveszett csekk közlemény 182 (15)
Erdey-Grúz Tibor akadémikusnak a Magyar Tudományos Akadémia elnöki tisztségében való megerősítéséről 49 (5)

F

Fehérje Program Iroda létesítéséről 44 (4)
Felsőfokú Villamosenergiaipari Technikum megszüntetéséről 127 (12)
Főiskolákról, a felsőfokú intézetekről, valamint az egyetemeken szervezett főiskolai karokról 127 (12)

G, Gy

Gazdálkodó szervek egymás közötti fizetéseinek biztosítékairól 220 (19)
Gazdasági társulásokról 122 (12)

H

I, J

ICSU nemzeti bizottságainak újjáválasztásáról 112 (11)

K

Keszthelyi Agrártudományi Egyetem létesítéséről 126 (12)
Keszthelyi Agrártudományi Egyetem karairól és a képzési időről 130 (12)
Kiadói szerződések feltételeiről és a szerzői díjakról 50 (5)
„Kiváló Dolgozó" kitüntető jelvény adományozásáról 180 (15)
Kollektív szerződésekről 215 (19)
Kollektív szerződésekre vonatkozó egyes rendelkezésekről 6 (1)
Kormány tudománypolitikai elveinek kidolgozásáról az 1971—1985-ig terjedő időszakra 66 (6)
Költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszeréről 88 (8)
Könyvhonóráriumok megállapításáról és a kiadói nívódíjról 26 (3)

*A tárgy után következő szám az oldalszámot, a zárójelben levő szám a Közlöny számát jelzi.

Közgazdasági szabályozó rendszer továbbfejlesztésének irányelveiről 170 (14)
Közlemény a Magyar Tudományos Akadémia Biofizikai Intézetében, Biokémiai Intézetében, Genetikai Intézetében és Növényélettani Intézetében kutatóintézeti dolgozók alkalmazásáról 71 (6)
Külföldön munkát vállaló kutatók munkaviszonyával kapcsolatos kérdésekről 228 (20)

L

Láng István főtitkárhelyettes megbízásáról 45 (4)
Levéltári anyag bejelentéséről, a védett levéltári anyagról és a szakleveltárakról 223 (20)
Levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 30/1969. (IX. 2.) Korm. számú rendelet módosításáról 183 (16)

M

Magyar Jogász Szövetség jelentkezési felhívása 181 (15)
Magyar Tudomány c. folyóirat jellegéről és szerkesztő bizottságának összetételéről 70 (6)
Magyar Tudomány Szerkesztő Bizottságának kiegészítéséről 113 (11)
Magyar Tudományos Akadémiáról 9 (2)
Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1969. évi 41. számú törvényerejű rendelet hatálybalépéséről és a Magyar Tudományos Akadémia alapszabályainak jóváhagyásáról 42 (4)
Magyar Tudományos Akadémia 1970. évben rendezendő tudományos ülésszaka időpontjának meghatározásáról 44 (4)
Magyar Tudományos Akadémia 1970. évben rendezendő tudományos ülésszaka időpontjának meghatározásáról 82 (7)
Magyar Tudományos Akadémia elnöke, főtitkára, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter között létrejött megállapodásról 193 (17)
Magyar Tudományos Akadémia elnöke, főtitkára, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter között létrejött megállapodásról szóló elnökségi határozat 189 (16)
Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és főtitkárhelyetteseinek kinevezéséről 43 (4)
Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának közleménye az orvostudományi egyetemek egészségre ártalmas munkakörülmények között, akadémiai álláshelyen, valamint az orvostudományi kutatóintézetekben foglalkoztatott dolgozóinak munkaidejéről 84 (7)
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára irányításáról és felügyeletéről 99 (9)
MTA Agrártudományok Osztályához és az Orvosi Tudományok Osztályához tartozó akadémiai intézetek tevékenységét felülvizsgáló bizottságok személyi összetételéről 7 (1)
MTA Könyvtára által végrehajtott cserekapcsolatok felülvizsgálatának realizálásából szerzett tapasztalatokról és a cseretevékenység korlátozásából származó megtakarítás mértékéről 27 (3)
MTA tudományos kutatóintézeti munkaköreiben való alkalmazás elvi kérdéseiről 201 (18)
„MÉM és az Akadémia közötti kapcsolatokról, különös tekintettel az Országos Távlati Kutatási Tervre" c. tájékoztatás elfogadásáról 214 (19)
Magyar Népköztársaság Állami Díja, a Kossuth-díj, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntető címek 1970. évi adományozásáról 62 (6)
Magyar Népköztársaság Állami Díja, a Kossuth-díj, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze és a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze kitüntető címek adományozásáról szóló 1963. évi 36. számú törvényerejű rendelet módosításáról 61 (6)
Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárok betegellátásáról, valamint a fizetendő betegellátási és mentőszállítási díjakról 216 (19)
„Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának irányelvei a párt X. kongresszusára" c. dokumentum megvitatásáról 184 (16)
Munka Törvénykönyvének végrehajtásáról szóló 3/1968. MTA (A. K. 9.) számú elnöki utasítás egyes rendelkezéseinek alkalmazásáról 88 (8)
Munkaviszonyt érintő egyes kérdésekről 195 (17)
Muzeális emlékek védelméről szóló 1963. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról intézkedő 2/1965. (I. 8.) MM sz. rendelet módosításáról 227 (20)

N, Ny

Nagy értékű egyedi műszerek fokozott kihasználásának módjairól 26 (3)
Nehézipari Műszaki Egyetemen Vegyipari Automatizálási Főiskolai Kar létesítéséről 132 (12)

O, Ö

OMFB elnökének közleménye a Műszaki Kutatásokat Koordináló Tanács megalakításáról 82 (7)
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság testületének felmentéséről és új tagjainak kinevezéséről 213 (19)
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének közleménye a műszaki kutatási-fejlesztési programok készítésének irányelveiről 114 (11)
Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv I. fejezete tervezetének megvitatásáról 214 (19)
Ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról 133 (12)
Ötéves megszakításhoz fűződő nyugdíjjogi hátrányok enyhítéséről 96 (9)

P

Pénzügyi és Számviteli Főiskola létesítéséről 126 (12)
Pénzügyi és Számviteli Főiskola irányításáról, kari tagozódásáról és képzési idejéről 131 (12)
Pollack Mihály Műszaki Főiskola létesítéséről 126 (12)
Pollack Mihály Műszaki Főiskola képzési idejéről, irányításáról, valamint a budapesti Felsőfokú Építő- és Építőanyagipari Gépészeti Technikum, továbbá a pécsi Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikum átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről 131 (12)

R

Raktári dolgozók leltárfelelősségéről 96 (9)
Részesedési alap felhasználásáról 1 (1)

S, Sz

Szakigazgatás hatáskörébe tartozó bizottságokról és azok újjászervezéséről 113 (11)
Szegedi és Pécsi Akadémiai Bizottság szervezeti kérdéseinek rendezéséről 112 (11)
Személyi díjak alapításáról 99 (9)
Személyi változásokról az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottságban 169 (14)
Szerzői jogi törvény végrehajtásáról 10 (2)
Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezeti és működési szabályzatáról 229 (20)
Szilárd testek kutatására komplex bizottság létrehozásáról 98 (9)
Szolgálati találmányokért járó díjazásról és a találmányokkal kapcsolatos egyes intézkedésekről 10 (2)

T, Ty

Találmányok és egyéb hasznosítható műszaki megoldások külföldre juttatásának engedélyezéséről és nyilvánosságra hozataláról 103 (10)
Távlati kutatási terv akadémián belüli előkészítésére vonatkozó tájékoztatásról 111 (11)
Távlati kutatási terv I. fejezetének előkészítésére kiküldött bizottság munkájáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről 201 (18)
Testületi szervek sajtó- és propaganda munkájáról 70 (6)
Tudományfejlődési prognózisok készítéséről 98 (9)
Tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről 74 (7)
Tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1970. évi 9. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról 76 (7)
Tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló MTA elnöki utasítás 137 (13)
Tudományos könyv- és folyóiratkiadás kérdéseivel foglalkozó bizottság létrehozásáról 98 (9)
Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és tagjainak felmentéséről, illetőleg elnökének és tagjainak kinevezéséről 169 (14)

Tudományos Minősítő Bizottság határozatai ellen előterjesztett fellebbezések és panaszok elbírálásáról 201 (18)
Tudományos Minősítő Bizottság titkárának felmentéséről, illetőleg kinevezéséről 49 (5)
Tudományos Továbbképzési Ösztöndíj létesítéséről 87 (8)
Tudományos Továbbképzési Ösztöndíj létesítéséről szóló 1014/1970. (V. 10.) Korm. számú határozat végrehajtásáról 133 (12)

Ú, Ü

Új Magyar Központi Levéltárról 7 (1)

V

„Vadas Jenő" emlékplakett alapításáról 99 (9)

Z, Zs

SZÁMMUTATÓ*

Törvények, törvényerejű rendeletek, kormányrendeletek és határozatok, miniszteri rendeletek és utasítások, az MTA Elnökségének határozatai, az MTA elnökének és főtitkárának utasításai, egyéb hivatalos közlemények.

1969. év

1969. évi 41. tvr. 9 (2)
9/1969. (XII. 29.) MM 12 (2)
9/1969. (XII. 20.) MüM 1 (1)
10/1969. (XII. 20.) MüM 6 (1)
45/1969. (XII. 29.) Korm. rend. 10 (2)
82/1969. Eln. hat. 7 (1)
186/1969. (M. K. 24.) MM 7 (1)
1042/1969. (XII. 16.) Korm. hat. 1 (1)

1970. év

1/1970. (III. 20.) MM 50 (5)
1/1970. (VII. 4.) KSH 104 (10)
1/1970. (XI. 18.) MNB 230 (19)
1/1970. MTA (A. K. 4.) 44 (4)
1/1970. MTA-E (A. K. 13.) 137 (13)
1/1970. MTA-F. (A. K. 8.) 88 (8)
2/1970. MTA-F. (A. K. 9.) 99 (9)
2/1970. MTA-OMFB (A. K. 10.) 104 (10)
3/1970. (II. 15.) Korm. rend. 42 (4)
3/1970. sz. Eln. hat. 26 (3)
3/1970. MTA (A. K. 15.) 179 (15)
3/1970. MTA-F. (A. K. 11.) 113 (11)
3/1970. (VIII. 9.) GB hat. 170 (14)
3/1970. (V. 26.) SZOT 100 (9)
4/1970. MTA-F (A. K. 15.) 180 (15)
4/1970. sz. Eln. hat. 26 (3)
5/1970. sz. NET hat. 49 (5)
5/1970. MTA-F (A. K. 15.) 180 (15)
5/1970. (VII. 23.) MüM-PM 133 (12)
5/1970. sz. Eln. hat. 27 (3)
6. sz. tvr. 61 (6)
6/1970. MTA-F (A. K. 18.) 201 (18)
7/1970. sz. Eln. hat. 43 (4)
8/1970. (X. 6.) MüM 193 (17)
8/1970. sz. Eln. hat. 43 (4)
9. sz. tvr. 74 (7)
10. sz. tvr. 95 (9)
10/1970. sz. Eln. hat. 44 (4)
12/1970. (V. 5.) Korm. rend. 76 (7)
13/1970. (X. 28.) EüM 216 (19)
14/1970. (XI. 20.) MüM 215 (19)
14/1970. sz. Eln. hat. 66 (6)
15/1970. sz. Eln. hat. 68 (6)
16/1970. (V. 26.) Korm. rend. 96 (9)
16/1970. (XI. 29.) MM 223 (20)
16/1970. sz. Eln. hat. 68 (6)
17/1970. (VI. 3.) Korm. rend. 96 (9)
17/1970. (XI. 29.) MM 227 (20)
17/1970. (MÉM É. 18.) MÉM 99 (9)
17/1970. sz. Eln. hat. 70 (6)
18/1970. (VI. 4.) Korm. rend. 96 (9)
19. sz. tvr. 122 (12)
20. sz. tvr. 125. (12)
20/1970. sz. Eln. hat. 70 (6)
21. sz. tvr. 126 (12)
21/1970. sz. Eln. hat. 70 (6)
22. sz. tvr. 126 (12)
22/1970. sz. Eln. hat. 82 (7)
23/1970. (VII. 4.) Korm. rend. 103 (10)
24. sz. tvr. 126 (12)
26/1970. (VIII. 7.) Korm. rend. 127. (12)
27/1970. sz. Eln. hat. 82 (7)
29/1970. (VIII. 7.) Korm. rend. 127 (12)
29/1970. sz. Eln. hat. 98 (9)
30/1970. sz. Eln. hat 98 (9)
31/1970. sz. Eln. hat. 98 (9)
33/1970. sz. Eln. hat. 99 (9)
34/1970. (IX. 13.) Korm. rend. 183 (16)
35. sz. tvr. 211 (19)
35/1970. sz. Eln. hat. 111 (11)
36/1970. sz. Eln. hat. 112 (11)
37/1970. sz. Eln. hat 112 (11)
39/1970. sz. Eln. hat. 112 (11)
41/1970. sz. Eln. hat. 113 (11)
43/1970. sz. Eln. hat. 184 (16)
45/1970. sz. Eln. hat. 184 (16)
47/1970. sz. Eln. hat. 186 (16)
48/1970. sz. Eln. hat. 189 (16)
51/1970. sz. Eln. hat. 201 (18)
52/1970. sz. Eln. hat. 201 (18)
53/1970. sz. Eln. hat. 201 (18)
54/1970. sz. Eln. hat. 201 (18)
55/1970. sz. Eln. hat. 214 (19)
56/1970. sz. Eln. hat. 214 (19)
57/1970. sz. Eln. hat. 214 (19)
58/1970. sz. Eln. hat. 215 (19)
60/1970. sz. Eln. hat. 215 (19)
102 sz. OMFB hat. 44 (4)
106/1970. (PK. 13.) PM 88 (8)
120/1970. (30.) MüM 228 (20)
132/1970. (M. K. 15.) MM 133 (12)
1004/1970. (II. 15.) Korm. rend. 43 (4)
1005/1970. (III. 5.) Korm. hat. 49 (5)
1006/1970. (IV. 2.) Korm. hat. 62 (6)
1014/1970. (V. 10.) Korm. hat. 87 (8)
1028/1970. (VIII. 7.) Korm. hat. 130 (12)
1029/1970. (VIII. 7.) Korm. hat. 130 (12)
1030/1970. (VIII. 7.) Korm. rend. 131 (12)
1032/1970. (VIII. 7.) Korm. hat. 131 (12)
1033/1970. (VIII. 7.) Korm. hat. 132 (12)
1034/1970. (VIII. 7.) Korm. hat. 132 (12)
1039/1970. (VIII. 22.) Korm. hat. 169 (14)
1041/1970. (VIII. 30.) Korm. hat. 169 (14)
1046/1970. (X. 27.) Korm. hat. 213 (19)

*A jogszabály számát követő szám az oldalszámot, a zárójelben levő szám a Közlöny számát jelzi.

71.71033 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

b) költségvetési szervek: a minisztériumok és az önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szervek, az irányításuk alatt működő költségvetési szervek (ideértve a költségvetési folyószámlás szerveket is), a költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó társadalmi és érdekképviseleti szervezetek, továbbá a tanácsok és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek;

c) gazdasági tevékenységet folytató egyéb jogi személyek: a szocialista szektorhoz nem tartozó, gazdasági tevékenységet folytató belföldi jogi személyek (nem költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó társadalmi egyesületek, egyházak és felekezetek vállalatai, valamint vállalkozásai stb.), a más államok és a külföldi cégek Magyarországon működő — gazdasági tevékenységet folytató — vállalatai, lerakatai, kirendeltségei stb., valamint a más államokkal létrehozott vegyes vállalatok és társaságok.

2. §

Népgazdasági Számlakeret

(1) A rendelet hatálya alá tartozó gazdálkodó szervekre egységesen kötelező könyvviteli szabályokat a Népgazdasági Számlakeret határozza meg.

(2) A Népgazdasági Számlakeretet *e rendelet mellékleteként a Pénzügyi Közlönyben* kell közzétenni.

3. §

Ágazati számlakeretek

(1) A Népgazdasági Számlakeret alapján a Pénzügyminisztérium a sajátos ágazati könyvviteli szabályozásokat is magukban foglaló ágazati számlakereteket készít és ad ki.

(2) A Népgazdasági Számlakeretnek azokat a számlaosztályait, illetve számlacsoportjait, amelyek az adott ágazatra nem vonatkoznak, foglaltnak kell tekinteni és az ágazati számlakeretekben így kell megjelölni.

(3) Az ágazati számlakereteket, valamint esetleges kiegészítéseiket és módosításaikat a Pénzügyminisztérium számviteli közleményekkel lépteti hatályba.

4. §

Számlarend és önköltségszámítási szabályzat

(1) A vállalatok a népgazdasági ági (ágazati) besorolásuknak megfelelő ágazati számlakeret alapján, a költségvetési szervek a megfelelő költségvetési számlakeret alapján a saját könyvviteli rendjüket meghatározó számlarendet kötelesek készíteni.

(2) A számlarendnek tartalmaznia kell a kijelölt főkönyvi számlák számjelét és megnevezését, tartalmát (alternatív szabályozásokon belül a választott megoldást), valamint kapcsolatukat egymással és az analitikus nyilvántartásokkal.

(3) A számlarendet, e rendelet végrehajtásaképpen, elsőízben az ágazati számlakeret megjelenését követő 90 napon belül kell összeállítani.

(4) A gazdálkodó szerv köteles számlarendjét a megjelent előírásoknak vagy belső adatszolgáltatási igényeinek megfelelően folyamatosan kiegészíteni vagy módosítani. A számlarend kiegészítéseit és módosításait ellenőrizhető módon, írásban kell rögzíteni.

(5) A vállalatok számlarendjükhöz kapcsolódóan a népgazdasági ági besorolásuknak megfelelő ágazati számlakeretben, az önköltségszámításra vonatkozó előírások alapján, e rendelet hatálybalépését követő 90 napon belül önköltségszámítási szabályzatot kötelesek készíteni, illetve meglevő önköltségszámítási szabályzatukat kiegészíteni vagy módosítani.

(6) A számlarend és az önköltségszámítási szabályzat összeállításáról, a számlarend előírásainak szabályszerű megtartásáról és megtartatásáról a gazdálkodó szerv vezetője (igazgató, elnök stb.) és a gazdálkodó szerv számviteli rendjéért felelős vezető (gazdasági igazgató, gazdasági igazgatóhelyettes, igazgató-főkönyvelő, főkönyvelő stb.) együttesen kötelesek gondoskodni.

(7) A gazdálkodó szervek számlarendjének elkészítéséhez a felügyeleti, illetve az ágazati irányító szerv az ágazati (szakmai) sajátosságok érvényesítését elősegítő irányelveket adhat ki. Az irányelvek nem állhatnak ellentétben az ágazati számlakeret szabályozásaival.

5. §

Analitikus (részletező) nyilvántartások

(1) Az analitikus nyilvántartások rendjét — az ágazati számlakeretekbe foglalt előírások megtartásával — a gazdálkodó szerv alakítja ki.

(2) Az analitikus nyilvántartásoknak szoros kapcsolatban kell lenniük a főkönyvi könyveléssel, és a kettő között az értékadatok számszerű egyeztetésének lehetőségét biztosítani kell.

(3) A gazdálkodó szerv köteles gondoskodni arról, hogy a mérlegbeszámoló (beszámoló, költségvetési beszámoló, zárszámadás) összeállításához, a pénzügyi információkhoz, továbbá a statisztikai adatszolgáltatásokhoz szükséges értékadatok vagy a főkönyvi könyvelésből, vagy az analitikus nyilvántartásokból rendelkezésre álljanak.

6. §

Könyvviteli zárlat

(1) A könyvviteli számlákból a gazdálkodó szervek havonként (az év első két hónapjáról esetleg összevontan) főkönyvi kivonatot kötelesek készíteni.

(2) A könyvviteli zárlat határidejét — a külső és belső adatszolgáltatási időpontokkal összhangban — a gazdálkodó szerv vezetője és a gazdálkodó szerv számviteli rendjéért felelős vezető együttesen állapítják meg.

7. §

Egyéb rendelkezések

(1) Azoknak a költségvetési szerveknek a könyvviteli rendjét, amelyeknél a Népgazdasági Számla-

keret átmenetileg nem vagy eltérő módon alkalmazható, a pénzügyminiszter külön szabályozza.

(2) A tanácsok és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek — a színházak, a költségvetési üzemek, valamint a megyei tanácsok irányítása alá tartozó kórházak kivételével — a további intézkedésig a hatályos pénzügyminiszteri utasításokban foglaltak szerint vezethetik könyvviteli nyilvántartásukat.

(3) A megyei tanácsok az irányításuk alá tartozó költségvetési intézményeknél elrendelhetik a költségvetési számlakeret kötelező alkalmazását.

(4) A pénzintézetek könyvviteli rendjét, valamint azoknak a gazdálkodó szerveknek a könyvviteli rendjét, amelyeknél az ágazati számlakeretet — a gazdálkodó szerv sajátosságai miatt — eltérő módon szükséges alkalmazni, a Pénzügyminisztérium külön szabályozza.

(5) A gazdasági tevékenységet folytató egyéb jogi személyek számlarendet kötelesek készíteni és azt jóváhagyásra a Pénzügyminisztériumhoz benyújtani.

(6) Az újonnan alakuló vállalatoknak számlarendjüket és önköltségszámítási szabályzatukat megalakulásuk időpontjától számított 90 napon belül kell elkészíteniük.

8. §

Hatálybalépés

Ez a rendelet 1971. január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a 18/1967. (XII. 1.) PM számú és a 2/1969. (I. 21.) PM számú rendeletek, valamint a 114/1969. (PK. 29.) PM számú utasítás hatályukat vesztik.

Madarasi Attila s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

A pénzügyminiszter 60/1970. (XII. 31.) PM számú

rendelete

a gazdálkodó szervek egymás közötti viszonyában a késedelmi kamat mértékéről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormánytól kapott felhatalmazás alapján — az igazságügyminiszterrel és a Magyar Nemzeti Bank elnökével egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §

(1) Az állami vállalatok, trösztök, szövetkezetek, szövetkezetek szövetségei, szövetkezeti vállalatok, állami költségvetési szervek, társadalmi szervezetek és ezek vállalatai, a vízgazdálkodási társulatok, valamint mindezek jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulásainak egymás közötti viszonyában a pénztartozások késedelmes fizetése esetében a késedelmi kamat mértéke — a (3) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével — évi 15 százalék.

(2) A felek az (1) bekezdésben meghatározott mértéktől nem térhetnek el; az eltérő szerződési kikötés semmis. A semmis kikötés helyébe az (1) bekezdésben meghatározott mértékű kamat lép.

(3) Az állami kölcsön és a fejlesztési kölcsön [19/1969. (VI. 20.) PM—OT számú rendelet] késedelmi kamatának mértéke — az alapkamaton felül — évi 6 százalék.

(4) E rendelet hatálya nem terjed ki a bankkölcsön késedelmi kamatára, valamint azokra a pénztartozásokra, amelyeknek késedelmes megfizetése esetére jogszabály egyéb jogkövetkezményt (pl. adópótlékot, késedelmi pótlékot) állapít meg.

2. §

(1) Ez a rendelet 1971. január 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a 7/1969. (II. 27.) PM számú rendelet hatályát veszti.

(2) Ha a fizetési késedelem már e rendelet hatálybalépése előtt beállott, az 1. § (1) bekezdésében meghatározott pénztartozások után az e rendelet hatálybalépése előtti időre — 1969. március hó 1. napjától — évi 10 százalék késedelmi kamatot kell fizetni.

Vályi Péter s. k.,
pénzügyminiszter

A pénzügyminiszter és a külkereskedelmi miniszter 63/1970. (XII. 31.) PM—Kk M számú

együttes rendelete

az állami visszatérítés rendszeréről és az exporttal kapcsolatos adókedvezményről

A 41/1970. (X. 27.) Korm. számú rendeletben kapott felhatalmazás alapján — a termelékenységi különbségek kiegyenlítésére szolgáló állami visszatérítési rendszerről és az exportképesség fokozását célzó, exporttal kapcsolatos adókedvezményről — az alábbiakat rendeljük:

1. §

A rendelet hatálya

E rendelet hatálya kiterjed az állami vállalatra és trösztre, a vállalati gazdálkodási rend szerint működő egyéb állami gazdálkodó szervre, a társadalmi szervezet vállalatára, a szövetkezetre, a szövetkezeti vállalatra, továbbá — ha jogszabály eltérően nem rendelkezik — mindezeknek egymással vagy más szocialista gazdálkodó szervezetekkel, illetve az utóbbiaknak egymással létrehozott és jogi személyiséggel rendelkező társulására (a továbbiakban együtt: e vállalat).

2. §

Az állami visszatérítés rendszere

(1) A külkereskedelmi forgalom lebonyolításában érdekelt vállalatok állami visszatérítésben részesíthetők.

(2) Az állami visszatérítés feltételeit, a visszatérítésre jogosult vállalatok kijelölését, valamint a visszatérítés igénybevételének módját a rendelet *1. számú melléklete* tartalmazza. A mellékletet a Pénzügyi Közlönyben kell közzétenni.

3. §

Az állami visszatérítés tárcaközi bizottságai

(1) Az állami visszatérítés rendszerének működésével összefüggő gyakorlati kérdések összehangolt intézésére az alábbi tárcaközi bizottságok illetékesek:

1. *Állami Visszatérítés Tárcaközi (PM) Bizottsága* a pénzügyminiszter vezetésével működik, és feladata a visszatérítési rendszer működési szabályainak kidolgozása, az ágazati (tárcaközi) szempontok koordinálása, az engedélyezhető visszatérítés szakmai feltételeinek — ezen belül az annak mértékére alkalmazható mutatók, így különösen az alapulvehető szakágazati átlagszintek — jóváhagyása.

2. *Állami Visszatérítés Vállalati (Kk M) Bizottsága* a külkereskedelmi miniszter vezetésével, amelynek feladata — a PM Bizottság által meghatározott feltételek és keretek között — az egyes vállalatokat megillető visszatérítés konkrét mértékének, feltételeinek kialakítása, javaslattétel, szakmai összefoglaló jelentések készítése.

(2) A tárcaközi bizottságok együttműködésének részletesebb szabályozását — ideértve a hatáskörök részletes elhatárolását, a Kk M Bizottság keretében szervezett szakmai albizottságok feladatkörét, a tárgyalási anyagok előkészítésével kapcsolatos feladatok megosztását, a vállalatokkal folytatandó tárgyalások menetét és eljárási rendjét, a határozatok közlésének módját — a bizottságok ügyrendjében kell rögzíteni.

(3) Mindkét bizottság állandó tagjai az Országos Tervhivatal, a Pénzügyminisztérium, a Külkereskedelmi Minisztérium, a Belkereskedelmi Minisztérium, az Országos Anyag- és Árhivatal, a Magyar Nemzeti Bank; az ágazati kérdések tekintetében pedig az illetékes szakminiszterek, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB), valamint az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Szövetsége (SZÖVOSZ) és a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége (OKISZ) képviselői.

4. §

Az állami visszatérítés megállapítása és módosítása

(1) A vállalatok részére megállapított állami visszatérítés mértékei és feltételei általában 1971—75. évekre szóló, tartósan érvényes szabályozást jelentenek.

(2) Az állami visszatérítés megállapított mértékeinek és feltételeinek módosítása a következő esetekben szükséges, illetve kerülhet rá sor:

a) Kötelesek a vállalatok a feltételek módosítását kérni, ha a jóváhagyott feltételek megállapításához helytelen (hibás) adatokat szolgáltattak, vagy lényeges adatokat nem tártak fel.

b) Mind a termelő, mind a külkereskedelmi vállalat köteles a részére megállapított állami visszatérítés mértékének módosítását kérni, ha az 1970. december 31-én fennálló bizományosi vagy közös érdekeltségű kapcsolat helyett később — a visszatérítés megállapításánál figyelembe vett termékek (termékcsoportok) vagy ezek egy része tekintetében — sajátszámlás elszámolási formára térnek át, vagy tevékenységi körük módosításra kerül.

c) Azok a vállalatok, amelyek a világpiaci áringadozásoknak különösen kitett, nagy tömegben forgalmazott termékek exportját végzik — a visszatérítés engedélyezésekor előre meghatározott speciális feltételek bekövetkezése esetén és a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével —, időközben is kérhetik a juttatás mértékének módosítását.

d) Az *a)—c)* pontok esetében az állami visszatérítés- megállapító hatóság elrendelheti a jóváhagyott feltételek felülvizsgálatát. A jóváhagyott (megállapított) mértékek vagy egyéb feltételek módosíthatók akkor is, ha a termelési, értékesítési helyzetben vagy a gazdasági szabályozókban, jelentős jogszabályi változások következnek be.

(3) Az állami visszatérítés módosítása esetén — akár vállalati, akár hatósági kezdeményezés alapján történik — a következő általános feltételeket kell alkalmazni:

a) A módosítás — a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjának kivételével — nem lehet visszamenőleges hatályú.

b) A módosítás életbeléptetésére — kivételesen indokolt esetektől eltekintve — 6 hónappal későbbi határidőt kell kitűzni azzal, hogy

— az lehetőleg a következő év elejére, évközben pedig a negyedévek kezdetére szóljon;

— a 6 hónapos várakozási időt:

vállalati kezdeményezés esetén a kérelem benyújtásának időpontjától,

hatósági kezdeményezés esetén pedig attól a naptól kell számítani, amikor az állami visszatérítés tárcaközi bizottságai a vállalatot a felülvizsgálat elrendeléséről értesítették, illetve az ehhez szükséges adatszolgáltatásra felhívták.

(4) A módosítás indokoltságát és mértékét mindenkor a vállalat rendelkezésére álló import és export árkülönbözeti tartalékalap vagy a módosítás szempontjából figyelembe vehető változások fedezetére létesített egyéb pénzügyi források számításba vételével kell elbírálni, illetve a módosított feltételeket meghatározni.

5. §

Vállalati elszámolás és nyilvántartás

(1) Az állami visszatérítés elszámolására a szakmai számlakeretek előírásai az irányadók.

(2) Az állami visszatérítésben részesülő vállalatok kötelesek olyan elszámolást, illetve nyilvántartást vezetni, amelyben az igénybe vett visszatérítés mértékére, számítási alapjára, az igénybevételhez kikötött feltételek betartására stb. vonatkozó adatok folyamatosan kimutatásra kerülnek, és bármikor ellenőrizhetők.

6. §

Az exporttal kapcsolatos adókedvezmény

(1) Az adókedvezmény engedélyezésének irányelveit, alkalmazási körét, mértékeit és esetleges külön feltételeit az állami visszatérítés megállapítását végző szervezet (3. §) határozza meg, az arra vonatkozó ügyrend értelemszerű alkalmazásával.

(2) Az adókedvezmény engedélyezésének részletes feltételeit, valamint a kiszámítás módját a *2. sz. melléklet* határozza meg. A mellékletet a Pénzügyi Közlönyben kell közzétenni.

(3) Azokat a vállalatokat, amelyek részére az (1) bekezdés szerinti eljárás során az adókedvezmény igénybevételének jogát engedélyezték, a határozatról az állami visszatérítésnél követett gyakorlat szerint kell értesíteni.

(4) Az adókedvezmény összegét — az éves mérlegkészítéskor — a vállalat maga számítja ki és levonhatja a vállalatra irányadó jövedelemszabályozási (nyereségadózási) előírások szerint befizetendő nyereségadó összegéből. Az így visszatartott és a részesedési, illetve fejlesztési alapba helyezhető összeg további felhasználására az általános szabályokat kell alkalmazni.

(5) Az adókedvezményben részesülő vállalatok számviteli, adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettségét külön rendelkezés állapítja meg.

(6) Az állami visszatérítés és az exporttal kapcsolatos adókedvezmény rendszerében egy-egy vállalat egyidejűleg többféle ösztönzésben nem részesülhet; ennek megfelelően sem a szakágazati átlagos állami visszatérítés útján az ennél kedvezőbb devizakitermelésű vállalatok javára szóló többletjuttatás, sem pedig a gazdaságos exporttal kapcsolatos adókedvezmény nem engedélyezhető, amig az érdekelt vállalat az 1/1969. (Kk. É. 9.) Kk M—PM együttes utasítás szerinti adóvisszatérítést igénybe veszi. Ilyen esetben a vállalat maga tehet javaslatot, hogy a korábbi ösztönzési formát kívánja-e — annak lejártáig — fenntartani, vagy helyette az e rendeletben szabályozott adókedvezményben való részesítését kéri.

Átmeneti és hatálybaléptető rendelkezések

7. §

Az 1970-ben létesített, de 1971. január 1. után teljesítendő exportkötések állami visszatérítéséről körlevél formájában kiadott átmeneti intézkedéssel kapcsolatos függő kérdésekben az Állami Visszatérítés Tárcaközi (PM) Bizottsága határoz.

8. §

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezései azonban csak az 1971. január 1. napja után teljesített exportforgalom tekintetében alkalmazhatók.

(2) Az állami visszatérítés rendszeréről szóló 114/1967. (PK 12.) P.M. számú együttes utasítás 1971. január 1. napján hatályát veszti, az 1970. december 31-ig teljesített exportra vonatkozó állami visszatérítés elszámolására és pénzügyi rendezésére azonban továbbra is e jogszabályt kell alkalmazni. Az export utáni adóvisszatérítésről szóló 1/1969. (Kk. É. 9.) Kk M—PM együttes utasítás alapján 1971. január 1. után új megállapodás nem köthető, de a jelenleg érvényben levő engedélyek — amennyiben a vállalat a 6. § (6) bekezdése alapján arról le nem mondott — az eredeti lejárati időpontig érvényben maradnak.

Dr. Garamvölgyi Károly s. k.,
a pénzügyminiszter
első helyettese

Baczoni Jenő s. k.,
a külkereskedelmi
miniszter
első helyettese

A pénzügyminiszter 65/1970. (XII. 31.) PM számú

rendelete

a társadalmi tulajdonban levő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről, valamint a hiányzó és megsemmisült vagyontárgyak elszámolásáról szóló 3/1968. (I. 16.) Korm. számú rendelet végrehajtására vonatkozó 7/1968. (II. 4.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

A társadalmi tulajdonban levő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről, valamint a hiányzó és megsemmisült vagyontárgyak elszámolásáról szóló 3/1968. (I. 16.) Korm. számú rendelet 5. §-ában kapott felhatalmazás alapján — az Országos Tervhivatal elnökével, a Magyar Nemzeti Bank elnökével és az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §

(1) A 7/1968. (II. 4.) PM számú rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A felesleges állóeszközök — az érdekeltek megállapodásától függően — térítés nélkül is használhatók a következő esetekben:

a) az állami gazdálkodó szervek és a költségvetési szervek egymás közötti, továbbá szövetkezetek egymás közötti átadása esetén;

b) az állami gazdálkodó szervek és a költségvetési szervek részéről szövetkezetek részére történő átadásnál."

(2) Az R. 3. §-a a következő (3)—(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A felesleges állóeszközöknek a (2) bekezdés *a)* pontjában megjelölt szervek közötti térítésmentes átadását az átadó szerv igazgatója (vezetője), tröszti vállalat esetében a tröszt igazgatója engedélyezi. A felügyeletet gyakorló miniszter szabályozza, hogy szövetkezet részére milyen felesleges állóeszközök, milyen feltételek mellett engedhetők át térítésmentesen az alapító szerv engedélye nélkül. A minisz-

ter által meghatározott körön belül a felesleges állóeszközök átengedésére az állami szerv igazgatója (vezetője) vagy a tröszt igazgatója jogosult.

(4) A gazdálkodó szervek felesleges állóeszközeiket egymásnak bérbe adhatják.

(5) A gépek és a berendezések feladatszerű bérbeadásáról külön jogszabály rendelkezik."

2. §

(1) Az R. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hiányzó, megsemmisült, értékesített vagy selejtezett állóeszközök nettó értékét a következő *a)—b)* pontokban foglalt kivételektől eltekintve az eredmény terhére kell elszámolni. A selejtezett állóeszközök nettó értékét — a 11. számlacsoportba tartozó ingatlanok kivételével — az állóeszközök alapjával szemben lehet elszámolni:

a) az 1961. január hó 1. napja előtt beszerzett állóeszközök kiselejtezésénél;

b) a Kormány felhatalmazása alapján — egyedi nagyberuházás (rekonstrukciós beruházás) megvalósításával kapcsolatban — selejtezésre kerülő állóeszközöknél."

(2) Az R. 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben a bevétel összege a (2) bekezdés szerint elszámolt összeget (összegeket) nem éri el, úgy a két összeg közötti különbözetet az állami költségvetés — illetve a tanács fejlesztési alapja — és a vállalatfejlesztési alap között olyan arányban kell megosztani, mint azt a gazdálkodó szervek számára az értékcsökkenési leírás pénzügyi elszámolására vonatkozó jogszabályok előírják. A befizetést az állami költségvetés (tanácsi fejlesztési alap) javára az elszámolást követő hónap 25. napjáig kell teljesíteni."

(3) Az R. 10. §-ának (10) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Ha építményeket helyükön létesítendő beruházás megvalósítása miatt kell selejtezni, a bontási költségeket a beruházás ráfordításaként kell elszámolni."

(4) Az R. 10. §-a a következő (16) és (17) bekezdéssel egészül ki:

„(16) Szövetkezet részére a 3. § (2) bekezdés *b)* pontjának alapján térítés nélkül átadott felesleges állóeszközt az átvevő szövetkezetnél állami vagyonból származó hozzájárulásként kell kezelni és a könyvvitelben külön számlán kell kimutatni.

(17) Ha a felesleges állóeszközök hasznosítása bérbeadás útján történik, az állóeszközök után elszámolandó, illetve fizetendő eszközlekötési járulék és értékcsökkenési leírás a bérbeadót terheli. A bérbeadott állóeszköz kezelésével összefüggő további költségek viselése, a bérleti díj összege és esedékessége időpontjának tekintetében a felek megállapodása az irányadó. A bérlő a bért termelési költségei, a bérbeadó pedig — ha jogszabály eltérően nem rendelkezik — külön bevételei között számolja el."

3. §

Ez a rendelet 1971. január hó 1. napján lép hatályba.

Madarasi Attila s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

A Központi Statisztikai Hivatal elnökének 2/1970. (XII. 31.) KSH számú

rendelkezése

a statisztikai képesítések megszerzésének feltételeiről és a statisztikai szakvizsgák rendjéről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1090/1957. (XII. 1.) számú határozatában foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben — a statisztikai képesítések megszerzésének feltételeit és a statisztikai szakvizsgák rendjét az alábbiakban szabályozom:

Általános rendelkezések

1. §

(1) Az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben állapítják meg, saját területükön, azokat a statisztikai munkaköröket, amelyek betöltéséhez alap-, közép- vagy felsőfokú statisztikai képesítés szükséges.

(2) A statisztikai képesítéshez kötött munkakörök megállapításánál alapvető irányelvnek kell tekinteni, hogy minden állami és szövetkezeti szervnél, amelynél az állami statisztikai adatgyűjtési rendszer körébe tartozó statisztikai adatgyűjtéssel, feldolgozással és elemzéssel rendszeresen foglalkoznak, a statisztikai tevékenységet végzőknek (besorolásuktól függetlenül) statisztikai képzettséggel kell rendelkezniük.

2. §

(1) Azok a statisztikai képesítéshez kötött munkakörben foglalkoztatottak, akik nem rendelkeznek a munkakörükre előírt statisztikai képesítéssel, az ilyen munkakörben történt alkalmaztatás napjától számított egy éven belül kötelesek tanulmányaikat a képesítést nyújtó valamely oktatási formában (szakvizsga, szakközépiskola, főiskola, egyetem) megkezdeni és az előírt képzési időben a képesítést megszerezni. A munkáltató — amennyiben a feltételek adottak — rövidebb határidőt is megjelölhet a tanulmányok megkezdésére.

(2) Aki e kötelezettségének a fenti határidőben saját hibájából eleget nem tesz, a határidő letelte

után csak képesítésének megfelelő statisztikai munkakört tölthet be, illetőleg képesítés hiányában statisztikai munkakört nem tölthet be.

Képesítések elismerése

3. §

(1) Alap-, közép- vagy felsőfokú képesítésnek kell tekinteni a 2067/20/1952., a 2013/6/1954. Mt. számú határozatok, valamint az 1090/1957. (XII. 1.) Korm. számú határozat, illetve azok végrehajtási utasításai alapján a jelen rendelkezés hatálybalépéséig alap-, közép- és felsőfokú szakvizsgák útján megszerzett oklevelet, továbbá az e rendelkezés alapján megszerzett közép- és felsőfokú oklevelet.

(2) Alapfokú képesítésnek kell tekinteni továbbá:

a) a közgazdasági technikumokban 1952. január 1. napja után, illetve a közgazdasági szakközépiskolák általános irányú osztályaiban szerzett oklevelet;

b) a Központi Statisztikai Hivatal által a 208/1950. NT számú a 2021/6/1952. Mt. számú határozatok alapján kiadott okleveleket;

c) az 1951. január 1. napja után megszerzett középfokú tervoklevelet;

d) az 1951. január 1. napja után megszerzett mérlegképes könyvelői oklevelet;

e) az okleveles árszakértői oklevelet.

(3) Középfokú képesítésnek kell tekinteni továbbá:

a) a közgazdasági technikumok statisztikai tagozatán nyert oklevelet;

b) az egyetemek állam- és jogtudományi karán szerzett oklevelet;

c) a Gazdasági és Műszaki Akadémián, továbbá a Kereskedelmi Akadémián szerzett oklevelet;

d) a Közgazdasági, illetve a Számviteli Főiskolán 1952. január 1. napja után szerzett oklevelet;

e) az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Karán, valamint az Agrártudományi Főiskolákon 1960. január 1. napja után szerzett oklevelet;

f) a Felsőfokú Pénzügyi és Számviteli Szakiskola Vállalatgazdálkodási szakán, illetve a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Pénzügyi-Számviteli Karán szerzett oklevelet;

g) a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán szerzett oklevelet;

h) az 1951. január 1. napja után szerzett felsőfokú tervoklevelet;

i) az 1951. január 1. napja után szerzett okleveles könyvvizsgálói oklevelet.

(4) Felsőfokú képesítésnek kell tekinteni továbbá:

a) a Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett oklevelet;

b) az Agrártudományi Egyetem Agrárközgazdasági Karán szerzett oklevelet;

c) a Közgazdaságtudományi Egyetemen vagy a Műszaki Egyetemen szerzett mérnök-közgazdász oklevelet.

A szakvizsgák előfeltételei

4. §

(1) Alapfokú képesítés statisztikai szakvizsga útján nem szerezhető.

(2) Középfokú képesítést szakvizsga útján az a statisztikai munkakörben foglalkoztatott dolgozó szerezhet, aki az alábbi feltételekkel együttesen rendelkezik:

a) középiskolai végzettség,

b) legalább két éves statisztikai munkakörben való tevékenykedés.

(3) Közép- vagy felsőfokú képesítést szerezhetnek – az alacsonyabb fokú statisztikai szakvizsga letétele nélkül – azok, akik közép- vagy felsőfokú statisztikai képesítésnek nem tekinthető felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A szakvizsgák tantárgyai és a tananyagok

5. §

(1) A szakvizsgák további szakosítását és a vizsgatárgyakat e rendelkezés *melléklete* tartalmazza.

(2) A statisztikai tárgyak anyagát a Központi Statisztikai Hivatal, a többi szaktárgy anyagát a Központi Statisztikai Hivatal a tantárgy szerint érdekelt minisztériumokkal (országos hatáskörű szervekkel) egyetértésben készíti el, illetve jelöli ki.

(3) Azok a szakvizsgára jelentkezettek, akik a szakvizsga valamelyik tantárgyából szervezett oktatás vagy szakvizsga keretében közép-, illetve felsőfoknak megfelelő vizsgát tettek, a vizsga újbóli letétele alól mentesülnek.

A szakvizsgák rendje

6. §

(1) A statisztikai szakvizsgákat, illetve azok előkészítő tanfolyamait a Központi Statisztikai Hivatal szervezi és bonyolítja le.

(2) A statisztikai szakvizsgára való felkészülés önálló tanulás vagy a vizsgára előkészítő tanfolyamok formájában történik.

(3) A statisztikai szakvizsgára a Központi Statisztikai Hivatal Oktatási osztályán (Budapest II., Keleti Károly utca 5–7.) lehet jelentkezni. A jelentkezéshez a munkahely javaslata szükséges.

(4) Azokon a szakterületeken, amelyeken a mellékletben felsorolt szakosítástól lényegesen eltérő specializáció miatt igény jelentkezik további szakosításra, a szakvizsgákat, illetve azok előkészítő tanfolyamait – a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben – a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) saját hatáskörében, illetve a két szerv közötti megállapodás alapján szervezi és bonyolítja le.

7. §

(1) A vizsgáztatást bizottság végzi.

(2) A vizsgák rendjét, a vizsgáztatás módszerét, a vizsgák minősítésének módját, továbbá a vizsgabizottság összetételét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke vizsgaszabályzatban állapítja meg.

8. §

(1) A szakvizsga eredményéről oklevelet kell kiállítani.

(2) A kiadott oklevelekről a Központi Statisztikai Hivatal nyilvántartást vezet.

9. §

(1) Az előkészítő tanfolyam és a szakvizsga díját a Központi Statisztikai Hivatal elnöke állapítja meg a 108/1969. (9.) MüM számú utasítás alapján.

(2) Az előkészítő tanfolyamok és a szakvizsgák költségeit a vizsgázók viselik.

Vegyes rendelkezések

10. §

Az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) rendelkezik az előírt képesítés megszerzése alóli felmentésről, illetve a képesítés megszerzésére előírt határidő meghosszabbítása engedélyezésének feltételeiről. A miniszter ezt a jogkörét átruházhatja.

11. §

Ez a rendelkezés 1971. január 1-én lép hatály ba egyidejűleg a Központi Statisztikai Hivatal elnö ké nek 1/1958. (Tg. É. 11.) számú utasítása hatályát veszti. E rendelkezés szakvizsgára vonatkozó részei nem terjednek ki azokra, akik a hatálybalépés előtt jelentkeztek szakvizsga letételére.

Huszár István s. k.,
államtitkár
a Központi Statisztikai Hivatal elnöke

Melléklet a 2/1970. (XII. 31.) KSH számú rendelkezéshez

1. A statisztikai munkakörben dolgozók szakmai vizsgáztatását a következő szakokon kell megszervezni:

Szak	Vizsgafokozat
a) Ipar	közép-, felsőfok
b) Építőipar, beruházás	közép-, felsőfok
c) Mezőgazdaság	közép-, felsőfok
d) Belkereskedelem	közép-, felsőfok
e) Külkereskedelem	közép-, felsőfok
f) Közlekedés (posta)	közép-, felsőfok
g) Társadalomstatisztika (népesedés, egészségügy)	közép-, felsőfok

2. A szakvizsgák tantárgyai és a kötelező vizsgák a következők:

a) *Középfokon*

Politikai gazdaságtan	szóbeli
Tervezés*	szóbeli
Könyvvitel*	írásbeli és szóbeli
Matematika	írásbeli
Általános statisztika	írásbeli és szóbeli
Szakstatisztika	írásbeli és szóbeli

b) *Felsőfokon*

Matematika	írásbeli
Könyvvitel	írásbeli
Népgazdasági tervezés	szóbeli
Vállalati tervezés	szóbeli
Általános statisztika	írásbeli és szóbeli
Gazdaságstatisztika	írásbeli és szóbeli

Társadalomstatisztika szakon

Matematika	írásbeli
Népgazdasági tervezés	szóbeli
Általános statisztika	írásbeli és szóbeli
Társadalomstatisztika	írásbeli és szóbeli

*Társadalomstatisztika szakon nem szerepel a vizsga anyagában.

Közlemények

KÖZLEMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának megbízása alapján 1970. november 1-től kezdődően az Akadémia Központi Hivatala Személyzeti Főosztálya felügyeletét *Köpeczi Béla* főtitkárhelyettes, a Terv- és Pénzügyi Főosztály felügyeletét pedig *Tétényi Pál* főtitkárhelyettes látja el.

Budapest, 1971. január 5.

Központi Igazgatási Titkárság

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatalának Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet az Automatizálási Kutató Intézet igazgatói állására.

A pályázati követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
- számottevő tudományos eredmények az automatizálás és a számítástechnika területén;
- ipari tevékenységben és kutató intézet vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegei munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek felsorolását pontos bibliográfiával;

– tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
– az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:
– részletes önéletrajzot 2 példányban;
– az oklevelek hiteles másolatát;
– erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani a felhívás közzétételétől számított 2 héten belül.

Budapest, 1971. január 11.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14–15.30 óra között – bármilyen természetű ügyben – fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13–14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9–11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71033 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1971. FEBRUÁR 19.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	1/1971. sz. határozat	Az 1971. évi közgyűlés nyilvános ülésén előadandó beszámoló vázlatáról	30
	2/1971. sz. határozat	Az 1971. évi közgyűlés időszakában sorra kerülő osztályrendezvények jellegéről	30
	4/1971. sz. határozat	A Geodéziai és Geofizikai Kutatólaboratóriumok, valamint az ELTE Geofizikai Tanszéke mellett működő Szeizmológiai Obszervatórium egyesítéséről, illetve az MTA Geodéziai és Geofizikai Intézetévé való átszervezéséről	30
Miniszteri utasítás	101/1971. (1—2.) Mü M	A kutatóintézetek tudományos feladatokat ellátó vezető beosztású dolgozói bérrendszerének meghatározásáról	30
Közlemények		Az MTA Izotóp Intézetének közleménye	31
		A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázati felhívása	31
		A Semmelweis Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai	32
		A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai	34
		A Debreceni Orvostudományi Egyetem pályázati felhívása	35
		Az Orvostovábbképző Intézet pályázati felhívása	35
		Az Állatorvostudományi Egyetem pályázati felhívása	36
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	36
		A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	37
		A Debreceni Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	39
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	41
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	41

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 1/1971. számú

határozata

az 1971. évi közgyűlés nyilvános ülésén előadandó beszámoló vázlatáról

(Elnökség, 1971. január 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a további munka alapjául elfogadja az 1971. évi közgyűlés elnökségi beszámolójára előterjesztett vázlatot.

2. Felhívja az Elnököt, hogy a vitában elhangzottak figyelembevételével kidolgozott beszámoló szövegét az Elnökség februári ülésére terjessze elő.

Budapest, 1971. január 29.

Jánossy Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA elnökségének 2/1971. számú

határozata

az 1971. évi közgyűlés időszakában sorra kerülő osztályrendezvények jellegéről

(Elnökség, 1971. január 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a közgyűlés időszakában sorra kerülő osztályrendezvények jellegéről szóló alelnöki beszámolókat elfogadja.

2. A beszámolókban foglaltak alapján az osztályok belátására bízza annak eldöntését, hogy kívánnak-e szekcióülést tartani, illetve a szekcióüléseket mikor tartják.

Budapest, 1971. január 29.

Jánossy Lajos s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 4/1971. számú

határozata

a Geodéziai és Geofizikai Kutatólaboratóriumok, valamint az ELTE Geofizikai Tanszéke mellett működő Szeizmológiai Obszervatórium egyesítéséről, illetve az MTA Geodéziai és Geofizikai Intézetévé való átszervezéséről

(Elnökség, 1971. január 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az MTA Geodéziai Kutató Laboratórium és a Geofizikai Kutató Laboratórium, továbbá az ELTE Geofizikai Tanszéke mellett akadémiai támogatással működő sashegyi Szeizmológiai Obszervatórium — vidéki földrengésjelző állomásai — egyesítésével, illetve a kutatóhelyek egy intézetté való átszervezésével egyetért.

2. Az átszervezéssel kapcsolatos végrehajtási utasítást az érdekelt felek megtárgyalják.

Budapest, 1971. január 29.

Jánossy Lajos s. k.,
alelnök

A munkaügyi miniszter 101/1971. (1—2.) Mü M számú

utasítása

a kutatóintézetek tudományos feladatokat ellátó vezető beosztású dolgozói bérrendszerének meghatározásáról

A pénzügyminiszterrel, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével, az illetékes miniszterekkel, a Magyar Tudományos Akadémiával és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

I.

1. A 127/1967. (23) Mü M számú utasítás kiegészül a következő 3/A—3/C ponttal:

„3/A. *a)* A kutatóintézet igazgatóját, igazgatóhelyettesét — kivéve a gazdasági igazgatóhelyettest és a főkönyvelőt —, tudományos osztályvezetőjét, valamint az ennél magasabb tudományos vezetői feladatokat ellátó tudományos kutatóját (a továbbiakban: vezető állású kutató) a 922—924. kulcsszámú munkaköri bértételek szerint kutatói beosztás után járó személyi alapbér, valamint a mellékletben meghatározott vezetői pótlék illeti meg.

b) Ha a vezető állású kutató személyi fizetést kap, a vezetői pótlék a személyi fizetésen felül jár.

c) A vezetői pótlék a vezetői megbízás napjától a felmentés, illetőleg a megbízás visszavonása napjáig jár.

d) A vezetői pótlék alapbérjellegű, ezért minden esetben alapbérként kell figyelembe venni, ha valamely jogszabály alapbért említ (pl. korpótlék, részesedés, veszélyességi, sugárártalmi pótlék megállapításánál).

3/B. A felügyeleti szerv határozza meg, hogy a 3/A. pontban foglaltakat az 1/b, valamint a 2. pont hatálya alá tartozó vezető állású kutatók tekintetében mennyiben kell alkalmazni.

3/C. A vezető állású kutató munkabérének a 3/A, illetőleg a 3/B. pont alapján történő megállapítása a dolgozó állománycsoportba tartozását nem érinti, és egyébként reájuk nézve — a vezetői megbízás tartamára — változatlanul a Munka Törvénykönyvének és végrehajtási szabályainak a vezető állású dolgozókra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni."

2. A 127/1967. (23) Mü M számú utasítás melléklete kiegészül a vezetői pótlékokról szóló következő résszel:

„ *V. Vezetői pótlékok.*

Az intézet igazgatójának vezetői pótléka havi 700 Ft-tól 1900 Ft-ig.

Az intézet tudományos igazgatóhelyettese(i)nek vezetői pótléka havi 500 Ft-tól 1500 Ft-ig.

Az intézet legalább két tudományos osztályból álló tudományos szervezeti egységét irányító főosztályvezető pótléka havi 350 Ft-tól 1100 Ft-ig.

Az intézet egy-egy tudományos osztálya irányításával megbízott vezető pótléka havi 250 Ft-tól 700 Ft-ig."

II.

3. Ezen utasítás hatálybalépése időpontjában már — az 1. pont alatt meghatározott — vezetőállású kutatóként dolgozók új besorolását a vezetői megbízásnak határozott idejű megbízássá átalakításával [1969. évi 34. sz. tvr. 7/1969. (XI. 4.) Mü M sz. r.] egyidejűleg, illetőleg, ha ez már megtörtént, az utasítás hatálybalépését követő 30 napon belül kell végrehajtani. Ennek során a dolgozók személyi alapbérének meghatározásánál az I. részben előírtakat az alábbiak figyelembevételével kell alkalmazni:

a) A *b—c* pontban meghatározott eseteket kivéve, minden vezető beosztású dolgozót a 923. kulcsszámú munkakörbe kell besorolni,

b) a 922. kulcsszámú munkakörbe sorolható be az igazgató és helyettese (helyettesei), kivételesen egyéb vezető beosztású dolgozó is, ha a munkakörbe besorolásához szükséges feltételekkel egyébként rendelkezik.

c) Azokat, akiknél a 923. kulcsszámú munkakörbe történő besorolás feltételei nincsenek meg, a 924. kulcsszámú munkakörbe kell besorolni.

4. *a)* A 3. pont szerint végrehajtott átsorolás következtében a dolgozó személyi alapbérének, korpótlékának és vezetői pótlékának együttes összege nem lehet kevesebb az átsorolás előtti személyi alapbérének és korpótlékának együttes összegénél.

b) Az a vezető állású kutató, aki a 3. pont szerinti új besorolás végrehajtásának időpontjában személyi fizetésben részesül, amennyiben ennek összege magasabb, mint a részére megállapítható személyi alapbér és vezetői pótlék együttes összege, továbbra is az addig élvezett személyi fizetést kaphatja. Ebben az esetben az 1. pont szerint vezetői pótlék nem állapítható meg.

c) A 3. pont szerint végrehajtott átsorolás következményeként a jóváhagyott béralap, illetőleg a bérszínvonal nem módosulhat.

III.

5. Ez az utasítás 1971. január hó 1. napjával lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 127/1967. (23) Mü M számú utasítás melléklete I. Vezetők részének a 911—912. és 915—916. kulcsszámú munkakörökre megállapított bértételei — az 1. pont alatt meghatározott — vezető állású kutatók tekintetében hatályát veszti.

Buda István s. k.,
miniszterhelyettes

Közlemények

KÖZLEMÉNY

Az MTA Izotóp Intézete a 10/1964. (V. 7.) sz. kormányrendelet 1. § (3) bekezdésében, valamint a 2016/1966. (X. 4.) sz. kormányhatározatban biztosított jogkörében eljárva megvizsgálta a hazai alkalmazású, a radioaktív anyagok szállítására szolgáló ún. távolságvédelmes 35×35×35 cm méretű kartondobozos csomagolást.

Megállapítást nyert, hogy a csomagolás a radioizotóp sugárzás elleni védelemről szóló M. Sz. 62—69, valamint „A veszélyes áruk fuvarozására vonatkozó nemzetközi szabályzat (RID)" 1967. rendelkezéseinek megfelel, és az utóbbi szempontjából A-típusú csomagolásnak minősül.

Ennek megfelelően az Intézet a csomagolást H 003 „A" jelzéssel nyilvántartásba vette és A-típusú csomagolásként engedélyezi.

A csomagolás ellenőrzésével kapcsolatos részletek az Intézet izotóptechnika című folyóiratában jelennek meg.

Dr. Földiák Gábor s. k.,
MTA Izotóp Intézetének
igazgatója

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Nehézipari Műszaki Egyetem pályázatot hirdet a

Vegyipari Automatizálási Főiskolai Karhoz (Kazincbarcika) tartozó Marxizmus- Leninizmus Tanszéken

egy tanszékvezető főiskolai docensi állásra.

A kinevezendő főiskolai docens feladata a Tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájának irányítása, valamint a Politikai gazdaságtan c. tantárgy előadásainak és szemináriumainak megtartása.

Pályázhatnak közgazdaságtudományi egyetemi végzettségű, oktatási gyakorlattal és számottevő publikációs eredménnyel rendelkező szakemberek;

egy főiskolai docensi állásra.

A kinevezendő főiskolai docens feladata a Tanszék oktató-nevelő és tudományos munkájában való részvétel, a Filozófia c. tantárgy előadásainak és szemináriumainak megtartása, valamint a tanszékvezető által meghatározott egyéb feladatok ellátása.

Pályázhatnak egyetemi végzettségű, oktatási gyakorlattal rendelkező szakemberek;

egy főiskolai adjunktusi állásra.

A kinevezendő főiskolai adjunktus feladata a Tanszék oktató-nevelő munkájában való részvétel, a Tudományos szocializmus c. tantárgy előadásainak és szemináriumainak megtartása, valamint a tanszékvezető által meghatározott egyéb feladatok ellátása.

Pályázhatnak egyetemi végzettségű, szakoktatási gyakorlattal és bizonyos publikációs eredménnyel rendelkező, lehetőleg történelem szakos szakemberek.

A pályázatot a Művelődésügyi Közlönyben való közzétételtől számított 4 héten belül kell a főiskolai kar Igazgatói Hivatalához benyújtani.

A pályázati kérelemben feltüntetendő adatokra és csatolandó mellékletekre vonatkozóan a Művelődésügyi Közlöny 1971. évi 1. számában megjelent közlemény nyújt tájékoztatást.

Miskolc, 1971. január 18.

Dr. Zambó János s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megürült 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Szövet- és Fejlődéstani Intézetnél.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. Az intézet igazgatói teendőinek ellátása.
2. Az orvostanhallgatók számára az anatómia, szövet-és fejlődéstan tárgy oktatása és vizsgáztatásuk, az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása és ellenőrzése.
3. Az intézet tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.
4. Mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) M M számú rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatójának feladatköréül meghatároz.

A pályázat feltétele orvosi diploma, tudományos fokozat és az anatómia, szövet- és fejlődéstan oktatásában és kutatásában megfelelő tapasztalat és jártasság. Előnyben részesül az a pályázó, aki tudományszakát magas szinten műveli.

*

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megürült 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra az I. sz. Gyermekklinikánál.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. A klinika igazgatói teendőinek ellátása.
2. Az egyetemi hallgatók oktatása, vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelő, valamint gyógyító munkájának irányítása és ellenőrzése.
3. A klinika tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.
4. Mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) M M számú rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata a klinika igazgatójának feladatköréül meghatároz.

A pályázat feltétele orvosi diploma, tudományos fokozat és a gyermekgyógyászat oktatásában és kutatásában megfelelő tapasztalat és jártasság. Előnyben részesül az a pályázó, aki tudományszakát magas szinten műveli.

*

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Gyógynövény és Drogismereti Intézetnél.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. Az intézet igazgatói teendőinek ellátása.
2. A gyógyszerészhallgatók számára a gyógynövény és drogismereti tárgy előadása és vizsgáztatásuk, az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása és ellenőrzése.
3. Az intézet tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.
4. Mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) M M számú rendeletének 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatójának feladatköréül meghatároz.

A pályázat feltétele gyógyszerész-doktori diploma, tudományos fokozat és a gyógynövény és drogismeret oktatásában és kutatásában megfelelő tapasztalat és jártasság. Előnyben részesül az a pályázó, aki tudományszakát magas szinten műveli.

A kinevezendő egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú együttes utasítás melléklete szerint az 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelően, plusz tanszékvezetői pótlék.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között
- oktató- nevelő, tudományos munkájának részletes ismertetését,
- a pályázó által írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) kitöltött törzslapot,

d) tudományos dolgozatok egy-egy példányát,

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (Budapest VIII., Üllői út 26.).

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a IV. Sebészeti Klinikánál rendszeresített 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. Részvétel az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatásában, a hallgatók vizsgáztatásában, a klinika oktató-nevelő munkájának irányításában és ellenőrzésében.
2. Részvétel a klinika gyógyító- megelőző, valamint tudományos munkájának irányításában és ellenőrzésében.
3. Feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

A kinevezendő egyetemi tanár illetménye a Felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás melléklete szerint az 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelően.

A pályázat feltétele orvosi diploma, tudományos fokozat és a szakmában való kellő tapasztalat, jártasság, illetve szakágazatának magas szintű művelése.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói-nevelői, tudományos munkájának részletes ismertetését, a pályázó által írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) kitöltött törzslapot,

d) tudományos dolgozatok egy-egy példányát,

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (Budapest VIII., Üllői út 26.).

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásokra az alábbiak szerint.

1. *Marxizmus—Leninizmus Intézet Tudományos Szocializmus Szakcsoportjánál:*

A kinevezendő docens feladata:

— a tudományos szocializmusból egész kollégiumok előadása, szemináriumok vezetése; a szakcsoportvezető irányítása mellett önálló szervező tevékenység, valamint tananyagok és oktatási segédanyagok készítése. A pályázó kutatói-tudományos munkássága a tárgy általános vizsgálódási területén belül koncentráljon a jelenkori hazai társadalmi politikai összefüggésekre. Mint oktató foglalkozzon a felsőoktatás ifjúságpolitikai nevelési módszertanával.

A pályázat feltétele:

— egyetemi oklevél, pártfőiskola vagy aspirantúra szintjének megfelelő képesítés a marxizmus alkotó részeiből, hosszasabb tudományos szocializmus egyetemi oktatási gyakorlat. A pályázók elbírálásánál előny a tananyaghoz vagy az egyetem jellegéhez kapcsolódó tudományos tevékenység.

2. *Marxizmus—Leninizmus Intézet Politikai Gazdaságtan Szakcsoportjánál:*

A kinevezendő docens feladata:

— a politikai gazdaságtanból teljes tematika előadása és szemináriumok vezetése, esetleg a Gyógyszerész Kar doktori vizsgázóinak felkészítése és vizsgáztatása politikai gazdaságtanból. Külön megbízatás alapján a szakcsoportvezetői teendők ellátása.

A pályázat feltétele:

— a Közgazdasági Egyetemen szerzett oklevél, hosszabb oktatási gyakorlat, a szakcsoportvezetői feladatok ellátásához megfelelő vezetési adottság.

A pályázók elbírálásánál előny a tananyaghoz vagy az egyetem jellegéhez kapcsolódó tudományos tevékenység.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói- nevelő, tudományos munkájának részletes ismertetését, a pályázó által írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) kitöltött törzslapot,

d) a tudományos dolgozatok egy-egy példányát

e) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított négy héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (Budapest, VIII., Üllői út 26.).

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora (Pécs, Szigeti út 30.) pályázatot hirdet az Ideg és Elmeklinika újonnan szervezett 5001. ksz. egyetemi tanári állásra. A kinevezendő egyetemi tanár feladata a klinika vezetőjének irányítása mellett az elméleti és gyakorlati oktatásban és vizsgáztatásban, a klinika gyógyító és tudományos munkájában hatékony részvétel és általában az ideg és elmegyógyászati tudomány fejlesztése.

A kinevezendő egyetemi tanár illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói, továbbá alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú utasítás I. számú melléklete szerint az 5001. ksz. egyetemi tanári állásnak megfelelő fizetés és a pótlékok.

A kinevezendő egyetemi tanár köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül — amennyiben nem Pécsett lakik — Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben történő közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (Pécs, Szigeti út 30).

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

1. a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

2. eddigi szakmai munkájának és a munka eredményének részletes ismertetését,

3. a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

4. tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését,

5. a pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. részletes önéletrajzot 2 példányban,

2. az orvosdoktori oklevelet, szakorvosi bizonyítványt és a tudományos fokozatot tanúsító oklevelet vagy annak hiteles másolatát,

3. az egyetemtől beszerzett és pontosan kitöltött törzslapot,

4. a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságról beszerzett erkölcsi bizonyítványt,

5. a tudományos közlemények 1—1 különlenyomatát.

Pécs, 1971. január 19.

Dr. Boros Béla s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora (Pécs, Szigeti út 30.) pályázatot hirdet az alább megjelölt munkahelyeken 1—1 5002. ksz. egyetemi docensi állásra:

Gyógyszertani Intézetbe,

Elméleti Központi Laboratóriumba.

A Gyógyszertani Intézetbe kinevezendő docens feladata az intézetvezető útmutatása szerint részt venni az intézet oktató-nevelő és kutató munkájában. Az Elméleti Központi Laboratóriumhoz kinevezendő docens feladata a Központi Laboratóriumhoz tartozó részlegek irányítása, munkájuk koordinálása a működési szabályzatnak megfelelően, valamint a tudományos munka végzése.

A kinevezendő egyetemi docens illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói, továbbá alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/1970. (M. K. 5.) M M Mü M számú utasítás I. számú melléklete szerint az 5002. ksz. egyetemi docensi állásnak megfelelő fizetés és a pótlékok.

A kinevezendő egyetemi docens köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül — amennyiben nem Pécsett lakik — Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben történő közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (Pécs, Szigeti út 30).

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

1. a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

2. eddigi szakmai munkájának és a munka eredményének részletes ismertetését,

3. a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

4. tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését,

5. a pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. részletes önéletrajzot 2 példányban,

2. az orvosdoktori oklevelet, szakorvosi bizonyítványt és a tudományos fokozatot tanúsító oklevelet vagy annak hiteles másolatát,

3. az egyetemtől beszerzett és pontosan kitöltött törzslapot,

4. a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt,

5. a tudományos közlemények 1—1 különlenyomatát.

Pécs, 1971. január 19.

Dr. Boros Béla s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (Debrecen, Nagyerdei krt. 98.) pályázatot hirdet 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásokra az alábbi klinikákon.

Bőrklinika: A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a bőrgyógyászat elméleti és gyakorlati oktatásában, továbbá részt kell vennie a klinika szervezési adminisztrációs és tudományos kutatómunkájában.

Gyermekklinika: A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni a gyermekgyógyászat elméleti és gyakorlati oktatásában, továbbá részt kell vennie a klinika szervezési, adminisztrációs és tudományos kutató munkájában.

Idegklinika: A kinevezendő docens feladata a tanszékvezető útmutatása szerint részt venni az ideg-elmegyógyászat elméleti és gyakorlati oktatásában, továbbá részt kell vennie a klinika szervezési, adminisztrációs és tudományos kutatómunkájában.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázók eddigi szakmai munkájának és eredményének részletes ismertetését, ezek között

- oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,
- az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
- tudományos fokozatot, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktató-nevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. diploma másolatot,
2. szakorvosi bizonyítványt,
3. törzslap másolatot,
4. minősítést,
5. részletes önéletrajzot, két példányban,
6. tudományos fokozatról igazolást,
7. orvosi nyilvántartásról igazolást,
8. erkölcsi bizonyítványt,
9. tudományos munkák egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmeket a felsorolt mellékletekkel együtt a közzétételtől számított 28 napon belül kell benyújtani a Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalához.

(Debrecen, Nagyerdei krt. 98.)

Debrecen, 1971. január 20.

Dr. Kesztyüs Loránd s. k.,
egyetemi tanár, e. i. rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Orvostovábbképző Intézet igazgatója (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35.) pályázatot hirdet a Szülészet-Nőgyógyászati Tanszéken

egy 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata:

a) Az orvostovábbképzés keretében elméleti és gyakorlati oktatásban, valamint a Tanszék gyógyító-megelőző és tudományos munkájában való hatékony részvétel.

b) A tanszékvezető egyetemi tanárnak akadályoztatása esetén teljes jogkörrel való helyettesítése.

c) Feladatait a tanszékvezető egyetemi tanár irányítása mellett látja el.

A kinevezendő tanár illetménye az 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelő fizetés.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet,
- törzslapmásolatot,
- minősítést,
- szakképesítésről szóló igazolást,
- tudományos fokozatról szóló igazolást.
- önéletrajzot,
- működési bizonyítványt,
- erkölcsi bizonyítványt,
- orvosi nyilvántartásbavételről szóló igazolást,
- tudományos munkák felsorolását,
- tudományos munkák egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmeket a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az

Orvostovábbképző Intézet Igazgatójához (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35.) benyújtani.

Budapest, 1971. január 20.

Dr. Kádár Tibor s. k.,
egyetemi tanár, intézeti igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázatot hirdet a Kórbonctani Tanszéken betöltésre kerülő tanszékvezetői egyetemi tanári állásra.

A tanszékvezető egyetemi tanár feladata lesz a tanszékvezetői teendők ellátása, a tanszék feladatkörébe tartozó tantárgy előadásának megtartása, az oktató és tudományos kutatói munka irányítása, továbbá a gyakorlatok irányítása és ellenőrzése.

A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie:

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

- oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
- az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest VII., Landler Jenő u. 2.) ad.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1970. december 31.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Mezőgazdasági Gépek Tanszékére egyetemi tanári állásra.

A kinevezett egyetemi tanár feladata a tanszék oktató-nevelő és tudományos kutató munkájában való részvétel, nevezetesen a

- Mezőgazdasági Gépek Mechanizmusa és
- Mezőgazdasági Gépek szerkezettana — témakörben az előadások tartása, gyakorlatvezetés irányítása,
- az elméleti és gyakorlati oktatási anyag kidolgozásában és továbbfejlesztésében alkotó jellegű részvétel,
- a tanszék tudományos munkájában önálló és irányító jellegű részvétel.

Pályázhatnak azok a gépészmérnökök, akik:

- tudományok kandidátusa fokozattal rendelkeznek,
- egyetemi szinten hosszabb időn át eredményes oktató-nevelő- és tananyagfejlesztő munkát végeztek.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott egyetemi tanári illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn az Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. A pályázó eddigi szakmai munkásságát és munkája eredményeinek ismertetését, ezek között:

- oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
- publikációinak felsorolását (megjelölve, hogy ezek hol és mikor jelentek meg),
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét,
- jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak az oktató- és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1970. december 23.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékére docensi állásra.

A kinevezett docens feladata a Tanszék oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájában történő részvétel, nevezetesen

- üzemtani előadások tartása,
- üzemtani gyakorlatok vezetése és irányítása,
- az elméleti és gyakorlati oktatási anyag kidolgozásában és továbbfejlesztésében önálló alkotó jellegű részvétel,
- a Tanszék tudományos munkájában önálló és irányító jellegű részvétel.

Pályázhatnak azok a mezőgazdasági mérnöki diplomával rendelkező szakemberek, akik:

- a mezőgazdaságtudományi kandidátusi fokozattal rendelkeznek,
- egyetemi szinten hosszabb időn át eredményes oktató-nevelő és tananyagfejlesztő munkát végeztek,
- az üzemtan tárgykörében önálló eredményes kutatómunkát végeztek és publikáltak.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott egyetemi docensi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn az Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. A pályázó eddigi szakmai munkásságát és munkája eredményeinek ismertetését, ezek között:
   - oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - publikációinak felsorolását, megjelölve, hogy ezek hol és mikor jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét — jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak az oktató- és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeli terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1970. december 19.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara pályázatot hirdet az Állatélettani és Állategészségtani Tanszéken egyetemi docensi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok az Agrártudományi Egyetemet vagy Állatorvostudományi Egyetemet végzett szakemberek, akik „Állathigiénia" és „Élelmiszerhigiénia" tárgykörben oktatói tapasztalattal, mikrobiológiai munkakörben laboratóriumi gyakorlattal és megfelelő tudományos munkássággal, fokozattal rendelkeznek.

A kinevezett egyetemi docens feladata lesz a Tanszék oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájában való részvétel, nevezetesen:

az „Állathigiénia" és „Élelmiszerhigiénia" tárgykörből előadások megtartása, a gyakorlatok előkészítése, irányítása és vezetése, az elméleti és gyakorlati anyag kidolgozásában, illetve továbbfejlesztésében való önálló alkotó részvétel, valamint a Tanszék tudományos munkájában irányító jellegű közreműködés.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott egyetemi docensi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. A pályázó eddigi szakmai munkásságát és munkája eredményeinek ismertetését, ezek között:
   - oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - publikációinak felsorolását, megjelölve, hogy ezek hol és mikor jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét — jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak az oktató- és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. január 4.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Keszthelyi Mezőgazdaságtudományi Kar Növénytan-és Növényélettani Tanszéke pályázatot hirdet egy fő tanszékvezető egyetemi tanári állás betöltésére.

A pályázó feladata a tanszéken folyó oktató-nevelő, kutatómunka irányítása, valamint a növénytan tárgy oktatása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

   ezek között:
   - oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

2. a pályázónak a tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. az Intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,
3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Keszthely, Deák Ferenc u. 16.

Keszthely, 1971. január 3.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Keszthelyi Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszéke pályázatot hirdet egy fő egyetemi docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a mezőgazdasági üzemtan tárgy oktatása, valamint a tanszéken folyó kutató munkába való bekapcsolódás.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

   ezek között:
   - oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

2. a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. az Intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,
3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Keszthely, Deák Ferenc u. 16.

Keszthely, 1971. január 3.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar Agrárgazdaságtani Tanszéke pályázatot hirdet egy fő egyetemi docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a tanszéken folyó oktató-nevelő, kutatómunka irányítása, valamint a mezőgazdasági termékek forgalmazása tárgy oktatása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

   ezek között:
   - oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

2. a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. az Intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,
3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Mosonmagyaróvár, Vár 2.

Keszthely, 1971. január 3.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar Növényvédelmi Tanszéke pályázatot hirdet egy fő egyetemi docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a tanszéken folyó oktatónevelő, kutatómunka irányítása, valamint a növénykórtan tárgy oktatása.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,

   ezek között:

   — oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

2. a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. az Intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,
3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Mosonmagyaróvár, Vár 2.

Keszthely, 1971. január 3.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Keszthelyi Mezőgazdaságtudományi Kar Marxizmus—Leninizmus Tanszéke pályázatot hirdet egy fő egyetemi docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a tudományos szocializmus oktatása, valamint a tanszéken folyó kutatómunkába való bekapcsolódás.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.

   ezek között:

   — oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

2. a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. az Intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,
3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Keszthely, Deák Ferenc u. 16.

Keszthely, 1971. január 3.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Kara pályázatot hirdet az alábbi állás betöltésére:

Az *Üzemtani Tanszéken:* 1 fő egyetemi tanári állásra a „Mezőgazdasági Üzemtan" című tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik az Agrártudományi Egyetemen diplomát szereztek, a tárgykörben hosszabb oktatói tapasztalattal, gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkeznek.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatok megszervezése, irányítása és ellenőrzése. A vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
2. Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.
3. Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
4. A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
5. Tudományos fokozatának, kitüntetésének, idegen nyelv ismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését.
6. A pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot két példányban.
2. Szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát.
3. A pályázattal kapcsolatban az intézménytől beszerzett pontosan kitöltött törzslapot.
4. A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok beadásának határideje a közzétételtől számított négy hét.

A pályázatokat az Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara Dékáni Hivatalába kell benyújtani. A pályázatra vonatkozóan részletes felvilágosítást a Kar Dékáni Hivatala ad munkanapokon a hivatalos órák alatt. Az Egyetem címe: Debrecen, Böszörményi út 138. Telefon: 12—230.

Debrecen, 1971. január 16.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Kara pályázatot hirdet az alábbi állások betöltésére:

A Matematika-Fizika Tanszéken

1 egyetemi docensi állásra, az alkalmazott matematika oktatására.

Pályázhatnak azok, akik a Tudományegyetem megfelelő szakán szereztek oklevelet, akik a tárgykörben hosszabb, lehetőleg egyetemi oktatói tapasztalattal, gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkeznek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatokban való közreműködés, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, útmutatók megírásában való részvétel.

A Növénytani-Növényélettani Tanszéken

1 egyetemi docensi állásra, a növényélettan c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik a tudományegyetem megfelelő szakán szereztek oklevelet, a növényélettan tárgykörében folytatott kutatómunkájuk eredményeként tudományos fokozattal rendelkeznek és hosszabb egyetemi oktatói tapasztalatuk, gyakorlatuk van. A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatok szervezése és irányítása, ellenőrzése, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését
2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között
   - oktató és tudományos munkájának részletes ismertetését,
   - a pályázó által írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát,
   - kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
3. a pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban,
b) szakképzettséget, illetve tudományos fokozatot stb. tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állások után a 201/1970. (M. K. 5.) M M—Mü M számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara Dékáni Hivatalába kell benyújtani. A pályázatokra vonatkozóan részletes felvilágosítást a kar Dékáni Hivatala ad munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Az egyetem címe: Debrecen, Böszörményi út 138. Tel.: 12—230.

Debrecen, 1971. január hó 20.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár, rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Kara pályázatot hirdet az alábbi állás betöltésére:

A Marxizmus—Leninizmus Tanszéken

1 egyetemi docensi állásra, a politikai gazdaságtan c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Közgazdaságtudományi Egyetemen szereztek oklevelet, akik hosszabb egyetemi oktatói gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkeznek. A kinevezendő docens feladata lesz a tantervben előírt előadások megtartása, valamint a gyakorlatok tartásában való közreműködés, a vizsgáztatásban, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben, jegyzetek, útmutatók megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között
   - oktató és tudományos munkájának részletes ismertetését
   - a pályázó által írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   - tudományos fokozatát,
   - kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

3. a pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban,

b) szakképzettséget, illetve tudományos fokozatot stb. tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara Dékáni Hivatalába kell benyújtani. A pályázatokra vonatkozóan részletes felvilágosítást ad a kar Dékáni Hivatala, munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Az egyetem címe: Debrecen, Böszörményi út 138. Tel.: 12—230.

Debrecen, 1971. január hó 26.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1000 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71147 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. MÁRCIUS 11.

TARTALOM

Az Akadémia elnökének utasítása	1/1971. MTA—E. (A. K. 4.)	Az akadémiai személyi díj alapításáról	43
Az Akadémia főtitkárának utasítása	3/1971. MTA—F. (A. K. 4.)	Az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók részére, valamint egyéb külföldi tanulmányút esetén engedélyezhető szabadságról és illetménymegállapításról	44
Közlemények	90.048/2/1971.	A Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztályának pályázati felhívása Erdey László díj elnyerésére	48
		A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása	48
		A Magyar Tudományos Akadémia Atommag Kutató Intézetének pályázati felhívása	48
		A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása	49
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	49
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	50
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	50

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1971. MTA—E. (A. K. 4.) számú

utasítása

az akadémiai személyi díj alapításáról

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének 33/1970. számú határozata alapján — az Akadémia főtitkárával egyetértésben — az alábbi utasítást adom ki.

1. §

(1) Az Akadémia elnöksége a tudományos munkára való ösztönzés és ezáltal a tervszerű tudományos utánpótlás elősegítése érdekében, a szocialista társadalom építését szolgáló eredményes tudományos tevékenység elismerésére, személyről elnevezett díjat (a továbbiakban: akadémiai személyi díj) alapíthat.

(2) Az Akadémia elnöksége az akadémiai személyi díjat olyan haladó gondolkodású, elhunyt, kiemelkedő személyről nevezi el, aki az Akadémia 1949. évében történt átszervezését követően az Akadémia tiszteleti, rendes vagy levelező tagja volt.

(3) Az akadémiai személyi díj az (1) bekezdésben meghatározott tudományos tevékenység elismeréséül adományozható.

2. §

(1) Az Akadémia elnöksége általában a tudományos osztályok által előterjesztett javaslat alapján alapít akadémiai személyi díjat.

(2) Az Akadémiai személyi díj alapítását állampolgárok is kezdeményezhetik, illetve kötelezettséget vállalhatnak az akadémiai személyi díj teljes anyagi fedezetének biztosítására.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

(3) Az akadémiai személyi díj alapítása alapítólevéllel történik.

Az alapítólevélnek tartalmaznia kell különösen: a közérdekű cél meghatározását, az akadémiai személyi díj elnevezését, valamint elnyerésének feltételeit, továbbá a költségek fedezésére vonatkozó kötelezettségvállalást.

(4) Ha az akadémiai személyi díj alapítása a (2) bekezdésben meghatározott módon történik, az alapítólevélhez mellékelni kell azt az okiratot is, amelyben az alapítást kezdeményező állampolgár előzetesen kötelezettséget vállal a személyi díjjal kapcsolatos minden költség fedezésére.

3. §

(1) Az akadémiai személyi díj meghatározott pénzösszegből, továbbá esetleg éremből, oklevélből stb. tevődik össze.

(2) Az akadémiai személyi díj egyszeri odaítélésre kerülő összege 3000 Ft-nál kevesebb összeg nem lehet.

(3) Ha az akadémiai személyi díj éremmel (oklevéllel stb.) jár együtt, annak tervét az Akadémia elnöksége hagyja jóvá.

4. §

(1) Az akadémiai személyi díjat általában pályázat útján lehet elnyerni. A pályázatot a tudományág szerint illetékes tudományos osztály írja ki. A kiírás technikai lebonyolításáról a Tudományos Testületi Titkárság vezetője gondoskodik.

(2) A pályázati kiírást az Akadémiai Közlönyben közzé kell tenni.

5. §

(1) Az akadémiai személyi díj odaítélése kérdésében az Akadémia elnöksége vagy az elnökség felhatalmazása értelmében a tudományág szerint illetékes tudományos osztály dönt, 3—5 tagból álló bizottság (a továbbiakban: javaslattevő bizottság) előterjesztése (javaslata) alapján.

(2) A javaslattevő bizottságot és annak elnökét a tudományág szerint illetékes tudományos osztály tagjaiból az osztály választja. A javaslattevő bizottságnak a 2. § (2) bekezdésében említett, az akadémiai személyi díj alapítását kezdeményező és a teljes anyagi fedezet biztosítását vállaló állampolgár is tagja lehet.

6. §

(1) Az Akadémia elnöksége kivételesen eltekinthet a pályázat kiírásától. Ebben az esetben az illetékes tudományos osztály arra érdemes személyek megjelölésével tesz az odaítélésre előterjesztést a javaslattevő bizottságnak.

(2) Ha az elnökség az akadémiai személyi díj odaítélésére a tudományág szerint illetékes tudományos osztályt hatalmazza fel, a javaslattevő bizottság, az osztály előterjesztésének a megvitatását követően, a javasolt személyeket sorolja, és a sorolást terjeszti ismét az osztály elé döntés végett.

7. §

(1) Ha az akadémiai személyi díj alapítása a 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerint történik, a pénzügyi fedezetről az Akadémia költségvetése terhére kell gondoskodni.

(2) A 2. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az állampolgár a díj átadásának az alapítólevélben meghatározott időpontját 30 nappal megelőzően tartozik a díj összegét, valamint a díjjal járó, az Akadémia elnöksége által jóváhagyott érmet (oklevél stb.) az Akadémia rendelkezésére bocsátani.

8. §

Az akadémiai személyi díjat méltó keretek között kell átadni.

9. §

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 3/1971. MTA—F. (A. K. 4.) számú

utasítása

az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók részére, valamint egyéb külföldi tanulmányút esetén engedélyezhető szabadságról és illetménymegállapításról

Az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról szóló 5/1979. (VII. 23.) MüM — PM számú együttes rendelet végrehajtására a Magyar Tudományos Akadémia elnökével és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

[Jelen utasítás az 5/1970. (VII. 23.) MüM — PM számú együttes rendeletet egységes szerkezetbe foglaltan tartalmazza. A **vastagabb** betűs szedés a **rendelet (R.)**, a normál betűs pedig az utasítás (Ut.) szövege.]

I. Ösztöndíjjal külföldön tartózkodókra vonatkozó rendelkezések

R. 1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed arra az ösztöndíjjal külföldre kiutazó magyar állampolgárra, aki az erre feljogosított szervtől kapott engedéllyel:

a) államközi egyezmény alapján, külföldi alapítványból, nemzetközi szervezetek által biztosított keretből részesül ösztöndíjban;

b) külföldi szervnél — magánkezdeményezésre — pályázat elnyerésével vagy meghívás alapján részesül ösztöndíjban.

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya a tudományos minősítésről és a tudományos fokozatokról szóló rendelkezésekben meghatározott ösztöndíjra, valamint azokra, akik középfokú vagy felsőfokú oktatás keretében ösztöndíjjal folytatják külföldön tanulmányaikat.

(3) E rendelet nem érinti a külföldön történő munkavállalás engedélyezéséről szóló rendelkezéseket.

Ut. 1. § Az utasítás hatálya kiterjed

a) a Magyar Tudományos Akadémia testületei és Központi Hivatala (a továbbiakban: Akadémia);

b) az Akadémia felügyelete alá tartozó, költségvetési rendszerben gazdálkodó szervek (a továbbiakban: intézmények); az Akadémia által támogatott, más főhatóság felügyelete alá tartozó (tanszéki stb.) kutatóhelyek akadémiai állományú, valamint a vállalatok dolgozóira.

R. 2. § (1) Az 1. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt ösztöndíjasnak a külföldön ösztöndíjjal töltött ideje alatt belföldi munkaviszonya szünetel. Ez az időtartam a munkaviszonyhoz fűződő kedvezmények szempontjából belföldön munkában töltött időnek számít.

Ut. 2. § (1) Az R. 1. § (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt ösztöndíjban részesülő dolgozó részére a jelen utasításban meghatározott módon rendkívüli szabadságot kell engedélyezni.

(2) A rendkívüli szabadság engedélyezésének esetei a külföldön tartózkodás időtartamától függetlenül:

a) magyar állami ösztöndíjjal történő kiutazás,

b) Dubnai Egyesített Atomkutató Intézet, valamint Országos Atomenergia Bizottság, illetve Nemzetközi Atomenergia Ügynökség ösztöndíjával történő kiutazás, ha a külföldi szervvel kötött egyezmény ezt előírja,

c) a Szovjetunióban történő munkavállalás,

d) rubel elszámolású országba történő egyéb kiutazás.

R. 2. § (2) A három hónapot meg nem haladó külföldi tartózkodás esetén az ösztöndíjas részére belföldi munkaviszonya átlagkeresetének teljes összegét folyósítani kell.

Ut. 2. § (3) Rendkívüli szabadságot kell biztosítani az ösztöndíjas részére három hónapot meg nem haladó külföldi tartózkodás esetén, ha

a) a kiutazás a szocialista országok Tudományos Akadémiáival kötött egyezmény alapján rövid időtartamú ösztöndíjas tanulmányutak útján valósul meg,

b) a magyar állam kulturális egyezményei vagy az Akadémia által a tőkés országok akadémiáival, illetve kutatási központjaival kötött egyezmény alapján létrejött külföldi ösztöndíjas tanulmányutakról van szó (pl. CNRS, FORD, EPHE, DAAD, ASTEF, IREX stb.).

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott esetekben a rendkívüli szabadság engedélyezését az ösztöndíjasnak külön kérnie nem kell. Ilyen esetben ugyanis az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya által adott értesítést egyben a rendkívüli szabadság engedélyezésének kell tekintetni.

R. 2. § (3) A három hónapot meghaladó külföldi tartózkodás esetén az ösztöndíjas részére külföldi munkaviszonya alapján díjazás

a) az egyezményben foglalt feltételeknek megfelelően jár;

b) ha az egyezmény a belföldi díjazásra feltételeket nem tartalmaz, úgy az engedélyező szerv által megengedhető díjazás felső határa rubel elszámolás alá tartozó területre történt kiutazás esetén a teljes átlagkereset, egyéb esetekben pedig az átlagkereset hetven százaléka. Ha azonban a kapott ösztöndíj az adott országra vonatkozó — és a hivatalos kiküldetést teljesítők által tanulmányi utak esetén felszámítható — napidíj és szállásköltség átalány összegét meghaladja, a díjazás felső határát a devizakülönbözet forint ellenértékével csökkenteni kell.

Ut. 2. § (5) A három hónapot meghaladó külföldi tartózkodás esetén a rendkívüli szabadság engedélyezését — a 2. § (2) bekezdésében felsorolt eseteket kivéve — kérni kell, és az ösztöndíjas részére átlagkeresetének legfeljebb 70%-a folyósítható, ha az ösztöndíjas a magyar állam kulturális egyezményei vagy az Akadémia által a tőkés országok akadémiáival, illetve kutatási központjaival kötött egyezmény alapján létrejött külföldi tanulmányutakon (pl. CNRS, FORD, EPHE, DAAD, ASTEF, IREX stb.) vesz részt.

R. 3. § (1) Az 1. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt munkaviszonyban álló ösztöndíjas részére csak fizetésnélküli szabadság engedélyezhető.

(2) A 2. §-ban foglalt szabályok alkalmazhatók, ha az engedélyező szerv — az ösztöndíj népgazdasági, illetőleg kulturális jelentőségére tekintettel — ehhez hozzájárul.

Ut. 3. § (1) Külföldi szervnél — magánkezdeményezésre — pályázat elnyerésével vagy meghívás alapján ösztöndíjban részesülő dolgozó részére általában fizetésnélküli szabadságot lehet engedélyezni.

(2) Kivételesen indokolt esetben — amennyiben az Akadémia illetékes szervei a kinttartózkodást akadémiai érdekűnek nyilvánítják — az ösztöndíjas részére rendkívüli szabadságot lehet engedélyezni átlagkeresete legfeljebb 70%-ának folyósításával.

(3) Mind a fizetésnélküli, mind a rendkívüli szabadságot az ösztöndíjasnak külön kell kérnie.

R. 4. § A dolgozó köteles külföldi ösztöndíja megszűntét követően a rendelkezésre álló utazási lehetőségek igénybevételével haladéktalanul hazatérni és hazatérése után három napon — egy éven túli időn át külföldön tartózkodás esetén tizenöt napon — belül belföldi vállalatánál továbbfoglalkoztatás végett jelentkezni.

R. 5. § A rendelet hatálya alá tartozó ösztöndíjasok társadalombiztosítási jogállására a külföldön munkát vállaló magyar állampolgárok társadalombiztosításáról szóló 34/1968. (IX. 21.) Korm. számú rendelet és az ennek végrehajtására kiadott 8/1968. (XI. 26.) SZOT számú szabályzat irányadó.

II. Külföldi tanulmányúton, rendezvényen való résztvevőkre vonatkozó rendelkezések

Ut. 4. § (1) A dolgozó részére belföldi munkaviszonyában elért átlagkeresetének teljes összegét kell folyósítani a három hónapot meg nem haladó időtartamra szóló külföldi tartózkodás esetén, amennyiben

a) nemzetközi rendezvényekre vagy előadás tartására szól a kiutazás, amelyeknél a meghívó fél vagy a meghívott saját maga fedezi a kinttartózkodás költségeit, az illetékes akadémiai szervek pedig a kinttartózkodást akadémiai érdekűnek nyilvánítják és támogatják;

b) tudományos vagy más akadémiai érdekből történik a kiutazás, amelyhez az Akadémia vagy az akadémiai intézmény saját forint keretéből teljes vagy részleges támogatást ad.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben rendkívüli szabadság engedélyezését kérni nem kell, mivel az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának erre vonatkozóan adott hivatalos értesítése egyben a rendkívüli szabadság engedélyezését jelenti. Abban az esetben, ha a kiutazás nem az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya közreműködésével valósul meg, de az akadémiai intézmény a kiutazáshoz anyagi támogatást ad, erre az időtartamra a rendkívüli szabadságot az intézmény igazgatója engedélyezheti.

(3) A három hónapot meghaladó külföldi tartózkodás idejére a rendkívüli szabadság engedélyezését kérni kell, és az átlagkereset legfeljebb 70%-a folyósítható, ha a kiutazót más főhatóság (minisztérium), illetve intézmény (vállalat, tudományos egyesület stb.) utaztatja, amennyiben ehhez tudományos vagy oktatási érdek fűződik.

(4) Magánkezdeményezésre — pályázat elnyerésével vagy meghívás alapján — megvalósult, munkavállalásnak nem minősülő, három hónapot meghaladó kiutazás esetében a dolgozó kérelmére csak fizetésnélküli szabadságot lehet engedélyezni.

(5) Fizetésnélküli szabadságot kell engedélyezni — kérelemre — a dolgozó házastársa részére, amennyiben a dolgozó

a) ösztöndíjjal — nem magánkezdeményezésre elnyert — vagy

b) külföldi munkavállalás céljából tartózkodik külföldön. Az engedélyezett szabadságot abban az országban lehet csak eltölteni, ahová a dolgozó házastársa utazott. A szabadság engedélyezése külföldi munkavállalásra nem jogosít.

III. Vegyes rendelkezések

Ut. 5. § (1) Az átlagkereset kiszámítására a 7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet rendelkezései az irányadók.

(2) A három hónapot meghaladó rendkívüli szabadság idejére a dolgozó részére engedélyezhető díjazás mértékét — az R. 2. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglaltak szerint — egyedi elbírálás alapján kell megállapítani.

(3) A csökkentett mértékben megállapított díjazást a külföldre utazás *első napjától* kezdve kell folyósítani.

Ut. 6. § (1) A rendkívüli és fizetésnélküli szabadság engedélyezése iránti kérelmet

a) az intézmények igazgatói esetében az illetékes tudományági főosztály vezetőjéhez,

b) a vállalatok és a központi szolgáltató szervek igazgatói esetében az Akadémia Terv- és Pénzügyi Főosztálya vezetőjéhez,

c) az intézmény többi dolgozója esetében az intézmény vezetőjéhez,

d) az Akadémia dolgozói tekintetében az illetékes főosztályvezetőkhöz,

e) a vállalatok és a központi szolgáltató szervek többi dolgozói vonatkozásában az igazgatóhoz kell előterjeszteni.

(2) Az Akadémia Személyzeti Főosztálya előzetes véleményének kikérése szükséges minden olyan esetben, amikor a rendkívüli szabadság engedélyezése és az azzal összefüggő belföldi illetmény megállapítása, valamint a fizetésnélküli szabadság engedélyezése egyéni mérlegelés alapján történik [Ut. 2. § (5), 3. § (1)—(2), 4. § (3)—(5) bekezdése].

(3) A rendkívüli és fizetésnélküli szabadság engedélyezésére az utasítás mellékletében feltüntetett vezetők jogosultak, az ott részletezett jogkörrel.

(4) A rendkívüli és fizetésnélküli szabadság engedélyezéséről szóló intézkedést négy példányban kell elkészíteni, amelyből az első példányt az érdekelt dolgozó, a második példányt a dolgozó illetményét számfejtő gazdasági részleg, a harmadik példányt a munkáltató kapja, végül a negyedik példány — irattári példányként — az engedélyezőnél marad.

R. 6 § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Ut. 7. § (1) Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

(2) Egyidejűleg a 3/1959. MTA (A. K. 5.) számú és az ezt módosító 5/1962. MTA (A. K. 14.) számú elnöki utasítás, valamint az 1/1965. MTA (A. K. 8.) számú elnöki utasítás 15. pontja hatályát veszti.

Budapest, 1971. február hó 16.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 3/1971. MTA—F. (A. K. 4.) számú utasításához

A rendkívüli és fizetésnélküli szabadság engedélyezése

Az állás megjelölése	Időtartam	Engedélyező
Az utasítás 2. § (2)—(3) bekezdésében, valamint az Ut. 4. § (1) bekezdésében feltüntetett esetekben:		
Rendkívüli szabadság		
Intézmények, Akadémia, akadémiai támogatott kutatóhelyek, valamint a vállalatok dolgozóinál	az egész időtartamra	a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya, ill. a 4. § (1) bekezdés *a)—b)* pontjában felsorolt esetekben az intézmény igazgatója
Az utasítás 2. § (5) bekezdésében, az Ut. 3. § (2) bekezdésében, valamint az Ut. 4. § (3) bekezdésében feltüntetett esetekben:		
Rendkívüli szabadság		
Intézmények, akadémiai támogatott kutatóhelyek valamennyi dolgozójánál	3 hónapot meghaladó időtartamra	a főtitkárhelyettes az illetékes tudományági főosztályvezető javaslatára
Akadémiánál		
Testület (TMB Titkárság is) valamennyi dolgozójánál;	3 hónapot meghaladó időtartamra	az elnök, a Tudományos Testületi Titkárság, illetőleg a TMB Titkársága vezetője javaslatára
Központi Hivatalnál		
valamennyi dolgozó	3 hónapot meghaladó időtartamra	a főtitkárhelyettes, az illetékes főosztályvezető javaslatára
Vállalatoknál		
valamennyi dolgozó	3 hónapot meghaladó időtartamra	a TPF vezetője a beosztott dolgozók vonatkozásában az igazgató javaslatára
Az utasítás 3. § (1), az Ut. 4. § (4)—(5) bekezdésében feltüntetett esetekben:		
Fizetésnélküli szabadság		
Intézményekben		
igazgató	az egész időtartamra	a főtitkárhelyettes, az illetékes tudományági főosztályvezető javaslatára
többi dolgozó	3 hónapig	az igazgató
többi dolgozó	3 hónapon túl	a főtitkárhelyettes, az illetékes tudományági főosztályvezető javaslatára
Akadémiai támogatott kutatóhelyek valamennyi dolgozója	3 hónapig	a kutatóhely vezetője
Akadémiai támogatott kutatóhelyek valamennyi dolgozója	3 hónapon túl	a főtitkárhelyettes, az illetékes tudományági főosztályvezető javaslatára
Akadémiánál		
Testületnél (TMB Titkárságánál is) valamennyi dolgozó	az egész időtartamra	az elnök, a Tudományos Testületi Titkárság, illetőleg a TMB Titkársága vezetője javaslatára
Központi Hivatalnál		
valamennyi dolgozó	az egész időtartamra	a főtitkár, az illetékes főosztályvezető javaslatára
Vállalatoknál		
valamennyi dolgozó	az egész időtartamra	a TPF vezetője, a beosztott dolgozók vonatkozásában az igazgató javaslatára

Közlemények

90.048(2)1971

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztálya *az Akadémia elnöksége által alapított Erdey László díj* elnyerésére pályázatot hirdet.

Az Erdey László díj 5 000,— Ft-ból és emlékérmből áll.

1. Elnyerésére pályázni lehet kiemelkedő analitikai eredmények, analitikával kapcsolatos új módszerek, eljárások, készülékek kidolgozása, valamint ezeknek a gyakorlatba való bevezetése tárgyában készített leírással, dolgozattal, továbbá három évnél nem régebben nyomtatásban megjelent, illetve ezzel dokumentálható eredménnyel (a továbbiakban: pályamű).
2. A díj elnyerésére pályázhat minden 40 évnél nem idősebb vegyész, tanár, mérnök, illetve ezek kollektívája.
3. Megfelelő pályamű hiányában a döntésre jogosult testület a díj odaítélésétől eltekinthet. Máshol már benyújtott pályaművel a pályázatban nem lehet részt venni.
4. A pályamunkát két példányban a szerző nevének, életkorának, foglalkozásának és lakcímének feltüntetésével az MTA Kémiai Tudományok Osztálya címére (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell beküldeni.
5. A pályamunkák benyújtásának határideje: *1971. március hó 15.*

Budapest, 1971. január 29.

Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Tudományok Osztálya

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó — költségvetési folyószámlás gazdálkodási rendben működő — MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet (Budapest II., Herman Ottó u. 15.) gazdasági igazgatóhelyettesi (913. ksz.) állásának betöltésére.

A gazdasági igazgatóhelyettes e minőségben az intézet főkönyvelője, a vele járó jogokkal és kötelezettségekkel.

A gazdasági igazgatóhelyettes általános feladatai:

— az Intézet költségvetési és beruházási tervjavaslatának elkészítése;
— a szakmai feladatok gazdaságos megoldásához szükséges feltételek biztosítása;
— az Intézet gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladataira vonatkozó jogszabályok és intézkedések előírásainak érvényesítése;
— az Intézet bérgazdálkodásának, pénz- és egyéb eszközgazdálkodásának, a számvitelnek, az ezzel kapcsolatos ügyvitelnek, a bizonylati rendszernek, a társadalmi tulajdon védelmének szervezése és irányítása;
— a gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladatok végrehajtásának — a jogszabályi előírások szerinti — ellenőrzése.

A besoroláshóz közgazdaságtudományi egyetemi, ill. számviteli főiskolai végzettség — avagy egyéb egyetemi, ill. főiskolai végzettség és felsőfokú államháztartási szakképesítés — szükséges.

A pályázónak legalább 10 évi *költségvetési szakmai gyakorlattal* kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell:

1. az egyetemi vagy főiskolai végzettséget, valamint — nem közgazdaságtudományi egyetemi, ill. számviteli főiskolai végzettség esetén — a felsőfokú államháztartási szakképesítést igazoló oklevél hiteles másolatát.
2. a pályázó eddigi működésének részletes leírását,
3. önéletrajzot 2 példányban,
4. a lakhely szerinti rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázónak közölnie kell jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését.

A pályázatot mellékleteivel együtt az MTA Természettudományi II. (biológiai) Főosztályhoz (Budapest V., Münnich F. u. 7.) a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított három héten belül kell eljuttatni. A besorolási illetmény tekintetében a 127/1967. (23.) MüM sz. utasítás, illetve az MTA elnökének a 2/1968. (A. K. 6.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

Budapest, 1971. február 10.

Dr. Csata Sándor s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

fizikai doktorátusi ösztöndíjakra

A Magyar Tudományos Akadémia Atommag Kutató Intézete pályázatot hirdet 2 éves doktorátusi ösztöndíjakra.

Ösztöndíjban részesülhetnek olyan fizikusok, akik diplomájukat a közelmúltban szerezték meg, vagy 1971-ben megszerzik, és tudományosan különösen fejlődőképesnek látszanak. Az ösztöndíj juttatásánál lényeges szempont a kísérletes ügyesség és rátermettség és esetleges elektronikai érdeklődés vagy gyakorlat.

Az ösztöndíj 2 évi lehetőséget nyújt arra, hogy a diplomás fizikusok egyetemi doktorátusi disszertációjukat az intézet laboratóriumaiban kísérleti és alkalmazott magfizikai témakörökben elkészítsék és ledoktorálhassanak.

Az ösztöndíj összege megfelel a diplomás fizikusok részére biztosított tudományos segédmunkatársi fizetés összegének (havonta 1300—1600 Ft alap, amelyhez 30% pótlék járul), és egyenlő mértékben emelkedik a segédmunkatársakéval.

Akik az ösztöndíjat elnyerik, azokkal az intézet határozott időre szóló (2 éves) ösztöndíjas szerződést köt, amely a munkaviszonnyal azonos jogviszonyt hoz létre.

Az ösztöndíj tartama alatt az ösztöndíjasok más munkaviszonyt nem létesíthetnek.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi diploma másolatot
2. részletes önéletrajzot.

A pályázat beadásának végső határideje: *1971. július 30.* Benyújtandó: az ATOMKI igazgatójához Debrecen, Bem tér 18/c. Az ösztöndíj juttatás 1971. szept. 1-vel kezdődik.

Előzetes tájékoztató jelentkezés (határideje: 1971. április 30.) esetén további felvilágosítást ad az intézet igazgatója.

Dr. Szalay Sándor s. k.,
az MTA rendes tagja,
intézeti igazgató

Pályázati felhívás

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet az alább felsorolt tanszékeken egyetemi docensi állásra.

Marxizmus—Leninizmus Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a tudományos szocializmus c. tárgyból alőadások tartása és gyakorlatok vezetése, továbbá a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom történetéből speciálkollégiumok vezetése. A hallgatók vizsgáztatása, a jegyzetírásban, továbbá a Tanszék tudományos és nevelőmunkájában való részvétel.

Gépesítési Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a Tanszék által oktatott tárgyak, elsősorban a kertészeti gépek üzemeltetése c. tárgyból előadások tartása és gyakorlatok vezetése. A hallgatók vizsgáztatása, a jegyzetírásban, továbbá a Tanszék tudományos és nevelőmunkájában való részvétel.

Zöldségtermesztéstani és Földműveléstani Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a zöldségtermesztéstan és földműveléstan tárgyakból előadások tartása, gyakorlatok vezetése. A hallgatók vizsgáztatása, a jegyzetírásban, továbbá a Tanszék tudományos és nevelőmunkájában való részvétel.

Élelmiszertechnológiai és Mikrobiológiai Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a Tartósítóipari Szakon a kertészeti termékek tárolása és tartósítása tárgykörben előadások előkészítése, tartása és gyakorlatok vezetése. A hallgatók vizsgáztatása, a jegyzetírásban, továbbá a Tanszék tudományos és nevelőmunkájában való részvétel.

Növényörökléstani és Nemesítési Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra. A kinevezendő docens feladata lesz — a tanszékvezető által meghatározott megosztásban és annak irányítása alatt — a növényélettan c. tárgyból előadások tartása, a gyakorlati oktatás előkészítése és vezetése. A hallgatók vizsgáztatása, a jegyzetírásban, továbbá a Tanszék tudományos és nevelőmunkájában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

b) eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:
- oktató és tudományos munkájának részletes ismertetését,
- az általa írt könyvek (könyvrészek), tanulmányok, cikkek felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
- tudományos fokozatát, kitüntetéseit, nyelvismereteire vonatkozó adatokat, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

c) a pályázó oktató és tudományos kutatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- részletes önéletrajzot két példányban,
- szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelet vagy annak hiteles másolatát,
- a pályázatot meghirdető intézménytől beszerzett törzslapot,
- az állandó lakhely szerint illetékes rendőrhatóságtól beszerzett — 3 hónapnál nem régebbi keletű — erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár, a pályázó szolgálati idejétől függően.

A pályázatok beadásának határideje: a közzétételtől számított *4 hét.*

A pályázatokat az Egyetem Rektorához (Budapest XI., Villányi út 35—43.) kell benyújtani.

Budapest, 1971. február 6.

Dr. Kozma Pál s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

Tudományos Továbbképzési Ösztöndíjra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Művelődésügyi Miniszter 132/1970. (M.K. 15.)

MM számú utasítása alapján a Politikai Gazdaságtani Tanszéken létesített tudományos ösztöndíj elnyerésére.

Pályázhatnak olyan fiatal szakemberek, akik a politikai gazdaságtan tanulmányozásával, oktatásával akarnak foglalkozni, és tudományos tevékenységüket is ebben a tudományágban akarják kifejteni.

A pályázatban ismertetni kell a pályázó tanulmányi eredményeit, társadalmi tevékenységét, esetleg tudományos diákköri munkásságát és a pályázat elnyerése esetén a tudományos továbbképzésre vonatkozó terveit.

A pályázatot a közzétételtől számított 4 héten belül az Egyetem Rektori Hivatalához kell benyújtani.

Az ösztöndíjassal az Egyetem 2 év időtartamra köt szerződést.

Az ösztöndíj havi összege 1 500—2 500 Ft.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot

b) az Egyetemnél beszerezhető törzslapot

c) erkölcsi bizonyítványt

d) az egyetem (főiskola), illetve a munkáltató véleményét.

A pályázattal kapcsolatosan felvilágosítást a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Személyzeti Osztálya nyújt.

Gödöllő, 1971. február 3.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71243 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 5. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. MÁRCIUS 23.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1004/1971. (II. 16.) Korm. határozat	A Geodéziai Kutató Laboratóriumnak és a Geofizikai Kutató Laboratóriumnak Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté való egyesítéséről	52
Az Akadémia Elnökségének határozatai	5/1971. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének az 1971. évi közgyűlés nyilvános ülésén elhangzó beszámolójáról	52
	6/1971. sz. határozat	Az Oktatáspolitikai Irányelvek kidolgozásának előmunkálatairól szóló tájékoztató tudomásulvételéről	52
	7/1971. sz. határozat	Az akadémiai kutatóintézetek nemzetközi kapcsolatainak problémáiról	52
	8/1971. sz. határozat	Az 1971. évi Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről	52
	9/1971. sz. határozat	Az 1971. évi akadémiai díjak odaítélését előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről	53
	10/1971. sz. határozat	Az Akadémián adható díjakat felülvizsgáló elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről	53
	11/1971. sz. határozat	A Nemzetközi Büntetőjogi Társaság magyar nemzeti csoportjának az MTA keretében történő működéséről	53
	12/1971. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája 1971–72. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről	53
	13/1971. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjet Mezőgazdasági Tudományos Akadémia 1971. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről	54
	14/1971. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia és a Kubai Tudományos Akadémia 1971–72. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről	54
Az Akadémia főtitkárának utasítása	4/1971. MTA–F. (A. K. 5.)	A Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai Kutató Laboratóriumának és Geofizikai Kutató Laboratóriumának Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté való egyesítéséről	54
Miniszteri utasítások	2/1971. (P.K. 3.) P M	A költségvetési szervek gazdálkodási rendjéről szóló 107/1968. (P.K. 4.) PM sz. utasítás módosításáról	55
	2/1970. sz.	Budapest Főváros Tanácsának rendelete a kötelező munkaközvetítés szabályozásáról	58
Közlemények	26.394/1971.	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztályának közleménye a költségvetési szervek gépjárművei után fizetendő kötelező felelősségbiztosítás elszámolásáról	59
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	59
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	60
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	60

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1004/1971. (II. 16.) számú

határozata

a Geodéziai Kutató Laboratóriumnak és a Geofizikai Kutató Laboratóriumnak Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté való egyesítéséről

1. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány hozzájárul ahhoz, hogy a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a Geodéziai Kutató Laboratóriumot és a Geofizikai Kutató Laboratóriumot Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté egyesítse oly módon, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geofizikai Tanszéke mellett akadémiai támogatással működő Szeizmológiai Obszervatórium szervezetileg a Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézethez tartozzék és annak keretében működjön.

2. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az 1005/1955. (I. 13.) számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Dr. Ajtai Miklós s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 5/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének az 1971. évi közgyűlés nyilvános ülésén elhangzó beszámolójáról

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a beszámoló tervezetét alapjaiban jóváhagyja.

2. Felhívja az Elnököt, hogy a beszámoló tervezetét a vitában elhangzott észrevételeknek megfelelően módosítsa, és az átdolgozott tervezetet terjessze az Elnökség márciusi ülése elé.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 6/1971. számú

határozata

az Oktatáspolitikai Irányelvek kidolgozásának előmunkálatairól szóló tájékoztató tudomásul vételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

Az Oktatáspolitikai Irányelvek kidolgozásának előmunkálatairól szóló szóbeli tájékoztatót az Elnökség tudomásul veszi.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 7/1971. számú

határozata

az akadémiai kutatóintézetek nemzetközi kapcsolatainak problémáiról

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az akadémiai kutatóintézetek nemzetközi kapcsolatainak problémáiról szóló előterjesztést megvitatta.

2. Ajánlja a főtitkárnak, hogy az intézetek nemzetközi kapcsolatai hatékonyságának fokozására irányuló intézkedései során a vitában elhangzott észrevételeket a lehetőségekhez mérten vegye figyelembe.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 8/1971. számú

határozata

az 1971. évi Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az 1971. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésének előkészítésére az alábbi elnökségi bizottságot küldi ki:

A bizottság elnöke:

Jánossy Lajos alelnök

A bizottság tagjai:

Tolnai Gábor
Szentágothai János

2. A bizottság a javaslatát terjessze az Elnökség márciusi ülése elé.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 9/1971. számú

határozata

az 1971. évi akadémiai díjak odaítélését előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az 1971. évi akadémiai díjak odaítélésének előkészítésére az alábbi elnökségi bizottságot küldi ki:

A bizottság elnöke:
Straub F. Brunó

A bizottság tagjai:
Gegesi Kiss Pál
Csáki Frigyes
Pach Zsigmond Pál
Köpeczi Béla
Gujdi Barna

2. A bizottság a javaslatát terjessze az Elnökség márciusi ülése elé.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 10/1971. számú

határozata

az Akadémián adható díjakat felülvizsgáló elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről

(Elnökség, 1971. február 21.)

Teljes szöveg

1. Az Akadémián adható díjak (Akadémiai díj, Személyi díj) rendszerének, a fokozatok számának, a díjösszeg nagyságának stb. felülvizsgálatára az Elnökség az alábbi Bizottságot küldi ki:

A bizottság elnöke:
Kónya Albert

A bizottság tagjai:
Ádám György
Szabolcsi Miklós
Tétényi Pál
Eörsi Gyula
Gujdi Barna

2. A bizottság a javaslatát terjessze az Elnökség júniusi ülése elé.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 11/1971. számú

határozata

a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság magyar nemzeti csoportjának az MTA keretében történő működéséről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság (Association Internationale de Droit Pénal, AIDP) magyar nemzeti csoportja a jövőben az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya keretei között tevékenykedjék.

2. Az Elnökség tudomásul veszi, hogy az egyesületi tagdíj jövőbeni befizetését az MTA a Művelődésügyi Minisztériumtól átvállalja.

3. Tudomásul veszi az Elnökség, hogy az 1971. évi tudományos rendezvények tervéről szóló 7/1970. sz. Eln. határozattal jóváhagyott „Munkaértekezlet az igazgatástudományok kérdéseiről, Szervezéselmélet és államigazgatás tudomány" c. (ápr. 21—24.) rendezvényre 1971-ben nem kerül sor. E rendezvény 20 000 Ft-os akadémiai támogatása a „Természettudományos kutatás és a büntetőjog" című kerekasztal konferencia rendelkezésére áll.

4. Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a Társaság Igazgatótanácsa 1971. májusi ülésén a magyar nemzeti csoport elnöke az 1974. évi Büntetőjogi Világkongresszus magyarországi megrendezését felajánlja.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 12/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája 1971—72. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió megállapodásáról szóló tájékoztatót.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 13/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjet Mezőgazdasági Tudományos Akadémia 1971. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjet Mezőgazdasági Tudományos Akadémia 1971. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztatót.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

Az MTA Elnökségének 14/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia és a Kubai Tudományos Akadémia 1971—72. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről

(Elnökség, 1971. február 23.)

Teljes szöveg

Az Elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi a Magyar Tudományos Akadémia és a Kubai Tudományos Akadémia 1971—72. évi munkatervi megállapodásáról szóló tájékoztatót.

Budapest, 1971. február 26.

Szabó Imre s. k.,
alelnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 1/1971. MTA—F. (A. K. 5.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai Kutató Laboratóriumának és Geofizikai Kutató Laboratóriumának Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté való egyesítéséről

1. Az országos geodéziai és geofizikai elméleti és kísérleti kutatások, a planetáris geodéziai és geofizikai tudományos kutatások, valamint az ezekhez kapcsolódó űrkutatások szervezettebb elvégzése és korszerű művelése érdekében — az 1004/1971. (II. 16.) számú kormányhatározat 1. pontjában foglalt felhatalmazás alapján — a Geodéziai Kutató Laboratóriumot és Geofizikai Kutató Laboratóriumot Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetté egyesítem.

2. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geofizikai Tanszéke akadémiai Szeizmológiai Kutatócsoportja szervezetileg a Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet keretében folytatja munkáját, Szeizmológiai Obszervatórium elnevezéssel, budapesti központi telephellyel.

3. Az intézet elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete (a továbbiakban: intézet). Székhelye: Sopron.

4. Az intézet feladata:

a) az országos jelentőségű geodéziai és geofizikai alapkutatások végzése, eredményeinek felhasználásra való előkészítése, illetőleg közzététele;

b) a geodéziai és geofizikai alapkutatásokhoz szükséges elméleti vizsgálatok, terepi és laboratóriumi mérések végzése, tudományos műszerek és módszerek kialakítása, valamint a mérési adatok tudományos feldolgozása és publikálása, obszervatóriumok fenntartása, illetőleg szükség esetén újak létesítése;

c) a népgazdasági érdekek elősegítése céljából együttműködés, illetőleg segítségnyújtás az ipari kutató intézeteknek, valamint egyéb szerveknek a felmerülő geodéziai és geofizikai alapkutatás jellegű kérdések megoldásában;

d) közreműködés a geodéziai és geofizikai alapkutatásokkal kapcsolatos nemzetközi tudományos szervezetekben és rendezvényeken, segítségnyújtás ilyeneknek hazai megrendezéséhez, illetőleg megbízatás esetén ezek megrendezése;

e) Magyarországnak a nemzetközi szervezetekben való tagságából, továbbá a multilaterális és bilaterális együttműködési megállapodásokból származó és az intézetre háruló kutatások elvégzése.

5. Az intézet élén az igazgató áll, akit munkájában szakági helyettes(ei) támogat(nak). Az igazgató és az intézet többi dolgozójának kinevezésére az érvényben levő rendelkezések az irányadók.

6. Az intézet önállóan, a pénzügyminiszternek a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi ösztönzési rendszeréről szóló 106/1970. (P.K. 13.) PM számú utasításában foglaltaknak megfelelően költségvetési folyószámla rendszerben gazdálkodik; személyi és dologi szükségletének fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala költségvetésében kell gondoskodni. Az egyesítés költségvetéstöbblet igénnyel nem járhat.

7. Az intézet felett a közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya gyakorolja.

8. Az intézet szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — figyelemmel a geodéziai és geofizikai alapkutatások igényeire — az igazgató előterjesztésére a Magyar Tudományos Akadémia illetékes főtitkárhelyettese állapítja meg.

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba, egyidejűleg a 3/1955. MTA (A. K. 3.) számú utasítás hatályát veszti.

Budapest, 1971. február 26.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

Miniszteri utasítások

A pénzügyminiszter 2/1971. (P.K. 3.) PM számú

utasítása

a költségvetési szervek gazdálkodási rendjéről szóló 107/1968. (P.K. 4.) PM számú utasítás módosításáról

A költségvetési szervek gazdálkodási rendjének tapasztalatai alapján, továbbá az időközben megjelent — és a költségvetési szervek gazdálkodását is érintő — jogszabályi rendelkezések érvényesítése érdekében a költségvetési szervek gazdálkodási rendjéről szóló 107/1968. (P.K. 4.) PM számú utasítás (a továbbiakban: Ut.) egyes rendelkezéseit a következők szerint módosítom.

1. §

Az Ut. 1. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. §. Az utasítás hatálya kiterjed a minisztériumokra, az önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szervekre és valamennyi önállóan gazdálkodó költségvetési szervre (költségvetési folyószámlás szervre), valamint az 1044/1970. (X. 15.) Korm. számú határozatban, illetve az annak végrehajtását képező 1/1971. (I. 15.) PM számú rendeletben nem szabályozott kérdésekben a tanácsok végrehajtó bizottságaira és a szakigazgatás szerveire, továbbá az állami költségvetés rendszere szerint gazdálkodó társadalmi és tömegszervezetekre és a költségvetési feladatok finanszírozására szolgáló alapokra."

2. §

Az Ut. 7. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. §. A szerkezeti rendet és számjelrendszert tartalmazó 1. számú melléklet változásairól a Pénzügyminisztérium évente a 30. §-ban említett utasításban rendelkezik."

3. §

Az Ut. 10. § (4) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A középtávú pénzügyi tervet — az Országos Tervhivatallal egyetértésben — az ágazati irányítást ellátó minisztériumokkal és a Szakszervezetek Országos Tanácsával együttműködve a Pénzügyminisztérium dolgozza ki azzal, hogy az előirányzatok évek szerinti részletezésétől eltekinthet."

4. §

Az Ut. 16. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A minisztériumok és a megyei tanácsok költségvetési javaslataikat a tervezés első ütemében

— a népgazdasági terv irányelvei,

— a középtávú pénzügyi tervben meghatározott előirányzatok,

— az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium által az ágazati irányítást ellátó minisztériumok bevonásával kialakított feladatmutatók figyelembevételével,

— a költségvetési szervek feladataira vonatkozó hatályos jogszabályok alapján állítják össze."

5. §

Az Ut. 17. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* a megyei tanácsok végrehajtó bizottságaival az 1044/1970. (X. 15.) Korm. számú határozat 30. pontjában foglalt adatokat."

6. §

Az Ut. IV. *ab)* jelzésű alcíme a következőkre változik:

„A felújítási célokat szolgáló előirányzatok tervezése."

7. §

Az Ut. 19. §-ának (1), (3) és (4) bekezdéseinek helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A minisztériumoknak és a megyei tanácsoknak a felújítási célokat szolgáló előirányzatot az állóeszközállomány bruttó értékének arányában állóeszközcsoportonként (épületek és építmények, berendezések és felszerelések, járművek) meghatározott kulcsok alapján kell megtervezniük.

(3) A felújítási célokra szolgáló éves előirányzatot az előző évről rendelkezésre álló vagyonmérlegben szereplő állóeszközállomány bruttó értéke alapulvételével kell tervezni. A befejezetlen beruházások értéke után előirányzatot nem szabad tervezni még abban az esetben sem, ha az aktiválás időpontja és összege kellő pontossággal megállapítható. A tervezésnél nem vehető figyelembe azoknak az állóeszközöknek az értéke sem, amelyekkel kapcsolatban — a jogszabályi rendelkezések szerint — értékcsökkenést nem kell elszámolniük.

(4) A Pénzügyminisztérium a felújítási célokat szolgáló előirányzatok részletes tervezésének, illetve az állóeszközállomány bruttó értéke után a felújítási kulcsok alapján képezhető előirányzatok kiegészítésének módjáról évente a 30. § (1) bekezdésében említett utasításban rendelkezik."

8. §

Az Ut. 21. § (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdés szerinti tárgyalás eredményeként a Pénzügyminisztérium írásban rögzíti

a) a minisztériumoknál

— a költségvetési javaslat bevételi és kiadási előirányzatának végösszegét és béralapját, valamint a tervezésnél alkalmazott, a szociális, egészségügyi és kulturális ellátásra jellemző feladatmutatók mennyiségét,

— az igazgatási kiadások előirányzatát és béralapját,

— a felújítási célokat szolgáló előirányzatot;

b) a megyei tanácsoknál

— az 1044/1970. (X. 15.) Korm. számú határozat 30. pontjában megjelölt előirányzatokat és költségvetési szabályozókat."

9. §

Az Ut. 23. §-ának *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* az ellátottak és az alkalmazottak élelmezésével kapcsolatos normákat (a gazdálkodás során az ellátottak élelmezési normáit +10%-os, illetve −10%-os eltéréssel)."

10. §

Az Ut. 26. § (5) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Felújítási előirányzatot csak azok a szervek tervezhetnek, amelyek részére a minisztériumok és a tanácsok végrehajtó bizottságai saját felújítási célokat szolgáló előirányzat képzését engedélyezték. A felújítási előirányzatok tervezésénél az utasítás 19. §-ában foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni, és a költségvetési szerveknek az erre szolgáló pénzügyi fedezetet a Fenntartási kiadási rovat, Felújítási hányad tételén kell előirányozniuk."

11. §

Az Ut. 37. § (1) bekezdésében foglaltak helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A minisztérium költségvetése felújítási előirányzatokat tartalmazó költséghelyeinek előirányzatait csak felújítási kiadási pótelőirányzatok céljaira lehet átcsoportosítani."

12. §

Az Ut. 39. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az előirányzatfelhasználási hatáskörben teljesített kiadásokkal nem léphető túl a költségvetési szerv

— kiadási előirányzatának,

— béralapelőirányzatának,

— (a tanácsok és a felügyeletük alá tartozó szervek kivételével) az igazgatási ágazatba tartozó kiadási előirányzatának,

— az igazgatási béralap előirányzatának,

— a feladataitól eltérő esetenként külön meghatározott célokra engedélyezett előirányzatoknak, valamint

— a tételes normatív jogszabályi előírással meghatározott előirányzatának éves főösszege."

13. §

Az Ut. 41. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A saját felújítási alap képzésére jogosult költségvetési szerveknek jogukban áll a Banknál vezetett felújítási alap elnevezésű bankszámlájukon, illetőleg a tanácsok felügyelete alá tartozó költségvetési szervek operatív gazdálkodási céljait szolgáló bankszámláin kezelt pénzeszközök terhére a költségvetésük „Fenntartási kiadás rovatának Felújítási alap igénybevétele tételén" előirányzatot biztosítani. Költségvetési folyószámlás szervek esetében a bevételi előirányzat megfelelő összegű felemeléséről is gondoskodni kell.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései szerint a felemelt kiadási előirányzatnak a költségvetési év végéig igénybe nem vett hányadát a költségvetési szerv zárolni tartozik."

14. §

Az Ut. 44. §-a (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A költségvetési szerveknek a részükre előirányzatmódosítás keretében a felújítási célra engedélyezett előirányzat pénzügyi fedezeteként rendelkezésre bocsátott összegből a költségvetési év végéig fel nem használt részt át kell utalni a felügyeleti szervnek a Banknál vezetett felújítási alap elnevezésű bankszámlájára.

(2) A saját felújítási alap képzésére jogosult költségvetési szervek az év végéig fel nem használt felújítási eszközeiket a Banknál vezetett felújítási alap elnevezésű bankszámlájukra tartoznak visszautalni."

15. §

Az Ut. 48. §-a (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az előző költségvetési évben teljesített kiadásokból származó — a pénzmaradvány megállapítását követően jelentkező — visszatérítések a költségvetési szerv pénzmaradványát növelik."

16. §

(1) Az Ut. 54. §-ának *a)* pontja a következő mondattal egészül ki:

„Általános irányelvként szolgáljon, hogy legalább azok az önállóan gazdálkodó szervek, amelyek száznál több dolgozót foglalkoztatnak, és a béralapjuk az évi kettő millió forint összeget meghaladja, önálló bérgazdálkodási joggal rendelkezzenek."

(2) Az Ut. 54. §-ának *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* A tanácsok felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél a bérgazdálkodás hatáskörére az 1044/1970. (X. 15.) Korm. számú határozat 51. pontjában és annak 1/1971. (I. 15.) PM számú végrehajtási rendeletében foglaltak az irányadók azzal, hogy a költségvetési szerveknek önálló bérgazdálkodási jogkörrel való felruházásánál az *a)* pontban foglaltakat is figyelembe kell venni."

17. §

Az Ut. 57. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bérgazdálkodásra kijelölt szerv a jóváhagyott béralapon belül elért bérmegtakarítást — a (2) bekezdésben megjelölt kötelezettség mellett — az év folyamán bármilyen jogcímen jelentkező bérszükségletének fedezetére, valamint a 62. §-ban foglaltak szerint jutalmazásra használhatja fel."

18. §

Az Ut. 58. § (4) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jelen §-ban foglaltak szerint végrehajtott előirányzatmódosítás következtében nem emelkedhet a minisztérium és a felügyelete alá tartozó költségvetési szervek együttes béralapja (ezen belül az igazgatási ágazat béralapelőirányzata), valamint a megyei tanács részére összevontan jóváhagyott béralap (ezen belül az igazgatási ágazat béralap előirányzata). Az előirányzatmódosításra a minisztérium, illetőleg a megyei tanács — a 67. §-ban foglaltakat figyelembe véve — központi bértartalékot biztosíthat."

19. §

Az Ut. 60. §-ának (2) bekezdésében közölt felsorolás a következő *g)* ponttal egészül ki:

„*g)* a vállalatok felügyelő bizottságában a kinevező szerv megbízásával összefüggő feladatok ellátására."

20. §

Az Ut. 62. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„62. §. Az 57. § (1) bekezdésében foglaltak szerint évközben elért bérmegtakarításból — az elmaradt vagy megszűnt feladatokra jutó bérmegtakarítást kivéve — képezhető jutalmat a Béralap rovatnak béralapmegtakarításból képzett jutalom tételén kell elszámolni."

21. §

Az Ut. 63. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„63. §. (1) Amennyiben az 57. §. (1) bekezdése szerinti bérmegtakarítást évközben nem használják fel, úgy az az év végi pénzmaradvány részét képezi. Az ilyen bérösszeget — az elmaradt vagy megszűnt, illetőleg a következő évre áthúzódó feladatokra jutó bérmegtakarítást kivéve — a tárgyévet követő évben az Egyéb személyi kiadás rovatának Állományba tartozók jutalma tételénél — a feladatok teljesítése esetén — jutalmazásra lehet igénybe venni.

(2) Az Egyéb személyi kiadás rovatának Állományba tartozók jutalma tétele előirányzatából az év végéig fel nem használt összeg — amennyiben a szervnek az év végén pénzmaradványa van — a tárgyévet követő évben az említett rovat és tétel előirányzatának felemelésével jutalmazásra felhasználható.

22. §

Az Ut. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. §. Olyan esetben, amikor a költségvetési szerv létszámát valamely felsőbb állami szerv határozata alapján csökkenteni kell, az utasítás 57. §. (1) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók. Ilyen esetben a felszabaduló béralapot — a határozatban foglaltaktól függően — részben vagy egészben zárolni kell, s béremelésre csak a határozatban megszabott rész fordítható."

23. §

(1) Az Ut. 70. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A költségvetési szervek állóeszközeinek felújítására a felújítási célokra megállapított előirányzatok fedezeteként rendelkezésre bocsátott pénzeszközök szolgálnak az előirányzatmódosítási, illetőleg előirányzatfelhasználási hatáskörben történő igénybevétel útján."

(2) Az Ut. 70. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A minisztériumoknál és költségvetési szerveiknél eredetileg nem a szervek állóeszközeinek felújítását szolgáló pénzeszközök is igénybe vehetők felújítási célokra felújítási alap bankszámla közbeiktatásával."

24. §

(1) Az Ut. 77. §-a (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A tartalék bérekre és egyéb személyi jellegű kiadások fedezetére — kivéve a jutalmazásra fordítható előző évi bérmegtakarítást és a jutalommaradványt — nem használható fel.

(5) Az előző évi bérmegtakarítás és jutalommaradvány — az 57. § (1) bekezdésében, valamint a 63. §-ban foglaltak figyelembevételével — jutalmazásra fordítható. Ebből jutalmazhatók az év végi pénzmaradványt eredményező megtakarítások elérésében kimagasló teljesítményt felmutató dolgozók, illetőleg az eszközök további takarékos és hatékony felhasználásának biztosítása érdekében céljutalmak tűzhetők ki."

(2) Az Ut. 77. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A minisztériumoknál és a felügyeletük alá tartozó igazgatási szerveknél az (1) bekezdésben megjelölt és az igazgatási költséghely pénzmaradványából képzett tartalékok terhére igénybe vett pénzeszközök — a (4) bekezdésben megszabott korlátozást figyelembe véve — a felhasználás évében igazgatási kiadásra fordíthatók."

25. §

Az Ut. 99. §-a (1) bekezdésre változik és a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A költségvetési folyószámlás szerveknek az (1) bekezdésben megjelölt érdekeltségi rendszerének szabályozásánál a béralap megállapításának és az előző évi pénzmaradvány igénybevételének rendjét külön is meghatározzák.

(3) Azoknál a költségvetési folyószámlás szerveknél, amelyeknél a jelen utasításban foglaltaktól eltérően érdekeltségi rendszer bevezetésére nem került sor, az utasítás 63. §-ában szabályozott béralap- és jutalommaradvány a feladatok teljesítésétől függően, a teljesítés arányában — a tárgyévet követő évben — felhasználható."

26. §

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. január hó 1. napjától kell alkalmazni. Egyidejűleg a 36. § (2) bekezdésének „— a felújítási alap és a felújítási alap kiegészítés elnevezésű költséghely előirányzata." szövegrésze, valamint a 37. § (2) bekezdésének második és harmadik mondata hatályát veszti.

Faluvégi Lajos s. k.,
a pénzügyminiszter helyettese

Budapest Főváros Tanácsának 2/1970. számú

rendelete

a kötelező munkaerőközvetítés szabályozásáról

A munkaerőközvetítésről és munkaerőtoborzásról szóló 11/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet előírásait figyelembe véve Budapest Főváros Tanácsa a kötelező munkaközvetítés rendjét a főváros területére a következők szerint szabályozza:

1. §

(1) Kötelező a munkaközvetítés olyan dolgozó alkalmazása esetén,

a) aki előző munkahelyét jogellenesen („Kilépett" munkakönyvi bejegyzéssel) szüntette meg;

b) akit előző munkahelyéről fegyelmi úton elbocsátottak;

c) aki a munkára jelentkezést megelőző 12 hónapon belül 2 vagy több alkalommal változtatott munkahelyet — áthelyezés esetét kivéve.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alól kivételt képeznek azok a munkavállalók, akik az építő, építőanyagipar, valamint a textilipar és a jelen rendelet 1. számú mellékletében felsorolt közüzemek munkáltatóinál létesítenek munkaviszonyt.

2. §

(1) Minden munkáltatónál kötelező a munkaközvetítés vidéki állandó lakos munkavállaló alkalmazása esetén.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alól kivételt képeznek azok a munkavállalók,

a) akik vidéki állandó lakásukról naponta bejárnak fővárosi munkahelyükre;

b) akik az építő-, építőanyagipar, textilipar és a jelen rendelet 1. számú mellékletében felsorolt közüzemek munkáltatóinál létesítenek munkaviszonyt;

c) akiket a fővárosi munkáltató vidéki gyáregységéből (üzeméből stb.) budapesti munkahelyre helyez át.

3. §

Kötelező a munkaközvetítés minden munkahelyre — a magasabb vezető állásúak kivételével — a Gazdasági Bizottság határozatában kitelepülésre kötelezett vállalatoknál, szövetkezeteknél, a kitelepülésre megszabott határidő előtti 12 hónapban, illetőleg a kitelepülés végrehajtásáig.

4. §

A betöltetlen munkahelyek nyilvántartása, a munkaerőgazdálkodási tevékenység és ellenőrzésének elősegítése céljából a munkáltatók kötelesek

a) a várható munkaerő-igényről és feleslegről negyedévenként tájékoztatni a V. B. Munkaügyi Főosztályát az általa kiadott „Munkaügyi Bejelentő" űrlapokon;

b) a kielégítetlen munkaerőszükségletet annak felmerülésekor a V. B. Munkaügyi Főosztálya területileg illetékes munkaerőgazdálkodási hivatalának bejelenteni, illetőleg a bejelentést a munkahely betöltése után töröltetni.

5. §

Az 1—3. §-okban meghatározott kötelező munkaközvetítés hatálya alól a munkáltató felügyeleti szervé előterjesztésére indokolt esetben felmentés adható. E jogkört a V. B. Munkaügyi Főosztály vezetője kizárólagos hatáskörben gyakorolja.

Egyéb, a munkaközvetítéssel kapcsolatos kérdésekben a 11/1967. (X. 20.) MüM számú rendeletben foglaltak az irányadók.

6. §

A jelen rendeletben szabályozott kötelező munkaközvetítés előírásainak megszegése a 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet 75. § (1) bek. *e)* pontja alapján szabálysértés, és 3000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

7. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 220.012/1968. számú V. B. elnöki rendelkezés és ennek alapján kiadott mentesítő határozatok hatályukat vesztik.

Sarlós István s. k.,
a Végrehajtóbizottság elnöke

Fajkos Aladárné dr. s. k.,
a Végrehajtóbizottság titkára

*

1. számú melléklet Budapest Főváros Tanácsának 2/1970. számú rendeletéhez

E rendelet alkalmazása szempontjából a következőkben felsorolt munkáltatók minősülnek közüzemnek:

1. Elektromos Művek
2. Fővárosi Gázművek
3. Fővárosi Vízművek
4. Fővárosi Csatornázási Művek
5. Fővárosi Távfűtő Művek
6. Fővárosi Temetkezési Vállalat
7. Fővárosi Kéményseprő Vállalat
8. Fővárosi Köztisztasági Hivatal
9. Fővárosi Fürdőigazgatóság
10. Budapesti Közlekedési Vállalat
11. „Metró" Budapesti Földalatti Vasút
12. Kerületi Ingatlankezelő Vállalatok
13. Budapesti Postaigazgatóság

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztályának 26.394/1971. számú

közleménye

a költségvetési szervek gépjárművei után fizetendő kötelező felelősségbiztosítás elszámolásáról

A 42/1970. (X. 27.) Korm. számú rendelet, valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 38/1970. (XII. 2.) PM számú rendelet 1971. január hó 1. napjától a költségvetési gazdálkodási rendszerben működő intézményekre vonatkozóan is előírta a gépjárművek kötelező felelősségbiztosítását.

A Pénzügyminisztérium Közgazdasági és Költségvetési Főosztálya 339/1970. PM I. számú közleményében foglaltaknak megfelelően a költségvetési szerveknek a kötelező felelősségbiztosítási díjat a 03 Fenntartási kiadások rovat 14. Közteher tételén kell elszámolniuk.

A befizetett biztosítási díjakat költségként az 53—14 számú Közteher elnevezésű főkönyvi számla terhére kell elszámolni.

Tekintettel arra, hogy a biztosítási díj befizetése ellenében az Állami Biztosító megtéríti azokat a kisebb károkat is, amelyek korábban a gépkocsit üzemben tartó költségvetési szerv előirányzatait terhelték, ezen a címen külön pótelőirányzat nem igényelhető.

Magyar Tudományos Akadémia
Központi Hivatala
Terv- és Pénzügyi Főosztály

Pályázati felhívás

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet az Idegennyelvi Lektorátuson nyelvtanári állásra.

A kinevezett nyelvtanár feladata az egyetemi hallgatók és aspiránsok idegen nyelvű oktatása, továbbá a tananyag korszerűsítésével járó alkotó munkában való részvétel.

Pályázhatnak a következő nyelvszak képesítésével rendelkező tanárok: angol—spanyol, angol—olasz, orosz—spanyol, orosz—olasz.

A betöltendő állás után a 201—1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott nyelvtanári illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn az Agrártudományi Egyetem rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

2. A pályázó eddigi szakmai munkásságát és munkája eredményeinek ismertetését, ezek között:

— oktatói, tudományos munkájának részletes ismertetését,

— publikációinak felsorolását,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit,

— jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

3. A pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell: *a)* részletes önéletrajzot, *b)* a szakképzettséget, ill. az oklevél hiteles másolatát, *c)* az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot, *d)* hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. február 10.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71326 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 6. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. ÁPRILIS 21.

TARTALOM

Személyi rész 63

Törvények, rendeletek, határozatok — 1007/1971. (III. 16.) Korm. határozat — Az országos településhálózat-fejlesztési koncepcióról .. 63

Miniszteri rendelet — 12/1971. (III. 20.) tr. — A tartósan lekötött forgóeszközök növekményének finanszírozásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról 66

Közlemények

Tájékoztató az Országos Ösztöndíj Tanácsnál pályázat útján elnyerhető ösztöndíj- és tanulmányutakról az 1972-es naptári, illetőleg az 1972—73-as akadémiai évben 67

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívásai 81

Az Orvostovábbképző Intézet pályázati felhívásai .. 81

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 82

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 82

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül *Di Gleria Jánosnak*, a mezőgazdasági tudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1007/1971. (III. 16.) számú

határozata

az országos településhálózat- fejlesztési koncepcióról

Településeink döntő többsége évszázados fejlődés folyamán alakult ki. A termelőerők fejlődése és területi koncentrálódása, valamint a népesség településekkel szemben támasztott sokrétű követelményei a településhálózat tudatos, tervszerű alakítását teszik szükségessé. Ennek a követelménynek tesznek eleget a koncepcióban kifejtett irányelvek. A fejlesztési feladatok megvalósítása és a településhálózat szerkezetének alakítása — a mindenkori gazdasági erőforrásainkhoz igazodóan — hosszú ideig tartó folyamat.

Annak érdekében, hogy a településhálózat minél hatékonyabban szolgálhassa a termelőerők racionális területi elhelyezését és a lakosság növekvő színvonalú kulturált ellátását, a Kormány az ország településhálózatának fejlesztési koncepcióját az alábbiakban állapítja meg.

I.

A koncepció célja

1. A koncepció célja, hogy elősegítse olyan településhálózat kialakítását, amely

— megfelel a termelőerők célszerű, távlati területi elhelyezkedésének,

— elősegíti a lakossági ellátás előfeltételeinek biztosítását,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

— egymáshoz közelíti az azonos szerepkörű települések ellátási színvonalát,

— mérsékli a különböző szerepkörű központok és településkategóriák (különös tekintettel a város és falu) életkörülményeiben meglevő túlzott különbségeket,

— orientálja a különböző szintű intézmények telepítését, illetve kialakítását,

— biztosítja a lakosság részére megfelelő életfeltételek teremtésével az urbanizációs ártalmaktól mentesített pihenést,

— lehetővé teszi az országos műszaki hálózatoknak (közlekedés-, energia-, vízellátás stb. rendszereknek) a településhálózattal összehangolt fejlesztését,

— biztosítja, hogy a lakóhelyekről a munkahelyek minél rövidebb idő alatt, minél kevesebb költséggel legyenek megközelíthetők.

II.

A települések hierarchikus rendje

2. A településeket a területi munkamegosztásban betöltött társadalmi-gazdasági szervező és irányító, továbbá szolgáltató-ellátó szerepkörük, vonzásterületük és lakosságuk száma, valamint technikai-műszaki követelményrendszerük (településszerkezet, lakás- és kommunális ellátás stb.) alapján az alábbi településkategóriákba kell sorolni:

a) országos központ
b) felsőfokú központ
c) középfokú központ
d) alsófokú központ
e) egyéb települések.

3. Az egyes kategóriákba tartozó településeket az alábbi irányelveknek megfelelően kell fejleszteni.

a) Az *országos központ* lássa el a területileg el nem különíthető országos funkciókat (pl. felsőbb politikai, kormányzati és államigazgatási funkciók).

b) A *felsőfokú központok* lássák el vonzáskörzetükre kiterjedően a gazdasági, igazgatási, oktatási, egészségügyi stb. megyei szintű szervező-irányító, szolgáltató funkciókat és egymással munkamegosztásban a több megyére kiterjedő — esetleg országos — funkciókat is.

Egyes felsőfokú központok nagyságrendje, a területi munkamegosztásban betöltött szerepe, fejlődésének üteme és színvonala indokolttá teszi, hogy több megyére kiterjedő és egyes országos szervező és irányító stb. funkciókat is ellássanak. Más felsőfokú központok viszont — hasonló okok miatt — az egy megyére kiterjedő szervező-irányító stb. funkciókat is csak részlegesen láthatják el.

Ezért kiemelt, illetőleg részleges felsőfokú központok kialakítása is indokolt.

c) A *középfokú központok* lássák el a megyénél kisebb területrészekre kiterjedően a gazdasági, igazgatási, oktatási, egészségügyi stb. szervező-irányító, szolgáltató, ellátó funkciókat.

Egyes középfokú központok esetében társadalmi és gazdasági adottságaik, földrajzi helyzetük, valamint nagyságrendjük miatt szükséges, hogy a középfokú funkciókat egymással munkamegosztásban lássák el.

Ezért részleges középfokú központok kialakítása is indokolt.

d) Az *alsófokú központok* lássák el vonzáskörzetükre kiterjedően a gazdasági, igazgatási, oktatási, egészségügyi stb. helyi szervező-irányító, szolgáltató, ellátó funkciókat.

A településhálózat ésszerű fejlesztése érdekében szükséges, hogy egyes alsófokú központok — más központokkal munkamegosztásban — a helyi szinten túlmenő szervező és irányító funkciót töltsenek be. Egyes alsófokú központok a helyi szervező-irányító funkciókat viszont csak részben láthatják el.

Ezért kiemelt és részleges alsófokú központok kialakítása is indokolt.

e) Az *egyéb települések* szervező-irányító funkciókat nem látnak el, ezekben az alsófokú szolgáltatásról és ellátásról — a lakosság nagyságrendjéhez mérten és ésszerű szervezeti formában — döntően helyben kell gondoskodni.

A különböző központokban a lakosság és a termelés infrastrukturális, valamint egyéb ellátása a szerepköröknek megfelelő színvonalon biztosítandó.

III.

A településhálózatfejlesztés irányelvei

4. Az ország településhálózatát úgy célszerű továbbfejleszteni, hogy

— annak tagozódása, egységeinek szerepköre, jellege, nagyságrendje megfeleljen a termelőerők területi elhelyezkedésének (a telepítés előfeltételeinek biztosítása, azzal párhuzamos településfejlesztés, valamint a hiányosságok kiküszöbölése),

— a hálózat egységeinek területi elhelyezkedése biztosítsa a minél magasabb társadalmi hatékonyságot,

— az egyes települések fejlesztése az országos hálózat arányos és összehangolt fejlesztési igényeinek szem előtt tartásával történjék.

5. A korszerű településhálózat kialakítása érdekében

a) biztosítani kell a felső-, közép- és alsófokú központoknak a termelőerők elhelyezkedésével összhangban álló kialakítását,

b) növelni kell a nagy- és középvárosok súlyát,

c) az egyes központok funkcióinak megfelelő létesítményrendszereket úgy kell elhelyezni, hogy azok

— az ország lakosságának a mindenkori gazdasági fejlettséggel összhangban álló megfelelő szintű ellátását, továbbá

— a gazdasági növekedés megfelelő előfeltételeit

biztosítsák,

d) az ipar egyes nagy vonzásközpontjaiban fokozatosan kifejlesztendők az ipar fejlesztéséhez és hatékony működéséhez szükséges kutatási, szakoktatási stb. (számítástechnikai, szervezési, tervezési stb.) intézmények,

e) a mezőgazdasági termelést irányító központokban biztosítandó a mezőgazdaság fejlesztéséhez és hatékony működéséhez szükséges kutatási, szakoktatási stb. intézmények, valamint az élelmiszergazdaság helyileg indokolt ipari háttere,

f) az idegenforgalmi jellegű központokban biztosítandók a helyi lakosság ellátásán túlmenően az idegenforgalmi és üdülő népesség ellátási igényeinek megfelelő szolgáltató intézmények és létesítmények.

6. Az ország településhálózatának szerkezetét, — a településhálózatfejlesztési, illetve területfejlesztési politika irányelveinek összehangolása érdekében — nagy távlatban (ezredforduló körül) az alábbiaknak megfelelően kell fejleszteni:

a) Az országos központ szerepét betöltő Budapest lakosságszáma — agglomerációjával együtt — ne haladja meg a 2,6—2,8 millió főt.

b) Az ésszerű településhálózat kialakítása, a területi munkamegosztás követelményeinek érvényesítése céljából a felsőfokú központok rendszere a következő:

— kiemelt felsőfokú központok:

Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged, Győr városok.

E központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk 150—300 000, vonzásterületüké — a központtal együtt — 1,0—1,5 millió fő körül legyen.

— felsőfokú központok:

Békéscsaba, Kaposvár, Kecskemét, Nyíregyháza, Székesfehérvár, Szombathely és Szolnok városok.

E központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk 80—150 000, vonzásterületüké — a központtal együtt — 400—600 000 fő körül legyen.

— részleges felsőfokú központok:

Baja, Dunaújváros, Eger, Hódmezővásárhely, Nagykanizsa, Salgótarján, Sopron, Szekszárd, Tatabánya, Veszprém és Zalaegerszeg városok.

E központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk 50—60 000, vonzásterületüké — a központtal együtt — 150—400 000 fő körül legyen.

c) Az ország városhálózatának — a jelenleginél arányosabb — kialakítása, továbbá az ellátás színvonalának közelítése érdekében és a területi munkamegosztás követelményeinek megfelelően a középfokú központok rendszere a következő:

— középfokú központok:

Ajka, Balassagyarmat, Berettyóújfalu, Bonyhád, Cegléd, Csongrád, Csorna, Dombóvár, Encs, Esztergom-Dorog, Gödöllő, Gyöngyös, Gyula, Hatvan, Hajdúnánás, Heves, Jászberény, Kalocsa, Karcag, Kazincbarcika, Keszthely, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kisvárda, Komárom, Körmend, Kunszentmiklós, Leninváros, Lenti, Makó, Marcali, Mátészalka, Mezőtúr, Mezőkovácsháza, Mezőkövesd, Mohács, Monor, Mór, Mosonmagyaróvár, Nagyatád, Nagykáta, Nyírbátor, Orosháza, Ózd, Paks, Pápa, Püspökladány, Ráckeve, Sárvár, Sárbogárd, Sátoraljaújhely, Siklós, Siófok, Szentes, Szerencs, Szeghalom, Szigetvár, Tamási, Tata, Tapolca, Tiszafüred, Vác, Várpalota városok, illetőleg községek.

E központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk — a területi adottságoktól függően — 20—40 000 fő, vonzásterületüké — a központtal együtt — 50—120 000 fő körül legyen.

— részleges középfokú központok

Abádszalók, Balatonfüred, Balmazújváros, Barcs, Békés, Bicske, Bácsalmás, Celldömölk, Dabas, Dunaföldvár, Fehérgyarmat, Fonyód, Gyoma-Endrőd, Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló, Kapuvár, Kisújszállás, Kisbér, Kistelek, Komló, Kőszeg, Kunszentmárton, Nagykőrös, Oroszlány, Pásztó, Sárospatak, Sümeg, Szarvas, Szécsény, Szentgotthárd, Túrkeve, Tiszaföldvár-Martfű, Tiszavasvári, Törökszentmiklós, Vasvár, Vásárosnamény, Zalaszentgrót, Záhony és Zirc városok, illetőleg községek.

E központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk — a területi adottságoktól függően — általában 8—15 000 fő, vonzásterületüké — a központtal együtt — 20—25 000 fő körül legyen.

d) A népgazdasági erőforrások hatékony felhasználása, a lakosság alsófokú ellátásának minél magasabb szinten való biztosítása és a települések adottságaiknak megfelelő hasznosítása érdekében mintegy 1000—1100 alsófokú, ezen belül 120—150 kiemelt alsófokú, 200—300 részleges alsófokú központot kell kialakítani.

A kiemelt alsófokú központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk — a területi sajátosságoktól függően — 5—10 000 fő vagy vonzásterületük lakossága — a központtal együtt — legalább 10—15 000 fő legyen.

Az alsófokú központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságuk — a területi sajátosságoktól függően 3—4000 fő vagy vonzásterületük lakossága — a központtal együtt — mintegy 5—6000 fő legyen.

A részleges alsófokú központokat úgy célszerű fejleszteni, hogy lakosságszámuk — a területi sajátosságoktól függően — 1000—2000 fő vagy vonzásterületük lakossága — a központtal együtt — 2—3000 fő legyen.

7. Az alsófokú központokká fejlesztendő településeknek a megyei településhálózatfejlesztési tervekben történő meghatározása a megyei tanácsok feladata.

8. A központok és körzeteik egymás közötti kapcsolatát — az ipari övezetekre és üdülési-idegenforgalmi területekre is figyelemmel — fokozatosan megfelelő műszaki (közlekedési, energiaellátási, távközlési stb.) hálózatokkal kell biztosítani.

9. Az agglomerációkat úgy kell fejleszteni hogy
— azokon belül megfelelő alközpontok alakuljanak ki az agglomeráció népességének jobb ellátására,
— az agglomerációhoz tartozó települések — egymással és a központtal összhangban — az agglomeráció jellegének (pl. városi, ipari, üdülő) megfelelően fejlődjenek.

10. A központi szerepkör és egy-egy magasabb szerepkörű központ agglomerációjába való tartozás nem befolyásolja a település igazgatási (városi, községi) jogállását.

IV.

A koncepció végrehajtása

11. A Kormány felhívja az érdekelt minisztereket, országos hatáskörű szervek vezetőit, valamint a megyei tanácsok végrehajtó bizottságait, hogy új beruházások telepítésénél, illetve azok nyomvonalainak kijelölésénél a koncepcióban foglaltakat vegyék figyelembe.

A koncepció átfogó érvényesítéséről az építésügyi és városfejlesztési miniszter, illetőleg a megyei tanács vb elnöke gondoskodjék.

12. Az országos településhálózatfejlesztési koncepció támpontul szolgál a területfejlesztési tervek készítéséhez. A hosszú- és középtávú területfejlesztési tervekben kell előirányozni, hogy az adott tervidőszak folyamán a településhálózatfejlesztési koncepció célkitűzéseiből mi és milyen ütemben kerülhet megvalósításra.

V.

Hatályba léptető rendelkezés

13. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Egyidejűleg a regionális tervezés rendszeréről szóló 1022/1963. (IX. 21.) Korm. számú határozat, továbbá a községek területszervezési irányelveiről szóló 2022/1968. (VII. 13.) Korm. számú határozat II. fejezete hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

Miniszteri rendeletek

A pénzügyminiszter 12/1971. (III. 20.) PM számú

rendelete

a tartósan lekötött forgóeszközök növekményének finanszírozásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról

A népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló 1970. évi II. törvény 52. §-ának végrehajtása céljából a tartósan lekötött forgóeszközök finanszírozásával kapcsolatos egyes kérdéseket — a Magyar Nemzeti Bank elnökével egyetértésben — a következők szerint szabályozom:

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed az állami vállalatra és a trösztre, a vállalati gazdálkodási rend szerint működő egyéb állami gazdálkodó szervre, a társadalmi szervezet vállalatára, az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetre, a kisipari és a háziipari szövetkezetre, a szövetkezeti vállalatra, továbbá mindezeknek egymással létrehozott és jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulására (a továbbiakban: gazdálkodó szerv).

(2) A mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetre, a mezőgazdasági szakszövetkezetre, továbbá a mezőgazdasági termelőszövetkezeti jövedelemszabályozási rendszerbe tartozó, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulásra a jelen rendeletben szabályozott kérdéseket illetően a 35/1967. (X. 11.) Korm. számú rendelet 65. §-ában, illetőleg a 6/1967. (X. 24.) MÉM számú rendelet 88. §-ában foglalt rendelkezések irányadók.

2. §

(1) A gazdálkodó szerv a tartósan lekötött forgóeszközei állományában bekövetkezett növekedést (a továbbiakban: forgóeszköz-növekmény) a vállalatfejlesztési alapjából képzett forgóalapból köteles finanszírozni. Az olyan gazdálkodó szervnél, amely forgóalapot külön nem tart nyilván, forgóalapon az egyéb alapjainak a forgóeszközök finanszírozására szolgáló részét kell érteni.

(2) A rendelet alkalmazása szempontjából forgóeszköznövekménynek a gazdálkodó szervnél meghatározott időpontban (napon) vagy meghatározott időszak (negyedév, esetleg év) átlagában meglevő forgóeszköz-állomány és az előző év megfelelő időpontjában (időszakában) fennállt, a hitelezési szabályok szerint figyelembe veendő forgóeszköz-állomány különbözetét kell tekinteni. A forgóeszköz-állomány megállapítása szempontjából irányadó időpontot (időszakot)

a) a bankhitel igénybevételével gazdálkodó szervek az illetékes pénzintézettel egyetértésben határozzák meg;

b) a bankhitel nélkül gazdálkodó szervek közül az állami szervek a vállalati pénzügyi revízióra illetékes adóhatóságnak, a szövetkezeti gazdálkodó szervezetek pedig a Magyar Nemzeti Bank illetékes szervének kötelesek a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 60 napon belül bejelenteni.

(3) Ha a gazdálkodó szerv tartósan lekötött forgóeszközeinek finanszírozására — a (4) bekezdésben említett hitelen kívül — bankhitelt nem vesz igénybe, a forgóeszköz-növekmény finanszírozására felhasználhatja — a forgóeszközök finanszírozásába a hitelezési szabályok szerint bevonható — egyéb forrásainak növekményét.

(4) Amennyiben a gazdálkodó szerv a tartós forgóeszköz-növekmény finanszírozására a vállalatfejlesztési alap terhére visszafizetendő közép-

lejáratú forgóalap-kölcsönt kapott, annyiban az (1) bekezdésben előírt forgóalap-növelési kötelezettségét e hitel törlesztésével egyidejűleg kell teljesítenie.

3. §

(1) A forgóalap-növelési kötelezettség teljesítését a Pénzügyminisztérium és a Magyar Nemzeti Bank által kidolgozott irányelvek alapján az illetékes adóhatóságok ellenőrzik a pénzügyi revízió során.

(2) A gazdálkodó szerv — a mérlegbeszámoló vagy évközi beszámoló, illetőleg az előírásszerűen vezetett és egyeztetett könyvviteli adatok alapján — évenként köteles kiszámítani a forgóeszköznövekmény mértékét, valamint a forgóeszköznövekményt finanszírozó források alakulását, és a számításokat az ellenőrzésre jogosult szerv rendelkezésére kell bocsátania.

(3) Ha az ellenőrzésre jogosult szerv valamely gazdálkodó szervnél a forgóalap-növelési kötelezettség elmulasztását állapítja meg, ezt — ha a mulasztás súlyosabb jogkövetkezményeket nem von maga után — felelősségrevonást kezdeményezve közli az alapító (felügyeleti) szervvel.

(4) Az (1)—(3) bekezdésekben foglaltak a szövetkezeti gazdálkodó szervezetekre nem vonatkoznak, a 2. §-ban foglalt kötelezettségek nemteljesítése esetén azonban bankhitelben nem részesülhetnek.

4. §

(1) A gazdálkodó szerv forgóalapja terhére a következő feltételek együttes fennforgása esetén növelheti a vállalatfejlesztési alapját:

a) amennyiben a forgóeszközei finanszírozására szolgáló saját tartós forrásainak állománya — tartósan lekötött forgóeszközei állományának csökkenése folytán — egy évet elérő időn át meghaladta a tartósan lekötött forgóeszközei állományát, és az átcsoportosítani kívánt forgóalapot a forgóeszközhitel nyújtására illetékes pénzintézetnél legalább egy éven át tartós betétként tartotta;

b) ha az átcsoportosítást követő két éven belül nem szorul középlejáratú forgóeszközhitelre.

(2) Azt az összeget, amellyel a gazdálkodó szerv az (1) bekezdés alapján a vállalatfejlesztési alapját növelte, a fejlesztési alap (amortizációs) betétszámlára, illetve beruházási betétszámlára kell befizetni.

5. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit már az 1970. évhez képest bekövetkező forgóeszköznövekményt illetően is alkalmazni kell.

Faluvégi Lajos s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

Közlemények

TÁJÉKOZTATÓ

az Országos Ösztöndíj Tanácsnál pályázat útján elnyerhető ösztöndíj- és tanulmányutakról az 1972-es naptári, illetőleg az 1972—73-as akadémiai évben

Az Országos Ösztöndíj Tanács (a továbbiakban: OÖT) a pályázatokat az alább leírt módon felszerelve kéri:

a) Munkahelyi jellemzés kiküldetési javaslattal, amely magában foglalja a helyi pártszervezet véleményét is, egy példányban.

b) Részletes életrajz 5 példányban.

c) Tudományos életrajz az eddigi publikációk feltüntetésével 5 példányban.

d) Írógéppel kitöltött ösztöndíjas kérdőív 4 példányban.

e) Részletes tanulmányi munkaterv (az elsajátítandó szakismeret szabatos meghatározása, a tanulmányút programjának részletes, ütemezett időbeli terve) magyarul 5 példányban.

f) A jelölt nyelvtudásának igazolása. Aki csak középfokú nyelvvizsgával rendelkezik, azt a pályázót az OÖT nyelvvizsgára hívja be. *A nyelvvizsgán meg nem jelenés vagy meg nem felelés a pályázatból való kizárást vonja maga után.*

g) Meg kell adni a tanulmányút kívánt időtartamát és kezdőpontját. Kezdőpontként legalább két időpontot szükséges vagylagosan meghatározni.

h) Orvosi igazolás arról, hogy a jelölt nem szenved fertőző vagy idült betegségben.

i) Két darab fénykép.

Tájékoztatásul közöljük még, hogy az egyes országokra kiírt ösztöndíjpályázatoknál a *keretszámok országos viszonylatban* értendők, tehát az MTA pályázói országos pályázaton vesznek részt. A pályázat eredményéről az OÖT tájékoztatása alapján az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya fogja a pályázókat kiértesíteni.

A következő országokra kiírt ösztöndíjakra és tanulmányutakra lehet pályázni:

AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	5 vagy 10 hó	—	40	társadalomtudományok	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma, tudom. kutató	—	havi 270—350 $ + szállás + egyszeri 200 $ könyvvás.
II.	5 vagy 10 hó	—	60	egyéb tudományágak	alapkutatás	egyet. diploma, tudom. kutató	—	havi 270—350 $ + szállás + egyszeri 200 $ könyvvás.

Megjegyzések:

Az angol nyelv felsőfokú ismerete szükséges.

A tanulmányutak szeptemberi kezdése esetén kérhető egy hónapos időtartamú New York-i angol nyelvtanfolyamon való részvétel, mely a tanulmányút időtartamába nem számít bele.

Az utazás repülővel történik. Az ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

ALGÉRIAI DEMOKRATIKUS ÉS NÉPI KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1/c	2—5 hó	2	—	társad. tudomány, agrártudományok	tanulmányok, kutatómunka	egyet. dipl.	—	szállás, ellátás + havi 500—700 a.D.
1/g	—	—	12	vászon-, falfestmény, művészeti tárgyak	tanulmányok, kutatómunka	régész, muzeológus restaurátor	—	szállás, ellátás + havi 500—700 a.D.

Megjegyzések:

Francia nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. Az ösztöndíjasok utiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

ANGLIA

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/2	2 hét	35	17,5	valamennyi tudományág	tájékozódás, tapaszt. csere, előad. tartása	—	—	szállás + napi 3 £ + orsz. belüli utazás, kult. pr.
I/3	2—6 hó	—	38	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi A = 82 £, B = 68 £
I/4—a	10 hó	3	30	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka felsőoktatási intézményekben	egyet. diploma	—	havi A = 82 £, B = 68 £
I/4—b	5 hó	4	20	valamennyi tudományág	tanulmányok felsőoktatási intézményekben	egyet. diploma	—	havi A = 82 £, B = 68 £,
I/6—a	2 hét	2	1	oktatási módszerek, eszközök	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	szállás + napi 3 £
I/6—c	3—4 hét	20	—	angol nyelv	nyári nyelvtanfolyam	oktató tevék. folytató ang. szakos nyelvtanár	—	szállás, ellátás + napi 14 Sh. (London), 13 Sh. (vidék)

Megjegyzések:

Anyagi ellátásnál „A" kategória: egyetemi tanárok és ennek megfelelő beosztású személyek.

„B" kategória: kutatók, továbbképzésben részesülő személyek és ennek megfelelő szintű ösztöndíjasok.

Az I/2: I/6—a munkatervi pontok alapján utazó ösztöndíjasok kérésére a fogadó fél tolmácsot biztosít. A más munkatervi pontok alapján utazó ösztöndíjasoknak az angol nyelvismeret szükséges.

Az I/3 munkatervi pontra a műszaki tudományok területéről csak olyan személyek pályázhatnak, akik tanulmányaikat felsőoktatási intézmények tanszékein vagy laboratóriumaiban kívánják végezni. Amennyiben a tanulmányút időtartama meghaladja a 3 hónapot, a fogadó fél 10 £-ot biztosít könyvvásárlásra.

Az I/4 munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok negyedévenként (a tanulmányi idő első, negyedik és hetedik hónapjában) max. 10—10 £ összeget kapnak könyvvásárlásra.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

A műszaki tudományok területéről pályázók elbírálásánál elsőbbséget élvező témák (szakterületek) jegyzékét a 3. oldal tartalmazza.

Az alkalmazott tudományok és a technológia területére vonatkozó Együttműködési Egyezmény melléklete meghatározza azokat a szakterületeket, melyek a pályázatok elbírálásánál elsőbbséget élveznek. Ezek a következők:

1. Kohászat, fémek alakítása és megmunkálása.
2. Szerszámgépek.
3. Ipari gépek és berendezések.
4. Mezőgazdasági gépek és berendezések.
5. Elektromos energia fejlesztése és elosztása.
6. Bányászati technológia, az ásványok feldolgozása, beleértve a gépeket és berendezéseket.
7. Vegyészeti eljárások és technológiai berendezések a vegyiparban.
8. Élelmiszeripar.
9. Fogyasztási cikkek technológiája.
10. Építőipari technológia.
11. Szállítási gépek és berendezések.
12. Hírközlési berendezések.
13. Tudományos műszerek és berendezések.
14. Elektronika.

AUSZTRIA

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	min. 2 hó	—	96	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás + havi 2500 Sch.
II.	9 hó	4	36	valamennyi tudományág	tanulmányok felsőoktatási intézményekben és kutatóintézetekben.	egyet. diploma	35	3000 Sch. (diplom.)
III.	1 hó	4	4	német nyelv, osztrák kultúra, történelem	nyári egyet. kurzusok, levéltári, könyvtári kutatómunka	germanista, egyéb diploma	35	havi 4000 Sch.

Megjegyzések:

Német nyelvismeret szükséges.

Az I. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok a bécsi Collegium Hungaricum kétágyas szobáiban nyernek elhelyezést, melyért havi 70 Sch. térítést fizetnek. Korlátozott mértékben az ösztöndíjasok Bécsen kívüli kutatóhelyeket is igénybevehetnek, ennek anyagi fedezetét a Kulturális Kapcsolatok Intézete biztosítja. A 96 hónapos ösztöndíjkeret naptári évenként értendő.

II. munkatervi ponthoz: A tanulmányi időt október 1—15. között kell megkezdeni.

II. és III. munkatervi pontokhoz: Felsőfokú német nyelvtudás szükséges, melyet a fogadó intézmény vizsgával ellenőriz.

BELGIUM

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
3	2 hét	2	2	valamennyi tudományág	tájékozódás, tapaszt. csere, előad. tartása	egyet. diploma kiemelkedő tudom. tevék.	—	szállás + napi 500 BF
6	min. 4 hó	—	24	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás + havi 7000 BF
10	10 nap	2	20 nap	műszaki felsőoktatás módszere, gyógypedagógia, iskolán kívüli továbbképzés	tájékozódás, tapaszt. csere (delegáció)	egyet. diploma	—	szállás + napi 500 BF
11	1 tanév	1	—	zeneművészet	továbbképzés a Conservat. Royal de Music. vagy más zeneműv. főiskolán	diploma	—	szállás + havi 7000 BF
12	—	—	5	francia nyelv	nyelvi képzés nyári egyetemen	egyet. diploma	—	szállás ellátás + napi 30 BF
17	2 hét	2	1	muzeológia, régészet, művészettörténet	tapaszt. csere	múzeumi szakember, művészettörténész	—	szállás + napi 500 BF
18	2 hét	6	3	irodalom, könyvkiadás, művészet, művészeti oktatás, közművelődés, levéltári kutatás	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	szállás + napi 500 BF
19	15 nap	1	15 nap	építészet, városfejlesztés, műemlékvédelem	tájékozódás, tapaszt. csere	építészmérnök	—	szállás + napi 500 BF
24	2 hét	1	2 hét	zenetudomány, zeneművészet	tájékozódás, tapaszt. csere	zenekritikus, zenei szakember	—	szállás + napi 500 BF

Megjegyzések:

Francia nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

DÁNIA

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1	min. 3 3 hó	—	28	valamennyi tudományág	kutatómunka felsőoktatási intézményekben és kutatóintézetekben	egyet. diploma	—	havi 1600 DKr
3	2 hét	4	2	valamennyi kult. és tudományos szakterület	tájékozódás, tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. dipl., egyet. oktató, kiemelk. tudom. tevékenység	—	napi 125 DKr
9	1 hó	2	2	dán nyelv és kultúra	nyári egyet.	egyet. diploma	35	szállás, ellátás + zsebpénz

Megjegyzések:

Dán, angol vagy német nyelvismeret szükséges.

9. munkatervi ponthoz: angol nyelvtudás szükséges.

Az 1. és 3. munkatervi pontok alapján a tanulmányutak és ösztöndíjak az 1972/73. tanévben (1972 szeptembertől 1973. május 31-ig) vehetők igénybe.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti a 3. és 9. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az 1. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

EGYESÜLT ARAB KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
3	6 vagy 12 hó	—	120	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 70 LEG
10	2—3 hét	—	12	valamennyi tudományág	tájékozódás, tapaszt. csere, előad. tartása	egyet. diploma, kiemelkedő tudom. tevék.	—	napi 2,6 LEG
11	2 hét	4	2	társadalomtudom., népjólét	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	napi 2,6 LEG
18	1 hó	1	1	közegészségügy	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. dipl., kiemelkedő tudom. tevék.	—	napi 2,6 LEG
23	3 hét	5	3,5	kultúra, irodalom, művészetek	tájékozódás, tapaszt. csere	diploma	—	napi 2,6 LEG
30	1—2 hó	—	2	régészet, muzeológia	kutatómunka	régész	—	havi 70 LEG

Megjegyzések:

Az arab vagy angol nyelv felsőfokú ismerete szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok útiköltségét fizeti.

FINNORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
1/a	min. 2 hó	—	21	társadalomtudom, természettudom., orvostudomány	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás + havi 550—700 FM
1/b	10 hó	1	10	finnugor nyelv és néprajz	egyetemi képzés	egyet. diploma	—	szállás + havi 550—700 FM
1/c	2 hét	8	4	természettudom.	tájékozódás, tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma, egyet. oktató, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	szállás, + napi 30 FM
12	1 hó	2	2	finn nyelv és folklór	finn Nyelv és Kultúra Nemzetközi Tanf.	egyet. diploma	—	szállás + havi 500 FM
II.	min. 3 hó	—	50	műszaki-tudom., agrártudományok	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	35	havi 1000 FM

Megjegyzések:

Finn, angol vagy német nyelvismeret szükséges. 12. munkatervi ponthoz: finn nyelvismeret szükséges.

Az 1/a, 1/b, 1/c munkatervi pontok alapján a tanulmányutak és ösztöndíjak az 1972/73. tanévben (1972 szeptembertől 1973. május 31-ig) vehetők igénybe.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

FRANCIAORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
K 3/e	9 hó	1	9	pedagógiai tanácsadás	továbbképzés	kiemelkedő szintű fr. nyelvtanár	—	külön megáll. szerint
K 3/f	1 hó	1	1	az audio-vizuális és televíziós oktatás módszerei	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	szállás + napi 50–60 F
K 7/a	2 hó	2	4	francia nyelvkönyvszerkesztés	—	egyet. diploma	—	szállás + napi 50–60 F
K /7c	1 hó	2	2	francia nyelvkönyvszerkesztés	szövegek egyeztetése	egyet. diploma	—	szállás + napi 50–60 F
K 10	15 nap	6	3	matematika oktat. korszerű módsz.	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	szállás + napi 50–60 F
K 11	2 hét	15	7,5	társadalomtudom.	tájékozódás, tapaszt. csere, előadások tartása	egyet. diploma, kiemelkedő tudom. tevék.	—	szállás + napi 50–60 F
K 12	2–4 hét	20	—	művészet, film, rádió, TV, kulturális-tudományos sajtó, szakoktat., népművelés, könyvtár, levélt.	tájékozódás, tapaszt. csere	diploma, kiemelkedő szakmai tevék.	—	szállás + napi 50–60 F
K 14	10 nap	21	7	valamennyi tudományág	részvétel kollokviumokon	—	—	szállás, ellátás + 150 F zsebpénz
K 16/c	min. 3 hó	—	15	társadalomtudom., művészetek	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma, V. éves egyet. hallgatók	35	havi 500–750 F
K 16/d	min. 3 hó	—	75	természettudom. orvostudomány	tanulmányok	egyet. diploma	35	havi 500–750 F
M 5	3–10 hó	5	—	műszaki-tudom.	egyetemi képz.	egyet. diploma	30	havi 500–750 F
M 6/a	3–8 hó	12	—	természettudom., orvostudomány, agrártudomány, műszaki-tudom., iparral és keresk. nem összefüggő területek	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 500–750 F
M 6/b	9 hó	3	27	atomenergia	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 500–750 F
M 8/a	3 hó	30	90	műszaki-tudom.	tanulmányok, kutatómunka, csoportos tanfolyam (ASTEF)	egyet. diploma	—	havi 750 F
M 9/c	6 hét	20	15	műszaki-tudom.	részvétel ipari spec. tanfolyamokon (ASTEF)	egyet. diploma	—	havi 750 F
M 11/a	1–2 hét	—	16 hét	természettudom., agrártudomány, orvostudomány, műszaki-tudom.	tájékozódás, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	szállás + napi 50–60 F
M 12/a	1–3 hó	—	14	orvostudomány, agrártudomány, műszaki-tudom.	kutatómunka, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma, kiemelkedő tudom. tevék.	—	szállás + havi 900–1200 F

Megjegyzések:

Francia nyelvismeret szükséges.

A K 14 munkatervi pont alapján az ösztöndíjasok 7 fős csoportokban utaznak.

Az M 9/c munkatervi pont alapján az ösztöndíjasok 10 fős csoportokban azonos tanulmányi célkitűzéssel utaznak.

E munkatervi pontokra a jelölések is csak 7—10 fős csoportokra küldhetők be, közös programmal.

Az utazás repülővel történik.

Az M 6/a, M 6/b, M 11/a, M 15/b munkatervi pontok alapján kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

Az M 8/a, M 9/c munkatervi pontok alapján kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét a Kulturális Kapcsolatok Intézete, felét a fogadó fél fizeti.

A külön nem említett munkatervi pontok alapján kiutazó ösztöndíjasok esetében a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

Indokolt esetben a Kulturális Kapcsolatok Intézete az alacsonyabb ösztöndíjak összegét havi 100—150 F-tal kiegészíti.

Az ösztöndíjas pályázatok elbírálásánál elsőbbséget élveznek az olyan pályázatok, melyek az alábbiakban felsorolt magyar és francia intézmények között, a megjelölt témákban a tudományos együttműködés eredményességét szolgálják, illetőleg a felsorolt témák valamelyikének tanulmányozására megfelelő munkatervet tartalmaznak.

TÉMA	MAGYAR INTÉZMÉNY	FRANCIA INTÉZMÉNY
1. Építőipar	Építéstudományi Intézet	Centre Scientifique et Technique du Bâtiment
— az építőiparban alkalmazható műanyag termékek előáll. és felhasznál., — épületfizikai kutatások, — fa, fém, műfa, könnyűfém épület- — szerkezetek.		
— szigetelőanyagok fejlesztése,	Könnyűbeton és Szigetelőanyagipari Váll.	FRANCISOL — cég RUBERCID — cég
— építési kutat. és tervezés, — építőanyagip.	Építésügyi Tájékoztató Központ	Centre d'Information et de Documentation du Bâtiment
2. Geológia		
— földtani térképezés, — rétegtan, — mérnök-földt., — metallogénia	Magyar Állami Földtani Hivatal	Bureau de Recherche Géologique et Minière (BRGM)
3. Fizika		
— kísérleti elemzési fizika elsővonalbeli problémái	MTA—KFKI	Laboratoire de Physique Corpusculaire (Strasbourgh)
4. Nehézipar		
— takarmánykiegészítők, kokcidiosztatikumok laboratóriumi és területi kipróbálásának módsz.	Chinoin Gyógyszerkutató Laboratórium	Centre des Recherches vétérinaires et zootechniques madárpatológiai Állomása (Tours-Nouzilly)
5. Vízgazdálkodás		
— vízügyi kutatás, — vízgazdálkodás közgazdasági kérdései, — vízkészletgazdálkodás tervezése, — vízügyi létesítmények komplex hasznosítása, — vízierőművek gazdaságossági vizsgálata, — szivattyús energiatározók szerepe, — öntözőrendszerek műszaki és gazdasági értékelése, — az öntözéses gazdálkodás korszerű módsz., — árvédelem, előrejelz. számítógépek alkalmaz., — települések és iparágak vízellátási és csatornázási helyzete, — regionális vízellátó rendszerek problémái	O.V.H.	Secrétariat Permanent pour l'Étude des Problèmes de l'Eau.
6. Közlekedés		
— aszfalt, bitumenemulzió	Útügyi Kutató Int.	Laboratoire Central des Ponts et Chaussées. Felszerelési és Lakásügyi Minisztérium.
7. Könnyűipar		
— textilipar, — textilruházati ipar,	Textilipari Kutató Intézet	Textile de France
— bőrkikészítési technológiák, — bőr és cipőipari vizsgálati módsz.,	Bőripari Kutató Intézet	
— papíripar, — cellulózipar	Papíripari Kutató Intézet	Centre Technique de l'Industrie des Papiers, Cartons et Celluloses (Grenoble)

8. Kohó- és Gépipar

– keramikus és tantál chipp kondenzátorok,	Híradástechnikai Kutató Intézet	
– vékonyréteg hibrid és félvezető alapú monolit áramkörök kísérleti jellegű gyártása,		
– erősítő és stúdióberendezések közös fejlesztése,	Elektroakusztikai Gyár	Thomson–Houston cég, Schlumberger cég.
– színes TV szerelvények fejlesztése, gyártási kooperáció,	ORION VIDEOTON	OREGA cég VIDEON cég
– mikrohullámú berendezések	Távközlési Kutató Intézet	

9. Egyetemi kutatások

– az egyes intézmények profiljának megfelelő témák,	Bp.-i Műszaki Egy.	Toulouse-i Egyetem, Centre d'Études Nucléaires (Saclay) Grenoble-i Egyetem.
– termodinamikai kutatások	Veszprémi Vegyipari Egyetem	Marseille-i Egyetem
– spektrokémiai kutatások	Veszprémi Vegyipari Egyetem	Lyon-i Egyetem-Spektrokémiai Intézet (Robin prof.)

10. Mezőgazdaság. (Prioritást élvező témák, az intézmények megnevezése nélkül.)

I. Növénytermesztés.

1. Napraforgó és szójababkultúrák fejlesztése.

II. Állattenyésztés és állati termékek feldolgozása.

2. Szarvasmarhatenyésztés.
   - fiatal próbabikák hizlalása nagy egységekben,
   - Jersey-i és simmenthali fajtakeresztezési kísérlet technikai és gazdasági eredményei,

3. Juhtenyésztés.
   - a juhtenyésztés irányítása,
   - általános tenyésztési feltételek sovány birkák kitenyésztése céljából,
   - általános ismeretek a juhtenyésztésről,

4. Egyéb állattenyésztés.
   - nagy libatenyészetek,
   - baromfitenyésztés általában,

III. A gazdaságok felszerelése.

5. Állattenyésztési épületek felszerelése a nagy hús- és tejtermelő egységekben.
   - a takarmány konzerválása,
   - az állattenyésztés gépesítése,

IV. Közgazdasági kérdések.

6. A különböző állattenyésztési ágazatokra vonatkozó gazdaságossági adatok.
   - irányítás,
   - perspektívák,
   - az állami gazdaságok gazdasági eredményeinek elemzése,
   - termékek kezelése és forgalmazása,

V. Mezőgazdasági területfejlesztés (tudományos kapcsolatok szintjén).

7. Öntözés,

8. Lecsapolás,

9. A vízminőség ellenőrzése és megjavítása,

VI. Mezőgazdasági szakoktatás.

10. Mezőgazdasági szakoktatás, fejlesztés.

HOLLANDIA

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	min. 3 hó	–	10	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	–	havi 700 HF
II.	1 hó	2	2	holland nyelv és irodalom	nyári egyet.	egyet. diploma, V. éves. egyet. hallgatók	–	havi 500 HF
III.	10 hó	1	10	Elektronika, Hírközlés, Számítógéptechn.	továbbképzés a Philips Nemzetközi Technológiai Intézetben	okl. elektromérnökök	–	havi 700 HF

Megjegyzések:

Holland vagy angol nyelvismeret szükséges.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

IRAKI NÉPI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
2	—	3—4	15	társadalomtudom., természettudom., agrártudományok, műszaki-tudom.	tapaszt. csere, tanulmányok, továbbképzés	egyet. diploma, Ph. D.-nak megfelelő tudom. fokozat	—	szállás + havi 30 iD
4	—	—	2	valamennyi tudományág	előadások tartása, részvétel konferenciákon	egyet. oktatók, kulturális szakemberek	—	szállás, ellátás + napi 1 iD
5	1 hó	3	3	művészetoktatás	tapaszt. csere	egyet. oktatók	—	szállás, ellátás + napi 1 iD

Megjegyzések:

Arab vagy angol nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok utiköltségét fizeti.

JAPÁN

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1	min. 3 hó	—	12	természettudom., agrártudomány, műszaki-tudom., orvostudomány	kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás + ösztd. személyi elbírálás alapján
2	18 hó	1	18	természettudom., agrártudomány, műszaki-tudom., orvostudomány	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	35	havi 33 000 yen

Megjegyzések:

Japán vagy angol nyelvismeret szükséges.

A 2. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok az első 6 hónapban japán nyelvtanfolyamon vesznek részt. A tanulmányút időtartama 18 + 6 hónap is lehet. A fogadó fél által adott havi 33 000 yen ösztöndíjat a Kulturális Kapcsolatok Intézete további, havi 27 000 yen-nel kiegészíti.

Az utazás repülővel történik.

Az 1. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete — a 2. munkatervi pont alapján utazó ösztöndíjasok útiköltségét a fogadó fél fizeti.

KUBAI KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
5/c	12 hó	2	24	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás, ellátás + havi 100 P
8	12 hó	2	24	társad. tudomány, agrártudományok, orvostudományok, műszaki-tudom.	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás, ellátás + havi 100 P
9	12 hó	8	96	spanyol nyelv és Latin-Amerika-i irodalom, egyéb szakterületek	tanulmányok, kutatómunka, továbbképzés	egyet. diploma	—	szállás, ellátás + havi 100 P
23	12 hó	1	12	spanyol nyelv és irodalom	tanulmányok	fiatal író vagy műfordító	—	szállás, ellátás + havi 100 P

Megjegyzések:

5/c., 8., 9. munkatervi pontokhoz: spanyol, kivételes esetben angol felsőfokú nyelvismeret szükséges.

23. munkatervi ponthoz: spanyol nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete a nyelvi és irodalmi tanulmányok folytatására kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét fizeti.

NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	10 hó	10	100	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	32	
II.	max. 3 hó	20	—	valamennyi tudományág	tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma, kiemelkedő tudom. tevék.	—	havi 1200—1500 WDM
III.	6 hó	10	60	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	tudom. kutatók	40	havi 1000—1400 WDM
IV.	12 hó	10	120	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	tudom. kutatók	40	havi 1000—1400 WDM
V.	2—6 hó	20	—	műszaki-tudom., termelés-szerv.	tanulmányok, kutatómunka (alkalm. kut.)	egyet. diploma	—	havi 800 WDM + egyszeri 400 WDM könyvv.

Megjegyzések:

A német nyelv felsőfokú ismerete szükséges. Az ösztöndíjasok útiköltségét a fogadó fél fizeti.

NORVÉGIA

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1	min. 4 hó	—	16	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	szállás + havi 1000 NKr + egyszeri 400 NKr könyvv.
6	2 hét	3	1,5	valamennyi tudományág	tájékozódás, tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma, kiemelkedő szakmai tevék.	—	naoi 125 NKr

Megjegyzések:

Norvég, angol vagy német nyelvismeret szükséges.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti a 6. munkatervi pont alapján kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az 1. munkatervi pont alapján kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

OLASZORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
K 6	3 hét	1	3 hét	levéltár	tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma	—	napi 10 000 L
K 9	—	—	35 nap	valamennyi tudományág	előadások tartása	egyetemi oktatók	—	napi 10 000 L
K 10	14 nap	3	1,5	alap- és középfokú oktatás, nem egyetemi szakmai továbbk.	tanulmányok, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	napi 10 000 L
K 14	15 nap	2–3	—	egészségügyi igazgatás	tájékozódás, kapcsolatok kialakítása (delegáció)	—	—	napi 10 000 L
K 15	14 nap	2	1	munkaügy, társadalombiztosítás	tájékozódás, tapaszt. csere	—	—	napi 10 000 L
K 16/a	3–8 hó	—	108	társadalomtudom., természettudom., orvostudomány, idegenforgalom	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 100 000 L
K 16/c	2–3 hó	—	10	olasz nyelv és kultúra	nyári nyelvtanfolyam	olasz nyelvi, kulturális vagy egyéb szakember	—	havi 100 000 L
K 24	14 nap	3	1,5	egy művészeti ágban, de különböző funkcióban tevékenykedő személyekből álló delegáció	tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	diploma	—	napi 10 000 L
K 25	2 hét	1	2 hét	műemlékvédelem	tanulmányok, tapaszt. csere	egyet. diploma	—	napi 10 000 L
M 3	3–8 hó	—	50	műszaki-tudom., agrártudományok	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 100 000 L

Megjegyzések:

A K 16/a. munkatervi pont alapján kiutazó ösztöndíjasok — kinttartózkodásuk egész ideje alatt — csak egy, előre meghatározott városban vehetik fel ösztöndíjukat.

A K 16/b. pont alapján kiutazó ösztöndíjas egyetemi hallgatók havi 90 000 L ösztöndíjban részesülnek.

A K 16/c. munkatervi pontba sorolandók azok a műszaki szakemberek, akik egy későbbi szakmai tanulmányút előkészítéseként olasz nyelvi képzésben kívánnak részesülni.

Olasz nyelvismeret szükséges.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok útiköltségének felét fizeti.

Az ösztöndíjas pályázatok elbírálásánál elsőbbséget élveznek az olyan pályázatok, melyek az alábbiakban felsorolt magyar és olasz intézmények közvetlen kapcsolatát, tudományos együttműködésük eredményességét szolgálják, illetőleg az ugyancsak felsorolt témák valamelyikének tanulmányozására megfelelő munkatervet tartalmaznak:

Magyar intézmények

MTESZ

Országos Húsipari Kutató Int.

Olasz intézmények

Confindustria.
C.N.R.
I.R.I.
E.N.I.

Istituto di Ispezione degli Alimenti di Origine Animale „P. Slazi".

Universitá di Milano.

Confindustria.

Universita Bologna.

Magyar intézmények	*Olasz intézmények*
Központi Földtani Hivatal	E.N.I. A.G.I.P. C.N.R. Comitato per le Scienze Geofisiche.
Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet	Istituto Sperimentale dei Caseifici, Lodi.
Nehézipari Minisztérium Tiszai Vegyi Kombinát	MONTEDISON. E.N.I.
Orsz. Kőolaj és Gázipari Tröszt	E.N.I. A.G.I.P.
MTA – KFKI	Centro Informazioni Studi Esperienze. Centro Ricerche Atomiche di Trieste. Istituto Nazionale di Fisica Nucleare. Frascati, Róma.
MTA – Matematikai Kutató Intézet	C.N.R. Istituto per l'Applicazione del Calcolo. Istituto Nazionale per l'Alta Matematica. Universita di Roma.
OVH – VITUKI Élelmezésügyi és Mezőg. Minisztérium	Centro Internazionale Studi Irrigazione. Cassa del Mezzogiorno. Ministero Agricoltura e Consorzio Irrigazione.
Veszprémi Vegyipari Egyetem Szerveskémiai Tanszék	Istituto di Chimica Generale dell'Universitá di Milano.
Magyar Posta.	Olasz Posta.

Együttműködési témák:

1. Erőművek tervezése, irányítása.
2. Gázszolgáltatás általános kérdései.
3. Élelmiszerek minőségjavítása.
4. Műanyagok (alapanyagok, kész gyártmányok) alkalmazása a mezőgazdaságban.
5. Műtrágyák, növényvédő és rovarirtó szerek.
6. Fehérjekutatások.
7. Plazmakémia, színképelemzés.
8. Ioncserélők vizsgálata, jelzett peptidek.
9. Fluidizáció.
10. Enzimek vizsgálata.
11. Geoelektromos kutatások.
12. Fémkarbonilok kémiája.
13. Méréstechnika.
14. Növényvédelem.
15. Orvosbiológia.

A magyar és az olasz postai és távközlési szervek együttműködési témái:

1. Hírközlés.
   - Telefon, távírás, rádió, fekete-fehér és színes televízió, mind vezetékes, mind vezetéknélküli.
   - A hosszú és rövidtávolságú hírközlés jelenlegi és a közeljövőben alkalmazandó módszerei, ezek terhelési, műszaki és gazdasági jellegzetességei.
   - Adatok közlése (közvetítése) távközlési hálózatokban.
2. Automatikus kommutáció (elektronikus, félelektronikus és elektromech.)
3. Automatikus és számítógépes ellenőrzés. Az automatikus ellenőrzés technikája a távközlési berendezésekben.
4. A hosszúlejáratú tervezés módszerei a távközlés területén.
5. Elektronikus (matematikai) adatfeldolgozó gépek, hasznosításuk a postai és távközlési szolgáltatásokban (adatfeldolgozás, statisztika, karbantartás).
6. Postaszolgáltatás korszerű megszervezése.
   - A küldemények osztályozásának teljes gépesítése (tárolás, elosztás, szállítás).
   - Az országos szervezés módszerei.
   - Speciális épületek.
   - Szállításra alkalmas eszközök.
   - A személyzet minősítése.
   - Egyéb gyakorlati kérdések.

Kutatási témák:

1. Matematika
   - Elektronikus számítógépek.
   - A számítás alkalmazásai.
   - Differenciálegyenletek.
   - Analitikus geometria.

2. Fizika
   - Anyagszerkezet.
   - Mikrohullámok.
   - Az atmoszféra fizikája.
   - Kvantumelektronika.

3. Kémia
   - Magas hőmérséklet és magas nyomás.
   - Elméleti kémia.
   - Alkalmazott kémia
   - Kromatográfia.
   - Makromolekulák.
   - Koordinációs vegyületek.
   - Természetes szerves anyagok

4. Biológia és orvostudomány
   - Molekuláris biológia.
   - Genetika.
   - Stereoid hormonok.
   - Kísérleti orvostudomány.

5. Geológia
   - Vulkanológia.
   - Az Alpok kőzettérképtani tanulmányozása.

6. Mezőgazdaság
   - Gyümölcstermő növények fajtanemesítése.
   - Mezőgazdasági motorizálás, gépesítés.
   - Zöldség és gyümölcstermékek mélyhűtése.

7. Mérnöktudományok
   - Motorok.
   - Elektrotechnika és távközlés.
   - Távközlés mesterséges bolygók útján.
   - Földrengésbiztos építés.

8. Határterületi kutatások
   - Endogén erők.
   - Oceonográfiai kutatások.
   - Vízellátás.
   - Űrkutatás.

SVÉDORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
9	min. 4 hó	—	16	valamennyi tudományág	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 800—950 SKr
10	3 hét	3	9 hét	svéd nyelv	nyári egyetem	egyet. diploma	35	szállás, ellátás + napi 8 SKr
11	min. 2 hét	— —	4	természettudom.	tájékozódás, tapaszt. csere, kapcsolatok kialakítása	egyet. diploma, egyet. oktató, kiemelkedő tudom. tevék.	— —	szállás, ellátás + napi 8 SKr

Megjegyzések:

9. munkatervi ponthoz: svéd, angol vagy német nyelvismeret szükséges.

10. munkatervi ponthoz: legalább alapfokú svéd nyelvismeret szükséges.

A munkaterv 9. és 11. pontja alapján a tanulmányutak és ösztöndíjak az 1972/73. tanévben (1972 szeptembertől 1973. május 31-ig) vehetők igénybe.

A Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, illetve az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét.

SZUDÁN

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
9	10 nap	2	20 nap	kultúra, folklór	tanulmányok	diploma	—	szállás, ellátás + napi 1 sL
10	1—2 hó	—	6	régészet, muzeológia, népművelés	tanulmányok	egyet. diploma	—	szállás, ellátás + havi 10 sL

Megjegyzések:

A 9. munkatervi ponthoz: Az utazásra egyidőben, delegáció jelleggel kerül sor.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok útiköltségét fizeti.

TANZÁNIAI EGYESÜLT KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
6	1 hó	2	2	mezőgazdaság, állategészségügy	tájékozódás	egyet. diploma	—	szállás, ellátás, + napi zsebpénz
8	1 hó	2	2	kultúra, művészetek	tájékozódás	egyet. diploma	—	szállás, ellátás, + napi zsebpénz

Megjegyzések:

Angol nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok utiköltségét fizeti.

TUNÉZIAI KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutaz. időtart.	Keret		Tanulmányi szakterület	Tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkor max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
4	12 hó	4	48	mezőgazdaság, közgazdaság	tanulmányok, kutatómunka	egyet. diploma	—	havi 33 600 D öszt. díj + 21 000 D szállás kt.
13/a	2 hét	1	2 hét	régészet	tájékozódás	egyet. diploma	—	szállás, ellátás + napi 1000 D

Megjegyzések:

Francia nyelvismeret szükséges.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok útiköltségét fizeti.

Fenti pályázatokkal egyidőben kell benyújtanunk az OÖT-hoz a 3346/1961. Korm. sz. határozaton alapuló — tőkés viszonylatú — *ún. hosszú devizás tanulmányutakra*, másnéven tanulmányi munkautakra *vonatkozó pályázatokat* is.

A pályázat külalakja és felszerelése ugyanaz, mint azt a hirdetmény elején az a—i pontokban ismertettük.

A pályázatokat — mint a hirdetmény címfelirata is mutatja — az Országos Ösztöndíj Tanács írta ki és bírálja el. Az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya csupán mint közvetítő foglalkozik a pályázatokkal.

A pályázatokat f. év jún. 1-ig kell az Akadémia Központi Hivatala illetékes tudományági főosztályához eljuttatni, mely azokat rangsorolva továbbítja az NKF-re.

A beküldési határidő megtartása azért is igen fontos, mivel az *OÖT a határidőn túl érkezett pályázatokat nem veszi figyelembe.*

Budapest, 1971. március 23.

Gonda Lajos s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Matematikai Kutató Intézet *igazgatóhelyettesi* állásának betöltésére.

A pályázati követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
- számottevő tudományos eredmények a matematikai kutatások területén;
- legalább 10 éves kutatói gyakorlat és kutatóintézeti vezető munkában való jártasság.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának ismertetését;
- a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét pontos bibliográfiával;
- idegen nyelvtudásának megjelölését;
- az igazgatóhelyettesi tevékenységre vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az egyetemi végzettséget igazoló diplomát és a tudományos fokozat elnyerését tanúsító oklevelet vagy azok hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot a felhívás megjelenésétől számított két héten belül kell benyújtani a Matematikai Kutató Intézet igazgatójához (Budapest V., Reáltanoda u. 13—15).

Budapest, 1971. március 25.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Matematikai Kutató Intézet *Algebrai Osztálya* osztályvezetői állásának betöltésére.

A pályázati követelmények:

- egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
  számottevő tudományos eredmények az algebrai kutatások területén;
- legalább 10 éves kutatói gyakorlat és kutatók vezetésében való jártasság.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának ismertetését;
- a pályázó tudományos munkáinak jegyzékét pontos bibliográfiával;
- idegen nyelvtudásának megjelölését;
- az osztályvezetéssel kapcsolatos terveinek, elképzeléseinek ismertetését.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az egyetemi végzettséget igazoló diplomát és a tudományos fokozat elnyerését tanúsító oklevelet vagy azok hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban.

A pályázatot a felhívás megjelenésétől számított két héten belül kell benyújtani a Matematikai Kutató Intézet igazgatójához (Budapest V., Reáltanoda u. 13—15).

Budapest, 1971. március 25.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

Az Orvostovábbképző Intézet igazgatója (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35) pályázatot hirdet az Országos Onkopathologiai Kutató Intézetben felállított Onkopathologiai Tanszéken

egy 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata az orvostovábbképzés keretében az elméleti és gyakorlati oktatásban hatékony részvétel, a szakterületéhez tartozó — Tanszéken kívül történő — valamennyi egészségügyi intézményben folyó továbbképzés irányítása és ellenőrzése, a Tanszék tudományos kutató munkájának irányítása és ellenőrzése, a tanszékvezető teendőinek ellátása. A kinevezendő tanár illetménye az 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelő fizetés.

A pályázathoz mellékelni kell:

- oklevelet,
- törzslapmásolatot,
- minősítést,
- szakképesítésről szóló igazolást,
- tudományos fokozatról szóló igazolást,
- önéletrajzot,
- működési bizonyítványt,
- erkölcsi bizonyítványt,
- orvosi nyilvántartásbavételről szóló igazolást,
- tudományos munkák felsorolását,
- tudományos munkák egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmeket a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az Orvostovábbképző Intézet igazgatójához (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35) benyújtani.

Budapest, 1971. március 19.

Dr. Kádár Tibor s. k.,
egyetemi tanár,
intézeti igazgató

Pályázati felhívás

Az Orvostovábbképző Intézet igazgatója (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35) pályázatot hirdet az Orvostovábbképző Intézet Urológiai Osztályán

egy 5002. kulcsszámú osztályvezető egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata:

Az orvostovábbképzés keretében az elméleti és gyakorlati oktatásban hatékony részvétel, az Osztály gyógyító-megelőző, valamint tudományos kutató munkájának irányítása és ellenőrzése, az osztályvezetői teendők ellátása.

A kinevezendő docens illetménye az 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásnak megfelelő fizetés.

A pályázathoz mellékelni kell:

— oklevelet,
— törzslapmásolatot,
— minősítést,
— szakképesítésről szóló igazolást,
— tudományos fokozatról szóló igazolást,
— önéletrajzot,
— működési bizonyítványt,
— erkölcsi bizonyítványt,
— orvosi nyilvántartásbavételről szóló igazolást,
— tudományos munkák felsorolását,
— tudományos munkák egy-egy különlenyomatát.

A pályázati kérelmeket a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell az Orvostovábbképző Intézet igazgatójához (Budapest XIII., Szabolcs-u. 35) benyújtani.

Dr. Kádár Tibor s. k.,
egyetemi tanár,
intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1000 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71477 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. ÁPRILIS 26.

TARTALOM

Miniszteri rendelet	14/1971. (III. 27.) PM	A gazdasági társulások létesítésének és működésének pénzügyi feltételeiről	83
Az Akadémia főtitkárának utasításai	5/1971. MTA—F. (A. K. 7.)	Az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 7/1969. (XI. 4.) Mü M számú rendelet és a vezetői pótlék rendszeresítéséről szóló 101/1971. (1—2) Mü M számú utasítás végrehajtásáról, továbbá a tudományos munkakörökben való alkalmazás egyes kérdéseiről, valamint a kinevezési (alkalmazási) hatáskörök szabályozásáról	88
	6/1971. MTA—F. (A. K. 7.)	Az akadémiai kutatóintézmények vezetői jutalmazásának szabályozásáról	90
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetének pályázati felhívása	91
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	91
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	91

Miniszteri rendeletek

A pénzügyminiszter 14/1971. (III. 27.) PM számú

rendelete

a gazdasági társulások létesítésének és működésének pénzügyi feltételeiről

A gazdasági társulásokról szóló 1970. évi 19. számú törvényerejű rendelet 35. §-ában, továbbá az 1030/1969. (VIII. 17.) Korm. számú határozat VI. fejezetének 2. *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján — a Magyar Nemzeti Bank elnökével, az 1. § (2) bekezdése tekintetében pedig az illetékes ágazati miniszterekkel és az országos szövetségekkel is egyetértésben — az alábbiakat rendelem.

I.

Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet hatálya az 1970. évi 19. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban tvr.) alapján létesített vagy átalakult egyszerű társaságokra és közös vállalatokra terjed ki.

(2) A 3. és 8. §-ban, továbbá a 10. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell a kisipari és a háziipari szövetkezetek, valamint az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek által létrehozott szövetkezeti gazdasági társulásokra is.

2. §

(1) Az állami költségvetési szervek közül azok a költségvetési folyószámlás szervek lehetnek gazdasági társulás tagjai, amelyek gazdasági vagy műszaki tevékenységet folytatnak és saját alapokkal rendelkeznek.

(2) A tanács a fejlesztési alapjából, a szövetkezetek érdekképviseleti szerve pedig a közös szövetkezeti alapokból a társulásban való részvétel céljára a tvr. 1. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv részére fejlesztési eszközöket engedhet át.

3. §

(1) Gazdasági társulás céljára a gazdálkodó szervek eszközeiből felhasználhatók:

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

a) a fejlesztési és forgóalap szabad eszközei,

b) az állóeszközök,

c) egyéb — a tagok megállapodása szerint — értékelhető szolgáltatások (jogok).

(2) Szabad eszköznek tekintendő

a) a meglevő és a folyamatosan képződő fejlesztési alapnak az a része, amelyet

1. a már elvállalt kötelezettségek (állami és fejlesztési kölcsönök, beruházási és forgóalaphitelek törlesztése),

2. a tartós jelleggel lekötött forgóeszközök várható növekedésével kapcsolatos forgóalapszükséglet,

3. a folyamatban levő fejlesztések,

4. a jogszabály alapján a fejlesztési alapból fizetendő egyéb összegek

pénzszükségletei nem terhelnek;

b) a forgóalapnak az a része, amely a tartósan lekötött forgóeszközök finanszírozásához nem szükséges, és az alapító tag a forgóeszközeinek finanszírozásához tartósan nem szorul hitelre.

(3) Az állami vállalat a fejlesztési alap szabad pénzeszközeit gazdasági társulás céljára csak a fejlesztési alap (amortizációs) betétszámláról használhatja fel.

(4) Olyan gazdálkodó szervnél, amely fejlesztési alapot nem képez, valamint álló- és forgóalapot nem tart nyilván, az (1)—(2) bekezdés rendelkezéseit a jogszabályok szerint fejlesztési célra szolgáló eszközökre és azok forrásaira kell alkalmazni. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek gazdasági társulásra más olyan alapok szabad eszközeit is igénybe vehetik, amelyek fejlesztési célra felhasználhatók.

II.

Az egyszerű társaság

4. §

(1) Az egyszerű társaság létesítésére irányuló társasági szerződésben tételesen fel kell tüntetni, hogy a tagok vagyoni hozzájárulását milyen eszközök képezik és szolgáltatásaikat (találmány, know-how, szakképzett munkaerő, telekhasználat stb.) az eredmény felosztása szempontjából hogyan értékelik. Szolgáltatásként kell értékelni az abból adódó különbözetet is, hogy a tagok a vagyoni hozzájárulás részét képező állóeszközöket a könyv szerinti értéknél magasabban veszik számításba.

(2) Állóeszközöknél a társasági szerződésben a bruttó értéket is fel kell tüntetni és meg kell állapodni a pótlási kötelezettség és a visszatartható értékcsökkenési leírás felhasználása tekintetében.

(3) Ha az állóeszköz teljesítményére a társaságnak csak részben van szüksége, és a tag az állóeszközt saját céljaira is használja, a szerződésben olyan megállapodás is létesíthető, hogy a társaság rendelkezésére bocsátott kapacitást az (1) bekezdés alapján az eredmény elszámolása szempontjából értékelhető szolgáltatásként veszik számításba.

5. §

(1) A társasági szerződés és szerződésmódosítás tervezetét a tagnak az elszámolási és a fejlesztési alap betétszámláját vezető pénzintézeteknél be kell mutatnia.

(2) A pénzintézetek közösen megvizsgálják, hogy rendelkezésre állnak-e a társaságban való részvételhez szükséges szabad eszközök, és a vagyoni hozzájárulás rendelkezésre bocsátása nem sérti-e hitelezői érdekeiket. Észrevételeiket a szerződést bemutató taggal közlik.

(3) Az (1)—(2) bekezdésekben előírt kötelezettségek elmulasztása a szerződés hatályát nem érinti. A pénzintézetek azonban jogszabályban vagy szerződésben biztosított jogaikat a tag hitelképességének veszélyeztetése vagy hitelezői érdekeik sérelme esetén érvényesítik.

6. §

(1) A társasági szerződésben a társaság vagyonának könyvviteli nyilvántartásával és a társaság tevékenységének számviteli elszámolásával azon tagok egyikét (a továbbiakban: a nyilvántartással megbízott tag) kell megbízni, akinek vagyoni hozzájárulása az átlagnál nem alacsonyabb, tekintet nélkül arra, hogy jogszabály vagy szerződés alapján az ügyvitelre vagy képviseletre több tag is jogosult.

(2) A nyilvántartással megbízott tag feladata elkülönítve kimutatni

a) a tagok vagyoni hozzájárulását,

b) a társasági tevékenység céljára a tagoknak elszámolási kötelezettséggel átadott eszközöket,

c) a közös gazdálkodás költségeit és bevételeit,

d) a közös gazdálkodás eredményét,

és ezekről évenként legalább egy alkalommal a tagokat tájékoztatni.

(3) Az eszközök értékelésére, leltározására, könyvviteli elszámolására, valamint — a (9) bekezdésben foglaltak kivételével — az állam iránti kötelezettségek teljesítésére vonatkozóan a nyilvántartással megbízott tagra érvényes előírásokat kell alkalmazni.

(4) A tagok vagyoni hozzájárulásának keretében biztosított álló- és forgóeszközöket a nyilvántartással megbízott tag a számviteli előírások által számára meghatározott számlákon köteles kimutatni és mérlegében szerepeltetni, gondoskodva arról, hogy azok értéke megállapítható legyen.

(5) Ha a nyilvántartással megbízott tag a közös gazdálkodás vagyoni hozzájárulásának keretében biztosított állóeszközöket a társasági tevékenység érdekében más tag részére használatba adja, úgy azok értékét az idegen helyen levő (kölcsönadott) állóeszközökre vonatkozó előírások szerint köteles kimutatni. A közös gazdálkodás érdekében a tagok részére átadott készletek elszámolására — a bérmunkára vonatkozó szabályok szerint vagy egyéb módon — külön kell megállapodni.

(6) A nyilvántartással megbízott tag köteles elszámolni a társasági tevékenység valamennyi költségét és bevételét. A költségek és bevételek összegének meghatározásánál figyelembe kell venni a költségvetési befizetési kötelezettségeket. A társasági tevékenység költségei között nem vehető figyelembe a tagok által vállalt és a szerződésben értékelt szolgáltatások teljesítése érdekében náluk felmerült ráfordítás (a vállalt szolgáltatások ráfordításai, az eredmény felosztása szempontjából számba vett munkaerő bére, szociális terhei és illetményadója stb.).

(7) A társasági tevékenységgel kapcsolatos költségvetési befizetési kötelezettségeknek (az álló- és forgóeszközök után eszközlekötési járulék, az értékcsökkenési leírásból a rendelkezések szerint az államot megillető összeg, forgalmi adó stb.) — a (9) bekezdésben foglaltak kivételével — a nyilvántartással megbízott tag köteles eleget tenni.

(8) A nyilvántartással megbízott tag köteles a társasági tevékenység eredményét legkésőbb az évzáró mérleg készítését megelőzően megállapítani és a tagok között — eltérő megállapodás hiányában — vagyoni hozzájárulásuk arányában felosztani. A társasági tevékenység eredményének a tagok szerinti összegszerű felosztását olyan időpontban kell közölni, hogy a tagok ennek figyelembevételével saját könyveiket lezárhassák, és mérlegüket az előírt határidőre elkészíthessék. A tagok a társasági szerződésben kiköthetik, hogy a nyilvántartással megbízott tag meghatározott időszakonként (pl. negyedévenként, a negyedéves mérlegkészítést megelőző időpontban) évközben is tájékoztatást adjon a társasági tevékenység eredményéről.

(9) A társaság nem készít önálló mérleget, és nem önálló adóalany. A tagok a nyilvántartással megbízott tag által közölt adatok alapján veszik számításba évzáró mérlegükben a tárgyévi társasági tevékenység eredményének rájuk eső összegét. A társasági tevékenység eredményének a tagokra eső része a tagok gazdálkodásának eredményét módosítja; a tagok az így kimutatott eredmény alapján teljesítik azokat az állami költségvetéssel szembeni befizetési kötelezettségüket, amelyek a nyereséghez fűződnek.

7. §

(1) Ha a társaság megszűnik, vagy valamelyik tagja kiválik, a társaság gazdálkodásáról az adott időpontra vonatkozó elszámolást kell készíteni. A kötelezettségek számbavétele után megmaradó társasági vagyont — egyéb megállapodás hiányában — a vagyoni hozzájárulás arányában fel kell osztani, illetve a társaságból kiváló tag részét meg kell téríteni. A szolgáltatásokat a szerződésben meghatározott értékkel kell a végelszámolásnál figyelembe venni.

(2) A vagyont felosztásakor, illetve a kilépő taggal való elszámoláskor lehetőleg természetben kell visszaadni (állóeszköz, jogok). Ha a természetben visszaadott vagyon értéke a tag végelszámolás szerint járó részesedését meghaladja, a különbözetet vissza kell térítenie.

III.

A közös vállalat

8. §

(1) A közös vállalat vagyona a tagok vagyoni betéteinek együttes összege. Vagyoni betétként csak a tagok könyveiben nyilvántartott eszközök (állóeszközök, fejlesztési alap és forgóalap szabad eszközei) vehetők figyelembe.

(2) Az induló vagyon nem lehet kevesebb a közös vállalat — társasági szerződésben meghatározott — gazdasági tevékenységének folytatásához szükséges teljes álló- és tartós forgóeszköz-állományánál.

(3) A tagok a vagyoni betéten kívül szolgáltatások teljesítésére (pl. telekhasználat, szabadalom) is kötelezettséget vállalhatnak. Ezeket a szerződésben értékelni kell. A tagok a társasági szerződésben megállapodhatnak, hogy a közös vállalat által elért eredményt és megszűnés vagy egyes tagok kiválása esetén a vagyont a vagyoni betétek arányától eltérően osztják fel.

(4) Az induló vagyont általában az alapításkor kell a közös vállalat rendelkezésére bocsátani. A közös vállalat gazdasági tevékenységének fokozatos kifejlesztése arányában az induló vagyon egy részének, legfeljebb azonban 50%-ának rendelkezésre bocsátása a társasági szerződésben meghatározott későbbi időpontokban is történhet, olyan ütemben, hogy a növekvő eszközszükségletet mindenkor fedezze. A (3) bekezdés szerinti szolgáltatásokat a társasági szerződésben meghatározott időpontban kell teljesíteni.

9. §

(1) A tvr. 11. §-ában említett engedélyhez pénzügyi szempontból nem adható meg a hozzájárulás abban az esetben, ha

a) a közös vállalat valamely tagja nem jogosult a társulásban való részvételre;

b) a pénzintézetek igazolása szerint a közös vállalat induló vagyonát a tagok a szükséges mértékben és összetételben nem biztosították;

c) a társasági szerződés kikötései a 10—12. §-okban foglalt rendelkezésekkel ellentétesek.

(2) A pénzügyminiszter a tvr. 11. §-ának (1) bekezdése szerinti állásfoglalását a közös vállalat főtevékenysége szerint illetékes ágazati miniszter megkeresése alapján közli.

(3) A tvr. 11. §-a (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából helyi jelentőségű az a közös vállalat, amelynek tevékenysége a tanács működési területén felmerülő igények kielégítésére irányul, vagy amelynek tagjai kizárólag tanácsi felügyelet alá tartozó vállalatok, vagy ilyen vállalatok, továbbá szövetkezetek.

(4) Az előírt feltételek vizsgálata céljából a megkereséshez két példányban csatolni kell a társasági szerződést, és közölni kell mindazokat az adatokat, amelyek alapján a gazdaságos működés

pénzügyi feltételeinek biztosítása elbírálható, így különösen: a közös vállalat tevékenységének tervezett nagyságrendjét, a tevékenység eszköz- és bérszükségletét, az állam iránti kötelezettségek (adó, amortizáció, eszközlekötési járulék stb.) előirányzott mértékét, valamint a közös vállalat gazdasági tevékenységének tervezett eredményét és az ennél számításba vett állami támogatásokat (ártámogatás, állami visszatérítés stb.).

(5) Közös vállalatokra vonatkozóan a vállalati nyilvántartást a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint

a) miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) alapítási engedélye esetén a Pénzügyminisztérium Bevételi Főigazgatóságának illetékes Területi Igazgatósága,

b) egyéb esetben az illetékes Megyei (Fővárosi) Hivatala

vezeti.

10. §

(1) A közös vállalatra — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — ugyanazok a jövedelemszabályozási és anyagi érdekeltségi előírások vonatkoznak, amelyek a tevékenység szerint azonos ágazatba sorolt állami vállalatra érvényesek. Minden olyan kedvezmény vagy juttatás, amelyben az állami vállalatok és a szövetkezetek ágazati besorolásuk alapján külön kérelem nélkül részesülnek, az azonos ágazatba sorolt közös vállalatot is megilleti, kivéve, ha külön jogszabály korlátozó rendelkezést tartalmaz. Egyéb kedvezmény a közös vállalat részére csak az érvényben levő rendelkezések szerint — eseti kérelem alapján — adható.

(2) Az állami vállalatokra érvényes jövedelemszabályozási és anyagi érdekeltségi rendszer alkalmazásától a következő esetekben van helye eltérésnek:

a) ha a közös vállalatot mezőgazdasági ágazatba sorolták, és tagjai szövetkezetek vagy szövetkezetek és állami vállalatok együttesen, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre érvényes jövedelemszabályozási és érdekeltségi rendszert;

b) ha a közös vállalatot nem mezőgazdasági ágazatba sorolták, azonban tagjai kizárólag szövetkezetek, a közös vállalat alaptevékenységére megállapított szövetkezeti jövedelemszabályozási és érdekeltségi rendszert

kell alkalmazni.

(3) Ha a (2) bekezdés *b)* pontjának esetében a közös vállalat tagjai kizárólag mezőgazdasági termelőszövetkezetek, az eszközlekötési járulékot külön jogszabály szerint kell befizetni.

(4) Az állami vállalatokra érvényes jövedelemszabályozási és anyagi érdekeltségi rendszer szerint működő közös vállalat esetében, ha abban szövetkezeti szervek is részt vesznek, az eszközlekötési járulék megbontásánál a saját tiszta vagyont és az eszközlekötési járulékból a Közös Fejlesztési Alapra fizethető részt a 6/1971. (II. 10.) PM számú rendelet 3. §-ának (1) bekezdése szerint kell meghatározni, és a szövetkezetek vagyoni hányadára eső rész befizetésénél az említett rendelet 2. §-ának (3) bekezdését kell alkalmazni. A mezőgazdasági termelőszövetkezetekre jutó hányadot külön jogszabály szerint kell befizetni. Az állami vállalatok vagyoni hányadára eső részt a közös vállalat az állami költségvetésbe fizeti be.

(5) A közös vállalat fejlesztési alapját megillető értékcsökkenési leírást az azonos tevékenységi körű állami vállalatra érvényes szabályok szerint kell meghatározni. Ha ezek a szabályok az értékcsökkenési leírás egy részének központi elvonását írják elő, és a közös vállalat tagjai szövetkezetek és állami vállalatok, a központosításra kijelölt résznek az állami vállalatok vagyoni hányadára eső részét a közös vállalatnak az állami költségvetésbe kell befizetnie, a szövetkezetek vagyoni hányadára eső rész pedig — ellenkező megállapodás hiányában — a tagszövetkezetek fejlesztési alapját, illetőleg a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél az amortizációs alapot illeti.

11. §

(1) A közös vállalat mérleget készít, és önállóan teljesíti az állam iránti pénzügyi kötelezettségeket.

(2) A közös vállalat mérlegét és mérlegbeszámolóját az ágazati besorolás szerint érvényes rendelkezések alapján köteles elkészíteni. A tagok vagyoni betétjét a mérlegben társasági vagyonként és egyben a tagokkal szemben fennálló kötelezettségként kell kimutatni. A vagyoni betét eszközeinek forrásait ugyanazokon a forrásszámlákon kell nyilvántartani, mint amelyekről azokat a tagok a közös vállalat rendelkezésére bocsátották.

(3) A közös vállalatra érvényes könyvviteli előírásokat a Pénzügyminisztérium külön szabályozza.

12. §

(1) A közös vállalat nyereségét a tagok részben elvonhatják. A nyereségnek azonban csak az a része vonható el, amely nem szükséges a közös vállalat fejlesztési alapját terhelő kötelezettségek teljesítéséhez; az elvonható rész emellett nem haladhatja meg a nyereség 50%-át. A társasági szerződésben kell meghatározni, hogy a tagok a közös vállalat nyereségéből milyen hányadot és egymás között milyen arányban osztanak fel.

(2) Ha a közös vállalat veszteséges, veszteségét évenként tartalékalapjából köteles fedezni. A tartalékalap pótlásáról az érvényes rendelkezések szerint kell gondoskodni.

(3) Ha a közös vállalat tartalékalapja a veszteséget nem fedezi, a tagok a veszteséget — az igazgatótanács határozata alapján — a vagyoni betétjük vagy a 8. § (3) bekezdése szerinti megállapodásuk arányában saját eredményük terhére megtéríthetik. A veszteségtérítés a tagok vagyoni betétjét nem növeli. Az igazgatótanácsnak egyidejűleg gondoskodnia kell olyan intézkedések megtételéről, amelyek hatásaként a közös vállalatnál a szükséges mértékű eredményjavulás várható. A térítés mértéke a veszteség összegét meghaladhatja, és a közös vállalat részére nyereséget is biztosíthat.

(4) A veszteség megtérítése olyan feltételhez is köthető, hogy a közös vállalatnak a veszteségtérítés összegét a tagok részére legfeljebb 3 év alatt meghatározott ütem szerint vissza kell fizetnie. A visszafizetési kötelezettség az (1) bekezdés szerint a közös vállalattól egyébként el nem vonható nyereségrész terhére is előírható, de csak olyan mértékben, ami biztosítja, hogy a fejlesztési alapot terhelő kötelezettségek teljesítéséhez szükséges nyereségrész a közös vállalatnál visszamaradjon.

(5) A nyereség elvonása és a veszteség rendezésére vonatkozó intézkedéseket a tagok és a közös vállalat éves mérlegének megállapítása előtt kell megtenni. Az éves mérleget és az eredményt ennek alapján kell megállapítani és az eredményhez fűződő állam iránti kötelezettségeket teljesíteni.

13. §

(1) A közös vállalat érdekeltségi alapokat képez, és azokat felhasználhatja.

(2) A tagok a közös vállalat fejlesztési alapját részben elvonhatják vagy saját fejlesztési alapjukból, illetőleg a 3. § (4) bekezdésében említett alapjaikból kiegészítik. Az átcsoportosítás nem érintheti a fejlesztési alapokat jogszabály vagy szerződés alapján terhelő kötelezettségek teljesítését.

(3) A műszaki fejlesztési feladatok szervezettebb megvalósítása és a szükséges eszközök koncentrálása érdekében a tagok megállapodhatnak abban, hogy a közös vállalat műszaki fejlesztési alapja és a saját műszaki fejlesztési alapjuk között átcsoportosítást hajtanak végre.

(4) Egyéb érdekeltségi és meghatározott rendeltetésű alapok a közös vállalattól nem vonhatók el.

(5) A tagok részesedési alapjuk egy részét a közös vállalat részesedési alapja javára átadhatják, ha az nem gazdálkodik veszteségesen.

14. §

(1) A közös vállalat bankszámláinak vezetésére a 34/1967. (XII. 24.) PM számú rendeletben foglaltak az irányadók azzal a kiegészítéssel, hogy ha a közös vállalat tagjai állami vállalatok és szövetkezetek együttesen, és a közös vállalat az állami vállalatokra érvényes jövedelemszabályozási és anyagi érdekeltségi rendszerben működik, a fejlesztési számlákat (beruházási, fejlesztési) a Magyar Beruházási Bank vezeti.

(2) A bankszámlák megnyitásához az ágazati besorolást magában foglaló számjel megadása és a cégbejegyzés megtörténtéről szóló értesítés szükséges.

15. §

(1) Ha a közös vállalat vesztesége a 12. §-ban foglaltak szerint nem térül meg, az igazgatótanácsnak a közös vállalat megszüntetését kell elrendelnie. Az igazgatótanács döntését a határozat keltétől számított 15 napon belül közölni kell az ágazati miniszterrel és a pénzügyminiszterrel.

(2) Az ágazati miniszter a pénzügyminiszter előzetes egyetértésével a bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül elrendelheti a közös vállalat átalakítását a tagok vagyoni betéteinek és szolgáltatásaik értékének megváltása mellett.

16. §

(1) Felszámolás esetén a tagok döntenek abban a kérdésben, hogy a felszámolási eljárást maguk folytatják-e le, vagy azzal felszámolót bíznak meg.

(2) A felszámolás elrendeléséről a közös vállalat bankszámláit vezető pénzintézeteket, valamint a vállalati nyilvántartást vezető szervet 15 napon belül értesíteni kell. A felszámolásnak a cégjegyzékbe történő bejegyzéséről szóló határozatot a pénzintézeteknek meg kell küldeni.

(3) A felszámolás alatt a közös vállalat „f. a." toldattal működik, és cégét ennek megfelelően kell jegyezni.

(4) A felszámolás elrendelését és a hitelezői követelések bejelentésére való felhívást a Pénzügyi Közlönyben közzé kell tenni.

(5) A felszámolás során a tagok kötelesek gondoskodni a harmadik személyek követeléseinek teljes kiegyenlítéséről.

(6) A közös vállalat hitelezői a felszámolónál a felszámolási mérleg tervezetét jogosultak megtekinteni. A mérlegtervezet elkészítését, a megtekintés határidejét és helyét a (4) bekezdésben előírt módon kell meghirdetni.

(7) A közös vállalat akkor szűnik meg, amikor a vállalatot az igazgatótanácsnak a felszámolás befejezéséről szóló határozata alapján a vállalati nyilvántartásból és a cégjegyzékből törlik.

17. §

Feloszlatás elrendelése esetén a felszámolás lebonyolítására a 16. § (2)—(7) bekezdésében foglaltak az irányadók, azzal a kiegészítéssel, hogy a lebonyolítással a Pénzintézeti Központot kell megbízni.

18. §

(1) A közös vállalat központi és belső ellenőrzésére a gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendjének szabályozásáról szóló jogszabályokat alkalmazni kell azzal, hogy a felügyeleti ellenőrzés jogát a tagok gyakorolják.

(2) Ha külön jogszabály másként nem rendelkezik, a hatályos pénzügyi jogszabályok szerint a vállalatokra és szövetkezetekre előírt kötelezettségek a közös vállalatot akkor is terhelik, ha a jogszabály az alanyi kötelezettek körében a közös vállalatot nem említi.

(3) Amennyiben valamely jogszabály az állami (tanácsi) vállalatokra és szövetkezetekre eltérő rendelkezést tartalmaz, alkalmazása kérdésében a 10. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

19. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Vályi Péter s. k.,
pénzügyminiszter

Főtitkári utasítások

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1971. MTA—F (A. K. 7.) számú

utasítása

az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 7/1969. (XI. 4.) Mü M számú rendelet és a vezetői pótlék rendszeresítéséről szóló 101/1971. (1—2) Mü M számú utasítás végrehajtásáról, továbbá a tudományos munkakörökben való alkalmazás egyes kérdéseiről, valamint a kinevezési (alkalmazási) hatáskörök szabályozásáról

Az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 7/1969. (XI. 4.) Mü M számú rendelet és a vezetői pótlék rendszeresítéséről szóló 101/1971. (1—2) Mü M számú utasítás végrehajtására, továbbá a tudományos munkakörökben való alkalmazás egyes kérdéseire, valamint a kinevezési (alkalmazási) hatáskörök szabályozására a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben az alábbi utasítást adom ki.

I.

Az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatása, valamint a vezetői munkakört betöltő tudományos dolgozók megbízása és a vezetői pótlék megállapítása

A tudományos kutatók munkaviszonya

1. Az utasítás hatálya kiterjed az Akadémia Hivatala irányítása alá tartozó, költségvetési rendben gazdálkodó kutatóintézetekben, kutatólaboratóriumokban, kutatócsoportokban, központokban, valamint az önálló tanszéki kutatócsoportoknál és más akadémiai támogatott kutatóhelyeknél (a továbbiakban: intézmény) foglalkoztatott dolgozókra.

2. *a)* Határozatlan időre szóló munkaviszonyban kell foglalkoztatni
   - a megbízott tudományos vezetőket (igazgatót, tudományos igazgatóhelyettest, tudományos főosztályvezetőt, tudományos osztályvezetőt),
   - a 922 kulcsszámú tudományos tanácsadói,
   - a 923 kulcsszámú tudományos főmunkatársi munkakörbe besorolt dolgozókat, valamint
   - a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörben már határozatlan idejű munkaviszonyban álló dolgozók közül azokat a nőket, akik a 45. és azokat a férfiakat, akik az 50. életévüket betöltötték.

   b) Határozatlan időre szóló munkaviszonyban foglalkoztathatók korhatártól függetlenül azok a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe besorolt dolgozók, akik ebben a munkakörben az intézménynél öt évet meghaladó munkaviszonnyal rendelkeznek. Az intézmény igazgatója — a munka jellegétől függően — ezeknek a dolgozóknak munkaviszonyát öt évre szóló határozott idejű munkaviszonnyá is átalakíthatja.

   c) Az *a)—b)* pontba nem tartozó 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe határozatlan időre kinevezett dolgozók munkaviszonyát ezen utasítás közzétételétől számított 60 napon belül határozott idejű munkaviszonnyá kell átalakítani.

3. A tudományos csoportvezetői (921 kulcsszám) munkakörbe történő besorolás — a konkrét feladattól függően — legfeljebb öt évi időtartamra történhet. A határozott idő elteltével a tudományos csoportvezetőt képzettségének és gyakorlati idejének megfelelő kutatói munkakörbe újból be kell sorolni, vagy csoportvezetői besorolását ugyancsak határozott időre — esetenként legfeljebb további öt évre — meg lehet hosszabbítani.

4. Új alkalmazás esetén a dolgozót a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörben minden esetben csak határozott idejű — legfeljebb öt évre szóló — munkaviszonyban kell alkalmazni.

5. A határozott időre szóló alkalmazás — annak lejárta után — több alkalommal is meghosszabbítható. Amennyiben a határozott időre szóló alkalmazás nem kerülne meghosszabbításra, erről az intézmény az érdekelt dolgozót a határozott idő letelte előtt 90 nappal írásban értesíti. Abban az esetben, ha az intézmény a dolgozót az előírt határidőn túl értesíti, a határozott időre szóló munkaviszony az értesítéstől számított 90. napon szűnik meg.

6. A 925 kulcsszámú tudományos segédmunkatársi munkakörben az alkalmazás minden esetben három évig terjedő határozott idejű munkaviszonnyal létesíthető. A háromévi gyakorlati időbe mind a gyakornoki munkakörben, mind az ösztöndíjas tudományos gyakornoki munkakörben eltöltött időt be lehet számítani, feltéve, hogy a dolgozó ez alatt az idő alatt tudományos kutató tevékenységet végzett.

7. A háromévi gyakorlati idő elteltével a dolgozót — továbbra is határozott időre szóló munkaviszonyban — a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe lehet átsorolni, feltéve, hogy önálló, alkotó tudományos munkára alkalmas, és egy élő idegen nyelvből legalább középfokú állami nyelvvizsgával rendelkezik, illetőleg nyelvtudásáról ezzel egyenértékű igazolása van.

8. A tudományos segédmunkatársi munkakörre vonatkozó határozott idejű munkaviszony a háromévi gyakorlati idő után további — legfeljebb — két évvel meghosszabbítható, amennyiben a tudományos munkatársi besoroláshoz szükséges feltétellel a dolgozó még nem rendelkezik, de kutatómunkára alkalmas.

9. A tudományos segédmunkatárs esetében az ötévi gyakorlati idő elteltével az alábbiak szerint kell eljárni:

   A dolgozó

   a) határozott idejű munkaviszonyban a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munka-

körbe sorolható, ha önálló tudományos kutatói munkára alkalmas, egy élő idegen nyelvből legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezik;

b) ha az *a)* pontban előírt feltételekkel nem rendelkezik, 929 kulcsszámú tudományos ügyintéző II. munkakörbe átsorolható, feltéve, hogy ehhez hozzájárul.

c) Amennyiben a tudományos ügyintéző II. munkakörbe áthelyezését nem fogadja el, és a 924 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe nem sorolható, a határozott időre szóló munkaviszonya a határozott idő elteltével megszűnik.

A *c)* pontban említett esetben, valamint akkor, ha az intézmény a tudományos segédmunkatársat a háromévi gyakorlati idő elteltével nem kívánja foglalkoztatni, erről az érdekelt dolgozót a határozott idő elteltét megelőző 60 nappal írásban kell értesíteni. Ha azonban az intézmény az érintett dolgozót az előírt határidőn túl értesíti, a határozott időre szóló munkaviszony az értesítéstől számított 60. napon szűnik meg.

A tudományos vezetők megbízása

10. Igazgatói, tudományos igazgatóhelyettesi, tudományos főosztályvezetői, tudományos osztályvezetői (a továbbiakban: vezetői) megbízást általában öt évre kell adni, de rövidebb időtartamú megbízás is adható.

11. A vezetői megbízások az ötéves megbízás lejárta után többször is meghosszabbíthatók. Amennyiben a vezetői megbízás nem kerülne meghosszabbításra, erről a megbízó a vezetői munkakör ellátásával megbízott dolgozót a határozott idő eltelte előtt 6 hónappal írásban értesíti.

12. A vezetői munkakör ellátására vonatkozó megbízást legkésőbb ezen utasítás közzétételét követő 30 nap elteltéig kell kiadni.

13. A vezetői munkakör ellátásával megbízott dolgozót — tudományos fokozatától függően — a 922 kulcsszámú „Tudományos tanácsadó"-i, illetőleg a 923 kulcsszámú „Tudományos főmunkatárs"-i munkakörbe kell besorolni. Amennyiben a vezetői munkakör ellátásával megbízott dolgozó tudományos fokozattal nem rendelkezik, a 922 kulcsszámú „Műszaki, gazdasági tanácsadó"-i vagy a 924 kulcsszámú „Tudományos munkatárs"-i munkakörbe kell besorolni.

Vezetői pótlék

14. A vezetői megbízás tartamára a dolgozót általában vezetői pótlék illeti meg. Ennek megállapítására a 101/1971. 1—2/Mü M számú utasításban foglaltak az irányadók. A megbízó a vezetői pótlékot az intézmény mindenkori éves költségvetésében jóváhagyott béralap terhére állapítja meg.

II.

Az Akadémia Hivatala irányítása alá tartozó intézmények tudományos munkaköreiben való megbízás, valamint a munkaviszony megszűnésének egyes kérdései

15. Az akadémiai intézményekben igazgatói és tudományos igazgatóhelyettesi munkakör ellátására vonatkozó megbízások általában pályázat alapján adhatók. Ez alól a főtitkár kivételt tehet. Döntés előtt minden esetben ki kell kérni a testületi szervek véleményét.

16. A pályázat kiírása esetén a pályázótól programot, működési koncepciót lehet kérni.

17. Az igazgatói és a tudományos igazgatóhelyettesi munkakörök ellátására kiírt és beérkezett pályázatokat véleményezésre először az illetékes tudományos osztályhoz kell megküldeni, amely tudományos szempontból véleményezi és rangsorolja a jelölteket.

18. A pályázatokat testületi véleményezés után — a főtitkár megbízása hatáskörébe tartozó esetekben — az illetékes főtitkárhelyettes vezetésével kiküldött bíráló bizottság véleményezi. A bíráló bizottság tagjai: a tudományterület szerint illetékes akadémiai osztály elnöke vagy a tudományos osztály képviseletére felkért személy, a szakmailag legközelebb álló akadémiai intézetek képviselői, továbbá az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának vezetője és a Személyzeti Főosztály vezetője.

19. A bíráló bizottság a pályázatok rangsorolásával tesz javaslatot a megbízásra.

20. A megbízó a testületi, valamint a kiküldött bíráló bizottság véleménye alapján dönt a megbízásról.

21. A megbízó — kivételes esetben — a 15. pontban meghatározott vezetői munkakör ellátására olyan alkalmas személyt is megbízhat, aki nem nyújtott be pályázatot. A megbízás előtt ebben az esetben is ki kell kérni az illetékes testületi szerv véleményét.

22. Ha a munkakör pályázat kiírása nélkül kerül betöltésre, vagy a pályázat alapján alkalmas személyt nem lehetett kiválasztani, a bíráló bizottságot nem kell kiküldeni, ez esetben a megbízásra az illetékes főtitkárhelyettes tesz javaslatot.

23. Tudományos igazgatóhelyettesek megbízása esetén a pályázatokat elbíráló bizottságot az illetékes főtitkárhelyettes küldi ki. A bíráló bizottság vezetője ez esetben az illetékes tudományági főosztály vezetője, tagjai: az érdekelt tudományos osztály képviselője, a Személyzeti Főosztály vezetője, valamint az érintett intézmény igazgatója.

24. Az önálló tanszéki akadémiai kutatócsoportok vezetésére vonatkozó megbízás — pályázat kiírása nélkül — a tanszékvezetőnek, illetőleg más egyetemi oktatónak, valamint a kutatócsoport

tudományos fokozattal rendelkező dolgozójának adható. Egyéb esetekben a megbízást pályázat kiírása útján kell adni. A pályázatot az illetékes tudományági főosztályvezető írja ki, illetőleg hirdeti meg.

25. Tudományos fokozatot kell megkívánni

a) a tudományos vezetői munkakör ellátására vonatkozó megbízás esetében,

b) a tudományos tanácsadói, valamint tudományos főmunkatársi munkakör betöltésénél. A tudományos tanácsadói munkakörbe az Akadémia rendes vagy levelező tagjai, illetőleg a tudományok doktora fokozattal rendelkező személyek sorolhatók be.

A tudományos főmunkatársi munkakörbe a tudományok kandidátusa vagy a tudományok doktora fokozattal rendelkező dolgozók sorolhatók be.

A főtitkár az egyes munkakörökre előírt tudományos fokozattól — kivételesen indokolt esetben — eltekinthet.

26. Az intézményeknél tudományos munkakörbe besorolt dolgozók munkaviszonyát meg kell szüntetni

a) az Akadémia rendes vagy levelező tagjai, illetőleg a tudományok doktora fokozattal rendelkező dolgozók esetében, ha azok 70. életévüket,

b) a többi dolgozók esetében pedig, ha azok 65. életévüket

betöltötték és öregségi teljes nyugdíjra jogosultak. Az Akadémia főtitkára e rendelkezés alól — meghatározott időre — felmentést adhat.

27. A tudományos kutatói munkakört betöltő dolgozó a nyugdíjazás után az intézménynél tovább foglalkoztatható; a foglalkoztatás történhet munkaviszonyban vagy megbízásos jogviszony keretében. A nyugdíjas foglalkoztatására az Akadémia főtitkárának erre vonatkozó rendelkezései az irányadók.

III.

A kinevezési (alkalmazási) megbízási hatáskörök szabályozása

28. A kinevezési és alkalmazási hatáskört gyakorolja:

a) az Akadémia *főtitkára* az ügyvezető igazgatói, a tudományos tanácsadói, a gazdasági igazgatóhelyettesi, gazdasági vezetői I—II.;

b) az illetékes *főtitkárhelyettes* az ügyvezető igazgatóhelyettesi;

c) az *igazgató* az *a)—b)* pontban nem említett egyéb (a gazdasági főosztályvezetők vagy osztályvezetők vonatkozásában az Akadémia Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztálya vezetőjének egyetértésével);

d) az illetékes *tudományági főosztályvezető* az Akadémia Hivatala által támogatott kutatóhelyeken a határozatlan és határozott időre létesített munkaviszonyban — a munkakörre előírt teljes munkaidővel —

foglalkoztatott dolgozók munkaköreiben.

29. Az intézményeknél a tudományos vezetői munkakört betöltő kutatók részére a határozott időtartamra szóló vezetői megbízások gyakorlása az alábbiak szerint történik:

a) az Akadémia *főtitkára* az intézmény igazgatóját,

b) az illetékes *főtitkárhelyettes* az intézmény tudományos igazgatóhelyettesét, a tudományos főosztályvezetőt, valamint a tanszéki akadémiai kutatócsoportoknál a tudományos osztály vezetőjét,

c) az intézmény *igazgatója* a tudományos osztályvezetőt — az illetékes főtitkárhelyettes egyetértésével — és a tudományos csoportvezetőt bízza meg.

IV.

Záró rendelkezések

30. Az Akadémia Hivatala irányítása alá tartozó kutatóintézetek, kutatócsoportok, kutatólaboratóriumok, központok igazgatója, ügyvezető igazgatója, igazgatóhelyettese, ügyvezető igazgatóhelyettese, gazdasági igazgatóhelyettese, illetőleg gazdasági vezetője jutalmazásának irányelveit külön utasításban szabályozom.

31. Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba; egyidejűleg hatályukat vesztik

— a 127/1967. (23) Mü M számú utasítás végrehajtásáról szóló 2/1968. MTA (A. K. 6.) számú utasítás 3. §-ának (1)—(6), (9), valamint (11)—(15) bekezdése, továbbá

— a Munka Törvénykönyve és a 34/1967. (X. 8.) Korm. sz. rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában kiadott 3/1968. MTA (A. K. 9.) számú utasítás 5. §-ának (2)—(3) bekezdése, valamint a 16. §-a.

Budapest, 1971. március 25.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 6/1971. MTA—F. (A. K. 7.) számú

utasítása

az akadémiai kutatóintézmények vezetői jutalmazásának szabályozásáról

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

fizikai és kémiai doktorátusi ösztöndíjra

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete

pályázatot

hirdet 2 éves egyetemi doktorátusi ösztöndíjra.

Ösztöndíjban részesülhet olyan fizikus, vegyész, aki diplomáját a közelmúltban szerezte meg vagy 1971-ben megszerzi, és tudományos tevékenységet kíván folytatni.

Az ösztöndíj 2 évi lehetőséget nyújt arra, hogy a diplomás fizikus, vegyész egyetemi doktori disszertációját az intézet laboratóriumaiban

1. szilárdtestfizikai,
2. szilárdtestkémiai,
3. kvantumelektronikai,
4. nagyenergiájú fizikai,
5. magfizikai,
6. reaktorfizikai

témakörben elkészítse és ledoktorálhasson.

Az ösztöndíj induló összege havi 1500—1600 Ft, melyhez 30% intézeti pótlék járul. Ez az összeg a későbbiek folyamán a végzett munkától függően, a 127/1967. MüM sz. rendeletben a tudományos segédmunkatársak részére biztosított illetménynek megfelelően emelkedik.

Aki az ösztöndíjat elnyeri, azzal az intézet határozott időre szóló (2 éves) ösztöndíj-szerződést köt, amely a munkaviszonnyal azonos jogviszonyt hoz létre.

Az ösztöndíj tartama alatt az ösztöndíjas más munkaviszonyt nem létesíthet.

A pályázathoz csatolni kell:

— az egyetemi diploma másolatát vagy erről szóló igazolást,

— részletes életrajzot,

— a pályázatban meg kell jelölni, hogy a pályázó mely tudományágban kíván ösztöndíjat elnyerni.

A pályázat beadásának végső határideje: 1971. július 1.

A pályázatokat a KFKI igazgatójához (Bp. XII., Konkoly Thege út) kell benyújtani.

Felvilágosítást a KFKI Személyzeti Osztálya ad.

Az ösztöndíj folyósítása 1971. szeptember 1-vel kezdődik.

Budapest, 1971. március.

Pál Lénárd s. k.,
MTA Központi Fizikai Kutató Intézet
igazgatója

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1000 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71527 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. MÁJUS 10.

TARTALOM

Személyi rész			93
Törvények, rendeletek, határozatok	13/1971. (IV. 1.) Korm. rendelet	A gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendjéről szóló 40/1967. (X. 13.) Korm. sz. rendelet módosításáról	95
	14/1971. (IV. 15.) Korm. rendelet	Az államtitok és a szolgálati titok védelméről	96
Miniszteri rendeletek	9/1971. (IV. 3.) MüM	A vállalatok kategóriába sorolásáról	98
	12/1971. (IV. 8.) ÉVM	Az „Ybl Miklós-díj" adományozásáról	99
Az Akadémia Elnökségének határozatai	18/1971. sz. határozat	A szilárdtestfizikai prognosztika modellkísérletéről szóló tájékoztató megvitatásáról	99
	20/1971. sz. határozat	A tudományos könyv- és folyóiratkiadás tárgyában kiküldött ad hoc bizottság jelentéséről és felmentéséről	100
	23/1971. sz. határozat	A szegedi Biológiai Központ első szakaszának elkészültéről szóló szóbeli tájékoztató tudomásulvételéről	100
	24/1971. sz. határozat	A tudományos területet érintő — elnöki hatáskörbe tartozó — személyi, illetve káderügyek alelnöki hatáskörbe történő utalásának tudomásulvételéről	100
	25/1971. sz. határozat	A Tudós Klub tanácstagi, valamint titkári tisztségeinek betöltéséről	100
	26/1971. sz. határozat	A Nemzetközi Elméleti Fizikai Központtal (Trieszt) 1965-ben megkötött együttműködési szerződés bővítéséről	100
	27/1971. sz. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia 1971. évi közgyűlése végleges időpontjának és helyének megállapításáról	101
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	101
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	101

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából eredményes munkája elismeréséül

Blickle Tibornak, a kémiai tudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kémiai Kutató Intézete igazgatóhelyettesének,

Boross Zoltánnak, a közgazdaságtudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete igazgatóhelyettesének,

Derzsy Domokosnak, az állatorvostudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Állategészségügyi Kutató Intézete igazgatójának,

Kuti Andrásnak, a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutató Intézete Gazdasága igazgatójának,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Nagy Tamásnak, a közgazdaságtudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete tudományos főosztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata;

Asztalos Istvánnak, a földrajztudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Intézete tudományos főmunkatársának,

Diószegi Andrásnak, az irodalomtudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete tudományos főmunkatársának,

Ferencz Vilmosnak, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete tudományos osztályvezetőjének,

Gyurkó Pálnak, a Magyar Tudományos Akadémia Talajmikrobiológiai Tanszéki Kutató Csoportja tudományos munkatársának,

Helm Lászlónak, a műszaki tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Automatizálási Kutató Intézete tudományos osztályvezetőjének,

Kürti Istvánnénak, a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos-Testületi Titkársága tudományos titkárának,

O. Nagy Gábornak, a nyelvészeti tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete tudományos csoportvezetőjének,

Orbán Sándornak, a történelmi tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete tudományos főmunkatársának,

Ötvös Lászlónak, a kémiai tudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutató Intézete igazgatóhelyettesének,

Péteri Zoltánnak, az állam- és jogtudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Intézete tudományos osztályvezetőjének,

Rózsa Sándornak, a Magyar Tudományos Akadémia Izotóp Intézete osztályvezetőjének,

Sasvári Lászlónénak, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala főelőadójának,

Sviszt Pálnak, a fizikai tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának,

Szelei Lászlónak, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára osztályvezetőhelyettesének,

Szlávik Ferencnek, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete laboratóriumvezetőjének,

Vasvári Bélának, a fizikai tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának a

MUNKA ÉRDEMREND
ezüst fokozata;

Benkő Gyulánénak, a Magyar Tudományos Akadémia Kohászati Tanszéki Munkaközössége tudományos munkatársának,

Bummer Antalnak, a Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete művezetőjének,

Dobrás Jánosnénak, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoportja gazdasági vezetőjének,

Érdi Tamásnénak, az Akadémiai Kiadó felelős szerkesztőjének,

Kelemen Miklósnénak, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala előadójának,

Szokira Józsefnénak, a Tudományos Minősítő Bizottság előadójának a

MUNKA ÉRDEMREND
bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül

Gerevich László Kossuth-díjasnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára 1971. április 4-e alkalmából kiemelkedő munkájuk elismeréseként „*Kiváló Dolgozó*" kitüntető jelvényt adományozott:

Természettudományi I. Főosztály

Mórik Gyulának, az MTA Atommagkutató Intézete mérnökének és

Nagy József csoportvezetőnek;

Farkas Istvánnénak, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete Könyvtára és Kiadói Osztálya vezetőjének,

Pálfalvi Lajosnak, a Reaktor Főosztály vezetője gazdasági helyettesének,

Pomázi Lászlónak, a Szilárdtestfizikai Főosztály vezetője gazdasági helyettesének és

Szilágyi Ferenc műszerésznek;

Kerekes Károlynak, az MTA Központi Kémiai Kutató Intézete gazdasági igazgatóhelyettesének és

Cseh Lajos szakmunkásnak;

Amirás Ernőnek, az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézete gazdasági igazgatóhelyettesének;

Szirmai Zoltánnak, az MTA Izotóp Intézete műszaki osztályvezetőjének és

Ürményi Istvánnénak a Fizikai Osztály önálló dozimetrikusának;

Zeberer Alfrédnének, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete gazdasági vezetőjének;

Miklós Gyulának, a Magyar Földrajzi Társaság titkárának;

Craveró Róbertnének, az MTA Földrajztudományi Kutató Intézete Könyvtára és dokumentációs részlege vezetőjének;

Deli Jánosnak, az MTA Olajbányászati Kutató Laboratóriuma műhelyvezetőjének;

Makai Pálnak, az MTA Automatizálási Kutató Intézete csoportvezetőjének;

Barta Szilárdnénak, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete műszaki ügyintézőjének;

Természettudományi II. Főosztály

Karikás Józsefnak, az MTA Szegedi Biológiai Központja főosztályvezetőhelyettesének;

Baksay Zoltánnénak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai Intézete akadémiai állású kutatási segéderőjének;

Balázs Sándornénak, az MTA Mikrobiológiai Kutató Csoportja asszisztensének és

Tóth Andrásné ügyintézőnek;

Szombathelyi Lászlónénak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állatrendszertani Tanszéke akadémiai állású asszisztensének;

Orosz Sándornak, az MTA Állategészségügyi Kutató Intézet kutatási segéderőjének;

Zöldy Gabriellának, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete könyvtárosának;

Horváth Lajosnak, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézete főkönyvelőjének;

Vereckei Tibornénak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetemre kihelyezett akadémiai Orvosradiológiai Kutató Csoportja asszisztensének;

Vajda Dezsőnének, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. sz. Belklinika akadémiai állású asszisztensének;

Palotás Pálnénak, az MTA Botanikai Kutató Intézete kutatási segéderőjének;

Forró Tibornak, az MTA Biológiai Kutató Intézete gazdasági igazgatóhelyettesének;

Társadalomtudományi Főosztály

Szöllősi Endrénének, az MTA Történettudományi Intézete titkárnőjének;

Bognár Bélánénak, az MTA Irodalomtudományi Intézete titkárnőjének;

Szőke Istvánnénak, az MTA Nyelvtudományi Intézete könyvtárosának;

Egyed Endrének, az MTA Régészeti Intézete műszaki részlege vezetőjének;

Kelemen Ibolyának, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete adminisztrátorának;

Zimányi Gyulánénak, az MTA Közgazdaságtudományi Intézete titkárnőjének és

Szeverényi Imréné ügyintézőnek;

Tarlós Istvánnénak, az MTA Pszichológiai Intézete megbízott osztályvezetőjének, továbbá

Rózsa Lili titkárnőnek és

Házi Miklósné takarítónőnek;

Cservenyák Erzsébetnek, az MTA Ipargazdaságtani Kutató Csoportja ügyintézőjének;

Gombocz Istvánnénak, az MTA Zenetudományi Intézete dokumentátorának;

Pócsi Sándornénak, az MTA Filozófiai Intézete könyvtárosának;

Juhász Lászlónak, az Akadémia Könyvtára könyvkötészete vezetőjének;

Szántó Lajosnak az MTA Tudományszervezési Csoportja igazgatójának;

Az Akadémia Központi apparátusának dolgozói közül:

Bárdos Antalné előadónak,

Berényi Jánosné előadónak,

Gágyor Jánosné adminisztratív ügyintézőnek,

Gregor Aladár főelőadónak,

Horváth Eszter főelőadónak,

Kardos Ibolyának, a Tudományos Testületi Titkárság helyettes vezetőjének,

Olaszy Béláné főelőadónak,

Papp Lajos főrevizornak,

Simon Ruszinkó Gáborné csoportvezetőnek,

Tóth Bélának, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága vezetőjének,

Vajda Gusztáv főelőadónak;

Az MTA Vállalatainak dolgozói közül:

Bernát Lászlónak, az Akadémiai Nyomda kéziszedőjének,

Kicsi Sándornak, az Akadémiai Kiadó főszerkesztőjének,

Horváth Jánosnak, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete Gazdasága üzemvezető mérnökének,

Kerekes Károlynénak, az MTA Kutatási Ellátási Szolgálata osztályvezetőjének és

Szabó Gyulának, a sokszorosító részleg vezetőjének.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 13/1971. (IV. 1.) számú

rendelete

a gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendjéről szóló 40/1967. (X. 13.) Korm. számú rendelet módosításáról

1. §

A gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendjéről szóló 40/1967. (X. 13.) Korm. számú rendelet (a

továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pénzügyminiszter a minisztériumoknál, a költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szerveknél, a fővárosi és a megyei tanácsok végrehajtó bizottsága titkárságánál és szakigazgatási szerveinél — a költségvetési fejezetnek megfelelően — rendszeresen végez gazdasági és pénzügyi ellenőrzést. A szövetkezetek és a társadalmi szervezetek országos szervénél a pénzügyminiszter ilyen ellenőrzést a szövetkezeti és társadalmi országos szerv vezetőjének felkérésére végez."

2. §

A R. 6. § (2) bekezdésének *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*c)* a megyei és a helyi tanácsi végrehajtó bizottságoknál az ágazatilag illetékes szakigazgatási szervvel együtt eljáró pénzügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szervet — községeknél az egységes szakigazgatási szervet — kell érteni."

3. §

A R. 17. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A fővárosi és a megyei tanács végrehajtó bizottságának arra az ülésére, amelyen a (2) bekezdés szerinti beszámolót tárgyalják, a Pénzügyminisztérium képviselőjét meg kell hívni."

4. §

A R. 30. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(3) A tanács elnöke a költségvetési revíziót a tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szerve:

— a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága titkárságánál és szakigazgatási szerveinél a megyei tanács végrehajtó bizottsága pénzügyi szakigazgatási szerve,

— a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága kerületi költségvetési szerveinél és üzemeinél a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága pénzügyi szakigazgatási szerve, kerületi hivatala vagy együttesen a két szerv,

— a nagyközségi és a községi tanács végrehajtó bizottsága egységes szakigazgatási szervénél a megyei tanács végrehajtó bizottsága járási hivatala,

— a városkörnyéki községi tanács végrehajtó bizottsága egységes szakigazgatási szervénél a városi tanács végrehajtó bizottsága pénzügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szerve

útján látja el. A költségvetési revízióba az érdekelt szakigazgatási szerveket — szükség szerint — be kell vonni."

5. §

E rendelet 1971. év április 25. napján lép hatályba.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 14/1971. (IV. 15.) számú

rendelete

az államtitok és a szolgálati titok védelméről

I.

Az államtitok és a szolgálati titok fogalma

1. §

(1) Az államtitok fogalmára a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről szóló 1961. évi V. törvény (a továbbiakban: Btk.) 163. §-ának (1) és (2) bekezdése irányadó.

(2) Minden esetben államtitok

a) az Országgyűlés elnöke által államtitoknak minősített országgyűlési határozat, az erre vonatkozó előterjesztés, illetőleg javaslat;

b) a Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a Kormány határozata (jogszabály) kihirdetéséig, az ezekre vonatkozólag benyújtott előterjesztés és az e szervek üléséről felvett jegyzőkönyv, valamint az ország biztonságát vagy más fontos érdekeit érintő jogszabály-tervezet;

c) a Magyar Népköztársaság más állammal folytatott tárgyalásának és megállapodásának előkészítő adata, az érintett felek által titkosnak minősített megállapodás, az államközi kapcsolatot érintő intézkedés tervezete, valamint más állam által titkosnak minősített és a Magyar Népköztársaság rendelkezésére bocsátott adat;

d) a Magyar Népköztársaság és más állam között létrejött katonai szerződés és az ezzel összefüggő politikai, katonai és gazdasági jellegű adat;

e) a fegyveres erők (néphadsereg, határőrség) és a fegyveres testületek (rendőrség, munkásőrség és büntetésvégrehajtási testület) alakulatainak, szerveinek, intézményeinek szervezetére, elhelyezésére, létszámára, parancsnoki állományára, fegyverzetére, felszerelésére, védelmi berendezéseire, működésére, harcértékére, erkölcs-politikai állapotára, hadrafoghatóságára, mozgósítási és hadműveleti terveire, valamint anyagi, pénzügyi ellátására vonatkozó fontos adat;

f) a háború vagy az állam biztonságát súlyosan fenyegető veszély esetére vonatkozó országos rendelkezések és tervek, valamint a felügyeletet ellátó miniszter vagy az országos hatáskörű szerv vezetője — ennek hiányában az ágazatilag illetékes miniszter vagy országos hatáskörű szerv vezetője — (továbbiakban: a miniszter) által meghatározott szervek, létesítmények mozgósítási tervére vonatkozó fontos adat;

g) a polgári védelem szervezetére és működésére vonatkozó fontos adat;

h) az ország védelmét és biztonságát szolgáló stratégiai készletekre és azok tárolására vonatkozó fontos adat;

i) a hadiipari termelésre, az új haditechnikai eszközökkel kapcsolatos kutatásra vagy kísérletre, a honvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőségű

találmányra és egyéb hasznosítható műszaki megoldásra, továbbá a miniszter által titkosnak minősített létesítményre, védelmi beruházásra, illetve gyártmányra vonatkozó fontos adat;

j) az állami szervek különleges hírközlő berendezésére vonatkozó adat, valamint az állami rejtjelek és az olyan szó szerinti szöveg, amelyből kitűnik, hogy rejtjelezve volt;

k) a honvédelmi miniszter által, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel egyetértésben meghatározott térkép, légifénykép, geodéziai és geodéziai vonatkozású gravimetriai adat;

l) a Központi Földtani Hivatal által meghatározott ásványkincsek lelőhelyeire, készleteire és az azokkal kapcsolatos gravitációs mérésekre vonatkozó fontos adat;

m) a népgazdaság terveire, az ország védelmével kapcsolatos export-import tervre és ezek teljesítésére, továbbá a népgazdaság fizetési és elszámolási mérlegére vonatkozó fontos adat, valamint a külföldi tartozások és követelések országos összesítéséről szóló adat;

n) a Magyar Népköztársaság nemesfém, deviza, valuta és pénzkészleteire, illetve azok elhelyezésére, őrzésére és szállítási rendjére vonatkozó fontos adat;

o) a miniszter által meghatározott kiemelkedő jelentőségű tudományos kutatásra és annak eredményére vonatkozó fontos adat;

p) a nagy jelentőségű vasúti csomópontok, állomások, polgári repülőterek felszereltségére, átbocsátó képességére, fejlesztésére és a katonai szállításokra vonatkozó fontos adat;

r) a miniszter által államtitoknak minősített egyéb adat.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából az adat akkor minősül fontosnak, ha az ott felsorolt védett tárgyakról lényeges ismeretet nyújt; így különösen, ha azok rendeltetésszerű működésére, felhasználására és céljára vonatkozik, illetve, ha olyan mértékű összesítés eredménye, amelynek alapján a védett tárgy egésze vagy annak lényeges elemei megismerhetők.

2. §

A szolgálati titok fogalmára a Btk. 163. §-ának (3) bekezdése irányadó. Ennek alapján az állami, illetve a szövetkezeti szerv (a továbbiakban: a szerv) vezetője határozza meg a szolgálati titoknak minősülő adatok körét.

3. §

Az 1. és 2. §-ban említett adatok nem minősülnek államtitoknak, illetve szolgálati titoknak, ha azokat jogszerűen nyilvánosságra hozzák.

II.

Az államtitok és a szolgálati titok védelme

4. §

(1) Aki államtitok vagy szolgálati titok birtokába jut, köteles az annak védelmére vonatkozó jogszabályokat betartani.

(2) A szerv vezetője felelős a titok megőrzését biztosító feltételek megteremtéséért, valamint azért, hogy aki a szervnél betöltött munkakörének vagy a szervtől kapott megbízatásának ellátása során titok birtokába juthat, megismerje és betartsa az annak védelmére vonatkozó előírásokat.

5. §

(1) Az államtitkot, illetve szolgálati titkot tartalmazó iratot, rajzot, térképet, fényképet, filmet, modellt stb. (a továbbiakban: irat) minősíteni kell és nyilvántartásba kell venni.

(2) Az államtitkot tartalmazó iratot „Szigorúan titkos", a szolgálati titkot tartalmazó iratot „Szolgálati használatra" jelöléssel kell ellátni (minősítés). A fegyveres erők, a fegyveres testületek, a rendészeti testületek, valamint a társadalmi szervek iratai esetében ettől eltérő jelölés is alkalmazható.

(3) Ha az irat már nem tartalmaz államtitkot, illetve szolgálati titkot, az erre utaló jelölést módosítani, illetve törölni kell (visszaminősítés).

(4) A „Szigorúan titkos" jelölés alkalmazására és törlésére, valamint a „Szolgálati használatra" jelölés törlésére a szerv vezetője vagy az általa felhatalmazott személy, a „Szolgálati használatra" jelölés alkalmazására pedig az irat készítője is jogosult.

6. §

(1) Államtitkot tartalmazó iratba csak az tekinthet be, akit erre a szerv, illetve a felügyeleti szerv vezetője feljogosít.

(2) A szolgálati titkot tartalmazó iratba az tekinthet be, akinek a szervnél betöltött munkaköre vagy a szervtől kapott megbízatása ellátásához ez szükséges, továbbá akit a szerv, illetve a felügyeleti szerv vezetője erre feljogosít.

7. §

(1) Államtitkot

a) magyar szervvel, illetve személlyel közölni a szerv vezetője vagy az általa felhatalmazott személy,

b) a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsában, illetve a Varsói Szerződésben részt vevő államok szerveivel és megbízottaival közölni vagy e célból külföldre vinni a miniszter vagy az általa felhatalmazott személy,

c) nyilvánosságra hozni, külföldi szervvel, illetve személlyel közölni vagy külföldre vinni — a *b)* pontban foglaltak kivételével — a miniszter engedélye alapján lehet.

(2) Az Országgyűlés, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a Kormány által hozott, államtitkot képező jogszabály és egyéb határozat, valamint az ezekre vonatkozó előterjesztés, továbbá az e szervek részére készült javaslat nyilvánosságra hozatalához, külföldi szervvel, illetve személlyel való közléséhez, valamint külföldre viteléhez a miniszter csak e szervek előzetes hozzájárulásával adhat engedélyt.

(3) Szolgálati titkot

a) nyilvánosságra hozni, külföldi szervvel, illetve személlyel közölni, valamint külföldre vinni a miniszter vagy az általa felhatalmazott személy,

b) magyar szervvel, illetve személlyel közölni a szerv vezetője vagy az általa felhatalmazott személy engedélyével lehet; ha azonban az ügy jogszerű elintézéséhez ez szükséges, az ügyintéző magyar szervvel ilyen felhatalmazás nélkül is közölheti a szolgálati titkot képező adatot.

8. §

Az államtitkot tartalmazó iratoknak, valamint a fegyveres erők és a fegyveres testületek szolgálati titkot tartalmazó iratainak nyilvántartását, őrzését és azok kezelésének ellenőrzését a szerv titkos ügykezelősége (TÜK) végzi. Az egyéb szolgálati titkot tartalmazó iratokat az általános ügykezelés keretében kell nyilvántartani és kezelni.

9. §

(1) Az államtitok és a szolgálati titok megsértésének büntetőjogi következményeire a Btk. 160—162. §-ai irányadók.

(2) Nem valósul meg a Btk. 161. §-ában meghatározott szolgálati titoksértés, ha a cselekményt olyan szolgálati titoknak minősített adatra követik el, amely nem felel meg a Btk. 163. §-ának (3) bekezdésében írt fogalomnak.

III.

Vegyes rendelkezések

10. §

E rendelet rendelkezéseit a társadalmi szerveknél értelemszerűen kell alkalmazni.

11. §

A Kormány felhatalmazza

a) a belügyminisztert, hogy az államtitok és a szolgálati titok védelmére vonatkozó eljárási szabályokat határozza meg;

b) a honvédelmi minisztert, hogy az államtitkot tartalmazó és titkos minősítésű földmérési és térképészeti iratok minősítési, kezelési és ellenőrzési szabályait — a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel egyetértésben — állapítsa meg.

12. §

E rendelet végrehajtását a Belügyminisztérium ellenőrzi; ez azonban nem érinti a felügyeleti szervek ellenőrzési jogát, illetve kötelezettségét.

13. §

E rendelet 1971. november 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 31/1963. (XI. 17.) Korm. számú rendelet hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

Miniszteri rendeletek

A munkaügyi miniszter 9/1971. (IV. 3.) MüM számú

rendelete

a vállalatok kategóriába sorolásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 34/1967. (X. 8.) számú rendelete 126. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsával, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Szövetségével és a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetségével egyetértésben a következőket rendelem:

1. §

E rendelet hatálya az állami vállalatokra, az egyéb állami gazdálkodó szervezetek, a társadalmi szervezetek vállalataira, a szövetkezeti vállalatokra és az egyesülésekre (a továbbiakban: vállalatok), továbbá a kisipari szövetkezetekre és az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetekre (a továbbiakban: szövetkezetek) terjed ki.

2. §

(1) A vállalatot — az (5) bekezdésben említett vállalatok kivételével — az előző évi tényszámai alapulvételével, e rendelet *1—9. számú mellékleteiben* foglaltak szerint kell besorolni.

(2) A vállalat gyárai (gyáregységei) az előző bekezdésben foglaltak szerint külön besorolhatók úgy, hogy a legnagyobb gyár (gyáregység) kategóriája sem érheti el a vállalat kategóriáját.

(3) A szövetkezetet — az (5) bekezdésben említett szövetkezetek kivételével — az előző évi tényszámai alapulvételével, e rendelet *10—11. számú mellékleteiben* foglaltak szerint kell besorolni.

(4) A vállalat és a szövetkezet az (1) és a (3) bekezdés alapján megállapítható kategóriánál eggyel magasabb vagy alacsonyabb kategóriába sorolható, amennyiben ezt népgazdasági jelentősége vagy az ágazaton belüli arányok indokolttá teszik; ezen az alapon azonban a vállalat kiemelt kategóriába nem sorolható.

(5) A különleges rendeltetésű (tervező, beruházó, kulturális ágazatba tartozó és külkereskedelmi vállalatok, kutatási, szervezési, üzemgazdasági, fejlesztési, kísérleti intézetek, egyesülések stb.), valamint az új vállalatokat és szövetkezeteket egyedi elbírálás alapján, értéksor nélkül az „A"—„D", illetve „I"—„IV" kategóriák valamelyikébe kell besorolni.

3. §

(1) A vállalat a 2. § (1) bekezdése alapján a kategóriába való sorolásra vonatkozó javaslatát az alapító szervnek (az egyesülés felett annak főtevékenységi köre szerint illetékes miniszternek) küldi meg. Az alapító szerv a javaslatot jóváhagyja, vagy az előző § (4) bekezdése alapján módosítja, illetve a 2. §

(5) bekezdésének esetében végrehajtja a besorolást. A 2. § (5) bekezdése alapján „A" kategóriába sorolás csak a munkaügyi miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben történhet.

(2) A vállalat gyárait — az előző § (2) bekezdése szerint — a vállalat igazgatója sorolhatja be.

(3) A szövetkezet besorolását a közgyűlés készíti el és tájékoztatásul megküldi az állami felügyeletet gyakorló szervnek. A 2. § (4)—(5) bekezdésének esetében a közgyűlés javaslatát az ágazati miniszterhez, több ágazathoz tartozó tevékenységet folytató szövetkezet esetében a főtevékenység szerint illetékes ágazati miniszterhez küldi meg jóváhagyásra, és annak tárgyában az ágazati miniszter, illetőleg a főtevékenység szerinti ágazati miniszter — az érdekelt ágazati miniszterekkel egyetértésben — az illetékes szövetkezeti szövetség meghallgatásával dönt.

(4) A besorolási feltételek értékeinek emeléséből adódó, alacsonyabb kategóriába sorolástól el lehet tekinteni.

4. §

(1) Ez a rendelet közzététele napján lép hatályba.

(2) A vállalatok új kategóriába sorolási rendszeréről szóló 123/1963. (Mü K 22.) MüM számú utasítás, valamint az azt módosító 114/1967. (Mü K. 15.) MüM számú utasítás, a kisipari szövetkezetek tagjainak munkajogi szabályzatáról szóló 6/1969. (O. É. 10.) O V. számú határozat 57. §-a, végül az FMSZ-ek új nagyságrendi kategóriába való besorolásáról szóló 12/1964. (Sz É III. 16.) SZÖVOSZ számú utasítás és az azt módosító 9/1970. (X. 17.) MüM számú rendelet 4. §-a hatályát veszti.

Lázár György s. k.,
munkaügyi miniszter

Megjegyzés: A rendelet mellékleteit a Magyar Közlöny f. év április 3-án megjelent 23. száma tartalmazza.

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter 12/1971. (IV. 8.) ÉVM számú

rendelete

az „Ybl Miklós-díj" adományozásáról

Az „Ybl Miklós-díj" adományozásával kapcsolatban — az 1021/1969. (V. 25.) Korm. számú határozat alapján az alábbiakat rendelem.

1. §

(1) „Ybl Miklós-díj" adományozására az építéstervezési, illetőleg a (2) bekezdés *b)* pontjában megjelölt tevékenységet folytató szervezet, valamint ezek felügyeleti szervének vezetője tehet javaslatot.

(2) „Ybl Miklós-díj" adományozására

a) a magas színvonalú, megépült építészeti alkotás, illetve jóváhagyott regionális-, város- és községrendezési terv tervezője,

b) az építészeti tervezés, a területrendezés—tervezés, a műemlékvédelem, illetve az építészettörténet területén kiemelkedő jelentőségű elméleti vagy tudományos tevékenységet végző személy

javasolható.

2. §

(1) A díj adományozására vonatkozó javaslatot minden év január 31. napjáig kell az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumhoz megküldeni.

(2) A javaslat részletes tartalmi követelményeit az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium közleményben állapítja meg.

3. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba; hatálybalépésével egyidejűleg az „Ybl Miklós-díj"-ra vonatkozó rendelkezések végrehajtásáról szóló 4/1959. (II. 8.) ÉM számú rendelet hatályát veszti.

Bondor József s. k.,
építésügyi és városfejlesztési miniszter

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 18/1971. számú

határozata

a szilárdtestfizikai prognosztika modellkísérletéről szóló tájékoztató megvitatásáról

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség tudomásul veszi az MTA Tudományszervezési Csoport Prognosztikai Munkacsoportja által végzett modellkísérlet állásáról szóló tájékoztatót.

2. Az Elnökség — fontosnak tartva a prognosztikai tevékenységet — úgy látja helyesnek, hogy a jövőben, további modellkísérletek esetén, a komplex gazdasági és tudományfejlődési prognózisok kidolgozása legyen a cél.

3. Az Elnökség úgy véli, hogy a prognózis készítés Delphi módszere kizárólagosságának látszatát kerülve, többféle olyan módszer kombinációjának alkalmazására kell törekedni, amelyek révén az előrejelzés eredményeinek kvalitatív és kvantitatív vonatkozásai a lehetőséghez képest egyaránt kifejezhetőek.

4. Szükségesnek tartja az Elnökség, hogy a különböző módszerekkel való kísérletezés során különös hangsúlyt kapjanak az objektív elemzésen alapuló módszerek, amelyek alkalmazását az érdekeltekkel kellő alapossággal meg kell vitatni.

5. Felhívja az Elnökség a figyelmet arra, hogy más tudományág, pl. a biológia területén is lehetne modellkísérletet végezni.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 20/1971. számú

határozata

a tudományos könyv- és folyóiratkiadás tárgyában kiküldött ad hoc bizottság jelentéséről és felmentéséről

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az ad hoc bizottság jelentését elfogadva köszönetet mond a bizottság eddigi tevékenységéért és megbízatása alól felmenti.

2. Az Elnökség szükségesnek tartja megvizsgálni, hogy a könyvkiadással kapcsolatban hatáskörébe tartozó feladatokat mennyiben láthatja el az Akadémiai Kiadói Tanács. Amennyiben a Kiadói Tanács által el nem látható feladatok adódnak, ezekre vonatkozóan később intézkedik az Elnökség.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 23/1971. számú

határozata

a szegedi Biológiai Központ első szakaszának elkészültéről szóló szóbeli tájékoztató tudomásulvételéről

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

A szegedi Biológiai Központ első szakaszának elkészültéről szóló szóbeli tájékoztatót az Elnökség tudomásul veszi.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 24/1971. számú

határozata

a tudományos testületet érintő — elnöki hatáskörbe tartozó — személyi, illetve káderügyek alelnöki hatáskörbe történő utalásának tudomásulvételéről

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség — az alelnökök tevékenységi körének megállapításáról szóló 7/1970. sz. Elnökségi határozat kiegészítéseként — jóváhagyólag tudomásul veszi, hogy a tudományos testületet érintő — elnöki hatáskörbe tartozó — személyi, ill. káderügyekben *Jánossy Lajos* alelnök átruházott hatáskörben jár el.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 25/1971. számú

határozata

a Tudós Klub tanácstagi, valamint titkári tisztségeinek betöltéséről

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Tudós Klub szervezeti szabályzata szerint a klubtanács tagjául az 1971. április 1 — 1972 június 30-ig terjedő időre *Major Máté* és *Király István* akadémikusokat, a klubtanács titkárául pedig *dr. Zapp Erika* kandidátus, egyetemi docenst választja meg.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 26/1971. számú

határozata

a Nemzetközi Elméleti Fizikai Központtal (Trieszt) 1965-ben megkötött együttműködési szerződés bővítéséről

(Elnökség, 1971. március 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség jóváhagyja a Nemzetközi Fizikai Központtal való együttműködés bővítését.

2. Az évente szükséges 60 000 Ft összegű járulékos költséget az egyezményes keretből kell biztosítani.

3. Az Elnökség Jánossy Lajos akadémikust kéri fel az együttműködési, valamint az annak bővítésére szolgáló szerződés aláírására.

4. Az évi 120 kutatónap/év keret terhére kiküldendő kutatókat, a szakmailag illetékes bizottságok javaslata alapján, a III. Osztály jelölje ki.

5. Az Elnökség felkéri Láng István főtitkárhelyettest és Szabó Imre alelnököt az együttműködés előkészítésének és hatékony lebonyolításának gondozására.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 27/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia 1971. évi közgyűlése végleges időpontjának és helyének megállapításáról

(Elnökség 1971. március 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1971. évi közgyűlés végleges időpontjának és helyének megállapításáról az alábbiak szerint határozott:

1. A közgyűlés nyilvános ülésének kezdete *1971. május hó 10. (hétfő) 10 óra.* Az ülés helye a Magyar Tudományos Akadémia díszterme.

2. A közgyűlés zárt ülésének kezdete *1971. május 14. (péntek) 9 óra.* Az ülés helye a vári kongresszusi terem (Bp. I., Országház u. 28.).

3. Az osztályok ülései *1971. május hó 11—13* között kerülnek megrendezésre.

Budapest, 1971. április 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15,30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71700 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. MÁJUS 21.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1014/1971. (IV. 28.) Korm. határozat	A munkások továbbképzési rendszere fejlesztésének általános elveiről	103
Az Akadémia Elnökségének határozatai	28/1971. sz. határozat	„A művészettörténeti kutatás jelenlegi helyzetéről, feladatairól, különös tekintettel a készülő művészettörténeti szintézisre" c. előterjesztés megvitatásáról	104
	30/1971. sz. határozat	Az 1972. évi könyvkiadási terv előkészítéséről szóló tájékoztató és javaslat megvitatásáról	105
	31/1971. sz. határozat	Az MTA főtitkárának a távlati tudományos kutatási tervvel kapcsolatban végzett tudományági országos koordináló tevékenységéről szóló tájékoztató megvitatásáról	105
	32/1971. sz. határozat	A távlati tudományos kutatási tervbe felvételre javasolandó kutatási főirányok kiválasztását előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről	105
	33/1971. sz. határozat	Az antikommunizmus elleni harcot segítő hazai tudományos tanácskozás megszervezéséről	105
Miniszteri rendeletek	18/1971. (IV. 25.) PM	A költségvetési szervek gazdasági és pénzügyi revíziójáról szóló 26/1967. (XII. 15.) PM sz. rendelet módosításáról	106
	11/1971. (IV. 29.) MüM	A munkaviszonyt érintő rendelkezések kiegészítéséről	106
Az Akadémia főtitkárának utasításai	7/1971. MTA—F. (A. K. 9.)	A Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálata elnevezésének megváltoztatásáról	107
	8/1971. MTA—F. (A. K. 9.)	Az MTA által támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításával kapcsolatos gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerről	107
Közlemények		A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	109
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	109
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	109

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1014/1971. (IV. 28.) számú

határozata

a munkások továbbképzési rendszere fejlesztésének általános elveiről

A gazdaság intenzív fejlesztése, a felgyorsult műszaki-technikai haladás a népgazdaság valamenynyi területén elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy a munkások — különösen a szakmunkások — a mindenkori követelményeknek megfelelő szinten tudják feladatukat teljesíteni. Ezért a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a munkások továbbképzésének szervezettebbé és hatékonyabbá tétele érdekében az alábbiakat határozza:

I.

A továbbképzés célja, feladatai és feltételei

1. A továbbképzés célja, hogy a munkások — főként a szakmunkások — szaktudásukat az állandóan

fejlődő technikai-technológiai szint követelményei szerint bizonyos időszakonként felfrissítsék, korszerűsítsék; elsajátítsák a különböző speciális munkakörök hatékony ellátásához szükséges új ismereteket; megszerezzék, illetve bővítsék a társadalmi, gazdasági kérdésekben való jártassághoz szükséges politikai és általános alapműveltséget.

2. Miután a munkások szakmai felkészültségének növelése a népgazdaság fejlesztésének számottevő erőforrása, szükséges, hogy a vállalatok a gazdaságpolitikai célokat, az ágazati sajátosságokat, a termelési és fejlesztési terveket figyelembe véve, munkásaikat — elsősorban a szakmunkásokat — az indokolt időközönként (általában 5—8 évenként) továbbképezzék.

3. A továbbképzés keretében külön kell gondoskodni a munkások számára a továbbképzésről minden olyan esetben, amikor azt a termelés érdekei vagy más fontos indokok (üzemi rekonstrukció gyártmányprofil változás, munkaerő átcsoportosítás, életbiztonsági, vagyonbiztonsági okok, szabványok megváltozása stb.) megkívánják.

4. A továbbképzés keretében meg kell oldani a vezető munkások, illetőleg munkavezetők (mesterek, brigád-, munkacsapat csoportvezető) olyan irányú képzését is, hogy elsajátíthassák és hatékonyan alkalmazhassák munkájuk során a dolgozók kisebb-nagyobb csoportja irányításához szükséges ismereteket, a munkaszervezési, üzemgazdasági, munkavédelmi és szervezési tudnivalókat.

5. A továbbképzés tartalmát az alábbiak figyelembevételével kell meghatározni:

a) a korszerű szakismereteket megalapozó általános alapműveltség kiegészítése és felújítása, különös tekintettel a természettudományi ismeretekre;

b) a szakmai (elméleti és gyakorlati) oktatás keretében:

— specializáló, korszerűsítő és ismeretbővítő képzés;

— rokon-szakma, rokon-tevékenységi kör ellátására való felkészítés;

— újonnan keletkező szakmára való kiképzés;

— különleges munkakörök tudnivalóinak elsajátítása;

— egyszerűbb (kisebb munkacsoport irányításához szükséges) vezetői feladatok ellátására való felkészítés;

c) a politikai ismeretek elmélyítését, a szocialista társadalmi tudat fejlesztését szolgáló alapműveltség.

6. A továbbképzés rendszerének kialakítása és tartalmának meghatározása során gondoskodni kell arról, hogy a továbbképzés az iskolai rendszerű szakoktatásnak is szerves kiegészítője legyen.

7. A továbbképzésről való gondoskodás alapvető vállalati feladat, ezért a továbbképzés megszervezéséről, a feltételek biztosításáról elsősorban a vállalatoknak kell gondoskodniuk.

8. A továbbképzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket a továbbképzés kiterjesztésével egyidejűleg és a kívánalmaknak megfelelően kell biztosítani. A lebonyolításban megállapodás alapján igénybe vehető minden olyan iskola és intézmény, illetőleg más vállalat, amely a továbbképzésben hatékonyan közreműködhet.

II.

A részvétel módja, a költségek viselése

9. Minden dolgozó részére biztosítani kell azt a jogot, hogy — amennyiben az előírt feltételeknek megfelel — részt vehessen a továbbképzésben. Emellett — ha a népgazdaság vagy a vállalat érdeke megkívánja — a továbbképzést a dolgozó kötelességévé is lehet tenni. Alkalmazható az anyagi ösztönzés is.

10. A munkakörrel összefüggő elméleti és gyakorlati oktatás érdekében kötelezően elrendelt továbbképzést részben vagy egészben munkaidőben lehet megtartani.

11. A továbbképzés költségei általában a vállalatot terhelik. E kiadásokat a vállalati költségek terhére kell elszámolni.

12. A vállalat részben vagy egészben magára vállalhatja azon dolgozók továbbképzésének költségeit is, akiknek a részvételt nem írta elő, illetve kifejezetten nem is ajánlotta. A dolgozók számára a vállalat munkaidőkedvezményt is biztosíthat.

III.

Záró rendelkezések

13. A munkások továbbképzésének szervezett rendszerét a feltételektől függően és az 1—12. pontokban foglaltak figyelembevételével fokozatosan ki kell terjeszteni valamennyi alapvető munkáskategóriára. Úgy kell intézkedni, hogy az új alapokra fektetett továbbképzés az 1972. év folyamán megkezdődhessen és szervezete a IV. ötéves tervidőszak végére kialakuljon.

14. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásáról az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezet Országos Tanácsa Elnökségével egyetértésben a munkaügyi miniszter gondoskodik. Egyidejűleg az iparban foglalkoztatott munkások vállalati és szakmai képzéséről és továbbképzéséről szóló 1043/1956. (V. 30.) Mt. h. számú határozat még érvényben levő rendelkezései hatályukat vesztik.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 28/1971. számú

határozata

„A művészettörténeti kutatás jelenlegi helyzetéről, feladatairól, különös tekintettel a készülő művészettörténeti szintézisre" c. előterjesztés megvitatásáról

(Elnökség, 1971. április 27.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség köszönetet mond az előterjesztés készítőinek az anyag elkészítése során végzett munkájáért.

2. A vita alapján az Elnökség szükségesnek tartja az előterjesztés átdolgozását. Felhívja a Filozófiai és Történettudományok Osztálya elnökét, hogy az átdolgozás szempontjaira — a vita során kialakult álláspontok figyelembevételével — tegyen javaslatot, és terjessze azt az Elnökség elé.

3. Az Elnökség külön is felhívja a figyelmet, hogy az átdolgozás szempontjainak kimunkálásánál indokolt súlyozott figyelmet fordítani a művészettörténet és a mai magyar művészet kapcsolatának problémáira.

Budapest, 1971. április 28.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 30/1971. számú

határozata

az 1972. évi könyvkiadási terv előkészítéséről szóló tájékoztató és javaslat megvitatásáról

(Elnökség, 1971. április 27.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az 1972. évi könyvkiadási terv előkészítéséről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

2. Az 1972. évi ívkereteknek az 1971. évi keretekkel megegyező elosztására tett javaslatot elfogadja.

3. A tájékoztató és a javaslat megvitatása során általában a nyomdai kapacitással kapcsolatban elhangzott észrevételekre tekintettel felhatalmazza az Elnököt, hogy a Filozófiai és Történettudományok Osztálya elnökének hozzászólása szellemében hívja fel az illetékes miniszterelnökhelyettes figyelmét a kulturális forradalom és általában a nyomdaipar összefüggéseiben jelentkező problémákra.

Budapest, 1971. április 28.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 31/1971. számú

határozata

az MTA főtitkárának a távlati tudományos kutatási tervvel kapcsolatban végzett tudományági országos koordináló tevékenységéről szóló tájékoztató megvitatásáról

(Elnökség, 1971. április 27.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a tájékoztatót tudomásul veszi.

Budapest, 1971. április 28.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 32/1971. számú

határozata

a távlati tudományos kutatási tervbe felvételre javasolandó kutatási főirányok kiválasztását előkészítő elnökségi bizottság kiküldéséről és személyi összetételéről

(Elnökség, 1971. április 27.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a távlati tudományos kutatási tervbe felveendő főirányok kiválasztásának előkészítésére a következő bizottságot küldi ki:

Elnök: *Jánossy Lajos* alelnök,

titkár: *Szántó Lajos*, a Tudományszervezési Csoport igazgatója,

tagok: *Ádám György* akadémikus,
Babics Antal akadémikus,
Bognár József akadémikus,
Gerecs Árpád akadémikus,
Gillemot László akadémikus,
Horn Artúr akadémikus,
Kovács István akadémikus (IX. Oszt.),
Pach Zsigmond Pál akadémikus,
Polinszky Károly akadémikus,
Sós József akadémikus,
Tarján Imre akadémikus.

2. A bizottság javaslatát terjessze az Elnökség júniusi ülése elé.

Budapest, 1971. április 28.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 33/1971. számú

határozata

az antikommunizmus elleni harcot segítő hazai tudományos tanácskozás megszervezéséről

(Elnökség, 1971. április 27.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az Agitációs és Propaganda Bizottság felkérésére az antikommunizmus elleni harcot segítő — az 1971. év végén sorra kerülő — hazai tudományos tanácskozás előkészítésével és megszervezésével „A két világrendszer békés egymás mellett élésével kapcsolatos ideológiai harc kérdéseivel foglalkozó Probléma Bizottság"-ot bízza meg.

Budapest, 1971. április 29.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Miniszteri rendeletek

A pénzügyminiszter 18/1971. (IV. 25.) PM számú

rendelete

a költségvetési szervek gazdasági és pénzügyi revíziójáról szóló 26/1967. (XII. 15.) PM számú rendelet módosításáról

1. §

A költségvetési szervek gazdasági és pénzügyi revíziójáról szóló 26/1967. (XII. 15.) PM számú rendelet 16. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az ellenőrzést végző szerv vezetője évenként tájékoztatja a Pénzügyminisztérium Revizori Főosztályának vezetőjét a költségvetési revízió szám-szerű teljesítéséről és eredményéről. A tájékoztatást a költségvetési fejezet, illetve a fővárosi, megyei tanács (a továbbiakban: megyei szintű tanács) szintjén a Pénzügyminisztérium irányelvei alapján kell elkészíteni."

2. §

Ez a rendelet 1971. év április 25. napján lép hatályba.

Vályi Péter s. k.,
pénzügyminiszter

A munkaügyi miniszter 11/1971. (IV. 29.) MüM számú

rendelete

a munkaviszonyt érintő rendelkezések kiegészítéséről

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet (Mt. V.) 126. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §

(1) A munkaviszonnyal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 6. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Ha munkahelyváltoztatás esetén az új vállalat vállalja, hogy a szerződésszegés miatt visszatérítendő összeget a dolgozónak megtéríti, vagy azt a dolgozó helyett a tanulmányi szerződést kötött vállalatnak közvetlenül megfizeti, ezt csak a részesedési alapja terhére teljesítheti."

(2) Az 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet a következő 12 C. §-sal egészül ki:

[„Mt. 26. §-ának (4) bekezdéséhez].

12 C. §. A Magyar Szocialista Munkáspártnak a vállalatnál működő pártbizottsági (csúcsvezetőségi) titkára és függetlenített politikai munkatársa munkaviszonyának — e megbízatása és az annak megszűnését követő két év alatt — a vállalat által való megszüntetéséhez az erre illetékes felsőbb pártszerv előzetes hozzájárulása szükséges."

2. §

A munkaidő és pihenőidő egyes kérdéseiről szóló 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet a következő 18 A. §-sal egészül ki:

„A rendkívüli szabadság

[„Mt. 43. §-nak (1) bekezdéséhez].

18 A. §. A Magyar Honvédelmi Szövetség sport és kiképző tevékenységében részt vevők és azok oktatói rendkívüli szabadságának engedélyezésére a sportolók rendkívüli szabadságáról és munkaidőkedvezményéről szóló rendelkezésekben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni."

3. §

A munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló 7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet a következő 3 A. §-sal egészül ki:

[„Mt. 46. §-ának (1) bekezdéséhez].

A dolgozó bérének meghatározása

3. A. § (1) A dolgozó személyi alapbére az alkalmazáskor és az alkalmazást követő egyéves időtartam alatt nem érheti el a vele azonos vagy hasonló munkakörben dolgozó törzsgárda tagok átlagos személyi alapbérét.

(2) Az előző bekezdés rendelkezése nem vonatkozik az áthelyezett dolgozóra.

(3) A kollektív szerződés meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásának részletes szabályait, továbbá kivételt állapíthat meg arra az esetre, ha az új dolgozó munkakörével összefüggésben az átlagost meghaladó, kivételes elméleti vagy gyakorlati ismeretekkel végzi munkáját, feltéve, hogy a dolgozó előző munkaviszonya nem „kilépett" munkakönyvi bejegyzéssel szűnt meg."

4. §

A munkaközvetítésről és a munkaerő-toborzásról szóló 11/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet 14. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Munkaerő toborzása vagy munkaerőnek más módon történő biztosítása címén a vállalat sem saját dolgozójának, sem másnak díjazást vagy költségtérítést nem fizethet. E tilalom nem vonatkozik a vállalatnak arra a dolgozójára, akinek a toborzás munkaköri kötelessége."

5. §

(1) A munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról, a munkakönyvbe történő bejegyzésekről szóló 12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §. A dolgozónak az új munkakönyv kiállításáért 10 forint, az első munkakönyv-másodlat kiállításáért 200 forint, a második és minden további

munkakönyv-másodlat kiállításáért 600 forint díjat kell illetékbélyegben lerónia. A másodlat kiállításáért járó díj lerovása alól a községi tanács elnöke, illetve a fővárosi, megyei városi, városi tanács vb munkaügyi szakigazgatási szervének vezetője felmentést adhat, ha a munkakönyv megrongálódása (megsemmisülése, elvesztése) a dolgozó önhibáján kívül következett be."

(2) A 12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet 8. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A korábbi munkaviszonyok igazolására a személyi igazolványban foglalt adatokat is figyelembe kell venni."

6. §

A termelőszövetkezeti munkaerő foglalkoztatásának egyes kérdéseiről szóló 5/1969. (VIII. 23.) MüM-MÉM számú együttes rendelet a következő 4 A. §-sal egészül ki:

„4 A. §

E rendelet 2 §-ának (2)—(3) bekezdését és 3. §-át az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alkalmazottainak foglalkoztatására, a 4. §-t pedig az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek által végzendő bérmunkára is alkalmazni kell."

7. §

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A biztonsági őrszolgálatra berendelt dolgozók díjazásáról szóló 5638/1951. (OMB K. 27.) OMB számú határozat, valamint az azt módosító 6 080/41/1951. (OMB K. 50.) OMB számú és 3220—564/1952. OMB számú határozatok hatályukat vesztik.

Lázár György s. k.,
munkaügyi miniszter

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 7/1971. MTA—F. (A. K. 9.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálata elnevezésének megváltoztatásáról

1. A Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálatának elnevezése — 1971. május 1-től —

Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálata

elnevezésre változik.

2. A Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálata létesítéséről szóló 1/1958. MTA (A. K. 1—2.) sz. utasítás — az elnevezést illetően — ezen utasításnak megfelelően módosul.

Budapest, 1971. április 27.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 8/1971. MTA—F. (A. K. 9.) számú

utasítása

az MTA által támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításával kapcsolatos gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerről

A 106/1970. (P.K. 13.) PM sz. utasítás 9. §-ában, valamint a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 6/1970. MTA—F. (A. K. 18.) sz. utasítása 5. §-ában foglaltak alapján a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) által támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításával kapcsolatos gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszert a következőkben szabályozom:

I.

Általános rendelkezések

1. §

Az utasítás hatálya a Hivatal által támogatott tanszéki- és egyéb kutatóhelyekre (a továbbiakban: támogatott kutatóhelyek) terjed ki.

2. §

A támogatott kutatóhelyek a kutatási tevékenységük során keletkezett kutatási eredményeket — ideértve a szolgálati találmányokat és a jogilag védhető egyéb kutatási eredményeket is — mint a Magyar Tudományos Akadémia kutatási eredményeit — értékesíthetik.

II.

Kutatási eredmények hasznosításából eredő árbevételek pénzügyi elszámolása

3. §

(1) A támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításából eredő árbevételek pénzügyi lebonyolítása a Hivatalnál központilag kezelt 232—90173—9042. sz. „MTA Támogatott kutatóhelyek találmányértékesítési folyószámlá"-n történik.

(2) A kutatási eredmények hasznosításából befolyó árbevételekből elsősorban az értékesítés kapcsán felmerült költségeket kell kiegyenlíteni.

E költségek fedezetét — az árbevételnek az (1) bekezdésben említett költségvetési folyószámlára történő befizetéséig — a támogatott kutatóhely költségvetési előirányzata terhére kell biztosítani.

(3) A támogatott kutatóhelyeket az utasítás 4. § (2) és (3) bekezdése alapján megillető és a Hivatal illetékes tudományági főosztálya(i) által meghatározott alapok (személyi és egyéb ösztönzési, valamint fejlesztési alap) terhére eszközölt kifizetések fedezetét — annak a Hivatal által történő megtérítéséig — ugyancsak a költségvetési előirányzat terhére kell biztosítani.

(4) A hasznosítás során felmerült költségek megtérítéséről, továbbá az utasítás 4. § (2) és (3) bekezdése alapján a támogatott kutatóhelyeket megillető pénzügyi eszközök rendelkezésére bocsátásáról a Hivatal — a támogatást lebonyolító gazdálkodószerv kezelésében levő MTA költségvetési folyószámlára történő átutalás útján — gondoskodik.

(5) A kutatási eredmények hasznosítása során elért árbevételek után az állami költségvetést megillető rész befizetése iránt a Hivatal központilag intézkedik.

III.

Kutatási eredmények hasznosításából eredő nyereségek felhasználása

4. §

(1) Az utasítás 3. § (2) és (5) bekezdés szerinti kötelezettségek teljesítése után fennmaradó árbevételek összegéből

— 50 százalékban személyi és egyéb ösztönzési,
— 50 százalékban fejlesztési

alap képezhető.

A személyi és egyéb ösztönzési, valamint fejlesztési célokat szolgáló alapok összegének; a — támogatott kutatóhelyeket megillető — személyi és egyéb ösztönzési, továbbá a fejlesztési alap mértékének megállapítására a Hivatal illetékes tudományági főosztálya(i) jogosult(ak).

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján megállapított személyi és egyéb ösztönzési *alap* teljes mértékben a támogatott kutatóhelyeket illeti meg. Ennek felhasználása tekintetében a 106/1970. (P.K. 13.) PM sz. utasítás 18. §-ában foglaltak szerint kell eljárni.

A támogatott kutatóhelyek tárgyévi béralapját s e béralap jutalomként felhasználható 25%-os mértékét — a 01 rovat 1 tételből a támogatott kutatóhelyre eső előirányzatot is számításba véve — az alapok összegének megállapításával egyidejűen — az erre vonatkozó tárgyévi első intézkedésben — a Hivatal illetékes tudományági főosztálya(i) határozza(k) meg.

(3) A fejlesztési alap 80%-át a támogatott kutatóhelyek a 106/1970. (P.K. 13.) PM sz. utasítás 20. §-ában foglaltak szerint fejlesztési célokra használhatják fel.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján meghatározott fejlesztési alap 20%-a a kutatási eredmények hasznosításával kapcsolatban felmerülő központi propaganda-költségek és egyéb kiadások fedezetének biztosítására szolgál.

IV.

Kutatási eredmények hasznosításával kapcsolatos nyilvántartás és adatszolgáltatás rendje

5. §

(1) A támogatott kutatóhelyek a kutatási eredmények hasznosításával összefüggő költségekről — a költségvetési előirányzatukkal kapcsolatos gazdálkodástól elkülönített — nyilvántartást tartoznak vezetni.

(2) Az utasítás 4. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint a támogatott kutatóhelyeket megillető — és a Hivatal illetékes tudományági főosztálya(i) által meghatározott — személyi és egyéb ösztönzési, valamint fejlesztési alap terhére eszközölt kifizetésekről — a költségvetési előirányzatukkal kapcsolatos gazdálkodástól ugyancsak elkülönített — nyilvántartást kötelesek vezetni.

(3) A támogatott kutatóhelyek a kutatási eredmények hasznosításával összefüggő költségekre, valamint az alapok terhére történt kifizetésekre vonatkozó adatokat — a külön megadott formában és határidőre — kötelesek a Hivatal rendelkezésére bocsátani.

(4) A nyilvántartások vezetését, az adatok pontos közlését és a határidők betartását a támogatott kutatóhelyek vezetői kötelesek biztosítani.

6. §

A Hivatalban a kutatási eredmények hasznosításával kapcsolatos számvitel, nyilvántartás, adatszolgáltatás és pénzforgalom belső rendjét a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetője külön szabályozza.

V.

Vegyes rendelkezések

7. §

(1) Az utasítás közzététele napján lép hatályba.

(2) A kutatási eredmények hasznosításából az utasítás megjelenése előtt — a támogatást lebonyolító gazdálkodószerv kezelésében levő MTA költségvetési folyószámlára — befizetett árbevételeknek a költségtérítések után fennmaradt összegét az utasítás 3. §-nak (1) bekezdésében megjelölt központi költségvetési folyószámlára haladéktalanul át kell utalni. Ezen árbevételt terhelő állami befizetési kötelezettség teljesítése után az átutalt összeg elosztása és felhasználása a jelen utasítás rendelkezései szerint történik.

Budapest, 1971. május 4.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

Közlemények

Pályázati felhívás

A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar Állatélettani és Állategészségtani Tanszéke pályázatot hirdet egy fő egyetemi tanársegédi, illetve adjunktusi állás betöltésére.

A kinevezendő oktató feladata a Tanszék oktató-nevelő és tudományos kutató munkájában való részvétel, az állategészségtan tárgykörében előadások tartása, gyakorlatok vezetésében való közreműködés. A pályázat elnyeréséhez Állatorvostudományi Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését.
2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.

   Ezek között:

   — oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.
3. A pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. Részletes önéletrajzot két példányban,
3. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. Három hónapnál nem régibb keletű Hatósági Erkölcsi Bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar Dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Mosonmagyaróvár, Vár 2.

Keszthely, 1971. április 19.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar Állatélettani- és Állategészségtani Tanszéke pályázatot hirdet egy fő tudományos segédmunkatársi vagy tudományos munkatársi állás betöltésére.

A kinevezendő tudományos kutató feladata a Tanszék tudományos kutató munkájában való részvétel, különösen az állatélettan tárgykörében folyó kémiai, biokémiai kutatási feladatok megoldásában való közreműködés.

Pályázhatnak okleveles vegyészek és biológusok (biokémikus vagy élettanszakosok), vegyészmérnökök.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését.
2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.

   Ezek között:

   — tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.
3. A pályázónak a tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. Részletes önéletrajzot két példányban,
3. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet vagy hiteles másolatát,
4. Három hónapnál nem régibb keletű Hatósági Erkölcsi Bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 127/1967. MüM számú utasítás szerinti besorolás illeti meg.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar Dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Mosonmagyaróvár, Vár 2.

Keszthely, 1971. április 19.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71756 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 10. SZÁM

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. JÚNIUS 3.

TARTALOM

Személyi rész 111

Az Akadémia elnökének és főtitkárának utasítása — 1/1971. MTA (A. K. 10.)

A tudományos célú egyesületek felügyeletéről 113

Közlemények

Tájékoztató a nemzetközi tudományos kapcsolatok egyes főbb ügytípusairól 116

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhivásai 120

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 121

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 121

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége Ernst Jenő akadémikusnak, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Biofizikai Intézete igazgatójának, az MTA Biofizikai Tanszéki Kutató Csoportja vezetőjének, kiemelkedő tudományos és oktató munkássága, valamint a hazai biofizikai kutatás megszervezése, általában a tudományszervezés területén kifejtett tevékenysége elismeréséül

akadémiai aranyérmet

adományozott.

A *Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége* kiemelkedő tudományos eredmények elismeréséül az ez évi közgyűlésen kiosztotta az 1971. évi *akadémiai díjakat.*

Az akadémiai díj I. fokozatában és a vele járó 12 000 Ft-os díjazásban részesült:

Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya

Borzsák István, az irodalomtudományok doktora, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Klasszika-filológiai Tanszéke tanszékvezető professzora: „P. Cornelius Tacitus" Pauly-Wissowa Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft (Sp.—Bd. XI. 373—512),

valamint a PWRE Sonderausgaben sorozatában megjelent

„P. Cornelius Tacitus. Der Geschichtschreiber" A. Druckenmüller Ver. Stuttgart 1968. 140 p. munkájáért.

Borzsák István munkája egy évtizedes elmélyült kutatómunka eredménye, s nemcsak a magyar, hanem a nemzetközi klasszika-filológiai kutatásnak is kimagasló teljesítménye. Jól illusztrálják ezt a neves Tacitus-kutatók kritikái, melyek Borzsák István e munkáját a nemzetközi Tacitus-irodalom legjobb alkotásai mellé állítják.

Filozófiai és Történettudományok Osztálya

Mócsy András, a történettudományok doktora, az ELTE Régészeti Tanszékének egyetemi tanára:

„Gesellschaft und Romanisation in der Römischen Provinz Moesia Superior" című munkájáért.

Mócsy András e munkával a római régészet területén kiemelkedő eredményt ért el. Ezen munka Moesis Superior történetének első összefoglaló feldolgozása. A szerző a részletes történeti, földrajzi és katonatörténeti források vizsgálata után megrajzolja a tartomány római adminisztratív beosztását, valamint a városiasodás menetét. Az egyes

területek társadalmi és szociális helyzetét és történetét a régészeti és epigráfiai anyag alapján dolgozza ki. Különösen kiválóan oldja meg feladatát a névelemzések segítségével. Munkájának kiemelkedő részét alkotja a provincia romanizációjának, a latin nyelv elterjedésének nyomon kísérése, a római jog alkalmazása és kormányzati formák, valamint a vallási élet kialakulása. Mint forrásmunka, a könyv további kutatások kiindulását is képezi.

Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya

Dezső Loránt, a fizikai tudományok kandidátusa, az MTA Napfizikai Obszervatóriumának igazgatója:

a hazai napfizikai kutatások megszervezése, valamint a napfoltok és napprotuberanciák kutatása terén elért eredményeiért. A Dezső Lóránt vezetésével dolgozó kollektíva új szempontok szerint dolgozta fel e terület külföldi és hazai megfigyelési anyagát. A feldolgozás legérdekesebb eredménye a napfoltok szerkezetének a napfoltciklussal való változásának felfedezése. A debreceni napfotoszféra megfigyeléseket világszínvonalra sikerült fejlesztenie, és a közel 20 000 debreceni napfelvétel minőségileg is a legjobbak közül való. A napjelenségek értelmezése terén nagy sikert aratott a napfoltok területének kelet-nyugati aszimmetriájának magyarázatával.

Agrártudományok Osztálya

Tóth Mihály, a mezőgazdasági tudományok doktora, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára:
és

Fekete István, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a Tiszavidék Mezőgazdaságfejlesztési Iroda igazgatóhelyettese:
(8000—8000 Ft)

akik az öntözés, annak gazdaságossága és tervezése terén végzett közel két évtizedes munkájuk tapasztalatait hasznosítva kiemelkedő szerepet játszottak az egyik legnagyobb mezőgazdasági és vízgazdálkodási beruházásunk, a kiskörei vízlépcső és öntöző rendszerei mezőgazdasági hasznosítási rendszerének tudományos megalapozásában és gyakorlati kivitelezésében.

Orvosi Tudományok Osztálya

Farkas Elek, az orvostudományok kandidátusa, az Országos Közegészségügyi Intézet osztályvezetője:

Farkas Elek működésével döntő mértékben segítette elő a hazai víruskutatás fejlődését, az e területen dolgozó szakemberek kiképzését. Az influenza vírussal kapcsolatos munkája nemzetközi elismerésben részesült, és munkatársaival együtt az influenza vaccina kidolgozásával jelentős mértékben elősegítette a vírusbetegség leküzdésére irányuló törekvéseket.

Műszaki Tudományok Osztálya

Kollár Lajos, a műszaki tudományok doktora, a Budapesti Városépítési Tervező Iroda főstatikusa:

Kollár Lajosnak a héjszerkezetek statikai és stabilitási vizsgálatával kapcsolatosan számos magyar és idegen nyelvű dolgozata jelent meg. Héjívekre vonatkozó önálló eredményeit a „Statik und Stabilität der Schalenbogen und Schalenbalken" c. könyvében foglalta össze. E téren végzett elméleti és kísérleti kutatásai nemzetközileg is elismertek, és magas tudományos színvonaluk mellett a gyakorlat szempontjából is jelentősek.

Eredményeit több hazai és külföldi héjszerkezet méretezésénél is felhasználták.

Kémiai Tudományok Osztálya

Farkas Loránd, a kémiai tudományok doktora, az MTA Alkaloidkémiai Tanszéki Kutatócsoportjának tudományos tanácsadója:

Az oxigén-heterociklusos vegyületek és glikozidjai területén felmutatott, széles, a nemzetközi közvélemény által is sokra értékelt eredményeiért.

Nevezett három évtizede foglalkozik a természetes szerves anyagok kémiájával, ezen belül hangsúllyal flavonoidokkal, flavonoidglikozidokkal, szénhidrátokkal, ezen vegyületek izolálásával, szerkezet-felderítésével és teljes szintézisével. Legújabb eredményei közül kiemelendő az izoflavonok új típusú szintézise, új gyűrűizomerizáció megfigyelése az izoflavonok területén, valamint a természetes benzol-kromanonok és benzol-kumaran-3-onok és glükozidjainak első szintézise.

Az akadémiai díj II. fokozatában és a vele járó 8000 Ft-os díjazásban részesült:

Filozófiai és Történettudományok Osztálya

Makai Mária, a filozófiai tudományok kandidátusa, az MTA Filozófiai Intézete tudományos munkatársa: „A meghasonlott tudat világképe" c. munkájáért.

A könyv sajátos pozitív helyet foglal el a késő polgári világkép marxista bírálatát adó munkák között. Míg az eddigi marxista munkák jórészt a német fejlődés alapján mutatták meg a polgári világkép irracionalizálódását a legkülönbözőbb területeken, társadalomfilozófiában, etikában, esztétikában, addig Makai könyve elsősorban, de nem kizárólag az ebből a szempontból úgyszólván ismeretlen területet jelentő angol filozófiai fejlődés kritikai elemzésére összpontosít. Bár korántsem ismeretelméleti-logikai kérdések elemzése nyitányát jelenti benne az etikai és esztétikai problémák áttekintő elemzésének, ezért a könyv nagy érdemeként kell értékelnünk azt, hogy az ismeretelméleti-logikai kérdésekből indít igen elmélyült elemzéssel, s ezzel alapot teremt magának az etikai és esztétikai dekadenciának mélyebb megértésére és marxista bírálatára.

Orvosi Tudományok Osztálya

Takács Lajos, az orvostudományok doktora, a SOTE II. sz. Belklinika Kísérleti Laboratóriumának vezetője:

a szervek nutritív vérkeringésének és a perctérfogat eloszlásának patkányokon történő vizsgálata

során az utóbbi három évben elért jelentős eredményeiért. A terhes patkányokon véreztetéses redistributio kapcsán észlelte, hogy a terhes uterus keringése a véreztetéses redistributióban nem vesz részt; elsőként foglalkozott a szervek vérellátása szempontjából döntő, nutritív collateralisok dynamikájával. Kimutatta, hogy a collateralisokat endogén és exogén mechanizmusok egyaránt befolyásolhatják.

Műszaki Tudományok Osztálya

Bán Gábor, a műszaki tudományok kandidátusa, a BME Villamosművek Tanszékének docense 4000,— Ft,

Szabó Bakos Róbert, a műszaki tudományok kandidátusa, a Villamosenergiaipari Kutató Intézet tudományos osztályvezetője 4000,— Ft,

Kiss Lajos, a BME Villamosművek Tanszékének adjunktusa 3000,— Ft

Ugrósdy László, az Egyesült Izzó fizikusa 3000,— Ft:

A kollektiva a számológépet a villamos energiaiparban felmerülő tudományos problémák megoldására — tranziens stabilitási vizsgálatok, kapcsolási túlfeszültségek modellezése — sikerrel alkalmazta. Az elért eredményeket az ipar részére publikálták és részben a CIGRE konferencián is ismertették. E tranziens kisminta kifejlesztésével és alkalmazásával sikerült a légköri túlfeszültségekkel kapcsolatos számos problémát tisztázni és olyan nemzetközileg új, egyszerű és olcsó túlfeszültségvédelmi rendszert kidolgozni, amelyet a Magyar Villamosművek Trösztszéles körben jó eredménnyel alkalmaz.

Csurgay Árpád, a Távközlési Kutató Intézet osztályvezetője:

Nevezett az elosztott paraméterű hálózatok elméletében nemzetközileg eredeti, új fizikai eszközök áramköri alkalmazásánál jelentős és a hazai elektronikai ipar technológiai és berendezéstechnikai fejlődését elősegítő tudományos eredményeket ért el.

Biológiai Tudományok Osztálya

Kiss Árpád, a biológiai tudományok kandidátusa, a Zöldségtermesztési Kutatóintézet igazgatóhelyettese:

a Gramineák genetikai kutatásában, közelebbről a Triticale (búzarozs) kutatásában elért és nemzetközileg elismert eredményeiért.

Kiss Árpád előállította a ploiploid és oktoploid Triticalékat, majd ezek keresztezésével, citológiai vizsgálatokkal, a szelekció speciális módszereivel megoldotta a konstans növényfaj plasztikussá tételét.

Vető Ferenc, a biológiai tudományok kandidátusa, a POTE Biofizikai Intézete tudományos munkatársa:

Nevezett eredményes, nemzetközileg ismert tudományos munkát végez a transzportfolyamatok egzakt alapjainak tisztázása területén, főként a víztranszport vonatkozásában. Munkája az irreverzibilis folyamatok termodinamikáját felhasználva a transzportban szereplő kereszteffektusok között, az eddig figyelmen kívül hagyott hőmérséklet-gradiensek jelentőségét igazolta modellkísérletekben és biológiai objektumokon.

Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya

Fazekas Béla, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a KSH osztályvezetője:

„Mezőgazdaságunk a felszabadulás után" (Mezőgazdasági Kiadó, 1967. 391 o.) című könyvéért, mely magas tudományos színvonalon, gazdag adatanyaggal, célirányos módszertani apparátussal, élvezetes stílusban elemzi és rajzolja meg mezőgazdaságunk felszabadulás utáni két évtizedes fejlődését. A szakmai közvélemény szerint a munka a mezőgazdaság fejlődésének, helyzetének elemzését egyrészt a termelés, másrészt a termelőerők oldaláról közelítő mű, mely feltárva a gazdaságpolitika és a gazdaságirányítási rendszer termelésalakító hatását, nagymértékben segíti a további vizsgálatokat és a helytálló következtetések kialakítását mind az eddigi teljesítményekről, mind a jövő fejlesztéséről.

Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya

Schmieder Antal, a Bányászati Kutató Intézet tudományos munkatársa 6000,— Ft,

Kesserű Zsolt, a Bányászati Kutató Intézet tudományos munkatársa 5000,— Ft,

Willemsz Tibor, a Bányászati Kutató Intézet tudományos munkatársa 4000,— Ft:

a bányászati hidrológia és bányavízvédelmi kutatások terén elért eredményeikért.

A kutatócsoport elméleti, laboratóriumi, statisztikai és hidrológiai módszerekkel kimutatta a hegyszerkezet, a védőréteghatás, valamint a vízbetörések nagysága és gyakorisága közötti kapcsolatot. Eredményeként sikerült levezetni a vízhozam előrejelzésére alkalmas összefüggéseket. Kiemelkedő eredményeket értek el a karsztvízáramlás jellemzőinek meghatározása területén. Vizsgálták a víztömegek áramlásának megoszlását mind a szerkezeti irányok, mind a térbeli eloszlások szerint. Megállapították az áramlások mélységét és sebességét, meghatározták a depresszió és a vízhozam közötti mennyiségi összefüggést. Találmányi szintű, az eddig ismerteknél pontosabb vízszintmérő berendezést is szerkesztettek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 1/1971. MTA (A. K. 10.) számú

együttes utasítása

a tudományos célú egyesületek felügyeletéről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 2031/1970. (XI. 11.) számú határozatának 2. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a tudományos

célú egyesületek felügyeletét — a belügyminiszter véleményének meghallgatásával — az alábbiak szerint szabályozzuk.

Az utasítás hatálya

1. §

Az utasítás hatálya kiterjed *a mellékletben* felsorolt tudományos célú akadémiai egyesületekre, társaságokra (a továbbiakban: egyesületek). Nem terjed ki az utasítás hatálya a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségére és a Szövetségbe tömörült egyesületekre.

Az egyesületek felügyelete

2. §

(1) Az egyesületek felügyeletét az Akadémia főtitkára — a tudományos tevékenység tekintetében — az Akadémia elnökével egyetértésben látja el.

(2) Az egyesületek felügyelete kiterjed különösen:

a) új egyesület létesítése esetén annak vizsgálatára, hogy az egyesületalapítás, illetőleg az alapszabály megfelel-e az alapítási célnak, a törvényes előírásoknak, továbbá, hogy életképes-e az egyesület,

b) az egyesületek alapszabályszerű működésének és vagyonkezelésének ellenőrzésére,

c) az egyesületek beszámoltatására,

d) az egyesületi feladatok törvényes, célszerű és eredményes megvalósításának figyelemmel kísérésére,

e) az egyesületi nyilvántartás vezetésére.

(3) Az egyesületek költségvetési támogatásának kereteit az Akadémia főtitkára az Akadémia elnöke véleményének figyelembevételével állapítja meg.

Az egyesületek felügyeletével kapcsolatos tudományos testületi tevékenység

3. §

(1) Az Akadémia testületi szervei (tudományos osztályok, tudományos bizottságok) a tudományterületükön működő egyesületek munkájához tudományos támogatást nyújtanak, illetőleg elősegítik a tudományterület szerint illetékességi körükbe tartozó egyesületek munkáját. Új egyesület létesítése esetén véleményt nyilvánítanak a tekintetben, hogy az alapítási cél megfelel-e a tudományos és társadalmi érdekeknek. Megvitatják az egyesületek tudományos és kulturális tevékenységét; ehhez az egyesületek vezetőségeitől beszámolót kérhetnek.

(2) Az egyesületek tudományos felügyeletének, illetőleg a testületi szervek ilyen irányú feladatának ellátásában a Tudományos Testületi Titkárság közreműködik.

Az egyesületek felügyeletével kapcsolatos szakigazgatási tevékenység

4. §

(1) Az Akadémia főtitkára

a) az egyesület létrehozásán tevékenykedő szervezőt a szervezés megszüntetésére felhívhatja, ha azonos alapszabályszerű céllal országos egyesület vagy ugyanazon a tudományterületen, amelyikre a szervezés irányul, helyi egyesület már működik;

b) amennyiben nincs biztosítva az egyesület alapszabályszerű működése, illetőleg, ha az egyesület tevékenysége az alapszabállyal ellentétes, az egyesület önkormányzatát felfüggeszti, felügyelőbiztost rendel ki, illetőleg a jogszabályokban meghatározott esetekben az egyesületet feloszlatja;

c) az egyesület által hozott azokat a határozatokat, amelyek jogszabályba vagy az egyesület alapszabályába ütköznek, illetőleg sértik, vagy veszélyeztetik a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, a tagok érdekeit, megsemmisíti.

(2) Ahhoz, hogy az egyesület külföldi szervvel intézményes kapcsolatot létesítsen, illetőleg nem magyar állampolgár egyesületi tagságához az Akadémia főtitkárának hozzájárulása szükséges.

5. §

(1) Az egyesületek felügyeletével kapcsolatos szakigazgatási tevékenység ellátásában az Akadémia Hivatala funkcionális főosztályai közreműködnek.

(2) Az egyesületek gazdálkodását, pénz- és vagyonkezelését a Terv- és Pénzügyi Főosztály által 202 538/1969. szám alatt kiadott szabályzatban foglaltak szerint kell ellátni. A Terv- és Pénzügyi Főosztály jelentést kérhet az egyesületek gazdálkodási ügyintézéséről, a pénzkezelésről és az évi zárszámadásokról.

(3) Az egyesület megszűnése esetén — ha a vagyoni hovafordítás felől az egyesület alapszabálya vagy a közgyűlés nem rendelkezett —, illetőleg feloszlatása esetén az egyesület vagyona, a hitelezők kielégítése után, állami tulajdonba kerül, és azzal az Akadémia Központi Hivatala rendelkezik.

(4) A Személyzeti Főosztály közreműködik az egyesületek vezető szerveinek megválasztott tisztségviselőire, továbbá a fontos és bizalmas munkakört betöltő munkavállalóira előírt előfeltételek megállapításában; ezekre vonatkozóan vezeti a személyi nyilvántartást.

6. §

(1) Az egyesület vezetője az Akadémia Központi Hivatala Központi Igazgatási Titkárságához köteles bejelenteni:

a) az egyesület megalakulását, az alakuló közgyűlés idejét és helyét,

b) az egyesület ügyintéző és képviselő szerve tagjainak nevét, lakcímét és munkahelyét,

c) a közgyűlés (küldött közgyűlés) helyét és idejét a közgyűlés időpontját megelőzően legalább 8 nappal,

d) az egyesület helyi csoportjainak alapítását, az azokban beállott változásokat,

e) az egyesületnek más egyesülettel való egyesülését.

(2) Az egyesület vezetője köteles a Központi Igazgatási Titkársághoz az alábbi iratokat megküldeni:

a) az alapszabályt, illetőleg a módosított alapszabályt a közgyűlés elfogadásától számított 15 napon belül;

b) a közgyűlésről (küldött közgyűlésről) készített, a tisztségviselők nevét is magában foglaló jegyzőkönyvet a közgyűlést követő 30 napon belül.

Az egyesületek nyilvántartási rendszere

7. §

A Központi Igazgatási Titkárság vezeti az egyesületek központi nyilvántartását, melynek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

a) az egyesület neve, székhelye,

b) az egyesület működési területe,

c) az egyesület megalakulását és alapszabályát elfogadó közgyűlés helye és időpontja,

d) az alapító tagok száma,

e) az egyesület bélyegzője,

f) a felügyeleti szerv ügyszáma az egyesület nyilvántartásbavételéről,

g) országos egyesület helyi csoportjainak száma és székhelyeik,

h) megnevezése azoknak az egyesületeknek, amelyek esetleges fúziójából az egyesület létrejött, továbbá a működés közben esetleg beolvadt egyesületek megnevezése,

i) az egyesület képviselő szervének megnevezése,

j) az egyesület önkormányzata esetleges felfüggesztésének ügyszáma, kelte, a kirendelt felügyelőbiztos neve és lakcíme, az önkormányzat visszaadásának ideje és ügyszáma,

k) a megszűnt egyesület vagyonáról szóló rendelkezés,

l) ha a megszűnés oka más egyesületbe való beolvadás, annak az egyesületnek a neve és székhelye, amelybe az egyesület beolvadt.

Az egyesület vezetőire vonatkozó szabályok

8. §

(1) Az egyesület vezetői büntetlen előéletű és feddhetetlen magyar állampolgárok lehetnek.

(2) Az egyesület vezetőinek kell tekinteni az ügyintéző és képviselő szervek vezetőit és tagjait, a helyi csoportok vezetőit, valamint az egyesület szervezetében működő szakosztály vagy más néven alakult olyan csoport (szervezet) vezetőjét is, amelynek 30 vagy ennél is több tagja van.

(3) Az egyesület pénz- és vagyonkezelését, továbbá a gazdálkodás ellenőrzését végző tisztségviselők vagy alkalmazottak (főkönyvelő, pénztáros, raktáros stb.) csak büntetlen előéletű magyar állampolgárok lehetnek. Ugyancsak büntetlen előéletű magyar állampolgár lehet az egyesület belső ellenőre (számvizsgáló, revizor, ellenőr stb.) vagy ilyen célra alakult bizottság vezetője, illetőleg tagja. A gazdasági vezető alkalmazásához a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetőjének egyetértése szükséges.

(4) Ha a (2) bekezdésben felsorolt tisztségekre olyan személy kerül megválasztásra, akire vonatkozóan az előírt feltétel még nincs megállapítva, a tisztségviselő a megválasztástól számított 30 napon belül köteles az erkölcsi bizonyítványt megszerezni. Amennyiben megállapítható, hogy a megválasztott személy az előfeltételnek nem felel meg, vagy az erkölcsi bizonyítványt nem szerzi be, az Akadémiai főtitkára a választást ebben a részében megsemmisítheti.

(5) A megválasztásig, illetőleg az alkalmazásig is fontos és bizalmas munkakörben dolgozókat erkölcsi bizonyítvány beszerzésére kötelezni nem kell.

(6) Az utasítás hatálybalépésekor a (2)—(3) bekezdés hatálya alá tartozó személyek 60 napon belül kötelesek a büntetlen előéletet igazoló erkölcsi bizonyítványt az Akadémia Központi Hivatala Személyzeti Főosztályához terjeszteni. Ennek elmulasztása esetén az Akadémia főtitkára javasolhatja az egyesület választott szerveinek a tisztségviselő felmentését és új tisztségviselő választását; az alkalmazott munkaviszonyát pedig ilyen esetben meg kell szüntetni.

(7) Nem kell erkölcsi bizonyítványt beszereznie annak, aki az utasítás hatálybalépésekor az egyesületi tisztség betöltése mellett egyéb fontos és bizalmas munkakörben (1957. évi 66. tvr. 1. §) dolgozik.

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Budapest, 1971. május 6.

Erdey-Grúz Tibor s. k., elnök

Köpeczi Béla s. k., főtitkárhelyettes

*

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 1/1971. MTA (A.K. 10) sz. együttes utasításához

A Magyar Tudományos Akadémia szervezetéhez tartozó egyesületek

1. Kőrösi Csoma Társaság
2. Magyar Államtudományi Társaság
3. Magyar Biofizikai Társaság
4. Magyar Biokémiai Társaság
5. Magyar Biológiai Társaság
6. Magyar Földrajzi Társaság
7. Magyar Irodalomtörténeti Társaság
8. Magyar Közgazdasági Társaság
9. Magyar Néprajzi Társaság
10. Magyar Numizmatikai Társulat
11. Magyar Nyelvtudományi Társaság
12. Magyar Parazitológusok Társasága
13. Magyar Pszichológiai Tudományos Társaság
14. Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat
15. Magyar Történelmi Társulat
16. Ókortudományi Társaság

Közlemények

Tájékoztató

a nemzetközi tudományos kapcsolatok egyes főbb ügytípusairól

A tudománypolitikai irányelvek végrehajtásával kapcsolatos tennivalók, a tudomány integrációjából fakadó szükségszerűség napról napra elevenebben kapcsolják be az intézeteket a nemzetközi tudományos élet vérkeringésébe; nő e téren az intézetek önállósága, szaporodik a közvetlenül intézhető ügyek száma. Az intézetek ilyen irányú munkáját szeretnők megkönnyíteni azzal, hogy tájékoztatást adunk az ügyek főbb típusairól, megjegyezve, hogy — figyelemmel az írott és íratlan szabályokra — a mai gyakorlat szerint melyik ügytípusnál ki az ügy gondozója, kire hárul az intézkedések zöme és az ezzel járó felelősség.

1. *Tudományos együttműködési egyezmények — munkatervek s ezek végrehajtásával összefüggő eljárások*

1.1 a) *Akadémiai tudományos együttműködési egyezmények*

Diplomáciai vagy egyéb magas szinten kifejezésre juttatott óhaj alapján, megfelelő széles körű előkészítő munka után az Akadémia, elnökségi szinten, általában határozatlan időre szóló, szerződéses formájú tudományos együttműködési megállapodást ír alá a partner akadémiával vagy ennek megfelelő szintű, országos hatáskörű tudományos központtal. Az egyezmény tartalmazza az együttműködést vállaló felek megnevezését, az együttműködés tartalmát, célját, időtartamát, feltételeit, biztosítékait, módját stb. röviden: az együttműködés változatlan (állandó) elemeit.

1.1. b) *Akadémiai tudományos együttműködési munkatervek*

A tudományos együttműködési munkaterv jelenti az egyezmény végrehajtását. Tartalmazza az együttműködés konkrét célra irányuló, rövidebb-hosszabb határidőre szóló megjelenési formáit, cselekményeit, az együttműködésben részt vevő, kötelezettséget vállaló intézmények megnevezését, az együttműködés anyagi feltételeit, időtartamát.

A cselekmény felelőse és szervezője az Akadémia Tudományos-Testületi Titkársága, illetve az MTA Hivatala Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya (továbbiakban: NKF); az akadémiai kutatóintézet vagy támogatott tanszék, az MTA Hivatala illetékes tudományági főosztálya, ill. az NKF felkérésére kapcsolódik be mind az előkészítés, mind a végrehajtás során.

1.2. *Közös kutatási témák*

A nemzetközi tudományos élet integráns része a meghatározott célra irányuló közös kutatómunka. Közös kutatási témának nevezzük — a különböző nyelvek nemzeti meghatározásától függően — gyűjtőfogalomként: két vagy több együttműködő félnek egy konkrét feladat közös elvégzésére irányuló, megállapodás formájú kötelezettségvállalását. A megállapodás tartalmazza a kötelezettségvállaló feleket, az elérendő cél meghatározását, a vállalkozók közötti munkamegosztást (részfeladatokat), a rész- és összmunkák határidejét, a kutatómunka anyagi fedezetének kérdését, a publikáció (felhasználás, értékesítés) módját, esetleges találmányi vagy szabadalmi bejelentés mikéntjét stb.

A közös kutatási témák tekintetében az Intézet a felelős, a tudományági főosztály és az NKF a segítők. Az Intézet kezdeményező, maga választja meg a partnerét, ő tárgyalja (levelezi) le vele a végrehajtás módozatait, határidejét, foglalja írásba a munkaszerződést; s ha minden megvan, az illetékes tudományági főosztályon keresztül benyújtott előterjesztés után az NKF gondoskodik a partner akadémiánál a közös kutatási témák jegyzékébe, ill. a munkatervbe való felvételéről.

1.3. a) *Egyezményes, devizamentes cseretanulmányutak*

A tudományos együttműködési egyezmények — az együttműködés egyéb formái mellett — előirányozzák egymás tudományos munkatársainak devizamentes alapon való cseréjét, egymás intézményeinek, munkamódszereinek stb. megismerése, képzés és továbbképzés stb. céljából. A munkaterv rögzíti e cseretanulmányutaknak feltételeit, mint pl. díjmentes szállás, laboratóriumi munkahely, napidíj, díjmentes orvosi ellátás stb. Ezeknek betartását a szerződő felek kölcsönösen biztosítják.

Egyezményes, devizamentes cseretanulmányúti kiutazások:

A cél jelenleg a minél szélesebb körű decentralizáció, azaz ha a tudományági főosztály lebontja az intézetekre ezeket a kereteket, az Intézet szabadon rendelkezik vele; csak ha kevés a keret, vagy fölösleg mutatkozik, kell a tudományági főosztályt bevonni a keretfelhasználásba. Az egyezményes keretek felhasználásánál javasoljuk előnyben részesíteni a két- vagy többoldalú egyezményen alapuló közös kutatási témákat, illetve az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv jóváhagyása után a kutatási főirányokhoz kapcsolódó feladatokat.

Egyezményes, devizamentes, cseretanulmányúti kiutazások esetén a keretek felosztása után, a részletkérdésekről (tanulmányút időpontja, esetleges munkaprogram módosítás stb.) a kutatóhely közvetlenül levelezhet — érintkezhet — az NKF-fel.

Az esetleg felszabaduló keretek felett az illetékes tudományági főosztály rendelkezik.

Egyezményes, devizamentes cseretanulmányúti beutazások:

Az intézetek feladata és felelőssége a szakmai program biztosítása, ennek kapcsán a fogadó intézmény ugyancsak közvetlenül tarthat kapcsolatot az NKF-fel. Szállodafoglalás és egyéb anyagi terhek az NKF-et terhelik. Fizetett kísérő vagy tolmács az NKF engedélye nélkül nem állítható be.

1.3 b) *Munkavállalás a SZUTA-nál*

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája meghatározott számban fogadja az MTA tudósait — részben meghívás alapján, részben az MTA javaslatára — a SZUTA-hoz tartozó intézetekben munka-

vállalás jellegű tanulmányútra, intézeti állományba, a szovjet tudósokéval nagyjából azonos javadalmazás mellett.

A SZUTA — Keldis elnök kezdeményezésére — évről-évre 10—15 kutatóhelyi státuszt ajánl fel intézeteiben általában minősített tudományos dolgozóknak. Az esetek egy részében ő maga hívja meg a magyar tudóst, de nincs akadálya annak sem, hogy az MTA javasoljon munkatársai közül erre a keretre. Meghívás esetén az intézet dönt, hogy tudja-e nélkülözni a meghívás időtartamára munkatársát, s a továbbiakban az NKF intézkedik. Az MTA-tól kiinduló javaslatokat a tudományági főosztály gyűjti össze és továbbítja az NKF-hez, amely a konkrét munkatervvel megkeresi a SZUTA-t a fogadási készség kinyilvánítása iránt.

2. *Tudományos tanácskozások*

A magyar tudomány eredményeinek ismertetése, a külföldi tudomány állásának megismerése, nézetek kicserélése, nézeteknek és felfogásoknak viták útján való tisztázása céljából az MTA többnyire saját elhatározásából, nemegyszer nemzetközi felkérésre különböző tudományterületeken évente bizonyos számú nemzetközi vagy nemzetközi jellegű tudományos tanácskozást rendez az MTA Elnöksége által elfogadott hároméves — ezen belül éves — tervek alapján.

Hazai tudományos tanácskozás

Ha nemzetközi tudományos szervezet felkérésére vagy nemzeti jelleggel külföldi tudósok részvételével kívánja az Intézet rendezni, a tudományos osztályon keresztül kell kérni a Tudományos-Testületi Titkárságtól az MTA tervébe való felvételét és a tervezett anyagi támogatást. Amennyiben a TTT előterjesztésére az MTA Elnöksége felveszi tervébe a rendezvényt, az Intézet a TTT-vel szerződést köt a rendezvényre. A rendezvény idegenforgalmi teendői továbbra is az NKF-hez tartoznak, tehát szállásrendelés, vízumügyekben stb. továbbra is az NKF-hez kell fordulni. A költségvetést a TTT hagyatja jóvá, azonban a pénzkiutalás szintén az NKF közbeiktatásával történik. Az olyan tanácskozások esetében, ahol a hazai kutatóintézet szűk körű munkamegbeszélést folytat valamelyik külföldi partnerintézet képviselőivel, és ahol az állami támogatás mértéke nem haladja meg a kettőezer forintot, ott a rendezvény megtartását a tudományági főosztály rendezi, és az anyagi fedezetet az NKF biztosítja.

2.1. *Külföldi tudományos rendezvényen való részvétel*

Külföldi tudományos rendezvényen való részvétel a magyar tudomány képviselete. Ez lehet kormányszintű (pl. MINESPOL), akadémiai tudománypolitikai (pl. ICSU) s szakterületi (pl. IMU). Továbbá a rendező szervtől függően lehet nemzetközi, nemzetközi jellegű hazai és nemzeti rendezvény. Megjelenési formáját tekintve delegáció vagy egyéni, azonban nem a létszám adja meg a delegáció hivatalos vagy egyéni jellegét.

Külföldi tudományos rendezvényre való utazás

A kiküldetésre való javaslat megtételekor az Intézet adjon pontos tájékoztatást a következő kérdésekről:

— az Intézet értesül-e a szaksajtóból a szóban forgó rendezvényről?

— az MTA kapta-e a meghívást hivatalos úton?

— devizafedezetes, ill. devizakötelezett, beleértve a részvételi és szakmai program (pl. kirándulás, helyszíni bejárás) díját is?

— személyre szóló meghívás vendéglátással, vendéglátás nélkül?

— tőkés vagy szocialista országban lesz-e?

— nemzetközi szervezeti rendezvény-e, avagy nemzeti stb.?

— és végül: ki biztosítja az útiköltséget?

Mindeme kérdések tisztázása szükséges ahhoz, hogy a tudományági főosztály a kiküldetési javaslattal érdemben foglalkozni tudjon. Ezért feltétlenül szükséges, hogy az Intézet a javaslat megtételekor kitérjen ezekre a kérdésekre. Ennek legegyszerűbb módja az, hogy a meghívólevél másolatát csatolja 2 példányban az Intézet a javaslathoz, minthogy az esetek döntő többségében meghíváson alapul. De ugyanilyen fontos az is, hogy beterjessze az Intézet a prospektust, ill. annak fénymásolatát, mivel ez további fontos részletkérdésre ad felvilágosítást. Csak így tud a főosztály az NKF-nél diszponálni, míg a kellékek késedelmes bekérése esetleg az út realizálását veszélyezteti kellő előkészületi idő hiányában. E kellékek birtokában dönt a tudományági főosztály, hogy akadémiai érdekűnek minősíti az utazást, s vállalja a költségeket, avagy magánútra tereli.

3. *Nemzetközi tudományos szervezetek, tagságaink*

Nemzetközi tudományos szervezetnek nevezzük azokat az alapszabállyal rendelkező testületeket (társulásokat), amelyek tevékenységük egészében (pl. IUPAC) vagy egy részében (pl. UNESCO) alap- vagy alkalmazott tudományokkal vagy mind a kettővel foglalkoznak (kutatást végeznek, terveznek; kutatást, tudományos képzést vagy tudományos kérdések megvitatását szervezik, finanszírozzák; tudományos információkat gyűjtenek, feldolgoznak és terjesztenek; szervezik a tudományos élet különböző megmozdulásait) a természet-, agrár-, orvos-, műszaki és társadalomtudományok valamely ágában.

Az alapszabály biztosítja a tagok egyenlő szavazati és egyéb jogait, kötelezettségeit. A tagságtól függően megkülönböztetünk kormányközi (OG) és nem kormányközi (ONG) tudományos szervezeteket, attól függően, hogy a tagok kormányok (pl. NAÜ), társadalmi vagy egyéb szervezetek, nemzeti bizottságok stb. (pl. ICSU), ill. egyének (pl. EUCARPIA). A nemzetközi tudományos szervezetekben való részvétel az Akadémia testületi szerveinek hatáskörébe tartozik.

Felvétel útja: Intézet — tudományos osztály — TTT — Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága. Tagsági díj befizetéséről TTT diszpoziciója alapján NKF utalványoz. Külföldi rendezvény esetén:

ha kollektív tagsággal rendelkezünk a szervezetben, továbbá ha nemzetközi szervezeti vezetőségi tag az intézeti dolgozó, és jelenléte tudománypolitikai érdek, a kiutazás költségeit a TTT fedezi. Egyéni tagság esetén, vagy ha kollektív tagok vagyunk, de az utazásra javasolt intézeti dolgozó nem vezetőségi tag, a kiutazás költségeit vagy a tudományági főosztály, vagy a kiutazó maga fedezi.

4. *Külföldről érkező meghívások*

Külföldi tudományos szervtől (Akadémia, nemzetközi szervezet, alapítvány, egyetem stb.) az MTA-hoz vagy névre szóló, magyar tudós(ok) meghatározott célra való meghívása. A meghívás célját (tartalmát) tekintve irányulhat:

a) munkavállalásra,

b) vendégprofesszúrára, vendégelőadásra, konzultálásra stb.

c) ösztöndíj felhasználására,

d) tudományos rendezvényen való részvételre.

4.1. *Kiutazás külföldi meghívás alapján rövid időtartamra:*

Ezek a meghívások rendszerint tapasztalatcsere látogatásra, előadástartásra, munkamegbeszélésre szólnak, és többnyire a meghívó szokta viselni a költségeket. Elfogadásáról a tudományági főosztályvezető dönt, állásfoglalásától függ, hogy akadémiai jellegűnek, ill. akadémiai érdekűnek, a magyar tudomány reprezentálásának ítéli a meghívást. Ha nem, akkor a magánkiutazás útjára kell terelni.

4.2 *Ösztöndíjra, vendégprofesszúrára, külföldi munkavállalásra stb. való meghívás alapján hosszabb időtartamra való kiutazás.*

Elfogadása komoly körültekintő megfontolást igényel. Röviden: milyen magyar tudományos, akadémiai, intézeti érdek fűződik a meghívás elfogadásához; alkalmas-e a meghívott a reá váró feladatra, tudja-e az intézet hosszabb időre idehaza nélkülözni stb.; a felajánlott ösztöndíj, tiszteletdíj arányban áll-e a feladattal és a kiutazó tekintélyével stb. Tőkés országból érkező meghívásoknál kérjük az NKF által rendszeresített és a kutatóhelyeknek mintaként megküldött adatszolgáltató lapot is 2 példányban kitöltve a tudományági főosztálynak megküldeni. Szükséges tehát, hogy a javaslat mellé az intézet az összes előzményeket és a meghívólevelet csatolja, ugyanis a tudományági főosztály — egyetértésben a Személyzeti Főosztállyal — csak így tud állást foglalni s az illetékes főtitkárhelyettes döntése után továbbadni az ügyet az NKF-nek. Ezek az utak ugyanis igenlő esetben mindig akadémiai érdekűnek minősülnek, tehát a továbbiakban az NKF szerzi meg a szükséges egyéb állami hozzájárulásokat.

4.3. *Intézeti dolgozó rövid külföldi útjának támogatása*

A múlt év folyamán a 18. sz. Akadémiai Közlönyben megjelent 106/1970. PM sz. utasítás 18. §. *b)* pontja lehetővé teszi, hogy az intézeti szerződéses munkák árbevételéből képzett részesedési alapból az intézet anyagilag támogassa az intézeti dolgozó képzését szolgáló tudományos célú *magán*utazását.

4.4. *Munkavállalás ENSZ, UNESCO, TESCO és egyéb szervek útján*

A munkaügyi-, akadémiai és egyéb rendelkezések, valamint tudománypolitikai célkitűzéseink figyelembevétele mellett akadémiai állományú magyar tudósnak külföldi tudományos intézménnyel (egyetem, kutatóintézet stb.) meghatározott céllal, meghatározott időre, szerződésben vagy egyéb írásos megállapodásban rögzített feltételekkel létesített munkaviszonya.

Az eljárás — kisebb változásokkal — a 4.2. pontban leírtakkal azonos, kiegészítve az illető szervezet vagy szerv által támasztott igényekkel, kívánságokkal.

5. *Pályázatok az Országos Ösztöndíj Tanács által biztosított tanulmányutakra*

Államközi kulturális és tudományos, ill. műszaki-tudományos egyezményeken alapuló vagy külföldi alapítványok, intézmények stb. által meghirdetett, az Országos Ösztöndíj Tanács, ill. a Kulturális Kapcsolatok Intézete által kiírt országos pályázat útján elnyerhető ösztöndíj rövidebb-hosszabb időtartamú külföldi tanulmányútra.

Ezek általában pályázat útján nyerhetők el. Az NKF az Akadémiai Közlönyben teszi közhírré a pályázati hirdetményt, azonban a pályázatokat a tudományági főosztályokra kell küldeni, s az OÖT határozatát is a főosztály közli az intézetekkel, a tanulmányúttal kapcsolatos további teendőkről való egyidejű tájékoztatással.

5.1. *Hosszú, devizás tanulmányutak*

A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a 3346/1961. sz. határozatával országos alapot létesített szakemberek továbbképzését szolgáló 6—24 hónapig terjedhető, szocialista vagy tőkés országban végrehajtandó *tanulmányi munkaútra*. Ez az alap (keret) az Országos Ösztöndíj Tanács rendelkezésére áll, a szakemberek (tudományos dolgozók) főhatóságukhoz benyújtott pályázat útján nyerhetik el az állami ösztöndíjnak ezt a formáját.

Szocialista viszonylatban korlátozás csupán annyi, hogy ha a 6 hónapnál rövidebb időtartamú útra kíván valaki menni, ehhez az OÖT engedélye szükséges és természetesen minden esetben az állami nyelvvizsga. Felterjesztés a tudományági főosztály útján az NKF-hez.

Nem szocialista viszonylatban éppúgy pályázat útján nyerhető el az engedély az OÖT-től, mint azt az 5. pontban leírtuk.

6. *Tanulmányutak a műszaki-tudományos együttműködés keretében*

A Külkereskedelmi Minisztérium a szocialista országok viszonylatában műszaki-tudományos együttműködési megállapodást köt. A kétoldalú vegyes bizottságos rendszerű megállapodás keretében lehetősége van valamennyi főhatóságnak műszaki-tudományos szakterületen szakembereket tanul-

mányútra küldeni és fogadni, szakértőket küldeni és fogadni, valamint dokumentációt cserélni mindenkor a kérő (megrendelő) fél költségére.

Ez a tanulmányúti lehetőség csak a műszaki és egzakt tudományokkal foglalkozó intézeteket érinti. Az utazás bonyolító szerve a TESCO Iroda, ő tárgyalja le a fogadást a külföldi partnerrel, egyezteti az időpontot stb.; az MTA csupán a TESCO-val tárgyal mint partnerrel, egyezteti a programot, időpontot, és finanszírozza az utazást. Az intézet igényét a tudományági főosztályon keresztül juttatja el az NKF-hez, mely az összegyűjtött anyagot a TESCO-hoz továbbítja. Az elfogadott utaknál a részletkérdésekről a további levelezés a tudományági főosztály bekapcsolása nélkül az NKF és a kutatóhely között közvetlenül történik, azonban a kiutazó nem érintkezhet közvetlenül a TESCO-val, csak az NKF-en keresztül. A főosztályok az NKF által közölt éves keret alapján döntenek, hogy hány igényt fogadnak el az intézettől.

Külföldi tudós beutazása a műszaki-tudományos együttműködés keretében:

Szintén a TESCO intézi, az intézetnek csupán abban kell nyilatkoznia, tudja-e a beutazó szakmai programját biztosítani.

7. *Tudósoknak a 3378/1969. Korm. számú határozaton alapuló tudományos célú magánutazása tőkés országokba*

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a 3378/1969. sz. határozatával lehetővé tette, hogy a tudományos dolgozók (tudósok) szakmai és tudományos ismereteik bővítése érdekében rövidebb időtartamú külföldi tanulmányutakat tehessenek, és ehhez saját költségükön devizát és menetjegyet vásárolhassanak forint ellenében.

Az utazás magánútlevéllel történik, melyet az utazó vált ki az NKF-től kapott támogató levél alapján. Ugyanígy vásárol devizát is a magyar Nemzeti Banktól. Ez az utazás nem befolyásolja a turista utazásnál kikötött 3 éves várakozási időt.

8. *Kiemelkedő külföldi tudósok (külön) meghívása*

A nemzetközi tudományos kapcsolatok, a véleménycsere, az információs és az informálódási lehetőség egyik válfaja a tudósok közvetlen találkozása. Az Akadémia — különböző szervei kezdeményezésére — meghívja a nemzetközi tudományos élet, egy-egy tudományág kiemelkedő alakjait — rendszerint előadástartással vagy vitával egybekötött, meghatározott idejű látogatásra.

Az Intézet az ez irányú tervét beküldi a tudományági főosztályhoz, mely egyezteti a tervet a rendelkezésére álló fedezettel.

A tudományági főosztály által jóváhagyott személyek meghívását az NKF egyezteti az illetékes magyar hatóságokkal. Igenlő esetben az intézet kiküldi a meghívólevelet, melynek 2 db másolatát beküldi az NKF-nek, egy példányát pedig a tudományági főosztálynak. Igenlő válaszra az intézet a tudományági főosztályok által megadott irányelvek alapján gondoskodik a programról, az NKF pedig a vízumról, szállodáról, napidíjról. A kijelölt kísérők közvetlen kapcsolatot tarthatnak az NKF illetékes területi előadójával.

8.1. *Külföldi tudós meghívása intézeti alapból*

Még nem kialakult gyakorlat, ugyanis az ezt lehetővé tevő rendelet csak a múlt év folyamán jelent meg a 18. sz. Akadémiai Közlönyben: a 106/1970. PM sz. utasítás 18. §. *e)* pontja lehetővé teszi, hogy az intézeti szerződéses munkák árbevételéből képzett részesedési alapból az intézet fejlesztés címén (káderképzés, kádernevelés) külföldi tudóst hívjon meg, aki szaktanácsadásával, konzultációval segíti az intézeti dolgozók tudományos munkáját. A meghívást a kutatóhely vezetője a tudományági főosztállyal és az NKF-fel való egyeztetés után küldheti ki.

9. *Magyar tudós külföldi honorárriussá válása*

A külföldi akadémiák, nemzetközi tudományos szervezetek és egyéb tudományos központok a magyar tudomány, ill. egy-egy magyar tudós kiemelkedő tevékenysége elismeréseképpen megválasztják tudósainkat tiszteleti tagnak, nemzetközi tudományos szervezetben tisztségviselőnek, szerkesztőbizottsági tagnak, érdemrenddel tüntetik ki stb., egyetemi díszdoktorrá avatják.

Szakmai és nemzetközi tudományos tevékenységének elismeréseképpen intézeti dolgozót különböző rendű és rangú külföldi kitüntetésben részesíthetnek, díszdoktorrá választják, szerkesztőbizottsági tagságba hívják meg stb. Általános rendezési elv: bejelentési kötelezettség a tudományos osztályon keresztül az NKF-nek.

Ez után az NKF gondoskodik arról, hogy a honorárriusság elfogadásához — ha ez egyáltalán szükséges — a megfelelő állami engedélyt megszerezze. Az elintézésről az *NKF köteles haladéktalanul a megválasztottat tájékoztatni*, aki az NKF tájékoztató közlésének megfelelő választ megadja az őt honorárriussá tevő szervnek.

10. *Jelentésadási kötelezettség*

Alkalomszerű, esetleges intézeti kötelezettség. Feltétlenül jelentést kell beküldeni az NKF-hez 4 példányban minden külföldi út után, lehetőleg a hazaérkezéstől számított 15 napon belül. A jelentésnek tartalmaznia kell az út eseményeit, tapasztalatait és felhasználható tanulságait. *Ezt a jelentésadási kötelezettséget a 2007/1963. Korm. sz. határozat írja elő.*

Jelentést ad az intézeti dolgozó külföldi külön meghívott tudós mellett teljesített kísérői tevékenységéről: hogyan sikerült a programot végrehajtani, hogyan, milyen sikerrel zajlott le a szakmai konultáció, előadás visszhangja, látogatottsága stb.

Elnöki utasítás értelmében az intézet igazgatója jelentést tesz az intézetben látogatást tett külföldi állampolgárokról.

A jelentéseket minden esetben a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához kell küldeni.

11. *Levelezés külföldi tudományos intézménnyel, tudóssal*

Nincs korlátozás. Természetes rendezési elv: az intézet igazgatója ismerje a levelezés tartalmi kérdéseit.

12. *Előadás külföldre küldése:*

Elvben nincs korlátozás. Az intézet igazgatója felterjeszti a tudományos osztályhoz. A tudományos osztály hozzájárulása után kell a küldőnek magának a Magyar Nemzeti Banktól „M"-tanúsítvány formanyomtatványon kiviteli engedélyt kérnie, melynek birtokában az előadás postán kiküldhető.

13. *Előadás külföldre vitele*

Az intézet igazgatója 3 példányban kiállítja a kiviendő előadások és egyéb iratok tartalomjegyzékét, és záradékolja aláírásával, hogy a kiviendő anyag sem hivatali, sem államtitkot nem képez. Az utazó beviszi a 3 példányos jegyzéket, valamint a becsomagolt kiviendő anyagokat az NKF-re, ahol a csomagot lezárják, ellátják a kivitelt engedélyező bélyegzővel, s két db kiviteli engedélyt adnak, hozzácsatolva egy-egy jegyzéket. Ezek közül egy garnitúra engedély a vámkezelőnél marad, egyet pedig a kiutazó magával visz külföldre.

14. *Külföldi honorárium*

Jelenleg érvényes gyakorlat szerint a külföldön kapott honoráriumnak a megélhetési költségeken felül megtakarított részét haza lehet hozni, s az érkezés után 48 órán belül vagy felajánlja megvételre a Magyar Nemzeti Banknak az utas, vagy az MTA NKF által adott igazolással befizeti saját folyószámlájára az OTP Alagút utcai fiókjánál, vagy szintén az MTA-tól kapott igazolással a Konsumturiszhoz befizeti és értékében levásárolja különféle fogyasztási és egyéb cikkekben. A valutatulajdonos a három felsorolt lehetőséget megosztva is igénybe veheti.

Ha azonban a külföldi honorárium szerzői honorárium, ez esetben a Szerzői Jogvédő Irodával kell felvenni a kapcsolatot még a cikk vagy könyv megírására vonatkozó szerződés aláírása előtt, s a honoráriummal való gazdálkodást a Szerzői Jogvédő Iroda rendezi a törvényes előírások szerinti megosztásban.

15. *Kapcsolattartás a Budapesten akkreditált tudományos és kulturális diplomatákkal, missziókkal:*

Szocialista viszonylatban nincs korlátozás, csupán bejelentési kötelezettség intézetlátogatás esetén az NKF-hez. Szocialista országok követségeinek meghívásait be sem kell jelenteni, annak a munkatársak minden további nélkül eleget tehetnek. Ha nem szocialista ország követsége részéről érkezik kérés intézetlátogatásra: jelentendő az NKF-re, amely a KÜM Protokoll Osztályával egyezteti a kérést, s a konzultáció eredményét közli az intézettel. Nem szocialista ország követsége fogadására, koktélra stb. való meghívást telefonon be kell jelenteni Domokos Péterné elvtársnőnek (328—943), ha nem kap a meghívott munkatárs nemleges választ, a meghívásnak eleget lehet tenni.

Fentiekben igyekeztünk rövid áttekintést adni azokról a leggyakrabban előforduló nemzetközi kapcsolati tevékenységekről, ügyekről, melyek az intézetet közvetlenül érintik. Végül nyomatékosan hangsúlyozni kívánjuk, hogy jelen tájékoztató ideiglenes jellegű, az MTA Hivatala végleges ügyrendjének jóváhagyása után átdolgozzuk, és a végleges ügyrenddel összhangba hozott tájékoztatót újból ki fogjuk adni.

Budapest, 1971. május 20.

MTA Hivatala Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó — költségvetési folyószámlás gazdálkodási rendben működő — alábbi kutatóintézetek gazdasági igazgatóhelyettesi (913. kulcsszám) állásainak betöltésére:

1. MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézet (Budapest, IV., Fóti út 56.)

2. MTA Számítástechnikai Központ (Budapest, I., Úri u. 49.)

A gazdasági igazgatóhelyettes (főkönyvelő) jogállása tekintetében a 107/1968. PM számú utasítás 85. §-ában foglalt rendelkezések az irányadók.

A gazdasági igazgatóhelyettes általános feladatai:

— az intézet költségvetési és beruházási tervjavaslatának elkészítése;

— a szakmai feladatok gazdaságos megoldásához szükséges feltételek biztosítása;

— az intézet gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladataira vonatkozó jogszabályok és intézkedések előírásainak érvényesítése;

— az intézet bérgazdálkodásának, pénz- és egyéb eszközgazdálkodásának, a számvitelnek, az ezzel kapcsolatos ügyvitelnek, a bizonylati rendszernek, a társadalmi tulajdon védelmének szervezése és irányítása;

— a gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladatok végrehajtásának — a jogszabályi előírások szerinti — ellenőrzése.

A besoroláshoz közgazdaságtudományi egyetemi, ill. számviteli főiskolai végzettség — avagy egyéb egyetemi, ill. főiskolai végzettség és felsőfokú államháztartási vagy okleveles könyvvizsgálói szakképesítés — szükséges.

A pályázónak legalább 10 évi költségvetési szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell:

1. az egyetemi vagy főiskolai végzettséget, valamint — nem közgazdaságtudományi egyetemi, ill. számviteli főiskolai végzettség esetén — a felsőfokú államháztartási szakképesítést igazoló oklevél hiteles másolatát;

2. a pályázó eddigi működésének részletes leírását;

3. önéletrajzot 2 példányban;

4. a lakhely szerinti rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázónak közölnie kell jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését.

A pályázatot mellékleteivel együtt az MTA Természettudományi I. Főosztályához (Budapest, V., Münnich Ferenc u. 7.) a pályázati hirdetmény *megjelenésétől számított három héten belül* kell eljuttatni. A besorolási illetmény tekintetében a 127/1967. (23) MüM sz. utasítás, illetve az MTA elnökének a 2/1968. (A. K. 6.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

Az álláshelyek betöltésének időpontját a pályázatok elbírálásakor állapítjuk meg.

Megjegyzés: Akik pályázatot nyújtottak be az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. Főosztálya által az Akadémiai Közlöny 1971/4. számában (III. 11.) meghirdetett gazdasági igazgatóhelyettesi munkakörre, azoknak külön pályázatot benyújtaniuk nem kell, mivel a fenti álláshelyek betöltésénél azokat is figyelembe vesszük.

Budapest, 1971. május 5.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó — költségvetési folyószámlás gazdálkodási rendben működő — alábbi kutatóintézetek gazdasági vezető I. (914. kulcsszám) állásainak betöltésére:

1. MTA Matematikai Kutató Intézet (Budapest, V., Reáltanoda u. 13—15.)

2. MTA Kémiai Szerkezeti Kutató Laboratórium (Budapest, VIII., Puskin u. 11—13.)

A gazdasági vezető (főkönyvelő) jogállása tekintetében a 107/1968. PM számú utasítás 85. §-ában foglalt rendelkezések az irányadók.

A gazdasági vezető általános feladatai:

— az intézet költségvetési és beruházási tervjavaslatának elkészítése;

— a szakmai feladatok gazdaságos megoldásához szükséges feltételek biztosítása;

— az intézet gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladataira vonatkozó jogszabályok és intézkedések előírásának érvényesítése;

— az intézet bérgazdálkodásának, pénz- és egyéb eszközgazdálkodásának, a számvitelnek, az ezzel kapcsolatos ügyvitelnek, a bizonylati rendszernek, a társadalmi tulajdon védelmének szervezése és irányítása;

— a gazdálkodási, pénzügyi és számviteli feladatok végrehajtásának — a jogszabályi előírások szerinti — ellenőrzése.

A besoroláshoz legalább középfokú iskolai végzettség és felsőfokú államháztartási szakképesítés szükséges.

A pályázónak legalább 10 évi költségvetési szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell:

1. az iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt, valamint a felsőfokú államháztartási szakképesítést igazoló oklevél hiteles másolatát;

2. a pályázó eddigi működésének részletes leírását;

3. önéletrajzot 2 példányban;

4. a lakhely szerinti rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázónak közölnie kell jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését.

A pályázatot mellékleteivel együtt az MTA Természettudományi I. Főosztályához (Budapest, V., Münnich Ferenc u. 7.) a pályázati hirdetmény *megjelenésétől számított három héten belül* kell eljuttatni. A besorolási illetmény tekintetében a 127/1967. (23) MüM sz. utasítás, illetve az MTA elnökének a 2/1968. (A. K. 6.) számú utasításában foglaltak az irányadók.

Az álláshelyek betöltésének időpontját a pályázatok elbírálásakor állapítjuk meg.

Megjegyzés: Akik pályázatot nyújtottak be a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. Főosztálya által az Akadémiai Közlöny 1971/4. számában (III. 11.) meghirdetett gazdasági igazgatóhelyettesi munkakörre, azoknak külön pályázatot benyújtaniuk nem kell, mivel a fenti álláshelyek betöltésénél azokat is figyelembe vesszük.

Budapest, 1971. május 5.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71835 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. JÚNIUS 21.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai	34/1971. sz. határozat	Az irodalomtudomány külföldi kapcsolatainak néhány kérdéséről szóló anyag megvitatásáról	123
	35/1971. sz. határozat	Az 1971. évi közgyűlésen hozott határozat végleges szövegének megállapításáról	124
	36/1971. sz. határozat	„A múlt magyar tudósai" című sorozat tematikai tervéről	125
	37/1971. sz. határozat	A „Korunk tudománya" című ismeretterjesztő sorozatról	125
	38/1971. sz. határozat	A művészettörténeti kutatásra vonatkozó előterjesztés átdolgozásának fő szempontjairól	125
	39/1971. sz. határozat	A Magyar Tudomány c. folyóirat felelős szerkesztői teendőinek ideiglenes ellátásáról	126
	40/1971. sz. határozat	A „Probability and Statistics" című közös magyar—szovjet nemzetközi folyóirat kiadásáról	126
	41/1971. sz. határozat	Az 1971. évi közgyűlés sajtó- és propaganda munkájáról	126
Az Akadémia főtitkárának utasítása	9/1971. MTA—F. (A. K. 11.)	A belföldi tudományos tanulmányutak bevezetéséről	126
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének pályázati felhívása	128
		A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása	128
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	129
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	129

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 34/1971. számú

határozata

az irodalomtudomány külföldi kapcsolatainak néhány kérdéséről szóló anyag megvitatásáról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a beterjesztett anyagot a címtől eltérően mint az Irodalomtudományi Intézet külföldi kapcsolatainak néhány kérdéséről szóló előterjesztést veszi tudomásul.

2. Az Elnökség elismerését és köszönetét fejezi ki *Sőtér István* akadémikusnak a jól felépített anyag összeállításáért, az Intézet útján a magyar irodalomtudomány nemzetközi kapcsolatainak kiépítéséért és annak a nemzetközi életben méltó helyre való sorolása biztosításáért.

3. Sőtér akadémikus szóbeli kiegészítése alapján az Elnökség megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az Intézetnek az egyetemi tanszékekkel való kapcsolata és az egyetemi tanszékeknek a nemzetközi fórumokon történő szereplése jelentősebb, mint ahogy az az írásos előterjesztésből kitűnik. Mind a hazai, mind a nemzetközi kapcsolatok ilyen

értelemben történő további kiszélesítését az Elnökség az előterjesztő figyelmébe ajánlja.

4. Az Elnökség helyes kezdeményezésnek ítéli a hungarisztikai társaság létrehozására irányuló törekvéseket; ajánlja, hogy az előterjesztéstől eltérően első időszakban a társaság tevékenysége a magyar nyelv és főleg az irodalom területére terjedjen ki. Az Elnökség felhatalmazza az Elnököt, valamint a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályát, hogy a társaság létrehozása érdekében járjon el, és erről az Elnökséget tájékoztassa.

5. Az Elnökség felkéri a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályát, hogy tűzze napirendre a magyar irodalomtörténet egészét felölelő helyzetkép megvitatását, ennek keretében különösen: hogyan helyezkedik el a tudományterület a magyar kulturális élet egészében; hogyan hasznosítják kutatási eredményeit tudatformálásra; a rendszeren belül hol foglal helyet az Irodalomtudományi Intézet.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 35/1971. sz.

határozata

az 1971. évi közgyűlésen hozott határozat végleges szövegének megállapításáról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az 1971. évi közgyűlés határozatainak szövegét az alábbiak szerint hagyja jóvá:

A Magyar Tudományos Akadémia 1971. évi közgyűlésének

határozata

I.

1. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi az Elnökség és a Főtitkár beszámolóját.

II.

2. Az 1971 évi közgyűlés az Elnökség és a főtitkár beszámolójában, illetve a zárt ülésen felvetett egyes kérdésekkel kapcsolatban a következőképpen foglal állást:

2.1 Az Akadémia tudományos testületei, valamint szakigazgatási szervei dolgozzanak tovább az MSZMP X. Kongresszusának határozataiból, valamint a tudománypolitikai irányelvekből az Akadémiára háruló konkrét feladatokon, és folyamatosan munkálkodjanak azok megvalósítása érdekében.

2.11 Szellemi és anyagi erőink jelentős részét azon alap- és alkalmazott kutatási feladatokra kell összpontosítani, amelyek jelenleg leginkább mozdítják elő a társadalmi és tudományos haladást. Ennek megfelelően kell kidolgozni az országos távlati tudományos kutatási tervet. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a kutatási eredmények minél hatékonyabban segítsék a gyakorlatot. Körültekintően kell megszervezni és támogatni a komplex tudományos problémák kidolgozását. Különös figyelmet kell fordítani a rendkívül gyorsan fejlődő tudományágakra, közöttük a számítástechnikára és a korszerű biológiai kutatásokra.

2.12 Tovább kell fejleszteni a marxista—leninista társadalomtudományokat, hatékonyan érvényre kell juttatni mind ideológiai funkcióikat, mind pedig a valóságot feltáró szerepüket. Foglalkozni kell a szocialista tartalmú demokratikus közélet további kibontakoztatásával összefüggő tudományos kérdésekkel.

2.2 A szocialista integráció szellemének megfelelően különös gondot kell fordítani a szocialista országok tudományos intézményeivel való együttműködésre, nem elhanyagolva a tőkés országok tudományos intézményeivel való kapcsolatot sem.

2.3 Figyelemmel kell kísérni a külföldi tudományos, valamint műszaki eredményeket, és elő kell segíteni az átvételüket, felhasználásukat, illetve továbbfejlesztésüket lehetővé tevő kutatásokat.

2.4 A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi az országos távlati tudományos kutatási terv kidolgozása terén eddig végzett tevékenységet. Tovább kell folytatni a terv kidolgozását és végrehajtásának előkészítését. A tudományos testületek és a szakigazgatási szervek egymással szorosan együttműködve törekedjenek arra, hogy a kormány elé terjesztendő javaslat minél jobban segítse elő a társadalmi haladást a közeli és távolabbi jövőben.

2.5 Az Akadémia mint a magyar szellemi élet egyik központja tekintse feladatának, hogy kezdeményezően is közreműködjék szellemi életünk egészének további fejlődésében. A kutatási témákon túlmenően tevékenységével, javaslataival és bírálatával kapcsolódjék be az Akadémia az egész ország általános fejlesztési elgondolásainak a kialakításába is.

2.6 Az Akadémia tudományos testületei, kutatóintézetei és szakigazgatási szervei segítsék elő a tanszéki kutatásoknak az eddiginél hatékonyabb továbbfejlesztését, hogy erőteljesebben növekedjék az egyetemek súlya tudományos életünkben, és megkapják ehhez mindazt a támogatást, ami megfelel az ország reális lehetőségeinek.

2.7 A tudományos osztályok járuljanak hozzá közoktatási rendszerünk továbbfejlesztéséhez. Nyújtsanak segítséget a korszerű műveltség tartalmának kialakításához, valamint ahhoz, hogy köznevelésünkben kellő súlyt kaphasson a szocialista magatartásra nevelés. Adjanak az osztályok támogatást az igényeket a különböző szinteken kielégítő korszerű oktató-nevelő módszerek kialakításához, és — a tudománypolitikai irányelvekkel összhangban — segítsék elő a felsőoktatás olyan lényeges továbbfejlesztését, amely megfelel a társadalom igényeinek a tudomány és a technika gyors fejlődésének a korszakában.

2.8 Tovább kell növelni az Akadémiának mint az ország legfelsőbb tudományos testületének a szerepét; tevékenysége terjedjen ki a hazai tudo-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

mányos kutatás egész területére, különös figyelemmel az alapkutatásokra. Ennek megfelelően a tudományos osztályok folyamatosan vitassák meg a hazai kutatások jelentősebb eredményeit, értékeljék az egyes tudományágak hazai helyzetét és fejlődését, továbbá tegyenek ajánlásokat a további fejlesztés irányaira. Ezáltal is készítsék elő a kormány rendszeres tájékoztatását a tudományok hazai fejlődéséről.

2.9 A tudományos testületek, valamint a szakigazgatási szervek fejlesszék tovább saját tevékenységük módszereit és együttműködésük formáit.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 36/1971. számú

határozata

„A múlt magyar tudósai" című sorozat tematikai tervéről

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

1. „A múlt magyar tudósai" című sorozat további tematikai tervére vonatkozó javaslatot az Elnökség megvitatta és jóváhagyta.

2. Az Elnökség a tudományos osztályok figyelmébe ajánlja korábban hozott határozatát, mely szerint a tudománytörténet gondozása az illető tudományterületen az Osztály feladata. „A múlt magyar tudósai" sorozat a tudománytörténet területén fontos kezdeményezés, ezért az Osztályok tekintsék feladatuknak annak segítését. Így:

— az osztály könyvkiadási terveinek összeállításánál tegyenek javaslatot a sorozat köteteire és szerzőire,

— a természettudományok területén a szerzők munkájukhoz a társadalomtudományi osztályoktól kapjanak konzultánsokat, illetve társszerzőket.

3. Az Elnökség a sorozat keretében évi 5—10 kötet megjelenését tartja indokoltnak.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 37/1971. számú

határozata

a „Korunk Tudománya" című ismeretterjesztő sorozatról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a „Korunk Tudománya" című, ismeretterjesztő sorozatról készített jelentést megvitatta.

2. Az Elnökség a sorozatot, a megjelenés folyamatosságát, valamint a kötetek színvonalának további növelését fontosnak tartja. Felhívja a tudományos osztályok figyelmét, hogy a sorozatot mint az ismeretterjesztés magas színvonalú formáját az alábbiak szerint is segítsék:

— osztályterveik összeállításánál tegyenek javaslatot a sorozat köteteire és szerzőire,

— kezdeményezzék a megjelent kötetek bírálatát és a bírálat megfelelő honorálását,

— hívják fel az osztályok tagjainak figyelmét a saját tudományterület képviseletére.

3. Az Elnökség felkéri a Kiadói Tanácsot, hogy kísérje figyelemmel a sorozat tematikai tervét és megjelenését. Az Akadémiai Kiadó gondoskodjék a sorozat megfelelő propagalásáról, továbbá kezdeményezze a Művelődésügyi Minisztériumban a középiskolások számára ajánlott irodalom közé való felvételét.

4. Az Elnökség támogatólag ajánlja az Akadémiai Kiadónak a szerzői honorárium emelését.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 38/1971. számú

határozata

a művészettörténeti kutatásra vonatkozó előterjesztés átdolgozásának fő szempontjairól

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a művészettörténeti kutatásra vonatkozó előterjesztés átdolgozásának fő szempontjairól szóló ajánlást megvitatta, és az átdolgozás során az alábbi szempontokat javasolja figyelembe venni:

1. Az előterjesztés a hazai művészettörténeti kutatás helyzetének és fejlődési irányainak egészére terjedjen ki, súlyának megfelelő helyet juttatva az akadémiai kutatásoknak, kidomborítva a művészettörténet művelődéspolitikai jelentőségét és szerepét a tudat befolyásolásában. Ebben az összefüggésben szenteljen a jelentés kellő figyelmet a magyar művészettörténet eddigi eredményeinek méltatására, értékelésére, különös tekintettel a felszabadulás óta elért pozitív eredményekre.

2. Adjon az előterjesztés áttekintést a művészettörténet tudománytörténeti vonatkozásairól, valamint a rokon tudományágakkal való kapcsolatáról, tegyen konkrét javaslatokat e kapcsolatok megjavítására.

3. Sokoldalúan és a befolyásolás igényével világítsa meg az előterjesztés a művészettörténet és az élő művészet kapcsolatát, különös tekintettel a művészet-kritika feladatára.

4. Konkrétabban tárja fel a szakma belső atmoszférájának problémáit, káder- és ideológiai helyzetét; igyekezzék megvilágítani, hogy a nézet-

eltérések mennyiben ideológiai, mennyiben szaktudományi, ill. mennyiben személyi jellegűek, és milyen módon lenne elősegíthető a nézetek nyílt konfrontációja; utaljon a belső atmoszféra megvitatásának konkrét lehetőségére.

5. Domborodjék ki, hogy a többkötetes kézikönyv alakjában készülő művészettörténeti szintézis kidolgozása az egész szakma országos feladata, amelyet az Akadémia művészettörténeti Kutató Csoportja koordinál. Térjen ki az előterjesztés arra, hogy az előkészítés folyamán megvitatásra kerülő fontosabb kérdések, illetve a róluk folyó vita miként kaphatják meg a szükséges nyilvánosságot.

6. Utaljon az előterjesztés a nemzetközi tudományos együttműködés fontosságára és módjára, különösen a szomszéd országok kutatóival, ami a kézikönyv előkészítésében is nélkülözhetetlen.

7. Vázolja fel az előterjesztés a művészettörténeti kutatások főbb céljait; értékelje a művészettörténet tudománypolitikai irányítását, és vázolja elgondolásait ennek továbbfejlesztésére.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 39/1971. számú

határozata

a Magyar Tudomány c. folyóirat felelős szerkesztői teendőinek ideiglenes ellátásáról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség *Erdei Ferenc* akadémikus elhalálozása folytán a Magyar Tudomány c. folyóirat felelős szerkesztői teendőinek ellátásával — szerkesztői megbízásának érintetlenül hagyásával — további intézkedésig, ideiglenesen *Szántó Lajost* bízza meg.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 40/1971. számú

határozata

a „Probability and Statistics" című közös magyar—szovjet nemzetközi folyóirat kiadásáról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a „Probability and Statistics" című, közös magyar—szovjet nemzetközi folyóirat kiadásáról szóló előterjesztést tudomásul veszi.

2. Felkéri *Tétényi Pál* főtitkárhelyettest, hogy mind a „Probability and Statistics" c. folyóirat, mind az „Irányítás és információelmélet", valamint a „Reaction Kinetics and Catalysis Letters" c. szovjet—magyar folyóiratok megindításához nyújtson a szakigazgatás segítséget.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 41/1971. számú

határozata

az 1971. évi közgyűlés sajtó- és propaganda munkájáról

(Elnökség, 1971. május 25.)

Teljes szöveg

Az Elnökség elismerését és köszönetét fejezi ki *Antal Jánosné*nak és a Sajtótitkárság dolgozóinak az 1971. évi közgyűléssel kapcsolatban kifejtett sajtó- és propaganda munkájukért.

Budapest, 1971. május 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 9/1971. MTA—F. (A. K. 11.) számú

utasítása

a belföldi tudományos tanulmányutak bevezetéséről

A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézményekben be kell vezetni a belföldi tudományos tanulmányút támogatásának rendszerét. A tanulmányút célja a kutatók szakmai fejlődésének előmozdítása, a kutatóhelyek káderutánpótlásának biztosítása, a kutatás hatékonyságának növelése és az egyes kutatóhelyek kapcsolatainak elősegítése.

A tanulmányutak megvalósításával kapcsolatos eljárást a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben a következőkben szabályozom.

1. §

(1) Tudományos munka végzése céljából belföldi tudományos tanulmányútra (a továbbiakban: tanulmányút) általában az Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Akadémia Hivatala) felügyelete alá tartozó kutatóintézeteknél, kutató-

laboratóriumoknál, kutatócsoportoknál, központoknál, továbbá támogatott kutatóhelyen foglalkoztatott tudományos főmunkatársi vagy tudományos munkatársi munkakört betöltő dolgozó (a továbbiakban: kutató) küldhető ki, aki a kutatói munkában hosszabb gyakorlattal rendelkezik.

Kivételesen indokolt esetben tanulmányútra egyéb tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott, kevesebb gyakorlattal rendelkező dolgozó is kiküldhető.

(2) Tanulmányútra lehet küldeni a kutatót abban az esetben is, ha a tudományos feladat elvégzéséhez egyéb kutatóhelyen levő műszer, berendezés stb. igénybevétele szükséges.

(3) A kutató tanulmányútra küldése történhet más minisztérium, országos hatáskörű szerv felügyelete alá tartozó intézményhez (tanszékhez, vállalati kutatólaboratóriumhoz, ipari kutatóintézethez stb.) is.

(4) A tanulmányút megszervezése a kutatót foglalkoztató intézmény vezetőségének feladata. Az Akadémia által támogatott kutatóhelyeknél a kutatóhely vezetője tesz javaslatot a kutató kiküldésére, aminek alapján az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának vezetője dönt a kutató tanulmányútra küldéséről. A javaslatot a tanulmányút konkrét céljának megjelölésével kell megindokolni.

2. §

(1) A tanulmányút időtartama két hónaptól egy évig tarthat.

(2) A tanulmányútra küldött kutatót a tanulmányút befejezését követő egy évig újabb tanulmányútra kiküldeni nem lehet.

(3) A tanulmányúton részt vett kutató végzett munkájáról a tanulmányút befejezésétől számított harminc napon belül a kiküldő részére írásban köteles beszámolni. A beszámolót két példányban kell elkészíteni, amelyből az egyik példány a kiküldőé (az intézményvezető, valamint a tudományági főosztályvezető), a másik példányt pedig a kutató közvetlen felettese (tudományos osztályvezető, a kutatóhely vezetője) kapja.

3. §

(1) A tanulmányúton részt vevő kutató munkaviszonya eredeti munkahelyén változatlanul fennáll.

(2) A kutató besorolás szerinti munkabérének (alapbérének, korpótlékának és esetleges egyéb pótlékának) folyósításáról a tanulmányút idejére a kiküldő gondoskodik.

(3) A munkabéren felül a kutatót megilleti mindaz a pótlék, amelyet a havi munkabére nem tartalmaz, de amelyre a kutató a tanulmányút alatti munkahelyén az ottani munkakörülmények alapján jogosult. Ebben az esetben a veszélyességi, fertőzési, sugárártalmi, valamint az egyéb egészségre ártalmas munka címén járó pótlékot a kutató részére — kérelmére — az illetékes tudományági főosztály javaslata alapján az Akadémia Hivatalának Személyzeti Főosztálya engedélyezi a kutató eredeti munkáltatójának bérkerete terhére. A kérelemhez mellékelni kell a tanulmányút alatti munkahely szerint illetékes Közegészségügyi és Járványügyi Állomás (KÖJÁL) javaslatát.

(4) A kutató, ha eredeti munkahelyével nem azonos helységben végzi tudományos munkáját és ez a helység lakóhelyétől is eltér, a (2) bekezdés szerinti havi munkabérén felül a kiküldetésekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő utazási-, élelmezési- és szállásköltség felszámítására jogosult, valamint a havi 1500 Ft-ot meg nem haladó összegű ösztöndíjban részesül az alábbiak szerint.

Az ösztöndíj havi összege:

a) egyedülálló személy esetében 500,— Ft,

b) nős, férjezett esetében 700,— Ft,

c) eltartott családtag esetében 700,— Ft-on felül, eltartott családtagonként további 200,— Ft, de összesen a havi 1500,— Ft-ot nem haladhatja meg.

(5) Eltartott családtagnak kell tekinteni azt az önálló keresettel, jövedelemmel, nyugdíjjal nem rendelkező személyt, akit a kutató saját háztartásában ellenérték nélkül eltart. Az eltartás tényét a kutató által kiállított — és a lakóbizottság elnöke által aláírt — nyilatkozattal kell igazolni.

(6) Az a kutató, aki 55. életévét már betöltötte, havi 1500 Ft összegű ösztöndíjban részesíthető, függetlenül attól, hogy háztartásában eltartásra szoruló családtagról gondoskodik-e.

(7) Töredék hónap esetén az ösztöndíjnak időarányos részét kell folyósítani. Ennek megállapításánál az ösztöndíj havi összegét harminccal kell osztani.

(8) Az ösztöndíjból sem nyugdíjjárulékot, sem általános jövedelemadót levonni nem szabad.

(9) Az ösztöndíjat a havi munkabérrel együtt, utólag kell a kutató részére folyósítani és tartózkodási helyére megküldeni.

4. §.

(1) A 3. § (4) bekezdésében szabályozott ösztöndíjnak minősülő juttatás pénzügyi fedezetéről a kiküldő kutatóhely a költségvetésben jóváhagyott jutalmazási keretéből, illetve a szerződéses munkák árbevétele terhére képzett részesedési alapból gondoskodik.

(2) A támogatott kutatóhelyeken foglalkoztatott akadémiai állományú dolgozók tanulmányútjaival kapcsolatosan felmerülő költségek fedezeti forrásáról — a tényleges szükségletnek megfelelően — a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala illetékes tudományági főosztálya a jutalmazási

keret terhére gondoskodik. Az a kutatóhely, amely a 8/1971. MTA—F (A. K. 9.) számú főtitkári utasítás szerint a kutatási eredmények hasznosítása folytán személyi és egyéb ösztönzési alappal rendelkezik, a szükséges pénzügyi fedezetet ennek az alapnak a terhére biztosítja.

(3) Amennyiben a tanulmányutak folytán felmerült és az év végéig várható kiadásokra az (1—2) bekezdésben említett keret nem nyújtana kellő fedezetet, a kiküldő az erre vonatkozó igényét a IV. negyedévi szükséglet- felméréssel egyidejűleg előterjesztheti.

(4) A tanulmányutakkal kapcsolatban minden *év szeptember hó 10-ig* a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztályával az alábbi adatokat kell közölni:

— a tanulmányúton részt vevők számát,

— a kiküldetés időtartamát,

— a tényleges kiadásokat, ezen belül a bérjellegű kiadás (ösztöndíj) összegét,

— a felmerülő kiadások fedezeti forrásait, ezen belül feltüntetve a kutatóhely jutalmazási keretét és a részesedési alapjából (támogatott kutatóhelyeken: az illetékes tudományági főosztály által engedélyezett jutalmazási keretből, illetve a támogatott kutatóhely személyi és egyéb ösztönzési alapjából) történő felhasználást,

— a támogatási igényt, ezen belül a bérjellegű kiadás (ösztöndíj) összegét.

5. §.

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Budapest, 1971. június 2.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkárhelyettes

Közlemények

Pályázati felhívás

Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdése iránt érdeklődő, felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre, a következő témakörökben:

A magyar irodalomtudomány és -kritika története.

Kutatások a XVI—XVIII. századi magyar irodalomtörténet köréből.

A két világháború közötti magyar irodalom története.

A magyar szocialista irodalom története.

Elméleti kutatások az összehasonlító irodalomtörténet tárgykörében.

Irodalomszociológiai kutatások.

A pályázatot nyert pedagógusok — jelenlegi munkaviszonyuk fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végeznek, amelynek teljesítésekor a végzett munka arányában díjazásban részesülnek, s amelyre az Intézet havi 300—600,— Ft előleget folyósít.

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, önéletrajzzal és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva *f. évi július 31-ig* az MTA Irodalomtudományi Intézete igazgatójához kell benyújtani. (Bp. XI., Ménesi út 11/13.)

Budapest, 1971. május 10.

Az MTA Irodalomtudományi Intézete Igazgatósága

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó Mikrobiológiai Kutató Csoport (Budapest, XII. Pihenő út 1.) igazgatóhelyettesi állásának betöltésére. Illetménye a 127/967. (23) MüM sz., illetve a 101/1971. (1—2) MüM sz. utasítás alapján kerül megállapításra.

A kinevezendő igazgatóhelyettes munkakörét, illetőleg hatáskörét az Intézet működési szabályzata tartalmazza.

A Pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot,
3. az eddigi működés leírását,
4. tudományos munkák felsorolását,
5. önéletrajzot.

A pályázónak legalább 10 éves szakmai gyakorlattal, nemzetközi szakirodalmi munkássággal, tudományszervezési, tudománypolitikai jártassággal kell rendelkeznie.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi II. (biológiai) Főosztályára (Bp. V., Münnich Ferenc u. 7.) a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül lehet benyújtani.

Dr. Csata Sándor s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.71911 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. JÚLIUS 5.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok

24/1971. (VI. 8.) Korm. rendelet — A szakértői működéssel kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról 131

1023/1971. (VI. 22.) Korm. határozat — A vezetőtovábbképzés fejlesztéséről 132

Közlemények –

Az MTA Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztályának közleménye a CDC 3300 számítógép gépóradíjának megállapításáról 135

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázati felhívása 135

Az Erdészeti és Faipari Egyetem pályázati felhívása 136

A Debreceni Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 136

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem pályázati felhívása 137

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 137

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 137

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 24/1971. (VI. 8.) számú

rendelete

a szakértői működéssel kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról

1. §

(1) Szakértői címet az használhat és e rendelet szerinti szakértői működést csak az végezhet (szakértői véleményt az nyilváníthat), aki erre engedélyt kapott és ennek alapján a szakértők nyilvántartásába bejegyezték.

(2) A Magyar Tudományos Akadémia rendes és levelező tagja, a tudományos fokozattal rendelkező személy és az egyetemi tanár e rendelet szerinti engedély nélkül a szakértői címet használhatja és szakértőként működhet.

(3) A szakértői tevékenységre jogosító engedélyt a tevékenység jellege szerint illetékes miniszter, illetőleg országos hatáskörű állami szerv vezetője (a továbbiakban: miniszter) adja.

(4) A rendelet szabályai nem érintik az igazságügyi szakértők (igazságügyi szakértő hiányában kirendelt személyek) és az államigazgatási eljárásban kirendelt szakértők működésére, a külön jogszabályokban szabályozott szakértő testületek, a felvonószakértők és az orvosok szakértői tevékenységére, továbbá a művészeti alkotások és tevékenységek minősítésére megállapított rendelkezéseket, valamint a szocialista szervezeteknek megállapított tevékenységi körükön belül történő szakvéleményadását.

2. §

(1) Szakértői tevékenységre az a büntetlen előéletű személy kaphat engedélyt, aki a kérdéses szakterületen egyetemi (főiskolai) végzettséggel és szakmájában széles körű gyakorlattal, valamint kiemelkedő ismeretekkel (szakképesítéssel) rendelkezik, ha alkalmasságáról az engedélyező hatóság meggyőződést szerzett.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt engedély megadásának részletes feltételeit, ideértve azokat az eseteket, amelyekben a hosszú szakértői tevékeny-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

séggel rendelkező dolgozónak az egyetemi (főiskolai) végzettségét nem kell igazolnia; valamint azokat a szakterületeket, amelyekre vonatkozóan szakértői tevékenységre jogosító engedély adható és az ezzel kapcsolatos eljárás és nyilvántartás szabályait — e rendelet keretei között — az egyes szakterületekre nézve a miniszter határozza meg.

(3) Az engedély megadása iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg 500 Ft díjat kell befizetni az illetékes minisztériumnak a (2) bekezdésben említett szabályozása keretében megjelölt költségvetési bevételi számlájára. A díj a kérelem elutasítása esetén nem téríthető vissza.

(4) A szakértői tevékenységre jogosító engedélynek nyilvántartásba vétele a 11/1966. (VI. 29.) PM számú rendelet 75. §-ának (2) bekezdése szerint esik illeték alá.

3. §

(1) Munkaviszonyban álló személy kérelme esetén be kell szerezni a munkáltató véleményét. Az engedélynek ilyen személy részére történő megadásáról értesíteni kell a munkáltatót.

(2) A szakértőnek feladatát lehetőleg munkaidején kívül kell ellátnia. A szakértői tevékenységnek munkaidőben történő végzéséhez a szakértő munkáltatójának hozzájárulása szükséges.

4. §

(1) A szakértői tevékenységre jogosító engedély öt évre szól és az a 2—3. §-ok szabályainak megtartásával többször is megújítható.

(2) Az engedélyt meg kell vonni attól, akivel kapcsolatban utólag merül fel olyan körülmény, amely a szakértői tevékenység engedélyezését kizárja. Súlyos fegyelmi büntetés esetén a munkáltató javaslatot tehet az engedély meghatározott időre történő felfüggesztése vagy megvonása iránt.

5. §

A szakértő vizsgálatának a megbízás figyelembevételével az ügy minden lényeges körülményére ki kell terjednie, a szakértőnek a tudomány mindenkori állásának figyelembevételével a szóba jövő vizsgálati eljárásokat és módszereket alkalmaznia kell, és azok alapján körültekintően és részrehajlás nélkül kell megadnia szakvéleményét; köteles a megbízójának figyelmét felhívni minden olyan körülményre, amely az általa ismert adatokra tekintettel a szakvélemény felhasználását befolyásolhatja és szükséges a megbízó érdekeinek megvédéséhez. Egyebekben a szakértő működésére és felelősségére a polgári jog és a büntetőjog rendelkezései az irányadók.

6. §

A szakértői tevékenység fejében díj és a felmerült költségekért térítés jár. Ezek mértékét és a rendelet végrehajtásával összefüggő egyes kérdéseket a munkaügyi miniszter szabályozza.

7. §

Aki őt meg nem illető szakértői címet használ, jogosulatlan címhasználat szabálysértését [17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet 29. §-a] követi el.

8. §

(1) Ez a rendelet 1971. július 1. napján lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésének időpontjában a hivatásos szakértők nyilvántartó jegyzékébe felvett szakértők jogosultsága 1972. június 30. napjával megszűnik. E szakértők 1972. június 30-át követően csak e rendelet alapján kapott engedéllyel folytathatják működésüket.

(3) A 4214/1949. (VIII. 24.) Korm. számú rendelet hatályát veszti.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1023/1971. (VI. 22.) számú

határozata

a vezetőtovábbképzés fejlesztéséről

A Kormány megtárgyalta a munkaügyi és a művelődésügyi miniszternek a vezetési ismeretek oktatásáról és a gazdasági szervezetek vezetőinek továbbképzéséről szóló kormányhatározat végrehajtásáról készített jelentését; megállapította, hogy a határozatban foglalt feladatokat, az intézményes vezetőtovábbképzés megszervezésével és kialakításával az illetékes szervek végrehajtották.

A Kormány a vezetőtovábbképzés tudományos megalapozottságának, nevelő és szemléletformáló szerepének erősítése, szervezettségének, elvi-tartalmi irányításának korszerűsítése, valamint hatékonyságának növelése érdekében — a következőket határozza:

1. A vezetőtovábbképzés fő célja, hogy mind a ténylegesen vezetői funkciót betöltő dolgozók, mind pedig a vezetői utánpótlás számára a jelenlegi, illetve a jövőbeni munkájukhoz szükséges marxista—leninista világnézeti és szakmai tudományos megalapozottsággal, szervezett formában közvetítse az egymással komplex módon összekapcsolt

— gazdaságpolitikai, népgazdasági, az adott ágazatot reprezentáló ágazatpolitikai, vállalatpolitikai,

— közgazdasági, szervezési, vezetési, vállalatgazdálkodási, emberkapcsolati, korszerű információ- és döntéselméleti, operációkutatási, az elektronikus számítógép alkalmazásával kapcsolatos tudományos eredményeket, ismereteket, elméleteket, módszereket, ezek együttes alkalmazásának gyakorlatát.

A vezetőtovábbképzés tartalmát, tematikáját, formáját, módszerét mindenkor oly módon kell meghatározni a vezetési szintek és funkciók, a

tényleges és az utánpótlásként számításba vett vezetők köre, illetve a vállalati nagyságrend szerint eltérő ismeretigény figyelembevételével, hogy azok hatékonyan járuljanak hozzá a társadalmi, gazdasági célok és feladatok, illetőleg az ezekből következő ágazatpolitikai, vállalatpolitikai célok és feladatok megvalósításához.

2. A vezetőtovábbképzés fokozatosan terjedjen ki:

— az államigazgatási vezetőkre, főosztályvezetőkkel bezárólag,

— az állami és a szövetkezeti (ipari, építőipari, közlekedési, kereskedelmi, mezőgazdasági) szektor vállalatainak vezetőire,

— a nem gazdálkodó irányító intézmények és a gazdaságilag önálló, de nem gazdasági jellegű szervezetek vezetőire,

— e vezetői körök kijelölt utánpótlására vagy a későbbiekben utánpótlásként figyelembe vehető szakemberekre,

— a vezetés munkáját segítő szakemberekre.

A vezetőtovábbképzésbe bevontak körének mindenkori meghatározásánál a népgazdaság előtt álló közvetlen feladatokból kiindulva kell megállapítani,

— az adott időszakban vezetőtovábbképzésbe feltétlenül bevonandók körét,

— azokat a feltételeket, amelyek a továbbképzés színvonalát és hatékonyságát biztosítják.

3. A tanácsi szakigazgatási vezetők továbbképzését területi elv, illetve az adott ágazattal való együttműködés alapján kell megoldani.

4. A vezetőtovábbképzésben közreműködő oktatókkal szemben legyen alkalmassági kritérium a kellő oktatási tapasztalat, pedagógiai és didaktikai készség. A nem főfoglalkozású oktatók számára tájékoztató, felkészítő jellegű tanfolyamokat kell szervezni egyes konkrét szakdidaktikai témakörökből. Biztosítani kell, hogy kiemelkedő gyakorlati szakemberek mind nagyobb számban kapcsolódjanak be előadóként az oktatásba.

5. A vezetőtovábbképzés alapvető képzési formái:

a) A tanfolyami forma feladata, hogy a résztvevőket felkészítse a gazdasági, társadalmi, tudományos-technikai fejlődésből következő változásokra, az időszerű vezetői feladatok ellátására. Csak tematikailag ellenőrzött, megfelelő színvonalú tanfolyamokat lehet vezetőtovábbképző tanfolyammá nyilvánítani. Részvételre általában kijelölés alapján kerül sor.

b) A hosszabb időtartamú, iskolarendszerű, posztgraduális továbbképzés feladata részben azonos a tanfolyami formáéval, fő feladata azonban egyes tárgyakból alaposabb ismeretek nyújtása, illetve egyes készségek kifejlesztése. Ez a továbbképzési forma végbizonyítvánnyal vagy oklevéllel zárul. Részvételre általában kijelölés, de egyéni kezdeményezés alapján is sor kerülhet.

c) A két alapvető képzési forma mellett lehetővé kell tenni a komplex ismereteket nyújtó tanfolyamon vagy posztgraduális képzésben részt vett vezetők számára az irányított önképzést. Ebben az esetben a továbbképzést rendező intézmények irányításával végeznek tanulmányokat útmutatók, írásbeli segédletek, időszakos konzultációk révén.

6. A vezetőtovábbképzésbe bevontak körének bővülésével lépést tartva tovább kell fejleszteni a képzés színvonalát. Különös gondot kell fordítani:

— az oktatást magas színvonalon megalapozó kutatómunka fejlesztésére,

— oktatók igényes kiválasztására, a legkiválóbb szakemberek fokozottabb bevonására,

— megfelelő tárgyi feltételek és technikai eszközök biztosítására,

— a szakirodalom, dokumentáció kialakítására.

7. Fokozottabb figyelmet kell fordítani a vezetőtovábbképzésben oktatott ismeretek, témakörök tudományos megalapozására, a különböző szaktudományok arányaira, logikai összefüggéseire, szilárd világnézeti alapjára, hogy pozitív együttes hatásuk jusson érvényre.

Gondoskodni kell arról, hogy a főként tantárgyi jellegű oktatástól a problémamegoldásra irányuló képzés felé tolódjék el a vezetőtovábbképzés. Ahol lehetséges, szorgalmazni kell az aktivizáló oktatási módszerek alkalmazását, a korszerű oktatási eszközök terjesztését.

8. Annak érdekében, hogy a tanfolyamok megfelelő színvonala a résztvevők körének bővítése mellett is biztosított legyen, a tematikára, a tananyagokra, a résztvevőkre vonatkozó irányelveket

— az államigazgatási vezetők, valamint a gazdasági szervezetek felsőszintű, illetve a nem gazdasági szervezetek vezetői esetében a munkaügyi miniszter,

— a gazdasági szervezetek középszintű és közvetlen munkahelyi vezetői számára pedig az ágazatot irányító miniszter állapítja meg.

A Munkaügyi Minisztérium és az ágazati minisztérium hozzájárulása szükséges a tanfolyamok vezetőtovábbképző tanfolyammá nyilvánításához, illetve ezek elvégzéséről igazoló okmány kiállításának jogához.

9. A továbbképzésbe bevonandó vezetők kiválasztásánál a következőkre kell tekintettel lenni:

a) A vezetőket a káderpolitikai célkitűzések, az oktatási és a továbbképzési tervek alapján, a szakmai alapképzettség és gyakorlat figyelembevételével jelöljék, illetve egyéni kezdeményezés esetén ezek alapján járuljanak hozzá a részvételhez.

b) A képzési lehetőségek ésszerű kihasználása és az egyes gazdasági szervezeteken belüli kádernevelési célkitűzések megvalósítása megköveteli, hogy a továbbképzésre való jelölés összhangban álljon a vezetőkkel szemben támasztott politikai, szakmai és vezetési követelményekkel.

c) A továbbképzésben részt vevők kijelöléséért és tanfolyamra vagy posztgraduális képzésre irányításáért a gazdasági szervezetek felsőszintű vezetői (pl. igazgató, igazgatóhelyettes) és az államigazgatási vezetők tekintetében a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői, a közép- és

alsószintű vezetők (pl. gyáregységvezető, művezető) tekintetében pedig az érdekelt szervezetek (vállalatok) vezetői felelősek.

d) Biztosítani kell, hogy minden vezető legalább 5 évenként részt vegyen komplex jellegű vezetőtovábbképző tanfolyamon vagy posztgraduális képzésben.

e) A megjelölt feltételek fennállása esetén — a munkahely, illetőleg annak felügyeleti szerve hozzájárulásával — a továbbképzés adott formájára egyéni úton is lehet jelentkezni.

10. Az iskolarendszerű továbbképzés végbizonyítványt ad a résztvevőnek. A tanfolyami rendszerben a továbbképzést bonyolító intézmény, ha a hallgató záródolgozatot készített vagy vizsgafeladatot oldott meg, igazoló okmányt adhat ki a tanfolyam elvégzéséről, amennyiben ehhez a Munkaügyi Minisztérium, illetve az ágazati minisztérium hozzájárulását megkapta.

11. A továbbképzésben a következő feladatmegosztást kell megvalósítani:

a) Az Országos Vezetőképző Központ oktatómunkája az államigazgatási vezetőkre, továbbá — mindenkori kapacitásának figyelembevételével — a „kiemelt" és „A" kategóriájú vállalatok felsőszintű vezetőire, illetve ezek kijelölt utánpótlására terjedjen ki. A felsőszintű gazdasági vezetők továbbképzésében a Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöktovábbképző, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Mérnök és Vezetőtovábbképző Intézete, a Külkereskedelmi Főiskola, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola továbbképző tagozatai, intézetei vesznek részt. Az egyetemek és főiskolák felett felügyeletet gyakorló miniszterek, a munkaügyi miniszterrel egyetértésben, más felsőoktatási intézményt is megbízhatnak e kör továbbképzésével.

b) Az egyetemek és főiskolák továbbképző intézetei — fentieken túlmenően — elsősorban a vezetői utánpótlás, valamint a felsőszintű és középszintű gazdasági vezetők posztgraduális és tanfolyami továbbképzését lássák el. Emellett folytassanak tanácsadó tevékenységet. Célravezető, ha azok a felsőoktatási intézmények, amelyek továbbképző tagozattal nem rendelkeznek, szükség esetén ilyet létrehozzanak.

c) Az ágazati és szövetkezeti szervezési intézetekben az oktatás mellett alapvetően tanácsadás és kutatás folyjék.

d) A vállalatok közvetlen munkahelyi vezetők — pl. az iparban a művezetők — továbbképzését lássák el. A vállalatoknál folyó továbbképzésben, a közvetlen munkahelyi vezetők részére szervezett tanfolyamok rendezésében igénybe vehető a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, a szakmai szakszervezetek, esetenként középfokú oktatási intézmények.

e) Valamennyi vezetőtovábbképzéssel foglalkozó oktatási intézmény vállaljon részt az oktatók továbbképzésében, amelyben kiemelt szerepet kell betöltenie az Országos Vezetőképző Központnak.

12. A vezetőtovábbképzés fejlesztésének kulcskérdése a tudományos megalapozottság fokozása, a kutatómunka kibontakoztatása.

A hatékonyabb, színvonalas továbbképzés feltételeként a munkaügyi miniszter, összhangban a Magyar Tudományos Akadémia társadalomtudományi kutatásokat koordináló tevékenységével, egyrészt kezdeményezze magát a megfelelő színvonalú kutatómunkát, másrészt biztosítsa azok eredményeinek áttekintését, összehangolását és a továbbképzésben való hasznosítását. A kutatások segítsék elő:

— a vezetési folyamat és funkciók törvényszerűségeinek feltárását,

— a továbbképzés módszereinek tematikusan differenciált fejlesztését,

— a különböző tudományágak korábbi és új eredményeinek a vezetésben, valamint a továbbképzésben való hasznosítási lehetőségeinek és módjainak feltárását.

Ennek érdekében:

a) Az Országos Vezetőképző Központnak mind oktató, mind kutató, mind tudományos-tájékoztató, mind dokumentációs tevékenységet kell folytatnia. Emellett működtessen számítástechnikai bázist, folytasson tanácsadó tevékenységet. Tanfolyami módszerek, tematikák kidolgozásával, tájékoztatókkal, tananyagok és tansegédletek terjesztésével, szakmai tanácsaival támogassa más vezetőtovábbképzéssel foglalkozó intézmények tevékenységét.

Az Országos Vezetőképző Központnak kutatási bázissá, illetve megfelelő áttekintéssel rendelkező intézménnyé kell fejlődnie egyrészt a vezetőtovábbképzéssel, a vezetéssel foglalkozó, másrészt a szervezéstudományi kutatások terén. Az elért eredmények dokumentálásán és közzétételén túl közvetítenie kell az ilyen témakörök nemzetközi tapasztalatait és kutatási eredményeit is.

b) Az egyetemek, főiskolák, valamint az elkülönített intézetek az alapképzés és a vezetőtovábbképzés szempontjából kiemelt szaktudományaik területén, továbbá a posztgraduális képzés megalapozása érdekében végezzék kutatásaikat, tudományos koncepciókat, konkrét és távlati fejlesztési javaslatokat dolgozzanak ki.

c) A tárcák szervezési intézetei az ágazatra jellemző szervezési metodikák kidolgozására koncentráljanak; sokoldalú és alapos kutatással kísérletezzenek ki megfelelő esettanulmányokat, vezetői szerepjátékokat, a korszerű technika és számítástechnika alkalmazásával kapcsolatos modelleket, időszerű ágazati, vállalati szervezési modelleket.

13. A vezetőtovábbképzési feladatok országos összehangolásáért, népgazdasági szintű fejlesztéséért a munkaügyi miniszter felelős.

a) Ennek keretében a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben:

— irányelveket ad közre a vezetőtovábbképzés fejlesztéséhez;

— részt vesz a felsőszintű gazdasági vezetők továbbképzését ellátó intézmények megbízásában;

— szabályozza a tanfolyamok elvégzését tanusító bizonyítványok kiadásának feltételeit és rendjét.

b) Irányítja a felügyelete alá tartozó Országos Vezetőképző Központot.

Az iskolarendszert érintő egyes oktatási-képzési kérdésekben az Országos Ifjúságpolitikai és Oktatási Tanács illetékes állásfoglalásra.

c) A vezetőtovábbképzés szakmai, tudományos és világnézeti megalapozottságának növelése érdekében a munkaügyi miniszter a művelődésügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének, továbbá az illetékes ágazati miniszterek meghallgatásával, tudományos tanácsot szervez és működtet, amely

— elvi állásfoglalásaival,
— irányelvek kidolgozásával,
— fejlesztési koncepciók kialakításával,
— kutatási programok kidolgozásával,
— egyes tematikák, programok, tananyagok megvitatásával támogatja a munkaügyi miniszter irányító feladatainak ellátását.

d) A közép- és felsőoktatási intézményeket irányító miniszterek és országos hatáskörű szervek vezetői — a művelődésügyi miniszterrel együttműködve — gondoskodnak arról, hogy

— a felügyeletük alá tartozó oktatási intézmények képzési tervébe, az oktatási szinteknek és az adott intézmények szakemberképzési feladatainak megfelelően épüljenek be a szervezési ismeretek és a vezetési alapismeretek,

— a felsőoktatási továbbképző rendszerek keretében biztosított legyen felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek részére az általános és specifikus (műszaki, agrár, közgazdasági, jogi, egészségügyi) szervezési és vezetési ismeretek oktatása.

A miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői biztosítsák továbbá, hogy mind ágazati, mind vállalati szinten megfelelő képzési tervek és koncepciók kerüljenek kidolgozásra, hogy a közvetlen munkahelyi vezetők továbbképzése mind szélesebb körben, megfelelő feltételek mellett és színvonalon bontakozzék ki.

14. Fenti rendelkezések érvényesek a szövetkezeti intézményekre is. A szövetségek vezetői a munkaügyi miniszterrel együttműködve határozzák meg a szövetkezeti mozgalom területén a vezetőtovábbképzési feladataikat.

15. Ez a határozat nem érinti az 1961. évi III. törvénynek a szakágazati továbbképzésre vonatkozó rendelkezéseit.

16. A határozat kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a vezetési ismeretek oktatásáról és a gazdasági szervezetek vezetőinek továbbképzéséről szól 2055/1967. (X. 13.) számú kormányhatározat.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

Közlemények

Közlemény a CDC 3300 számítógép gépóradíjának megállapításáról

Az MTA Számítástechnikai Központja kezelésében levő CDC 3300 számítógép üzembe helyezésével kapcsolatosan közöljük, hogy az említett számítógéppel végzett szolgáltatások igénybevétele esetén a Központ által minden hasznos gépóra után felszámítható gépóradíj mértéke f. évi július hó 1-től további intézkedésig az alábbiak szerint nyert megállapítást:

Ha az igénybevevő	a díj mértéke
akadémiai kutatóhely	4500 Ft/hasznos gépóra.
egyetem vagy főiskola	8500 Ft/hasznos gépóra.
egyéb külső szerv, intézmény vagy vállalat, illetőleg a szerződéses munkákkal kapcsolatban igényelt szolgáltatás esetén	15000 Ft/hasznos gépóra.

Az egyes akadémiai kutatóhelyek által 1971. évben igényelhető hasznos gépórák számáról az érintett kutatóhelyek közvetlenül kaptak értesítést.

Budapest, 1971. június hó 22-én.

MTA Központi Hivatal Terv- és Pénzügyi Főosztály

Pályázati felhívás

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázatot hirdet a *Takarmányozástani Tanszéken* betöltésre kerülő egy adjunktusi és egy tanársegédi állásra.

Pályázhatnak olyan oktatási, kutatási vagy üzemi gyakorlattal rendelkező állatorvosok, akik a takarmányozás takarmányterülete és az oktatás iránt hivatásszerű vonzalmat éreznek.

A kinevezendő oktatók feladata lesz a tanszék oktató, kutató és tanácsadó munkájában való aktív részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

2. Eddigi munkásságának és eredményeinek ismertetését, ezek között

— oktató és tudományos munkássága részletes ismertetését,

— az általa írt cikkek, tanulmányok stb. bibliográfiai pontosságú felsorolását,

— idegen nyelvismeretét és esetleges kitüntetéseit;

3. Oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni elgondolásait, terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban;

b) az állatorvosi oklevelet vagy hiteles másolatát;

c) az Állatorvostudományi Egyetem által rendelkezésre bocsátandó, kitöltött törzslapot;

d) három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állásokban, kinevezés esetén a pályázókat a 201/1970. (M. K. 5.) MM-MüM sz. rendeletben az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény szolgálati idejüktől függő összege illeti meg.

A pályázati kérelmeket e felhívás közzétételétől számított egy hónapon belül kell az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztályához benyújtani.

A pályázatra vonatkozóan részletesebb felvilágosítást az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztálya (tel.: 427—827), valamint a Takarmányozástani Tanszék (tel.: 226—120) ad.

Budapest, 1971. június 5.

Dr. B. Kovács András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

Az Erdészeti és Faipari Egyetem — Sopron — pályázatot hirdet az Idegennyelvi Lektorátuson betöltendő lektori álláshelyre.

A lektor feladata az Erdőmérnöki és Faipari Mérnöki Karon a hallgatók német és orosz nyelvoktatásának ellátása, a vezető lektor utasítása szerint, továbbá közreműködés az aspiránsok nyelvoktatásában; részvétel az erdészeti és faipari szaknyelv ápolási munkájában, az oktatás és tananyag korszerűsítésével kapcsolatos lektori teendőkben.

A betöltendő álláshely után a 201/1970. MM-MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt a pályázati felhívásnak a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételét követő négy héten belül, de legkésőbb július 10-ig kell az Egyetem Rektori Hivatalához (Sopron, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.) eljuttatni.

Pályázhatnak azok a német és orosz szakos középiskolai tanárok, akik legalább négy éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázattal kapcsolatban bővebb felvilágosítást ad az Erdőmérnöki Kar Dékáni Hivatala, illetve az Idegennyelvi Lektorátus.

Sopron, 1971. május 31.

Dr. Gál János
rektor

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. Eddigi szakmai munkájának és munkaeredményeinek részletes ismertetését.

3. Tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését.

4. A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.

5. Tudományos fokozatának, kiküldetésének, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését.

6. A pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot 2 példányban.

2. A szakképzettséget, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát.

3. A pályázattal kapcsolatban az Erdészeti és Faipari Egyetemtől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot.

4. A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Pályázati felhívás

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Kara Nyelvi Lektorátusán folyó évi szeptember 1-től betöltésre kerülő egy főiskolai nyelvtanári állásra pályázatot hirdet.

A kinevezendő főiskolai nyelvtanár feladata: a főiskolai hallgatók és a nyelvi továbbképzésben részt vevő főiskolai oktatók nyelvoktatásának ellátása.

Pályázhatnak orosz—angol szakos egyetemi oklevéllel rendelkező középiskolai tanárok.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és havi illetményét.

2. Eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését:

— oktató és tudományos munkásságának leírását,

— a pályázó által írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását,

— tudományos fokozatát,

— kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak az oktatói és a tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) Részletes önéletrajzot két példányban.

b) A szakképzettséget, tudományos fokozatot stb. tanusító oklevelek hiteles másolatát.

c) A Főiskolai Kartól megkért és kitöltött törzslapot.

d) A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett és három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő főiskolai nyelvtanári állás után a 201/1970. (M K. 5.) MM-MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár. A pályázati határidő a pályázati felhívás megjelenésétől számított négy hét.

A pályázatot a szarvasi Főiskolai Kar igazgatójához címezve kell benyújtani: Szarvas, Szabadság út 1—3.

Debrecen, 1971. június 2.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet az egyetemen létesítendő Számítástechnikai Központ vezetői állására.

A kinevezendő vezető feladata: az Egyetem számítógépes információrendszerének megszervezése és általában a számítástechnika orvos-egészségügyi alkalmazásának alkotó módon való művelése, valamint a Központ vezetésével járó egyéb feladatok ellátása.

Illetmény a vonatkozó bérutasítás figyelembevételével, megegyezés szerint.

Az állás betöltéséhez egyetemi végzettség és legalább 5 éves számítástechnikai gyakorlat szükséges.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését,

c) idegennyelv ismeretét, esetleges jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. diploma-másolatot,
2. személyi igazolvány adatait,
3. részletes önéletrajzot,
4. erkölcsi bizonyítványt,
5. tudományos munkák, közlemények egy-egy különlenyomatát.

A pályázatot a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Rektorához (Budapest, VIII., Üllői út 26.) kell benyújtani a pályázati hirdetmény megjelenésétől számított 21 napon belül.

Dr. Zoltán Imre s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72020 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 13. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. JÚLIUS 27.

TARTALOM

Személyi rész 140

Törvények, rendeletek, határozatok

1028/1971. (VII. 1.) Korm. határozat — Az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottságban történő változásokról 140

Az Akadémia Elnökségének határozatai

42/1971. sz. határozat — Az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe felvételre javasolt főirányokról 140

43/1971. sz. határozat — Az MTA hároméves rendezvényi tervéről 140

44/1971. sz. határozat — Az Akadémián adható díjakról 144

45/1971. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémia testületi szerveinek működéséről és munkamódszeréről szóló tájékoztatás megvitatásáról 144

46/1971. sz. határozat — A vidéki akadémiai bizottságok elnökeinek és alelnökeinek tiszteletdíjáról 144

47/1971. sz. határozat — Az Elnökség 1971. szeptember hó 1-től december hó 31-ig terjedő munkatervéről 144

48/1971. sz. határozat — A Svéd Tudományos Akadémia és az MTA között kötendő egyezményről 146

49/1971. sz. határozat — A Man and Biosphere magyar nemzeti bizottsága megalakulásáról 146

50/1971. sz. határozat — A szocialista országok többoldalú tudományos együttműködési egyezményéről, az együttműködés témáiról, valamint közös nemzetközi tudományos káderképző központok létesítéséről 146

Miniszteri rendeletek

14/1971. (VI. 8.) MüM — A szakértői működéssel kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló 24/1971. (VI. 8.) Korm. sz. rendelet végrehajtásáról 146

16/1971. (VII. 7.) MüM—KPM — A gépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének (munkadíjának) megállapításáról 147

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása 149

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályának pályázati felhívásai 149

A Debreceni Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 149

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 150

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 150

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül

dr. Gegesi Kiss Pál Kossuth-díjas akadémikusnak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. sz. Gyermekklinikája igazgatójának a

MUNKA VÖRÖS ZÁSZLÓ ÉRDEMRENDJE;

dr. Törő Imre Kossuth-díjas akadémikusnak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Szövet- és Fejlődéstani Intézete Igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1028/1971. (VII. 1.) számú

határozata

az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottságban történő változásokról

1. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

dr. Császár Ákos Kossuth-díjast, az MTA levelező tagját, tanszékvezető egyetemi tanárt,

Dobozi Imre Kossuth-díjas írót, a Magyar Írók Szövetsége főtitkárát,

dr. Kónya Albertet, az MTA levelező tagját, egyetemi tanárt,

Nagy Miklóst, az MSZMP KB Tudományos, Közoktatási és Kulturális Osztály vezetőjét,

dr. Osztrovszki Györgyöt, az MTA levelező tagját, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének helyettesét,

Sebestyén János Kossuth-díjast, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének általános helyettesét,

dr. Szekér Gyulát, a műszaki tudományok doktorát, nehézipari minisztert,

dr. Széchy Károly Kossuth-díjas akadémikust, egyetemi tanárt

az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság tagjává kinevezi.

2. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány *dr. Lévárdi Ferencet* az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság tagsága alól felmenti.

3. Az 1036/1969. (IX. 28.) Korm. számú határozat fentieknek megfelelően módosul.

Fock Jenő s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 42/1971. számú

határozata

az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe felvételre javasolt főirányokról

(Elnökség, 1971. június 29.)

Nem teljes szöveg

1. Az Elnökség megvitatta és jóváhagyta az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe felvételre javasolt kutatási főirányok kiválasztását előkészítő ad hoc elnökségi bizottság jelentését.

2. Az Elnökség felhatalmazza az Elnököt, hogy a főirányokra vonatkozó dokumentumokat, a vita során elhangzottak szerint módosítva terjessze a Tudománypolitikai Bizottság elé.

3. Az Elnökség szükségesnek tartja, hogy az osztályok állásfoglalásai és a vitában elhangzott észrevételek, a főirányok részletes kidolgozása során kerüljenek figyelembevételre.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 43/1971. számú

határozata

az MTA hároméves rendezvényi tervéről

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az Akadémia 1972—74. évi rendezvényi tervét megvitatta és az alábbiak szerint hagyta jóvá.

1.1 Az Elnökség tudomásul veszi az Orvosi Tudományok Osztályának arra vonatkozó bejelentését, hogy az 1972. évi tervből az Európai Rákkutató Társaság II. Szimpóziuma törlésre kerül, az 1974. évi tervben feltüntetett Urológus Kongresszus pedig MTA támogatást nem igényel.

1.2 Az Elnökség elvileg egyetért az Agrártudományok Osztálya által bejelentett „Az

agrárkutatások optimális felhasználása a bioszféra tartalékok felkutatásában" című UNESCO rendezvény 1974 évben történő megtartásával. Felkéri az Agrártudományok Osztálya elnökét, hogy a javasolt rendezvényre tegyen részletes előterjesztést az Elnökségnek.

2. Az Elnökség a tudományos rendezvényekre előirányzott évi keretet 1972—74 évekre vonatkozóan a következő arányban osztja fel:

Évi keret	1 000 000 Ft
Testületi nagyrendezvények	700 000 Ft
Testületi kisrendezvények	50 000 Ft
Intézeti rendezvények	150 000 Ft
Közgyűlés	50 000 Ft
Tartalék	50 000 Ft
	1 000 000 Ft

3. Figyelembe véve, hogy a Nemzetközi Üzemtörténeti Konferencia, az Econometric Society Konferenciája, valamint az UNESCO Büntetőjogi Konferenciája 1971. évről húzódott át 1972-re, és fedezet 1971-ben biztosítva van, az Elnökség jóváhagyja az NKB 1972—74 évekre vonatkozó javaslatát azzal, hogy az 1973. évi 38 000 Ft túllépést az időközi megtakarításokból kell fedezni.

4. Az Elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy szükség esetén a támogatás évi keretén belül átcsoportosításokat tegyen, és a netalán felszabaduló keretek felett diszponáljon; megbízza továbbá azzal, hogy az egyes rendezvények költségvetését a célszerűség és a takarékosság szempontjainak figyelembevételével vizsgálja felül és külön-külön hagyja jóvá.

5. Az Elnökség felkéri a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságát, hogy az Akadémia rendezvényi politikájának fő vonalait és általános szervezési kérdéseit tárgyalja meg, s tegyen erről előterjesztést az Elnökségnek.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

---

1. sz. melléklet az MTA Elnökségének 43/1971. sz. határozatához

MTA RENDEZVÉNYEK

1972—1974.

Szám	Rendezvény elnevezése	Szám	Rendezvény elnevezése

1972.

I. Osztály:

1. Magyar nyelvészek II. nemz. kongr.
2. Janus Pannonius ülésszak
3. A velencei és a magyar reneszánsz kapcsolatai
4. Nemzetközi Lenau Társaság ülésszaka
5. Középkelet-európai felvilágosodás
6. Nemzetközi Népzenekutató Tanács (IMFC) munkacsop. ülés

II. Osztály

7. International Commission for the History of Representative and Parlamentary Institutions (UNESCO) rendes évi ülése
8. Nemzetközi Üzemtörténeti konf.
9. Nemz. Várostörténeti Biz. ülése

III. Osztály

10. Szoc. országok IUPAP Nemz. Bizotts. munkaértekezlet
11. II. Eur. Sugárvédelmi Kong.
12. Neutrino Konf.
13. Elektronok és erős elektromágneses tér
14. Részecskefizikai „háromszögszeminárium"
15. Magszerkezet vizsgálata neutronokkal — konf.
16. Fononok és fonon-fonon kölcsönhatás konf.
17. Eur. statisztikus találkozó
18. Formavezérlésű és cím nélküli számológépek—kollokvium

IV. Osztály

19. Gyomnövényconológiai Szimp.

V. Osztály

20. Magyar Farmakológiai Társaság Vándorgyűlése
21. Élettani kongr.
22. Orális anticoncipiensek
23. Eur. Cytológiai Kongresszus
24. II. Nőgyógyász Duna kong.
25. Nemz. Audiol. Egyesület XI. kong.
26. Ideggyógyász nagygyűlés

VI. Osztály

27. IAHR Folyami Hidraulikai Biz.
28. IV. Áramlástechn. Konf.
29. Nemz. Világítástechn. Biz. ülése

VII. Osztály

—

Szám	Rendezvény elnevezése
	VIII. Osztály
30.	Magyar Biol. Társ. Vándorgy.
30/a	G. Mendel emlékülés
31.	Sejtoszlás szabályozása konf.
32.	Neurovegetatív Szimp.
33.	Nemz. Dunakutató Munkaközösség Konf.
	IX. Osztály
34.	Ipargazdasági Tudom. Konf.
35.	Econometric Society Konf.
36.	Nemz. Jogösszehasonlító Munkaért.
37.	UNESCO Büntetőjogi Konf.
	X. Osztály
38.	VII. Nemz. Gravitációs Árapály szimp.
	1973.
	I. Osztály
1.	A nyomdászat kezdetei és a magyar irodalom
2.	Kézirattárak és a tud. kutatás
3.	Diplomatikai és irod. tört. kongr.
4.	Szemiotikai tanácskozás
5.	Nemz. Népzenekutató (IFMC), Hangszerkut. munkacsop.
	II. Osztály
6.	Az alkotó gondolk. kut. problémái szimp.
7.	A II. világh. tört. konf.
8.	Délszláv—magyar gazd. tört. kapcsolatok tud. ülés
9.	Nemzetközi Várostört. Konf.
	III. Osztály
10.	Részecskefizikai „háromszög szemin."
11.	Részecskesugárzások és erőterek a világűrben
12.	Függvényegyenletek és egyenlőségek kollokv.
13.	Sztochasztikus folyamatok számítógépes alk. koll.
14.	Számítástechnikai konf.
	IV. Osztály
15.	Emlékülés Sigmond Elek szül. 100. évf.
	V. Osztály
16.	Korányi emlékülés
17.	Élettani Kongr.
18.	Gyógyszerészeti Tudományok XXXIII. Kongr.
19.	Nemzeti Kongr. (rehabilitáció)
20.	Eur. Pathológus Társ. ülése
21.	Int. Study Group for Research in Cardiatic Metabolium
22.	Interferon Symposium
	VI. Osztály
23.	PROLAMAT 73
24.	A villamos energiarendszer alaphálózata fejl.
25.	A városépítés ökonómiai vetületei
26.	Nemzetközi információelméleti szimp.
	VII. Osztály
27.	Szénhidrogénkémiai folyamatok szimp.
28.	Eur. Szénhidrátkémiai szimp.
	VIII. Osztály
29.	Összehasonlító Endokrinol. Társ. Nk. Kongr.
30.	III. Magyar Növényanatómiai szimp.
31.	Biológiai Oxidációk szimp.
32.	Magyar Biokémiai Társ. Vándorgyűlése
33.	Magyar Biofizikai Társ. Vándorgyűlése
34.	Nemz. Középeurópai Entomofaunisztikai Szimpózium
	IX Osztály
35.	A termelékenység és a társadalomtudományok
36.	Nemz. Állam- és Jogelméleti konf.
	X Osztály
37.	Kárpát-balkán recens kéregmozgási tanácskozás
38.	Nemz. Ankét a Föld anyag- és energiaáramlásairól
39.	Fejlett országok elmaradt területei ... konf.
	1974.
	I. Osztály
1.	Nyelvművelő Konferencia
2.	„Szenczi Molnár Albert" ülésszak
3.	Érték és értékelés a társadalomtudományokban
4.	A határainkon kívüli magyar irodalom
5.	Európa Néprajzi Atlasza
	II. Osztály
	—
	III Osztály
6.	Részecskefizikai „háromszög-szeminárium"
7.	AMPERE konferencia
8.	Nemzetk. Csillagászati Unió kollokv.
9.	Quantum Electronics konf.
10.	INTERKOZMOSZ Kozmikus Fiz. munkacsoport ülés
11.	VIII. Balatoni részecskefizikai konf.

Szám	Rendezvény elnevezése
IV. Osztály	
—	
V. Osztály	
12.	II. Nemz. Farmakológiai Kongr.
13.	Onkológiai problémák klinikai szakmákban
14.	Élettani Kongresszus
15.	Urológus Kongresszus
16.	Nemz. Rákelleni Unió regionális kongr.
17.	Nemz. Orvostörténelmi Társ. XXIV. Kongr.
18.	Nemz. Szájsebész Egyes. V. Kongr.
19.	VII. Nemz. Neuropatológus Kongr.
20.	European Association for the Study of the Liver-meeting
VI. Osztály	
21.	V. Mikrohullámú összeköttetések kollokvium

Szám	Redezvény elnevezése
VII. Osztály	
—	
VIII Osztály	
22.	FEBS ülés
23.	Biomembrán szimp.
24.	Genetikai Reguláció
IX Osztály	
25.	Nemzetközi Államigazgatástudományi munkaértek.
X. Osztály	
26.	Műholdmegfigyelési Tud. Ülésszak
27.	Fotogrammetriai konf

2. sz. melléklet az MTA Elnökségének 43/1971. sz. határozatához

SZAKIGAZGATÁSNAK MEGRENDEZÉSRE JAVASOLT TUDOMÁNYOS TANÁCSKOZÁSOK

(Társad. Tud. Főo.)

1972—1974.

Szám	Rendezvény elnevezése
	1972.
I. Osztály	
1.	Az irodalmi mű társadalmi funkciója — szimp.
2.	Magyar—délszláv irodalmi kapcsolatok
3.	Horvát—magyar irodalomtört. szimp.
4.	A korai görög epika—kollok.
5.	A magyar néprajzi kutatás terminológiai kérdései
II. Osztály	
6.	A „Frankfurti Iskola"
7.	100 éves az Iparművészeti Múzeum
8.	Középkelet-európai iparművészet (7—8. összevonandó)
9.	Nemz. Szociálpszich. munkaért.
10.	A menthalhigiéne aktuális kérdései — szimp.
11.	Magyar—Szovjet történész vegyesbiz.
IX. Osztály	
12.	III. Magyar—Francia jogásznapok

Szám	Rendezvény elnevezése
	1973.
I. Osztály	
1.	Szociolingvisztika és anyanyelvi oktatás
2.	II. Nemz. Nyelvtipológiai konf.
3.	Magyar őstörténet és orientalisztika
4.	„A Római Birodalom dunai tartományai a IV. sz-ban"
5.	Interetnikus folklórkutatás
6.	A Győrffy—Bátky—Viski iskola értékelése
II. Osztály	
7.	Az 1848—49-es forradalom és a polgári átalakulás
	1974.
I. Osztály	
1.	Az etimológia elmélete és módszere
2.	A II. világh. utáni korszak irodalomtörténeti feldolg.
3.	Asszirológia konf.
4.	Budapesti Folklór szimp.
II. Osztály	
5.	Középkori régészeti konf.

Az MTA Elnökségének 44/1971. számú

határozata

az Akadémián adható díjakról

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az Akadémián adható díjak felülvizsgálatára kiküldött bizottság jelentése alapján az alábbiak szerint határozott:

1. Az Akadémiai Díj — az eddigi két fokozat helyett — a jövőben fokozat nélkül kerüljön évente odaítélésre. A Díjak száma évente legfeljebb 15 lehet.

   1.1 Az Akadémiai Díj egyenként 25 000 Ft. Kollektíva által elért tudományos eredmény díjazásánál a díjban való részesedés összegét személyenként kell megállapítani úgy, hogy egyetlen díjazottra jutó összeg 5000 Ft-nál kevesebb ne legyen, de együttesen legalább 25 000 Ft kerüljön kiosztásra.

   1.2 Az Akadémiai Díjban általában az utolsó öt évben elért és már értékelhető tudományos visszhangot kiváltó, konkrét tudományos teljesítmény részesíthető. Kollektív munka esetében törekedni kell arra, hogy a kollektíva azon tagjai részesüljenek Akadémiai Díjban, akiknek a tudományos eredmények elérésében meghatározható szerepük van.

   1.3 Az Akadémiai Díj tekintélyének növelése érdekében mind a tudományos osztályok, mind az Elnökség értékelési módszerét meg kell javítani.

   1.4 Akadémiai Díjban ugyanazon személy többízben csak kivételes esetben részesülhet.

2. Személyi díj alapítását az Akadémia felügyelete alatt álló intézetek és tudományos társaságok is kezdeményezhetik, a hatályos elnöki utasítás szabályainak megfelelően.

   2.1 A személyi díjak a tudományos osztályok által pályadíjként is kitűzhetők.

3. Szükségesnek tartja az Elnökség, hogy az Akadémián adható díjakra vonatkozóan egységes utasítást adjon ki.

4. Az Elnökség fontosnak tartja a kutatási főirányokban folyó alapkutatások — különösen az egyetemi kutatások — eredményességének fokozására és elismerésére megfelelő jutalmazási lehetőség biztosítását.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 45/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia testületi szerveinek működéséről és munkamódszeréről szóló tájékoztatás megvitatásáról

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az előterjesztett tájékoztatót tudomásul veszi.*

2. Felhatalmazza az Elnököt, hogy a vitában elhangzottakat figyelembe véve a tájékoztatót a Tudománypolitikai Bizottság elé terjessze.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 46/1971. számú

határozata

a vidéki akadémiai bizottságok elnökeinek és alelnökeinek tiszteletdíjáról

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

Az Elnökség elhatározza, hogy a vidéki akadémiai bizottságok elnökeit az osztályelnököket, az alelnököket pedig az osztályelnök-helyetteseket megillető összegű tiszteletdíjban részesíti.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 47/1971. számú

határozata

az Elnökség 1971. szeptember hó 1-től december hó 31-ig terjedő munkatervéről

(Elnökség, 1971. június 29.

Teljes szöveg

1. Az Elnökség 1971. szeptember hó 1-től december hó 31-ig terjedő munkatervét az alábbiak szerint állapítja meg:

SZEPTEMBER

1. Szovjet—magyar szilárdtestkutatási vegyes bizottság létesítése.

Előadó: Kónya Albert osztályelnök

**Megjegyzés:* a Magyar Tudományos Akadémia testületi szerveinek működéséről és munkamódszeréről szóló tájékoztató teljes szövege megjelenik a Magyar Tudomány c. folyóiratban.

2. Tájékoztatás „A magyar tudományos folyóiratok társadalmi szerepe" c. téma kidolgozásának első fázisáról.

Előadó: Ortutay Gyula osztályelnök

3. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök.

4. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Előadó: főtitkár

5. Egyebek.

OKTÓBER

1. Az MTA és az OMFB közötti együttműködés kérdései.

Előadó: Jánossy Lajos alelnök
Tétényi Pál főtitkárhelyettes

2. Az akadémiai tervezési és beszámolási rendszer.

Előadó: főtitkár

3. Javaslat a „Nemzetközi Hungarológiai Társaság" megalakítására.

Előadó: Ortutay Gyula osztályelnök

4. „A művészettörténeti kutatás jelenlegi helyzetéről, feladatairól, különös tekintettel a készülő művészettörténeti szintézis elkészítésére" c. átdolgozott előterjesztés megvitatása.

Előadó: Mátrai László osztályelnök

5. Jelentés a szocialista akadémiák képviselői bukaresti értekezésének munkájáról.

Előadó: Láng István főtitkárhelyettes

6. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Előadó: főtitkár

8. Egyebek.

NOVEMBER

1. *a)* A hazai szilárdtestkutatások helyzete, feladatai (Prognózis)

Előadó: Kónya Albert osztályelnök

b) A szilárdtestkutatások termelési és technológiai vonatkozásai.

Előadó: Bognár Géza osztályelnök

2. A kutatási eredmények termelésben való hasznosításának jelenlegi helyzete és a további teendők.

Előadó: Bognár Géza osztályelnök

3. Az akadémiai nagyszótár tervtanulmánya.

Előadó: Ortutay Gyula osztályelnök

4. Tájékoztató az OTTKT előkészítéséről.

Előadó: főtitkár

5. Javaslat az Akadémia 1972. évi közgyűlési ülésszakának szervezeti rendjére.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

6. Javaslat az aspiránskollégium építésére.

Előadó: Tolnai Gábor, a TMB elnöke

7. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

8. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Előadó: főtitkár

9. Egyebek.

DECEMBER

1. A hazai csillagászati kutatások helyzete, feladatai és a csillagászat oktatásának korszerűsítése.

Előadó: Kónya Albert osztályelnök

2. Jelentés a Tudományos Minősítő Bizottság munkájáról

Előadó: Tolnai Gábor, a TMB elnöke

3. Előterjesztés a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló 1/1970. MTA—E (A. K. 13.) számú elnöki utasítás módosításáról.

Előadó: Tolnai Gábor, a TMB elnöke

4. Tájékoztatás az Akadémia 1972. évi költségvetéséről és az 1972. évi beruházási keretekről.

Előadó: Tétényi Pál főtitkárhelyettes

5. Tájékoztatás a tanszéki akadémiai kutatások fejlesztése érdekében tett intézkedésekről.

Előadó: főtitkár

6. Az 1972. évben tartandó együttes ülések programjai.

Előadó: Thész János, a Tudományos Testületi Titkárság vezetője

7. Javaslat az Elnökség 1972. I. félévi munkatervére.

Előadó: Thész János, a Tudományos Testületi Titkárság vezetője

8. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

9. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Előadó: főtitkár

10. Egyebek.

2. Az Elnökség felhatalmazza az Elnököt, hogy szükséghez képest a munkaterven változtatást hajtson végre.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 48/1971. számú

határozata

a Svéd Tudományos Akadémia és az MTA között kötendő egyezményről

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség egyetért azzal, hogy a Magyar Tudományos Akadémia és a Svéd Tudományos Akadémia együttműködési egyezményt és munkatervet kössön.

2. Az elnökség felkéri *Szabó Imre* alelnököt és *Láng István* főtitkárhelyettest, hogy készítsék elő az egyezmény és a munkatervtervezetét, valamint a szükséges tárgyalásokat.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 49/1971. számú

határozata

a Man and Biosphere magyar nemzeti bizottsága megalakulásáról

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a Biológiai Tudományok Osztálya bejelentése alapján tudomásul veszi a Man and Biosphere UNESCO világprogram magyar nemzeti bizottsága megalakulását.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 50/1971. számú

határozata

a szocialista országok többoldalú tudományos együttműködési egyezményéről, az együttműködés témáiról, valamint közös nemzetközi tudományos káderképző központok létesítéséről

(Elnökség, 1971. június 29.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a tájékoztatót tudomásul vette.

2. Felkéri *Szabó Imre* alelnököt és *Láng István* főtitkárhelyettest, hogy az illetékes tudományos osztályok, valamint a Központi Hivatal közreműködésével készítsék elő az MTA küldöttsége részvételét a bukaresti értekezletre.

Budapest, 1971. június 30.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Miniszteri rendeletek

A munkaügyi miniszter 14/1971. (VI. 8.) MüM számú

rendelete

a szakértői működéssel kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló 24/1971. (VI. 8.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 24/1971. (VI. 8.) számú rendeletének 6. §-ában kapott felhatalmazás alapján az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §

A szakértői tevékenységre jogosító engedélyt a tevékenység jellege szerint illetékes miniszter — így például bányászati szakértőnek a nehézipari miniszter, könyvszakértőnek a pénzügyminiszter, árszakértőnek az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke, munkavédelmi szakértőnek a Szakszervezetek Országos Tanácsa — adja.

2. §

Az okleveles könyvvizsgáló képesítést az egyetemi (főiskolai) végzettséggel egyenértékűnek kell tekinteni.

3. §

(1) A szakértő díjazásánál — a külön jogszabályoknak megfelelően — a vállalati műszaki, gazdasági tanácsadó megnevezésű munkakörre megállapított bért kell alapul venni, és figyelemmel kell lenni a tevékenység elvégzéséhez szükséges időre, a tevékenység által megkívánt különös szakértelemre, a szakértői munka jelentőségére és az egyéb körülményekre. Kivételes esetben a szakértő a személyi fizetésre megállapított jogszabályok szerint díjazható.

(2) A szakértő a kiszállásával felmerült költségek címén a hivatalos kiküldetések alkalmával felszámítható költségek megtérítését igényelheti; egyéb költségek címén a külön jogszabályban meghatározott, ennek hiányában a megállapodással megállapított és kellően igazolt szükséges költségek (például gépírási költség) járnak.

(3) Egyebekben a szakértő jogaira és kötelességeire nézve a létrejövő jogviszonyra vonatkozó jogszabályok az irányadók.

4. §

Ha szakkérdésben olyan személy ad véleményt, aki szakértői cím használatára nem jogosult, annak díjazásánál legfeljebb a műszaki, gazdasági, forgalmi ügyintéző megnevezésű munkakör 1—5. bércsoportjára a dolgozó végzettségének és gyakorlatának megfelelően megállapítható bér vehető alapul.

5. §

(1) Ez a rendelet 1971. július 1. napján lép hatályba.

(2) Az 5012/1949. (OMB K 50.) OMB számú határozat hatályát veszti.

Lázár György s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter 16/1971. (VII. 7.) MüM—KPM számú

együttes rendelete

a gépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének (munkadíjának) megállapításáról

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: Mt. V.) 126. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsával, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Szövetségével és a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetségével egyetértésben az alábbiakat rendeljük:

1. §

E rendelet hatálya kiterjed a munkaviszonyban vagy kisipari szövetkezeti tagsági viszonyban álló valamennyi gépjárművezetőre, ideértve a motoros áruszállítót, a különleges gépjármű vezetőjét és a közútra vizsgáztatott vontató vezetőt (a továbbiakban: gépjárművezető), a mezőgazdaságban foglalkoztatott traktorvezetők kivételével.

2. §

(1) A gépjárművezető személyi alapbérét, alap munkadíját (a továbbiakban együttesen: alapbérét) e rendelet *mellékletét* képező bértáblázat alapján kell megállapítani, annak a gépjárműfajtának figyelembevételével, amelyen a gépjárművezető rendszeres munkát végez.

(2) Az alapbér megállapításánál a munkaviszonyban, szövetkezeti tagsági viszonyban, a fegyveres erőknél, a fegyveres testületeknél és a rendészeti szerveknél gépjárművezetőként eltöltött és igazolt szakmai gyakorlati időt (ideértve a gépjárművezetéssel kapcsolatos munkakörben, pl. garázsmester, forgalmi oktató, ellenőr stb., továbbá a társadalmi szerveknél munkaviszonyban eltöltött időt is) kell alapul venni.

3. §

Teljesítménybérben történő foglalkoztatás esetén a gépjárművezető teljesítménybéres havi keresete — a bérformától függetlenül — százszázalékos normateljesítés esetén nem haladhatja meg a gépjármű fajtája szerinti alapbér legmagasabb összegét.

4. §

(1) A gépjárművezető által havonta teljesíthető túlmunka — az Mt. V. 46. §-ának (3) bekezdésében foglalt esetek kivételével — a törvényes munkaidő 40%-át nem haladhatja meg.

(2) A gépjárművezetőt a túlmunka időtartamára pótlék nélküli munkabére illeti meg. Ezt a havi személyi alapbér egy órára eső részének alapulvételével kell számítani.

(3) Túlóraátalányt a rendszeresen teljesített, illetőleg a várható túlmunka időtartamának alapulvételével lehet megállapítani. Ennek felső határa az (1) bekezdésben foglalt időtartamnak megfelelő összegű alapbér.

5. §

(1) A gépjárművezető részére az e § (2)—(4) bekezdésében és a 6. §-ban meghatározott eseteken kívül csak jogszabályban állapítható meg bérpótlék.

(2) Az igazoltan vontatással eltöltött, valamint a pótkocsival való várakozási időre járó bérpótlék mértéke

— egy- vagy kéttengelyes pótkocsi (csuklós gépjármű, nyerges vontató) vontatása esetén legfeljebb az alapbér (teljesítménybér) 20%-a;

— minden további pótkocsi vontatása esetén legfeljebb az alapbér (teljesítménybér) 10%-a.

(3) Rakfelület nélküli vontató esetén — kivéve a nyerges vontatót, valamint a 10 tonnánál nagyobb teherbírású „trailer" vontatását — csak a második és további pótkocsi után fizethető pótlék. Nem fizethető vontatási pótlék teljesítménybérezés esetén, ha a pótkocsival megvalósított többlet-teljesítmény alapján járó teljesítménybér a vontatás díjazását magában foglalja.

(4) A vállalat a gépjárművezetővel megállapodhat abban, hogy a várakozási idő alatt a gépjárművezetésen kívüli külön munkát végez, illetőleg ezt elrendelheti, ha a különmunka-végzés körülményei a vezetés biztonságát nem veszélyeztetik. E külön munka rendszeres végzéséért a gépjárművezető részére legfeljebb az általa ellátott munkára (munkakörre) megállapított munkabér időarányos részének 50%-át szabad kifizetni.

(5) Nem lehet a gépjárművezetőt rakodómunkára kötelezni, illetőleg vele rakodó munkára megállapodást kötni, ha

a) a rakodómunkában eltöltött idő a napi munkaidő felét meghaladja, vagy

b) a rakodómunka könnyen balesetet (pl. kézsérülést) okozó rakodásra így különösen ömlesztett nehéz anyagok felrakodására, vagy távhordására irányul, vagy

c) a szállított dolgok természete, a rakodás gyakorisága, a rakodás körülményei a vezetés biztonságát egyébként veszélyeztetik.

6. §

(1) A fővárosban és megyei városokban (Budapest, Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged, Győr) a helyi személyszállítást (tömegközlekedést) ellátó vállalatok a közforgalmi autóbuszvezetők részére legfeljebb 800 Ft külön pótlékot is fizethetnek.

(2) A miniszter a felügyelete alá tartozó szerveknél a járandósági és az általa meghatározott körben a személyi használatú személygépkocsik vezetői részére külön pótlékot állapíthat meg.

7. §

(1) A gépjárművezető részére a telephelyen kívül végzett munka esetén kiküldetési élelmezési költséget kell elszámolni.

(2) Azokon a munkahelyeken, ahol a gépjárművezető telephelyen kívül végzett munkájának körülményei hasonlóak a vállalat többi dolgozójának munkakörülményeihez (pl. a művelődési autókon, guruló könyvesboltokon stb.), a vállalat — az (1) bekezdésben foglaltak helyett — az egyéb dolgozóival azonos elbírálást alkalmazhat. Ilyen elbírálást az ágazatra vonatkozóan a miniszter is előírhat.

(3) Teljesítménybérezés esetén a távol töltött idő megállapításánál a ténylegesen távol töltött idő helyett az utalványozott menet- és állásidőt is alapul lehet venni.

8. §

(1) Az e rendeletben foglalt keretek között a gépjárművezetők munkafeltételeire és bérezésére (premizálására) vonatkozó szabályokat — a biztonságos közúti gépjárműközlekedés követelményeire figyelemmel — a kollektív szerződésben, illetőleg a szövetkezeti munkaügyi szabályzatban kell meghatározni. Ahol kollektív szerződést nem lehet kötni, e kérdéseket a szerv vezetője a szakszervezettel egyetértésben határozza meg.

(2) E rendelet bértételeit a kollektív szerződésben meghatározott időponttól, de legkésőbb 1973. január 1. napjától kell alkalmazni. Addig az e rendelet mellékletében foglalt bértáblázat alsó határai helyett a kihirdetéskor hatályos alsó bérhatárok alkalmazhatók.

9. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. évi július hó 1. napjától kell alkalmazni. Ezzel egyidejűleg a gépjárművezetők munkafeltételeinek és munkabérének megállapításáról szóló 113/1968. (12) MüM—KPM számú együttes utasítás hatályát veszti.

Lázár György s. k.,
munkaügyi miniszter

Dr. Csanádi György s. k.,
közlekedés- és postaügyi miniszter

Melléklet a 16/1971. (VII. 7.) MüM—KPM számú együttes rendelethez

A gépjárművezetők bértáblázata

Sorszám	Munkakör (Gépjármű fajtánként)	—5	5—10	10—20	20—
		évi szakmai gyakorlat esetén Ft/hó			
1.	Személygépkocsi; autóbusz (12 személyig); betegszállító gépkocsi (OMSZ, KÖJÁL betegszállító gépkocsi kivételével); tehergépjármű (2 t hasznos teherbírásig) vezetője	1300—1600	1400—1800	1500—2000	1600—2200
2.	Tehergépjármű (2,1—5 t hasznos teherbírásig); nem közforgalmú autóbusz (12 személy felett) vezetője	1400—1800	1500—2000	1600—2200	1700—2400
3.	Tehergépjármű (5,1—10 t hasznos teherbírásig); OMSZ, KÖJÁL betegszállító gépkocsi; különleges gépjármű; dömper; bejáratószerviz-műhelygépkocsi vezetője	1500—2000	1600—2200	1700—2400	1800—2600
4.	Tehergépjármű (10,1—20 t hasznos teherbírásig) vezetője	1600—2200	1700—2400	1800—2600	1900—2800
5.	Közforgalmú autóbusz; tehergépjármű (20,1 t hasznos teherbírás felett) vezetője	1700—2400	1800—2600	1900—2800	2000—3100
6.	Segédjárművezető (vezetői engedéllyel); motoros áruszállító	1100—1800			

Azok a gépjárművezetők, akik gépjárművezetői továbbképző vizsgabizonyítvánnyal (középfokú gépjárművezetői bizonyítvánnyal) rendelkeznek, egy fokkal, akik 1969. július 1-ig szerzett felsőfokú gépjárművezetői bizonyítvánnyal rendelkeznek két fokkal magasabb szakmai gyakorlati idő szerinti bértétel alapján sorolhatók be.

Megjegyzés: A bértételek a törvényes havi munkaidőre vonatkoznak.

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Kémiai Kutató Intézet igazgatói munkakörére 1972. január 1-i hatállyal. A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;

— jelentős tudományos eredmények a szerves kémia vagy a fizikai kémia területén;

— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot 2 példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a 127/1967 (23), valamint a 101/1971 (1—2) MüM sz. utasítás, ill. az 5/1971. MTA—F (A. K. 7.) sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani 1971. szeptember 1-ig.

Budapest, 1971. július 2.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatalának Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet az MTA Ipargazdaságtani Kutató Csoportja igazgatóhelyettesi állására.

Pályázati követelmény:

— egyetemi végzettség, megfelelő ipari gyakorlat és legalább kandidátusi fokozat.

A pályzatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos jegyzékét;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban;

— az oklevelek hiteles másolatát;

— erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat Köpeczi Béla főtitkárhelyettes-hez (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani a felhívás közzétételétől számított 4 héten belül.

Budapest, 1971. július 7.

Kónya Sándor s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatalának Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet a Történettudományi Intézet második igazgatóhelyettesi állására.

Pályázati követelmény:

— egyetemi végzettség, megfelelő szervezési gyakorlat és legalább kandidátusi fokozat.

A pályázatnak tartalmaznia kell

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek pontos jegyzékét;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban;

— az oklevelek hiteles másolatát;

— erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat Köpeczi Béla főtitkárhelyettes-hez (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani a felhívás közzétételétől számított 4 héten belül.

Budapest, 1971. július 8.

Kónya Sándor s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

a Debreceni Agrártudományi Egyetem Szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Karán betöltendő tanársegédi állásra.

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Kara pályázatot hirdet a

Növénytermésztéstani Tanszéken
egy főiskolai tanársegédi állásra.

Pályázhatnak agrártudományi egyetemi végzettségű, a szakoktatásban, kutatásban vagy a termelésben szolgálattal rendelkező és lehetőleg az öntözéses-meliorációs témában tevékenykedő agrár szakemberek.

A kinevezendő főiskolai tanársegéd feladata lesz az „Öntözéses növénytermesztéstan" című tantárgyon belül a „Részletes öntözéses-növénytermesztéstan" című összefüggő tárgyrész előadásainak és gyakorlatainak vezetése.

Továbbá a tanszéki nevelő- és tudományos munkában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. Eddigi szakmai munkájának és munkaeredményeinek részletes ismertetését.

3. A pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban,

b) szakképzettségét tanúsító oklevél hiteles másolatát,

c) a Főiskolai Kartól kért és kitöltött törzslapot,

d) a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970 (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázati határidő a pályázati felhívás megjelenésétől számított 4 hét.

A pályázatot a szarvasi Főiskolai Kar igazgatójához címezve kell benyújtani.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15^{30} óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72103 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 14. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. AUGUSZTUS 27.

TARTALOM

Személyi rész			151
Törvények, rendeletek, határozatok	1/1971. (VII. 14.) OMFB	A nukleáris anyagok nyilvántartásáról	151
	26/1971. (VI. 24.) PM—ÉVM—MüM.	A dolgozók lakásépítésének támogatásáról	164
	2—32/1971. SZOT Tb. Főig.	Tájékoztató a biztosítási kötelezettséggel kapcsolatban megjelent új rendelkezések végrehajtása tárgyában	168
	1033/1971. (VII. 23.) Korm. határozat	A Magyar Tudományos Akadémia főtitkári teendőinek ideiglenes ellátásáról	172
Az Akadémia Elnökségének határozata	51/1971. sz. határozat	Az MTA főtitkári funkciójának ideiglenes ellátásáról	172
Közlemények	F—157/1971.	Az MTA Központi Hivatala sajtótitkárságának felügyeletéről	172
		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívásai	172
		Az MTA Biológiai Kutató Intézetének pályázati felhívása	173
		Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának pályázati felhívása	173
		Az MTA Dunántúli Tudományos Intézetének pályázati felhívása	173
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	173
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	174
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	174

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

90. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül *Fonó Albert* Kossuth-díjasnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Kohó- és Gépipari Minisztérium Tervező Irodái tudományos tanácsadójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül *Hévizy Mihálynak*, az MTA Kémiai Szerkezeti Kutató Laboratóriuma gazdasági vezetőjének, továbbá *Székely Zoltánnak*, az MTA Matematikai Kutató Intézete gazdasági igazgatóhelyettesének a

MUNKA ÉRDEMREND
ezüst fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének 1/1971. (VII. 14.) OMFB számú

rendelete

a nukleáris anyagok nyilvántartásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány felhatalmazása alapján — a belügyminiszterrel, az

egészségügyi miniszterrel, a honvédelmi miniszterrel, a közlekedés- és postaügyi miniszterrel, a külkereskedelmi miniszterrel, a nehézipari miniszterrel és a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárával egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

I. A RENDELET HATÁLYA

1. §

(1) A rendelet hatálya minden nukleáris anyagra kiterjed.

(2) E rendelet alkalmazása szempontjából nukleáris anyag:

a) a természetben előforduló izotópkeveréket tartalmazó urán, a 235 tömegszámú izotópban soványított urán *(1. számú melléklet* 12. pont), a tórium, az előbbiek bármilyen fém, ötvözet, vegyület vagy koncentrátum formájában (a továbbiakban: alapüzemanyagok);

b) a 239 tömegszámú plutónium, a 233 tömegszámú urán, a 235 és 233 tömegszámú izotóppal dúsított urán (1. számú melléklet 4. pont), az előbbiekben említett anyagok közül egyet vagy többet tartalmazó bármilyen anyag (a továbbiakban: különleges hasadóanyagok).

(3) A rendelet hatálya nem terjed ki a bányászati vagy ércdúsítási tevékenység keretébe tartozó anyagra (ércre, érckoncentrátumra és érchulladékra).

(4) A rendelet hatálya nem terjed ki az ország területén átszállított, továbbá a magyar tulajdonban levő szállítóeszközökön külföldi kiindulási és érkezési pontok között szállított nukleáris anyagokra sem.

2. §

(1) A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés (1970. évi 12. számú törvényerejű rendelet) szerint valamennyi alapüzemanyagról és különleges hasadóanyagról egységes, más nyilvántartástól független, a Szerződés végrehajtásának biztosítására szolgáló nyilvántartást kell vezetni.

(2) A nukleáris anyagok nyilvántartásának egységét az e rendelet szerint kialakított információs (jelentéstételi, adatszolgáltatási) és ellenőrzési rendszer biztosítja.

(3) E rendelet nem érinti a sugárzó (radioaktív) anyagokról és készítményekről szóló 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet, valamint ennek végrehajtása tárgyában kiadott és az 1/1965. (II. 21.) EüM számú, valamint az 1/1967. (I. 6.) EüM számú rendeletekkel módosított 1/1964. (V. 7.) EüM számú rendelet rendelkezéseit, valamint a titkok védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

II. NYILVÁNTARTÁSOK RENDSZERE

3. §

(1) Minden szerv, amely tartósan vagy átmeneti jelleggel e rendelet hatálya alá tartozó nukleáris anyagot termel (előállít), használ vagy tárol (a továbbiakban: nukleáris anyaggal rendelkező szerv), könyvelési nyilvántartást és üzemeltetési feljegyzéseket köteles vezetni.

(2) Az országos Atomenergia Bizottság (a továbbiakban: OAB) elrendelheti, hogy a nukleáris anyagok mennyiségére tekintettel, egy szerven belül több (osztott) nyilvántartást vezessenek.

4. §

(1) A nukleáris anyagok központi nyilvántartását a Magyar Tudományos Akadémia Izotóp Intézete (a továbbiakban: Intézet) vezeti.

(2) Az Intézet ellenőrzi a nukleáris anyaggal rendelkező szerveknél levő anyagok kezelését, valamint a reájuk vonatkozó nyilvántartások és üzemeltetési feljegyzések vezetését.

5. §

(1) A nukleáris anyagok nyilvántartásával kapcsolatos tevékenység legfelső irányítása és ellenőrzése az OAB hatáskörébe tartozik.

(2) Az OAB felügyeletet gyakorol az Intézetnek e rendelet 4. §-ában meghatározott tevékenysége felett.

6. §

(1) A nyilvántartásokba adatot bejegyezni csak üzemeltetési feljegyzések és egyéb bizonylatok alapján szabad.

(2) Az e rendeletben szabályozott nyilvántartások és a bejegyzések alapjául szolgáló bizonylatok megőrzésére, védelmére és selejtezésére az állami szervek iratainak védelmére és selejtezésére vonatkozó hatályos rendelkezések az irányadók.

(3) A (2) bekezdésben említett nyilvántartások és bizonylatok selejtezésére az OAB különös előírásokat állapíthat meg.

Könyvelési nyilvántartás

7. §

(1) A nukleáris anyagokat adagonként (1. számú melléklet 1. pont) kell nyilvántartani.

(2) A nukleáris anyag minden adagja tekintetében az uránt, tóriumot és plutóniumot külön kell nyilvántartani.

8. §

(1) A könyvelési nyilvántartásba be kell jegyezni

a) minden készletváltozást (1. számú melléklet 7. pont), hogy bármikor meg lehessen állapítani a könyvelési készletet (1. számú melléklet 10. pont);

b) minden mérési eredményt, amelyet a tényleges készlet meghatározásához használtak;

c) minden kiigazítást és helyesbítést, amelyet készletváltozások, könyvelési készletek és tényleges készletek tekintetében végeztek.

(2) Minden készletváltozás, illetőleg a tényleges készletek meghatározására szolgáló minden mérés esetén a nyilvántartásba be kell jegyezni a kiinduló adatokat (1. számú melléklet 9. pont) és az anyag minden adagja tekintetében az anyag azonosítására szolgáló egyéb adatokat (1. számú melléklet 2. pont).

(3) Minden készletváltozás esetén a nyilvántartásba be kell jegyezni a készletváltozás dátumát és — amennyiben be- vagy elszállítás történik — annak

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

a szervnek az adatait, amelytől az anyag érkezett, illetőleg ahová az anyag került.

Üzemeltetési feljegyzések

9. §

A nukleáris anyaggal rendelkező szervnél vezetett üzemeltetési feljegyzéseknek az alábbi adatokat kell tartalmazniuk:

a) azon üzemeltetési adatok feljegyzését, amelyeket a szervek a nukleáris anyag mennyiségében és összetételében bekövetkezett változások meghatározására felhasználnak;

b) a tartályok és műszerek hitelesítése, valamint mintavételi és analitikai eljárások során szerzett adatokat;

c) azon eljárások leírását, amelyeket a mérések minőségének az ellenőrzésére alkalmaznak, valamint a véletlenszerű és rendszeres mérési hibák levezetett becslését;

d) azon lépések sorozatának leírását, amelyeket a tényleges leltárfelvétel készítése és végrehajtása során tesznek annak érdekében, hogy biztosítsák annak helyességét és teljességét;

e) bármely véletlenül előforduló vagy méretlen anyagveszteség okának és nagyságának meghatározására irányuló intézkedések ismertetését.

10. §

(1) A rendelet 9. §-ában foglalt eljárásokat és méréseket a hatályban levő magyar, valamint az elfogadott nemzetközi szabványok, a mérőeszközökre vonatkozó mérésügyi jogszabályok, ezek hiányában a tudomány és technika legkorszerűbb eredményeinek figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Amennyiben az üzemeltetési feljegyzések vezetésére kötelezett szerv nem rendelkezik a rendelet 9. §-ában meghatározott eljárások lefolytatásához szükséges technikai és tudományos feltételekkel, kérelmére, az Intézet segítséget nyújt azok kialakítására és bevezetésére.

(3) Egyes eljárások országosan egységes bevezetését az OAB — az Intézet javaslatára — elrendelheti.

Felmentés nyilvántartási kötelezettség alól

11. §

(1) Az Intézet felmentheti az e rendeletben meghatározott könyvelési nyilvántartás vezetésének kötelezettsége alól azokat a nukleáris anyaggal rendelkező szerveket, amelyeknél a készletben levő, illetőleg az évente átmenő nukleáris anyagok összesített mennyisége (egy vagy több adagban) nem éri el az 1. számú melléklet 2. pontjában megállapított elszámolási egységek felét.

(2) A nyilvántartási kötelezettség alól való felmentés nem jelenti a 30. § (1) bekezdésében foglalt jelentéstételi kötelezettség alól való mentesítést is.

12. §

A közúti, vasúti, vízi és légi szállítással foglalkozó vállalatok nukleáris anyagok szállítása során e rendeletben szabályozott könyvelési nyilvántartásokat nem vezetnek.

Nyilvántartások felfektetése

13. §

A könyvelési nyilvántartások vezetésére kötelezett szerveknek az alapnyilvántartást 1971. július 15-ig kell felfektetniük.

14. §

(1) A könyvelési alapnyilvántartást leltározási eljárás alapján kell elkészíteni oly módon, hogy a nukleáris anyag adagokban kifejezett mennyiségét mért vagy levezetett értékek alapján tartalmazza (tényleges leltári készlet).

(2) A könyvelési nyilvántartást a 2. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően kell kialakítani.

(3) A könyvelési nyilvántartás rendjének bármilyen megváltoztatása csak az Intézet engedélyével történhet.

15. §

Azok a szervek, amelyek e rendelet hatálybalépése után kezdenek el nukleáris anyagot termelni (előállítani), használni vagy tárolni, valamint ha a nyilvántartás vezetésének kötelezettsége alól felmentett szerveknél a felmentésre alapot adó okok megszűnnek, kötelesek leltárt felvenni (17. §) és 15 napon belül könyvelési nyilvántartásukat felfektetni.

16. §

Azokat a nukleáris anyaggal rendelkező szerveket, amelyeknél a nukleáris anyagok előállítása (termelése), használata és tárolása megszűnik, az Intézet menti fel az e rendeletben foglalt kötelezettségeik alól.

Nyilvántartások vezetése

17. §

A nyilvántartások vezetésére kötelezett szervek évenként, illetőleg az OAB által meghatározott időben leltárt kötelesek felvenni.

18. §

Minden készletváltozást legkésőbb 48 órán belül a könyvelési nyilvántartásba be kell jegyezni.

19. §

A könyvelési nyilvántartást és üzemeltetési feljegyzéseket úgy kell vezetni, hogy azokból bármely időpontban megállapítható legyen a legutóbbi tényleges leltári készlet és a tényleges leltárfelvétel óta előfordult összes készletváltozás összege (könyvelési készlet), valamint a könyvelési készlet és a tényleges leltári készlet közötti különbség (leltárkülönbözet) és annak okai.

20. §

(1) A nyilvántartások és üzemeltetési feljegyzések hiteles, naprakész, az erre vonatkozó előírásoknak megfelelő vezetéséért a nukleáris anyaggal rendelkező szerv vezetője felelős.

(2) A szerv vezetője a könyvelési nyilvántartások vezetésével és az üzemeltetési feljegyzések szerven belüli, a rendelkezéseknek megfelelő vezetésének felügyeletével más személyt is megbízhat. A nyilvántartások vezetésével megbízott személy személyi adatait és a későbbiek során az azokban bekövetkezett változásokat az Intézetnek be kell jelenteni.

21. §

(1) A nyilvántartás vezetésére kötelezett szervek nyilvántartási rendszerük szervezeti és működési kérdéseit (szervezeti struktúra, jelentéstételi rendszer) ügyrendjük mellékleteként, különállóan is kötelesek szabályozni.

(2) A mellékletnek tartalmaznia kell az e rendelet 20. § (2) bekezdése alapján megbízott személyek adatait is.

(3) A fentiekben említett melléklet elkészítésének határideje első ízben: 1971. december 31.: a 15. §-ban említett szerveknek az ott meghatározott határidőtől számított 3 hónapon belül kell elkészíteniük.

Központi nyilvántartás

22. §

(1) A nukleáris anyagok központi nyilvántartását az Intézet vezeti.

(2) Az Intézet az e rendeletben szabályozott központi nyilvántartást más jogszabályokban meghatározott nyilvántartásoktól, valamint saját létesítményi nyilvántartásaitól elkülönítetten vezeti.

23. §

(1) Az Intézet a központi könyvelési nyilvántartást a szerveknél vezetett nyilvántartásokra vonatkozó követelmények értelemszerű alkalmazásával vezeti.

(2) A központi nyilvántartásba történő bejegyzések alapjául a szervek jelentései szolgálnak.

(3) A központi könyvelési nyilvántartás rendszerének meghatározása, változtatások engedélyezése az OAB hatáskörébe tartozik, ugyancsak az OAB hozzájárulása szükséges az adatfeldolgozási rendszerek megváltoztatásához is.

24. §

A rendelet hatálya alá tartozó és a 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet, valamint végrehajtásáról szóló rendeletek alapján átmeneti jelleggel az Intézet rendelkezése alá kerülő nukleáris anyagokról az Intézet külön nyilvántartást vezet.

25. §

Nukleáris anyagok exportja esetén az Intézet nyilvántartást vezet az exportált anyagokról, amíg az anyagnak a külföldi fél által történt átvételét nem igazolják az OAB-nál.

26. §

(1) A központi könyvelési nyilvántartást 1971. szeptember 1-ig kell felfektetni.

(2) Az OAB — szükség szerint — a jelentéstételi rendszer körébe tartozó más nyilvántartás központi vezetését is elrendelheti.

III. JELENTÉSTÉTELI RENDSZER

27. §

(1) A nukleáris anyaggal rendelkező szerveket jelentéstételi kötelezettség terheli.

(2) A könyvelési nyilvántartás vezetésére kötelezett szervek folyamatosan készletváltozási jelentéseket és a 17. §-ban meghatározott időközben anyagmérleg-jelentéseket kötelesek az Intézetnek megküldeni.

(3) Az OAB eseti, különleges jelentések megtételére kötelezheti a szerveket.

28. §

(1) Minden nukleáris anyaggal rendelkező szerv köteles 1971. augusztus 1-ig 1971. július 15-i állapot szerinti nyitójelentést az Intézethez eljuttatni.

(2) A nyitójelentés benyújtásának kötelezettsége kiterjed a rendelet 11. § (1) bekezdésében meghatározott szervekre is.

(3) A nyitójelentés részére a *2. számú mellékletben* meghatározott űrlapot kell felhasználni.

29. §

(1) A nukleáris anyag készletében bekövetkezett készletváltozásokat azok megtörténtétől, illetőleg tudomásra jutásuktól (megállapításuktól) számított 3 munkanapon belül jelenteni kell az Intézetnek.

(2) A készletváltozási jelentést úgy kell összeállítani, hogy az tartalmazza a nukleáris anyag minden adagja tekintetében az azonosítást és az adag adatait, a készletváltozás dátumát és — szállítás esetén — a szállító, illetőleg a címzett adatait.

(3) A készletváltozási jelentéshez az OAB által meghatározott esetekben rövid feljegyzést kell mellékelni, amely

a) magyarázatot ad a készletváltozás okairól az üzemeltetési feljegyzésekben rögzített üzemeltetési adatok alapján; és,

b) ha ez szükségesnek mutatkozik, leírja a soron következő időszakban várható üzemeltetési programot, különös tekintettel a tervezett leltározásra.

(4) A készletváltozási jelentést a 2. sz. mellékletben levő formában, írásban kell megküldeni az Intézetnek; az OAB egyes szervek tekintetében és a jelentéstételi formákat illetően eltérően is rendelkezhet.

30. §

(1) A nyilvántartások vezetésére kötelezett szervek a 17. §-ban meghatározott leltárfelvétel után 15 napon belül anyagmérleg-jelentést kötelesek benyújtani az Intézethez.

(2) Az anyagmérleg-jelentésnek az alábbi tételeket kell tartalmaznia:

a) kezdeti tényleges készlet,

b) készletváltozás (először a növekmények, utána a csökkenések),

c) könyvelési zárókészlet,

d) a szállítók és a címzettek által közölt mennyiségek közötti különbségek,

e) a kiigazított könyvelési zárókészlet és

f) a tényleges zá ókészlet, valamint a

g) leltárkülönbözet.

(3) Minden anyagmérleg-jelentéshez a tényleges készletre vonatkozó adagonkénti készletkimutatást kell csatolni, amelyben külön szerepel minden adag az anyag azonosításával és az adag adataival.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adagonkénti készletkimutatást minden leltározás után azoknak a szerveknek is el kell készíteniük, amelyek a 11. § alapján fel lettek mentve a könyvelési nyilvántartás vezetése alól.

31. §

(1) Amennyiben a jelentéstételre kötelezett szervek észlelik, hogy a közölt adatok nem felelnek meg a valós helyzetnek, kiigazítási, illetőleg helyesbítési jelentést (1. számú melléklet 6., illetőleg 8. pont) kell készíteniük.

(2) Az Intézet szükség esetén elrendelheti kiigazítási, illetőleg helyesbítési jelentés benyújtását.

32. §

Ha alapos gyanú áll fenn, hogy váratlan esemény folytán előfordult vagy előfordulhat nukleáris anyag rendkívüli vesztesége, ezt azonnal jelenteni kell az Intézetnek.

33. §

Az OAB és az Intézet — szükség esetén — a jelentéstételi kötelezettség alá eső adatokon túlmenő felvilágosításokat, kiegészítéseket és magyarázatokat kérhet a szervektől.

Létesítményi adatok szolgáltatása

34. §

E rendelet szempontjából létesítménynek tekintendők:

a) kritikus rendszerek, reaktorok, konvertáló, üzemanyaggyártó, újrafeldolgozó (reprocesszáló) és izotópszétválasztó üzemek, valamint különálló tároló létesítmények;

b) olyan telephelyek, ahol szokványosan egy effektív kilogrammnál (1. számú melléklet 5. pont) nagyobb mennyiségű nukleáris anyagot használnak.

35. §

(1) A meglevő létesítmények tekintetében a szerveknek a *3. számú mellékletben* meghatározott módon létesítményi adatokat kell szolgáltatniuk az Intézetnek.

(2) A létesítményi adatok szolgáltatásának határideje: 1971. augusztus 1.

(3) A létesítményi adatokban bekövetkezett minden változásról az Intézetet haladéktalanul értesíteni kell.

(4) Új létesítmények tekintetében a létesítményi adatok bejelentését a 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet 3. §-ában meghatározott engedélyezési eljárás során kell teljesíteni.

36. §

(1) A 34. § alapján létesítménynek nem tekinthető szerveknek a 3. számú melléklet D. fejezetében meghatározott információkat kell az Intézethez eljuttatniuk.

(2) Az (1) bekezdésben említett információk szolgáltatására a 35. §-ban foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

IV. A NYILVÁNTARTÁSOK ELLENŐRZÉSE

37. §

(1) A nukleáris anyaggal rendelkező szerveknél levő nukleáris anyagok kezelését, valamint a rájuk vonatkozó nyilvántartások és feljegyzések vezetését az Intézet folyamatosan ellenőrzi.

(2) Az ellenőrzés kiterjed az e rendeletben meghatározott valamennyi jelentéstételi kötelezettség alá eső adatra és tevékenységre, anyagokra és készítményekre.

(3) Az Intézet esetenként ellenőrzést tarthat a nyilvántartási kötelezettség alól felmentett szerveknél is.

38. §

(1) Az OAB — szükség esetén — közvetlenül is tarthat ellenőrzést a nukleáris anyaggal rendelkező szerveknél.

(2) Az OAB ellenőrzés végzésével más szervet is megbízhat.

39. §

Az OAB és az Intézet ellenőrzési joga nem érinti a Belügyminisztérium rendészeti felügyeleti jogát, valamint a nukleáris anyaggal rendelkező szervek felügyeleti szerveinek ellenőrzési jogait.

40. §

(1) Az ellenőrzést végző személyek minden, a nukleáris anyagok termelésével (előállításával), használatával és tárolásával kapcsolatos helyiségbe beléphetnek, betekinthetnek a nyilvántartásokba és feljegyzésekbe, és szóban vagy írásban felvilágosításokat kérhetnek.

(2) Amennyiben az ellenőrzést végző személyek észlelik, hogy a nukleáris anyagok kezelése, valamint a nyilvántartások és feljegyzések vezetésének rendje nem felel meg az erre vonatkozó előírásoknak, illetőleg a szakmai követelményeknek, a helyszínen intézkednek a hiányosságok és szabálytalanságok kijavítása érdekében.

(3) Amennyiben az ellenőrzést végző személyek észlelik, hogy a könyvelési nyilvántartásba vagy az üzemeltetési feljegyzésekbe hibás adatokat jegyeztek be, készletváltozási jelentés tételének előírásával egyidejűleg intézkednek a hibás adatok kijavításáról.

(4) Az ellenőrzést végző személyek által a helyszínen tett intézkedéseket az üzemeltetési feljegyzésekbe be kell vezetni.

41. §

(1) A helyszíni ellenőrzések kereteit, módszereit és formáit a *4. számú melléklet* tartalmazza.

(2) Az OAB előírhatja, hogy ellenőrzésre csak az Országos Mérésügyi Hivatal által megvizsgált mérőeszközök és etalonok használhatók.

42. §

(1) A nukleáris anyagok ellenőrzése során az ellenőrzést végző személyek tudomására jutott olyan adatokról és tényekről, amelyek a 10/1964. (V. 7.) Korm. számú rendelet alapján hatósági intézkedéseket vonnak maguk után, haladéktalanul értesíteni kell az ezen intézkedések megtételére hatáskörrel rendelkező illetékes szerveket.

(2) Amennyiben a sugárzó (radioaktív) anyagok és készítmények ellenőrzése során az ellenőrzést végző személyek tudomására jutnak olyan adatok és tények, amelyek az e rendeletben meghatározott intézkedések megtételét igénylik, ezekről haladéktalanul értesíteni kell az Intézetet.

V. VEGYES ÉS ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

Nukleáris anyagok szállítása (fuvarozása)

43. §

(1) A nukleáris anyagok közúti, vasúti, légi és vízi szállítására (fuvarozására) a sugárzó (radioaktív) anyagokra és készítményekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az 1/1964. (V. 7.) EüM számú rendelet 6. § (3) bekezdésében említett fuvarlevélben — belföldi forgalomban — a „Nukleáris anyag" megjelölést is fel kell tüntetni.

Nemzetközi áruszállítások

44. §

(1) A rendelet hatálya alá tartozó nukleáris anyagok bármilyen mennyiségének külföldre történő szállításához az OAB engedélye szükséges.

(2) Az engedélyt az Intézet kéri meg az 1/1964. (V. 7.) EüM számú rendelet 5. § (2) bekezdése alapján teendő rendelkezése előtt.

45. §

(1) Nukleáris anyagot a könyvelési nyilvántartásokra vonatkozó rendelkezések betartására közvetlenül elégséges adatszolgáltatás nélkül az országba behozni nem szabad.

(2) A nukleáris anyagok áruként vagy más címen történő nemzetközi szállítására vonatkozó szerződésekben utalni kell az (1) bekezdésben foglalt korlátozásra.

(3) Az 1 effektív kilogrammot meghaladó szállítmányok esetén a szerződésekben ki kell kötni, hogy a szállító fél 1 hónappal a szállítmánynak a rendelkezési helyre való beérkezése előtt közölje a szállítmány fontosabb adatait és a beérkezés várható időpontját. Ezen adatokat az anyagokat feladó, illetve fogadó hazai szerv haladéktalanul közli az Intézettel.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a nukleáris létesítményi berendezések szállítása esetén a műszaki dokumentáció vonatkozásában olyan módon kell alkalmazni, hogy azok a létesítményi adatokra vonatkozó jelentéstételi kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseknek megfeleljenek.

46. §

Amennyiben az utólagos mérések és eljárások alapján a szállító által közölt specifikációk, illetőleg egyéb műszaki dokumentációban szereplő és jelentéstételi kötelezettség alá eső adatok tekintetében eltérés mutatkozik, azt a helyesbítésre és a kiigazításra vonatkozó rendelkezések szerint haladéktalanul jelenteni kell az Intézetnek.

Zárórendelkezések

47. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba. A jelentéstételi kötelezettségre, valamint az ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseit azonban csak 1971. július hó 15. napja után lehet alkalmazni.

Dr. Osztrovszky György s. k.,
az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettese

1. számú melléklet az 1/1971. (VII. 14.) OMFB számú rendelethez

MEGHATÁROZÁSOK

1. *Adag* jelenti nukleáris anyag meghatározott rész mennyiségét, amelyet a nyilvántartás céljaira egységként kezelnek egy mérési kulcsponton, és amelynek összetételét és mennyiségét a specifikációk vagy mérések egyetlen készlete határozza meg. Az anyag lehet ömlesztett formában, vagy tartalmazhatja több különálló tárgy.

2. *Adag adatai* jelentik a nukleáris anyag minden vegyi elemének összsúlyát; plutónium és urán esetén az izotopikus összetételt is. A nukleáris anyagok nyilvántartása során az alábbi elszámolási egységeket kell alkalmazni:

(a) az adagban levő plutóniumra — a grammot;

(b) U—235-ben, illetve U—233-ban dúsított urán esetén: az adagban levő teljes uránmennyiségre — a grammot,

a benne tartalmazott U—235-re és U—233-ra — a grammot;

(c) az adagban levő tóriumra és természetes vagy soványított uránra — a kilogrammot.

Jelentéstétel céljaira az adagot kitevő egyedi tárgyak súlyait össze kell adni, mielőtt a legközelebbi egységre kerekítik az adatokat.

3. *Dúsítás* jelenti az urán—233 és urán—235 izotóp összesített súlyának és a kérdéses urán összsúlyának arányát.

4. *Dúsított urán* olyan uránt jelent, amelyben a dúsítás magasabb 0,72%-nál.

5. *Effektív kilogramm* jelenti a nukleáris anyag különleges mennyiségi egységét. Az effektív kilogrammokban kifejezett mennyiség:

(a) plutónium esetén — súlya kilogrammokban;

(b) 0,01 (1%) és annál magasabb dúsítású urán esetén — súlya kilogrammokban, szorozva a dúsítás négyzetével;

(c) 0,01 (1)%-nál alacsonyabb és 0,005 (0,5)%-nál magasabb dúsítású urán esetén — súlya kilogrammokban, szorozva 0,0001-gyel; és

(d) 0,005 (0,5)% és annál alacsonyabb dúsítású soványított urán és tórium esetén — súlya kilogrammokban, szorozva 0,00005-tel.

6. *Helyesbítés* olyan bejegyzést jelent a könyvelési nyilvántartásban vagy jelentésben, amelynek rendeltetése helyesbíteni egy azonosított hibát vagy kimutatni egy előzetesen a nyilvántartásba bejegyzett mennyiség javított mérését. Minden helyesbítésnek azonosítania kell azt a bejegyzést, illetve jelentést, amelyre vonatkozik.

7. *Készletváltozás* a szervnél levő nukleáris anyag mennyiségének adagokban kifejezett növekedését vagy csökkenését jelenti. Ilyen változás az alábbiak közül valamelyiket foglalja magában:

(a) Növekmények:

(i) import;

(ii) hazai beérkezés: szállítmányok más szervektől;

(iii) nukleáris termelés: különleges hasadóanyag termelése reaktorban; és

(iv) mentesítés megszűnése.

(b) Csökkenések:

(i) export;

(ii) hazai kiszállítás: szállítmányok más szerveknek;

(iii) nukleáris veszteség: nukleáris anyag más elembe (elemekbe) vagy izotópba (izotópokba) való átalakulása nukleáris reakciók folytán;

(iv) mért hulladék: nukleáris anyag, amelynek mennyiségét megmérték vagy meghatározták mérések alapján, és amelyet oly módon távolítottak el tartósan, hogy további nukleáris felhasználásra alkalmatlanná vált;

(v) tárolt hulladék: feldolgozás vagy üzemeltetési baleset révén keletkezett nukleáris anyag, amelyet egyelőre visszanyerhetetlennek tekintenek, de tárolnak;

(vi) mentesítés;

(vii) egyéb veszteségek: pl. baleseti vagy más végleges és véletlenszerű veszteség vagy lopás.

8. *Kiigazítás* olyan bejegyzést jelent a könyvelési nyilvántartásban vagy jelentésben, amely a szállító és címzett szerinti mennyiségkülönbözetet vagy a leltári különbözetet mutatja ki.

9. *Kiinduló adatok* azokat a mérés vagy kalibrálás alatt feljegyzett vagy empirikus arányítások levezetésére felhasznált adatokat jelentik, amelyek azonosítják a nukleáris anyagot, és az adagok adataira vezetnek. A kiinduló adatok magukba foglalhatják például a vegyületek súlyát, az elem mennyiségének meghatározására szolgáló átszámítási tényezőket, fajsúlyt, egy elem koncentrációját, izotópok mennyiségi arányait, térfogatok és nyomásmérő műszerek jelzéseinek viszonyát és a termelt plutónium és fejlesztett energia közötti arányosságot.

10. *Könyvelési készlet* jelenti egy szerv legutóbbi tényleges leltári készletének és a tényleges leltárfelvétel óta előfordult összes készletváltozásoknak algebrai összegét.

11. *Mérési kulcspont* olyan helyet jelent, ahol nukleáris anyag olyan formában jelenik meg, hogy mennyisége mérhető az anyagáramlás vagy készlet meghatározása céljából.

12. *Soványított urán* olyan uránt jelent, amelyben a dúsítás alacsonyabb a 0,71%-nál.

13. *Szállító és címzett szerinti mennyiségkülönbözet* az egy adagban levő nukleáris anyagnak a szállító által közölt és a címzett által mért mennyisége közötti különbözetet jelenti.

14. *Természetes urán* olyan uránt jelent, amelynek dúsítása megfelel a természetben található urán 0,71—0,72%-os dúsításának.

2. számú melléklet az 1/1971. (VII. 14.) OMFB számú rendelethez

A JELENTÉSEKHEZ FELHASZNÁLANDÓ ŰRLAPOK ÉS KITÖLTÉSÜK

A rendeletben előírt jelentésekhez a csatolt űrlapokat kell felhasználni.* Egyszeri készletváltozási jelentéshez az R. 02 jelzésű űrlapot, egyéb esetekben (több adagot magában foglaló készletváltozási jelentés, anyagmérlegjelentés vagy adagonkénti leltárkimutatás benyújtásához) az R. 01 űrlapot kell alkalmazni. Az alábbi kitöltési útmutató az R. 01 űrlapra vonatkozik, az R. 02 űrlapra értelemszerű módosításokkal alkalmazandó.

A □ □ □ □ □ kockákat üresen kell hagyni.

A fejlécen kívül szereplő adatok közül:

(a) a keltezés az okmány kiállításának napját jelenti;

(b) aláírásra a szerv vezetője, illetőleg a rendelet 20. § (2) bekezdése alapján kijelölt személy jogosult;

(c) amennyiben a jelentés több lapból áll, meg kell jelölni a lap számát és a teljes lapszámot is.

FEJLÉC

1. Az első sort üresen kell hagyni.

2. A létesítmény (nukleáris anyaggal rendelkező szerv).

3. Az „anyagmérlegkörzet" jelzésű sor csak akkor töltendő ki, ha a létesítmény külön nyilvántartásra kötelezett egységekre lett a Rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében felosztva.

4. A jelentés fajtája lehet: készletváltozási jelentés (a továbbiakban: KVJ), anyagmérlegjelentés, (a továbbiakban: AMJ) vagy adagonkénti leltárkimutatás (a továbbiakban: ALK). A megjelöléshez alkalmazni lehet a fent megadott rövidítéseket.

5. KVJ esetén az időszak kezdeti és zárónapját kell megadni, AMJ és ALK esetén a kulcsdátumot.

6. A szervek (osztott nyilvántartás esetén: minden egység) jelentéseit folyamatosan sorszámozni kell.

ADATSZOLGÁLTATÁS

7. *Sorszám*

A jelentésben szereplő bejegyzéseket (sorokat) folyamatosan számozni kell.

A KVJ-ben és az ALK-ban minden adag tekintetében külön sort kell kitölteni. AMJ-ben külön sorba kerülnek az egyes tételek [Rendelet 30. §

* A jelentéstételi kötelezettség teljesítéséhez szükséges űrlapokat az MTA Izotóp Intézettől lehet beszerezni.

(2) bek.]; a dúsított és egyéb (természetes, illetőleg soványított) uránt külön-külön sorban kell kimutatni.

8. *Készletváltozás, illetőleg készleti adat*

(a) KVJ esetén a következő kulcsszók szerepelhetnek a rovatban:

i. import	csak akkor, ha a feladó külföldön van;
ii. átvétel	minden belföldi beérkezés esetén;
iii. termelés	hasadóanyag keletkezése reaktorban;
iv. mentesítés megszűnése	előzetesen mentesített anyag nyilvántartásba vétele;
v. export	csak akkor, ha a címzett külföldön van;
vi. átadás	minden belföldi elszállítás esetén;
vii. kiégetés	veszteségek más elemekbe (vagy izotópokba) való nukleáris átalakulás révén;
viii. mért hulladék	amelynek mennyiségét mérték vagy meghatározták mérések alapján, és amelyet oly módon távolítottak el tartósan, hogy további nukleáris felhasználásra alkalmatlanná vált;
ix. tárolt hulladék	feldolgozás vagy üzemeltetési baleset révén keletkezett nukleáris anyag, amelyet egyelőre visszanyerhetetlennek tekintenek, de tárolnak;
x. mentesítés	anyag mentesítése nyilvántartás, illetőleg ellenőrzés alól;
xi. baleseti veszteség	balesetek következtében;
xii. egyéb veszteségek	egyéb rendkívüli veszteség (pl. lopás révén);
xiii. leltárkülönbözet	könyvelési és tényleges leltár közötti különbség;
xiv. szállító/címzett különbözet	szállító által megadott és címzett által mért mennyiségek közötti különbözet.

(b) AMJ esetén a következő kulcsszók szerepelhetnek:

i. kezdeti tényleges készlet	
ii. növekmények	a fenti a/i — a/iv rovatokba tartozó változások összege;
iii. csökkenések	a fenti a/v — a/xii rovatokba tartozó változások összege;
iv. könyvelési zárókészlet	
v. szállító/címzett különbözetek	a fenti a/xiv rovatba tartozó változások összege;
vi. kiigazított könyvelési zárókészlet	
vii. tényleges zárókészlet	leltározás alapján;
viii. leltárkülönbözet — kerekítési különbözet	b/vi és b/vii különbözete; ez a kerekítési különbözetek kiegyenlítésére szolgál. Minden olyan tétel után kell szerepelnie külön sorban, amelynél felmerül. Előjelét értelemszerűen kell megadni.

(c) ALK esetén a rovat üresen marad.

(d) Az e rovatban használt kulcsszó határozza meg a mennyiségi rovatban az előjelhasználatot: mínusz (—) előjellel kell ellátni az olyan mennyiségi bejegyzéseket, amelyek a változás szokványos értelmezésének ellentmondanak, leltárkülönbözet és szállító/címzett különbözet esetén pedig azokat, amelyek akkor lépnek fel, amikor a mért készlet nagyobb a dokumentáltnál (ezek a bejegyzések külön előjel nélkül hiányt jelentenek).

9. *Az adat kelte*

A leltározás vagy a készletváltozás megállapításának dátuma. Csak több készletváltozást tartalmazó KVJ esetén kell kitölteni.

10. *Ország, létesítmény*

Szállítások esetén meg kell adni a szállító és címzett partnerlétesítményt (szervet), nemzetközi szállítások esetén az országot is. (Csak KVJ esetén töltendő ki.)

11. *Mérési kulcspont*

Amennyiben a létesítményben (szervnél) több mérési kulcspont van, meg kell jelölni azt, ahol a jelentésben szereplő adatokat mérték.

12. *Adag jelölése (száma)*

Megjelölendő a jelentésben szereplő adag neve (száma). (AMJ esetén üresen marad.)

13. *Tárgyak száma*

Azon különálló tárgyak száma, amelyekből az adag összetevődik (pl. hordók, üzemanyagrudak, kazetták stb. száma). (AMJ esetén üresen marad.)

14. Az anyagokat az alábbi kulcsszavakkal kell jellemezni:

(a) első kulcsszó:
- oldat,
- por,
- fém,
- fűtőelem,
- szilárd hulladék,
- folyékony hulladék;

(b) második kulcsszó:
- friss üzemanyag,
- besugárzott üzemanyag,
- visszanyerhetetlen anyag,
- visszanyerhető anyag.

15. *Urán — elem súlya*

Bejegyzendő az adagban levő urán mennyisége, kerekítve a következő oszlopban szereplő egységekre. Amennyiben ebben a rovatban és minden további, mennyiséget jelző rovatban bármilyen adag mennyisége a bejegyzések alapjául szolgáló egységek (gramm, kilogramm) fele alatt van, a vonatkozó rovatba 0 (nulla) írandó. Megkülönböztetésként: ha valamelyik anyagból egyáltalán nincs, ezt áthúzással (—) kell jelezni.

16. *Urán — mérési egység*

Soványított és természetes urán esetén: kg, dúsított urán esetén: g. (AMJ esetén ezen fenti kategóriákat külön sorokban kell kimutatni.)

17. *Urán — hasadó izotópok*

Bejegyzendő a hasadó uránizotópok (U—233 és U—235) összmennyisége, kerekítve grammokra.

18. *Urán — U—235*

Bejegyzendő az adag dúsítása, kerekítve tizedszázalékokra. (AMJ esetén nem kell.)

19. *Plutónium — elem súlya*

Bejegyzendő az összes plutóniumizotóp súlya, grammokra kerekítve.

20. *Plutónium — Pu—240%, Pu—241%, Pu—242%*

Amennyiben az ezen oszlopokban szereplő adatok ismertek, bejegyzendők tizedszázalékra történő kerekítéssel. (AMJ esetén nem kell.)

21. *Tórium — elem súlya*

A tórium súlya, kilogrammokra kerekítve.

22. *Meghatározás alapja*

Ezen oszlopban meg kell jelölni, hogy az adatok saját mérés (számítás vagy más meghatározás) alapján vannak-e megadva. (AMJ esetén nem kell.) Az alábbi kulcsszavakat kell használni:

mért: amikor az adatok a jelentést adó szerv által lettek meghatározva;

nem mért: amikor az adatok más szervnél történt meghatározáson alapulnak.

23. *Helyesbítés*

A korábban benyújtott jelentésben közölt adatok helyesbítése az alábbiak szerint történik:

A korábbi bejegyzés összes adatait meg kell ismételni, kivéve azokat, amelyeket helyesbíteni kívánnak; ezek helyett a helyes adatokat kell bejegyezni. A helyesbítési oszlopokban meg kell jelölni a helyesbítendő jelentés számát és a bejegyzés sorszámát.

3. számú melléklet az 1/1971. (VII. 14.) OMFB számú rendelethez

A NUKLEÁRIS ANYAGOKKAL RENDELKEZŐ SZERVEK ÁLTAL SZOLGÁLTATANDÓ LÉTESÍTMÉNYI INFORMÁCIÓK

1. A kritikus rendszerek, reaktorok, konvertáló, üzemanyaggyártó és újrafeldolgozó (reprocesszáló) üzemekre nézve az alábbi A, B és C alatti felsorolásokban megadott információt kell benyújtani.

2. A Rendelet 34. §-a értelmében létesítménynek minősített olyan nukleáris anyaggal rendelkező szerveknek, amelyek nem esnek az 1. pontban felsorolt kategóriák egyikébe sem, az A, B és C alatti felsorolásban meghatározott információt értelemszerűen kell megadniuk. Ennek során mérvadó szempont, hogy az anyagot bontott formában vagy azonosítható tárgyak (fűtőelemek, Pu-Be neutronforrások) alakjában kezelik, használják, illetőleg tárolják.

3. A Rendelet 34. §-a értelmében létesítménynek nem minősített nukleáris anyaggal rendelkező szerveknek a D alatti felsorolásban meghatározott információt kell megadniuk.

4. A létesítmény egyéni jellegétől függően, az említett felsorolások alapján megadott információt alkalmas magyarázatokkal, bővítésekkel kell kiegészíteni, illetőleg egyes kérdések mellőzhetők is lehetnek.

A
REAKTOROK

Az információ kelte:.....

I. ÁLTALÁNOS AZONOSÍTÁS ÉS A LÉTESÍTMÉNY FŐ ADATAI

1. Név.
2. Pontos cím.
3. Felügyeleti szerv megnevezése.
4. Üzemeltető.
5. Jelenlegi állapot.
6. Az építés időbeli ütemezése (ha még nincs üzemben)
   (a) az építés kezdete,
   (b) az átvételi eljárás kezdete,
   (c) az üzemelés kezdete.
7. A létesítmény rendeltetése és fajtája.
8. A létesítmény üzemeltetésének módja: az alkalmazott üzemelési (pl. több műszakos) rendszer; az évenkénti üzemelési napok közelítő száma stb.; a létesítményen keresztülmenő anyagmennyiséget befolyásoló tényezők.
9. A létesítmény helyszínrajza (a létesítmény határait és terepét, az épületeket, utakat, folyókat, vasutakat stb. feltüntető térképvázlat).
10. A létesítmény elrendezése:
   (a) containment szerkezet, kerítések és bejutási utak,
   (b) a bejövő anyag tárolásának területe,
   (c) a reaktor területe,
   (d) vizsgáló és kísérleti terület, laboratóriumok,
   (e) a kimenő anyag tárolásának területe,
   (f) a nukleáris anyaghulladék eltávolításának területe.
11. A létesítményre vonatkozó további főbb adatok:
   (a) a reaktoronkénti méretezési termikus teljesítmény folyamatos működésben,
   (b) neutronfluxus (kutató reaktorok esetében),
   (c) hasadó és szaporító anyagok
   (d) az aktív zóna kezdeti átlagos dúsítása,
   (e) moderátor,
   (f) hűtőközeg.

II. A NUKLEÁRIS ANYAGOK JELLEMZÉSÉRE, ÁRAMLÁSÁRA, HOLLÉTÉRE ÉS KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

*A nukleáris anyag leírása**

12. Vázlatrajz a fűtőelemekről és/vagy kazettákról, az általános szerkezet megismeréséhez elégséges részletességgel, méretek bejelölésével. (Fűtőelem: a legkisebb, magában zárt üzemanyagegység, kazetta: az elemek összeállítása kezelési egységgé, mint amilyen a köteg vagy nyaláb. Az elemek cseréjéhez** készített elrendezést be kell mutatni,

* a 12—15 pontokat a létesítményben alkalmazott minden egyes kazetta-fajtára meg kell válaszolni és a 12. pontban foglalt terminológiát kell használni.

** Pl., ha ugyanazokat a kazettafejeket és talprészeket ismételten felhasználják újabb és újabb fűtőelemekkel.

ha ilyen van, és jelezni kell, ha ezt rendszeres műveletnek tervezik.)

13. Az üzemanyag (beleértve a szabályozó vagy kiegyenlítő kazettákban levő nukleáris anyagot, ha van ilyen)

(a) kémiai összetétele vagy főbb ötvöző elemek,

(b) az átlagos dúsítás kazettánként,

(c) az üzemanyag névleges súlya kazettánként, megengedett tűrésekkel.

14. Burkoló anyag.

15. Az egyedi fűtőelemek és/vagy kazetták azonosításának módja (ha van ilyen).

16. A létesítményben használt más nukleáris anyag (sorolja fel röviden az anyagokat, az anyagok használatának célját és módját, pl. booster rudak).

A nukleáris anyag áramlása

17. Vázlatos folyamatábra a nukleáris anyagot azonosító mérőpontok, az anyag-nyilvántartáshoz használt anyagmérlegkörzetek és készleti helyek megjelölésével és a nukleáris anyagkészlet becsült tartománya ezeken a területeken normális üzemelési körülmények között.

18. A várható névleges üzemanyag-ciklus adatai, beleértve

(a) a tervezett terhelési tényezőt,

(b) a reaktor aktív zónájának töltetét,

(c) a várható kiégetést,

(d) az évi újrafeltöltési üzemanyag mennyiségét,

(e) az újratöltés időközét (terhelt, illetőleg terhelésmentes állapotban),

(f) tervezik-e az üzemanyag újrafeldolgozását.

(Csak az értelemszerűen megválaszolható adatokat kell megadni.)

A nukleáris anyag kezelése

19. A friss üzemanyag tárolásának helyszín- és általános elrendezési rajzai és a friss üzemanyag csomagolásának leírása.

20. A friss üzemanyagot előkészítő és/vagy vizsgáló helyiség és a reaktor töltőterületének helyszín- és általános elrendezési rajzai.

21. A friss, illetőleg besugárzott üzemanyag szállítására szolgáló berendezések általános elrendezési rajzai, beleértve az üzemanyagtöltő gépeket és felszereléseket.

22. A reaktortartály általános elrendezési rajza; az aktív zóna és a nyílások elrendezése, az üzemanyag tartálybeli kezelésének módszere.

23. Az aktív zóna ábrái; a zóna általános elrendezését, rácsát, alakját rácsléptékét és méretét mutató rajzok; a reflektorok, valamint a szabályozó elemek elhelyezését, alakját és méretét, a kísérleti és/vagy besugárzó pozíciókat feltüntető rajzok.

24. A fűtőelemek vagy kazetták és a szabályozó elemek számára a zónában rendelkezésre álló csatornák száma és mérete.

25. A kiégetett üzemanyag tárolása:

(a) helyszín- és általános elrendezési rajz,

(b) a tárolás módszere,

(c) a raktározás névleges kapacitása,

(d) a besugárzott üzemanyag kezelésére alkalmazott módszerek és berendezések,

(e) a besugárzott üzemanyag elszállítása előtti minimális tárolási idő,

(f) a besugárzott üzemanyag elszállítására szolgáló konténer rajza és leírása (ha rendelkezésre áll, ellenkező esetben jelezni kell, hogy az információ hol szerezhető be).

26. Anyagvizsgáló terület (amennyiben van):

(a) a végzett tevékenység természetének rövid leírása,

(b) a főbb berendezések leírása (pl. meleg-kamra, fűtőelem köpenyét bontó, oldó berendezés),

(c) a vizsgált nukleáris anyag szállítására szolgáló szállítótartályok és a hulladék, valamint a selejt csomagolásának leírása,

(d) be nem sugárzott, illetőleg besugárzott nukleáris anyag tárolása,

(e) helyszín- és általános elrendezési rajz a fentiekre, ha még másutt nem szerepelt.

A hűtőközegre vonatkozó adatok

27. Hűtőközeg áramlásának vázlatos rajzai, amint ez a hőteljesítménymérleghez kell (nyomás, hőmérséklet és tömegáramlási sebesség feltüntetésével a főbb pontokon).

III. A NUKLEÁRIS ANYAG NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS MÉRÉSÉNEK RENDSZERE

28. A nukleáris anyagok nyilvántartásának és ellenőrzésének rendszere: a tételenkénti és/vagy tömeg szerinti nyilvántartási rendszer leírása (beleértve a vonatkozó minták mérési módszereit, azok becsült pontosságával együtt). Az anyagellenőrzési és nyilvántartási eljárásokban használt valamennyi nyomtatványból mellékelni kell egy-egy példányt (mintaként).

IV. KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

29. A szervezetileg meghatározott felelősség az anyag ellenőrzéséért és az Intézettel, illetőleg az OAB-bal tartott rendszeres kapcsolatért (név és pozíció).

30. A nukleáris anyag ellenőrzésére szolgáló főbb intézkedések.

31. Egészségügyi és biztonsági szabályok, amelyeket az ellenőröknek a létesítményben be kell tartaniuk.

V. NEM KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓ

32. Javaslatok nyilvántartási és mérési eljárásokra, valamint kvalitatív biztosítéki intézkedésekre (behatárolásra vagy felügyelet alkalmazására), amelyek megkönnyíthetik az ellenőrzést, a nyilvántartások vezetését és a jelentéstételi kötelezettség teljesítését.

B

KRITIKUS RENDSZEREK

Az információ kelte: .:.....

I. ÁLTALÁNOS AZONOSÍTÁS ÉS A LÉTESÍTMÉNY FŐ ADATAI

1. Név.
2. Pontos cím.
3. Felügyeleti szerv megnevezése.

4. Üzemeltető.
5. Jelenlegi állapot.
6. Az építés időbeli ütemezése (ha még nincs üzemben)
(a) az építés kezdete,
(b) az átvételi eljárás kezdete,
(c) az üzemelés kezdete.
7. A létesítmény rendeltetése és fajtája.
8. A létesítmény üzemeltetésének módja: az alkalmazott üzemelési (pl. többműszakos) rendszer; az évenkénti üzemelési napok közelítő száma stb.; a létesítményen keresztülmenő anyagmennyiséget befolyásoló tényezők.
9. A létesítmény helyszínrajza (a létesítmény határait és terepét, az épületeket, utakat, folyókat, vasutat stb. feltüntető térképvázlat).
10. A létesítmény elrendezése:
(a) kerítések és bejutási utak,
(b) a nukleáris anyag tárolásának területe(i),
(c) a fűtőelemek szerelésére szolgáló terület, laboratóriumok stb.,
(d) maga a kritikus rendszer.*
11. A létesítményre vonatkozó további főbb adatok:
(a) a várható maximális üzemelési teljesítmény és/vagy neutron fluxus,
(b) a nukleáris anyag fő típusa(i) és a dúsítás,
(c) moderátor,
(d) reflektorok, szaporító zóna,
(e) hűtési rendszer.

II. A NUKLEÁRIS ANYAGOK JELLEMZÉSÉRE, ÁRAMLÁSÁRA, HOLLÉTÉRE ÉS KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

A nukleáris anyag leírása

12. A létesítményben levő valamennyi nukleáris anyag leírása rajz segítségével vagy más módon, amely az alábbiakat mutatja:
(a) valamennyi fajta üzemanyagegységet, beleértve a szokványos kezelési („kiszerelési") egységeket,
(b) a kémiai összetételt, illetőleg a fő ötvöző-anyagokat,
(c) mechanikai alakot és méreteket,
(d) dúsítást,
(e) a nukleáris anyag névleges súlyát, megengedett tűrésekkel,
(f) a burkoló anyagot és
(g) az egységek azonosításának módszere(i)t.

A nukleáris anyag holléte és kezelése

13. Leírás helyszíni és általános elrendezési vázlatok segítségével (vagy másképpen):
(a) a nukleáris anyag tárolásának és szerelésének területéről és magáról a kritikus rendszerről; a leltárfelvételi helyekről;
(b) a nukleáris anyag becsült készletéről ezeken a helyeken;
(c) a nukleáris anyagok összeszerelésére, vizsgálatára és mérésére használt berendezések térbeli elrendezéséről;
(d) a nukleáris anyag mozgatására biztosított utakról.
14. A kritikus rendszer zónarajza és leírása, amely feltünteti az aktív zóna tartószerkezetét, az árnyékoló és hőeltávolító berendezéseket. (Ha a kritikus létesítményben egynél több van, mindegyikre külön rajzot és leírást kell adni.)

III. A NUKLEÁRIS ANYAG NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS MÉRÉSÉNEK RENDSZERE

A nyilvántartási rendszer

15. A nukleáris anyagok nyilvántartásának és ellenőrzésének rendszere: a tételenkénti és/vagy tömeg szerinti nyilvántartási rendszer leírása (beleértve a használt becslési módszereket; az azokhoz rendelhető pontossággal együtt). Az anyagellenőrzési és nyilvántartási eljárásokban használt valamennyi nyomtatványból mellékelni kell egy-egy példányt (mintaként).
16. A leltárfelvételi eljárások, a leltározások gyakoriságának és az alkalmazott módszereknek a leírása (tételes és/vagy tömeg szerinti nyilvántartás esetén egyaránt, beleértve a vonatkozó becslési módszereket is); a várható pontosság; a nukleáris anyaghoz való hozzáférés az aktív zónában és a besugárzott nukleáris anyaghoz a zónán kívül; a várható sugárzási szintek.

IV. KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

17. A szervezetileg meghatározott felelősség a nukleáris anyag ellenőrzéséért és az Intézettel, illetőleg az OAB-bal tartott rendszeres kapcsolatért (név és pozíció).
18. A nukleáris anyag őrzésére szolgáló főbb intézkedések.
19. Egészségügyi és biztonsági szabályok, amelyeket az ellenőröknek a létesítményben be kell tartaniuk.

V. NEM KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓ

20. Javaslatok nyilvántartási és mérési eljárásokra, valamint kvalitatív biztosítéki intézkedésekre (behatárolásra vagy felügyelet alkalmazására), amelyek megkönnyíthetik az ellenőrzést, a nyilvántartások vezetését, jelentéstételi kötelezettség teljesítését.

C

KONVERTÁLÓ ÉS ÜZEMANYAGGYÁRTÓ, VALAMINT ÚJRAFELDOLGOZÓ (REPROCESSZÁLÓ) ÜZEMEK

Az információ kelte: .....

I. ÁLTALÁNOS AZONOSÍTÁS ÉS A LÉTESÍTMÉNYRE VONATKOZÓ FŐBB ADATOK

1. Név.
2. Pontos cím.
3. Felügyeleti szerv.
4. Üzemeltető.
5. Jelenlegi állapot.
6. Az építés időbeli ütemezése (ha még nincs üzemben):

* Ha a létesítményen belül több kritikus rendszer van, mindegyiket külön kell megjelölni.

(a) az építkezés kezdete,
(b) az átvételi eljárás kezdete,
(c) az üzemelés kezdete.

7. A létesítmény rendeltetése és fajtája.

8. A létesítmény működésének módja: az alkalmazott üzemelési (pl. többműszakos) rendszer; az évenkénti üzemelési napok közelítő száma; stb.; a létesítményen keresztülmenő anyagmennyiséget befolyásoló tényezők.

9. A létesítmény helyszínrajza (a létesítmény határait és terepét, az épületeket, utakat, folyókat, vasutakat stb. feltüntető térképvázlat).

10. A létesítmény elrendezése:
(a) szerkezeti behatárolás; kerítések és bejutási utak;
(b) a nukleáris anyag útja;
(c) a bejövő anyag tárolása;
(d) valamennyi fő feldolgozó terület és feldolgozó laboratórium;
(e) vizsgálati vagy kísérleti területek;
(f) a kimenő anyagok tárolásának területe;
(g) a hulladékeltávolító létesítmények;
(h) analitikai laboratórium.

II. A NUKLEÁRIS ANYAGOK JELLEMZÉSÉRE, ÁRAMLÁSÁRA, HOLLÉTÉRE ÉS KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

11. Folyamatábrák segítségével, illetőleg más módon le kell írni a feldolgozás szakaszait és az üzemen belüli tárolási területeket (beleértve az eltávolítást és recirkuláltatási feldolgozást). A leírás foglalja magában (értelemszerűen) a következőket:
(a) mintavételi és mérési pontokat,
(b) az adagok méretét vagy az áramlási sebességet,
(c) a tárolás vagy csomagolás módszerét,
(d) tárolási kapacitást.

12. A fenti 11. ponton túlmenően az újrafeldolgozó üzemek betáplálási tároló területeit olyan általános elrendezési rajzzal kell leírni, amely mutatja:
(a) a fűtőelemek helyét és a kezelőberendezést;
(b) a kezelőberendezés teljesítőképességét (maximális terhelés, a fűtőelemek maximális mérete);
(c) a feldolgozható fűtőelemek fajtáit, beleértve a nukleáris anyag tartalmát és a dúsítás fokát.

13. A fenti 11. ponton túlmenően a recirkuláltatási körök leírásában szerepeljen:
(a) az időleges tárolás időtartama;
(b) külső recirkuláltatás ütemterve (ha ilyen van).

14. A fenti 11. ponton túlmenően a folyamat eltávolítási fokozatának leírásában szerepeljen az eltávolítás módszere (kidobás vagy tárolás).

15. A 11. és 7. pontokban említett folyamatábrákkal kapcsolatban közölni kell (egyensúlyi állapotra és feltételezve a 8. pontban leírt üzemelési módokat):
(a) a tervezett évenkénti átmenő anyagmennyiséget és,
(b) a tervezett kapacitásra alapozva, a folyamatban szereplő készletet.

16. Az üzem teljes vagy részleges ürítésére elfogadott normális eljárás, vagyis a mosások számának, illetőleg a hátramaradó nukleáris anyag koncentrációjának leírása. Fel kell tüntetni az ürítési eljárással és az azt követő tényleges leltárfelvétellel kapcsolatos speciális mintavételi és mérési pontokat, amennyiben a fenti 11. pont ezeket nem sorolja fel.

A nukleáris anyag leírása

17. Ábrák segítségével (vagy más módon) az összes nukleáris anyagok — mind a betáplált anyagok és végtermékek, mind a folyamat egyes fokozataiban levő anyagok — leírása.
A leírás tartalmazza:
(a) a fizikai és kémiai alakot,
(b) a tartalom tartományát és várható felső határát a szilárd vagy folyékony hulladékanyag minden kategóriájára,
(c) a dúsítás tartományát.

III. A NUKLEÁRIS ANYAG NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS MÉRÉSÉNEK RENDSZERE

Nyilvántartási rendszer

18. A nyilvántartási adatok rögzítésére és jelentésére, valamint az anyag-mérleg megállapítására használt könyvelési rendszer ismertetése. Az ügyvitelhez használt valamennyi nyomtatványból mintát kell szolgáltatni.

19. Anyagmérleg készítésének időpontjai és gyakorisága (beleértve azokat, amelyeket üzem közben készítenek). Az üzem közben felvett leltár után a nyilvántartások egyeztetésére használt módszerek leírása.

20. A szállító/átvevő közötti mennyiségi eltérések esetén követett eljárások, valamint a nyilvántartások egyeztetésénél alkalmazott módszerek leírása.

21. Eljárási vagy adminisztrációs hibák, illetőleg szállító/átvevő különbségek esetén a nyilvántartások helyesbítése érdekében alkalmazott módszerek leírása.

Tényleges leltárfelvétel

22. Azonosítsák a 11. és 17. pontban említett folyamatábrákon azokat a berendezési tárgyakat, amelyeket a tényleges leltárfelvétel közben a nukleáris anyag tartályainak kell tekinteni. Adják meg, hogy az ilyen tényleges leltárfelvételnek mi az ütemezése a kampány programjában. Írják le a mérés, mintavétel és elemzés módszereit.

23. A mérési és mintavételi pontok elhelyezésével kapcsolatban utalni kell a 11. és 17. pontban említett folyamatábrákra.

24. Le kell írni a megjelölt pontban az egyes mérések végrehajtásának módszerét, meg kell adni azokat az egyenleteket vagy táblázatokat, amelyeket felhasználnak és a számításokat, amelyeket végeznek a tényleges súly- és térfogatmennyiségek meghatározásakor. Közölni kell, hogy az adatok rögzítése automatikusan vagy kézi erővel történik-e. Minden bejelölt pontra ismertetni kell

a mintavétel módszerét. A vett minták számát és a mintavétel gyakoriságát, valamint a visszautasítás kritériumait meg kell adni.

25. Le kell írni a nyilvántartás céljaira használt elemzési módszereket. Kézikönyvre vagy jelentésre történő hivatkozás megfelel.

A mérési pontosság ellenőrzése

26. Írják le az analitikai, a súly- és térfogatmérés, valamint a mintavételi pontosság és a rendszeres eltérések, továbbá a berendezések kalibrációjának ismételt ellenőrzési programját. Le kell írni a mérőberendezések 24. pontban említett kalibrációjának módszerét.

27. Ismertetni kell a 25. pontban említett analitikai módszerekhez használt etalonok fajtáit és minőségét. Meg kell adni a használt analitikai berendezés fajtáját, a kalibráció módszerét és gyakoriságát.

Statisztikai kiértékelés

28. Írják le a súly- és térfogatmérési ellenőrző programok, a mintavétel és elemzés során felhalmozott adatok statisztikus kiértékelésének programját, vagyis a mérések pontosságának és reprodukálhatóságának, valamint a kapcsolódó hibahatároknak a meghatározását. Írják le azokat a statisztikus módszereket, amelyeket az egyedi becsült mérési hibák összetételére használnak a szállító/átvevő különbségek, a könyvelési leltár, a tényleges leltár és a leltárkülönbözetek teljes hibahatárának meghatározása érdekében.

IV. KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

29. Szervezetileg meghatározott felelősség a nukleáris anyag ellenőrzéséért és az Intézettel, illetőleg az OAB-bal tartott rendszeres kapcsolatért (név és pozíció).

30. A nukleáris anyag őrzésére szolgáló főbb intézkedések.

31. Egészségügyi és biztonsági szabályok, amelyeket az ellenőröknek a létesítményben be kell tartaniuk.

V. NEM KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓ

32. Javaslatok nyilvántartási eljárásokra és kvalitatív biztosítéki intézkedésekre (behatárolásra vagy felügyelet alkalmazására), amelyek megkönnyíthetik az ellenőrzést, a nyilvántartás vezetését és a jelentéstételi kötelezettség teljesítését.

D

LÉTESÍTMÉNYNEK NEM MINŐSÍTETT, NUKLEÁRIS ANYAGGAL RENDELKEZŐ SZERVEK

I. ÁLTALÁNOS AZONOSÍTÁS

1. Név.
2. Pontos cím.
3. Felügyeleti szerv.
4. Üzemeltető.
5. A szerv rendeltetése és fajtája.
6. A nukleáris anyag használatának, kezelésének, illetőleg tárolásának szűkebb értelemben vett helye.

II. A NUKLEÁRIS ANYAGOK JELLEMZÉSÉRE, HOLLÉTÉRE ÉS KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

7. A használt, kezelt, illetőleg tárolt nukleáris anyag rövid felsorolása, valamint a használat céljának és módjának rövid leírása.

8. A nukleáris anyagra jellemző mérőpontok, illetőleg készleti helyek megjelölése és a nukleáris anyagkészlet becsült tartománya normális üzemelési körülmények között.

9. A nukleáris hulladékanyag kezelése, illetőleg tárolása.

III. A NUKLEÁRIS ANYAG NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS MÉRÉSÉNEK RENDSZERE

10. A nukleáris anyagok ellenőrzésének és nyilvántartásának rendszere. Az anyagellenőrzési és nyilvántartási eljárásokban használt valamennyi nyomtatványból mellékelni kell egy-egy példányt (mintaként).

IV. KÜLÖNLEGES INFORMÁCIÓ

11. A szervezetileg meghatározott felelősség az anyag ellenőrzéséért és az Intézettel, illetőleg az OAB-bal tartott rendszeres kapcsolatért (név és pozíció).

12. A nukleáris anyag őrzésére szolgáló intézkedések.

13. Egészségügyi és biztonsági szabályok, amelyeket az ellenőröknek a létesítményben be kell tartaniuk.

V. NEM KÖTELEZŐ INFORMÁCIÓ

14. Javaslatok nyilvántartási és mérési eljárásokra, valamint további intézkedésekre (behatárolásra vagy felügyelet alkalmazására), amelyek megkönnyíthetik az ellenőrzést, a nyilvántartás vezetését, illetőleg jelentéstételi kötelezettség teljesítését.

4. számú melléklet az 1/1971. (VII. 14.) OMFB számú rendelethez

A NYILVÁNTARTÁSOK ELLENŐRZÉSE

I. AZ ELLENŐRZÉSEK CÉLJAI

1. Az intézet és az OAB által végzett ellenőrzések célja — a rendeletben meghatározott célkitűzéseken túlmenően — az, hogy a jelentéstételi köte-

lezettség teljesítése során az Intézetnek, illetőleg az OAB-nak benyújtott információk megfelelnek-e a valós helyzetnek (hitelesítés).

2. A nyilvántartások ellenőrzése kiterjed a nukleáris anyagok azonosítására is.

3. A fenti célkitűzéseknek megfelelően az ellenőrzések célja különösen az, hogy

(a) hitelesítsék a nukleáris anyaggal rendelkező szervek nyitójelentésének adatait;

(b) hitelesítsék a jelentésekben és nyilvántartásokban, valamint a feljegyzésekben foglalt adatok azonosságát, különös tekintettel a készletváltozásokra;

(c) hitelesítsék, hogy a nyilvántartások és feljegyzések a való helyzetnek megfelelően adják-e meg a nukleáris anyag tartózkodási helyét, mennyiségét és összetételét;

(d) hitelesítsék a leltárkülönbözetek, valamint a szállítók és címzettek által megadott mennyiségek közötti különbségek és a könyvelési leltárban meglevő bizonytalanságok okaira vonatkozó információkat;

(e) azonosítsák és hitelesítsék a nukleáris anyag mennyiségét és összetételét kiszállítás előtt.

II. AZ ELLENŐRZÉSEK ESZKÖZEI

4. Az ellenőrzések céljainak megvalósítása érdekében az ellenőrök különösképpen az alábbi módszereket veszik igénybe:

(a) megfigyelik, hogy az anyagmintákat olyan eljárások szerint veszik-e, amelyek reprezentatív mintát eredményeznek;

(b) megfigyelik a minták kezelését és elemzését;

(c) megfigyelik, hogy a mérési kulcspontokon végzett mérések a való helyzet meghatározására alkalmasak-e;

ezen belül

(i) megfigyelik a nukleáris anyag mérése során közvetlenül, illetőleg közvetve alkalmazott műszerek és berendezések kalibrálását; ellenőrzik a mérőeszközök mérésügyi hitelességét, (pl. súly- és térfogatmérő eszközök stb. esetében);

(ii) kötelezhetik a nukleáris anyaggal rendelkező szerveket arra, hogy az elemzések pontosságának meghatározása érdekében elemezzék az Intézet által szolgáltatott normálmintákat;

(iii) kötelezhetik a nukleáris anyaggal rendelkező szerveket az Intézet által előírt, illetőleg rendelkezésre bocsátott etalonok használatára;

(iv) kalibrálhatják a műszereket és ellenőrző berendezéseket;

(d) ólomzárak (pecsétek) és más azonosító, illetőleg beavatkozást jelző eszközök alkalmazásával biztosítják az anyagbehatárolást, illetőleg ennek figyelemmel kisérését;

(e) nemzetközi szállítások esetén megfigyelik az anyag be-, illetőleg kicsomagolását, és szükség esetén ólomzárat (pecsétet), illetőleg más azonosító eszközöket alkalmaznak;

(f) más objektív, technikailag megfelelő módszereket alkalmaznak az ellenőrzés céljainak megvalósítása érdekében.

III. AZ ELLENŐRZÉSEK KÜLÖNÖS SZEMPONTJAI

5. Az egyes létesítmények típusára és sajátosságaira tekintettel különös figyelmet kell fordítani arra, hogy

(a) milyen formában található a nukleáris anyag, ezen belül, hogy az anyag ömlesztett formában vagy külön tárgyak formájában van-e;

(b) milyen a nukleáris anyag vegyi összetétele;

(c) az urán kis vagy nagy dúsítású-e; és

(d) milyen a nukleáris anyag hozzáférhetősége.

6. Az ellenőrzés során különös gondot kell fordítani a létesítmények, illetőleg szervek sajátosságaira, ezen belül

(a) a rendelet hatálya alá tartozó nukleáris anyagot tartalmazó létesítmény, illetőleg szerv jellegére és típusára;

(b) a nukleáris anyagok behatárolási fokára;

(c) arra, hogy mennyiben könnyíti meg ezen létesítmények konstrukciója a nukleáris anyag áramlásának és készleteinek hitelesítését;

(d) arra, hogy milyen mértékben lehet összevetni egymással a különböző szervektől származó információkat;

(e) minden olyan további sajátosságra, melyek elősegíthetik a rendelet céljainak megvalósítását.

7. Az ellenőrzés során vizsgálni kell

(a) a szervek belső nyilvántartási és ellenőrzési rendszerének hatékonyságát;

(b) a rendeletben szabályozott jelentéstételi kötelezettség betartását;

(c) az Intézet, az OAB, illetőleg az ellenőrök által előírt intézkedések végrehajtását;

(d) a hitelesített leltárkülönbözetek nagyságát és meghatározási pontosságát.

A pénzügyminiszter, az építésügyi és városfejlesztési miniszter és a munkaügyi miniszter 26/1971. (VI. 24.) PM—ÉVM—MüM számú

együttes rendelete

a dolgozók lakásépítésének támogatásáról

A dolgozók lakásépítésének a munkáltató szerv részéről történő fokozott támogatása érdekében a Szakszervezetek Országos Tanácsával, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Szövetségével és a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetségével egyetértésben a következőket rendeljük:

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — az állami vállalatra és a trösztre, az egyéb állami gazdálkodó szervre, a központi és a tanácsi költségvetési szervre, (ideértve a költségvetési folyószámlás szervet is) a társadalmi szervezetre és a vállalatára, a szövetkezetre, a szövetkezeti vállalatra, a szövetkezetek szövetségére és a jogi személyiséggel rendelkező társulásra (a továbbiakban: munkáltató szerv).

(2) Nem terjed ki e rendelet hatálya a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetre, a

mezőgazdasági szakszövetkezetre, a jövedelemszabályozás szempontjából mezőgazdasági ágazatba sorolt szövetkezeti társulásra és a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsára, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek területi szövetségeire.

(3) E rendeletet az állami gazdaságra, továbbá a fegyveres erőkre, a fegyveres testületekre és a rendészeti szervekre a külön jogszabályokban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

2. §

(1) A munkáltató szerv a dolgozói, illetve tagjai (a továbbiakban: dolgozók) lakásproblémáinak megoldása és megfelelő törzsgárda kialakítása érdekében e rendelet előírásai szerint támogathatja a dolgozók lakásépítési (vásárlási) tevékenységét.

(2) Támogatásban részesíteni csak az új lakás építését (vásárlását) lehet. Nem támogatható azonban az épület átalakítása és a lakások műszaki megosztása.

(3) Hétvégi ház (nyaraló, üdülő) építésére — a 12. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel — támogatást nyújtani nem lehet.

(4) Támogatásban a munkáltató szervvel munkaviszonyban (tagsági viszonyban) álló dolgozót lehet részesíteni.

3. §

(1) A munkáltató szerv vezetője, szakszervezeti bizottsága (termelőszövetkezeteknél a közgyűlés által meghatározott szerve) és KISZ szervezete közösen

a) kollektív szerződést kötő szervnél a kollektív szerződésben;

b) termelőszövetkezetnél és egyéb munkáltató szervnél külön szabályzatban (a továbbiakban együtt: Szabályzat)

határozza meg e rendelet előírásai alapján a lakásépítés (vásárlás) támogatásának a munkáltató szervre vonatkozó szabályait.

(2) A Szabályzatban az érdekelt dolgozók lakáskörülményeinek, lakásigényük mértékének, továbbá jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetének figyelembevételével meg kell határozni a támogatásra felhasználható összegeket, a munkáltató szerv adottságainak legjobban megfelelő lakásépítési (vásárlási) és támogatási formákat, a támogatás módját, mértékét és feltételeit — ideértve a munkáltató szerv olyan kikötését is, hogy a támogatás fejében a dolgozónak meghatározott ideig a munkáltató szervnél kell dolgoznia —, továbbá a munkaviszony (tagsági viszony) megszűnése esetén a támogatás visszatérítésének szabályait.

4. §

(1) A támogatásban részesülő dolgozókat a szakszervezeti bizottsággal, termelőszövetkezeteknél a közgyűlés által meghatározott szervvel és a KISZ szervezettel közösen a munkáltató szerv vezetője jelöli ki.

(2) A kijelölésnél a dolgozó munkáját, lakáskörülményeit, lakásigényének, mértékét, továbbá jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetét kell figyelembe venni. Támogatásra csak azt a dolgozót szabad kijelölni, aki az előírt anyagi feltételeket teljesíteni tudja.

(3) A támogatás során előnyben kell részesíteni a termelésben közvetlenül részt vevőket, a fiatal házaspárokat, a saját háztartásban több személy eltartásáról gondoskodó (nagycsaládos), valamint az alacsony jövedelmű dolgozókat.

(4) A támogatásra kijelölt dolgozó és a munkáltató szerv a támogatásról és annak feltételeiről e rendelet és a Szabályzat előírásainak megfelelően írásbeli megállapodást köteles kötni.

5. §

A lakásépítés (vásárlás) támogatása a 6—9. §-okban foglaltak szerint képezhető lakásépítési alapból, továbbá közvetlenül a részesedési alapból, illetve a jutalmazási keretből, valamint a 12. §-ban meghatározott módon történhet.

6. §

A lakásépítési alapot a munkáltató szerv — a 7—9. §-okban foglalt kiegészítésekkel — a következő pénzügyi forrásokból képezheti:

a) a kezelésében (tulajdonában) levő, lakás céljára szolgáló házingatlanok értékcsökkenési leírásának a fejlesztési alapba helyezhető részéből;

b) a kezelésében (tulajdonában) levő, lakás céljára szolgáló házingatlanok elidegenítéséből származó és a fejlesztési alapot illető bevételből;

c) a munkáltató szervet a 2/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet alapján megillető lakásépítési hozzájárulásból, illetőleg

d) a kölcsöntámogatásban részesült dolgozó által visszafizetett törlesztés összegéből és a késedelmi kamatból.

7. §

(1) A munkáltató szerv — a 8—9. §-ban említett szervek kivételével — a lakásépítési alapba helyezheti:

a) a nyereségből képződő fejlesztési alapnak a munkáltató szerv döntése szerinti — egyéb kötelezettséggel nem terhelt — részét;

b) a részesedési alapnak a Szabályzatban meghatározott hányadát.

(2) A lakásépítési alap képzése fejlesztési vagy részesedési alap hiányt nem eredményezhet.

8. §

(1) A minisztérium, az önálló költségvetési fejezetet képező országos hatáskörű szerv, továbbá a társadalmi szervezet a lakásépítési alapot az állami költségvetés által rendelkezésre bocsátott beruházási keretből képezheti. A képzés évenkénti mértéke a szerv és a felügyelete alá tartozó költségvetési intézmények tárgyévi január 1-i létszáma után számítva nem haladhatja meg a dolgozónkénti 1000 forintot. A lakásépítési alap képzése miatt a beruházási keretek nem emelhetők, illetve ilyen igényt előterjeszteni nem lehet.

(2). A központi költségvetési folyószámlás szerv az intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló ösz-

szeg legfeljebb 20%-át, a személyi érdekeltségi alapjának pedig saját döntése szerinti hányadát helyezheti a lakásépítési alapjába, feltéve, hogy azt egyéb kötelezettségek nem terhelik.

(3) A tanács a lakásépítési alapot a fejlesztési alapjának előző évben elért bevételi többletéből képezheti. A lakásépítési alap képzésének mértéke a tanácsi költségvetési szervek, intézmények — ideértve a tanácsi költségvetési folyószámlás szerveket és a költségvetési üzemeket is — tárgyévi január 1-i létszáma után számítva dolgozónként legfeljebb évi 1000 forint.

9. §

A szövetkezeti szövetség az éves költségvetése keretében képezhet lakásépítési alapot. A képzés mértéke a szövetség és a költségvetési gazdálkodást folytató intézményei tárgyévi január 1-i létszáma után számítva dolgozónként legfeljebb évi 1000 forint.

10. §

(1) A lakásépítési alap pénzeszközeit a felhasználásra vonatkozó döntéstől kezdődően az Országos Takarékpénztár (a továbbiakban: OTP) területileg illetékes fiókjánál vezetett „Lakásépítési alap számlán" kell kezelni. A számla megnyitására és vezetésére az OTP-vel bankszámlaszerződést kell kötni. A számlán kezelt összegek után az OTP kamatot nem térít.

(2) A „Lakásépítési alap számla" megelőlegezésére bankhitelt nyújtani nem lehet.

11. §

(1) A munkáltató szerv a lakásépítési alapból:

a) kölcsön nyújtásával támogathatja a dolgozóinak telepszerű és egyedi többszintes lakóház-, valamint családiház-építését, ideértve az OTP beruházásában értékesítés céljára épített lakás megvásárlását is, a 7/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet 4. §-ának (2) bekezdésében említett öröklakások kivételével;

b) bérlő-, illetve vevőkiválasztási jog megszerzése ellenében a tanács részére meghatározott összeg átadásával hozzájárulhat a tanácsi lakásépítés növeléséhez;

c) a dolgozóinak elhelyezése céljából vállalati bér- és szolgálati, illetőleg a szerv tulajdonába kerülő lakásokat építhet;

d) megtérítheti az OTP által a 15. § (1) bekezdése szerint a dolgozó terhére felszámított 1%-os kezelési költséget;

e) köteles fizetni a bérlőt a lakásbérleti jogviszony megszűnésekor a külön jogszabályok alapján megillető — a munkáltató szervet terhelő — lakás-használatbavételi díjat, illetőleg térítést.

(2) Telepszerű többszintes lakóházépítésnél a munkáltató szerv a lakásépítési alapból a tanács számára folyósíthatja a 8/1970. (IV. 16.) ÉVM—PM számú együttes rendelet alapján a dolgozót terhelő út- és közműfejlesztési hozzájárulást.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja alapján a tanács részére átadott összeg a dolgozóra nem hárítható át. A (2) bekezdés alapján folyósított hozzájárulás a dolgozóra részben vagy egészben csak akkor hárítható át, ha a dolgozó a támogatás fejében vállalt kötelezettségének nem tett eleget.

12. §

(1) A munkáltató szerv a dolgozó lakásépítéséhez legalább az önköltségnek megfelelő térítés ellenében — a jogszabályokban megállapított keretek között — a Szabályzatban meghatározott egyéb segítséget is nyújthat (előkészítő munkák elvégzése, szervezés, lebonyolítás, fuvareszközök, munkaeszközök kölcsönzése, használt, bontott anyagok értékesítése). Ha a munkáltató szerv feladatának végrehajtását nem gátolja, támogatásként a saját építő-, szak- és szerelőipari, valamint tervező kapacitását is a dolgozó rendelkezésére bocsáthatja. Az elvégzett teljesítményt legalább az ágazati számlakeret előírásai szerint számított tényleges szűkített önköltség és az időszaki fel nem osztott költségek arányos részének együttes összegében kell a dolgozóval elszámolni.

(2) A munkára jelentkező dolgozók részvételét az építési munkálatokban a lehetőségekhez képest biztosítani kell.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatást — az építő-, szak- és szerelőipari kapacitás kivételével — a szakszervezeti bizottság, termelőszövetkezeteknél a közgyűlés által meghatározott szerv javaslatára a munkáltató szerv vezetője a munkahely által szervezett és a fizikai dolgozók hétvégi pihenését biztosító üdülőkolóniák, társasüdülők, horgásztanyák építésénél engedélyezheti.

13. §

(1) Elsősorban a dolgozók telepszerű többszintes lakóházépítését kell támogatásban részesíteni.

(2) A támogatás hatékonyabb felhasználása érdekében a dolgozók az erre vonatkozó jogszabályok keretei között lakásépítő szövetkezetet alakíthatnak.

(3) Az egyes munkáltató szervek egymással társulva is végezhetik dolgozóik lakásépítéseinek szervezését és lebonyolítását. Ilyen esetben a 2. § (4) bekezdésben foglalt tilalom a 12. § (1) bekezdésében említett támogatásokra nem vonatkozik.

(4) A dolgozók lakásépítéseinek szervezésével és lebonyolításával az OTP, a lakásépítőszövetkezet vagy tevékenységi köre alapján erre jogosult más szerv is megbízható.

14. §

(1) A lakásépítési alapból támogatásban részesülő lakásépítés (vásárlás) pénzügyi forrása:

a) az érdekelt dolgozók előtörlesztése;

b) telepszerű többszintes és egyedi többszintes lakóházépítés esetében az állam által a dolgozók részére nyújtott szociálpolitikai kedvezmény;

c) a munkáltató szerv részéről nyújtott kölcsön;

d) az OTP kölcsön.

(2) A lakásépítésben (vásárlásban) részt vevő dolgozók által fizetendő előtörlesztés mértékét a 4. § (4) bekezdése szerinti megállapodásban kell rögzíteni. Az előtörlesztés a szociálpolitikai kedvezménnyel csökkentett építési költség (eladási ár) 15%-ánál kisebb nem lehet. Az építési költséget (eladási árat) a 4/1971. (II. 8.) PM—ÉVM számú

együttes rendelet 8. §-ában foglaltak szerint kell meghatározni.

(3) A szociálpolitikai kedvezmény mértékére és folyósításának feltételeire a 7/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet 7. §-ában és a 4/1971. (II. 8.) PM —ÉVM számú együttes rendelet 11—18. §-aiban foglaltak az irányadók.

(4) A támogatásként nyújtott kölcsön összegében, valamint feltételeiben a 4. § (4) bekezdése szerint kell megállapodni.

(5) Az OTP kölcsön nem lehet magasabb:

a) a telepszerű többszintes lakóházépítés esetében a szociálpolitikai kedvezménnyel csökkentett építési költség (eladási ár) 50%-ánál;

b) egyedi többszintes lakóházépítés esetében a szociálpolitikai kedvezménnyel csökkentett építési költség (eladási ár), családiház építés esetében az építési költség 25%-ánál.

(6) Az OTP kölcsönt a 7/1971. (II. 8.) Korm. számú rendeletben szabályozott feltételek szerint kell nyújtani.

15. §

(1) A dolgozó a lakásépítési alapból a 14. § (1) bekezdésének *c)* pontja alapján nyújtott kölcsönt — az OTP területileg illetékes fiókja útján — kamatmentesen, havi részletekben, az OTP kölcsönre megállapított törlesztési idő alatt köteles visszafizetni. A kölcsön fennálló összege után az OTP évi 1%-os kezelési költséget számít fel. Késedelem esetén a kamatfizetés tekintetében a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezések az irányadók. A késedelmi kamat a munkáltató lakásépítési alapját illeti meg.

(2) A dolgozó által teljesített visszafizetéseket az OTP a munkáltató szerv „Lakásépítési alap számlája" javára negyedévenként elszámolja. A visszafizetett összegek a munkáltató szerv rendelkezése szerint vagy ismételten felhasználhatók a lakásépítés (vásárlás) támogatására, vagy a képzés módjától függetlenül a fejlesztési alap, illetve a tárgyévi beruházási keret kiegészítésére fordítandók.

(3) A munkáltatói támogatással felépült (vásárolt) lakás — a 11. § (1) bekezdésének *b)* pontjában említett bérlőkiválasztási jog útján megszerzett lakások, továbbá az (1) bekezdés *c)* pontjában megjelölt lakások kivételével — a dolgozó tulajdonába kerül.

(4) A lakás az OTP kölcsön, illetve a ki nem egyenlített munkáltatói kölcsön fedezetéül szolgál. A munkáltató szerv jelzálog jogát az OTP-t követő rangsorban kell a telekkönyvbe bejegyezni. A jelzálog telekkönyvi bejegyzése, illetve törlése illetékmentes.

(5) A lakást a tartozás fennállásának ideje alatt csak az OTP és a munkáltató szerv együttes hozzájárulásával szabad elidegeníteni vagy megterhelni.

16. §

(1) A munkáltató szerv a részesedési alapjából, illetve jutalmazási keretéből a dolgozónak — az őt terhelő fizetési kötelezettségek teljesítéséhez — vissza nem térítendő támogatást, engedményt vagy kamatmentes kölcsönt adhat. Ennek keretében:

a) a dolgozót terhelő előtörlesztéshez vissza nem térítendő módon hozzájárulhat, illetve annak egy részét kölcsön formájában megelőlegezheti;

b) a vállalati bérlakás szociálpolitikai kedvezménnyel csökkentett lakásépítési hozzájárulásából, illetőleg lakáshasználatbavételi díjából a 2/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet 14. §-ának (2) bekezdésében, valamint 16. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint engedményt adhat. Ezt az engedményt a munkáltató szerv részesedési alapja (jutalmazási kerete) terhére kell elszámolni és a lakásépítési alapba kell átutalni;

c) a lakásépítési alapból nyújtott kölcsön meghatározott részét elengedheti.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti engedményt a részesedési alapból (jutalmazási keretből) a lakásépítési alap javára meg kell téríteni, illetve annak összegét a dolgozót terhelő havi törlesztési kötelezettségének megfelelően, havi részletekben kell az OTP-nél vezetett „Lakásépítési alap számla" javára átutalni.

(3) A részesedési alapból nyújtott támogatást adó- vagy társadalombiztosítási járulékalapba beszámítani nem lehet.

(4) Az (1) bekezdés szerinti juttatás a Szabályzat rendelkezése szerint elsősorban a munkáltató szervnél eltöltött, illetve eltöltendő huzamosabb munkaviszony (tagsági viszony) kikötése alapján adható.

17. §

A lakásépítés támogatása címén a dolgozónak az e rendeletben foglaltakon felül más támogatást adni nem lehet.

18. §

(1) A munkáltató szerv az általa nyújtott kölcsön ki nem egyenlített összegét, illetve a 11. § (1) bekezdésének *d)* pontja és a 16. § (1) bekezdése alapján nyújtott, vissza nem térítendő támogatás, engedmény és kölcsön összegét részben vagy egészben — a Szabályzatban foglaltak szerint — a dolgozótól megvonhatja (visszakövetelheti), ha a dolgozó a megállapodás alapján reá háruló kötelezettségét nem teljesíti.

(2) Ha a munkáltató szerv az (1) bekezdésben foglaltak esetén a dolgozótól a támogatást megvonja, illetőleg visszakövetel, a visszakövetelt összeg után a munkáltató szervet a Ptk. 301 §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerinti kamat illeti meg.

(3) Nincs helye a visszakövetelésnek abban az esetben, ha a dolgozó a reá háruló kötelezettséget neki fel nem róható, nyomós okból (pl. súlyos betegség, súlyos üzemi baleset) nem teljesítette.

(4) A be nem hajtható követelést annak az alapnak a terhére kell leírni, amelyből a támogatás történt.

(5) A megállapodásból eredő jogok és kötelezettségek körében, valamint a visszavonással kapcsolatban felmerült vitás ügyekben a munkaügyi, illetve a tagsági vitákra vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

19. §

(1) A tanácsi lakásépítés növeléséhez a 11. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján nyújtott hozzájárulás,

illetve a lakásokból való részesedés mértékében a munkáltató szerv és az illetékes városi (fővárosi, megyei városi), illetőleg községi tanács végrehajtó bizottság állapodik meg.

(2) Bérlő-, illetve vevő-kiválasztási jog esetén a tanácsi bérlakások bérlőit, illetve az értékesítés céljára épített tanácsi lakások vevőit a munkáltató szerv az 1/1971. (II. 8.) Korm. számú és az 1/1971. (II. 8.) ÉVM számú rendelet szerint választja ki. A kiválasztott bérlő a 2/1971. (II. 8.) Korm. számú és a 2/1971. (II. 8.) ÉVM—PM számú rendelet szerinti lakásépítési hozzájárulást, illetőleg a kiválasztott vevő a 6/1971. (II. 8.) ÉVM —PM—ÁH számú rendelet szerint megállapított eladási árat köteles fizetni.

20. §

(1) A munkáltató szerv a 11. § (1) bekezdésének *b)* pontja, valamint (2) bekezdése alapján a tanács részére nyújtott hozzájárulást a tanács fejlesztési alapja (községeknél a költségvetése) javára köteles átutalni.

(2) A 11. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerint átutalt összeget a tanácsnak a lakásépítés növelésére kell fordítania.

21. §

(1) Ez a rendelet 1971. július hó 1. napján lép hatályba: egyidejűleg a 16/1969. (IX. 30.) ÉVM—MÉM—PM számú együttes rendelet 17. §-ának (1) bekezdésével módosított, a lakásépítés vállalati támogatásáról szóló 3/1969. (I. 24.) PM—ÉVM—MüM számú együttes rendelet hatályát veszti. Az ezek alapján létrejött megállapodásokra azonban még az e rendeletek előírásait kell alkalmazni.

(2) A rendelet hatályba lépésével hatályát veszti továbbá a 7/1968. (VII. 16.) ÉVM számú rendelet 10. §-ával kiegészített 2/1964. (VII. 5.) ÉM számú rendelet 19/A. §-a.

2—32 /1971. SZOT Tb. Főig. számú

tájékoztató

a biztosítási kötelezettséggel kapcsolatban megjelent új rendelkezések végrehajtása tárgyában

A 71/1955. (XII. 31.) MT számú rendelet (a továbbiakban: R.) és a 6/1965. (XII. 31.) SZOT számú szabályzat (a továbbiakban: Sz) a 42/1969. (XII. 6.) Korm. számú és a 44/1970. (XI. 4.) Korm. számú rendeletekkel, illetőleg az 5/1969. (XII. 6.) SZOT számú és a 8/1970. (XI. 4.) SZOT számú szabályzatokkal módosított rendelkezéseinek egységes végrehajtása érdekében — a Munkaügyi Minisztériummal és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben — az alábbiakat közöljük:

I.

Az R. 1. § szövege:

„(1) A kötelező betegségi biztosítás (a továbbiakban: biztosítás) kiterjed:

a) a munkaviszonyban álló dolgozókra;

b) a mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezetek tagjaira;

c) a kisipari szövetkezetek tagjaira;

d) a bedolgozó munkaviszonyban foglalkoztatottakra;

e) a munkaviszonynak nem minősülő, de rendszeres és személyes munkavégzésre irányuló jogviszony alapján munkát végző személyekre;

f) az alkalmi fizikai munkásokra;

g) a nyugellátásban részesülőkre;

h) a nemzeti gondozottakra;

i) a tanulókra;

j) a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, a munkaközösségeknek és az alkotóközösségeknek a tagjaira;

k) a lelkeszekre és egyházi tisztségviselőkre.

(2) Ha a dolgozó egyidejűleg — akár ugyanannál, akár más munkáltatónál (szövetkezetnél) — több jogviszonyban végez munkát, biztosítási kötelezettségét e rendelet alapján mindegyik jogviszonyában külön kell elbírálni."

Az SZ. 2. § (5) bekezdésének szövege:

„(5) Az R. 1. § (1) bekezdés *e)* pontjában említett személyeknél a munkavégzést akkor kell rendszeresnek tekinteni, ha a foglalkoztatott ugyanannál a foglalkoztatónál a munkakörre megállapított havi törvényes munkaidő legalább felének megfelelő idő ledolgozására kötelezte magát, illetőleg azt ledolgozta; ha pedig a munkában töltött idő nem mérhető, keresete elérte az adott munkakörre megállapított havi bér alsó határának legalább a felét. Az előbbi feltételek fennállása esetén is csak akkor terjed ki a biztosítás a szóban levő személyekre, ha keresete a munkakörre megállapított havi munkabér összegének felső határát nem haladja meg. Az e bekezdésben említett személy biztosítása jogviszonyának az alatt az időtartama alatt áll fenn, amelyben az előírt feltételek fennállanak."

1. Az R. 1. § (1) bekezdése a) pontjához:

A 250 Ft-ot, illetve a napi 10 Ft-ot meghaladó bérhatár a biztosítási kötelezettség szempontjából — a bedolgozói munkaviszonyban foglalkoztatottak kivételével — 1970. január 1-től megszűnt. A munkabér összegét ebből a szempontból tehát csak a bedolgozói munkaviszonyban állóknál kell vizsgálni. Ha azonban az egyéb dolgozó jelentéktelen összegű bért kap, vizsgálni kell, hogy a munkavégzés munkaviszony keretében történik-e.

Munkaviszony: a Munka Törvénykönyvének és végrehajtási rendeleteinek, valamint a munkaviszonnyal kapcsolatos egyéb rendelkezéseknek tartalmilag és formailag megfelelő jogviszony.

A munkaviszony ismérvei: a munkáltatót megillető széles körű utasítási jog, amely kiterjedhet a munkavégzés bármely részletére, annak módjára, helyére és idejére is. A munkáltató jogosult a munka abbahagyását vagy a munkamódszer megváltoztatását elrendelni, a dolgozót más munkára vagy munkahelyre beosztani, kiküldetésbe küldeni. A munkának a dolgozói kollektíva keretében és a vállalat munkaeszközeivel történő végzése munkaviszonyra mutat. Közvetett ismérvek: munkaidőkötött vagy kötetlen volta, személyes munkavég-

zési kötelezettség, munkaszerződés, munkakönyvi bejegyzés, fegyelmi felelősség, bérügyi rendelkezések figyelembevétele a bérezésnél és az egyéb kedvezmények nyújtása stb.

Mellékfoglalkozásnál és második állásnál különös gonddal kell vizsgálni, hogy a munkaviszony ismérvei fennállnak-e, illetőleg a jövedelem munkaviszonyból származónak tekinthető-e. Kapott-e a dolgozó a főfoglalkozás szerinti munkáltatótól engedelyt a második állás, illetve mellékfoglalkozás elvállalására, és a bérezésnél figyelembe vették-e az erre vonatkozó bérügyi rendelkezéseket.

A munkajogi szabályok a bérhatár felső összegét tételesen meghatározzák. Ha a dolgozó munkabérének összege a bérhatár felső összegét jelentősen meghaladja, vizsgálni kell, hogy ténylegesen munkaviszony áll-e fenn. Ha a jogviszonyban nem lelhetők fel maradéktalanul a munkaviszony fentebb említett ismérvei, azt kell vizsgálni, hogy milyen jogviszony áll fenn. Abban az esetben, ha a jogviszony vitás, erről az igazgatóságnak (kirendeltségnek) az illetékes adóügyi szerveket tájékoztatnia kell, és a kérdést közösen kell megvizsgálni, illetőleg eldönteni.

2. Az R. 1. § (1) bekezdés e) pontjához:

a) Munkavégzés nemcsak munkajogviszonyban, hanem munkaviszonynak nem minősülő egyéb jogviszony körében is történhet, amelynek leggyakoribb fajtája a megbízási jogviszony. A megbízási jogviszonynak is sokféle változata van attól függően, hogy a megbízás milyen tevékenységre irányul. Megbízási jogviszonyban a megbízott — általában — meghatározott tevékenység kifejtésére, valamilyen ügy ellátására kötelezi magát, a végzett munkával arányos, a munkaviszonyban állóknál szokásos, rendszeres (folyamatos) díjazás mellett.

A munkaviszonynak nem minősülő jogviszonyban a foglalkoztató és a foglalkoztatott között a kapcsolat lazább, mint a munkaviszonyban álló dolgozóknál, ezért indokolt, hogy itt a biztosítás fennállását a jogszabály rendszeres és személyes munkavégzéshez kösse.

E nem munkaviszonynak minősülő jogviszonyban foglalkoztatottaknál először azt kell vizsgálni, hogy a munkavégzés személyes lekötöttségű-e, és nem eseti megbízásról, illetve nem vállalkozásról van-e szó. Ha ezek alapján a biztosítási kötelezettség nem eleve kizárt, vizsgálni kell, hogy a munkavégzést az Sz. 2. § (5) bekezdésében foglaltak szerint rendszeresnek kell-e tekinteni.

A munkavégzést akkor tekintjük rendszeresnek, ha a foglalkoztatott ugyanannál a foglalkoztatónál a munkakörre megállapított havi törvényes munkaidő legalább felének megfelelő idő ledolgozására kötelezte magát, illetőleg azt ledolgozta; ha pedig a munkában töltött idő nem mérhető, keresete elérte az adott munkakörre megállapított havi bér alsó határának legalább a felét. E feltételek fennállása mellett is a biztosítás csak akkor terjed ki a szóban levő személyre, ha keresete a munkakörre megállapított havi munkabér összegének felső határát nem haladja meg. Pl. a munkakörre megállapított munkaidő havi 210 óra, a munkabér alsó határa 1600 Ft, felső határa pedig 3400 Ft. A foglalkoztatott személy munkaideje 130 óra, munkadíja, pedig 2600 Ft, így biztosítási kötelezettsége fennáll. Nem áll fenn a biztosítási kötelezettség abban az esetben, ha a munkadíj havi összege a 3400 Ft-ot meghaladja.

Kiterjed a biztosítás a foglalkoztatottra abban az esetben is, ha a szerződésben a tényleges munkaidő 50%-ánál kevesebb idő ledolgozására kötelezte magát, illetőleg nem mérhető munkaidő esetében a szerződés szerinti munka díja a munkakörre megállapított munkabér alsó határának 50%-át nem érte volna el, de a dolgozó abban a naptári hónapban ténylegesen az 50%-ot elérő munkaidőt ledolgozta, illetve tényleges munkavégzése alapján ilyen mértékű munkadíjat kapott.

Ha a biztosítási kötelezettséghez szükséges feltételek fennállanak, a biztosítás a tényleges munkavégzés megkezdésének napjával kezdődik.

Nem áll fenn a foglalkoztatott biztosítási kötelezettsége abban a naptári hónapban, amelyben egyáltalán nem végzett munkát. (*Az R.* 1. § (1) bek. *e)* pontja „munkát végző személyre" terjeszti ki a biztosítást.)

A szabályzati rendelkezés értelmében a szóban levő személyek biztosítási kötelezettsége jogviszonyuknak az alatt az időtartama alatt áll fenn, amelyben az előírt feltételek fennállanak. Abban az esetben, ha a foglalkoztatott jogviszony a naptári hónap közben keletkezett vagy szűnt meg, a biztosítás a tört hónapban is kiterjed a foglalkoztatottra feltéve, hogy a havi törvényes munkaidő legalább felét a tört hónap alatt ledolgozta.

b) A szóban levő jogviszonyokban foglalkoztatott keresetét a munkaviszony keretében azonos munkát végző dolgozó munkakörére érvényes bértételekkel kell összehasonlítani.

Ha a munkaviszony keretében erre a munkakörre bértételek megállapítva nincsenek, a biztosítási kötelezettség szempontjából a foglalkoztatott munkájához hasonló munkát végző munkaviszonyban álló dolgozó munkakörére megállapított bértételeket kell alapul venni.

c) Azoknak a szóban levő foglalkoztatottaknak a biztosítási idejét, akik e jogviszonyukból kifolyólag biztosításra kötelezettek, a betegségi biztosítási szolgáltatásokra, továbbá a nyugdíjra és a családi pótlékra jogosultság szempontjából — az eddigi gyakorlatnak megfelelően a kérdés jogszabályi rendezéséig — úgy kell tekinteni, mintha biztosítási kötelezettségük munkaviszony alapján állna fenn.

d) A munkaviszonynak nem minősülő jogviszonyban biztosításra kötelezett foglalkoztatottaknál a bejelentésre, a nyilvántartásra és a járulékfizetésre — ideértve a progresszív nyugdíjjárulék fizetési kötelezettséget is — a munkaviszonyban álló dolgozókra érvényes rendelkezéseket kell alkalmazni.

3. Az R. 1. § (1) bekezdés f) pontjához:

Az alkalmi fizikai munkások biztosítási kötelezettségét e jogszabállyal rendeztük. Az alkalmi fizikai munkát végzőre, munkaidejének mértékére és munkadíjának összegére tekintet nélkül kiterjed a biztosítás. Alkalmi fizikai munkás az, aki a munkáltatónál alkalomszerűen felmerülő munkát végez.

Arra vonatkozólag, hogy melyik dolgozó tekinthető fizikai munkásnak, a 324/1965. PM IX. számú közleményben foglaltak az irányadók. (Megjelent a Társadalombiztosítási Közlöny II. évfolyam 4. számában, 2—10/5/1965. számú körlevél.) Vitás esetekben a területileg illetékes társadalombiztosítási igazgatóság és megyei (megyei jogú városi, fővárosi) tanács vb pénzügyi osztálya együttesen dönt. Amennyiben megegyezésre jutni nem tudnak, a Főigazgatóság és a Pénzügyminisztérium állásfoglalását kell kérni.

4. Fizikai munkavégzés esetében, ha az nem alkalmi fizikai munka, és vállalkozási jogviszony sem állapítható meg, társadalombiztosítási szempontból munkaviszonyt kell vélelmezni. Ebből következőleg fizikai munkavégzés esetében — amennyiben az nem minősül vállalkozási jogviszonynak — a biztosítási kötelezettséget minden esetben az R. 1. § (1) bekezdés *e)* pontjában és az Sz. 2. § (5) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálata nélkül kell megállapítani.

5. A 3. és 4. pontokban említett személyek bejelentésére, nyilvántartására, a járulékfizetésre, továbbá a biztosítási idő figyelembevételére a 2. pont *c)* és *d)* bekezdésében foglaltak az irányadók.

II.

Az R. 2. § szövege:

„(1) Az iparjogosítvánnyal rendelkező vagy hatósági engedélyhez kötött, illetőleg nyilvántartásbavételi kötelezettség alá eső foglalkozást folytató dolgozóra, továbbá a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, valamely munkaközösségnek, illetőleg alkotóközösségnek tagjára a biztosítás munkaviszony alapján csak abban az esetben terjed ki, ha munkaviszonyával járó lekötöttsége a Munka Törvénykönyvében vagy más jogszabályban az illető iparágra vagy munkakörre megállapított munkaidőnek legalább a felét eléri. Az 1. § (1) bekezdése *e)* pontjában megjelölt jogviszony alapján a biztosítás az említett személyekre az előbb jelzett fél munkaidőnek megfelelő idő elérése esetén sem terjed ki. A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának arra a tagjára, aki más munkáltatónál (szövetkezetnél) bedolgozói munkaviszonyban áll, a biztosítás e jogviszonya alapján kiterjed.

(2) A háztartási alkalmazottra — ideértve a bejáró háztartási alkalmazottat is — a biztosítás csak akkor terjed ki, ha munkaideje ugyanannál a munkáltatónál a heti 30 órát eléri.

(3) A munkáltatónak a vele egy lakásban lakó és háztartásban dolgozó gyermekére, unokájára, szülőjére, nagyszülőjére és házastársának előbb említett családtagjaira a biztosítás a (2) bekezdésben említett feltétel fennállása esetén is csak akkor terjed ki, ha a szakszervezet által láttamozott munkaszerződés alapján végez munkát, továbbá a munka felvételekor a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik.

(4) A bedolgozói munkaviszonyban vagy szövetkezeti tagsági viszonyban álló bedolgozóra abban az esetben terjed ki a biztosítás, ha munkabére (munkadíja) a havi 250 forintot, illetőleg a napi 10 forintot meghaladja."

1. Az R. 2. § (1) bekezdéséhez:

E rendelethely felsorolja azokat a — meghatározott foglalkozást stb. folytató — személyeket, akikre az előbb említett foglalkozásuk (tagságuk) mellett fennálló munkaviszonyuk alapján a biztosítás csak akkor terjed ki, ha a munkaviszonyukkal járó lekötöttségük a Munka Törvénykönyvében vagy más jogszabályban az illető iparágra vagy munkakörre megállapított munkaidőnek legalább a felét eléri. Nem terjed ki a biztosítás ezekre a személyekre abban az esetben, ha az említett foglalkozásuk (tagságuk) mellett a R. 1. § (1) bekezdés *e)* pontjában jelzett jogviszonyban végeznek munkát. Pl. a kisiparos megbízási jogviszonyban végzi a munkát.

Az előbb említett rendelethely csak a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagjaival kapcsolatban helyezi hatályon kívül a 2/1968. (V. 21.) SZOT számú szabályzat 3. §-ának a biztosítási kötelezettség kizárására vonatkozó rendelkezését. Ennek következtében, akinek iparjogosítványa van, vagy aki hatósági engedélyhez kötött, illetőleg nyilvántartásbeli kötelezettséggel járó foglalkozást folytat, továbbá munkaközösségnek vagy alkotóközösségnek tagja, bedolgozói munkaviszony alapján továbbra sem esik biztosítási kötelezettség alá.

2. Az R. 2. § (3) bekezdéséhez:

a) A szóban levő családtagnak biztosítási kötelezettségét meg kell állapítani, ha a rokkantsági nyugdíjhoz (résznyugdíjhoz) szükséges szolgálati idővel (biztosítási idővel, nyugdíjévvel) — bármelyik nyugdíjrendszerben (munkaviszonyban álló dolgozó, termelőszövetkezeti tag, kisiparos stb.) — rendelkezik.

b) Az előzetes szolgálati idő fennállását elsősorban a társadalombiztosítási ügyviteli szervek belső nyilvántartásaiból kell megállapítani. Ha a szükséges előzetes szolgálati idővel a családtag nem rendelkezik, és állítása szerint volt munkáltatója részéről bejelentési mulasztás történt, a bejelentetlen idő elismerése tekintetében az eljárást ugyanúgy le kell folytatni, mintha a családtag megrokkant volna, és a szóban levő időre a rokkantsági nyugdíjra való igényjogosultsághoz lenne szüksége. Ilyen esetben az utólagos bejelentés esetén érvényes rendelkezések szerint kell az eljárást lefolytatni.

Ha olyan időket is figyelembe kellett venni, amelyek nem a belső nyilvántartásokban szerepeltek, vagy amelyeket nem más ügyviteli szervek igazoltak a nyugdíjosztály (csoport) véleményét is ki kell kérni arra vonatkozólag, hogy rokkantsági nyugdíjigény esetén ezek az idők szolgálati időként figyelembe vehetők-e.

Abban az esetben, ha az R.-ben említett családtag a szükséges előzetes szolgálati idővel nem rendelkezik, az ügyviteli szerv járulékügyi osztálya (csoportja) készíti el a határozat tervezetét. Az ügyviteli szerv határozata ellen a felek közvetlenül a bírósághoz fordulhatnak keresettel.

c) Azoknál a családtagoknál — a házastársat (élettársat) kivéve —, akiknek bejelentését az ügyviteli szerv 1970. január 1-e előtt a korábbi jogszabályok alapján elfogadta, a biztosítást akkor sem szabad megszüntetni, ha az 1970. január 1-től

érvényes rendelkezések szerint szükséges előzetes szolgálati idővel nem rendelkeznek. Ha azonban a munkáltató 1969. december 31-ét követő nappal a szóban levő családtagot kijelentette, újabb esetleges bejelentése esetén a biztosítási kötelezettség szempontjából már az új jogszabályi rendelkezést kell figyelembe venni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a munkáltató és házastársa testvérének, valamint az R. 2. § (3) bekezdésében fel nem sorolt egyéb rokonának biztosítási kötelezettségét — az egyéb feltételek fennállása esetén — akkor is meg kell állapítani, ha a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel nem rendelkezik.

III.

Az R. 3. § szövege:

„A biztosítás nem terjed ki

a) a vállalkozási jogviszonyban munkát végző személyre,

b) az eseti megbízás alapján foglalkoztatottra,

c) a munkáltató házastársára, élettársára,

d) az államigazgatás szerve (vállalata), a közforgalmú vasutak vagy a Magyar Posta által alkalmazott alkalmi hómunkásra,

e) az időleges munkakötelezettség alapján munkát végző személyre,

f) a külföldi államok képviseleti hatóságai és az e hatóságokhoz tartozó diplomáciai mentességet élvező személy által alkalmazott dolgozókra".

1. Az R. 3. § a) pontjához:

Vállalkozási jogviszonyban a vállalkozó valamely dolog elkészítésére, feldolgozására, átalakítására, megjavítására vagy munkával elérhető más eredmény létrehozására, a megrendelő pedig díj megfizetésére kötelezi magát. Tehát amíg a megbízott meghatározott tevékenységre, a vállalkozó munkával valamely eredmény létrehozására kötelezi magát. A megbízottat nem terheli a tevékenységével járó költségek viselése még akkor sem, ha a tevékenysége neki felróható okból nem járt eredménnyel. A vállalkozót viszont általában teljes egészében terhelik a költségek, ha az eredményt nem is tudja létrehozni. A megbízott megbízójának számlájára tényleges, a vállalkozó viszont a munkadíjra általában csak akkor jogosult, ha az eredményt létrehozta.

Mindezekre tekintettel a vállalkozási jogviszonyban munkát végző személyre a biztosítás semmi körülmények között nem terjed ki.

2. Az R. 3. § b) pontjához:

Eseti megbízás alapján a megbízott egy meghatározott ügy ellátására kötelezi magát, előre meghatározott díjazás mellett. Pl. a szakértő egy esetben véleményt ad, amelyért 2000 Ft díjazást kap. A munka elvégzésére adott határidő nem jelent kötött munkaidőt.

Eseti megbízás alapján a biztosítási kötelezettséget akkor sem lehet megállapítani, ha ugyanaz a foglalkoztató ugyanazt a megbízottat egymás után rövid időn (pl. egy naptári hónapon) belül több esetben ismétlődően foglalkoztatja ugyanolyan ügy ellátására eseti megbízások alapján. Megbízás alapján történő munkavégzésnél a biztosítási kötelezettség tehát csak akkor állapítható meg, ha a munkavégzés nem eseti megbízás, hanem folyamatos megbízási szerződés alapján történik.

A nem folyamatos, hanem ismétlődő eseti megbízások alapján tehát a biztosítási kötelezettséget akkor sem lehet megállapítani, ha az egy naptári hónapra járó munkadíj (kereset) a munkakörre megállapított munkabér összegének 50%-át eléri.

A biztosítási kötelezettség megállapításához azonban folyamatos megbízási szerződés esetén történő munkavégzésnél is szükséges a személyes és rendszeres munkavégzés feltételének az R. 1. § (1) bekezdése *e)* pontja és az Sz. 2. § (5) bekezdése szerinti, a jelen tájékoztató I/2. pontjában részletesen ismertetett feltételek fennállása.

IV.

Az R. 4. § szövege:

„(1) A biztosítás a munkaviszony kezdetétől a munkaviszony megszűnéséig tart.

(2) A betegségi biztosításra kötelezett mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezeti tag biztosítása a belépési nyilatkozatnak a vezetőséghez történt benyújtása napját magában foglaló hónap első napjával kezdődik, és annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a termelőszövetkezeti tagság megszűnik."

Az R. 4. § (2) bekezdéséhez:

A termelőszövetkezeti tag biztosítási ideje a belépési nyilatkozatnak a vezetőséghez történt benyújtása napját magában foglaló hónap első napjával kezdődik, és annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a termelőszövetkezeti tagság megszűnik. A termelőszövetkezetnek a tag bejelentése alkalmával azt a napot kell a jelentőíven feltüntetnie, amely napon a tag a belépési nyilatkozatot a vezetőséghez benyújtotta, a kijelentésnél pedig amely nappal a termelőszövetkezeti tagság megszűnt. A tag nyilvántartó lapjára azonban az előbb jelzett időpontokat magában foglaló naptári hónap első, illetőleg utolsó napját kell feljegyezni. Az előbbi időpontok mellett — ha azt az ügyviteli szerv szükségesnek tartja — a nyilvántartó lapon fel lehet jegyezni zárójelben a jelentőíven közölt időpontokat is. Ez utóbbi adatokra csak átmenetileg — a betegségi biztosítási szolgáltatásoknál — van szükség, ezért azoknak feljegyzését kötelezően nem írjuk elő, minthogy szükség esetén a jelentőívről megállapíthatók.

Kérjük a társadalombiztosítási és adóügyi szervek vezetőit, hogy a hivatkozott jogszabályok és a tájékoztatóban foglaltak alapján az egységes álláspont kialakítását és a rendelkezések végrehajtásában az egységes gyakorlatot — működési területükön — feltétlenül biztosítsák.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1033/1971. (VII. 23.) számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia főtitkári teendőinek ideiglenes ellátásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Magyar Tudományos Akadémia elnökségének javaslatára az 1972. évi rendes közgyűlésig terjedő időre *Köpeczi Bélát*, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettesét — e funkciójának érintetlenül hagyása mellett — megbízza a főtitkári teendők ideiglenes ellátásával.

Dr. Ajtai Miklós s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozata

Az MTA Elnökségének 51/1971. számú

határozata

az MTA főtitkári funkciójának ideiglenes ellátásáról

(Elnökség, 1971. július 20.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség jelenleg nem tartja időszerűnek állást foglalni a főtitkári funkció végleges betöltése kérdésében, ezt az 1972. évi közgyűlésnek tartja fenn.

2. Az Elnökség ajánlja a Kormánynak, hogy *Köpeczi Béla* főtitkárhelyettes elvtárs kapjon ideiglenes megbízást a főtitkári teendők ellátására főtitkárhelyettesi feladatainak érintetlenül hagyásával.

Budapest, 1971. július 21.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

Az MTA Központi Hivatala sajtótitkárságának felügyeletével *Láng István* főtitkárhelyettest bíztam meg.

Budapest, 1971. július 27.

Köpeczi Béla s. k.,
mb. főtitkár

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Kémiai Kutató Intézet *két tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére* 1972. január 1-i hatállyal.

Az igazgatóhelyettesek feladata az Intézetben folyó szerves kémiai, ill. makromolekuláris kémiai kutatások általános irányítása és felügyelete, és az Intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
— jelentős tudományos eredmények a szerves kémia, ill. a makromolekuláris kémia területén;
— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat;

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— az adott területen jövőbeni működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967. (23), valamint a 101/1971. (1—2) MüM számú utasítás, ill. az 5/1971. MTA—F (A. K. 7.) sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Bp. V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani *1971. szeptember 15-ig.*

Budapest, 1971. július 29.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet (Sopron) igazgatói munkakörére 1972. január 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
— számottevő tudományos eredmények a geodézia vagy a geofizika területén;
— szervező tevékenységben szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának, besorolásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— az oklevelek hiteles másolatát;
— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a 127/1967. (23), valamint a 101/1971. (1—2) MüM utasítás, illetve az 5/1971. MTA—F (A. K. 7.) sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani a felhívás közzétételétől számított 3 héten belül.

Budapest, 1971. augusztus 1.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutatóintézete, Tihany, pályázatot hirdet 1 politikailag és szakmailag megfelelő, kutatómunkára alkalmas pedagógus számára, szerződéses munkavégzés céljából.

Pályázhatnak azon pedagógusok, akik Tudományegyetem Természettudományi Karán (biológia szakon) szerezték képesítésüket és előtanulmányokat végeztek a hidrobiológia köréből.

A szerződtetni kívánt pedagógus feladata lesz a hidrobiológia-ichtyológia (halbiológia) területén végzett tudományos kutatásba való bekapcsolódás és e témákban vizsgálatok végzése. Az Intézet, személyes megbeszélés alapján, a 4072/T/1969. sz. főtitkári rendelet értelmében dönt a szerződtetett pedagógus személyéről, s végzett munkája alapján megállapított díjazásban részesíti.

A pályázatot az MTA Biológiai Kutatóintézete, Tihany címre kell benyújtani, amelynek határideje: 1971. augusztus 31.

Salánki János s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportja pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdései iránt érdeklődő, felsőoktatási intézményben képesítést szerzett pedagógus részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre, az alább felsorolt két téma közül az egyikben: 1. Művészek szociális helyzete, művészeti piac a XVIII. sz-tól 1914-ig.

2. A magyarországi műgyűjtés története a XVI. sz-tól a XIX. sz. végéig.

A pályázatot nyert pedagógus — jelenlegi munkaviszonyának fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végez, amelynek teljesítésekor a végzett munka arányában díjazásban részesül, amelyre az Intézet havi 300—600 Ft, előleget folyósít.

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, önéletrajzzal és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva *f. évi augusztus 31*-ig az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának Igazgatójához kell benyújtani (Bp. I., Országház u. 30.).

Aradi Nóra s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete (Pécs, Kulich Gyula u. 22.) szerződéses munkaviszonyban három témára hirdet pályázatot:

1. Délnyugat-Dunántúl kisvíz-folyásainak kémiai jellege és változásuk a geo-tényezők tükrében.
2. A népesedésre ható tényezők vizsgálata egy gazdaságföldrajzi körzet területén.
3. Egyszerű mezőgazdasági gépek terjedése Dél-Dunántúl egyik megyéjében 1890—1945.

A témák az Intézet tervfeladataihoz illeszkednek. A feladatok részleteit az Intézet igazgatója határozza meg. Az eredeti kutatás és a vonatkozó irodalom alapján készítendő tanulmány 3—5 nyomdai ív terjedelmű. A kutatás és feldolgozás tartama 12 hónap. A szerződéses munkaviszony kezdete szeptember 1; befejezése augusztus 31. A prémium összege egy-egy témára 5400,— Ft, amiből havonta 200—200 forintot fizetünk ki. Az összeg többi része a munka sikeres befejeztével esedékes.

A pályázatokat az Intézet igazgatójához kell benyújtani 1971. augusztus 31-ig. Pályázhatnak középfokú oktatási intézményekben oktató tanárok, továbbá felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett pedagógusok, akik alsó- vagy középfokú oktatási intézményekben dolgoznak, és munkahelyük vezetője a kutatómunkában való részvételüket támogatja.

Pécs, 1971. július 23.

Dr. Babics András s. k.,
intézeti igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen egyetemi tanársegédi állásokra.

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar

1. Mezőgazdaság Villamosítása és Állattenyésztés gépei Tanszékre (1 fő villamosmérnöki, 1 fő gépészmérnöki);
2. Fizikai Tanszékre (1 fő) tanársegédi állásra.

A kinevezett egyetemi tanársegéd feladata a tanszékeken folyó gyakorlatok tartása, az oktató-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

nevelő munkában, valamint a tananyag fejlesztésében és a kutatómunkában való részvétel.

Pályázhatnak azok, akik a fent megnevezett tanszékek szakterületén jelenleg is dolgoznak, és az egyetemi oktatói pályát hivatásuknak tekintik.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell Gödöllőn az Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését;

— a pályázónak az oktató és tudományos munkára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot;

— a szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát;

— az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot;

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. július 13.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72294 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 15. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. SZEPTEMBER 7.

TARTALOM

Személyi rész 175

Miniszteri rendeletek és utasítások
17/1971. (VII. 22.) MüM
A másodállás, mellékfoglalkozás, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzésről 175
13/1971. (PK 18.) PM
A minisztériumok és országos hatáskörű szervek 1972. évi költségvetésének elkészítéséről 176

Közlemények
Tájékoztató a másodállás, mellékfoglalkozás, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzésről 187
A Munkaügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium közös közleménye a költségvetési szerveknél a kezdő szakemberek munkabérének megállapításáról 192
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 192
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 192

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

eredményes munkássága elismeréséül *Sebestyén Olgának*, a biológiai tudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutató Intézete nyugalmazott osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Miniszteri rendeletek és utasítások

A munkaügyi miniszter 17/1971. (VII. 22.) Mü M számú

rendelete

a másodállás, mellékfoglalkozás, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzésről

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormánytól kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem:

I.

1. §

(1) A munkaviszonnyal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/1967. (X. 8.) Mü M számú rendelet 18. §-a címének helyébe a következő szöveg lép:

„(Mt. 32. § és az Mt. V. 34—36. §-aihoz)

A második munkaviszony és a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony".

(2) Az 5/1967. (X. 8.) Mü M számú rendelet a következő 17/A—17/D. §-okkal egészül ki:

„17/A. §. A másodállásra vagy mellékfoglalkozásra irányuló — engedély nélkül kötött — munkaszerződés érvénytelen. Visszavonás hiányában is hatályát veszti az engedély, ha a dolgozónak az engedélyt adó vállalattal fennálló munkaviszonya megszűnik.

17/B. §. A másodállás, valamint a mellékfoglalkozás létesítésére szóló munkaszerződést írásba kell foglalni.

17/C. §. Az a dolgozó, akinek teljes munkakör betöltésére szóló másodállása van, és így díjazását a teljes törvényes munkaidőnek megfelelően állapították meg, mellékfoglalkozást nem létesíthet.

17/D. §. Ha a dolgozó valamely munkaviszonyában a munkaidő heti negyvennyolc óránál rövidebb, az Mt. V. 34. § (4) bekezdésében előírt háromszáz órát ennek arányában csökkenteni kell."

2. §

Az 5/1967. (X. 8.) Mü M számú rendelet a következő 18/A.—18/B. §-okkal egészül ki:

„18/A. § (1) Ha a dolgozó munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt kíván létesíteni, köteles ezt vállalatánál nyolc nappal előbb írásban bejelenteni. Ha a jogviszony létesítése a dolgozó munkájával összeférhetetlen, a vállalat a jogviszonyt — felmentés hiányában — köteles megtiltani. A felmentésre az Mt. V. 35. § (2) bekezdése az irányadó.

(2) Az a vállalat, amelyikkel az (1) bekezdés szerint bejelentett jogviszony létrejött, köteles a szerződés tárgyáról és a megállapított díjazásról, illetőleg annak későbbi módosításairól a dolgozó vállalatát írásban értesíteni.

(3) Nem kell bejelentést tenni, illetőleg értesítést adni a jogviszony létesítéséről, ha az

— magánszemélyek között jött létre, kivéve ha a jogviszonyt hatósági engedélyhez kötött tevékenység körében — pl. kisiparossal, kiskereskedővel — létesítik, vagy

— ingyenes (pl. társadalmi munka) vagy

— hat napot meg nem haladó fizikai, vagy egyszerű ügyviteli jellegű (pl. leírás, másolás) munka végzésére vonatkozik, vagy

— szerzői jogi védelemben részesülő alkotó munkára létesül, vagy

— a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló jogszabály alapján adott megbízás, vagy

— havi tizenhat órát meg nem haladó oktatói munkára, vizsgabizottságban (érettségi elnök, szakmunkás vizsgabizottság) való közreműködésre, valamint jogszabályon alapuló bíráló bizottságban való részvételre vonatkozik.

18/B. §. (1) Ha jogszabály egyébként nem is írja elő, a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítése esetén a szerződést írásba kell foglalni, ha

a) időtartama harminc napnál hosszabb, vagy

b) a munkában töltött idő nem mérhető, de a dolgozó díjazása eléri az adott munkakörre megállapított havibér alsó határának legalább a felét, vagy

c) ha ugyanaz a dolgozó ugyanazzal a foglalkoztatóval hat hónap alatt több ízben létesít jogviszonyt és ezek összevont figyelembevétele esetén az *a)* vagy *b)* pontban foglalt feltételek fennállnak.

(2) A szerződésben tüzetesen meg kell jelölni az elvégzendő feladatot, valamint az érte járó díjazást is."

II.

3. §

A munkakönyvek kiállításáról, kezeléséről, nyilvántartásáról, a munkakönyvbe történő bejegyzésekről szóló 12/1967. (X. 20.) Mü M számú rendelet 29. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A másodállásként vagy mellékfoglalkozásként betöltött munkaviszony adatait a munkakönyvbe be kell jegyezni, e célból a munkakönyvet őrző vállalat a másik vállalat írásbeli megkeresésére köteles a dolgozó munkakönyvét rendelkezésre bocsátani, azt nyolc napon belül a munkakönyvet őrző vállalathoz vissza kell küldeni."

III.

4. §

(1) A vállalatok [Mt. V. 125. § (2) bekezdésének *c)* pontja] 1971. szeptember 30-ig kötelesek felülvizsgálni az általuk másodállásban, mellékfoglalkozásban, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottakkal fennálló jogviszonyokat a következő szempontok szerint:

a) a jogviszony fenntartása szükséges-e, nemleges esetben haladéktalanul intézkedni kell a jogviszony megszüntetése iránt;

b) a fennmaradó szerződések a jogszabályoknak megfelelnek-e, az érvénytelen szerződésekkel kapcsolatban az Mt. V. 20. §-a szerint kell eljárni.

(2) A vizsgálat után fenntartható jogviszonyokat, amennyiben azt a jelen jogszabály elrendeli, írásba kell foglalni és be kell jelenteni. [5/1967. (X.8) Mü M sz. rendelet 17/B. §, 18/A. §, 18/B. §]

5. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Lázár György s. k.,
munkaügyi miniszter

A pénzügyminiszter 13/1971. (PK 18.) PM számú

utasítása

a minisztériumok és országos hatáskörű szervek 1972. évi költségvetésének elkészítéséről

A minisztériumok és az országos hatáskörű szervek (a továbbiakban: minisztériumok) 1972. évi költségvetési javaslatainak összeállítását, továbbá a minisztériumok felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézmények (a továbbiakban: költségvetési szervek) részletes előirányzatainak összeállítását — a költségvetési szervek gazdálkodási rendjéről szóló 2/1971. (PK 3.) PM számú utasítással módosított 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás 30. §-ában foglaltak értelmében — a következőkben szabályozom.

I.

Általános irányelvek

Az 1972. évi költségvetési javaslatok összeállításánál a következőkből kell kiindulni.

— A társadalmi közös fogyasztás várható alakulására az 1970. év folyamán felsőszinten kialakított középtávú pénzügyi terv koncepciója alapjaiban és törekvéseiben olyan célkitűzéseket tartalmaz, amelyek megvalósítására a rendelkezésre álló erőforrásoktól függően fokozatosan kell törekedni.

— A fejlődés ütemében az 1971. évben várhatóan bekövetkező felgyorsulás több olyan, 1970. évben, vagy 1971. év folyamán végrehajtott intézkedéssel függ össze, amely lakosság egyes réte-

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

gei életkörülményeinek javítását szolgálja és amely hosszabb idő óta meglevő társadalompolitikai probléma részbeni megoldását eredményezte. Az 1970. évben az 1 600 forinton aluli nyugdíjakat emeltük, 23 000 felsőoktatási dolgozó és mintegy 74 000 fő az egészségügyi szakellátás területén működő munkavállaló bérét növeltük, lehetővé tettük a szociális kiegészítést. Az 1971. évben a negyedik ötéves terv időszakára tervezett életszínvonalpolitikai intézkedések közül megvalósítottuk az alsó- és középfokú oktatási intézményekben, továbbá az egészségügyi ellátás területén dolgozók béremelését, valamint a nyugdíjak vásárlóerő értékének megőrzését szolgáló automatizmus bevezetését. Emellett a kiadások növekedési üteme azzal is összefügg, hogy a társadalmi közös fogyasztás számos területén (társadalombiztosítás, tudománypolitika, anyagi-műszaki teljesítmények, kommunális ellátás stb.) a megvalósuló fejlődés a negyedik ötéves terv időszakára számítottnál gyorsabb. Mindez jobb feltételeket teremt az 1972. évi feladatok ellátásához

— A központi irányítás befolyásának növelése érdekében azokat az általános gazdaságpolitikai elveket kell érvényre juttatni, amelyek a gazdasági élet egész területét átfogják és végső hatásukban az államháztartás egyensúlyának fokozatos javulásához vezetnek.

Így többek között a minisztériumok részéről is intézkedések szükségesek a felhalmozás, a beruházási tevékenység tervszerűségének fokozása, a folyamatban levő beruházások befejezésének meggyorsítása, anyagilag és műszakilag meg nem alapozott beruházások megkezdésének megakadályozása érdekében.

A társadalmi közös fogyasztás területén a lakosság kommunális, szociális, egészségügyi és kulturális ellátását szolgáló pénzeszközök felhasználásában határozottabban kell a takarékosság követelményét érvényre juttatni. E kiadások növekedési ütemének meghatározásánál arra kell törekedni, hogy a fejlődés dinamikája a tervidőszakban ne haladja meg a nemzeti jövedelem tervezett emelkedését.

A költségvetési javaslatok összeállításának alapjául szolgáló irányszámokat a Pénzügyminisztérium az előbbiek figyelembevételével állította össze és azokat a jelen utasítás megjelenésével egyidőben a minisztériumok rendelkezésére bocsátja.

Az 1972. évi költségvetési irányszámok a negyedik ötéves pénzügyi terv számításaiból kiindulva, a viszonylag magas szintű bázist is figyelembe véve, számottevő növekedést tükröznek. Az 1972. évre számított átlagos mértékű fejlődés azonban csak abban az esetben valósítható meg, ha a költségvetésből gazdálkodó szervek kihasználják a pénzügyi szabályozás által nyújtott lehetőségeket (saját erőforrásaikat) és igényeiket társadalompolitikai, gazdaságpolitikai szempontból rangsorolják, differenciáltan és nem egyenlő mértékben tervezik felhasználni pénzeszközeiket a különböző célokra. Az 1972. évi feladatok teljesítésére a reálisan rendelkezésre álló pénzügyi eszközök meghatározása ezért feltételezi a társadalmi közös fogyasztás hatékonyságának növelését, a pénzügyi egyensúlyi feltételek javítását szolgáló követelmények kielégítését.

A költségvetési javaslatok összeállításának általános elvei a következők:

1. A beruházási tevékenység tervszerűségének fokozása, a beruházási célokat szolgáló költségvetési juttatások célszerűbb, a központi pénzalap képződésével arányos felhasználása érdekében az 1972. évben a beruházások révén megvalósuló új létesítmények működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet központilag a Pénzügyminisztérium költségvetésében kell előirányozni és év közben a beruházások tényleges megvalósulásával összhangban a minisztériumok igényei alapján rendelkezésre bocsátani. Ezzel az egészségügyi és kulturális beruházások terén is biztosítható, hogy a kivitelezés, illetőleg az üzembehelyezés elhúzódása folytán ne kerüljön sor a központi pénzalap felesleges igénybevételére, esetleg rendeltetéstől eltérő felhasználására. Emellett ebben a rendszerben a beruházások alakulásának központi megfigyelésére és azok befolyásolására is kedvezőbb lehetőség kínálkozik.

Ezt a gyakorlatot szükséges folytatni a számítástechnika egyre fokozottabb alkalmazásával összefüggő új költségvetési kiadások pénzügyi fedezetének tervezésénél és kezelésénél is, mert a nagy arányokban fejlődő program ésszerű és gazdaságos megvalósítása megfelelő áttekintést kíván.

2. A költségvetési javaslatokban, mivel az anyagi-műszaki kapacitás vonatkozásában az elmúlt évben sem következett be kedvező irányú változás, az állóeszközállomány felújítására az előző évi szabályozásnak megfelelően változatlanul csak olyan összeget lehet előirányozni, amely az állóeszköz értéke után az 1971. évben is érvényes felújítási kulcsok alapján képezhető.

3. A munkaerőfoglalkoztatási igényeket a negyedik ötéves terv célkitűzéseivel összhangban kell megvalósítani, az ellátottsági problémák megoldását is ennek keretében lehet biztosítani.

A bérgazdálkodás szabályainak módosításával 1971. évtől kezdődően tovább bővítettük a költségvetési szervek hatáskörét, bérgazdálkodási önállóságát. Ez az önálló bérgazdálkodási jogkör engedélyezési feltételeinek irányelvszerű megfogalmazásában és a jóváhagyott béralapon belül elérhető megtakarítás felhasználása lehetőségeinek kiterjesztésében nyilvánult meg. Annak előmozdítása érdekében, hogy a költségvetési szervek a bérszínvonal növelését — az élőmunka hatékonyságának fokozásával — öntevékenyen is elősegítsék, célszerűnek látszik, ha a minisztériumok a bérszint fejlesztésére biztosított központi lehetőséget differenciáltan használják fel, oly módon, hogy a béralap felosztásánál az év elején tartalékot képezzenek, amelyeket később a viszonylag jobban elmaradt területek bérszínvonalának erőteljesebb javítására használhatnak fel.

4. A költségvetési szervek beszerzéseikkel általában számottevő hányadát kötik le a lakossági fogyasztást szolgáló árualapoknak. A minisztériumok ezért olyan magatartásra orientálják a költségvetési szerveket, hogy beszerzési előirányzataik összeállítása során csak a feladatok hatékony ellátásában, a munkafeltételek javításában múlhatatlanul szükséges eszközöket vegyék számításba. A beszerzések a lakossági árualapot — elsősorban

a lakosság által keresett és a kínálat korlátozott volta miatt teljes egészében még nem kielégíthető cikkek körében — kedvezőtlenül ne befolyásolják.

5. A költségvetési szervek által ellátott feladatok megvalósításán keresztül az állami költségvetés a lakosság kulturális igényeinek kielégítését, a szociálpolitikai célkitűzéseket jelentős preferenciákban részesíti. E preferenciák a társadalmi közös fogyasztás bővülésével egyre nagyobb terheket rónak az állam központi pénzalapjára. Ezért a minisztériumok — az irányzatok reális megállapításával is — segítsék elő e preferenciák hatékonyságának fokozását, hogy a rendelkezésre álló pénzeszközök a feladatok magasabb színvonalon való ellátását biztosítsák.

6. A költségvetési javaslatok összeállítása során árkérdésekben az 1971. évi gyakorlatot kell követni.

7. A minisztériumok az intézményi költségvetések felülvizsgálatát ne részletekbe vesző adminisztratív módszerekkel végezzék el, hanem a központi irányítás befolyását közgazdaságilag megalapozott módon biztosítsák. Ehhez vegyék igénybe a tervezési normatívák alkalmazása során szerzett tapasztalataikat, valamint mobilizálják az év végi pénzmaradványok alakulásának elemzése kapcsán felszínre került, illetőleg a rekonstrukciós felújítások miatt szünetelő feladatokkal összefüggő intézményi tartalékot is. Emellett a tervezés második ütemében — az intézmények költségvetéseinek jóváhagyása alkalmával — a minisztérium Országgyűlés által megállapított költségvetési előirányzatain belül — képezzenek tartalékot, hogy az évközben jelentkező igények kielégítéséhez megfelelő pénzeszközzel rendelkezzenek, mert az állami költségvetés 1972. évre várható pozíciója előreláthatólag nem teszi lehetővé a jóváhagyott előirányzatok felemelését. A Pénzügyminisztérium a minisztériumok tartalékalapképzését azzal preferálja, hogy a „Pénzügyi lebonyolítás" ágazat „Költségvetési tartalék" elnevezésű költséghelyen kimutatott előirányzatát fel nem használás esetén sem tekinti elmaradt feladatnak s azt teljes egészében megfinanszírozza.

8. Az 1971. évtől kezdődően a tanácsok pénzalapjainak képzésére és felhasználására vonatkozó szabályozási rendszer megváltozott. E változás értelmében a tanácsok az előző évben elkészítették a negyedik ötéves terv időszakra szóló — a népgazdasági terv célkitűzésekkel összehangolt — pénzügyi tervüket, s annak költségvetési szabályozóit az Országgyűlés — az 1970. évi IV. tv. keretében — megállapította. Ezen belül nemcsak a tanácsok 1971. évi, hanem 1972. évi állami hozzájárulása is rögzítésre került.

A központi szakirányítás és a tanácsok 1972. évi tervezési tevékenységének összehangolása érdekében a következőkre kell figyelemmel lenni.

— A központi irányítós szerveknek a szakirányítás során számolniok kell azzal, hogy a tanácsok költségvetési szabályozók alapján körülhatárolt gazdasági lehetőségei nem engedik meg az 1972. évre meghatározott ütem mértékét meghaladó igények kielégítését. A tanácsok tehát a központi irányító szervek részéről jelentkező, gazdasági kihatással járó új igények kielégítését csak a bevételi forrásaik és a tartalékaik terhére tudják megvalósítani. Ilyen címen többletigények a központi költségvetés terhére nem realizálhatók.

— A központi és a helyi szervek közös beruházásaiból megvalósuló létesítmények fenntartásához a tanácsok csak a létesítés arányában járulhatnak hozzá, tehát a fenntartási költségeket a koordinációs beruházásban résztvevő szerveknek közösen kell viselniök.

A célcsoportos és egyéb tanácsi beruházások kivitelezésénél jelentkező tervmódosítások, árnövekedések stb. költségkihatását a tanácsoknak kell biztosítaniok; az ésszerű megoldásokon túlmenő, fényűző és felesleges igények kielégítésére nincs lehetőségük.

— A tanácsok 1972. évi költségvetéseinek tervezéséről és megállapításáról a Pénzügyminisztérium külön utasításban (81 760/1971. PM. XI.) intézkedik.

II.

Irányelvek a költségvetési javaslatok előirányzatainak tervezéséhez

A költségvetési javaslatok alapadatai

1. A minisztériumok az 1972. évi költségvetési javaslataikat a 2/1971. (PK. 3.) PM számú utasítással módosított 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás 16—19. §-aiban foglaltak alapján állítják össze.

2. A költségvetési javaslatok kidolgozása a következő:

a) A költségvetési javaslatok összeállításának alapja az 1971. évi költségvetés eredeti előirányzata. Ezt helyesbíteni kell:

— az 1971. évben elrendelt és az 1972. évre tervezett szerkezeti változásokkal;

— az 1971. évre tervezett, de meg nem valósított feladatmutatókra, a megszűnt feladatokra, vagy egyszeri célfeladatokra jutó előirányzatokkal.

b) Az *a)* pont szerint helyesbített eredeti előirányzat az *1971. évi báziselőirányzat*, amelyet az 1971. évben — évközben — már engedélyezett, valamint az 1972. évre új feladatként, vagy bővítésként tervezett fejlesztések növelnek.

c) A minisztériumok és országos hatáskörű szervek költségvetésében — a működési bevételek, az igazgatási kiadások és ezen belül az igazgatási béralap tekintetében — az 1971. évi költségvetési eredeti előirányzat alatt az 1970. évi IV. tv. 9. §-ában megjelölt 1. számú mellékletben minisztériumonként megállapított előirányzatokat kell érteni.

A költséghelyi eredeti előirányzatok a tervezés második ütemében saját hatáskörben megállapított és a tárcaalapokmányokban szereplő előirányzatokat kell tekinteni.

d) Az 1971. évi eredeti előirányzatot helyesbítő *szerkezeti változásoknak* kell tekinteni:

— a feladat végleges megszűnését;

— az egyszeri alkalomra engedélyezett rendkívüli kiadásokra jutó előirányzat visszavonását;

— a bér- és szociálpolitikai intézkedések töredékévi kihatását;

— a finanszírozás bruttó-nettó rendszerének megváltoztatását;

— a költségvetés szerkezetén belül a feladatok költséghelyi, alágazati, vagy ágazati elhelyezésének módosulását.

e) Az 1972. évre szerkezeti változás csak akkor tervezhető, ha a tervezett intézkedés az 1972. január 1-vel végrehajtható és döntést az arra illetékes szervek már meghozták.

f) Nem minősíthető szerkezeti változásnak az az előirányzati módosítás, amelyet

— a Kormány, vagy a Pénzügyminisztérium hatáskörében;

— a tartalék jellegű költséghelyeken központilag biztosított előirányzat terhére;

— belső átcsoportosítás keretében és

— a gazdálkodó költségvetési szervek előirányzat-felhasználási hatáskörében

engedélyezték és az intézkedés a *d)* pontban foglaltakat nem érinti.

A béralapelőirányzat tervezése

3. A béralapelőirányzatokat a Pénzügyminisztérium által 1972. évre kialakított béralap-irányszám betartásával költséhelyenként kell összeállítani.

a) A béralap 1971. évi báziselőirányzata meghatározására a 2. pontban elmondottak vonatkoznak.

b) Bérfejlesztésként a béralap 1971. évi báziselőirányzatának a megbízási díjak nélkül számított és az 1971. évi bérpolitikai intézkedések teljes évi kihajtásával növelt összegének 3 százalékát kell figyelembe venni. A bérfejlesztés előirányzatából központi bértartalékot lehet képezni. [A 2/1971. (PK 3.) PM számú utasítással módosított 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás 58. § (4) bekezdése.]

c) A béralapnak az 1972. évi bérfejlesztéssel növelt 1971. évi báziselőirányzathoz hozzá kell számítani.

— a Kormány, vagy a Gazdasági Bizottság határozata alapján, illetőleg a kapott felhatalmazás alapján a Pénzügyminisztérium által az 1971. évben új feladatokra engedélyezett béralapnak a teljes évi kihatásra kiegészítő részét,

— az 1971. évi bérpolitikai intézkedések töredék évi kihatásának teljes évi kihatásra kiegészítő részét.

d) A Pénzügyminisztérium által kiadott béralapirányszámnak az 1972. évben beruházásból belépő intézményekre jutó részét az érintett költséghelyen külön ki kell mutatni. E bérelőirányzatok központi kezelésére és felhasználására a 22. pontban foglaltak vonatkoznak.

4. A költségvetési javaslatban — tájékoztató jelleggel — be kell mutatni a béralap tervezésénél alapul vett állandó, időszaki és részfoglalkozású átlaglétszámot is. Ennek során meg kell szüntetni azt a gyakorlatot, hogy a magasabb bérszint elérése végett a létszámot és ezzel összefüggően a béralapot feleslegesen növeljék.

5. A béralap tervezésénél figyelembe kell venni a munkaügyi miniszternek a másodállás, mellékfoglalkozás, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzés szabályozására vonatkozó 17/1971. (VII. 22.) MüM számú rendeletben foglaltakat. A rendelet 5. §-ában elrendelt felülvizsgálat várható eredményét számításba véve — az említett foglalkoztatások korlátozására tekintettel — az előirányzatoknak általában csökkennie kell.

Egyéb személyi kiadások tervezése

6. Az állományba tartozók jutalmának előirányzatát a 3. pont szerint tervezett béralap után az 1971. évi százalékos mértékben kell tervezni. A megbízási díjak előirányzata után jutalom nem tervezhető.

7. A reprezentációs célokat szolgáló előirányzatokat a társadalompolitikai elvárásoknak megfelelően mértéktartóan, s legfeljebb az 1971. évi szintet meg nem haladó mértékben lehet megtervezni.

8. Az ösztöndíj és a diákjóléti kiadások előirányzatát a 141/1969. (MK 12.) MM számú és a 142/1969. (MK 12.) MM számú utasításban, valamint a 14 535/1969. PM II. a. számú körlevélben foglaltak szerint kell tervezni és megállapítani. A megállapított előirányzatokat céljellegű előirányzatoknak kell tekinteni.

Fenntartási és működési előirányzatok tervezése

9. A költségvetési javaslatok költséghelyenkénti előirányzatainak meghatározásánál a munkáltatót terhelő 10 százalékos társadalombiztosítási járulékot az 1972. évi béralapjavaslat összege után — a 22. pontban foglaltak szerint elkülönített előirányzatnál is figyelembe véve — kell tervezni.

10. Az élelmezési előirányzatokat az 1972. évre várható élelmezési napok száma és az érvényes élelmezési normák alapulvételével kell tervezni. Az ellátottak és az alkalmazottak élelmezési normái — a gazdálkodás során az előirányzatfelhasználási jogkörben — a módosított 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás 23. §-ának *b)* pontjában foglaltak értelmében + 10%-os, illetve —10%-os eltéréssel alkalmazhatók.

11. Egyes állóeszközöknek a 109/1969. (PK 19.) PM számú jogszabállyal fogyóeszközzé történt átminősítése következtében a fenntartási kiadások keretében kell gondoskodni az egyedi értékhatár tekintetében ezer forinttól ötezer forintig terjedő fogyóeszközök (a továbbiakban: tartós fogyóeszközök) beszerzéséről és karbantartásáról is. Minthogy ezek előirányzatát korábban a 05 Beszerzés elnevezésű költségnemnél kellett biztosítani, a 03 Fenntartási kiadások elnevezésű költséghelynél történő előirányzás a báziselőirányzatot nem módosíthatja.

Az új létesítmény belépésével járó tartós fogyóeszközszükséglet beszerzésére előirányzat az 1972. évre sem tervezhető.

A tartós fogyóeszközállomány szükségszerű karbantartásához az 1971. évi karbantartási kiadások mértékének megfelelő összegű előirányzat biztosítható.

Beszerzési célokra szolgáló előirányzatok tervezése

12. A 3/1969. (XI. 16.) OT—PM számú együttes rendelet értelmében a költségvetési előirányzatok terhére eszközölhető kisebb beszerzések értékhatára harmincezer forint, a kisebb építkezéseké ötvenezer forint. Ilyen címen azonban a költségvetési báziselőirányzat nem növelhető. A szükségletről a gazdálkodás során saját erőforrásokból kell gondoskodni.

13. Az 1972. évi költségvetésben értékhatárra tekintet nélkül ingatlanvásárlásra előirányzat nem tervezhető. Ingatlanvásárlásra csak a beruházási előirányzat terhére kerülhet sor.

A felújítási pénzeszközök előirányzatainak tervezése

14. A felújítási célokat szolgáló pénzeszközök előirányzatáról, a minisztériumok költségvetési javaslatukban — a 14/c pontban foglalt eltéréssel — a 312/1970. (PK 9.) PM I. számú közleményben szabályozott módon gondoskodnak.

a) A felújítási célokat szolgáló pénzeszközök előirányzatát az 1970. december 31-i állóeszközállomány bruttó értékének alapulvételével a jelenleg érvényben levő alábbi felújítás kulcsok alkalmazásával kell tervezni:

— épületek, építmények	1,2%
— gépek, berendezések és felszerelések	3,0%
— járművek	16,0%

b) A felújítási előirányzatokat — az 1. számú Függelékben foglaltak szerint — külön kell kidolgozni és a költségvetési javaslathoz mellékelni.

c) Amennyiben a minisztériumok a költségvetési javaslatok kidolgozása során alapvető, a következő évre, illetve évekre el nem halasztható állóeszközfelújítási program megvalósítását tervezik, amelynek végrehajtásához az *a)* pont alapján képezhető felújítási eszközök, valamint a felújítási alapok 1971. év végével várható pénzmaradványai nem nyújtanak módot, a felújítási hányadok szerinti előirányzatok kivételesen kiegészíthetők. A kiegészítés pénzügyi fedezetét nem az igénylő minisztérium, hanem a Pénzügyminisztérium költségvetésében kell előirányozni. A költségvetési javaslat tárgyalása alkalmával rögzített felújítási hányadkiegészítés rendelkezésre bocsátásra évközben — a féléves beszámolók értékelése, a felújítási tevékenység anyagi-műszaki teljesítésének elemzése alapján — pótelőirányzat engedélyezésével kerülhet sor.

15. Felújítási célokat szolgáló pénzügyi eszközöket beruházási célra saját hatáskörben felhasználni nem szabad.

Lakbérhozzájárulás

16. A lakbérhozzájárulásra vonatkozó 4/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet 20. §-ában, valamint a 3/1971. (II. 8.) PM— ÉVM számú rendelet 27. §-ában foglaltak értelmében az állami költségvetésből gazdálkodó szervek — ideértve a költségvetési folyószámlás szerveket is — a költségvetésből igénylik a tényleg kifizetett lakbérhozzájárulás visszatérítését. Minthogy a tervezés időszakában még nem ismeretes a lakbérhozzájárulás szükséglete, ennek előirányzásáról nem a költségvetési gazdálkodó szervek, hanem a Pénzügyminisztérium gondoskodik.

A minisztériumok a költségvetési szervek igényei alapján 1972. február 28-ig kérjék a Pénzügyminisztériumtól az 1972. évi lakbérhozzájárulás szükségletük rendelkezésre bocsátását. Az igénylésnél figyelembe kell venni a lakbérhozzájárulás összegében 1972. január 1-től végrehajtott csökkentéseket. [A 4/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet 8. §-a, illetve 21. §-a szerint.]

A Pénzügyminisztérium intézkedik a pótelőirányzat rendelkezésre bocsátása iránt. A lakbérhozzájárulás pótelőirányzatának a folyósító szervek rendelkezésre bocsátása iránt a felügyeletet gyakorló minisztérium a szerv igénylése alapján minden negyedévben az utolsó hónap 20. napjáig intézkedik.

17. A lakbérhozzájárulás pótelőirányzatáról és a tényleges felhasználás elszámolásáról a 740 01 Lakbérhozzájárulás költséghelyen, a 07 Támogatás, pénzügyi lebonyolítás elnevezésű rovaton, a 7 Lakbérhozzájárulás tételen kell gondoskodni. A minisztériumok a Pénzügyminisztériumtól kapott pótelőirányzatot központi tartalékként kezelik, s az 1972. évi felhasználásról a félévi, valamint az évvégi beszámolóban adnak tájékoztatást. A pótelőirányzat fel nem használt része a pénzmaradványban nem vehető számításba, azt az év végével el kell vonni.

Támogatás- és céljellegű előirányzatok tervezése

18. *a)* A bevételeik felhasználására jogosult költségvetési folyószámlás szerveknek nyújtandó támogatás összegét felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy az eredeti feladatokban, amelyekre az állami támogatást biztosították, nem történt-e a támogatás csökkentését igénylő változás. Általában elő kell segíteni az intézmények gazdaságos működésének lehetőségét, hogy fokozhassák saját bevételi forrásaik kapacitását. Külön gondot kell fordítani azoknál a költségvetési folyószámlás szerveknél a költségvetési kapcsolatok tervezésére, ahol a bevételek meghaladják a kiadásokat, illetőleg, ahol a jogszabályok önköltséges alapon való gazdálkodást követelnek meg.

b) Újabb költségvetési folyószámlás szerv továbbra is csak a Pénzügyminisztérium előzetes hozzájárulásával szervezhető.

19. Az ifjúsági mozgalom támogatását szolgáló előirányzatokat a rendelkezésre álló irányszámon belül — az 1971. évi előirányzásnak megfelelően — kiemelten, a támogatást nyújtó intézmény alapfeladatának megfelelő költséghelyen céljellegű előirányzatként kell megtervezni és elszámolni [1016/1970. (V. 24.) Korm. h. 7—8. pontjai].

20. A minisztériumok költségvetési javaslatában témánként és összegszerűen kell — külön mellékletben — részletezni és indokolni.

— a szervezeteknek nyújtott támogatásokat,
— az esetenkénti támogatásokat és
— a céljellegű előirányzatokat.

A célfeladatok költségvetési javaslatának összeállításánál, azokat az előirányzatokat is számításba kell venni, amelyekre az 1972. évben már pénzeszközt nem kell biztosítani.

21. Üdülési célokat szolgáló előirányzatok tervezésénél figyelembe kell venni a Munka Törvénykönyvének a költségvetési szervekre vonatkozó 14/1967. (XI. 9.) MüM számú végrehajtási rendelete 22—24. §-aiban foglalt előírásokat, illetve korlátozásokat. A hivatali üdültetés állami támogatása az 1972. évben sem növelhető.

A költségvetési fejlesztések előirányzatainak tervezése

22. Az 1972. évi költségvetési javaslatok összeállítása során — a fejlesztési célkitűzések elhatározásánál — messzemenően figyelemmel kell lenni

az építőipari kapacitást igénylő előirányzatok (beruházás, felújítás, karbantartás, kisebb építkezés) tervezésénél a műszaki kivitelezés reális lehetőségeinek felmérésére és a szükségletekkel való összhangjára. Számolni kell azzal, hogy az építőipar kapacitásának elégtelensége miatt a folyamatban levő építési munkák befejezése ténylegesen mikor várható. Az új létesítményekkel kapcsolatos kiadási előirányzatot a belépési időpont feltüntetésével — a bér- és létszámfejlesztési előirányzatokkal együtt — a megfelelő költséghelyen az egyéb előirányzattól elkülönítetten kell kimutatni. Az elkülönített előirányzat is a kiadott irányszámot terheli. A költségvetési tárgyalások lezárása után a beruházásból létesített új intézmények előirányzatait a Pénzügyminisztérium költségvetésében kell szerepeltetni, amelyeket az intézmények működésének megkezdésekor, a minisztérium igénylése alapján pótelőirányzatként rendelkezésre bocsátja.

23. A tervezett fejlesztéseket az 1971. évi bázis-előirányzatra kell alapozni. Felül kell vizsgálni a feladatmutatókkal összefüggő és a feladatmutatókkal be nem határolható előirányzatokat, a felülvizsgálat alapján a meg nem valósuló feladatokra jutó előirányzatokra a báziselőirányzatba beszámítani nem szabad.

24. A minisztériumok fordítsanak gondot arra, hogy azok a költségvetési szervek, amelyek külső megbízásos, szerződéses munkák árbevételéből jelentős pénzforrásra tesznek szert, ezeket a költségvetési javaslatok kialakításánál mind a bruttó, mind a nettó elszámolási rendszerbe tartozó szerveknél vegyék figyelembe.

25. Különböző gazdálkodó szervek közös vállalati és költségvetési intézményeket hoztak létre. Ezek fenntartásáról a jogszabályok értelmében közösen kell gondoskodniok. Az intézmények bevételi és kiadási előirányzatai összeállításánál az említett követelménnyel számolni kell.

Működési bevételek tervezése

26. A működési bevételek előirányzatait úgy kell megállapítani, hogy azok az 1971. évben várható bevételeket, valamint az 1972. évre tervezett fejlesztések következtében elérhető bevételeket egyaránt tartalmazzák.

27. Egyes költségvetési szerveket az állami költségvetéssel szemben befizetési kötelezettség terheli. Az állami költségvetést megillető befizetési kötelezettséget — az eddigi tapasztalatokra alapozva — a feladat jellegének megfelelő bruttó rendszerű költséghelyen bevételként kell tervezni.

28. A költségvetési javaslatok tervezése során biztosítani kell, hogy a tapasztalat szerint a kiadásokat meghaladó bevételt elérő folyószámlás szervek bevételi többlete működési bevételként megtervezésre kerüljön. Azoknál a folyószámlás szerveknél pedig, amelyeknél a jogszabályok önköltséges alapokon nyugvó gazdálkodást követelnek meg, olyan összegű befizetési kötelezettséget kell az állami költségvetés javára előírni és működési bevételként megtervezni, amely a folyószámlás szerv állóeszközállományának bruttó értéke után az érvényes felújítási kulcsok alkalmazásával számítható összegnek megfelel.

Devizaigényű előirányzatok tervezése

29. A költségvetési szervek és társadalmi szervek rubel-elszámolási viszonylatú áruforgalmon kívüli devizakeret-gazdálkodása — a külföldi kiküldetések devizakeretét kivéve — megszűnt. Ennek alapján a költségvetési és társadalmi szervek hivatalos külföldi utazási terveiket — mind rubel, mind nem rubel elszámolási viszonylatban — a jóváhagyott éves devizakeretek alapján teljesíthetik. Az egyéb áruforgalmon kívüli jogcímeknél csak a nem rubel elszámolási viszonylatban kerülnek devizakeretek megállapításra.

A szervek a feladataik teljesítéséhez szükséges devizát az eddigi gyakorlatnak megfelelően egyes kiadási jogcímektől függően a Magyar Nemzeti Banktól, illetőleg a Magyar Külkereskedelmi Banktól a jóváhagyott devizakeret összegéig, illetve rubel elszámolási viszonylatban az egyéb áruforgalmon kívüli jogcímeknél (a kiküldetési költségek kivételével) külön devizakeret felhasználása nélkül — a rendelkezésükre álló költségvetési előirányzatok terhére — igényelhetik. A deviza rendeltetésszerű felhasználásáért az igénylő szervek továbbra is teljes felelősséggel tartoznak.

Az érintett szervek devizaigényű forint előirányzatának az emelésére — kivételes esetektől eltekintve — az 1972. évben sem kerülhet sor. Ugyancsak nem növelhető a külföldi kiküldetések forint előirányzata sem. A devizakiadásokat, a takarékosság elveinek, az érvényben levő devizarendelkezéseknek, az egyes devizaköltségek elszámolására vonatkozó előírásoknak betartásával és az általános költségvetési gazdálkodási előírásokkal összhangban kell teljesíteni.

A költségvetési szervek más szervek — beleértve a felügyeletük alá tartozó intézményeket is — továbbá vállalatok devizakiadásainak forint-ellenértékét nem vállalhatják magukra.

A szervek importszükségleteinek kiegészítése továbbra is az eddigi rendelkezések figyelembevételével történik. Ennek megfelelően rubel-elszámolási viszonylatban az importszükségletek kielégítéséhez külön import-devizakeret nem szükséges.

Az 1972. évi devizatermelési irányelvekről a Pénzügyminisztérium külön utasítást ad ki.

Igazgatási jellegű egyéb beruházások tervezése

30. A népgazdasági tervben jóváhagyott egyéb állami beruházás összegén belül az igazgatási jellegű beruházások előirányzatát a Pénzügyminisztérium állapítja meg. Az állami költségvetés egyensúlyi helyzete az előirányzatok számottevő növelését ezen a területen sem teszi lehetővé. Ezért a minisztériumok az 1972. évi beruházási előirányzatból elsősorban a megkezdett létesítmények befejezését biztosítsák.

III.

Az 1972. évi költségvetés tervezésének és jóváhagyásának menetrendje

31. *a)* A minisztériumoknak költségvetési javaslataikat legkésőbb 1971. augusztus 30-ig kell elkészíteniük és annak két példányát (fejezetösz-

szesítők és szöveges indokolás) a Pénzügyminisztérium illetékes fő (önálló) osztályához megküldeni.

b) A Pénzügyminisztérium a minisztériumokkal költségvetési javaslataikat legkésőbb szeptember 30-ig letárgyalja és a tárgyalás eredményét írásban rögzíti. A tárgyalás eredményének írásbeli rögzítése jegyzőkönyv felvételével történik.

32. *a)* A minisztériumok a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek részletes előirányzatainak összeállítását, felülvizsgálatát és jóváhagyását úgy szervezzék meg, hogy azok december 31-ig jóváhagyott költségvetéssel rendelkezzenek.

b) A minisztériumok a módosított 107/1968. (PK. 4.) PM számú utasítás 28. §-ának (2) bekezdésében előírt — a véglegesen jóváhagyott költségvetési előirányzatokról szóló — tájékoztatót (tárcafüzet) a jövő évi előirányzatokról is kötelesek összeállítani, s azt 1972. február 15-ig a Pénzügyminisztérium rendelkezésére bocsátani.

IV.

A tervezés formanyomtatványai

3. A minisztériumok költségvetési javaslatának, valamint az intézmények részletes költségvetési előirányzatainak összeállításához szükséges nyomtatványokat a Pénzügyminisztérium közvetlenül bocsátotta, illetőleg bocsátja rendelkezésre.

34. A jelen utasítás 1. sz. Függeléke a minisztériumok és a tanácsok költségvetési javaslatainak, 2. sz. Függeléke pedig a központi és tanácsi költségvetési szervek részletes előirányzatainak összeállításához szükséges nyomtatványok kitöltésére vonatkozó előírásokat és azokat az intézkedéseket tartalmazza, amelyeket a költségvetés tervezése és az előirányzatokkal való gazdálkodás során kötelezően kell alkalmazni.

Dr. Garamvölgyi Károly s. k.,
a pénzügyminiszter első helyettese

1. sz. FÜGGELÉK

a 13/1971. (PK. 18.) PM számú utasításhoz

Kitöltési utasítás

I.

az 1972. évi költségvetési javaslat összeállítására szolgáló nyomtatványokhoz

1.

Költségvetési javaslat az 1972. évre a bevételi és a kiadási előirányzatokról, valamint a béralapokról (Fejezetösszesítő I.)

Ez a nyomtatvány az Utasítás III. Fejezetének 31/*a*. pontja szerint benyújtásra kerülő költségvetési javaslat költséghelyenkénti bevételi, kiadási és béralap előirányzatainak kidolgozására és a Pénzügyminisztériummal folytatott tárgyalás eredményének rögzítésére szolgál.

A bevételi, kiadási és béralap előirányzatokat (a, b, c sorok) a nyomtatványon a következők szerint kell csoportosítani.

1. Költségvetési szervek költséghelyei

(Költséghelyenkénti részletezéssel, alágazatonként, ágazatonként és főösszegre összesítve.)

II. Költségvetési folyószámlás szervek költséghelyei

(Költséghelyenkénti részletezéssel, alágazatonként, ágazatonként és főösszegre összesítve.)

A táblázat kitöltésénél a következőket kell figyelembe venni.

Az 1. oszlop és a költséghely (alágazat, ágazat) számának és megnevezésének feltüntetésére szolgál.

A 2. oszlop a bevételi, kiadási és béralap előirányzatok (a, b, c sorok) betűjelzését tartalmazza.

A 3. oszlopban a bevételek, a kiadások és a béralap eredeti előirányzatát kell kimutatni. Eredeti előirányzat alatt

— a központi szerveknél az 1971. évi tárcafüzetben rögzített költséghelyenkénti előirányzatokat

— a tanácsoknál a megyei szinten összesített 1971. évi költségvetésre vonatkozó információkat kell érteni.

(A folyószámlás szervek Fejezetösszesítőjében költségvetési támogatás nélkül kell a bevételeket kimutatni.)

A 4. hasábban a szerkezeti változásokat kell tervezni.

— A 4/a oszlopban az 1971. évben elrendelt bér- és szociálpolitikai intézkedések töredékévi hatását kell — ügyiráttal dokumentálható összeggel — kimutatni. Ezeknek az intézkedéseknek a teljes évi és töredékévi hatása közötti különbözetét a 6/a oszlopban kell megtervezni.

— A 4/b oszlopban az 1971. év során elrendelt, a 4/c oszlopban pedig az 1971. évre tervezett szerkezeti változásoknak az előirányzatokra gyakorolt hatását kell feltüntetni. Szerkezeti változásként az Utasítás II. Fejezetének 2/d pontjában megjelölt témák egész éves forintkihatását kell kimutatni. Ebben a tekintetben az 1971. évre tervezett, de meg nem valósított feladatmutatókra célfeladatokra jutó előirányzatokat is szerkezeti változásként kell felfogni.

Azoknak a szerkezeti változásoknak a hatását, amelyek a költségvetési javaslatot készítő minisztérium (tanács) 1971. évi eredeti költségvetési előirányzatának főösszegeit (bevétel, kiadás, kiadásból béralap, igazgatási kiadás és igazgatási béralap, felújítás) növelik vagy csökkentik, a javaslat tárgyalása során dokumentálni kell.

Az 5. oszlop az 1971. évi báziselőirányzat kimutatására szolgál.

A 6. hasáb egyes oszlopaiban a nem szerkezeti jellegű — a báziselőirányzatot érintő — változásokat kell kimutatni.

— A 6/a oszlopba kell megtervezni az 1971. évben elrendelt bér- és szociálpolitikai intézkedések 1972. évre áthúzódó hatását. Ügyelni kell arra, hogy az oktatási és egészségügyi béremelés címén tervezett 1972. évi kiadási előirányzat (b. sor) a béralap járulékait (10% Sztk. járulék és jutalom) is tartalmazza.

— A 6/b oszlopban azokat a változásokat kell szerepeltetni, amelyeket egyrészt az irányító szerv

rendelt el (egyenleget nem mutathatnak), másrészt a Kormány, a Gazdasági Bizottság vagy a Pénzügyminisztérium engedélyezett (az eredeti előirányzat főösszegeihez képest többletet csak az utóbbi változások eredményezhetnek). A változást ebben az oszlopban csak az elrendelő (engedélyező) leiratban foglalt összeggel szabad kimutatni. Ebből a szempontból csak a javaslat benyújtására megállapított időpontig kiadott leiratokat lehet figyelembe venni.

— A 6/c oszlopban költséghelyenként az 1971. évi bérszintfejlesztés összegét (Utasítás II. Fejezetének 3/b pontja) és társadalombiztosítási járulékként annak 10 százalékát, valamint jutalomtöbbletét szabad a béralap (c), illetőleg az összes kiadás (b) soraiban kimutatni.

A minisztériumok egy része és a tanácsok az az 1971. évi bérszintfejlesztés összegét a tervezés második ütemében — részben vagy egészben — nem a gazdálkodó szervek költségvetéseiben állapították meg, hanem központilag irányozták elő. Ha az érintett minisztériumok és a tanácsok az előirányzásnak ezen a módján nem kívánnak változtatni, az 1971. évi bérszintfejlesztés központi előirányzatát (sem az 1971. évi szerkezeti változás, sem az 1971. évben elrendelt egyéb változás címén) a költséghelyek között megosztani nem kell. Az ilyen központi előirányzatokat az 1971. évi bázis-előirányzatban azon a költséghelyen kell kimutatni (változatlan összeggel), ahol az az 1971. évi részletes költségvetésben szerepel. E költséghely központi előirányzata után is meg kell azonban tervezni ebben az oszlopban az 1972. évi bérszintfejlesztést és annak társadalombiztosítási járulékát, valamint jutalom többletét.

— A 6/d és a 6/e oszlopban azokat az 1972. évi változásokat kell kimutatni, amelyek tervezésére a feladatmutatók átlagos évi állományának növekedése vagy csökkenése miatt kerül sor.

A 6/d oszlopban az új létesítmények (beruházások) belépése miatt tervezett előirányzatokat kell — költséghelyenként — feltüntetni. Az itt tervezett előirányzatokról külön indokolást kell készíteni, amelyben költséghelyenként kell részletezni:

— a létesítményre jellemző feladatmutató tervezett záró és átlag állományát;

— a létesítmény belépésének tervezett időpontját és

— a feladatmutató átlagállományának egy egységére tervezett bevételt, kiadást és béralapot.

Az új létesítményekkel összefüggő előirányzatok a minisztériumok javaslatainak letárgyalása után azok költségvetéseiből kiemelésre kerülnek és azokat a Pénzügyminisztérium központilag irányozza elő. (Ez a tanácsokra nem vonatkozik.)

A 6/e oszlopba azokat az előirányzat növekedéseket, vagy csökkenéseket kell megtervezni, amelyek nem új létesítménnyel (beruházással) kapcsolatos feladatokkal függenek össze. Ezeket a — lényegüket tekintve mennyiségi jellegű — fejlesztéseket (csökkenéseket) — kizárólag a minisztériumoknál — célfeladatnak kell tekinteni (a Fejezetösszesítő IV. megjelölésű munkalapon, majd a tárca költségvetés megfelelő táblázatán szerepeltetni kell) és fedezetük meg nem valósulása esetén más célra nem használható fel.

— A 6/f oszlop azt a célt szolgálja, hogy az 1971. évre az ellátás színvonalának javítása miatt tervezett változásokat kimutassa. Minőségi tényezőnek kell tekinteni azokat az előirányzati többleteket, amelyek következtében az ellátás — többek között az állóeszköz-állomány, a készletállomány növekedése és a jobb létszámellátottság következtében — javul.

A 7. oszlop a 6/a—b—c—d—e—f oszlopok adatait foglalja össze.

A 8/a oszlop az 1972. évi költségvetési javaslatot tartalmazza, míg a Pénzügyminisztériummal folytatott tárgyalás eredményét a 8/b oszlopban kell rögzíteni.

A *minisztériumok*nak a Fejezetösszesítő I. jelzésű táblázattal kapcsolatban a következőket is figyelembe kell venniök.

A költségvetési javaslat bevételi, kiadási és béralapelőirányzatainak kimutatására szolgáló Fejezetösszesítő I. elnevezésű táblázatokhoz szöveges indokolást kell — költséghelyenkénti részletezéssel — mellékelni, amely elkülöníthető részként tartalmazza a 6/d oszlop előirányzatának indokolását. Egy-egy ágazat indokolásában — a Fejezetösszesítő I. jelzésű táblázat hasábrendszeréhez igazodva — számszerűen le kell vezetni az 1972. évi javaslat kialakulását (lásd az 1. táblát).

A költségvetési folyószámlás szervek előirányzatait tartalmazó költségvetési javaslat indokolásában a — bruttó elv alapján — ki kell mutatni, hogy a gazdálkodó szervek részére igényelt állami támogatás összegéből, illetőleg az egyes gazdálkodó szervek részére megállapítható költségvetési befizetési kötelezettségből milyen összeg jut az egyes költséghelyekre. Ezeknek az összegeknek a bruttó rendszerben gazdálkodó költségvetési szervek előirányzatairól benyújtandó költségvetési javaslatban kiadásként vagy bevételként kell szerepelniük. Ezt a számítást az önálló felújítási alap képzésére jogosult szerveknél is a felújítási hányad előirányzata nélkül kell elvégezni.

A 73002 Pénzmaradványból képzett tartalék elnevezésű költséghelyet a javaslatban kimutatni nem szabad. Ez természetesen azt is jelenti, hogy az említett költséghelyre saját hatáskörben engedélyezett pótelőirányzat terhére a minisztérium által végrehajtott módosításokat sem szabad a javaslatban szerepeltetni.

Az 1972. évre javasolt felújítási előirányzatokat (8/a. oszlop) a következő minta felhasználásával készített táblázaton kell kidolgozni és a költségvetési javaslathoz (Fejezetösszesítő I.) csatolni. (Külön táblázatot kell készíteni a 730 03 Költségvetési szervek állóeszközeinek felújítása (bruttó) és a 730 04 Folyószámlás szervek állóeszközeinek felújítása költséghelyekről. Lásd a 2. táblát.)

Amennyiben a minisztérium az utasításban foglaltak ellenére felújítási hányadkiegészítést igényel, igényét tételesen indokolni kell és azt a bemutatott minta alapján elkészített kimutatáshoz kell mellékelni.

Az indokolásban, amelyet a minisztérium távlati felújítási tervére kell alapozni, ismertetni kell mindazokat a körülményeket, amelyek a felújítási többletigény elbírásához szükségesek. Építési kapacitást lekötő felújítási hányadkiegészítés igény-

1. tábla

Sorszám	Megnevezés	Bevétel	Kiadás	Béralap	Átlaglétszám főben
		ezer forintban tizedes nélkül			
1.	1971. évi eredeti előirányzat				
2.	Szerkezeti változások +,—				
	a) 1971. évben elrendelt bér- és szoc. pol. intézkedések;				
	b) 1971. évi intézkedések témánkénti felsorolása;				
	c) 1971—2. évre tervezett szerkezeti változások témánkénti felsorolása.				
3.	Az 1971. évi báziselőirányzat				
4.	Az 1971. évben elrendelt változások témánkénti felsorolása				
	a) bér- és szoc. pol. intézkedések;				
	b) egyéb intézkedések.				
5.	1972. évre tervezett változások témánkénti felsorolása a következő csoportosításban:				
	a) Bérszintfejlesztés (3%);				
	b) Új létesítmények külön indoklás szerint				
	c) Új vagy megszűnő feladatok;				
	d) Minőségi tényezőkkel összefüggő változások;				
	Az 1972. évre tervezett változások összesen:				
6.	Az 1972. évre javasolt előirányzat (3+4+5);				
7.	Index% (a 6. és a 3. pont alapján).				

2. tábla

Ezer forintban tizedes nélkül

Állóeszközcsoport megnevezése	Állóeszközök bruttó értéke 1970. XII. 31-én	Felújítási hányad a bruttó érték után	Felújítási hányad kiegészítés*+,—	Összesen (4±5)
	3	4	5	6
1. Épületek és építmények				
2. Gépek, berendezések és felszerelések				
3. Személygépkocsik . . . db Egyéb járművek Járművek összesen				
Együtt (1+2+3 sor)				

* Megjegyzés: a Pénzügyminisztérium költségvetésében kerül előirányzásra.

lése esetében tájékoztatást kell adni a felújítási hányad tervezett felhasználásáról is, valamint arról, hogy a felújításra tervezett objektumoknál hogyan alakul a bruttó értékhez képest a már elszámolt értékcsökkenés aránya. Végül a minisztériumnak írásban kell nyilatkoznia, hogy a felújítási előirányzatok terhére beruházás jellegű építkezést nem hajtanak végre.

Az indokolásban az 1972. évben előreláthatóan kicserélésre kerülő személygépkocsik számát és a beszerzés várható értékét is ki kell mutatni, kivéve a járandósági személygépkocsikat, amelyek cseréjéről az 1972. év folyamán is a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium gondoskodik.

A költségvetési javaslatok jegyzőkönyvi megállapítása során rögzíteni kell, hogy az előbbi táblázat szerint elfogadott felújítási előirányzatból a „Felújítási hányad" előirányzatát a javaslattevő minisztérium költségvetésében, míg az esetleges „Felújítási hányadkiegészítés" előirányzatát — kalamennyi minisztérium tekintetében összevontan —-központilag a Pénzügyminisztérium költségvetésében kell megtervezni.

A „Költségvetési javaslat az 1972. évre a bevételi és a kiadási előirányzatokról" elnevezésű táblázatok kitöltésénél a *tanácsoknak* a következőket kell még figyelembe venniök.

A felújítási előirányzatokat az 1970. évi december 31-i állóeszközállomány bruttó értéke alapján az előző évben alkalmazott felújítási kulcsok figyelembevételével tervezhetik.

A felújítási kiegészítést, valamint az út- és hídfelújítás, fenntartás keretét a Kormány által jóváhagyott népgazdasági terv 1972. évre ütemezett előirányzatai szerint kell a javaslatban szerepeltetni.

2.

Létszámirányszám az 1972. évre

(Fejezetösszesítő II.)

Ezen a nyomtatványon kell összeállítani az Utasítás III. Fejezetének 31/a pontja szerinti költségvetési javaslat béralapjának tervezésénél alapul vett létszámirányszámot.

A kimutatáson az előirányzatokat az előbbi nyomtatvány kitöltési utasításában foglaltak szerint kell csoportosítani és összesíteni.

A táblázat oszlopait az előbbi kimutatás kitöltési utasításának értelemszerű alkalmazásával kell felhasználni, a következők figyelembevételével:

A táblázaton költséghelyenként öt sor szerepel:

a) Állandó főfoglalkozásúak zárólétszáma

b) Állandó főfoglalkozásúak átlaglétszáma

c) Időszaki főfoglalkozásúak átlaglétszáma

d) Részfoglalkozásúak átlaglétszáma

e) Átlaglétszám összesen (b+c+d sorok együtt).

Az állandó főfoglalkozásúak zárólétszámát a kimutatás értelemszerű alkalmazásával kell feltüntetni. Az átlaglétszám tervezésénél ügyelni kell arra, hogy az átlaglétszám oszloponként a legszorosabb összhangban legyen a „Fejezetösszesítő I." elnevezésű táblázat „Béralap" sorában kimutatott adatokkal. Alkalmazni kell továbbá az Utasítás II. Fejezetének 4. és 5. pontjaiban foglalt irányelveket is.

A minisztériumoknak a „Létszámirányszám az 1972. évre" elnevezésű táblázathoz ágazatonként külön indokolást kell csatolni. (Erre a célra — amennyiben elég részletes — a „Fejezetösszesítő I." elnevezésű kimutatáshoz csatolandó indokolás egy példánya is felhasználható.)

3.

Feladatmutatók és egységköltségek az 1972. évi költségvetési javaslathoz

(Fejezetösszesítő III.)

A nyomtatvány a 107/1968. (KP 4.) PM számú utasítás Függelékében az adott költséghelyre megállapított feladatmutatók tervezésére szolgál.

A 4. és 5. oszlopban a tárcafüzetekben 1971. évi záró- és átlagállományként rögzített adatokat, míg a 6., 7., és 9. oszlopokban a feladatmutató 1971. évi egy egységére jutó bevételeket, kiadásokat, béralapot és átlaglétszámot kell kimutatni. Amennyiben az 1971. év folyamán végrehajtott vagy az 1972. évre tervezett szerkezeti változások a feladatmutatók állományát is érintették, a táblázaton a szerkezeti változás hatásával módosított báziselőirányzatokat is be kell mutatni.

A 10—15. oszlop az előbb említett adatokat az 1972. évi javaslat alapján tartalmazza.

A nyomtatványt az új létesítményekkel összefüggő feladat mutatókról külön is el kell készíteni.

4.

Célfeladatok költségvetési javaslatának részletezése

(Fejezetösszesítő IV.)

Ez a nyomtatvány az Utasítás II. Fejezetének 20. pontjában előírt indokolás formáját tartalmazza és a tárcafüzet azonos tartalmú táblázatának alapanyagául szolgál. A nyomtatvány hármas tagolásban (1971. évi előirányzat, 1972. évi javaslat, 1972. évre megállapított előirányzat) tartalmazza a rendeltetés megjelölésével a célfeladatot:

— a szervezeteknek adott támogatások,

— az esetenkénti támogatások és

— a céljellegű előirányzatok (ide értendők minden új, vagy megszűnő feladattal kapcsolatos előirányzat, amit a minisztérium a Fejezetösszesítő I. elnevezésű nyomtatvány 6/e oszlopban mutat ki) adatait bevétel és kiadás részletezésben, kiemelve az utóbbiakból a béralapot. Ha a 2. oszlopban a célfeladat röviden nem indokolható, az indokolást a táblázathoz kell csatolni.

2. sz. FÜGGELÉK

a 13/1971. (PK 18) PM számú utasításhoz

Kitöltési utasítás

a részletes költségvetési előirányzatok összeállítására szolgáló nyomtatványokhoz

1.

Intézményi költségvetés az 1972. évre

Ez a nyomtatvány elsősorban az önállóan gazdálkodó intézmények 1972. évi előirányzatainak összeállítására szolgál. Ezen a nyomtatványon kell azonban elkészíteni a nem önállóan gazdálkodó intézmények, illetőleg feladatok 1972. évi költségvetését is. Az azonos, nem önállóan gazdálkodó intézmények (intézménycsoport) 1972. évi előirányzatairól egy intézményi költségvetés is készíthető.

Az intézményi költségvetés címlapján a közvetlen felügyeletet ellátó (finanszírozó) minisztériumot, illetőleg tanácsot, az intézmény megnevezését és költségvetési jelzőszámát kell — a kinyomtatott öt kockában — feltüntetni. (Az első két kocka a fejezet kétjegyű számának, a harmadik kocka az ágazat jelzőszámának, a negyedik és ötödik kocka az alágazat kétjegyű számának feltüntetésére szolgál. Amennyiben az intézmény költséghelyei nem azonos alágazatba tartoznak, annak az alágazatnak a jelzőszámát kell a 4. és 5. kockába beírni, amely alágazat az intézmény költséghelyeire a legjellemzőbb.)

A nyomtatvány öt (római számmal jelölt) részből áll:

I. Előirányzatok összefoglalása

E táblázat „Bevétel", „Kiadás" és „Kiadásból béralap", „Kiadásból felújítás" sorait csak az intézmény költségvetésének felülvizsgálata után kell kitölteni.

A „Kiadásból felújítás" sort csak az önálló felújítási alap képzésére jogosult intézményeknek kell kitölteniük, mivel ilyen jellegű előirányzat önálló felújítási alap képzésére nem jogosult intézményeknél nem szerepelhet.

Amennyiben az intézmény költségvetési előirányzata több költséghely feladataihoz biztosít fedezetet, a jelenleg érvényes költséghelyrendnek megfelelő költséghelyi jelzőszámot kell az erre szolgáló mezőben feltüntetni.

Ha több azonos intézményről egy intézményi költségvetés készül, a táblázat alsó mezőjében fel kell sorolni az intézménycsoporthoz tartozó intézmények megnevezéseit.

II. A költséghelyek előirányzatai

Ezt a táblázatot az V. számú táblázat előirányzatainak költséghelyekre történt felbontása alapján — az intézményi költségvetés felülvizsgálata után — kell kitölteni. A táblázat 6. oszlopát csak a központi felújítási alap kezelésével megbízott szerveknek kell — a „730 03 Költségvetési szervek állóeszközeinek felújítása (bruttó)" és a „730 04 Folyószámlás szervek állóeszközeinek felújítása" elnevezésű költséghelyek „03 Fenntartási kiadás" rovatának „17 Felújítási hányadkiegészítés" tételén szereplő előirányzat kiemeléséhez — felhasználniuk. (Az 1972. évben — a központi költségvetési szervek tekintetében — ezen a címen csak a Pénzügyminisztérium költségvetésében szerepelhet előirányzat.)

III. A minisztérium, illetőleg a tanács vb által megállapított feladatmutatók és az egy egységre jutó normatívák

Ezt a táblázatot a költségvetési tervezés normatív rendszerében bevont intézményeknek a minisztérium, illetőleg a tanács végrehajtó bizottsága által a részletes intézményi költségvetés tervezéséhez megadott adatok alapján kell az intézmény költségvetésének felülvizsgálata előtt kitölteniük. Ezeknél az intézményeknél a feladatmutatókat és a normatívákat csak akkor szabad módosítani, ha a felülvizsgálatra, illetőleg az intézményi költségvetés megállapítására jogosult szerv azokat a felülvizsgálat eredményeként megváltoztatja.

A táblázatot az intézményi költségvetések felülvizsgálata után mindazoknak az intézményeknek ki kell tölteniük, amelyek a módosított 107/1968. (PK 4.) PM számú utasítás Függelékében felsorolt feladatmutatók valamelyikével rendelkeznek, akkor is, ha egyébként a tervezés során a normatív tervezési módszert az irányító szerv náluk nem alkalmazta.

IV. Állóeszköz és készletellátottság adatai

Ezeket az adatokat nem költséghelyenként, hanem intézményenként összevontan kell kimutatni. Éppen ezért az egy mutatóra jutó értékét az intézményre legjellemzőbb feladatmutatóra vetítetten kell megállapítani és a számítás alapját képező feladatmutató megnevezését a táblázat címe után fel kell tüntetni.

A készletek egy feladatmutatóra jutó 1971. és 1972. évi értékét annak figyelembevételével kell megtervezni, hogy az említett évek költségvetési előirányzatai lehetővé teszik-e a készletek év végi állományának növelését vagy szükségessé teszik-e annak csökkentését.

V. Kiadások és bevételek részletezése

A táblázat 7. oszlopát a „Költségvetési előirányzatok indokolása" nyomtatvány adatai alapján rovatonként és tételenként kell kitölteni. A táblázat 2. oszlopa az 1971. évi eredeti költségvetési előirányzat kimutatására szolgál. A 3. és 4. oszlopban az 1971. évben elrendelt változásokat kell feltüntetni. Az 5. és 6. oszlopokat tételenként úgy kell kitölteni, hogy ott növekedésként vagy csökkenésként, az 1971. évi eredeti előirányzat, valamint annak 1971. évi (a tervezés időpontjáig végrehajtott) változásai összegének és az 1972. évre tervezett előirányzatainak a különbözete szerepeljen.

A „01 Béralap" rovat „4 Bérmegtakarításból év közben képzett jutalom" tételen előirányzat nem tervezhető. Ezért ez a tétel a táblázaton nem is szerepel.

A „03 Fenntartási kiadás" rovat „17 Felújítási hányad kiegészítés" tételén csak a Pénzügyminisztérium, illetőleg a fővárosi, megyei, megyei városi tanács tervezhet a Központi Felújítási Alap kezelői részére — a Pénzügyminisztérium (illetőleg a tanácsoknál az Országos Tervhivatal) által a tervezés első ütemében megállapított mértékben — előirányzatot. Ugyancsak ezen a tételen tervezik a felújítási alaprendszerbe be nem vont felújítási feladatokat ellátó szervek is — e feladatoknak megfelelő költséghelyeken — a felújítási előirányzataikat.

Lakbérhozzájárulás címén az intézmények a részletes költségvetés kidolgozása során előirányzatot nem tervezhetnek.

Azok az intézmények, amelyeknél a minisztérium (illetőleg a tanács) a tervezés normatív módszerét alkalmazza, kötelesek kiadási és bevételi előirányzataikat költséghelyenként is kimutatni, különválasztva az állandó és a változó jellegű előirányzatokat. (Megfelelő átalakítással erre a célra az intézményi költségvetés V. sz. táblázata is felhasználható).

2.

Intézményi béralapelőirányzat az 1972. évre

Ez a nyomtatvány az intézményi költségvetés mellékletét képezi és a béralapelőirányzat megtervezésére szolgál (a táblázat utolsó „A költséghelyek együttes összege" oszlop).

Az 1. sorban az eredeti 1971. évi béralapelőirányzatot kell kimutatni.

A 2. sorban az 1971. évben elrendelt évközi változásokat, míg a 3. sorban az 1971. évi módosított béralapelőirányzatot kell figyelembe venni.

A 4. sorban az 1972. évi szerkezeti változásokat, az 5. sorban az 1972. évre engedélyezett bérszintfejlesztés hatását, a 6. sorban a béralapok az 1972. évi átlaglétszámirányszám növekedésével vagy csökkenésével összefüggő változásait, míg a 7. sorban az egyéb tényezőkkel összefüggő béralapváltozásokat (pl. megbízási díjak előirányzatának növekedése) kell kimutatni.

A 8. sor az 1972. évi béralapelőirányzatot tartalmazza (a 3., a 4., az 5., a 6. és a 7. sorok együttes összege).

Az 1972. évi béralapelőirányzat összeállítása után az intézmény önállóan határozza meg az 1972. évi béralapelőirányzatnak a költséghely és

tételrend szerinti megosztását. A 4. Bérmegtakarításból évközben képzett jutalom elnevezésű tételen előirányzat nem tervezhető.

3.

Intézményi létszámirányszám az 1972. évre

A nyomtatvány az intézményi költségvetés mellékletét képezi és az 1972. évi létszámirányszám (állandó főfoglalkozásúak zárólétszáma, az időszaki főfoglalkozásúak éves munkahónapjai, a részfoglalkozásúak éves óraszáma) munkakörönkénti kimutatására szolgál. A nyomtatványt csak intézményi szinten kell elkészíteni, mivel a működéshez szükséges munkakörök egy része a költséghelyek között nem osztható meg (pl. intézeti igazgató, főkönyvelő, gondnok stb.).

4.

Költséghelyi létszámirányszám az 1972. évre

A nyomtatvány az intézményi költségvetés mellékletét képezi és a létszámirányszám költséghelyenkénti kidolgozására szolgál.

1. Állandó főfoglalkozásúak

A tervezésnél az 1971. évi intézményi költségvetésben rögzített létszámirányszámból kell kiindulni (1. sor).

A 2. sorban az 1971. évben elrendelt változásokat kell levezetni. Változásként kell kimutatni a létszám összetételében saját hatáskörben eszközölt (állandó főfoglalkozású álláshelyből részfoglalkozású, esetleg időszaki főfoglalkozású álláshely szervezése vagy fordítva stb.) módosításokat is.

A 3. sor az álláshelyek 1971. évi módosított számát mutatja. A 4. sor az 1972. évi nyitólétszám feltüntetésére szolgál. (Ez zárólétszámban azonos az 1971. évi módosított létszámirányszámmal, újbóli kimutatására azonban az átlaglétszám meghatározása miatt van szükség.)

Az 5. sorban az 1972. évre tervezett szerkezeti változások létszámhatását kell bemutatni.

Az intézmény vonatkozásában a létszámirányszám 1972. évre tervezett szerkezeti változásának kell tekinteni, ha

— az intézmény a tervezés során — 1972. január 1-től — az álláshelyek belső szerkezetét meg kívánja változtatni (pl. állandó főfoglalkozású álláshelyet időszakivá vagy részfoglalkozásúvá szerveznek át stb.), vagy a létszámirányszám költséghelyek közötti megosztásán kíván változtatni, hogy az összhangban legyen a költséghelyenkénti béralappal;

— a költséghely feladatával összefüggő létszámirányszám — részben vagy egészben — más költségvetési intézmény, folyószámlás költségvetési szerv vagy vállalat irányítása alá kerül, vagy átvétele onnan történik.

A 6. sor az 1972. évre tervezett növekedések és csökkenések havonkénti ütemezésére szolgál.

A 7. sor az 1972. évre tervezett irányszámot tartalmazza.

A táblázat 3. oszlopában a zárólétszámot, a 4. oszlopában a foglalkozási hónapok számát (pl. július 1-től az év végéig 6 hónap), az 5. oszlopban az alkalmazási hónapok számát (a zárólétszám és az alkalmazási hónapok számának szorzata: például 10 fő × 6 hónap = 60 alkalmazási hónap), a 6. oszlopban pedig az átlaglétszámot (alkalmazási hónapok száma osztva 12-vel) kell megtervezni.

II. Időszaki főfoglalkozásúak

A táblázat sorai azonosak az Állandó főfoglalkozású létszámirányszám kidolgozására szolgáló táblázat soraival. (Az eltérés csupán annyi, hogy a 3. és 4. sorok adatai azonosak, s így e két adat feltüntetésére csak egy sor áll rendelkezésre.) Az átlaglétszámot a munkahónapok számának 12-vel történő osztásával kell megállapítani.

III. Részfoglalkozásúak

Ez a táblázat a részfoglalkozásúak éves óraszámának és átlaglétszámának kidolgozására szolgál.

Az éves óraszámot osztani kell előbb 12-vel, majd az eredményt az azonos munkakörben főfoglalkoztatottak havi óraszámával. (Pl: 3 fő havi 75—75 órával, azaz évi 900—900 órával, összesen 2 700 munkaóra; 2 fő havi 100—100 órával, azaz évi 1 200—1 200 órával, összesen 2 400 munkaóra, együtt 5 100 munkaóra. Ennek 1/12-e = 425 óra, ami havi 210 órás főfoglalkozású munkavállalóra átszámítva 2 fő átlaglétszámnak felel meg.)

Természetesen azokon a területeken ahol a napi törvényes munkaidő 6 óra, a részfoglalkozású munkaórák átlaglétszámra való átszámítását nem havi 210 órával, hanem havi 156 óra figyelembevételével kell elvégezni.

IV. Az összes átlaglétszám

Ezt a táblázatot az előbbi I—III. táblázaton kidolgozott átlaglétszámirányszámokból kell összeállítani.

5.

Költségvetési előirányzatok indokolása

Ez a nyomtatvány az intézmény részletes előirányzatainak kidolgozására, valamint tételre és rovatra való összesítésére szolgál.

Közlemények

TÁJÉKOZTATÓ

a másodállás, mellékfoglalkozás, valamint a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzésről

A másodállásra, mellékfoglalkozásra, továbbá a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében történő munkavégzésre vonatkozó jogszabályokat — figyelemmel a most megjelent 17/1971.

(VII. 22.) MüM számú rendeletre is,* — az alábbiakban egységes szerkezetben közzétesszük, az egyöntetű végrehajtás elősegítése érdekében azok megfelelő értelmezéséhez magyarázatokat fűzünk.

I.

MÁSODIK VAGY TOVÁBBI MUNKAVISZONY KERETÉBEN TÖRTÉNŐ FOGLALKOZTATÁS (MÁSODÁLLÁS, MELLÉKFOGLALKOZÁS)

1. A másodállás mellékfoglalkozás fogalma

Ha a dolgozó munkaideje az egyes munkaviszonyokban azonos időtartamra esik, a második munkaviszony: másodállás, ha pedig a munkaidők nem esnek azonos időtartamra, a második és további munkaviszony: mellékfoglalkozás. Amennyiben a munkaidők részben esnek azonos időtartamra, a munkaviszony csak e részében minősül másodállásnak.
(Mt. V. 34. § (2) bekezdés.)

a) Például ha a dolgozó „A" munkaviszonyában 8,30—17,00 óráig tart a munkarend szerinti munkaidő, s a „B" munkáltatónál ugyanezen időtartam alatt kell munkát végeznie, foglalkoztatása: másodállás. Ezzel szemben a második munkaviszony: mellékfoglalkozás, ha a „B" munkáltatónál 18,00—19,00 óráig tart a dolgozó munkavégzése.

b) Második és további munkaviszony létesítésére csak más vállalattal kerülhet sor. Nem lehetséges tehát, hogy ugyanazon vállalatnál (helyesebben: vállalaton belül) pl. a vállalat főkönyvelői teendőit a vállalat, egyébként mérlegképes könyvelői vizsgával rendelkező Tervosztályának vezetője másodállásként lássa el, vagy pl. a Műszaki Osztály dolgozója bérelszámolási, a Könyvelési Osztály dolgozója pedig a vállalat műszaki rajzolói munkáját végezze „mellékfoglalkozás" stb. keretében. Az Mt. V. 36. § rendelkezése folytán nem kerülhet sor arra sem, hogy a példázott Műszaki Osztály dolgozója a vállalat műszaki rajzait, a könyvelési stb. osztály dolgozója pedig a vállalat bérelszámolási munkáit végezze munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében.

c) Nem változtat a *b)* pontban foglaltakon az a körülmény, hogy egyes esetben a munkáltatói jogkört a felügyeleti vagy más szerv gyakorolja. Pl. a miniszter alkalmazza a vállalat magasabb vezetőállású dolgozóit, de munkaviszonyuk az adott vállalatnál áll fenn; a vállalat a munkahelyük, illetőleg munkáltatójuk és nem a minisztérium. Vagy pl. ismert, hogy egy-egy tanácsi szerv (szakigazgatási szerv, járási hivatal, kerületi hivatal) közvetlen felügyelete alá több intézmény tartozik, amelyek dolgozóival (vagy azok közül a vezetőkkel) szemben a munkáltatói jogkört gyakorolja. Mindkét példa szerinti esetben előfordulhat, hogy a miniszter, tanácsi szerv stb. ugyanazon dolgozót alkalmazza a felügyelete alá tartozó vállalatokhoz, intézményekhez, az egyik helyen főfoglalkozás a másik helyen pedig másodállás (vagy mellékfoglalkozás) keretében. Ez esetben — eltekintve a munkáltatói jogkört gyakorló azonosságtól — a munkaviszony alanyaként az „A", „B" stb. vállalatot, az egyes iskolákat, kórházat, rendelőintézetet stb. kell tekinteni.

* Szövegét „MüM. R."-rel jelöljük.

2. Összeférhetetlenség

Tilos olyan második vagy további munkaviszony, vagy munka végzésére irányuló egyéb jogviszony létesítése, amely a dolgozó munkájával összeférhetetlen.
(Mt. 32. § első mondat.)
Nem szabad a hatóságnál, illetőleg az irányító ellenőrző vagy felügyeleti szervnél alkalmazott dolgozót az alárendelt vagy ellenőrzött szervnél sem munkaviszony, sem egyéb jogviszony alapján foglalkoztatni. E korlátozás nem vonatkozik a szerzői jog szerinti védelemben részesülő alkotó munkára.
A felügyeleti szerv vezetője az első bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazása alól felmentést adhat.
(Mt. V. 35. § (1)—(2) bek.)

a) Általában összeférhetetlen az olyan másodállás, mellékfoglalkozás vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, ha annak folytán a munkavégzésre olyan vállalatnál stb. kerülne sor, amellyel a dolgozó vállalata gazdasági (termelési, kereskedelmi stb.) vagy egyéb elszámolási (üzleti) kapcsolatban áll.

b) Ilyképpen pl. a megrendelő és szállító, a beruházó és kivitelező stb. vállalatok egymás dolgozóit általában sem munkaviszony, sem egyéb jogviszony keretében nem foglalkoztathatják, illetőleg tevékenységükért munkabért (díjazást, prémiumot — jutalmat, jutalékot stb.) nem adhatnak, a dolgozói el nem fogadhatnak.

c) A felügyeleti szervnél (Mt. V. 125. § (2) bek. *b)* pont) dolgozó részére a szerv vezetője által második vagy további munkaviszony létesítésére adott engedély [Mt. V. 34. § (1) bek.] nem jelenti egyben az Mt. V. 35. § (2) bekezdése szerinti felmentést, kivéve ha az engedély ezt kifejezetten tartalmazza.

3. Másodállás, mellékfoglalkozás engedélyezése

A dolgozó második vagy további munkaviszonyt csak vállalata előzetes írásbeli engedélyével létesíthet.
(Mt. V. 34. § (1) bek.)

A másodállásra vagy mellékfoglalkozásra irányuló — engedély nélkül kötött — munkaszerződés érvénytelen. Visszavonás hiányában is hatályát veszti az engedély, ha a dolgozónak az engedélyt adó vállalattal fennálló munkaviszonya megszűnik. (MüM. R. 1. § (2) bekezdéssel kiegészített 5/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet).

A hozzájárulás megadása vagy megtagadása, illetőleg a már megadott hozzájárulás visszavonása a munkáltatói jogkört gyakorló vezető mérlegelési jogkörébe tartozik; emiatt tehát munkaügyi vita nem indítható [9/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 1. § (3) bekezdés].

4. A munkaszerződés írásbafoglalásának követelménye

A másodállás, valamint a mellékfoglalkozás létesítésére szóló munkaszerződést írásba kell foglalni.

(MüM. R. 1. § (2) bekezdéssel kiegészített 5/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet.)

Miután a másodállás és mellékfoglalkozás munkaviszony, az ilyen (második) munkaviszonyra történő alkalmazás — az első vállalattól szükséges írásbeli engedélytől és a MüM. R-ben foglaltaktól eltekintve — semmiben nem tér el az egyéb (másutt munkaviszonyban nem álló) dolgozó alkalmazásától. Tehát a munkaszerződésben meg kell határozni a dolgozó munkakörét és személyi alapbérét.

5. Másodállás, mellékfoglalkozás bejegyzése a munkakönyvbe

A másodállást vagy mellékfoglalkozást folytató dolgozó munkakönyvét az első állást, illetve főfoglalkozást nyújtó munkáltatónál kell megőrizni. [12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet 29. § (1) bek.]

A másodállásként vagy mellékfoglalkozásként betöltött munkaviszony adatait a munkakönyvbe be kell jegyezni, e célból a munkakönyvet őrző vállalat írásbeli megkeresésére köteles a dolgozó munkakönyvét rendelkezésre bocsátani, azt nyolc napon belül a munkakönyvet őrző vállalathoz vissza kell küldeni. [MüM. R. 3. §-sal módosított 12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet 29. §-ának (2) bekezdése.]

Másodállás vagy mellékfoglalkozás megszűnése esetén, amennyiben a MIL-lap kiállításának feltételei fennállnak, ugyanúgy MIL-lapot kell kiállítani és azt meg kell küldeni a dolgozó vállalatának.

6. A munkaszerződés korlátai

Az a dolgozó, akinek teljes munkakör betöltésére szóló másodállása van, és így díjazását a teljes törvényes munkaidőnek megfelelően állapították meg, mellékfoglalkozást nem létesíthet. [MüM. R. 1. § (2) bekezdésével kiegészített 5/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet.]

Csak egy másodállás és csak olyan munkakörben és munkakörre létesíthető, amelyben a munka jellegéből adódóan a feladatok elvégzése nem kívánja meg a munkahelyen való állandó jelenlétet. [Mt. V. 34. § (3) bekezdés első mondat.]

a) Annak a feltételnek, hogy a munkahelyen való állandó jelenlétet a munka jellege nem kívánja meg, mindkét munkakörben fenn kell állnia: pl. a vállalat műszaki fejlesztési osztályán dolgozó beosztott mérnök nem vállalhat kutatói munkakörben másodállást és viszont. E rendelkezés alapján megengedett másodállás vállalása a vezetői munkakörökben [Mt. V. 111. § (2) bekezdés], valamint

b) az Mt. V. 37. § (1) bekezdésében említett azokban a munkakörökben, amelyekben a miniszter a munkaügyi miniszterrel egyetértésben engedélyezte, hogy a dolgozó a munkaidőnek csak egy részét töltse a kijelölt munkahelyen.

Mellékfoglalkozás — több mellékfoglalkozás esetén is — csak olyan időre létesíthető, hogy — az első munkaviszony munkaidejét is figyelembevéve — a dolgozó összes munkaviszonyaiban a rendes munkaideje havi átlagban a háromszáz órát ne haladja meg. [Mt. V. 34. § (4) bek.]

Ha a dolgozó valamely munkaviszonyában a munkaidő heti negyvennyolc óránál rövidebb, az Mt. V. 34. § (4) bekezdésében előírt háromszáz órát ennek arányában csökkenteni kell. [MüM. R. 1. § (2) bekezdésével kiegészített 5/1967. (X. 8.) MüM sz. rendelet.]

c) A 300 óra a heti 48 órás munkaidőt veszi alapul, így a 300 óra lényegében az átlagos napi 8 órán felül még napi 4 órai elfoglaltságot enged. Természetesen a 300 óra számításánál az esetleges másodállást is figyelembe kell venni, ha a másodállást a munkakörre megállapított törvényes munkaidőnek csak egy részére (napi 2, 3 vagy 4 órára) létesítették; tehát akinek már van egy — teljes vagy legalább napi 4 órás munkaidejű — másodállása, mellékfoglalkozást nem vállalhat! Kivéve a 29/1967. (Eü. K. dec. rk.) EüM sz. utasításban foglalt rendelkezéseket.

d) Az Mt. V. 17. § (3) bekezdésének rendelkezése szerint mód van arra, hogy a dolgozót a munkakörre megállapított munkaidőnek csak egy részére (napi 2, 3, 4 stb. órára) alkalmazzák. Ellenkező kikötés hiányában tehát a másodállásban is törvényes munkaidőre szól a dolgozó alkalmazása; munkabérét is teljes (pl. napi 8 órás) munkaidőnek megfelelően kell megállapítani, de annak — az Mt. V. 34. § (3) bekezdésének rendelkezése alapján — fele összege illeti.

e) A *d)* alatt mondottakból, valamint a bérfizetési korlátozásról szóló szabályból (Mt. V. 34. § (3) bek.) következik, hogy ha a dolgozó „első" munkaviszonya megszűnik, az addigi „másodállású" munkaviszony munkaideje gyakorlatilag is azonos lesz a törvényes, illetve a megállapodás szerinti munkaidővel; ezért a dolgozót most már nem a fél, hanem a munkaszerződés szerinti munkabér teljes összege megilleti. Ilyképpen a másodállás keretében dolgozót foglalkoztató vállalatnak mindig számolnia kell azzal, hogy ha a dolgozó első munkaviszonya — akár az illető vállalat, akár a dolgozó saját elhatározása nyomán — megszűnik, az addigi másodállás a törvényes, illetőleg a megállapodás szerinti munkaidőnek megfelelő „rendes" munkaviszonnyá alakul át a megfelelő, teljes összegű munkabér fizetésének kötelezettsége mellett. (Pl. a dolgozó az „A" vállalatnál 4000 Ft-os munkabérrel áll munkaviszonyban, a „B" vállalatnál pedig csak 3800 Ft-os bérű munkakört tölt be a másodállás keretében, amiért csak 1900 Ft kerül kifizetésre: ha munkaviszonya az „A" vállalatnál megszűnik, akkor a „B" vállalatnál munkaideje teljes lesz és teljes összegű munkabérre, tehát a 3800 Ft-ra lesz jogosult.) Ugyanez a helyzet, ha a dolgozó — a munkáltató vállalatok hozzájáru-

lásával — munkaviszonyain változtat és a másodállású munkaviszonyát „rendes", az addigi első munkaviszonyát pedig másodállású munkaviszonnyá alakítja át. Ez esetben az előbbi példát alapulvéve az „A" vállalatnál 2000, a „B" vállalatnál pedig 3800 Ft-os munkabér illeti meg a dolgozót.

7. Jogok és kötelezettségek

a) A másodállás és a mellékfoglalkozás önálló munkaviszony, ebből következik, hogy azok a rendelkezések, amelyek a munkaviszonyra (a munkaviszony létesítésére, a munkaszerződés megkötésére, módosítására, megszüntetésére) általában vonatkoznak, természetszerűleg vonatkoznak a másodállásra és a mellékfoglalkozásra is. Ugyancsak ebből következik, hogy a dolgozót megilletik és terhelik mindazok a jogok és kötelezettségek, melyek az általános rendelkezések szerint a munkaviszonyban álló dolgozókat megilletik és terhelik. Különbség csak annyiban adódik, amennyiben a másodállás és a mellékfoglalkozás jellegéből következik (pl.: ha jogszabály meghatározott munkakörökben a munkaszerződés érvényességéhez a felügyeleti vagy más szerv hozzájárulását kívánja meg, vagy ha a vállalat a dolgozót a munkakörére megállapított teljes munkaidőnek csak egy részére alkalmazza, ilyen esetben a munkabért a meghatározott részmunkaidő alapulvételével kell megállapítani, vagy jogszabálysértő a kollektív szerződésbe felvett olyan szabályozás, hogy másodállásban vagy mellékfoglalkozásban foglalkoztatott dolgozó nem részesíthető jutalomban vagy nem kaphat nyereségrészesedést, kivéve ha egyéb munkaviszonyában sem részesülhetne pl. valamely más kizáró ok miatt).

Minden munkaviszonyban, s különállóan vizsgálva a dolgozót megilletik azok a járandóságok, amelyek a munkaviszonnyal kapcsolatosak, hacsak a jogszabály nem rendel eltérést.

b) A fentiekből következik, hogy a dolgozót a részére járó szabadság (évi rendes szabadság és a tanulmányi szabadság) minden munkaviszonyában megilleti. Minden munkaviszonyban különállóan kell azonban elbírálni a dolgozót megillető pótszabadság mértékét, illetőleg azt, hogy a tanulmányi szabadságból mennyi időre kell a dolgozónak átlagkeresetet fizetni.

Ha a dolgozót az egyes munkaviszonyokban eltérő mértékű szabadság illeti meg bármilyen okból, akkor a dolgozó köteles a munkakörét ellátni abban a munkaviszonyában, amelyben már szabadságra nem jogosult akkor is, ha a másik munkaviszonyában a szabadságát tölti (Mt. 42. §-hoz 229. Mü M számú állásfoglalás).

c) Az Mt. V. 28. § (2) bekezdés rendelkezése szerint a másodállású (mellékfoglalkozású) munkaviszony vállalat általi felmondásánál a felmondási tilalmak, korlátozások figyelmen kívül hagyandók. Vagy pl. nyilván nem jár a második munkaviszonyban gyermekgondozási segély, jubileumi jutalom pedig csak akkor, ha az egymást követő „második" munkaviszonyokban is elérte a dolgozó a 25 évet. Vagy pl. a másodállásból vagy mellékfoglalkozásból történő elbocsátás — a hátrányos következményeket illetően — „automatikusan" nem hat ki az első állásra; ez persze nem zárja ki azt, hogy (bármely büntetésről szóló) fegyelmi határozat alapját képező kötelezettségszegés címén esetleg ne kerüljön sor a felelősségvonásra az első állás szerinti vállalatnál is. (Mindez áll fordítva is, azaz arra az esetre, amikor a felelősségrevonásra a dolgozó első állásában kerül sor.)

d) Ha a dolgozónak főállásában munkabéréből levonandó tartozása áll fenn, a másodállás, mellékfoglalkozás után járó díjazás is a főállásban kapott munkabérrel esik egy tekintet alá és a tartozás levonása abból ugyanúgy eszközölhető.

e) A másodállás után az egyébként járó személyi alapbérnek csak a fele jár. [Mt. V. 34. § (3) bek. második mondat.]

A dolgozót a másodállásban betöltött munkaköre alapján kell besorolni, s munkabérét ugyanolyan módon kell megállapítani, mintha másutt munkaviszonyban nem állna (főfoglalkozása nem volna). Pl. ha az adott munkaköri bértétel 3200—5000 Ft, e bérhatárok közötti összegben kell megállapítani a dolgozó személyi alapbérét. Ha ez az összeg pl. 3600 Ft, a kifizetésre kerülhető munkabérösszeg az alábbiak szerint alakulhat:

ha a betöltött munkakör a teljes (napi 8 stb. órás) munkaidőnek megfelelő feladatkör ellátását kívánja meg, a példázott 3600 Ft-nak a fele, azaz 1800 Ft kerülhet kifizetésre;

ha az ellátandó feladatkör munkaidő igényére tekintettel az alkalmazás pl. napi 4; 2 stb. órai munkaidőre történik, a személyi alapbér — 3600 Ft alapulvételével — a 4 órának megfelelő 1800, illetőleg a 2 órának megfelelő 900 Ft lesz, s így annak a fele, azaz 900, illetőleg 450 Ft kerülhet kifizetésre.

Ha azonban a dolgozó fizetés nélküli szabadsága idején másodállásban a teljes (napi 8 stb. órás) munkaidőnek megfelelő feladatkört ellátja (pl. a tartós külföldi szolgálatra kihelyezett dolgozó házastársának külképviseleti vagy kirendeltségi munkavállalása esetén) teljes fizetés jár.

Mellékfoglalkozás esetén a személyi alapbér megállapítása — az Mt. V. 17. § (3) bek. rendelkezésnek megfelelően — a fentiekhez hasonlóan történik. Ha tehát az alapul vett munkabérösszeg 3600 Ft, akkor a napi 4 órás munkaidő esetén 1800, 3 órás munkaidőnél 1350 Ft, 2 órás munkaidőnél 900, 1 órás munkaidőnél pedig 450 Ft a személyi alapbér összege.

II.

MUNKAVÉGZÉSRE IRÁNYULÓ EGYÉB JOGVISZONY

1. Létesítésének előfeltétele

Ha a dolgozó munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt kíván létesíteni, köteles ezt vállalatánál nyolc nappal előbb írásban bejelenteni. Ha az egyéb jogviszony létesítése a dolgozó munkájával összeférhetetlen, a vállalat a jogviszonyt — felmentés hiányában — köteles megtiltani. A felmentésre az Mt. V. 35. § (2) bekezdése az irányadó.

Az a vállalat, amelyikkel az (1) bekezdés szerint bejelentett jogviszony létrejött, köteles

a szerződés tárgyáról és a megállapított díjazásról, illetőleg annak későbbi módosításairól a dolgozó vállalatát írásban értesíteni.

Nem kell bejelentést tenni, illetőleg értesítést adni a jogviszony létesítéséről, ha az

— magánszemélyek között jött létre, kivéve ha jogviszonyt hatósági engedélyhez kötött tevékenység körében — pl. kisiparossal, kiskereskedővel — létesítik, vagy

— ingyenes (pl. társadalmi munka) vagy

— hat napot meg nem haladó fizikai, vagy egyszerű ügyviteli jellegű (pl. leírás, másolás) munka végzésére vonatkozik, vagy

— szerzői jogi védelemben reszesülő alkotó munkára létesül, vagy

— a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről szóló jogszabály alapján adott megbízás, vagy

— havi tizenhat órát meg nem haladó oktatói munkában vizsgabizottságban (érettségi elnök, szakmunkás vizsgabizottság) való közreműködésre, valamint jogszabályon alapuló bíráló bizottságban való részvetelre vonatkozik. [Mü M R. 2 §-sal kiegészített 5/1967. (X. 8.) Mü M sz. rendelet 18/A. §]

a) Az Mt. 34. § (1) bek. rendelkezése szerint a dolgozó a munkaidőt a részére kijelölt helyen munkában köteles tölteni. Ebből következik, hogy a munkarend szerinti munkaidő alatti tevékenységre irányuló jogviszony létesítéséhez, illetőleg munkavégzéshez a dolgozó köteles munkáltatójától engedélyt kérni. Eszerint kell eljárni akkor is, ha munkaviszonyban álló dolgozó szövetkezeti tagsági viszonyt is létesít, valamint szakértői tevékenység ellátása esetén.

b) A vállalat a vele munkaviszonyban álló dolgozóval munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt nem létesíthet, ha ez a túlmunka elrendelésére vonatkozó korlátok megkerüléséhez vagy a dolgozó egyéb érdekei sérelmére vezetne. (Mt. V. 36. §.)

Ha tehát pl. a kollektív szerződés a havonta egy dolgozó által végezhető túlmunkát 8 órában állapította meg, s meghatározta azokat az eseteket is, amelyek fennforgása címén a túlmunka elrendelhető, a dolgozót munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony (pl. megbízás) keretében sem lehet munkakörébe tartozó feladat végzésére

— 8 órát meghaladóan, vagy

— olyan esetre foglalkoztatni, amely fennforgása miatt a túlmunkát elrendelni nem lehetne.

c) A munkakörébe tartozó feladatok elvégzésére a vele munkaviszonyban álló dolgozóval a vállalat munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt nem létesíthet. [5/1967. (X. 8.) Mü M számú rendelet 18. § (1) bekezdés]

Tehát pl. a műszaki rajzolóval nem lehet munkakörébe tartozó rajzolási munkákat, a rakodóval rakodási munkát munkaviszonyon kívül (tehát nem túlmunkaként) végeztetni.

d) Ha a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony a dolgozó munkaviszonyával összeférhetetlen, emiatt a vállalatnak a jogviszony létesítését abban az esetben is meg kell tiltania, ha az díjkitűzés formáját ölti.

Pl. ha a dolgozó valamely vállalat által nyilvánosan eladásra kínált elfekvő készletet saját vállalata számára veszi meg és ezért az értékesítő vállalattól jutalékot kér, illetőleg fogad el. Fennáll az összeférhetetlenség ez esetben akkor is, ha előzetesen kitűzött díjat fogad el a dolgozó.

e) A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítéséhez a dolgozó előzetes írásbeli bejelentése szükséges — ha jogszabály kivételt nem tesz. Ha a fentieket a dolgozó elmulasztja, munkaviszonyából folyó kötelezettségét megszegi, ezáltal fegyelmi vétséget követ el, mely miatt fegyelmileg felelősségre vonható.

2. A megállapodás írásba foglalása

Ha jogszabály egyébként nem írja elő, a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítése esetén a szerződést akkor is írásba kell foglalni, ha

a) időtartama harminc napnál hosszabb vagy

b) a munkában töltött idő nem mérhető, de a dolgozó díjazása eléri az adott munkakörre megállapított havibér alsó határának legalább a felét, vagy

c) ha ugyanaz a dolgozó ugyanazzal a foglalkoztatóval hat hónap alatt több ízben létesít jogviszonyt és ezek összevont figyelembevétele esetén az a) vagy b) pontban foglalt feltételek fennállnak.

A szerződésben tüzetesen meg kell jelölni az elvégzendő feladatot, valamint az érte járó díjazást is. [Mü M. R. 2. §-sal kiegészített 5/1967. (X. 8.) Mü M sz. rendelet.]

3. Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony díjazása

Ha a dolgozó munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján végez a vállalat részére munkát — hacsak a jogszabály másként nem rendelkezik —, ugyanúgy kell díjazni, mintha munkaviszony keretében dolgozott volna. [5/1967. (X. 8.) Mü M számú rendelet 18. § (2) bek.]

a) A díjazás megállapításánál az adott munkavégzést össze kell hasonlítani egy olyan munkakör bértételével, illetőleg annak besorolási feltételével, amely a dolgozó esetében alkalmazásra kerülne akkor, ha munkavégzése munkaviszony keretében történne. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a tevékenység, a feladat ellátása — hozzávetőlegesen — milyen munkaidőt igényel. Mindezek alapulvételével kerülhet sor a díjazás konkrét összegének meghatározására annak szem előtt tartásával, hogy az nem lehet több, mintha a munkavégzésre munkaviszony keretében kerülne sor. Természetesen a csak munkaviszonyban állókat megillető juttatások (pl. szabadság) a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottak részére nem adhatók.

b) Ha a munkavégzés díjazását külön jogszabály állapítja meg (pl. fordítói, szakértői, lektorálási díj) az abban foglaltakat kell alkalmazni. Ha pedig az adott tevékenység folytatásához valamely hatósági engedély stb. szükséges (pl. szakértői névjegy-

zékbe felvétel), úgy azt a foglalkoztatásra vonatkozó megállapodás előtt ellenőrizni kell. Mindezek nem érintik azt a jogszabályt, hogy az OMFB témabizottságok vezetőjét és tagjait kiváló elméleti és gyakorlati szakemberek sorából az OMFB elnöke nevezi ki és őket az OMFB elnöke a ténylegesen végzett munka arányában díjazza. [1003/1962. (I. 27.) Korm. sz. határozat az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság szervezetéről és működéséről.]

III.

A MUNKABÉREK (DÍJAZÁSOK) KIFIZETÉSE

A vállalat munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján teljesített munkáért a dolgozónak munkabért és más díjazást csak a bérköltség és a részesedési alap, költségvetési rendszerben gazdálkodó szervek esetében pedig a béralap és a jutalmazási, valamint a pénzügyminiszter által meghatározott egyéb keret terhére fizethet.

Más vállalat részére a bérköltség és a részesedési alap terhére semmiféle címen (pl. célprémium, jutalom, költségtérítés stb.) sem szabad kifizetést teljesíteni. [7/1967. (X. 8.) Mü M sz. rendelet 11. §.]

A rendelkezésekből következik az is, hogy egyrészt a vállalattal munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem álló személy részére sem lehet pl. célprémiumot kifizetni, másrészt, hogy a szakértői stb. megbízás díjazása költség címén nem számolható el. Kivételt képez az az eset, amikor jogszabály ad erre lehetőséget, pl. a részesedési alap terhére az üzemorvos részére fizethető nyereségrészesedés.

IV.

A MÁSODIK ÉS TOVÁBBI MUNKAVISZONYOK, VALAMINT A MUNKA VÉGZÉSÉRE IRÁNYULÓ EGYÉB JOGVISZONYOK FELÜLVIZSGÁLATA

A vállalatok [Mt. V. 125. § (2) bekezdésének c) pontja] 1971. szeptember 30-ig kötelesek felülvizsgálni az általuk másodállásban, mellékfoglalkozásban, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatottakkal korábban létesített jogviszonyokat a következő szempontok szerint:

a) a jogviszony fenntartása szükséges-e, nemleges esetben haladéktalanul intézkedni kell a jogviszony megszüntetése iránt:

b) a fennmaradó szerződések a jogszabályoknak megfelelnek-e, az érvénytelen szerződésekkel kapcsolatban az Mt. V. 20. §-a szerint kell eljárni.

A vizsgálat után fenntartható jogviszonyokat, amennyiben azt a jelen jogszabály elrendeli, írásba kell foglalni és be kell jelenteni. [5/1967. (X. 8.) Mü M sz. rendelet 17 B. §, 18/A. §, 18/B. §, Mü M. R. 4. §]

a) Indokolatlan, ha munkaerő vagy szakemberhiány stb. miatt a vállalat más vállalat dolgozóját másodállás, mellékfoglalkozás vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatja, ugyanakkor — ugyanolyan minőségben és tevékenységi körben — saját dolgozójának másutt történő munkavégzésére engedélyt ad. Pl. az „A" vállalat a „B" vállalat dolgozóját műszaki ellenőrként foglalkoztatja másodállásban stb., ugyanakkor a saját műszaki ellenőre másodállásban stb. munkát végez egy másik, vagy éppen a „B" vállalatnál.

b) Az engedélyek és azok alapján kötött szerződések felülvizsgálatának elmulasztása miatt jogszabályellenesen másodállásban vagy mellékfoglalkozásban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban való foglalkoztatás szabálysértés, és az elkövető a 17/1968. (V. 14.) Korm. sz. rendelet 75. § (1) bek. *b)* pontja alapján felelősségre vonható.

c) Ha adott esetben a munkabér vagy díjazás megállapítása, illetőleg elszámolása tévesen vagy jogszabálysértően történt, intézkedni kell — a jogszabályok keretei között — a többletbér (díjazás) visszafizettetéséről.

A Munkaügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium

közös közleménye

a költségvetési szerveknél a kezdő szakemberek munkabérének megállapításáról

A vállalatok munkásai és alkalmazottai alapbérének megállapítására vonatkozó 7/1971. (IV. 1.) Mü M számú rendelet 6. § (7) bekezdése hatályon kívül helyezte a kezdő szakemberek munkabérének megállapításáról szóló, a 111/1967. (15) és a 110/1969. (12) Mü M számú utasításokkal módosított 119/1960. (13) Mü M számú utasítást. Ennek folytán a költségvetési rendszerben a gazdálkodó szerveknél (ideértve a folyószámlás szerveket is), a kezdő szakemberek személyi alapbérét az ügyintézői, illetve ügyviteli állománycsoportban az iskolai végzettségüknek és munkakörüknek megfelelő legalacsonyabb bérhatárainak figyelembevételével kell megállapítani.

Pénzügyminisztérium Közgazdasági és Költségvetési Főosztály

Munkaügyi Minisztérium Bérgazdálkodási Főosztály

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72310 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 16. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. OKTÓBER 5

TARTALOM

Személyi rész 195

Törvények, rendeletek, határozatok

1971. évi 19. tvr. Külkereskedelmi Főiskola létesítéséről 196

1971. évi 20. tvr. A művészeti főiskoláknak egyetemi jellegű főiskolákká átszervezéséről 196

1971. évi 21. tvr. Kaposváron Mezőgazdasági Főiskola létesítéséről 196

1971. évi 22. tvr. Nyíregyházán Mezőgazdasági Főiskola létesítéséről ... 196

1034/1971. (IX. 8.) Korm. határozat A Külkereskedelmi Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a budapesti Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskola átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről 197

1035/1971. (IX. 8.) Korm. határozat A kaposvári Mezőgazdasági Főiskola irányításáról, kari tagozódásáról és képzési idejéről 197

1036/1971. (IX. 8.) Korm. határozat A nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola irányításáról, kari tagozódásáról és képzési idejéről 197

1037/1971. (IX. 8.) Korm. határozat A keszthelyi Agrártudományi Egyetemen Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kar létesítéséről, valamint a keszthelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum megszüntetéséről 198

1038/1971. (IX. 8.) Korm. határozat A Kertészeti Egyetemen Kertészeti Főiskolai Kar létesítéséről 198

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetének pályázati felhívása 199

A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása 199

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 200

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 200

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 200

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

a Magyar Földrajzi Társaság fennállásának 100. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül *Kádár Lászlónak*, a földrajztudományok doktorának, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata;

Koltai Jánosnak, a földrajztudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete tudományos osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata

kitüntetést adományozta.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1971. évi 19. számú törvényerejű rendelete

Külkereskedelmi Főiskola létesítéséről

1. §. A Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskola átszervezésével Budapesten Külkereskedelmi Főiskolát (a továbbiakban: Főiskola) kell létesíteni.

2. §. A Főiskola feladata a külkereskedelmi vállalatok, a külkereskedelmi joggal felruházott vállalatok, a külkereskedelmi intézmények számára

— a külkereskedelmi ügyletek előkészítésére, megkötésére és lebonyolítására, ezen belül piackutatói, propaganda, fuvarozási és devizális tevékenységgel kapcsolatos feladatok,

— a külkereskedelmi kapcsolattartás és az idegen nyelvű külkereskedelmi levelezési feladatok ellátására és irányítására alkalmas szakemberek képzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók

— a Külkereskedelmi Áruforgalmi szakon „külkereskedelmi üzemgazdász",

— a Külkereskedelmi Idegen Nyelvű Levelező szakon „külkereskedelmi idegen nyelvű levelező" oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskolát főigazgató vezeti.

5. §. Ez a törvényerejű rendelet 1971. szeptember hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról, valamint a Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskola átszervezésével kapcsolatban szükséges átmeneti intézkedések megtételéről a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1971. évi 20. számú törvényerejű rendelete

a művészeti főiskoláknak egyetemi jellegű főiskolákká átszervezéséről

1. §. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, a Magyar Képzőművészeti Főiskola, a Magyar Iparművészeti Főiskola, valamint a Színház- és Filmművészeti Főiskola az 1971. évi szeptember hó 1. napjától kezdődő hatállyal egyetemi jellegű főiskolákként folytatják működésüket.

2. §. (1) Ez a törvényerejű rendelet 1971. szeptember hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a művelődésügyi miniszter gondoskodik.

(2) Az 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 1. számú melléklete az 1. §-ban foglaltaknak megfelelően módosul.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1971. évi 21. számú törvényerejű rendelete

Kaposváron Mezőgazdasági Főiskola létesítéséről

1. §. (1) A kaposvári Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum átszervezésével Mezőgazdasági Főiskolát kell létesíteni.

(2) A főiskola neve: Mezőgazdasági Főiskola, Kaposvár (a továbbiakban: Főiskola).

2. §. A Főiskola feladata:

— a mezőgazdasági üzemek,

— mezőgazdasági, illetőleg mezőgazdasági jellegű vállalatok,

— szakigazgatási szervek, intézetek, intézmények részére mezőgazdasági szakemberek — üzemmérnökök — képzése és továbbképzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskola karokra tagozódik. A Főiskolán működő karokat a Minisztertanács állapítja meg.

5. §. A Főiskolát főigazgató vezeti. A karok élén igazgatók állnak.

6. §. Ez a törvényerejű rendelet 1971. szeptember hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1971. évi 22. számú törvényerejű rendelete

Nyíregyházán Mezőgazdasági Főiskola létesítéséről

1. §. (1) A nyíregyházi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum átszervezésével Mezőgazdasági Főiskolát kell létesíteni.

(2) A Főiskola neve: Mezőgazdasági Főiskola, Nyíregyháza (a továbbiakban: Főiskola).

2. §. A Főiskola feladata:

— a mezőgazdasági, kertészeti, gépészeti vállalatok, termelőszövetkezetek, szakigazgatási szervek, intézetek, intézmények, továbbá

— a mezőgazdasági repülőgépek üzemelését végző szervek részére mezőgazdasági szakemberek — üzemmérnökök — képzése és továbbképzése.

3. §. A tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

4. §. A Főiskola karokra tagozódik. A Főiskolán működő karokat a Minisztertanács állapítja meg.

5. §. A Főiskolát főigazgató vezeti. A karok élén igazgatók állnak.

6. §. Ez a törvényerejű rendelet 1971. szeptember hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Losonczi Pál s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1034/1971. (IX. 8.) számú határozata

a Külkereskedelmi Főiskola irányításáról, képzési idejéről, valamint a budapesti Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskola átszervezésével kapcsolatos átmeneti intézkedésekről

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Külkereskedelmi Főiskola (továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1971. évi 19. számú törvényerejű rendelet 5. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza.

1. A Főiskola a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt áll.

2. A főigazgatót és a főigazgató helyetteseit — a külkereskedelmi miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a művelődésügyi miniszter bízza meg három évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

3. A Főiskola nappali tagozatán a képzési idő három év.

4. A művelődésügyi miniszter a képzés irányítása során a szakmai követelmények érvényre juttatásáról a külkereskedelmi miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

5. A Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskolának

a) az 1970/71. tanévben I. és II. évfolyamos hallgatói a Főiskolán folytatják, illetőleg fejezik be tanulmányaikat, és sikeres államvizsga letétele esetén a Külkereskedelmi Áruforgalmi szakon „külkereskedelmi üzemgazdász", a Külkereskedelmi Idegen Nyelvű Levelező szakon pedig „külkereskedelmi idegen nyelvű levelező" oklevelet kapnak.

b) A Felsőfokú Külkereskedelmi Szakiskola 1970/71. tanévben végző, vagy korábban abszolutóriumot szerzett hallgatói az államvizsgát, illetve javító vagy ismételt államvizsgát a Főiskolán tehetik le, és részükre — az államvizsga sikeres letétele esetén — a Főiskola felsőfokú szakiskolai oklevelet állít ki.

6. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1035/1971. (IX. 8.) számú határozata

a kaposvári Mezőgazdasági Főiskola irányításáról, kari tagozódásáról és képzési idejéről

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a kaposvári Mezőgazdasági Főiskola (továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1971. évi 21. számú törvényerejű rendelet 4. és 6. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza:

1. A Főiskola a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter felügyelete alatt áll.

2. A Főiskola az alábbi karokra tagozódik:
Általános Állattenyésztési Kar,
Baromfi és Egyéb Kisállattenyésztési Kar.

3. A főigazgatót, a főigazgató helyettesét (helyetteseit), a karok igazgatóit, igazgatóhelyetteseit — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bízza meg, három évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

4. A képzési idő a nappali tagozaton három év.

5. A kaposvári Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum megszűnik, az 1969/70-es tanévtől kezdve felvett hallgatói a Főiskolán a főiskolai tantervek alapján folytatják és fejezik be tanulmányaikat és sikeres államvizsga letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

6. A kaposvári Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban az 1970/71. tanévben végző, illetve a már korábban végbizonyítványt szerzett hallgatók államvizsgát a Főiskolán tehetnek, és — az államvizsga sikeres letétele után — szaktechnikusi oklevelet kapnak.

7. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni. Ezzel egyidejűleg a 12/1962. (V. 5.) Korm. számú rendelet melléklete megfelelően módosul.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1036/1971. (IX. 8.) számú határozata

a nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola irányításáról, kari tagozódásáról és képzési idejéről

A felsőoktatási intézményekről szóló 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelet 10. §-ának (1) bekezdésében, valamint a nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola (továbbiakban: Főiskola) létesítéséről szóló 1971. évi 22. számú törvényerejű rendelet 4. és 6. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány az alábbiakat határozza:

1. A Főiskola a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter felügyelete alatt áll.

2. A Főiskola az alábbi karokra tagozódik:

Kertészeti Kar,

Mezőgazdasági Gépészeti Kar.

3. A főigazgatót, a főigazgató helyettesét (helyetteseit), a karok igazgatóit, igazgatóhelyetteseit — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a Főiskola oktatói közül a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bízza meg, három évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

4. A képzési idő a nappali tagozaton három év.

5. A nyíregyházi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum megszűnik, az 1969/70-es tanévtől kezdődően felvett hallgatói a Főiskolán a főiskolai tantervek alapján folytatják és fejezik be tanulmányaikat és sikeres államvizsga letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

6. A nyíregyházi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban az 1970/71. tanévben végző, illetve a már korábban végbizonyítványt szerzett hallgatók államvizsgát a Főiskolán tehetnek, és — az államvizsga sikeres letétele után — szaktechnikusi oklevelet kapnak.

7. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni. Ezzel egyidejűleg a 12/1962. (V. 5.) Korm. számú rendelet melléklete megfelelően módosul.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1037/1971. (IX. 8.) számú határozata

a keszthelyi Agrártudományi Egyetemen Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kar létesítéséről, valamint a keszthelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum megszüntetéséről

1. A keszthelyi Agrártudományi Egyetemen — a körmendi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum átszervezésével — Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kart (továbbiakban: Kar) kell létesíteni; a Kar Körmenden működik.

2. A Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kar feladata:

— a mezőgazdasági üzemek, mezőgazdasági, mezőgazdasági jellegű vállalatok gépeinek, gépi berendezéseinek üzembehelyezésére, üzemeltetésére és javítására,

— mezőgazdasági gépműhelyek vezetésére alkalmas mezőgazdasági gépészeti üzemmérnökök képzése és továbbképzése.

3. A Kar nappali tagozatán a képzési idő három év.

4. A hallgatók a tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsga letétele esetén a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

5. A Kar élén igazgató áll. Az igazgatót és helyetteseit — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a Kar oktatói közül a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bízza meg három évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

6. A keszthelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum és a körmendi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum az 1970/71. tanév végével megszűnik, az 1969/70-es tanévtől kezdődően felvett hallgatók az egyetemen főiskolai tantervek alapján folytatják és fejezik be tanulmányaikat, és sikeres államvizsga letétele esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

7. Azok, akik a keszthelyi vagy a körmendi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban az 1970/71. tanévben végeznek vagy a már korábban végbizonyítványt szerzett hallgatók államvizsgát, illetőleg javító vagy ismételt államvizsgát az egyetemen tehetnek, és — az államvizsga sikeres letétele esetén — szaktechnikusi oklevelet kapnak.

8. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni. Ezzel egyidejűleg az 1029/1970. (VIII. 7.) Korm. számú határozat 2. pontja a határozat 1. pontjában foglaltakkal kiegészül, a 12/1962. (V. 5.) Korm. számú rendelet melléklete pedig megfelelően módosul.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi
Munkás-Paraszt Kormány
elnökhelyettese

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

1038/1971. (IX. 8.) számú határozata a Kertészeti Egyetemen Kertészeti Főiskolai Kar létesítéséről

1. A Kertészeti Egyetemen — a kecskeméti Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum átszervezésével — Kertészeti Főiskolai Kart (a továbbiakban: Kar) kell létesíteni. A Kar Kecskeméten működik.

2. A Kar feladata:

— a mezőgazdasági üzemek, a mezőgazdasági, mezőgazdasági jellegű vállalatok,

— a szakigazgatási szervek, továbbá intézetek, intézmények
kertészeti szakterületeit irányító üzemmérnökök képzése és továbbképzése.

3. A Kar nappali tagozatán a képzési idő három év.

4. A Karon a tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak.

5. A Kar élén igazgató áll. Az igazgatót és helyetteseit — a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben — a Kar oktatói közül a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bízza meg három évi időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

6. A kecskeméti Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum 1970/71. tanév végével megszűnik. Az 1969/70-es tanévtől kezdődően felvett hallgatók a Karon főiskolai tantervek alapján folytatják és fejezik be tanulmányaikat, és sikeres államvizsga esetén üzemmérnöki oklevelet kapnak.

7. Azok, akik a kecskeméti Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban az 1970/71. tanévben végeznek, vagy már korábban végbizonyítványt szereztek, államvizsgát, illetőleg javító vagy ismételt államvizsgát a Karon tehetnek, és — az államvizsga sikeres letétele esetén — szaktechnikusi oklevelet kapnak.

8. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1971. szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni. Ezzel egyidejűleg a 12/1962. (V. 5.) Korm. számú rendelet melléklete megfelelően módosul.

Fehér Lajos s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettese

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Központi Fizikai Kutató Intézet pályázatot hirdet kutatói (tudományos munkatársi és főmunkatársi) állások betöltésére az alábbi témakörökben.

1. Mágneses vékonyrétegek előállításával és fizikai tulajdonságainak vizsgálatával kapcsolatos kutatások számítógépeknél felhasználásra kerülő huzal-, síkfilm- és tárcsatárolók fejlesztése céljából. A pályázónak széles körű ismeretekkel kell rendelkeznie a vékonyrétegek előállításával és minősítésével kapcsolatos módszerekben, különösen az ultravákuum technikában. Ismernie kell a vékony mágneses rétegek sztatikus és dinamikus mágnesezési törvényszerűségeit.

2. Doménfizikai kutatások mágneses buboréktárolók létrehozása céljából. A pályázónak ismernie kell a domének vizsgálatára szolgáló elméleti és kísérleti módszereket, különös tekintettel a vékonyrétegekben kialakítható hengeres domének stabilitására és mozgásukkal kapcsolatos dinamikai hatásokra. Az impulzustechnika és a tárolóelektronika területén jártas pályázók előnyben részesülnek.

3. Szigetelő vékony mágneses rétegek epitaxiális növesztésével (pl. gránát egykristály rétegek) kapcsolatos kutatások, buboréktároló eszközök létrehozása céljából. A pályázónak ismeretekkel kell rendelkeznie az epitaxiális növesztés fiziko-kémiája területén és a növesztett vékony egykristályok minősítésével kapcsolatos vizsgálati módszerekben.

A pályázathoz csatolni kell a jelölt részletes tudományos önéletrajzát, az eddig megjelent tudományos közleményeinek különlenyomatait, szabadalmainak, újításainak rövid leírását. *A pályázatokat a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatójához címezve 1971. december 31-ig kell eljuttatni* a következő címre: Központi Fizikai Kutató Intézet, Budapest 114. Postafiók 49.

Budapest, 1971. július 6.

Pál Lénárd s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Kertészeti Egyetemen oktatói állások betöltésére

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet az alábbi állásokra:

Marxizmus—leninizmus tanszéken egy egyetemi tanári állásra. A kinevezendő tanár feladata a tanszékvezető irányítása mellett a „Kapitalizmus és a szocializmus politikai gazdaságtana" előadások tartása és szemináriumok vezetése; továbbá a tárgyhoz kapcsolódó tudományos kutatómunka végzése. A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

Gépesítési tanszéken egy egyetemi tanári állásra. A kinevezendő tanár feladata a tanszékvezető irányítása mellett a „Kertészeti géptan" c. tantárgy előadásai és gyakorlatai egy részének megtartása és irányítása, továbbá a szakterületéhez tartozó témákban tudományos kutatómunka végzése. A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,

— tudományos oktatómunkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését,

— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázatokhoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban,

— az oklevelek hiteles másolatát,

— születési anyakönyvi kivonatot, vagy be kell mutatni a személyi igazolványt,

— a pályázattal kapcsolatban a Kertészeti Egyetemtől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot,

— a lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatok beadásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az Egyetem rektorához kell benyújtani.

Budapest, 1971. szeptember 7.

Dr. Somos András s.k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén tanársegédi állások betöltésére

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén két egyetemi tanársegédi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik az Agrártudományi Egyetemen szerzett mérnöki diplomával rendelkeznek, és a diploma megszerzése után elsősorban ökonómiai, valamint üzemszervezési ismereteket kívánó gyakorlati vagy oktatói munkakörben jó eredménnyel dolgoztak, és megfelelő szintű jártasságot tudnak felmutatni. Kívánatos, hogy a pályázó legalább egy idegen nyelven beszéljen.

A pályázatot elnyert tanársegédek feladata lesz az Agrártudományi Egyetem Üzemtani Tanszékén részt venni a gyakorlati oktatásban, a tananyag előkészítésében, a hallgatók nevelésében és a tanszék kutatómunkájában.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M.K.5) MM—MüM sz. utasításban közölt tanársegédi illetmény jár.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektorának benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

c) A pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. augusztus 26.

Dr. Pethő György s.k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72459 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 17. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. NOVEMBER 3.

TARTALOM

Személyi rész			203
Az Akadémia Elnökségének határozatai	53/1971. sz. határozat	Az alkotmány egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozó tervezet megvitatásáról	204
	54/1971. sz. határozat	Az Akadémia Központi Hivatalának tárcaszintű kutatási főirányairól, illetve más főhatóságok kapcsolódó főirányairól szóló tájékoztató megvitatásáról	204
	55/1971. sz. határozat	A kutatóhelyek hároméves beszámoló jelentése és a középtávú tervkészítése szabályozásáról szóló tájékoztató jelentés megvitatásáról	204
	56/1971. sz. határozat	A Szovjet—Magyar Szilárdtestkutatási Vegyes Bizottság alakításáról	205
Az Akadémia főtitkárának utasítása	10/1971. MTA-F (A.K. 17.)	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala vállalatainak felügyeleti ellenőrzéséről	205
Közlemények		A Tudományos-Testületi Titkárság közleménye az MTA 1970. évi Almanachjának kiegészítéséről	205
		A Központi Igazgatási Titkárság közleménye a külföldi eredetű nemesfémtárgyak vámmentes hitelesítéséről	205
	700/2/1971. PM VI.	Számviteli közlemény a szabadalmaztatásra benyújtott újítások újítási díjának elszámolásáról	205
	413/1971. MNB	Tájékoztató az irodaház-székház építéssel kapcsolatos hiteligények kielégítésének tilalmáról	206
		Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete pályázati felhívása	206
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	206
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	207
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	207

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül *dr. Somos András* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Kertészeti Egyetem rektorának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül

Dely Pálnak, a Magyar Tudományos Akadémia Automatizálási Kutató Intézete gazdasági igazgatóhelyettesének; nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül

Ambrus Jánosnénak, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 53/1971. számú

határozata

az alkotmány egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozó tervezet megvitatásáról

(Elnökség, 1971. szeptember 28.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség megvitatta az alkotmány módosítására vonatkozó tervezetet, illetve a vitaindító javaslat elkészítésére kiküldött ad hoc bizottságnak a módosító tervezetre tett észrevételeit.

2. Az Elnökség egyetért azokkal az alapgondolatokkal, amelyek a tervezet előkészítésekor irányadók voltak, valamint a tervezet valamennyi lényeges elvi tételével. Egyetért azzal, hogy a fejlődés jelenlegi szakaszában szükség van az Alkotmány módosítására.

3. Az Elnökség a vitában elhangzottaknak megfelelő változtatással az ad hoc bizottság javaslatát fogadja el a válaszdokumentum alapjául, és megbízza az Elnököt, gondoskodjék a dokumentum elkészíttetéséről és továbbításáról.

Budapest, 1971. szeptember 29.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 54/1971. számú

határozata

az Akadémia Központi Hivatalának tárcaszintű kutatási főirányairól, illetve más főhatóságok kapcsolódó főirányairól szóló tájékoztató megvitatásáról

(Elnökség, 1971. szeptember 28.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség köszönettel tudomásul veszi a főtitkár tájékoztató jelentését az Akadémia Központi Hivatalának tárcaszintű kutatási főirányairól, illetve a más főhatóságok kapcsolódó főirányairól.

2. Hasznosnak tartja az Elnökség az egyes minisztériumoknak (ill. országos hatáskörű szerveknek) azt a gyakorlatát, hogy tárcaszintű kutatási főirányaik tervtanulmány-tervezeteit észrevételezés céljából megküldik a tudományos testületeknek. Figyelembe véve az Akadémiának a természettudományi és társadalomtudományi kutatásokra vonatkozó tudományági országos koordináló feladatát, nagyon kívánatos, hogy valamennyi érdekelt minisztérium (ill. országos hatáskörű szerv) tárcaszintű kutatási főirányait a tudományos testületek megvitassák.

3. Az Elnökség indokoltnak tartja, hogy az Akadémia vitassa meg a Mezőgazdasági és élelmezésügyi Minisztérium tárcaszintű kutatási főirányai közül azokat, amelyek közgazdasági jellegűek.

4. Hangsúlyozza az Elnökség annak fontosságát, hogy a főtitkár tudományági koordináló funkciója keretében érvényesítse a Tudománypolitikai Bizottság határozatát a főirányok számának csökkentése, valamint azon belül a feladatok körének szűkítése érdekében.

5. Az Elnökség az Akadémia Központi Hivatala tárcaszintű kutatási főirányai közül külön is meg kívánja vitatni „A társadalmi tudat alakulása Magyarországon", valamint „Az ember és a természeti környezetének védelme" című főirányokat.

6. Az Elnökség tudomásul veszi a főtitkár arra vonatkozó kiegészítő tájékoztatóját, hogy a tudományos testületeknek a főirányokra vonatkozó véleményét a szakigazgatás, ill. a bázisintézet messzemenően figyelembe veszi.

Budapest, 1971. szeptember 29.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 55/1971. számú

határozata

a kutatóhelyek hároméves beszámoló jelentése és a középtávú tervkészítése szabályozásáról szóló tájékoztató jelentés megvitatásáról

(Elnökség, 1971. szeptember 28.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a tájékoztató jelentést az elhangzott kiegészítésekkel köszönettel tudomásul veszi.

2. Hangsúlyozza az Elnökség annak fontosságát, hogy a beszámoló jelentés, valamint a középtávú tervkészítés rendjének szabályozása a művelődésügyi miniszterrel együtt kiadandó együttes utasításban történjék. Felkéri ezért a Főtitkárt, illetve felhatalmazza az Elnököt, hogy az együttes utasítás kiadását a Művelődésügyi Minisztérium illetékeseinél tovább szorgalmazzák.

Budapest, 1971. szeptember 29.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 56/1971. számú

határozata

a Szovjet—Magyar Szilárdtestkutatási Vegyes Bizottság alakításáról

(Elnökség, 1971. szeptember 28.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a Szovjet—Magyar Szilárdtestkutatási Vegyes Bizottság megalakítására vonatkozó előterjesztést jóváhagyja.

2. Felhívja az osztályokat, vizsgálják meg, hogy nem volna-e helyes más olyan tudományterületeken is vegyes bizottságokat alakítani, amelyeken a korszerű és hatékony kutatás nagy anyagi és szellemi erőket igényel.

3. Az Elnökség felhívja az Elnököt, hogy a Vegyes Bizottság létrehozására vonatkozó javaslatot — az előterjesztésnek megfelelően — levélben közölje a SZUTA elnökével, kérve annak elfogadását és a Bizottság szovjet tagjainak kijelölését.

4. A Vegyes Bizottság magyar részről történő működtetéséért a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya felelős. A szükséges pénzügyi eszközöket az Osztály javaslatára a Tudományos Testületi Titkárság és a Természettudományi I. Főosztály — esetenként eldöntendő megosztásban — közösen biztosítja.

Budapest, 1971. szeptember 29.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 10/1971. MTA-F. (A.K. 17.) számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala vállalatainak felügyeleti ellenőrzéséről

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

Közlemények

KÖZLEMÉNY

Az MTA 1970. évi Almanachja 247. oldal „2. Egyéb nemzetközi szervezetek magyar nemzeti bizottságai, illetve tagegyesületi" rovat az alábbiakkal egészítendő ki:

„World Petroleum Congress magyar nemzeti bizottsága

Elnök: *Freund Mihály* r. t.

Titkár: *Zalai András* kandidátus".

Tudományos Testületi Titkárság

KÖZLEMÉNY

A 17/1971. (IV. 25.) PM számú rendelettel kapcsolatban — azzal egyidejűleg — a napilapokban közlemény került kiadásra, amelynek értelmében mindazok, akiknek külföldi eredetű nemesfémtárgy van a birtokában, 1971. július 1-ig vámmentesen kérhették azok hitelesítését.

Előfordultak olyan esetek, hogy az érdekelt személyek tartós külföldön tartózkodás miatt az előírt határidőben nem tudták bejelenteni hitelesítés iránti igényüket. Erre való tekintettel a Pénzügyminisztérium lehetővé teszi, hogy azok, akik a rendelet megjelenésének napja: 1971. április 25. és a bejelentési határnap: 1971. június 30. közötti időben külföldön szolgálatot teljesítettek, az illetékes belföldi szerv kiküldetése vagy kiközvetítése alapján külföldön munkát végeztek, vagy külföldön ösztöndíjon alapuló tanulmányokat folytattak, 1971. július 1-ét követő első — ha pedig július 1. napja és 1971. szeptember 22. között újból külföldre távoztak, 1971. szeptember22-ét követő első — (ideiglenes vagy végleges) hazatérésük alkalmával kérhetik az 1971. július 1. előtt már birtokukban volt nemesfémtárgyak vámmentes hitelesítését.

A kérelmeket az ország egész területéről a Nemesfémvizsgáló és Hitelesítő Intézethez (Budapest VIII., Vajdahunyad u. 30.) kell benyújtani. Az igénylés alkalmával a kiküldő (kiközvetítő, engedélyező) szerv igazolásával tanúsítani kell, hogy a kérelmező az említett időpontban hivatalosan, illetőleg engedéllyel tartózkodott külföldön, és 1971. július 1-ét követően — ha pedig július 1. napja és 1971. szeptember 22-e között újból külföldre távoztak, 1971. szeptember 22-ét követő — első alkalommal tért haza Magyarországra.

A szükséges igazolást — amennyiben a rendelkezés hatálya alá eső kiutazás megszervezése, lebonyolítása vagy engedélyezése az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályán keresztül történt — a külföldről hazatért személy kérésére az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya szolgáltatja ki.

Budapest, 1971. október 14.

Központi Igazgatási Titkárság

700/2/1971. PM VI. számú

számviteli közlemény

a szabadalmaztatásra benyújtott újítások újítási díjának elszámolásáról

Az 56/1970. (XII. 30.) PM számú rendelet hatálya alá tartozó gazdálkodó szervek egységes eljárása érdekében az újítási mozgalom fejlesztésé-

ről szóló 2029/1968. (XII. 18.) Korm. számú határozat alapján a következőket közöljük:

A szabadalmaztatásra benyújtott újítások újítási díjai a 66—67. *A gazdálkodó szerv központi irányításának költségei* számlacsoportban számolhatók el, a költségnem-számadásban az 562. *Bérjellegű egyéb költségek* között kimutatva. Ha az újítást szabadalmaztatásra nem fogadták el, a költségként elszámolt összegeket a Részesedési alap terhére kell átvezetni, és a költségnem-számadás adatait is helyesbíteni kell.

Számlaösszefüggések:

T 66—67 — K 311, 314 (562)

Szabadalmaztatásra benyújtott újítás díjának elszámolása

T 44 — K 66—67 (562)

A szabadalmaztatásra el nem fogadott újítás költségeinek átvezetése a Részesedési alap terhére (Kapcsolódó tétel elsődleges költséghely könyvelés esetén: T 59—K 562)

Pénzügyminisztérium
Számviteli és Szervezési
Önálló Osztály

413/1971. MNB számú

tájékoztató

az irodaház-székház építéssel kapcsolatos hiteligények kielégítésének tilalmáról

(A hitelpolitikai tényelvekről szóló 410/1970. MNB számú tájékoztató kiegészítése.)

A Magyar Nemzeti Banknak a hitelpolitikai irányelvekről szóló 410/1970. MNB számú tájékoztatója a következőkkel egészül ki:

1. A bankok irodaház-székház építésére hitelt nem nyújtanak.

2. Nem engedélyeznek a bankok hitelt olyan beruházásokra sem, amelyeknek ugyan nem kifejezetten irodaház-székház építés a célja, de a beruházás során a termelést szolgáló területhez kapcsolódóan a feltétlenül szükséges mértéket meghaladó irodaterület építését is előirányozzák.

3. Azoknak a gazdálkodó szerveknek, amelyek irodaház-székház építkezést saját vagy másoktól átengedett fejlesztési alapból folytatnak, és fejlesztési céljaik megvalósítására kérnek hitelt, a bankok sem beruházási, sem forgóalapmegelőzési hitelt nem engedélyeznek.

4. A bankok fejlesztési (beruházási és forgóalapmegelőzési) hitelt csak azzal a szerződési kikötéssel engedélyeznek, hogy a gazdálkodó szerv irodaház-székház építést csak akkor kezdhet el, ha a fennálló hitelét soronkívül visszafizeti.

Magyar Nemzeti Bank

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Központi Fizikai Kutató Intézet pályázatot hirdet kutatói (tudományos munkatársi és főmunkatársi) állások betöltésére az alábbi témakörökben.

1. Mágneses vékonyrétegek előállításával és fizikai tulajdonságainak vizsgálatával kapcsolatos kutatások számítógépeknél felhasználásra kerülő huzal-, síkfilm- és tárcsatárolók fejlesztése céljából. A pályázónak széles körű ismeretekkel kell rendelkeznie a vékonyrétegek előállításával és minősítésével kapcsolatos módszerekben, különösen az ultravákuum technikában. Ismernie kell a vékony mágneses rétegek sztatikus és dinamikus mágnesezési törvényszerűségeit.

2. Doménfizikai kutatások mágneses buboréktárolók létrehozása céljából. A pályázónak ismernie kell a domének vizsgálatára szolgáló elméleti és kísérleti módszereket, különös tekintettel a vékonyrétegekben kialakítható hengeres domének stabilitására és mozgásukkal kapcsolatos dinamikai hatásokra. Az impulzustechnika és a tárolóelektronika területén jártas pályázók előnyben részesülnek.

3. Szigetelő vékony mágneses rétegek epitaxiális növesztésével (pl. gránát egykristály rétegek) kapcsolatos kutatások, buboréktároló eszközök létrehozása céljából. A pályázónak ismeretekkel kell rendelkeznie az epitaxiális növesztés fiziko-kémiája területén és a növesztett vékony egykristályok minősítésével kapcsolatos vizsgálati módszerekben.

A pályázathoz csatolni kell a jelölt részletes tudományos önéletrajzát, az eddig megjelent tudományos közleményeinek különlenyomatait, szabadalmainak, újításainak rövid leírását. *A pályázatokat a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatójához címezve 1971. december 31-ig kell eljuttatni* a következő címre: Központi Fizikai Kutató Intézet, Budapest 114. Postafiók 49.

Budapest, 1971. július 6.

Pál Lénárd s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem egyetemi tanársegédi állására

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Mg. Kémiai Tanszékén betöltendő tanársegédi állásra.

Pályázhatnak azok a kémia-tanári, vegyészi vagy vegyészmérnöki egyetemi oklevéllel rendelkező szakemberek, akik az egyetemi oktatói pályát hivatásuknak tekintik.

A kinevezett egyetemi tanársegéd feladata a tanszéken folyó gyakorlatok tartása, az oktató-nevelő munkában, valamint a tananyag fejlesztésében és a kutatómunkában való részvétel.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M.K. 5.) MM—MüM számú utasításban meghatározott illetmény jár.

A pályázatokat a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve kell beküldeni jelen hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését;

— kutatói és tudományos tevékenységét (a megjelent tanulmányok felsorolásával, megjelölve, hogy hol és mikor jelentek meg);

— kitüntetését, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútját, tudományos fokozatát;

— a pályázat elnyerése esetén tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövendő terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes életrajzot két példányban,

— szakképzettséget (tudományos fokozatot) tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

— az egyetem személyzeti osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. szeptember 24.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem egyetemi tanársegédi állására.

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Mg. Jogi Tanszékén betöltendő tanársegédi állásra.

Pályázhatnak azok az Állam- és Jogtudományi Egyetemet végzett szakemberek, akik a tárgy oktatásához megfelelő tudományos ismeretekkel rendelkeznek.

A kinevezendő tanársegéd feladata lesz — a tanszékvezető irányítása alapján — résztvenni a tárgy oktatásában, a tanszéken folyó tudományos munkában, valamint a tanszékre háruló egyéb feladatok ellátásában.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M.K. 5.) MM—MüM. számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatokat a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve kell beküldeni jelen hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül.

A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését;

— kutatói és tudományos tevékenységét (a megjelent tanulmányok felsorolásával, megjelölve, hogy hol és mikor jelentek meg);

— kitüntetését, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútját, tudományos fokozatát;

— a pályázat elnyerése esetén tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövendő terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes életrajzot két példányban,

— szakképzettséget (tudományos fokozatot) tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

— az egyetem személyzeti osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1971. szeptember 24.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója – 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

71.72567 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 18. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. NOVEMBER 24.

TARTALOM

Személyi rész 209

Az Akadémia Elnökségének határozatai

58/1971. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság közötti együttműködés kérdéseiről 209

59/1971. sz. határozat — Az akadémiai kutatóhelyeknek a szakemberek képzésébe, továbbképzésébe, illetőleg szakosításba való bevonásáról szóló tájékoztató megvitatásáról 210

61/1971. sz. határozat — A szocialista országok tudományos akadémiái képviselőinek VII. értekezletéről szóló tájékoztató megvitatásáról 210

62/1971. sz. határozat — Az Elméleti Fizikai Kutató Csoport tanszéki kutató csoporttá való átszervezéséről 210

63/1971. sz. határozat — Az Ír Királyság akadémiai delegációjával történt előzetes megegyezés megerősítéséről 210

Miniszteri utasítás — 2/1971. MTA—MM (A. K. 18.) — A kutatóhelyek középtávú tervének készítéséről 211

Közlemények

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívásai ..... 213—215

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 215

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 215

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Budapesti Műszaki Egyetem fennállásának 100. évfordulója alkalmából, eredményes munkája elismeréséül *dr. Holló Jánosnak*, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 58/1971. számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság közötti együttműködés kérdéseiről

(Elnökség, 1971. október 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség az Akadémia és az OMFB együttműködésére vonatkozó előterjesztést tudomásul

veszi, mivel az abban foglaltak lehetővé teszik az együttműködés további fejlesztését és jobbátételét. Felhívja, illetve felkéri az Akadémia testületi, illetve igazgatási szerveit arra, hogy az együttműködés további fejlődését tevékenységükkel segítsék elő.

2. Egyetért az Elnökség azzal, hogy az Akadémia és az OMFB az együttműködés kereteit meghatározó megállapodást kössön.

Budapest, 1971. október 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 59/1971. számú

határozata

az akadémiai kutatóhelyeknek a szakemberek képzésébe, továbbképzésébe, illetőleg szakosításba való bevonásáról szóló tájékoztató megvitatásáról

(Elnökség, 1971. október 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség a tájékoztatót köszönettel tudomásul veszi.

2. Felkéri a Főtitkárt, kísérje fokozott figyelemmel az egyetemek által szervezett továbbképzés kérdéseit, továbbá a belső ösztöndíjak intézményét olyan értelemben, hogy támogassa annak érvényesülését, illetve a lehetőségekhez mérten munkálkodjék annak további egyszerűsítésén.

3. Az Elnökség megbízza az Elnököt, hogy a széles értelemben vett továbbképzés országos vonatkozású problémáit felölelő előterjesztést készítsen az Elnökség számára, mihelyt más szerveknek a továbbképzésre vonatkozó folyamatban levő munkálatai befejeződtek.

Budapest, 1971. október 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 61/1971. számú

határozata

a szocialista országok tudományos akadémiái képviselőinek VII. értekezletéről szóló tájékoztató megvitatásáról

(Elnökség, 1971. október 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség tudomásul veszi az MTA küldöttségének beszámolóját a szocialista országok tudományos akadémiái VII. értekezletéről, és felhívja a Főtitkár figyelmét a vállalt kötelezettségekhez szükséges feltételek biztosítására.

2. Az Elnökség felhívja a tudományos osztályokat, hogy a többoldalú együttműködési témák tudományos-tartalmi kérdéseit 1972 és 1973 folyamán vitassák meg.

Budapest, 1971. október 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 62/1971. számú

határozata

az Elméleti Fizikai Kutató Csoport tanszéki kutató csoporttá való átszervezéséről

(Elnökség, 1971. október 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség hozzájárul ahhoz, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Főtitkára az MTA Elméleti Fizikai Kutató Csoportot megszüntesse, illetve a Budapesti Műszaki Egyetem Fizikai Tanszéke mellett működő tanszéki kutató csoporttá szervezze át.

2. Felkéri a Főtitkárt, hogy az átszervezés során az esetleg felszabaduló állásokat lehetőleg az egyetemi kutatás fejlesztésére használja fel.

Budapest, 1971. október 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 63/1971. számú

határozata

az Ír Királyság akadémiai delegációjával történt előzetes megegyezés megerősítéséről

(Elnökség, 1971. október 26.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség egyetért az előzetes megegyezéssel, azt megerősíti.

2. Felhívja az Elnököt, hogy az előzetes megegyezés megerősítéséről az Ír Akadémia elnökét tájékoztassa.

Budapest, 1971. október 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Miniszteri utasítás

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtitkárának és a művelődésügyi miniszternek 2/1971. MTA—MM (A. K. 18.) számú

együttes utasítása

a kutatóhelyek középtávú tervének készítéséről

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára és a művelődésügyi miniszter felügyelete alá tartozó kutatóhelyek középtávú tervének elkészítését az alábbiak szerint szabályozzuk.

Az utasítás hatálya

1. §

Az utasítás hatálya kiterjed:

a) a Magyar Tudományos Akadémia testületi szerveire (a továbbiakban: Akadémia);

b) a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára (a továbbiakban: az Akadémia főtitkára) és a művelődésügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) felügyelete és irányítása alá tartozó valamennyi kutatóintézetre (ideértve az önálló kutatólaboratóriumokat és az önálló kutatócsoportokat is);

c) a tanszéki kutatóhelyekre (egyetemi vagy főiskolai tanszék, tanszéki kutatócsoport, több tanszék kutatásait összefogó munkaközösség) és a támogatott egyéb kutatóhelyekre (akadémiai vagy minisztériumi kutatási támogatásban részesülő vállalatok, gazdaságok, múzeumok, könyvtárak stb.).

Tervkészítési kötelezettség

2. §

(1) Az 1. § *b)* pontjában szereplő valamennyi, valamint a *c)* pontban felsorolt azon kutatóhelyek, amelyek

a) témafelelősei

— az országos távlati tudományos kutatási tervben (mellékletében) szereplő kutatásoknak,

— a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága felkérésére végzett kutatásoknak,

— a Minisztérium, illetőleg a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Akadémia Hivatala) felkérésére végzett kutatásoknak,

b) évi 100 000 Ft összeget meghaladó TUKUFA támogatásban részesülnek, vagy ha tudományos kutatásuk támogatása meghaladja az évi 500 000 Ft-ot,

c) a közvetlen irányító szerv vezetője által (rektor, főigazgató, igazgató) erre kötelezettek,

az 1972/75. közötti időszakra középtávú kutatási tervet készítenek.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó kutatóhelyek egyszerűsített középtávú kutatási tervet készítenek.

(3) A középtávú kutatási terv elkészítésének határideje 1971. december 31.

A kutatóhelyek középtávú terve

3. §

(1) A kutatóhelyek saját tervszerű tevékenységük érdekében középtávú, illetőleg egyszerűsített középtávú tervet készítenek.

(2) A középtávú terv

a) tematikai (az intézet tudományos programját tartalmazó tematika) és

b) működési részből áll.

(3) A középtávú terv tartalmazza:

a) az Akadémia főtitkára és a miniszter felelősségi körébe tartozó, országosan vagy tárcaszinten kiemelt kutatási feladatokból azokat, amelyeket a kutatóhely tervébe iktat;

b) a felügyeletet ellátó főosztály (az Akadémia Hivatalánál az illetékes tudományági főosztály, a Minisztérium esetében az illetékes főosztály) által kiemelt feladatokból adódó kutatásokat;

c) az országos irányító szervektől kapott több évre kiterjedő kutatási megbízásokat;

d) a több évre szóló megrendelések alapján vállalt kutatási feladatokat;

e) az *a)—d)* alatti feladatokon kívül a szabad kapacitás terhére elvégezhető több évre tervezett saját kezdeményezésű kutatásokat.

(4) Az egyszerűsített középtávú terv tartalmazza:

a) a kutatás tematikáját és annak szakmai indokolását;

b) a kutatásban közreműködők megnevezését;

c) a kutatás költségigényeit, a személyi és tárgyi feltételek biztosítására szolgáló pénzügyi források megjelölését.

A kutatóhelyi középtávú tervkészítés általános szabályai

4. §

(1) A kutatóhely vezetője a terv megalapozása érdekében részletes tájékozódást végez a kutatóhely profilja szerinti tudományág várható fejlődési irányairól, valamint azokról a körülményekről és feltételekről, amelyek között a kutatóhely a tervidőszakban működni fog. A kutatóhely vezetője a középtávú terv részletes kimunkálásához külső szakértőket is igénybe vehet.

(2) A tematikai terv a 3. § (3) bekezdésében foglalt feladatokat tartalmazza témacsoportok szerinti bontásban, meghatározva a tudományos kutatások célját és rendeltetését, a gyakorlati hasznosítás lehetőségeit és a kutatómunka elvégzésébe bekapcsolni kívánt bel- és külföldi kutatóhelyeket.

(3) A témacsoportok terveinek megfogalmazásánál arra kell törekedni, hogy az egyes fontosabb részfeladatok megoldásakor döntést lehessen hozni

a kutatások további irányáról, folytatásáról. A témacsoportok részletes feladatai az éves munkaprogramban kerülnek megfogalmazásra.

(4) A tervnek a kutatóhely működésére vonatkozó része tartalmazza a kutatás személyi-, dologi-, valamint gép- és műszerbeszerzési költségigényeit; a személyi és tárgyi feltételek biztosítására szolgáló pénzügyi források megjelölését, továbbá a nemzetközi kapcsolatokkal, káderfejlesztéssel, az elhelyezés körülményeivel, a munkafeltételekkel, a belső munkaszervezéssel kapcsolatos fejlesztés célkitűzéseit, ezek elérésének tervezett ütemét és számszerű adatait.

Középtávú tervezés az akadémiai kutatóhelyeken

5. §

(1) Az Akadémia főtitkára által jóváhagyott célkitűzések („Az MTA főtitkárának állásfoglalása a középtávú [1972—1975] tervről") az akadémiai kutatóhelyek középtávú tervének alapjai, ezért az ebben foglaltak az akadémiai kutatóhelyekre irányadók.

(2) Az akadémiai kutatóhelyek a középtávú tervet a főtitkári állásfoglalás ismeretében, illetőleg a felügyeletet ellátó tudományági főosztálynak az ezzel kapcsolatosan adott tájékoztatása alapján készítik.

(3) Az akadémiai kutatóhelyek középtávú tervjavaslatukat 1971. december 31-ig a felügyeletet ellátó tudományági főosztálynak 3 példányban küldik meg. A tudományági főosztályok a hozzájuk beérkezett tervek tematikai részét továbbítják az Akadémia érdekelt tudományos osztályaihoz.

(4) A kutatóhelyi tervjavaslatot a beérkezett vélemények, javaslatok alapján, valamint a 3. § (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontja esetében az illetékes tudományági főosztály által közölt egyetértés után a kutatóhely vezetője hagyja jóvá; a jóváhagyott terv egy példányát — tájékoztatás és nyilvántartás céljából — megküldi az illetékes tudományági főosztálynak.

Középtávú tervezés a Minisztérium felügyelete alá tartozó kutatóhelyeken

6. §

(1) A miniszter felügyelete alá tartozó és akadémiai támogatásban részesülő kutatóhelyek középtávú tervjavaslatukat 3 példányban az intézmény vezetője útján (rektor, igazgató, főigazgató) az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának küldik meg. A tudományági főosztályok a hozzájuk beérkezett tervjavaslat tematikai részét továbbítják az Akadémia érdekelt tudományos osztályához. Az akadémiai támogatásban nem részesülő kutatóhelyek tervjavaslatát az intézmény vezetője az Akadémia érdekelt tudományos osztályának küldi meg. A tervjavaslatok megküldésének határideje: 1972. január 15.

(2) A véleményezett tervjavaslatot az Akadémia a kutatóhelyet irányító szerv vezetőjének (rektor, főigazgató) küldi meg. A kutatóhelyet irányító szerv vezetője, illetve az általa fölkért személy vagy testület a tervjavaslatot — a kutatóhely vezetőjének véleményét is meghallgatva — véleményezi, és azt jóváhagyásra a miniszter, egyetemek esetén pedig az egyetemi tanács elé terjeszti. A jóváhagyott terv egy példányát a Minisztérium illetékes főosztályának, az akadémiai támogatásban részesülő kutatóhelyek esetén pedig az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának is meg kell küldeni.

(3) A kutatóhelyet irányító szerv vezetője tájékoztatja az érdekelt tudományos osztályt arról, hogy a terv jóváhagyásával kapcsolatban véleménye milyen módon érvényesült.

Egyszerűsített középtávú tervezés a Minisztérium felügyelete alá tartozó kutatóhelyeken

7. §

(1) A miniszter felügyelete alá tartozó és akadémiai támogatásban részesülő kutatóhelyek egyszerűsített középtávú tervjavaslatukat 3 példányban az intézmény vezetője útján az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának küldik meg. A tudományági főosztályok a hozzájuk beérkezett tervjavaslatokat továbbítják az érdekelt tudományos osztályokhoz. Az akadémiai támogatásban nem részesülő kutatóhelyek tervjavaslatát az intézmény vezetője az Akadémia érdekelt tudományos osztályának küldi meg. A tervjavaslatok megküldésének határideje: 1972. január 15.

(2) A véleményezett tervjavaslatot az Akadémia a kutatóhelyeket irányító szerv vezetőjének küldi meg. A kutatóhelyet irányító szerv vezetője, illetve az általa felkért személy vagy testület a tervjavaslatot — a kutatóhely vezetőjének véleményét is meghallgatva — véleményezi, és azt jóváhagyásra a miniszter, egyetemek esetén pedig az egyetemi tanács elé terjeszti. Az akadémiai támogatásban részesülő kutatóhelyek a jóváhagyott terv egy példányát az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának küldik meg.

(3) A kutatóhelyet irányító szerv vezetője tájékoztatja az érdekelt tudományos osztályt arról, hogy a terv jóváhagyásával kapcsolatban véleménye milyen módon érvényesült.

A középtávú terv végrehajtása és módosítása

8. §

(1) A kutatóhely vezetője gondoskodik a középtávú terv végrehajtásáról.

(2) Ha a terv végrehajtása során jelentős módosítás válik szükségessé, az eljárásra a tervkészítés és jóváhagyás szabályai az irányadók.

Éves munkaprogram készítése

9. §

(1) Az akadémiai és az akadémiai támogatásban részesülő kutatóhelyek minden tervév megkezdéséig éves munkaprogramot készítenek.

(2) A középtávú terv alapján készített éves munkaprogram témánként meghatározza a tárgyév kutatási célkitűzéseit, a kutatás menetét és a teljesítés ellenőrzésének rendjét.

(3) Az éves munkaprogram a kutatási feladatokat a ráfordítási és munkaerő keretek feltüntetésével tartalmazza, és vázolja a kutatóhely működésével kapcsolatos éves intézkedési tervet.

(4) A témák tervezése témalapokon történik. A témalapok formáját, tartalmát a kutatóhely vezetője határozza meg. A témalapok a munkaprogram mellékletei.

(5) A kutatóhelyek éves munkaprogramjukat tájékoztatás és nyilvántartás céljából az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályának küldik meg.

Az Akadémia tudományos osztályainak és az Akadémia Hivatala tudományági főosztályainak feladatai

10. §

(1) Az Akadémia tudományos osztályai a tervjavaslatokat a hozzájuk érkezéstől számított három hónapon belül véleményezik, és erről akadémiai, illetőleg akadémiai támogatásban részesülő kutatóhely esetén az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályát; akadémiai támogatásban nem részesülő kutatóhely esetén pedig a kutatóhelyet irányító szerv vezetőjét tájékoztatják.

(2) Az Akadémia Hivatala tudományági főosztályai a terv előkészítésének szakaszában részt vesznek a terv kidolgozásában, a kutatóhely vezetőjének rendelkezésére bocsátják a szükséges információkat (az OTTKT főirányainak annotációit, szükség esetén a tervtanulmányokat stb.), módszertani segítséget nyújtanak a tervkészítéshez.

(3) A tudományági főosztályok az érdekelt akadémiai tudományos osztályok, valamint más érdekelt szervek vagy felkért szakértők álláspontjainak ismeretében gondoskodnak a terv felülbírálatáról, az Akadémia Hivatalához tartozó vagy az általa támogatott kutatóhelyek vonatkozásában a 3. § (3) bekezdés *a)—b)* pontjai esetében a főtitkári, illetve főtitkárhelyettesi állásfoglalásról tájékoztatják az érdekelt kutatóhelyeket.

(4) Az illetékes tudományági főosztályok a tervjavaslat felülbírálatának eredményéről tájékoztatják a kutatóhely vezetőjét, és egyidejűleg megküldik a tudományos osztálynak a tervjavaslattal kapcsolatban kialakított véleményét, továbbá a 3. § (3) bekezdésének *a)—b)* pontjára vonatkozó főtitkári, illetőleg főtitkárhelyettesi állásfoglalást.

(5) Az illetékes főtitkárhelyettes tájékoztatja az érdekelt tudományos osztályt arról, hogy a terv jóváhagyásával kapcsolatban véleménye milyen módon érvényesült.

Záró rendelkezések

11. §

(1) A tudományági főosztályok folyamatosan figyelemmel kísérik a középtávú tervek végrehajtását, s ha a terv végrehajtására kiható lényeges változás következnek be, erről — a terv módosítása érdekében — értesítik a kutatóhely vezetőjét.

(2) Az együttes utasítás mellékletében meghatározott kutatóhelyek a középtávú tervet feladatok szerint készítik el, feltüntetve az egyes feladatok megoldásának összes feltételeit. Az erre vonatkozó részletes szempontokat az Akadémia Hivatala tudományági főosztályai adják meg.

(3) A kutatások nyilvántartására vonatkozó előírások megállapítására az országos kutatásnyilvántartási rendszer kialakítása után, míg a kutatóhelyek középtávú tervének teljesítéséről szóló beszámoló jelentés szabályozására 1974. év II. felében kerül sor.

(4) Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba.

Budapest, 1971. október 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia mb. főtitkára

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter

Melléklet a 2/1971. MTA—MM (A. K. 18.) számú együttes-utasításhoz

Feladattervezésre kötelezett kutatóhelyek:

MTA Atommagkutató Intézete
MTA Földrajztudományi Kutató Intézete
MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézete
MTA Izotóp Intézete
MTA Központi Fizikai Kutató Intézete
MTA Központi Kémiai Kutató Intézete
MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézetben tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre a mérés- és számítástechnikai kutatásokat végző szervezeti egységek tudományos irányításának és általános felügyeletének ellátása céljából.

A mérés- és számítástechnikai kutatások magukban foglalják az országos számítástechnikai célprogram keretében végzendő kutatási, fejlesztési és reprodukciós tevékenységet, különleges figyelmet szentelve a kisszámítógépek fejlesztésével és felhasználásával kapcsolatos „hardware" és „software" kutatásoknak.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;

— jelentős tudományos, illetve műszaki eredmények a fenti területen;

— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot két példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967., valamint a 101/1971. MÜM sz. utasítás, illetve az 5/1971. MTA—F számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell 1971. december 1-ig benyújtani.

Budapest, 1971. november 1.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézetben tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre az atomenergia kutatásokat végző szervezeti egységek tudományos irányításának és általános felügyeletének ellátása céljából.

Az atomenergia kutatások célja a nukleáris energetika hazai bevezetésének tudományos alátámasztása, elsősorban a reaktorfizikai, termohidraulikai, reaktorirányítási és sugárvédelmi kutatások területén végzett munka segítségével.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;

— jelentős tudományos, illetve műszaki eredmények a fenti területen;

— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot két példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967., valamint a 101/1971. MÜM sz. utasítás, illetve az 5/1971 MTA—F számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell 1971. december 1-ig benyújtani.

Budapest, 1971. november 1.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézetben tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre a szilárdtestkutatásokat végző szervezeti egységek tudományos irányításának és általános felügyeletének ellátása céljából.

A szilárdtestkutatások felölelik azokat a fizikai és kémiai kutatásokat, amelyeket az intézet a „szilárdtestkutatások főirányra" kidolgozott koncepció realizálása érdekében végez az alapkutatások, valamint a számítástechnikai, műszer és híradástechnikai ipar anyagainak (elsődlegesen mágneses anyagok, fémek és ötvözetek, valamint egyes különleges technológiai eljárások) kutatása terén.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;

— tudományos fokozat;

— jelentős tudományos, illetve műszaki eredmények a fenti területen;

— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot két példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967., valamint a 101/1971. MÜM sz. utasítás, illetve az 5/1971 MTA—F számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u 7.) kell 1971. december 1-ig benyújtani.

Budapest, 1971. november 1.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézetben tudományos igazgatóhelyettesi munkakörre a részecske és magfizikai kutatásokat végző szervezeti egységek tudományos irányításának és általános felügyeletének ellátása céljából.

A részecske és magfizikai kutatások célkitűzése a hazai és nemzetközi együttműködésben eredményesen folytatható alapkutatások végzése, különös tekintettel az interdiszciplináris területek és az alkalmazások problémáira.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség;

— tudományos fokozat;

— jelentős tudományos, illetve műszaki eredmények a fenti területen;

— kutatóintézet vagy nagyobb kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot két példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967., valamint a 101/1971. MÜM sz. utasítás, illetve az 5/1971 MTA—F számú főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell 1971. december 1-ig benyújtani.

Budapest, 1971. november 1.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72684 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971) ÉVFOLYAM 19. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. DECEMBER 10.

TARTALOM

Személyi rész 217

Miniszteri utasítások
3/1971. (A. K. 19.) MTA—MM
A háromeves beszámoló jelentés készítéséről 217

205/1971. (M. K. 23.) MM—MTA
A magyar vonatkozású külföldi levéltári anyag nyilvántartásba vételéről 219

Közlemények
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 220

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 220

Személyi rész

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül *Dille Denijsnek*, a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete tudományos osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Miniszteri utasítások

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének, főtitkárának és a művelődésügyi miniszternek 3/1971. (A. K. 19) MTA—MM számú

együttes utasítása

a háromeves beszámoló jelentés készítéséről

Az 1969—1971. évi időszakra meghatározott kutatóhelyi háromeves kutatási tervek teljesítéséről történő beszámolás rendjét — figyelemmel a Magyar Tudományos Akadémia szervezetében 1970. év során bekövetkezett változásokra — az alábbiak szerint szabályozzuk.

Beszámolási kötelezettség

1. §

(1) A 7/1968. (A. K. 14.) MTA—MM számú együttes utasítás 1. §-ának (2) bekezdése szerint a háromeves kutatási terv készítésére kötelezett kutatóhelyek (kutatóintézet, kutatócsoport, kutatólaboratórium, tanszéki kutatóhely, támogatott kutatóhely) kötelesek háromeves tervük teljesítéséről *1971. december 31-ig* jelentésben beszámolni.

(2) A kutatóhelyeknek beszámoló jelentésükben értékelést kell adniuk

a) a háromeves kutatási tervben kitűzött tudományos célok megvalósításáról, a tervidőszakban elért fontosabb kutatási eredményekről és ezek gyakorlati hasznosításáról, továbbá

b) a háromeves működésükről, véleményezve a kutatásirányító szerv tevékenységét is.

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatalának felügyelete alá tartozó főhivatású kutatóhelyek (kutatóintézetek, kutatólaboratóriumok, kutatócsoportok) beszámoló jelentése

2. §

(1) Az okmányszerűen elkészítendő beszámoló jelentés két, egymástól elkülönített részből: tematikai és működési beszámolóból áll.

(2) A tematikai beszámolót két részre kell tagolni:

a) Az első részben — a háromeves terv tematikai tagolásával egyezően — témacsoportonként kellő részletességgel értékelni kell a tervbe felvett

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

célkitűzéseket, megvalósításuk folyamatát, a felmerült akadályokat, az esetleges tervmódosítások indokoltságát; külön meg kell jelölni a megrendelésre vállalt kutatásokat; ismertetni kell a három év alatt elért kiemelkedő, újszerű tudományos eredményeket, külön feltüntetve azokat, amelyek a beszámolási időszakban külföldön is elismerést vívtak ki; számot kell adni a kutatási eredmények gyakorlati hasznosításáról, ennek módjáról, tudományos és esetleges gazdasági hasznáról.

b) A második részben rövid (legfeljebb három oldal terjedelmű) publikálásra kerülő összefoglalót kell adni a kutatóhely hároméves tudományos tevékenységéről az Akadémia 1972. évi közgyűlési beszámolóinak céljaira.

(3) A működési beszámolót két részre kell tagolni.

a) Az első részben — a hároméves időszakra összeállított statisztikai adatokkal illusztrálva — ismertetni és értékelni kell

— a kutatóhely létszámának, kutatási ráfordításának, valamint állóeszköz-állományának hároméves fejlődését, a nagyobb építési beruházásokat;

— a kutatók szakmai és ideológiai fejlődését;

— a kutatók publikációs tevékenységét;

— a kutatóhely együttműködését az akadémiai tudományos bizottságokkal;

— a kutatóhelyeknek a hazai és a külföldi tudományos intézményekkel, valamint a gyakorlattal való kapcsolata alakulását.

b) A második részben ki kell térni a kutatóhely belső munkaszervezésének, az irányító szervvel való kapcsolatának alakulására, továbbá arra, hogy a kutatóhely vezetője a beszámolási időszakban hogyan gazdálkodott a rendelkezésére álló munkaerőkkel és munkaeszközökkel; valamint foglalkozni kell azzal, hogy a kutatóhely megrendelőktől vagy más külső forrásból milyen bevételekre tett szert (pl. szabadalom).

3. §

(1) A kutatóhely a tematikai és működési beszámolót megküldi a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Akadémia Hivatala) közvetlen felügyeletet ellátó főosztályának, az általa meghatározott példányban.

(2) Az illetékes főtitkárhelyettes a felügyelete alá tartozó akadémiai kutatóhelyek részletes és rövid tematikai beszámolóinak egy-egy példányát — a beérkezéstől számított két héten belül — véleményezésre megküldi az Akadémia illetékes tudományos osztálya elnökének; a működési beszámolóból pedig a 2. § (3) bek. *a)* pontjában szereplő kérdésekre kiterjedően ad írásbeli tájékoztatást.

(3) A tudományági főosztály mindkét beszámolót a 6. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok szerinti értékelésre kiadja az érdekelteknek (tárcák, intézmények), szükség szerint szakértőknek is.

4. §

(1) Az Akadémia tudományos osztályai tudományos bizottságaik és felkért opponensek útján a 6. § (2) bekezdésének *a)—d)* és *g)* pontjában foglalt szempontok szerint — lehetőleg a következő ciklusra szóló középtávú kutatóhelyi tervekkel együtt — értékelik a beszámolókat.

(2) Törekedni kell arra, hogy a tematikai beszámolót az osztályelnök a tudományos bizottságok profilja szerint felbontva adja ki véleményezésre a tudományos bizottságnak. Ezt követően ún. visszacsoportosítás után kell egy-egy kutatóhely egészének, illetőleg a tudományos osztály profiljába tartozó részének a tudományos munkáját értékelni.

(3) A tudományos osztály elnöke *1972. március 31-ig* tájékoztatja véleményéről az Akadémia elnökét és az illetékes főtitkárhelyetteseket.

5. §

A 3. § (3) bekezdése szerint véleményezésre felkért érdekeltek a beérkezéstől számított 30 napon belül értékelik a beszámolókat, és véleményükről írásban tájékoztatják az illetékes tudományági főosztályt.

6. §

(1) A tudományági főosztályok a beérkezett vélemények és ajánlások alapján *1972. április 15-ig* összefoglaló jelentést készítenek az Akadémia főtitkára részére.

(2) Az összefoglaló jelentésben különösen az alábbiakra kell kitérni:

a) az elért kutatási eredmények megfeleltek-e a hároméves kutatási terv eredeti vagy módosított céljainak;

b) milyen a kutatóhelyek tudományos munkájának színvonala;

c) melyek a kiemelkedő eredmények;

d) az Akadémia által kiemelt kutatási területek kellő súllyal szerepeltek-e a kutatóhelyek munkájában;

e) a kutatásra rendelkezésre bocsátott munkaerők és eszközök biztosították-e a kutatóhely rendeltetésszerű működését;

f) hogyan valósultak meg a hazai és a külföldi együttműködésből adódó lehetőségek a kutatóhelyek tevékenységében és milyen mértékben teljesültek a nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettségek; általában hogyan értékelhető a kutatóhelyeknek a gyakorlattal való kapcsolata;

g) milyen irányban célszerű a kutatóhelyek munkáját a következő tervidőszakban továbbfejleszteni, illetőleg a kutatóhelyek profiljában milyen változtatásokat indokolt végrehajtani;

h) hogyan értékelik a tudományági főosztályhoz tartozó kutatóhelyek hároméves működését.

(3) Az összefoglaló jelentéssel kapcsolatos állásfoglalásról a tudományági főosztály tájékoztatja az érdekelt kutatóhelyeket.

A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó kutatóhelyek beszámoló jelentése

7. §

(1) A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó kutatóhelyek (oktatási és kutatási szervezeti egységek) beszámoló jelentése két részből: tematikai és működési beszámolóból áll. Az egyetemi kutatóhely beszámolóját az egyetem rektorához — az általa meghatározott példányszámban — nyújtja be.

(2) A rektor

a) a Minisztérium felügyelete alatt működő kutatóhelyek beszámolóit az illetékes minisztériumi főosztályhoz,

b) az Akadémia Hivatala által támogatott kutatóhelyek beszámolóit pedig a Hivatal illetékes tudományági főosztályához továbbítja.

(3) Az egyetemi kutatóhelyek beszámoló jelentéseiket a 2. §-ban foglaltak szerint állítják össze, azzal az eltéréssel, hogy az Akadémia Hivatala által támogatott kutatóhelyek a 2. § (2) bek. *b)* pontjáról, illetőleg a többi kutatóhely a 2. § (2) bek. *b)* és a (3) bek. *b)* pontjában foglaltakról beszámolót nem készítenek. A rektor a beszámoló jelentések felterjesztésével együtt a 2. § (3) bek. *b)* pontjában foglaltakról a Művelődésügyi Minisztérium részére az egyetem egészére vonatkozó összegező tájékoztatást ad.

(4) A Művelődésügyi Minisztérium az egyetemi kutatóhelyi beszámolók elfogadásáról — az illetékes akadémiai tudományos osztályok véleményének meghallgatása után — dönt.

Záró rendelkezések

8. §

Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg a hároméves kutatási beszámoló jelentés készítéséről kiadott 4/1968. (A. K. 12) MTA—MM számú együttes utasítás, továbbá a kutatóhelyi hároméves kutatási terv készítéséről szóló 7/1968. (A. K. 14.) MTA—MM számú együttes utasítás 13. §-ának (1) bekezdése hatályát veszti.

Budapest, 1971. november 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia mb. főtitkára

Ilku Pál s. k.,
művelődésügyi miniszter

A művelődésügyi miniszter és a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára 205/1971. (M. K. 23.) MM—MTA számú

együttes utasítása

a magyar vonatkozású külföldi levéltári anyag nyilvántartásba vételéről

A levéltári anyag védelméről és a levéltárakról szóló 1969. évi 27. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról rendelkező 30/1969. (IX. 2.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján az alábbiakat rendeljük el:

1. A tudományok fejlesztését és a tudományos kutatások összehangolását segítő információs szolgálat érdekében meg kell szervezni a magyar vonatkozású külföldi levéltári anyag (Hungarica) számbavételét, valamint az ilyen levéltári anyagról készült és a 16/1970. (XI. 29.) MM számú rendelet 2. §-ának (2) bekezdése alapján bejelentési kötelezettség alá eső másolatok központi nyilvántartását.

2. A magyar vonatkozású külföldi levéltári anyag számbavételéről és az információs szolgálat megszervezéséről a Művelődésügyi Minisztérium Levéltári Igazgatósága (a továbbiakban: Levéltári Igazgatóság), az ilyen levéltári anyagról készült másolatok központi nyilvántartásáról pedig a Vhr. 25. §-ának (4) bekezdése alapján átruházott hatáskörben a Magyar Országos Levéltár gondoskodik.

3. A központi nyilvántartás és információs szolgálat megalapozása és rendszeres fejlesztése érdekében a művelődésügyi miniszter közvetlen felügyelete alá tartozó, továbbá a tanácsi irányítás alatt álló tudományos, kulturális és felsőoktatási intézmények, valamint a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának közvetlen felügyelete alá tartozó tudományos kutatóintézetek és egyetemi tanszéki kutatócsoportok kötelesek az alábbi pontokban szabályozott módon bejelentést tenni:

4. A 3. pontban meghatározott intézmények kötelesek:

a) azon külföldi levéltári egységek magyar vonatkozású anyagáról, amelyet kiküldötteik külföldi levéltárakban és más tudományos intézményekben (könyvtár, kézirattár, múzeum) az ő hivatalos megbízásukból vagy támogatásukkal kutatnak fel, a Levéltári Igazgatóságnak (Budapest, I., Úri u. 54—56.) a kutatás befejezését követő három hónapon belül három példányos bejelentést tenni;

b) a külföldi levéltárakban és más tudományos intézményekben őrzött levéltári anyagnak technikai eljárással (film, xerox stb.) készült és már őrizetükben levő másolatairól a jelen utasítás hatálybalépését követő hat hónapon belül, a jövőben birtokukba kerülő másolatokról pedig az azok megszerzését követő három hónapon belül a Magyar Országos Levéltárnak (Budapest, I., Bécsi kapu tér 4.) három példányos bejelentést tenni. Az Országos Széchényi Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtára a *b)* pontban megjelölt első bejelentést 1975. december 31-ig teheti meg.

5. Jelen utasítás alkalmazásában keletkeztetőjétől és keletkezési helyétől függetlenül magyar vonatkozásúnak tekintendő az a levéltári anyag, amely

a) a mindenkori Magyarország területére, népességére, lakosaira, politikai, igazgatási, igazságszolgáltatási, társadalmi, gazdasági stb. viszonyaira, tudományára, kultúrájára stb.;

b) a mindenkori Magyarországnak, illetőleg lakóinak és a külföldnek, illetőleg külföldieknek kapcsolataira;

c) külföldi államoknak, szerveknek és lakosoknak, a mindenkori Magyarországot vagy a területén élt (működött) lakosokat (szerveket) illető nézeteire és tevékenységére;

d) jelentős, külföldön vagy külföldön élt, illetőleg élő magyarországi származású személyekre, azok tevékenységére, végül

e) a külföldön élt vagy élő magyar népcsoportokra tartalmaz történeti értékű adatokat.

6. A 4. pont *a)* alpontja alá tartozó levéltári anyag bejelentésében:

a) ha az intézmény kiküldöttjének a magyar vonatkozású levéltári anyag felderítése általában

volt feladata, a felderített levéltári anyag őrzési helyét, levéltári (kézirattári) megnevezését, továbbá — az anyag jellegétől, illetőleg rendszerétől függően — sommásan vagy tételesen az iratok tárgyát és jelzeteit, valamint az esetleges mikrofilmezésükhöz szükséges felvételek számát kell feltüntetni;

b) ha az intézmény kiküldöttjének meghatározott tárgyra (témára, témakörre) vonatkozó levéltári anyag felderítése volt a feladata, az e tárgyhoz tartozó felderített iratok őrzési helyét, levéltári (kézirattári) megnevezését, jelzeteit és az esetleges mikrofilmezésükhöz szükséges felvételek számát tételesen, tárgykörüket viszont sommásan, az általa átnézett irategyüttes (irategyüttesek) egyéb magyar vonatkozású iratanyagáról pedig az anyag őrzési helyét, levéltári (kézirattári) megnevezését, tárgykörének sommás megjelölését és az iratok hozzávetőleges mennyiségét kell feltüntetni.

7. A 4. pont *b)* alpontja alá tartozó másolatok bejelentésében a másolatok eredetijének őrzési helyét, levéltári (kézirattári) megnevezését, jelzeteit, a másolatok (felvételek) számát, illetőleg ha valamely irategyüttes teljes anyagáról készült másolatok összességéről van szó, a másolatoknak az eredeti anyag tételes jelzeteit mellőzve, számszerű mennyiségét kell feltüntetni.

8. A külföldi utazásukban állami támogatásban részesülő személyek kötelesek a jelen utasításban meghatározott adatokat tartalmazó jegyzéket készíteni és — a bejelentés megtétele céljából — az őket kiküldő intézménynek átadni.

9. A jelen utasítás 3. pontjában megjelölt intézmények levéltári anyag kutatása céljából külföldre utazó kiküldöttje a Levéltári Igazgatóságon tájékozódni köteles arról, hogy a kutatni tervezett külföldi levéltári irategyüttes

a) magyar vonatkozású anyagának jegyzékbe foglalása megtörtént-e és ha igen, milyen részletességgel;

b) tartalmaz-e a kutatni szándékolt tárgykörre adatokat.

10. A 3. pontban megjelölt intézmények levéltári anyag kutatása céljából külföldre utazó alkalmazottja a 4. pont *b)* alpontja alatt meghatározott másolatokat illetően a Magyar Országos Levéltárban köteles tájékozódni, amely nyilvántartása részletességéig közli vele, hogy mely külföldi levéltár anyagmásolatai mely hazai intézményben (intézményekben) találhatók meg.

11. A Levéltári Igazgatóság az általa nyújtott tájékoztatás keretében a bejelentett Hungarica-anyag jelzeteit és az egyes iratok tárgyát az anyag bejelentésétől számított három éven belül tételesen csak olyan magánszeméllyel vagy intézménnyel közölheti

a) akinek vagy amelynek ilyen értelmű tájékoztatásához a bejelentő intézmény, illetőleg az anyag tételes felderítője írásban hozzájárult, vagy

b) amelynek a tételes tájékoztatásra azért van szüksége, hogy az eredeti anyag másolatait a felderítő kérésére vagy a művelődésügyi miniszternek, illetőleg a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítására beszerezhesse.

A Levéltári Igazgatóság azonban tételes tájékoztatást a megjelölt időhatáron belül csak a másolatok beszerzését lebonyolító intézménynek adhat, amelyre a közlési tilalom ugyancsak vonatkozik.

12. A Magyar Országos Levéltár, valamint a 2. pontban meghatározott más intézmények külföldi levéltári anyagnak a 4. pont *a)* alpontjában foglalt előzmények után (Hungarica-gyűjtés) tulajdonukba (birtokukba) kerülő másolatait, ha a másolatok eredetijének felderítője ezt kéri, három éven belül kutatásra csak a felderítő írásos engedélyét felmutató kutatónak bocsáthatják rendelkezésére.

13. A Magyar Országos Levéltár a maga másolatgyűjteményének fejlesztése érdekében a 4. pont *b)* alpontjában, valamint a 12. pontban megjelölt másolatokról, függetlenül attól, hogy mely intézmény tulajdonában (birtokában) vannak, a három évi esetleges tilalmi idő letelte után saját költségvetési kerete terhére további másolatokat készíthet.

14. Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Budapest, 1971. november 18.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
mb. főtitkára

Garamvölgyi József s. k.,
művelődésügyi miniszterhelyettes

Közlemények

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15[30] óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 900 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72759 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

XX. (1971.) ÉVFOLYAM 20. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1971. DECEMBER 30.

TARTALOM

Az Akadémia Elnökségének határozatai

65/1971. sz. határozat — A hazai szilárdtestkutatások helyzetéről és feladatairól 221

68/1971. sz. határozat — A Szegedi Akadémiai Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata jóváhagyásáról szóló tájékoztatásról, valamint a Bizottság új tagjainak megbízásáról ... 222

69/1971. sz. határozat — A XI. nemzetközi büntetőjogi kongresszus 1974. évben Magyarországon történő megrendezéséről 222

70/1971. sz. határozat — Olavi Granö, a Finn Akadémia elnöke magyarországi látogatásáról szóló tájékoztatóról és az 1972. évi delegációcserére vonatkozó előzetes megállapodásról ... 222

Az Akadémia elnökének és főtitkárának utasításai

4/1971. MTA (A. K. 20.) — A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala, továbbá a Tudományos Testületi Titkárság Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról 222

11/1971. MTA—F (A. K. 20.) — Az Igazgató Tanácsokról 237

Közlemények

A Budapesti Műszaki Egyetem pályázati felhívása 237

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 240

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 240

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE AZ AKADÉMIA TAGJAINAK, ÉS VALAMENNYI TUDOMÁNYOS DOLGOZÓNAK BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai

Az MTA Elnökségének 65/1971. számú

határozata

a hazai szilárdtestkutatások helyzetéről és feladatairól

(Elnökség, 1971. november 30.)

Teljes szöveg

1. Az Elnökség megállapítja, hogy a tanulmányban az ipari tevékenység és a közgazdasági háttér figyelembevételével az alap- és fejlesztő kutatás vizsgálatára együttesen került sor, és ezáltal körültekintően megalapozott állásfoglalás kialakítása vált lehetővé.

Az Elnökség elismerését és köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik részt vettek a színvonalas és céljának kiválóan megfelelő tanulmány elkészítésében.

2. Tudomásul veszi az Elnökség a hazai szilárdtestkutatás helyzetére vonatkozó értékelést, és elvileg helyesli azokat a célokat, melyekre a félvezetők, fémek, mágneses anyagok és analitikai kutatások terén kitűzött feladatok irányulnak.

3. A feladatok gondos megjelölése nagy segítséget nyújt az Országos Távlati Tudományos Tervben kormányszintű kiemelésre tervezett „Szilárd-

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

testek kutatása" című kutatási főirány középtávú tervének elkészítéséhez.

4. Az Elnökség felkéri a Szilárdtestfizikai Komplex Bizottságot, hogy a kitűzött feladatokat évenként vizsgálja felül, ha szükséges tegyen javaslatot a módosításukra, és teljesítésüket kísérje figyelemmel.

5. Ajánlja az Elnökség, hogy a szilárdtestkutatással foglalkozó egyetemi tanszékek, egyetemi kutatóhelyek és akadémiai tanszéki kutatócsoportok kutatási tevékenységüket a tanulmányban megjelölt célkitűzéseknek megfelelően alakítsák, kapcsolódjanak be a megjelölt feladatok megoldásába.

6. Az Elnökség ajánlja a tanulmányt nyilvánosságra hozatal céljából átdolgozni és hazai szakfolyóiratban megjelentetni.

Budapest, 1971. december 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 68/1971. számú

határozata

a Szegedi Akadémiai Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzata jóváhagyásáról szóló tájékoztatásról, valamint a Bizottság új tagjainak megbízásáról

(Elnökség, 1971. november 30.)

Az Elnökség a tájékoztatót tudomásul veszi, továbbá *dr. Farkas Gábor* levelező tagot a SZAB tagjává választja.

Budapest, 1971. december 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 69/1971. számú

határozata

a XI. nemzetközi büntetőjogi kongresszus 1974. évben Magyarországon történő megrendezéséről

(Elnökség, 1971. november 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség az előterjesztést elfogadja. és hozzájárul a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság (Association Internationale de Droit Pénal, AIDP) XI. nemzetközi büntetőjogi kongresszus Magyarországon 1974-ben történő megrendezéséhez.

Budapest, 1971. december 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Az MTA Elnökségének 70/1971. számú

határozata

Olavi Granö, a Finn Akadémia elnöke magyarországi látogatásáról szóló tájékoztatóról és az 1972. évi delegációcserére vonatkozó előzetes megállapodásról

(Elnökség, 1971. november 30.)

Teljes szöveg

Az Elnökség a tájékoztatást, valamint az előzetes megállapodást jóváhagyólag tudomásul veszi.

Budapest, 1971. december 1.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának utasításai

---

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 4/1971. MTA (A. K. 20.) számú

együttes utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala, továbbá a Tudományos Testületi Titkárság Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról

1. A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) Központi Hivatala, továbbá a Tudományos Titkárság jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat) közzétesszük.

2. A Szabályzat 1972. január 1-vel lép hatályba.

3. A Szabályzat az Akadémia Alapszabályai alapján az Akadémia Központi Hivatalának, valamint a Tudományos Testületi Titkárságnak szervezetét és a működésükre vonatkozó legfontosabb szabályokat tartalmazza. Ezenkívül a Szabályzatnak az Akadémia Központi Hivatalára vonatkozó része magában foglalja a szakigazgatási tevékenység irányításának szabályait is, amely egyben az Akadémia Központi Hivatala egyes szervezeti egységei ügyrendjének alapjául szolgál. Az Akadémia Tudományos Testületi Titkárságára vonatkozó rész a tudományos testületek működésének biztosítását szolgáló legfontosabb szabályokat öleli fel.

4. A Szabályzatot az Akadémia Központi Hivatala, valamint a Tudományos Testületi Titkárság valamennyi dolgozójának, továbbá az Akadémia Központi Hivatala felügyelete alatt működő intézmények vezetőinek ismerniük és munkájuk során alkalmazniuk kell.

5. A Szabályzat kiadásával egyidejűleg a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Testületi Apparátusának és Hivatalának ideiglenes Ügyrendje hatályát veszti.

Budapest, 1971. december 3.

Köpeczi Béla s. k.,
mb. főtitkár

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖZPONTI HIVATALÁNAK SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Első rész

1. Az MTA Központi Hivatalának feladatköre és felelőssége

1.1 *Az MTA Központi Hivatala és vezetése*

1.1.1 Az MTA Központi Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) országos hatáskörű állami szerv. Tevékenységi körébe tartozik a szervezetében működő kutatóhelyek, vállalatok, szolgálatok (a továbbiakban: intézmények), valamint az akadémiai támogatással folyó kutatások szakigazgatásának irányítása, az ágazati igazgatási és mindazon feladatok ellátása, amelyek a Hivatalra hárulnak.

1.1.2 A Hivatal egyszemélyi felelős vezetője az MTA főtitkára, aki az 1969. évi 41. sz. tvr.-ben meghatározott jogkörben jár el, és gyakorolja az államot megillető tulajdonosi és munkáltatói jogkört.

1.1.3 A főtitkár feladatait a Kormány által kinevezett főtitkárhelyettesek közreműködésével látja el.

1.2 *A Hivatal feladatköre*

1.2.1 Közreműködik a főtitkár általános tudománypolitikai és kutatásszervezési döntéseinek kialakításában, a főhatósági irányítást kifejező tervek, utasítások stb. kidolgozásában.

1.2.2 Gondoskodik a Hivatalra, valamint az intézményekre vonatkozó jogszabályok és utasítások végrehajtásáról, illetőleg azok végrehajtásának megszervezéséről.

1.2.3 Meghatározza a Hivatal szervezetéhez tartozó intézmények feladatkörét, az általa támogatott kutatásokat, s ezek tekintetében szakigazgatási hatáskört gyakorol. Közreműködik az intézmények igazgatási, pénzügyi, személyzeti, nemzetközi kapcsolati feltételeinek megtervezésében és biztosításában.

1.2.4 Részt vesz a Kormány által az Akadémiára bízott kutatási, illetőleg a kutatásokat összehangoló feladatok ellátásának megszervezésében, különös tekintettel a főtitkár tudományági országos koordináló felelősségének megfelelően.

2. A Hivatal szervezete és az egyes szervek feladatai

2.1 *A Hivatal szervezete*

2.1.1 A Hivatal fő szervezeti egységei: a tudományági és funkcionális főosztályok.

A tudományági főosztályok:

A) Természettudományi I. Főosztály

B) Természettudományi II. (biológiai) Főosztály

C) Társadalomtudományi Főosztály

A funkcionális főosztályok:

D) Központi Igazgatási Titkárság

E) Személyzeti Főosztály

F) Terv- és Pénzügyi Főosztály

G) Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya

2.1.2 Az egyes tudományági főosztályok a tudományágilag illetékes főtitkárhelyettesek irányítása, a funkcionális főosztályok a főtitkár, illetve — átruházott hatáskör alapján — főtitkárhelyettesek felügyelete alatt állnak.

2.1.3 A tudományági és funkcionális főosztályok a hivatali szervezetben egymás mellé rendelt szervezeti egységek. Munkájukban — a testületi szervekkel is együttműködve — együttes és egységes hivatali érdekeket képviselnek, illetőleg juttatnak érvényre.

2.1.4 A Hivatal szervezetének további tagolódását a főtitkár állapítja meg.

2.2 *Az egyes főosztályok feladata és szervezete*

2.2.1 *Tudományági főosztályok feladatai és szervezete*

2.2.1.1 A tudományági főosztályok a kutatóintézetek, kutatócsoportok, kutatólaboratóriumok (a továbbiakban: kutatóhelyek) közvetlen irányító szervei. A kutatóhelyek a szakmájuk szerint illetékes tudományági főosztályhoz tartoznak. A tudományági főosztályok fő feladata a főtitkár által meghatározott tudománypolitikai irányelvek és célok megvalósításának biztosítása tudományterületek és kutatóhelyek vonatkozásában.

2.2.1.2 Feladatuk különösen:

— Javaslatok kidolgozása a művelendő tudományterületek kiválasztására, azok tervszerű, arányos fejlesztésének biztosítására, kutatási feladatok kitűzésére.

— A jóváhagyott irányelvek és célok alapján

a) javaslatok kidolgozása kutatóhelyek létesítésére, telepítésére, azok szervezetére, működtetésére és fenntartására, meglevők szükség szerinti átszervezésére vagy megszüntetésére;

b) javaslatok kidolgozása a kutatóhelyek profiljának és feladatának meghatározására;

c) a szükségnek megfelelően nem akadémiai kutatóhelyek bevonása a kutatómunkába, javaslatok megtétele tanszéki kutatócsoportok létrehozására;

d) a Hivatal kutatási irányelveinek kidolgozása, különös tekintettel a közép- és hosszútávú tervezésre.

— A főtitkár, illetőleg a főtitkárhelyettesek által kijelölt kutatási feladatok megoldásának megszervezése.

— Konkrét kutatási feladatok kitűzése.

— Az intézmények és támogatott kutatóhelyek középtávú kutatási tervének felülvizsgálata.

— Az intézmények és támogatott kutatóhelyek működéséről és kutatási tevékenységéről szóló jelentések elbírálásában közreműködés.

— A kijelölt tudományterületek műveléséhez szükséges ráfordítások (költségvetési kiadások és beruházások) kimunkálása.

— A személyzeti, bér- és munkaügyi politika meghatározásában a vezetők és a kutatók kiválasztási és szakmai továbbképzési elveinek kidolgozásában való részvétel.

— Részvétel a nemzetközi tudományos együttműködés mértékének, arányainak és formáinak meghatározásában, a tudományos együttműködésben részt vevő intézmények és kutatóhelyek kijelölése.

— A tudományági koordinálás elveinek kidolgozása és részvétel meghatározott ágazati, igazgatási feladatok ellátásában.

— Kapcsolatok kiépítése és ápolása tudományterületük vonatkozásában az Akadémia testületi szerveivel, különös tekintettel a szakterületek tudományos fejlődésére, illetőleg a fejlesztéssel kapcsolatos ajánlásokra, valamint a kutatási tervek és beszámolók véleményezésére.

— Részvétel a Hivatal kutatás — információs rendszerének kialakításában, szervezésében.

— Mindazoknak a feladatoknak az elvégzése, amelyekre az irányítást ellátó főtitkárhelyettes megbízást ad.

2.2.1.3 A tudományági főosztályok munkájának közvetlen irányítását főosztályvezetők — akadályoztatásuk esetén helyetteseik látják el. Ügykörükön belül kiadmányozási és diszpozíciós jogot gyakorolnak és képviselik a Hivatalt, illetőleg a főosztályok egyes munkatársainak erre megbízást adhatnak. Feladatkörükkel kapcsolatos kérdésekben kapcsolatot tartanak illetékes állami, párt- és társadalmi szervekkel, az Akadémia testületi és hivatali szerveivel, továbbá az intézményekkel és a kutatóhelyekkel.

2.2.1.4 A tudományági főosztályok külügyi felelősei, személyzeti felelősei és pénzügyi előadói a tudományági főosztály vezetőjének közvetlen és az illetékes funkcionális főosztályvezető elvi iránymutatása mellett végzik munkájukat.

2.2.2 *A Központi Igazgatási Titkárság feladatai és szervezete*

2.2.2.1 A Központi Igazgatási Titkárság (a továbbiakban: KIT) a Hivatal egészének tevékenységével kapcsolatos tudományszervezési és azzal összefüggő államigazgatási funkciókat lát el. Gondoskodik az egyes hivatali szervek közötti racionális és hatékony ügyintézést elősegítő egyeztető tevékenységről, továbbá a Hivatal működéséhez szükséges anyagi-tárgyi feltételek biztosításáról.

2.2.2.2 Feladata különösen:

— A Főtitkári Kollégium üléseinek előkészítése.

— Meghatározott körben a Hivatal működésével kapcsolatos tudományszervezési tevékenység ellátása, ennek során beszámolók, előterjesztések készítése, illetőleg közreműködés azok kialakításában.

— A kutatási tervekkel és a kiemelt kutatási feladatokkal kapcsolatos általános rendelkezések elkészítése, a különböző hivatali szervek tervező munkájának összehangolása, valamint a más főhatóságok részére küldendő központi megkeresések és egyéb dokumentumok előkészítése s az ezzel összefüggő feladatoknak központi egyeztetése és ellátása a tudományági főosztályok erre a célra kijelölt összekötőinek közreműködésével.

— A tudományági koordinálással kapcsolatos központi feladatok ellátása.

— Az országos kutatás-információs rendszerrel kapcsolatos tárcaszintű feladatok ellátása, illetőleg koordinálása.

— A Hivatal tevékenységével kapcsolatos központi igazgatási és szükség szerint a tudományági főosztályok közreműködésével, meghatározott körben az intézményi hálózatra is kiterjedő jogi feladatok ellátása; jogszabályelőkészítés; a külső szervektől érkezett jogszabálytervezetek véleményezésre való előkészítése; az intézmények vezetői és a hivatali munkatársak részére tevékenységük ellátásával összefüggő jogi tanácsadás.

— Az akadémiai tudományos egyesületek igazgatási felügyeletével és központi nyilvántartásával kapcsolatos feladatok végzése.

— A kijelölt főtitkárhelyettes irányításával a Hivatal sajtó- és propagandatevékenységének ellátása.

— A testületi és a hivatali szervek költségvetésének előkészítése és ezen szervek működésével kapcsolatos gazdasági és pénzügyi teendők ellátása.

— Az Akadémia tagjainak, a tudományos minősítéssel rendelkezőknek, az akadémiai hivatali és az intézményi dolgozók-

nak, valamint hozzátartozóiknak üdültetési, szociális és jóléti igényeivel kapcsolatos ügyek intézése.

— Egyes szervezeti egységei útján szolgáltatások teljesítése a testületi és hivatali szervek számára.

2.2.2.3 A KIT szervezeti egységei:

— Igazgatási—Jogi Osztály
— Gadasági Osztály
— Jóléti és Szociális Csoport

2.2.2.4 A KIT munkáját a főosztály vezetője — akadályoztatása esetén helyettese — irányítja. A főosztályvezető az általános szakigazgatási, valamint a tervezési és szervezési feladatok ellátását, az Igazgatási—Jogi Osztályt és a Gazdasági Osztályt közvetlenül — az üdültetési, szociális és jóléti tevékenységet, valamint a szolgáltatásokat nyújtó szervek, valamint szervezeti egységek munkáját pedig a főosztályvezetőhelyettes útján irányítja. Meghatározza és ellenőrzi a főosztály szervezetéhez tartozó szervezeti egységek feladatát, működési körét és tevékenységét.

2.2.2.5 A KIT az Akadémia főtitkárának felügyelete alá tartozik. Vezetője közvetlen kapcsolatot tart az illetékes párt- és társadalmi szervekkel, a Hivatal főosztályvezetőivel, a Tudományos Testületi Titkárság vezetőjével, továbbá a Tudományszervezési Csoport igazgatójával. Ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, és képviseli a Hivatalt, illetőleg a főosztály egyes munkatársainak erre megbízást adhat.

2.2.2.6 A testületi szervek számára történő szolgáltatások (üdültetési, egyéb jóléti, kegyeleti, gépkocsiszolgálat stb.) tekintetében a KIT vezetőjének helyettese az MTA elnökének közvetlen irányítása alá tartozik.

2.2.3 *A Személyzeti Főosztály feladatai és szervezete*

2.2.3.1 A Személyzeti Főosztály (a továbbiakban: SzF) az Akadémia központi személyzeti szerve. A főtitkár mint a személyzeti munka legfelsőbb irányítója az SzF útján látja el a Hivatalhoz tartozó intézmények és támogatott kutatóhelyek személyzeti irányítását. Közreműködésével gyakorolja a szakigazgatással összefüggő tárcaszintű személyzeti feladatokat.

2.2.3.2 Feladata különösen:

— Előkészíti az Akadémia és a Hivatal egészét érintő személyzeti vonatkozású rendelkezéseket, határozatokat, szervezi azok végrehajtását.
— Véleményezi és döntésre előkészíti az elnök, a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára, a Tudományos Testületi Titkárság vezetője — véleményezi továbbá a főosztályvezetők hatáskörébe tartozó kinevezési, áthelyezési, előléptetési (átsorolási), kitüntetési, elbocsátási és jutalmazási javaslatokat, illetőleg határozatokat.
— Elvi, módszertani és adminisztratív szempontból előkészíti az Akadémia alkalmazásában álló dolgozók személyi minősítését, és gondoskodik annak lebonyolításáról, részt vesz a minősítésekkel kapcsolatos döntések végrehajtásának ellenőrzésében, továbbá kezeli és feldolgozza a személyi minősítéseket.
— Vezeti az Akadémia rendes és levelező tagjainak, a tudomány doktorainak, továbbá az akadémiai intézmények és kutatóhelyek, valamint a Hivatal, a Tudományos Testületi Titkárság és a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága dolgozóinak személyi nyilvántartását.
— Kezdeményezi a kutatók továbbképzését, a tanfolyamokra történő beiskolázását, ellenőrzi a Hivatal, a Tudományos Testületi Titkárság és a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága állami oktatásban részt vevő dolgozóinak előmenetelét és eredményeit.
— Véleményt nyilvánít meghatározott külföldi kiküldetések, kiutazások engedélyezése kérdésében, javaslatot tesz — a hatáskörébe utalt esetekben — a külföldi utakkal kapcsolatos szabadságidő megállapítására, illetőleg a hazai illetmények folyósításának engedélyezésére.
— Javaslatot dolgoz ki a főtitkárnak az akadémiai tudományos ösztöndíjas gyakornoki és a pedagógus ösztöndíjas keret főosztályok közötti elosztására.
— Véleményezi az akadémiai dolgozókra vonatkozó címzetes egyetemi tanári és docensi javaslatokat.
— Bűncselekmény vagy fegyelmi vétség felfedezése esetén kezdeményezi a szükséges eljárásokat.
— A Hivatal Jóléti Csoportjának kérésére véleményt nyilvánít a dolgozók szociális ügyeiben.
— Az illetékes főosztály meghallgatása után véleményt nyilvánít a Tudományos Minősítő Bizottságnak, az Akadémia állományába tartozó dolgozók aspiráns felvételi és tudományos minősítéssel kapcsolatos kérelmeiről.
— Beszerzi a fontos és bizalmas munkakörbe történő kinevezéshez szükséges adatokat, elkészíti a felterjesztést és véleményével együtt jóváhagyásra továbbítja az illetékes szervekhez.

— Vezet a Hivatal, a Tudományos Testületi Titkárság, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága, valamint a tanszéki kutatóhelyeken dolgozó katonakötelesek nyilvántartását, intézi az akadémia állományába tartozók katonai szolgálathalasztási ügyeit.

— Közreműködik az Akadémia rendes, levelező és tiszteleti tagjai választásának előkészítésében, az elnökségi, valamint a tudományos osztályok szakbizottságai személyi összetételének kialakításában, vezetőinek kijelölésében, továbbá a háromévenként esedékes akadémiai tisztújítás előkészítő munkájában.

— Állami és Kossuth-Díjra, továbbá az akadémiai díjakra döntéselőkészítő feladatokat lát el.

2.2.3.3 Az SzF munkáját a főosztály vezetője — akadályoztatása esetén helyettese — közvetlenül irányítja. Személyzeti kérdésekben kapcsolatot tart illetékes párt- és társadalmi szervekkel, a Hivatal, az Akadémia testületi szervei, a Tudományos Minősítő Bizottság, továbbá az intézmények és a kutatóhelyek vezetőivel és személyzeti felelőseivel.

2.2.3.4 Az SzF az Akadémia illetékes főtitkárhelyettesének felügyelete alá tartozik. A testületi szervek számára végzendő személyzeti munka ellátásának felügyeletét az MTA elnöke és az illetékes alelnök együttesen gyakorolják. Az SzF vezetője ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, és képviseli a Hivatalt, illetőleg a főosztály egyes munkatársainak erre megbízást adhat.

2.2.3.5 A tudományági főosztályok személyzeti felelősei a tudományági főosztályok vezetői közvetlen és az SzF elvi iránymutatása mellett végzik munkájukat.

2.2.4 *A Terv- és Pénzügyi Főosztály feladatai és szervezete*

2.2.4.1 A Terv- és Pénzügyi Főosztály (a továbbiakban: TPF) az Akadémia egésze — mint az állami költségvetés önálló fejezete (tárca) — költségvetési és beruházási előirányzataival összefüggő tervezési, finanszírozási, gazdálkodási, számviteli, bér és munkaügyi, ellenőrzési és egyéb hatáskörébe utalt központi feladatokat, továbbá a vállalatok felügyeletével, a szolgálatok irányításával kapcsolatos teendőket lát el.

2.2.4.2 Feladata különösen:

— Az akadémiai szintű távlati, középtávú és éves beruházási tervek összeállítása, a jóváhagyott tervek végrehajtásával kapcsolatos tárcafeladatok ellátása és a beruházások finanszírozása.

— Az Akadémia távlati, középtávú és éves költségvetési tervjavaslatainak, majd a megállapított költségvetés keretein belül a tárca részletes költségvetési tervének elkészítése és a gazdálkodáshoz szükséges intézkedések megtétele, a nyilvántartások vezetése.

— Az akadémiai intézmények és a támogatott gazdálkodó szervek szabályszerű gazdálkodásának irányítása a tudományági főosztályok közreműködésével, gazdasági vonatkozásban a törvényesség betartásának, a társadalmi tulajdon védelmének biztosítása; elfekvő készletek hasznosításával kapcsolatos feladatok ellátása.

— Az Akadémia felügyelete alá tartozó és általa támogatott szervek pénzellátása.

— Rendszeres és esetenkénti (külön elrendelt) információs adatszolgáltatás a beruházás és költségvetés végrehajtásáról.

— A felújítási szükségletek felmérése és a felújítások pénzügyi lebonyolítása; a Felújítási Alappal való gazdálkodás.

— Akadémiai vezetők kinevezési és megbízási hatáskörébe tartozó intézeti dolgozók, valamint a tudományos egyesületek, társaságok állandó főfoglalkozású dolgozói munkakönyveinek kezelése és ezzel kapcsolatos tevékenység.

— A hatályos bér- és munkaügyi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos utasítások és intézkedések előkészítése, illetőleg döntés után kiadása.

— Az özvegyi és árvaellátási díjakkal kapcsolatos ügyek intézése.

— A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek intézése.

— A gazdálkodó szervek számviteli munkájának irányítása és ellenőrzése, bankszámlák megnyittatása és nyilvántartása.

— Az Akadémia kiadási és bevételi előirányzatainak nyilvántartása, a tárcakönyvelés feladatainak ellátása.

— A költségvetésben meghatározott feladatok végrehajtásának átfogó és a szabályok megtartására irányuló költségvetési revíziók (cél-, téma- és utóvizsgálatok) lefolytatása.

— Az akadémiai vállalatok felügyeletével kapcsolatos intézkedések előkészítése, a döntések végrehajtása. A Műszerügyi Szolgálat és a Kutatási Ellátási Szolgálat közvetlen irányítása.

— Tárca gépkocsi ügyek intézése.

— A tűzrendészettel, a munka- és balesetvédelemmel, továbbá a polgári védelemmel kapcsolatos főhatósági feladatok ellátása.

— Az Akadémia intézményeinek hatósági elhelyezésével kapcsolatos központi feladatok ellátása.

— Az Akadémia beruházási és költségvetési gazdálkodásának, ezek összefüggéseinek közgazdasági elemzése.

2.2.4.3 A TPF szervezeti egységei:

— Terv- és Beruházási Osztály;
— Pénzügyi Osztály;
— Számviteli és Ellenőrzési Osztály;
— Vállalati referatúra;
— Elvi-elemző részleg.

2.2.4.4 A TPF vezetője a főosztály munkáját az Elvi-elemző részleg vonatkozásában közvetlenül, a Terv- és Beruházási Osztályt, a Pénzügyi Osztályt, a Számviteli és Ellenőrzési Osztályt és a Vállalati referatúrát főosztályvezetőhelyettesek útján irányítja. A főosztály vezetője határozza meg a főosztály szervezetéhez tartozó osztályok (részlegek) feladatát, működési körét és azok tevékenységét.

2.2.4.5 A TPF az Akadémia illetékes főtitkárhelyettesének felügyelete alá tartozik. A testületi szervek számára végzendő gazdasági munka ellátásának felügyeletét az MTA elnöke gyakorolja. Gazdasági ügyekben a főosztályvezető kapcsolatot tart illetékes állami (PM, OT stb.), társadalmi (SZOT) szervekkel, a Hivatal főosztályvezetőivel, a Tudományos Testületi Titkárság vezetőjével. Ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, és képviseli a Hivatalt, illetőleg a főosztály egyes munkatársainak erre megbízást adhat.

2.2.4.6 Az intézmények és a kutatóhelyek gazdálkodási és pénzügyi feladatait ellátó szervezeti egységek vezetői az intézmények és a kutatóhelyek vezetőinek, a tudományági főosztályokon dolgozó pénzügyi előadók a tudományági főosztályok vezetőinek közvetlen és a TPF elvi iránymutatása mellett végzik munkájukat.

2.2.5 *A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya feladatai és szervezete*

2.2.5.1 A Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya (a továbbiakban: NKF) az Akadémia, ezen belül a Hivatal nemzetközi tudományos kapcsolatainak létesítésével, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos feladatait látja el.

2.2.5.2 Feladata különösen:

— Tudományos együttműködési egyezmények, illetőleg együttműködési munkatervek előkészítése, részvétel azok megkötésében és végrehajtásában.
— Az együttműködési munkatervek alapján tanulmányutak, munkavállalások stb. lebonyolítása mind a kiutazások, mind a beutazások vonatkozásában.
— Nemzetközi tudományos szervezetek és azokban viselt tagságaink meghatározott ügyeinek ellátása.
— Külföldi tudósok részvételével rendezett tudományos tanácskozások tervének kidolgozásával, kiemelkedő külföldi tudósok meghívásával összefüggő meghatározott feladatok végzése.
— Devizális tanulmányutak lebonyolítása, továbbá más szervek által kiírt pályázatok alapján elnyert tanulmányutakkal kapcsolatos ügyek intézése.
— Az Akadémia nemzetközi kapcsolatainak ápolására szolgáló költségvetési fedezet megtervezése és az előirányzott keretek rendeltetésszerű felhasználásáról való gondoskodás.
— Az Akadémia tiszteleti tagjainak megválasztásával összefüggő, továbbá magyar tudósok külföldi honorárriussá válásával kapcsolatos meghatározott ügyek intézése.
— A nemzetközi tudományos kapcsolatokkal összefüggő tájékozódási és tájékoztatási tevékenység ellátása.
— Tudományos célú magánkiutazások szervezésével kapcsolatos ügyek ellátása.
— Az útlevélhatóságok előírásai szerint őrzi az Akadémia állományába tartozók szolgálati útleveleit, és eljár szolgálati útlevél és vízum ügyekben.
— Ellátja az útijelentésekkel és azok kezelésével kapcsolatos feladatokat, továbbá időszakonként beszámolókat és statisztikai jelentéseket készít a nemzetközi kapcsolatok állásáról.

2.2.5.3 Az NKF szervezeti egységei:

— Elvi csoport;
— Területi referatúra;
— Utaztatási csoport.

2.2.5.4 Az NKF munkáját a főosztály vezetője — akadályoztatása esetén helyettese — irányítja. A nemzetközi tudományos kapcsolatok ügyeiben kapcsolatot tart illetékes párt- és állami (KüM, BM, KKI stb.) szervekkel, az Akadémia testületi szerveivel, a Tudományos Testületi Titkárság Elnökség Külügyi Titkárságával, a Hivatal főosztályaival, a Tudományos Minősítő Bizottság vezetőivel, továbbá az intézmények és a kutatóhelyek nemzetközi kapcsolatait intéző munkatársakkal, valamint a külföldi akadémiák és tudományos központok nemzetközi kapcsolatokat intéző osztályaival, a Budapesten akkreditált nagykövetségek kulturális beosztottjaival, továbbá konzuli osztályaival. Ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, és képviseli a Hivatalt, illetőleg a főosztály egyes munkatársainak erre megbízást adhat. A főosztály vezetője határozza meg a főosztály szervezetéhez tartozó részlegek feladatát, működési körét és azok tevékenységét.

2.2.5.5 Az NKF az Akadémia illetékes főtitkárhelyettesének felügyelete alá tartozik. A testületi szervek számára végzendő nemzetközi kapcsolati munka ellátásának felügyeletét az MTA elnöke, illetőleg a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága gyakorolja.

2.2.5.6 A tudományági főosztályok külügyi felelősei a tudományági főosztályok vezetői közvetlen és az NKF elvi iránymutatása mellett végzik munkájukat.

2.2.5.7 A nemzetközi tudományos kapcsolatok lebonyolításával összefüggő gazdasági feladatokat a KIT Gazdasági Osztályának illetékes részlege látja el.

2.3 *A főtitkár tanácsadó szervei*

2.3.1 A főtitkár tanácsadó szervei

A) Főtitkárhelyettesek értekezlete

B) Főtitkári Kollégium

C) A Hivatal szakigazgatásának tanácsadó bizottságai:

— Könyvtári Bizottság
— Műszerügyi Bizottság
— Kiállítási Bizottság
— Akadémiai Találmányi Bizottság

D) A főtitkár az előzőekben felsorolt tanácsadó szerveken kívül — a külön rendelkezések szerint működő — Szociális Bizottságot és az Akadémiai Kiadói Tanácsot is tanácsadó szervének tekinti.

2.3.2 A főtitkárhelyettesek értekezlete a főtitkár és a főtitkárhelyettesek feladatkörébe tartozó döntések konzultatív szerve. Az értekezleten a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, a KIT vezetője és esetenként más meghívottak vesznek részt.

2.3.3 A Főtitkári Kollégium a főtitkár szakigazgatási tanácsadó, továbbá munkakapcsolatok vonatkozásában felsőszintű koordináló szerve. A kollégium tagjait a főtitkár kéri fel. A kollégium tanácskozásaira a főtitkár esetenként — a tárgyalt ügyek természete szerint — más szakembereket is meghívhat.

2.3.4 A szakigazgatás tanácsadó bizottságai a főtitkár tanácsadó szerveként működnek. A Bizottságok elnökét, titkárát és tagjait a főtitkár nevezi ki meghatározott időre. Feladatukat és működésüket külön utasítás szabályozza.

3. A Hivatal vezetése, a vezetők és ügyintézők feladat- és jogköre

3.1 *A főtitkár*

3.1.1 Kormányzati és politikai felelőssége alapján az akadémiai szakigazgatási tevékenység egyszemélyi felelős vezetője. Jogait és kötelezettségeit az 1969. évi 41. sz. törvényerejű rendelet, illetőleg az MTA Alapszabályai határozzák meg.

3.1.2 A Hivatal irányítása, vezetése és ellenőrzése vonatkozásában különösen a következő feladatokat látja el:

— Egyszemélyi felelősséggel vezeti a Hivatalt.
— Képviseli a Hivatalt a felsőbb párt-, államhatalmi, államigazgatási, társadalmi szerveknél, az akadémiai közgyűlésen és az elnökségben.
— Főfelügyeleti jogkörében irányítja a Hivatal szervezeti egységeit és az azokhoz tartozó intézményeket és kutatóhelyeket. Irányelveket és utasításokat ad a Hivatal egészére és az egyes szervezeti egységek munkájának összehangolására, meghatározza a hivatali tevékenység fő elveit és szabályait. Meghatározza a kutatás irányelveit, dönt az Akadémia pénzügyi, beruházási, béralap és egyéb igényeinek megtervezése és a rendelkezésre álló keretek felosztása tekintetében.
— Előterjesztéseket, jelentéseket és beszámolókat terjeszt felsőbb párt-, állami szervekhez, továbbá az Akadémia közgyűléséhez és elnökségéhez.
— Gyakorolja a hatáskörébe tartozó kinevezési, megbízási, minősítési, jutalmazási, fegyelmi és egyéb munkáltatói jogokat.
— Dönt a hatáskörében fenntartott kérdésekben, így különösen a létszámnak, a béralapnak, a jutalmazási kereteknek és a bértartalékoknak a felhasználásáról.
— Irányítja és ellenőrzi a főtitkárhelyettesek munkáját.
— Megállapítja a Hivatal feladatát és szervezetét, jóváhagyja a Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát.
— Vezeti a Főtitkárhelyettesek értekezletét és a Főtitkári Kollégium tanácskozásait, állást foglal a napirenden szereplő kérdésekben.
— Jóváhagyja a Főtitkári Kollégium munkatervét, és javaslatot tesz más szerveknek arra, hogy munkaterveiket a Hivatalt érintő kérdésekkel egészítsék ki.
— Felügyeli a Központi Igazgatási Titkárság működését.

3.2 *A főtitkárhelyettesek*

3.2.1 A főtitkár által átruházott jogkörben irányítják, illetőleg felügyelik a tudományági és funkcionális főosztályokat, képviselik a Hivatalt különböző szervekben miniszterhelyettesi szinten, továbbá ellátják azokat a feladatokat, amelyekkel őket — állandó vagy alkalmi jelleggel — a főtitkár megbízza.

3.2.2 Az irányításuk alatt álló tudományági főosztályok vonatkozásaiban feladatkörük különösen:

— Irányítják a kutatási tervek kidolgozását, saját hatáskörükben főosztályszintű kutatási feladatokat jelölnek ki.

— Rendszeresen figyelemmel kísérik a kutatóhelyek munkáját, véleményezik és elbírálják ezek működését és eredményeit.

— Biztosítják az akadémiai intézményekben és kutatóhelyeken a jogszabályok, a főtitkári utasítások végrehajtását, és érvényre juttatják az Akadémia testületeinek irányelveit és ajánlásait.

3.2.3 A főhatósági gazdasági tevékenység területén javaslatot tesznek az intézmények és a kutatóhelyek éves és középtávú költségvetési, beruházási kereteire, továbbá a főtitkár által meghatározott körben és esetekben gazdasági diszpozíciós jogkört gyakorolnak.

3.2.4 Személyzeti vonatkozásban ellenőrzik az intézmények és kutatóhelyek tevékenységét, meghatározott körben és esetekben munkáltatói jogkört gyakorolnak.

3.2.5 A nemzetközi kapcsolatok területén részt vesznek az Akadémiának, illetőleg az intézményeknek és kutatóhelyeknek a külföldi akadémiákkal és intézményekkel kötendő együttműködési munkatervek előkészítésében, ellenőrzik az azokban meghatározott feladatok végrehajtását.

3.2.6 A főtitkárt akadályoztatása esetén, az általa kijelölt főtitkárhelyettes, a főtitkárhelyettest távollétében a főtitkár által kijelölt főtitkárhelyettes helyettesíti.

3.3 *A főosztályvezetők*

3.3.1 A főosztályvezetők felelősek a főtitkár, illetőleg a főtitkárhelyettesek utasításainak végrehajtásáért, a felsőbb szintű jogszabályokban foglaltak végrehajtásáért, az irányításuk alá rendelt szervek működéséért és általában a hatáskörükbe tartozó feladatok maradéktalan ellátásáért.

3.3.2 Az egyes tudományági, illetőleg funkcionális főosztályok vezetői egymással mellérendeltségi viszonyban állnak. Részükre utasítást csak a főtitkár, valamint az irányítást, illetőleg a felügyeletet ellátó főtitkárhelyettes adhat.

3.3.3 A Hivatal főosztályvezetőinek a feladatkörükből eredő általános felelősségén túlmenően különleges felelősségük is van. Ilyen a tudományági főosztályvezetőknek a kutatóhelyek közvetlen irányításában való felelőssége, a TPF vezetőjének akadémiai vonatkozásban gazdálkodási, a KIT vezetőjének hivatali vonatkozásban általános adminisztratív és törvényességi, az SzF vezetőjének akadémiai vonatkozásban káderpolitikai és az NKF vezetőjének akadémiai vonatkozásban külpolitikai felelőssége.

3.3.4 A főosztályvezetőt akadályoztatás esetén kinevezett (kijelölt) helyettese helyettesíti.

3.4 *Az Osztályok, csoportok vezetői és az ügyintézők*

3.4.1 Az osztály- és csoportvezetők irányítják a vezetésük alatt álló szervezeti egység munkáját. Kötelesek gondoskodni a részükre meghatározott feladatok ellátásáról, továbbá arról, hogy a munkaterületükre vonatkozó jogszabályok és vezetői utasítások végrehajtást nyerjenek.

3.4.2 Az ügyintézők munkájukat a felettes vezetők által meghatározott elvek és szempontok szerint önállóan végzik. Kezdeményezően kötelesek a feladatok megoldására kellő tanulmányozás alapján javaslatokat tenni.

3.4.3 A vezetők általában a szolgálati út betartásával intézkednek. Ha a felsőbb vezető közvetlenül ad utasítást beosztott dolgozó részére, az köteles erről közvetlen vezetőjét tájékoztatni.

3.4.4 Minden hivatali vezető és ügyintéző felelős a részére meghatározott döntési körben a kitűzött feladatok érdemi, határidőre történő elvégzéséért.

Második rész

4. A Hivatal működési rendjének alapelvei:

4.1 A Hivatalnak mint országos főhatóságnak működési rendjére általában a minisztériumokra vonatkozó szervezeti és működési szabályok érvényesek. Ennek megfelelően a Hivatal egyes szervezeti egységei nem elkülöníthető önállóságú szervek, a felügyeletük alá tartozó intézmények, a tudományos testületek, illetőleg a tudományos közvélemény felé az egységes Hivatal képviseletében jelennek meg.

4.2 Az intézmények szakigazgatásának irányításában a Hivatal egyes szervezeti egységei szoros és szervezett együttműködésben egymás véleményének ismeretében járnak el. Kötelességük a felmerült kérdések megoldására összehangolt, egyeztetett javaslat kialakítása, majd a döntést követően a saját hatáskörben történő kezdeményező, gyors, hatékony ügyintézés.

4.3 Több főosztályt érintő ügyekben az illetékes főosztály csak az érdekelt főosztályokkal egyeztetve intézkedhet. Azokban az esetekben, amelyekben a vélemények egyeztetése nem megoldható, az ügyet döntés végett az illetékes főtitkárhelyettesek elé kell terjeszteni.

4.4 A Hivatal egyes főosztályainak munkarendjét saját részletes ügyrendjük szabályozza. Az ügyrend tartalmazza a szervezeti egység feladatainak részletes leírását, a működés részletes szabályait és a társfőosztályokkal való kapcsolat mechanizmusát, továbbá az ügyek ellátásában a vezetők és ügyintézők feladatkörét.

4.5 A főosztályok ügyrendjét a főosztály vezetője állapítja meg és az irányítást, illetőleg a felügyeletet gyakorló főtitkárhelyettes hagyja jóvá.

5. Tervszerűség a Hivatal munkájában

5.1 A Hivatal munkájában a tervszerűség érvényesítésének egyik fontos eszköze a kollégiumi munkaterv. Munkaterv féléves időszakokra készül. Naptári bontásban, a felelősök és a határidők megjelölésével, a Kollégium napirendjére kell tűzni a felső párt-, állami és akadémiai testületi szervek elé kerülő előterjesztések, jelentések, beszámolók stb. tervezetét, a tudománypolitikai és a tudományszervezés körébe tartozó fontos kérdéseket, illetőleg azokat, amelyeket a főtitkár saját elhatározása vagy a vezetők javaslata alapján a Kollégium ülésére kitűz. A Kollégium munkatervi javaslatát a KIT vezetője készíti, és az a főtitkár döntése után az érdekeltekre kötelező érvényű

5.2 Az egyes szervezeti egységek feladataikat a Kollégium munkatervén alapuló és saját munkaterületükre bontott munkaterv szerint látják el.

5.3 A Kollégium munkatervében meghatározott feladatok több hivatali szervezeti egység közötti koordinálása a főtitkár által esetenként kijelölt főosztály feladata.

6. A Főtitkári Kollégium működése

6.1 A Főtitkári Kollégium megtárgyal minden olyan fontos tudománypolitikai és kutatásszervezési kérdést, amelyekben felső szinten állásfoglalás, illetőleg koordináció szükséges.

6.2 A Kollégium általában napirendjére tűzi:

6.2.1 A tudománypolitika és a kutatásszervezés időszerű elvi kérdéseit.

6.2.2 A felsőbb párt-, állami és akadémiai testületi szervek elé kerülő jelentések, előterjesztések tervezetét.

6.2.3 Az intézmények és a kutatóhelyek feladatait és munkáját meghatározó, befolyásoló, továbbá azok szervezeti felépítését és működését érintő minden fontosabb döntést előkészítő javaslatot, előterjesztést.

6.2.4 A kiemelt kutatások tematikai, finanszírozási, káderfejlesztési és nemzetközi együttműködési koncepcióit.

6.2.5 Olyan információkat, amelyekről szükséges, hogy a kollégium tagjai tájékozottak legyenek.

6.2.6 A Hivatal fontosabb rendezvényeinek, értekezleteinek időpontjára és programjára vonatkozó javaslatokat.

6.3 A Kollégium üléseit általában kéthetenként tartja. Napirendjét a főtitkár hagyja jóvá. A tanácskozás írásos anyagait három munkanappal korábban kell megküldeni az értekezlet résztvevőinek.

6.4 A Kollégium ülésére benyújtandó írásos előterjesztéseket az érdekelt szervezeti egységek között előzetesen egyeztetni kell, amelyről az előterjesztő szervezeti egység vezetője gondoskodik.

6.5 A kollégiumi ülésekről emlékeztető készül. Az emlékeztetőt a KIT készíti és juttatja el a Kollégium tagjaihoz. Ugyancsak a KIT tartja nyilván a főtitkárnak a Kollégium vitája alapján hozott állásfoglalásait, illetőleg azok megvalósítását.

7. Az irányítás ellátása

7.1 A Hivatal tudományági főosztályainak irányítását, továbbá az egyes funkcionális főosztályoknak és meghatározott hivatali szerveknek felügyeletét a főtitkár kijelölése alapján az illetékes főtitkárhelyettesek látják el. A főtitkárhelyettesek döntési jogkörét általában hatáskörük szabja meg tekintet nélkül arra, hogy a feladatot ellátó hivatali részleg mely főtitkárhelyettes irányítása alatt áll. Az illetékes főtitkárhelyettes azonban köteles döntéseiről előzetesen tájékoztatni az irányítást ellátó főtitkárhelyettest. Véleményeltérés esetén a a főtitkár dönt.

7.2 A kutatóhelyek — főtitkár által átruházott — felügyeletét a főtitkárhelyettesek egyrészt személyesen, másrészt a Hivatal főosztályai útján megosztott hatáskörrel gyakorolják.

7.2.1 A kutatóhelyek közvetlen felügyeletét az illetékes főtitkárhelyettesek a tudományági főosztályok útján látják el. Az intézmények és a kutatóhelyek szakigazgatás vonatkozásában a szakterületük szerint illetékes tudományági főosztályhoz tartoznak. A felügyelet ellátásában a tudományági főosztályok felelőssége mindenekelőtt a kutatóhelyek munkájának szakigazgatási irányításában fejeződik ki.

7.2.2 Az intézmények és a kutatóhelyek funkcionális felügyeletét az ügykörben illetékes főtitkárhelyettesek a funkcionális főosztályok útján látják el. A felügyelet ellátásában a funkcionális főosztályok felelőssége mindenekelőtt a személyzeti, a nemzetközi kapcsolati és a gazdálkodási ügyekkel összefüggő általános akadémiai (tárca) érdekek érvényesítésében fejeződik ki.

7.2.3 A kutatóhelyi felügyelet ellátása során az ügykörükben illetékes hivatali szervek közvetlenül járnak el, de minden esetben kötelesek döntéseiket összehangolni. Az összehangolás kezdeményezésére az a szervezeti egység kötelezett, amelyik felügyeleti jogkörében az intézmények és a kutatóhelyek felé megjelenik.

7.3 A Hivatal szervezetében működő vállalatok, gazdaságok, szolgáltató szervek állami tulajdonosi jogkörből folyó felügyeletét a TPF felügyeletével megbízott főtitkárhelyettes a TPF útján látja el.

7.4 Az Akadémia szervezetéhez tartozó egyesületek felügyeletét a tudományos testületi szervek látják el. Az egyesületek felügyeletével kapcsolatos szakigazgatási tevékenység ellátásában közreműködnek a Hivatal funkcionális főosztályai, így: a Terv- és Pénzügyi Főosztály feladata az egyesületek gazdálkodásával, pénz- és vagyonkezelésével kapcsolatos — főosztályi hatáskörbe tartozó — tevékenység ellátása, a Személyzeti Főosztály feladata az egyesületek vezető szervei megválasztott tisztségviselőire, továbbá a fontos és bizalmas munkakört betöltő munkavállalókra előírt előfeltételekről való gondoskodás, a Központi Igazgatási Titkárság pedig főtitkári döntésre előkészíti az egyesületek igazgatási felügyeletével kapcsolatos ügyeket, és vezeti az egyesületek központi nyilvántartását.

8. A Hivatal képviselete és kapcsolatai

8.1 A Hivatalt a felsőbb párt- és állami szerveknél általában a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, egyes esetekben az erre külön felhatalmazott főosztályvezetők képviselik.

8.2 A Hivatalt az Akadémiai testületi szerveknél — különböző szinteken — a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők képviselik.

8.2.1 A főtitkár a szakigazgatás munkájáról beszámol a közgyűlésnek, kapcsolatot tart az MTA elnökével, és részt vesz az Elnökség és az Elnöki Kollégium munkájában.

8.2.2 A főtitkárhelyettesek kapcsolatot tartanak az illetékes alelnökökkel és az osztályelnökökkel. A munkakapcsolat során rendszeresen kikérik azok véleményét, és tájékoztatják őket a Hivatal munkájáról, különösen a testületi szervek által tett javaslatok elbírálásáról, felhasználásáról.

8.2.3 A tudományági főosztályvezetők kapcsolatot tartanak esetenként az osztályelnökökkel és a tudományos titkárokkal.

8.2.4 A funkcionális főosztályvezetők az ügyek természetétől függően a testületi szervek különböző zszintű vezetőivel léphetnek kapcsolatba. A KIT és a Tudományos Testületi Titkárság vezetőjének rendszeres munkakapcsolata egyben az elnök és a főtitkár közötti munkakapcsolatok koordinálását is hivatott szolgálni.

8.3 A testületi szervek ajánlásait a hivatali szervek kötelesek megvizsgálni, és állásfoglalásukról tájékoztatják a javaslattevőt.

8.4 A Hivatal pártszervezetével és szakszervezeti bizottságával a rendszeres munkakapcsolatokat a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők tartják. A munkakapcsolatok kiterjednek a legfontosabb hivatali célok megállapítására, azok végrehajtásának megszervezésére, a hivatali dolgozók szociális és munkakörülményeivel összefüggő egyeztetett állásfoglalások kialakítására.

8.4.1 A főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők a társadalmi szervek felkérésére munkájukról tájékoztatást adnak.

9. Kiadmányozási (aláírási) jog

9.1 A kiadmányozás joga magába foglalja: az érdemi döntés; az írásbeli intézkedés-tervezetek jóváhagyásának; az irattárba való helyezésnek a jogát.

9.2 A kiadmányozás joga a Hivatalban megilleti a főtitkárt, a főtitkárhelyetteseket, a főosztályvezetőket és helyetteseiket, az osztályvezetőket, továbbá az aláírás jogával felruházott csoportvezetőket és ügyintézőket.

9.2.1 A főtitkár kiadmányozza mindazokat az utasításokat, intézkedéseket, ügyiratokat, amelyek a hatáskörébe tartozó ügyek intézésére vonatkoznak, vagy amelyek több főtitkárhelyettes munkakörét érintik.

9.2.2 A főtitkárhelyettesek kiadmányozzák a hatáskörükbe utalt ügyek intézésére vonatkozó iratokat.

9.2.3 A főosztályvezetők és helyetteseik gyakorolják a kiadmányozás jogát a hatáskörükbe tartozó mindazon ügyekben, amelyekben az aláírás joga nincs magasabb szintű vezető részére fenntartva.

9.2.4 Az osztályvezetőket, a csoportvezetőket és az ügyintézőket ügykörükben a kiadmányozás joga azokban az ügyekben illeti meg, amelyekre vonatkozóan a közvetlen felettesüktől felhatalmazást kaptak.

9.3 A Hivatal főosztályainak vezetői kötelesek helyetteseik, illetőleg az osztályvezetők, a csoportvezetők és az ügyintézők aláírási jogának körét és annak feltételeit megállapítani. Az erről szóló jegyzéket a KIT tartozik nyilvántartani. Az ügyiratkezelést ellátó dolgozók csak olyan ügyiratokat vehetnek át és továbbíthatnak, illetőleg helyezhetnek irattárba, amelyeket a kiadmányozásra jogosultak jegyzékébe felvett személy írt alá (kiadmányozott).

10. A határozatok végrehajtásának ellenőrzése

10.1 A jogszabályokban, a határozatokban, a munkatervekben megállapított és a vezetők által meghatározott feladatok végrehajtása az ügykör szerint illetékes hivatali részleg kötelessége.

10.2 A határozatok végrehajtásáról a hivatali részleg vezetője kezdeményezően köteles a felügyeletet ellátó főtitkárhelyettest rendszeresen tájékoztatni.

10.3 A Hivatal egészének működésére vonatkozó főtitkári utasítások végrehajtásának ellenőrzése a KIT vezetőjének feladata, amelyről — a megállapított időközökben — a főtitkárnak tartozik jelentést tenni.

11. Egyéb működési szabályok

11.1 A Hivatal feladatainak ellátása érdekében a főtitkár és helyettesei, illetőleg a főosztályvezetők a Hivatal dolgozóival, az intézmények és a kutatóhelyek vezetőivel a szükséghez mérten tanácskoznak, részükre rendszeresen tájékoztatókat tartanak. A tájékoztatók, értekezletek tárgysorozatát és lebonyolítási rendjét a főtitkár, illetőleg az illetékes főtitkárhelyettesek határozzák meg.

11.2 Az ügyiratok átvétele, átadása, iktatása, mutatózása, tisztázása, leírási utasítások kiadása, továbbítás, irattározás és selejtezés feladatait és rendjét az 1971. január 1-től hatályos főtitkári „Ügyiratkezelési Szabályzat" határozza meg.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TUDOMÁNYOS TESTÜLETI TITKÁRSÁGÁNAK SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

I.

1. Általános kérdések

1.1 Az Akadémiának mint a Magyar Népköztársaság legfelsőbb tudományos testületének a hazai kutatás egész területére kiterjedő feladatait az MTA Alapszabályai és külön jogszabályok határozzák meg.

1.2 A tudományos testületek (a közgyűlés, az elnökség, a tudományos osztályok, valamint a tudományos bizottságok) működéséhez szükséges előkészítő, szervező és ügyviteli munkát, továbbá a testületi szervek vezetői által meghatározott feladatokat — az Akadémia elnökének irányítása alatt — a Tudományos Testületi Titkárság (a továbbiakban: TTT) látja el.

1.3 A TTT munkáját az MTA Központi Hivatal-i szervekkel kölcsönhatásban és rendszeres munkakapcsolatban, de szervezetileg attól elkülönítve végzi.

II.

2. A TTT szervezete, irányítása és felügyelete

2.1 A TTT szervezeti keretében működik:

2.11 az Általános Ügyek Csoportja;

2.12 a tudományos osztályok titkárságai:

2.121 I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának titkársága;

2.122 II. Filozófiai és Történettudományok Osztályának titkársága:

2.123 III. Matematikai és Fizikai Tudományok Osztályának titkársága;

2.124 IV. Agrártudományok Osztályának titkársága;

2.125 V. Orvosi Tudományok Osztályának titkársága;

2.126 VI. Műszaki Tudományok Osztályának titkársága;

2.127 VII. Kémiai Tudományok Osztályának titkársága;

2.128 VIII. Biológiai Tudományok Osztályának titkársága;

2.129 IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának titkársága;

2.130 X. Föld- és Bányászati Tudományok Osztályának titkársága;

2.13 az Elnökség Külügyi Titkársága.

2.2 A TTT élén a titkárság vezetője áll, aki összefogja, koordinálja és ellenőrzi a szervezeti egységek munkáját igazgatási, adminisztratív és tudományszervezési szempontokból.

2.3 A TTT munkájának felső szintű és általános irányítását, felügyeletét az MTA elnöke, illetve átruházott jogkörben az illetékes alelnökök gyakorolják. Ennek keretében a TTT vezetője, illetve illetékes munkatársai rendszeresen beszámolnak a Titkárság munkájáról az elnöknek, illetve az alelnököknek.

2.4 Az egyes tudományos osztályok titkársága 5. pont szerinti munkájának érdemi tudományos és tudománypolitikai irányítását, valamint felügyeletét az illetékes osztályelnök látja el. A tudományos titkárok a folyó munkáról az osztályelnököt rendszeresen tájékoztatják, iránymutatásait kikérik, illetve utasításait végrehajtják.

III.

3. A TTT vezetője és helyettese

3.1 A TTT élén a titkárság egyszemélyi felelős vezetője áll, aki tagja a főtitkári kollégiumnak, tanácskozási joggal részt vehet a tudományos testületek ülésein.

3.11 A TTT vezetőjét és helyettesét az elnök nevezi ki.

3.2 A TTT helyettes vezetője — meghatározott feladatok állandó ellátása mellett — a vezető akadályoztatása esetén annak teljes jogú helyettese.

3.3 A TTT vezetője

3.3.1 az Akadémiának mint testületnek a hazai kutatás egész területére kiterjedő feladatai megvalósításának segítése érdekében közvetlen és folyamatos kapcsolatot tart a Tudománypolitikai Bizottság titkárával, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság titkársága vezetőjével, valamint az Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetőjével — ami egyúttal az Elnök és Főtitkár közötti munkakapcsolatok koordinálását is szolgálja —, továbbá az MTA Központi Hivatala főosztályvezetőivel és a Tudományszervezési Csoport igazgatójával;

3.3.2 közvetlen kapcsolatot tart az illetékes párt- és társadalmi szervekkel, valamint a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) titkárságai, igazgatási főosztályai stb. vezetőivel; rendszeres munkakapcsolatot tart a helyi pártszervezettel és szakszervezeti bizottsággal, és felkérésükre a TTT munkájáról tájékoztatást ad;

3.3.3 az MTA Alapszabályainak keretei között — a tudományos testületek illetékes vezetőivel egyetértésben — megállapítja és ellenőrzi a TTT szervezeti egységei feladatát, működési körét és tevékenységét;

3.3.4 biztosítja, hogy a szervezeti egységek a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglalt előírásoknak megfelelően működjenek;

3.3.5 a titkárság munkatársai tekintetében — külön jogszabályok rendelkezései szerint — gyakorolja a kinevezési és egyéb munkáltatói jogokat, úgyszintén — az illetékes tudományos osztály elnökének kijelölése alapján — az MTA felügyelete alatt álló tudományos egyesületek és társaságok munkaviszonyban levő munkatársai tekintetében is;

3.3.6 rendelkezik a testületi feladatok ellátásához biztosított anyagi eszközökkel; rendelkezéseit a Gazdasági Hivatal hajtja végre;

3.3.7 a titkárság feladatai köréből a központi testületi ülések (közgyűlés, elnökségi ülés, együttes ülés, elnöki kollégium stb.) előkészítésében közvetlenül is részt vesz;

3.3.8 ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, és képviseli a TTT-t, illetőleg a titkárság egyes munkatársainak erre megbízást ad.

3.4 A TTT vezetője a titkárság szervezeti egységeit közvetlenül, illetve azok vezetőin keresztül irányítja.

IV.

A TTT szervezeti egységei

4. Az Általános Ügyek Csoportja

4.1 A TTT szervezetén belül az Általános Ügyek Csoportja központi jellegű döntés-előkészítő, igazgatási, jogi, valamint összefoglaló és ügyviteli feladatokat lát el.

Ennek megfelelően:

4.1.1 ellátja a közgyűlés, valamint a központi testületi rendezvények (együttes ülések, emlékülések stb.) előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokat, valamint ezen rendezvények sajtó- és propagandaügyeinek irányítását;

4.1.2 előkészíti, illetve szervezi az elnökségi üléseket, írásba foglalja az elnökség határozatait (állásfoglalásait), és gondoskodik azok közzétételéről;

4.1.3 gondoskodik az elnöki utasítások előkészítéséről, egyeztetéséről és közzétételéről;

4.1.4 a testületek hatáskörébe tartozó előterjesztések, jelentések, jogszabályok stb. tekintetében — szükség szerint — koordináló tevékenységet fejt ki, illetve elkészíti ezek tervezetét;

4.1.5 ellátja a testületeket érintő, más tárcák (szervek) előterjesztései (jogszabálytervezetei) véleményezésének koordinálását, illetve elkészíti a testületek véleményét tartalmazó tervezeteket;

4.1.6 előkészíti az elnökség ad hoc bizottságainak (Akadémiai Aranyérem, Akadémiai Díjak odaítélését előkészítő bizottság stb.) üléseit, és szervező tevékenységgel hozzájárul határozatainak végrehajtásához;

4.1.7 ellátja a könyvek és folyóiratok kiadásával kapcsolatos központi testületi feladatokat;

4.1.8 döntésre előkészíti a Tudományos Minősítő Bizottság határozatai ellen előterjesztett fellebbezési (panasz) ügyeket, továbbá a kandidátusi vizsgák elengedésére, a nyilvános védés kötelezettsége alóli mentesítésre irányuló, valamint a tudományos minősítéssel összefüggő egyéb központi jellegű javaslatokat;

4.1.9 összeállítja a TTT feladatkörébe tartozó költségvetési igényeket, valamint felülvizsgálja az elnökség területi állandó bizottságainak (Szegedi Akadémiai Bizottság, Pécsi Akadémiai Bizottság), továbbá az MTA felügyelete alatt álló egyesületek és társaságok költségvetési igényeit, illetve költségvetési beszámolóit, és javaslatot tesz ezek jóváhagyására vagy módosítására;

4.1.10 központilag nyilvántartja a TTT által kötött megbízási szerződéseket, ezek igazolt teljesítése után gondoskodik a díjak utalványozásáról, valamint folyamatosan figyelemmel kíséri a megbízási díjak fedezetének alakulását;

4.1.11 a testület munkatársainak — szükséghez képest — jogi segítséget nyújt hivatali munkájuk elvégzéséhez;

4.1.12 ellátja az elnök, az alelnökök és a TTT vezetője által rábízott egyéb feladatokat,

4.2 Az Általános Ügyek Csoportjának tagjai feladataik ellátása során folyamatos munkakapcsolatot tartanak a Központi Igazgatási Titkársággal, a Terv- és Pénzügyi Főosztállyal, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkárságával, a Tudományszervezési Csoporttal, valamint — szükség szerint — más szervekkel.

5. A tudományos osztályok titkárságai

5.1 Az Akadémia testületi tevékenysége szakmai tudományos részét ellátó tudományos osztályok és bizottságaik munkájának támogatására a TTT szervezetében osztálytitkárságok működnek.

5.1.1 Az osztálytitkárság feladatait a tudományos titkár vezetésével állandó munkatársak, szerződéses szakértők és testületi tagok — különösen a bizottsági titkárok — társadalmi munkájának közreműködésével oldja meg.

5.1.2 A tudományos titkár munkáját érdemi tudományos és tudománypolitikai vonatkozásban az osztályelnök, igazgatási, adminisztratív és egyéb nem szakmai tudományos vonatkozásban a TTT vezetője irányítja és felügyeli.

5.1.3 A tudományos titkár munkakapcsolatot tart fenn a TTT többi munkatársaival, az MTA Központi Hivatala főosztályainak vezetőivel és szükség szerint más tárcák, ill. főhatóságok tudományterületileg érdekelt főosztályainak vezetőivel, egyetemi karokkal és kutatószervek vezetőivel.

5.1.4 A tudományos titkár ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, amennyiben az aláírás joga nincs a testületi vezetők vagy a TTT vezetője részére fenntartva.

5.2 Az osztálytitkárság feladata:

5.2.1 folyamatos információ-biztosítás a tudományos kutatás, a tudománypolitika és a tudományszervezés stb. országos kérdéseiben;

5.2.2 az osztály tudományterülete vonatkozásában a hazai kutatás egészére kiterjedő feladat alapján a testületi vélemény és álláspont kialakításának a megszervezése, ill. előkészítése, az MTA Központi Hivatala, a tárcák és szakmai szervek tudománypolitikai és tudományos szakkérdéseivel, az egyes tudományterületek helyzetének az értékelésével, fejlesztési elképzelésekkel, irányelvekkel, prognózisokkal, tervekkel, programokkal és javaslatokkal, beszámolókkal, kutatás-tervezési, -szervezési és módszertani kérdésekkel kapcsolatban, ill. egyes ilyen dokumentumok készítésének, ill. kialakításába való bekapcsolódásnak megszervezése;

5.2.3 testületi javaslatok, kezdeményezések, ajánlások stb. realizálására ügyintézés biztosítása és ezek megvalósításának figyelemmel kísérése;

5.2.4 az MTA Alapszabályaiból a testületekre háruló feladatok ellátásához szükséges ügyintézés.

5.3 Az osztálytitkárság gondoskodik:

5.3.1 a testületi munka tudományterületi előkészítéséről, megszervezéséről, tanácskozások lebonyolításáról, a határozatok végrehajtásának megszervezéséről;

5.3.2 a testületi munka eredményeként jelentkező helyzetképek, prognózisok, koncepciók, országos és tárcaszintű kutatási tervekkel kapcsolatos vélemények és beszámolók, kutatási koordinációs döntések, valamint fejlesztési javaslatok stb. osztályszintű összehangolásáról és ügyintézéséről;

5.3.3 az Akadémia felügyelete alatt álló tudományos egyesületek és társaságok tudományos felügyeletéhez szükséges előkészítő munka elvégzéséről, többek között ennek keretében:

— véleményezi az egyesületek és társaságok költségvetéseit, költségvetési beszámolóit a tartalmi feladatok ellátása szempontjából;

— előkészíti az egyesületek és társaságok munkaviszonyban álló munkatársai kinevezését;

— véleményt nyilvánít az egyesületi vezetők, valamint az egyesület pénz- és vagyonkezelését végző tisztségviselők, alkalmazottak személyi ügyeiben;

5.3.4 a tudományos intézmények létesítésére, átszervezésére vagy megszüntetésére irányuló javaslatokkal kapcsolatos testületi vélemény előkészítéséről;

5.3.5 a kutatási eredmények sajtó útján (könyv- és folyóiratkiadás) és szóban (nemzetközi és hazai kongresszusok, ülések, rendezvények stb.) történő terjesztésének előkészítéséről, megszervezéséről;

5.3.6 az Akadémia érdekelt szervezeti egységeivel együttműködve a vegyes bizottságok működéséhez szükséges előkészítő és szervező munkáról;

5.3.7 a nemzetközi együttműködésből az osztályra háruló tudománypolitikai és tudományos kérdésekben, továbbá a tudományos kapcsolatok fejlesztésében a javaslatok kialakításának előkészítéséről, és közreműködik — az Elnökség Külügyi Titkárságával — az idevonatkozó határozatok végrehajtásában;

5.3.8 a testületi elvi és konkrét állásfoglalásokra vonatkozó javaslat kialakításáról a tudományos minősítési ügyekben, oktatáspolitikai kérdésekben;

5.3.9 az osztályállásfoglalás előkészítéséről a testületi tagsággal összefüggő és egyéb személyi javaslatok és vélemények vonatkozásában. Ide tartozik:

5.3.9.1 új tiszteleti, rendes és levelező tagok jelölése;

5.3.9.2 az osztály tanácskozási jogú tagjainak, valamint az osztály tudományterületén működő bizottságok tagjainak megválasztása;

5.3.9.3. doktori fokozatra pályázók véleményezése;

5.3.9.4 egyetemi tanári, docensi kinevezések véleményezése szakmai alkalmasság szempontjából;

5.3.9.5 kutatóintézeti igazgatók és tudományos igazgatóhelyettesek megbízásának véleményezése tudományos felkészültség szempontjából;

5.3.9.6 kormánykitüntetésekre javaslat;

5.3.9.7 díjakra (Állami és Kossuth-Díj, Akadémiai Díj stb.), jutalmakra vonatkozó javaslat;

5.3.10 más tárcák (főhatóságok) előterjesztéseinek, jogszabálytervezeteinek véleményezéséről;

5.3.11 az osztályelnök kijelölése alapján az egyes konkrét feladatok elvégzésére kötendő megbízási szerződések elkészítéséről, és a megállapított díj kifizetése érdekében igazolja a szerződésben vállaltak teljesítését;

5.3.12 mindazon feladatok ellátásáról, amelyeket a testületi vezetők hatáskörükbe utalnak.

6. Az Elnökség Külügyi Titkársága

6.1 Az Elnökség Külügyi Titkárságának vezetője irányítja a testületi szervek hatáskörébe tartozó nemzetközi kapcsolatok ügyeinek az intézését, és ellenőrzi a feladatok végrehajtását:

6.1.1 közvetlenül irányítja az Elnökség Külügyi Titkársága beosztottjainak a munkáját;

6.1.2 folyamatosan együttműködik az Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjével, szükség szerint kapcsolatot tart a Külügyminisztériummal, a Kulturális Kapcsolatok Intézetével, a Művelődésügyi Minisztériummal és más főhatóságokkal;

6.1.3 felügyel és ellenőrzi a testületi nemzetközi kapcsolatok ápolására szolgáló költségvetési előirányzatok rendeltetésszerű felhasználását;

6.1.4 ügykörén belül kiadmányozási jogot gyakorol, amennyiben az aláírás joga nincs a testületi vezetők vagy a TTT vezetője részére fenntartva.

6.2 Az Elnökség Külügyi Titkársága — a tudományos osztályok állásfoglalása és szoros munkakapcsolata alapján — ellátja: az Akadémia tudományos testületeinek nemzetközi kapcsolatait érintő tevékenységéből adódó döntéselőkészítő, információszerző, helyzetelemző, szervező és ügyviteli munkákat.

Feladata különösen:

6.2.1 a nemzetközi tudományos kapcsolatok országos helyzetének, problémáinak és perspektíváinak megvitatásához információkat, helyzetelemzéseket és javaslatokat készíteni az Akadémia testületi szervei és szakigazgatása részére;

6.2.2 elősegíteni a nemzetközi szervezetek munkájában való részvételt, a nemzeti bizottságok működését, döntésre előkészíteni a nemzetközi tudományos szervezetek vezető szerveibe küldendő magyar tisztségviselők személyére vonatkozó javaslatokat;

6.2.3 összeállítani a külföldi résztvevőkkel tartandó tudományos rendezvények tervét; és a rendezvények szervezőbizottságainak módszertani segítségnyújtás;

6.2.4 szervezni a testületek vonalán tervezett kiutazásokat, ennek keretében intézni a testületi szervek delegációinak kiküldetését, a magyar tisztségviselőknek a nemzetközi szervezetek hivatalos üléseire történő utazásait, a nem akadémiai munkahelyen dolgozó kutatók tudományos rendezvényeken való részvételét a döntés meghozataláig, melynek alapján az utazás technikai előkészítése (útlevél-, vízum-, menetjegybeszerzés stb.) történik;

6.2.5 döntésre előkészíteni a külföldi tudósok akadémiai meghívásait; és közreműködni a meghívásokkal kapcsolatban hozott határozatok végrehajtásában; megszervezni az Elnökség vendégeinek fogadását;

6.2.6 az MTA új tiszteleti tagjaira vonatkozó választások előkészítéséhez információt szolgáltatni és figyelemmel kísérni a rendszeres kapcsolatok ápolását az MTA tiszteleti tagjaival;

6.2.7 megtervezni a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának közreműködésével az Akadémia testületi nemzetközi kapcsolatainak ápolására szolgáló költségvetési fedezetet (utazási deviza, forinttámogatási-, külön meghívásos vendéglátási-, útiköltségkeretek stb. és azok felosztása); és gondoskodni az előirányzott keretek rendeltetésszerű felhasználásáról.

V.

7. Egyéb működési szabályok

7.1 A TTT vezetője a Titkárság munkáját érintő jelentősebb ügyek megtárgyalására, valamint a Titkárság szervezeti egységei vezetőinek és érdemi ügyintézőinek tájékoztatására, rendszeres időközökben „tudományos titkári értekezlet"-et tart.

7.2 A TTT egyes szervezeti egységeinek munkarendjét, feladataik részletes leírását és szabályait, a részletes hivatali kapcsolatok mechanizmusát, továbbá az ügyek ellátásában a vezetők (tudományos titkárok, önálló osztályvezetők stb.) és érdemi ügyintézők (főelőadók, előadók) feladatait a TTT ügyrendje szabályozza, amelyet a Titkárság vezetője hagy jóvá.

7.3 A TTT szervezeti egységeinek vezetői, ill. érdemi ügyintézői az ügyrendben meghatározott feladatkörükön túlmenő olyan kérdésekben, amelyek a TTT egészét vagy több szervezeti egység (pl. több tudományos osztály) munkáját érintik, csak előzetes egyeztetés után foglalhatnak állást a TTT nevében.

7.4 Az ügyiratok átvétele, átadása, iktatása, mutatózása, tisztázása, leírási utasítások kiadása, továbbítás, irattározás, selejtezés feladatait, valamint rendjét az 1971. január 1-től hatályos „A Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Testületi Titkárságának Ügykezelési Szabályzata" határozza meg.

7.5 A tudományos egyesületek és társaságok állandó főfoglalkozású dolgozóinak munkakönyvét a Terv- és Pénzügyi Főosztály kezeli.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 11/1971. MTA—F (A. K. 20.) számú

utasítása

az Igazgató Tanácsokról

1. A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala felügyelete alá tartozó kutatóintézetek, kutatólaboratóriumok, kutatócsoportok (a továbbiakban: intézetek) igazgatói munkájának elősegítésére Igazgatói Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) kell alakítani. A Tanács munkájával elősegíti az intézet egységének erősítését, az intézeti demokratizmus továbbfejlesztését és a vezetés hatékonyságának növelését.

2. A Tanács az intézet igazgatójának tanácsadó szerve, amely — az igazgató egyszemélyi felelősségének érintetlenül hagyásával — véleményt nyilvánít és javaslatot tesz az intézet munkájával kapcsolatos minden lényeges kérdésben.

3. A Tanács vezetője az intézet igazgatója. Tagjai: az intézet ügyvezető igazgatója, igazgatóhelyettese(i), továbbá az igazgató által felkért intézeti munkatársak — azokban az intézetekben, ahol nincs gazdasági igazgatóhelyettes, a gazdasági vezető. A Tanács munkájában állandó meghívottként részt vesznek az intézet párt- és szakszervezeti szervének, továbbá a KISZ-nek a képviselői. A Tanács titkára az igazgató által felkért intézeti munkatárs.

4. Az igazgató a Tanács ülésére esetenként meghívhatja a napirendre tűzött kérdések megoldásában érdekelt intézeti dolgozót vagy más intézmény képviselőjét; szakértőként mások is meghívhatók.

5. A Tanács ülésén részt vevőknek véleményüket és állásfoglalásukat legjobb tudásuk és tudományos meggyőződésük szerint kell kialakítaniuk; az eltérő véleményeket vagy állásfoglalásokat írásba kell foglalni.

6. A Tanács tagjait és titkárát az igazgató — az Akadémia illetékes főtitkárhelyettesének előzetes egyetértése alapján — kéri fel. A megbízás meghatározott időre, de legfeljebb öt évre, illetőleg visszavonásig szólhat.

7. A Tanács üléseit az igazgató vezeti, távolléte vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt igazgatóhelyettes vagy más felkért intézeti munkatárs helyettesíti.

8. A Tanács részletes feladatait, üléseinek rendjét és működésének szabályait az igazgató az intézet Szervezeti és Működési Szabályzatában határozza meg.

9. Az Akadémia illetékes főtitkárhelyettese sajátos szervezet esetében (az intézet nagysága, differenciált szervezete stb.) a Tanács összetételét a 3. pontban foglaltaktól eltérően is megállapíthatja, illetőleg indokolt esetben a Tanács szervezése alól felmentést adhat.

Ez az utasítás 1972. január 1-én lép hatályba.

Budapest, 1971. december 3.

Köpeczi Béla s. k.,
mb. főtitkár

Közlemények

Pályázati felhívás

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM

pályázatot hirdet az alábbi egyetemi tanári és egyetemi docensi állásokra.

A meghirdetett állásokra kinevezendő oktatóknak több éves szakmai oktatási és ipari gyakorlattal, a beosztáshoz szükséges képesítéssel, valamint a kiírásnak megfelelően tudományos fokozattal kell rendelkezniük.

Vezető oktatói szinten részt kell venniük a tanszéken folyó eszmei, politikai, nevelő tevékenységben és rendelkezniük kell az ehhez szükséges ideológiai világnézeti felkészültséggel.

A kinevezendő oktatók részletes feladatait az oktató-nevelő és tudományos munkára vonatkozóan a tanszékvezető határozza meg.

Pályázati határidő: 1972. február 10.

ÉPÍTŐMÉRNÖKI KARON:

A Geodéziai Intézetben: két egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docensek feladata:

1. Az Általános Geodézia Tanszéken a vízépítőszakos építőmérnök hallgatók Geodézia c. tantárgyának oktatása, valamint a hozzá tartozó hydrogeodéziai tudományterület művelése. A pályázónak több éves oktatási, szakmai gyakorlattal és tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

2. A „Vetülettan" tantárgy oktatásának ellátása mind a nappali, mind a levelező tagozaton. Emellett képes legyen ezen a területen önálló tudományos munkásság kifejtésére. Részt kell vennie a tanszék tudományos és egyéb szakmai tevékenységében, főként a felsőrendű szabatos szintezések területén. A pályázónak több éves oktatási, szakmai gyakorlattal és tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Kísérleti Fizika Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata a tanszék oktató-nevelő, kutató munkájában való részvétel, valamint a földmérnöki szakon a fizika-oktatás irányítása.

A pályázónak több éves oktatási gyakorlattal kell rendelkeznie.

A Magasépítési Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata előadások tartása az Épülettervezés tárgyból a felsőbb éves hallgatók részére, a diplomamunkák előkészítésében való irányító közreműködés, az Épülettervezés és az Épületszerkezetek tárgyakban a hallgatók gyakorlati munkáinak előkészítése és irányítása.

A pályázónak több éves oktatási és szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

A Mechanika Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A tanszék az alaptárgyak elkövetkező reformja során a kinematika, kinetika és tartók dinamikája témaköröket egy külön tárgy keretében kívánná előadni. A kinevezendő docens feladata ennek a tárgynak az előkészítése, kidolgozása és előadása.

A pályázónak több éves szakmai és oktatási gyakorlattal, valamint tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

GÉPÉSZMÉRNÖKI KARON:

Az Ábrázoló Geometria Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata, a tanszék oktató-nevelő munkájában való tevékeny részvétel, továbbá a fiatal oktatók szakmai és pedagógiai fejlődésének elősegítése.

A kinevezendő egyetemi docensnek nagy oktatási gyakorlattal, a tanszék által oktatott tárgyhoz lehetőleg közelálló geometriai kutatási ismeretekkel, és a műszaki tudományok kandidátusi fokozatával kell rendelkeznie.

A Gépelemek Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata: Részvétel gépszerkesztés oktatás igényeinek megfelelő elméleti, szerkesztési és laboratóriumi tananyag kidolgozásában. A gépszerkezetek szilárdsági méretezése témakörben korszerű irodalmi és kutatási eredmények oktatásba történő bevezetése, valamint a tanszék ilyen irányú kutatásaiban és irányításában való részvétel.

A kinevezendő egyetemi docensnek a gépelemek szakterületen elméleti és gyakorlati ismeretekkel, hosszú egyetemi oktatási gyakorlattal és a műszaki tudományok kandidátusi fokozatával kell rendelkeznie.

A Gépgyártástechnológia Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A gépgyártástechnológia oktatásában a tanszékvezető által meghatározott területen önálló előadás tartása a nappali, ill. esti tagozaton, valamint az azokhoz kapcsolódó kutatási területek, különösen a finommegmunkálások önálló művelése. A pályázónak kellő ismeretekkel kell rendelkeznie a köszörülés technológiájával kapcsolatos kutatásokban.

A kinevezendő egyetemi docensnek lehetőleg gépgyártástechnológiai szakon szerzett gépészmérnöki oklevéllel, több éves oktatási gyakorlattal, a megjelölt kutatási területen kellő publikációkkal igazolható jártassággal és a műszaki tudományok kandidátusi fokozatával kell rendelkeznie.

ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KARON:

A Városépítési Tanszéken: egy egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a tanszéki oktatómunka szervezése, szakmai, tudományos munka fejlesztése és irányítása, előadások tartása és tervezési gyakorlatok irányítása.

A pályázónak építészmérnöki diplomával, tudományos fokozattal, szakirodalmi tevékenységgel, tudományos publikációkkal és megfelelő oktatási-pedagógiai gyakorlattal kell rendelkeznie.

Az Épületek Szerkezetei és Berendezései Intézetben: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens az épületakusztikai tárgykörben jelentős szakirodalmi és gyakorlati ismeretanyaggal, oktatási és kutatási tapasztalattal rendelkezzen.

Pályázatához mellékelje elképzeléseit: az építészeti akusztika építész- és építőmérnökök részére történő oktatására vonatkozóan az épületakusztika, térakusztika, városépítési akusztika tárgykörben, valamint az egyetemen létesítendő — épületakusztikai laboratórium programjára vonatkozóan. (A laboratórium szükséges tervrajzait a pályázó rendelkezésére bocsátjuk.)

A pályázó lehetőleg építészmérnöki szakképesítéssel és tudományos fokozattal rendelkezzen.

A Középülettervezési Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens rendelkezzék sok éves épülettervezési gyakorlattal, művészi alkotókészséggel, valamint megfelelő jártassággal az épületszerkezettervezés terén, építészeti munkásságát bizonyító eredményekkel és legalább hazai elismeréssel. (Megvalósult épületek, tervpályázati sikerek, Állami díj, Ybl Miklós díj, Alpár díj stb.)

Legyen hajlama a nevelő munkára, az emberekkel való törődésre, mutasson megfelelő érdeklődést és kezdeményező készséget a tudományos és kutatási feladatok iránt.

A Rajzi és Formaismereti Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata a tanszék mintázó részlegének felelőseként a plasztikai tárgyak irányítása és oktatása, azonkívül e tárgycsoporthoz tartozó szakkörök vezetése. Munkakörébe tartozik még a tanszék rajzi és formaismereti tárgyainak oktatásában való részvétel.

A pályázónak többéves felsőoktatási gyakorlattal, mintázás és rajzoktatás területén megfelelő pedagógiai tapasztalattal, valamint művészeti téren kifejtett eredményes munkássággal kell rendelkeznie.

218 72

A Szilárdságtan és Tartószerkezeti Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata a Rúdszerkezetek c. tárgy előadása, emellett a kari számítástechnikai oktatás (ezen belül az oktatók között végzett továbbképzés) irányítása. Irányító jelleggel kell részt vennie a tanszéken folyó kutatómunkában.

A kinevezendő docens rendelkezzék építészmérnöki, esetleg építőmérnöki oklevéllel, emellett legalább egyetemi doktori fokozattal. Kívánatos, hogy többéves oktatói vagy szerkezettervezői gyakorlata legyen. Előnyös, ha kutatási eredményeket tud felmutatni a tartók statikája, a számítógépek műszaki alkalmazása területén.

VEGYÉSZMÉRNÖKI KARON:

Az Alkalmazott Kémia Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata az Általános, Szervetlen- és Szerves Kémia előadások tartása az építőmérnök, az építészmérnök, valamint a villamosmérnök hallgatók számára. Ezen felül speciális kollégiumokat kell tartania felsőbbéves vegyészmérnökhallgatók számára méréstechnika és radiokémia területén.

A felsorolt oktatási teendőkön túlmenően irányítsa a tanszék tematikájának megfelelő termoanalitikai kutatásokat, különös tekintettel a szerves és szervetlen vegyületek szilárd vagy ömledékfázisban végbemenő bomlásainak reakciókinetikai vizsgálatára. Szervezze meg és irányítsa a sugárzó és stabil izotópok felhasználását a hőbomlási reakciók mechanizmusának tanulmányozásában.

A pályázónak a tudományok kandidátusa fokozattal, valamint oktatói és kutatói gyakorlattal kell rendelkeznie.

VILLAMOSMÉRNÖKI KARON:

Az Elméleti Villamosságtan Tanszéken: egy egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Villamosságtan és az Elméleti Villamosságtan című tantárgyak oktatása az erősáramú szakon, új tematikák és programok összeállítása, gyakorlatok irányítása, továbbá a Tanszék erősáramú munkacsoportjának pedagógiai és tudományos irányítása. Szükséges, hogy a pályázó oktatási, nevelési gyakorlattal, valamint a műszaki tudományok doktora fokozattal rendelkezzék.

A Folyamatszabályozási Tanszéken: egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata az „Ipari folyamatok méréstechnikája és műszerei II." tárgy kidolgozása és előadása, az ipari adatgyűjtő és adatfeldolgozó berendezések, módszerek és algoritmusok tanulmányozása, e témakör tudományos szintű művelése, e területen új tárgyak kidolgozása, fakultatív tárgyak előadása, a tématerülettel foglalkozó tanszéki oktatók és tudományos munkatársak csoportjának irányítása.

Szükséges, hogy a pályázó oktatási, nevelési, ipari gyakorlattal, valamint a műszaki tudományok kandidátusa fokozattal rendelkezzék.

KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KARON:

Az Építő- és Anyagmozgató Gépek Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A Tanszékre az építőgépész mérnök képzés során több új szaktárgy (Építőgépek; Építőgépek tervezése és vizsgálata; Építőgépek üzeme) oktatása hárul. A pályázó feladata az „Építőgépek" és az „Építőgépek Tervezése és vizsgálata" c. új tárgyak tananyagainak előadása és továbbfejlesztése, a gyakorlatok irányítása, valamint az e témakörökbe tartozó kutatómunkák irányítása.

A pályázónak több éves ipari, egyetemi oktatói és tudományos kutatói gyakorlattal, valamint kandidátusi tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Közlekedésüzemi Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A pályázó feladata az 1971/72. tanévben megindult közlekedési rendszertervezői mérnökképzés keretében oktató-nevelő és tudományos munka végzése. Többek között a „Közlekedési információs rendszerek" című tárgy elméleti és gyakorlati anyagának (számítógépre való programozás mélységéig való) kidolgozása, előadásainak megtartása. Közreműködés a „Közl. rendszertervezés" c. tárgy kialakításában, továbbá a Közlekedési rendszertervező mérnöki diplomaterv feladatok előkészítésében, majd a diplomatervezés irányításában.

A pályázónak a közlekedési információs rendszerek kutatásában és tervezésében jártasnak kell lennie, továbbá ilyen vonatkozású publikációkkal és kandidátusi tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

MARXIZMUS—LENINIZMUS TANSZÉKCSOPORT:

Politikai Gazdaságtan I. Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata a Tanszék oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájában való részvétel, különös tekintettel a speciál kollégiumokra. Közreműködés a speciál kollégiumok tananyagainak kidolgozásában, ezek tartásában és a kijelölt témák kutatásában.

A pályázónak tudományos fokozattal, megfelelő oktatási gyakorlattal és tudományos eredményekkel kell rendelkeznie.

A Tudományos Szocializmus Tanszéken: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docens feladata: a tanszék által oktatott tudományág témaköreiben önálló előadások tartása. Speciál kollégiumi tananyagok kimunkálása és előadása, meghatározott témában tudományos kutatások folytatása és a tanszéki feladatokból a vezető oktatókra háruló teendők ellátása.

A pályázónak tudományos fokozattal, több éves oktatási gyakorlattal és megfelelő tudományos eredményekkel kell rendelkeznie.

A Tanárképző és Pedagógiai Intézetben: egy egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata: a mérnöktanárképzés keretében a Pszichológia c. tantárgyból előadások tartása, laboratóriumi gyakorlatok kidolgozása és irányítása. Feladata a pszichológiai, különösen a vezetéslélektan témakörébe eső tudományos kutatás végzése, továbbá a pszichológiai és a pedagógiai tárgyú matematikai statisztika művelése.

A pályázónak pszichológiai tudományos fokozattal, a feladatokhoz tartozó kutatási eredményekkel, továbbá több éves felsőoktatási oktatói gyakorlattal kell rendelkeznie.

*

A felsőoktatási intézmények oktatói állásainak betöltésére irányuló pályázatok általános feltételeit a Művelődésügyi Közlöny 1971. évi 1. száma tartalmazza.

Budapest, 1971. november 29.

Dr. Perényi Imre
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden kedden* 14—15.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Tolnai Gábor akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke, *minden szerdán* 13—14 óráig, *Meisel János*, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 9—11 óráig tart fogadóórát előzetes bejelentés alapján.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 950 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

71.72825 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György